

**‘Η εκπαιδευτική, κοινωνική και πολιτική κατάσταση της
Ελασσόνας**

μέσα από την εφημερίδα:

‘Η ΜΙΚΡΑ ΤΗΣ ΕΛΑΣΣΟΝΟΣ’ του

Γιάννη Αδάμου

(1959-1967)’

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΤΗΣ

ΠΟΛΥΞΕΝΗΣ ΛΙΑΗ

ΕΠΟΠΤΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΣΟΦΙΑ ΗΛΙΑΔΟΥ-ΤΑΧΟΥ

ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ: ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΝΔΡΕΟΥ

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΣΒΙΚΗΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα μεταπτυχιακή εργασία με τον τίτλο: ‘‘Η εκπαιδευτική, κοινωνική και πολιτική κατάσταση της Ελασσόνας, μέσα από την εφημερίδα: ‘‘Η ΜΙΚΡΑ ΤΗΣ ΕΛΑΣΣΟΝΟΣ’’ του Γιάννη Αδάμου (1959-1967)’’ εστιάζει στα εκπαιδευτικά, κοινωνικά και πολιτικά ζητήματα της επαρχίας Ελασσόνας, μέσα από τη ματιά της τοπικής εφημερίδας και μέσα από την προσωπική θεώρηση του εκδότη της, Γιάννη Αδάμου. Επιδίωξη της εργασίας, η ανάδειξη των πολύμορφων θεμάτων της ελληνικής αυτής επαρχίας, που αναφέρονται μέσα από τα δημοσιεύματα της εφημερίδας και αναφέρονται κυρίως στην τοπική κοινωνία, αλλά και στα ζητήματα που προκύπτουν στην ευρύτερη ελληνική επικράτεια και έχουν την αντανάκλασή τους στην τοπική κοινωνία. Μετά την εισαγωγή, η οποία πραγματεύεται τη σχέση της Ιστορίας με την τοπική Ιστορία και τον Τύπο, τους στόχους της εργασίας, τη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε, τα ερευνητικά ερωτήματα που τέθηκαν, ακολουθεί το πρώτο μέρος, το οποίο περιλαμβάνει το θεωρητικό κομμάτι της εργασίας και περιέχει τα σπουδαιότερα ιστορικά γεγονότα της περιόδου στην οποία αναφέρεται η παρούσα μελέτη, σε τοπικό αλλά και εθνικό επίπεδο, το βιογραφικό σημείωμα του Γιάννη Αδάμου, καθώς και πληροφορίες για την εφημερίδα, «Η Μικρά της Ελασσόνας». Στο δεύτερο μέρος της εργασίας που αποτελεί και το ερευνητικό κομμάτι της, παρουσιάζεται η εκπαιδευτική, κοινωνική και πολιτική κατάσταση της Ελασσόνας, καθώς και τα συμπεράσματα, όπως προκύπτουν από τη μελέτη της εφημερίδας.

ΛΕΞΕΙΣ-ΚΛΕΙΔΙΑ: Εκπαιδευτική κατάσταση, κοινωνική κατάσταση, πολιτική κατάσταση, εφημερίδα, Ελασσόνα.

ABSTRACT

The present study, according to the title, “The educational, social and political situation of Ellassona, through the newspaper: “THE MIKRA OF ELASSONA” of John Adamou (1959-1967)”, focuses on educational, social and political issues of the Province of Ellassona, through the aspect of this topical newspaper and through the personal aspect of its editor, John Adamou. The purpose of this project, is the demonstration of the multi-aspect issues of this Greek province, which emerges from the publications of the newspaper and refer mainly to the local society and to the issues that occur in the wider Greek territory and have their reflection on the topical society. After the introduction which has to do with the relationship between the History, local History and the Press, the purposes of the project, the methodology that was used, the searching questions which was posed, the first part makes its appearance, it contains the most important historical events of the period in which the present study refers to, not only in a local level, but also in a national one and the biographic note of John Adamou and information for the newspaper, “The Mikra of Ellassona”. In the second section of this project that makes up its exploratory part, are presented the educational, social and political situation of the province of Ellassona and the conclusions, as are occur from the newspaper’s studies.

KEYS-WORDS: Educational situation, social situation, political situation, newspaper, Ellassona.

Περιεχόμενα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	8
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	9
1. Ιστορία-Τοπική Ιστορία και Τύπος	9
2. Σκοπός και Στόχοι της Εργασίας.....	12
3. Μεθοδολογία.....	14
Ερευνητικά Ερωτήματα	14
Ιστορική Ερμηνευτική	15
Πηγές- περιγραφή υλικού	17
Περιορισμοί της έρευνας	18
A. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ-ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	20
1. Ιστορικό Πλαίσιο.....	21
Ελληνική κοινωνία 1950-1967.....	21
Πολιτικά – Στρατιωτικά Γεγονότα 1950 – 1967	23
Ιστορικό Πλαίσιο Ελασσόνας	33
Βιογραφικό Σημείωμα του εκδότη Γιάννη ΑΘ. Αδάμου.....	37
«Η Μικρά της Ελασσόνας».....	41
B. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ.....	42
1. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ.....	42
Σχολεία/κτίρια	42
Γυμνάσιο Ελασσόνας.....	43

Γυμνάσια της Επαρχίας.....	49
Γυμνάσιο Θηλέων	50
Ιδιωτικό Γυμνάσιο	51
Ιδιωτικό Νηπιαγωγείο	53
Ιδιωτικές, Επαγγελματικές Σχολές	53
Δημοτικά Σχολεία	55
Παιδικός-Βρεφονηπιακός Σταθμός.....	63
Φροντιστήριο Ξένων Γλωσσών.....	63
Μαθητές -Εκπαιδευτικοί.....	64
Μαθητές – Φοίτηση	64
Δάσκαλοι.....	69
Καθηγητές	74
Εκδηλώσεις-θέματα Ιστορίας και Πολιτισμού.....	79
Θέματα Λογοτεχνίας.....	80
Θέματα Εικαστικών, Μουσικής, Θεάτρου.....	81
Χοροεσπερίδες.....	83
Εκδόσεις.....	84
Εμποροπανήγυρη.....	89
Θέματα Ιστορίας.....	89
Αθλητικές Εκδηλώσεις	95
Εκδρομές	97
Κατασκηνώσεις/Κατηχητικά	98
2. ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ	99
Κοινωνικά θέματα και προβλήματα επαρχίας Ελλασσόνας	99
Στόχοι και δράσεις της «Μικράς»	99
Σύλλογοι/ Σωματεία.....	105
Οικονομικά προβλήματα –φτώχεια	108
Μετανάστευση.....	113
Προσκοπισμός	116
Πνευματική Δράση	116

Δικομανία.....	119
Ονομασία Οδών.....	120
Νέοι.....	121
Νέα Ήθη.....	122
Τουρισμός- Αξιοποίηση του Ολύμπου	124
Κοινωνικός Ρατσισμός,.....	129
Αστυνομία –Τροχαία	130
Αναλφαβητισμός.....	132
Δημοτικοί Φόροι.....	132
Ρουσφετολογία	134
Οργάνωση Εθνικών Επετείων	136
Μηνύματα Αισιοδοξίας.....	137
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ	138
Άρθρα θρησκευτικού Περιεχομένου	139
Μητροπολίτης Ιάκωβος.....	141
Εκκλησιαστικά προβλήματα	143
ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ	146
Στεγαστικά Δάνεια- Εργατικές Κατοικίες.....	146
Έλεγχος Συνθηκών Εργασίας.....	147
Απαλλοτριώσεις.....	149
Οικοδόμοι.....	149
Αγρότες-Κτηνοτρόφοι	150
Πανελλήνια Εργατικά Συνέδρια.....	152
2.3.7 Η Ένωση 115.....	153
Απεργίες –Συλλαλητήρια	154
Συνταξιούχοι Ο.Γ.Α.....	155
Νέο Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Ελασσόνας 1967	156
3. ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ	156
Πολιτικά Θέματα Τοπικής Αυτοδιοίκησης.....	157
Δημόσιες Υπηρεσίες	157

Εθνικές Οδικές Αρτηρίες	160
Δημιουργία Νομού Ελασσόνας	162
Κοινοτικά Έργα	167
ΔΕΗ-Ηλεκτροδότηση	180
3.1.6 ΟΤΕ.....	181
Ταχυδρομείο	182
ΚΤΕΛ.....	184
Ίδρευση	186
3.1.10 ΙΚΑ	188
Λειτουργία Δασαρχείου	189
Πρωτοδικείο/ Νοσοκομείο/Ειρηνοδικείο.....	191
Κοινοτικοί Χώροι	192
Σχέδιο Πόλεως.....	193
Δράση Πολιτικών/Πολιτευτών 1960-1962.....	195
Αντικομμουνιστική Διάθεση- Δηλώσεις «Μετανοίας»	199
Βουλευτικές Εκλογές του 1961 στην Ελασσόνα.....	200
Οι Βουλευτικές Εκλογές του 1963, 1964 στην Ελασσόνα.....	204
Κοινοτικές- Δημοτικές-Νομαρχιακές Εκλογές στην Ελασσόνα	210
Η Κατάσταση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης,1965-1967	220
Πολιτική Κίνηση Ελασσόνας 1966-67	226
Εθνικά Πολιτικά Θέματα	228
Μετανάστευση-Ανεργία.....	229
Πρωτογενής Τομέας.....	232
Βουλευτικές Εκλογές 1961	236
Αποτελέσματα Βουλευτικών Εκλογών του 1961	238
Προεκλογική Περίοδος Βουλευτικών Εκλογών του 1963.....	241
Εκλογική Αναμέτρηση του 1964.....	244
Δημοτικές Εκλογές του 1964	246
Παρουσίαση Προεκλογικών Υποσχέσεων.....	247
Πολιτικό Σκηνικό 1965 – 1967	248

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	255
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	258
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	Error! Bookmark not defined.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η εργασία αυτή αποτελεί το επισφράγισμα παρακολούθησης μιας σειράς μαθημάτων στα πλαίσια του μεταπτυχιακού προγράμματος: «Επιστήμες της Αγωγής: Θεωρητικές, Ερευνητικές και Διδακτικές Προσεγγίσεις στην Ιστορία και στην Τοπική Ιστορία». Η έρευνα αυτή επικεντρώνεται στην επεξεργασία και στην ανάλυση των δημοσιευμάτων της εφημερίδας, η «Μικρά της Ελασσόνας» και έρχεται να προσθέσει πληροφορίες για τη μικρή αυτή κωμόπολη, να φωτίσει πτυχές της, να σύρει στην επιφάνεια τα σημαντικά της προβλήματα και να αναδείξει τον δυναμικό συσχετισμό της Ιστορίας με την Τοπική Ιστορία.

Η δύναμη της τοπικής Ιστορίας που φωτίζει, συμπληρώνει και δίνει τη δυνατότητα κατανόησης και ερμηνείας, μέσα από την παραδειγματική της διάσταση, καθώς και το ενδιαφέρον και η αγάπη μου για την Ιστορία, αποτέλεσαν σημαντικούς παράγοντες για την ενασχόληση μου με το συγκεκριμένο θέμα. Το ενδιαφέρον μου για την τοπική ιστορία της μικρής αυτής κοινωνίας ενισχύθηκε και από έναν άλλο, εξίσου σημαντικό παράγοντα, συναισθηματικής φύσεως. Η καταγωγή της μητέρας μου από την περιοχή, με έκανε να δεχτώ με χαρά τις παροτρύνσεις της καθηγήτριάς μου, κ. Σοφίας Ηλιάδου-Τάχου, να ασχοληθώ με το θέμα, ενθουμούμενη στιγμές, διηγήσεις από τους παππούδες μου που έμεναν στην περιοχή.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους όσους με στήριξαν και μου πρόσφεραν απλόχερα τη βοήθειά τους για την ολοκλήρωση της διπλωματικής μου εργασίας. Αρχικά, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους καθηγητές του μεταπτυχιακού προγράμματος για την προσφορά τους, οι οποίοι με τα εφόδια που

μου πρόσφεραν, με βοήθησαν στη συγγραφή της διπλωματικής εργασίας μου. Ιδιαίτερος όμως, θέλω να ευχαριστήσω την επόπτρια καθηγήτριά μου για την ανάθεση της συγκεκριμένης εργασίας, αλλά και για την υπομονή και επιμονή της, την πολύτιμη βοήθειά της σε όλη τη διάρκεια της συγγραφής της εργασίας μου, την κ. Ηλιάδου - Τάχου Σοφία. Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω την κ. Αλίκη Αδάμου, την αδερφή του εκδότη της εφημερίδας, για τη ζεστή υποδοχή και την ευγένειά της, για την πολύτιμη βοήθειά της, αλλά και τον ανηψιό του Γιάννη Αδάμου, τον Θανάση Αδάμου και όλους εκείνους τους Ελασσονίτες, οι οποίοι με προθυμία δέχτηκαν να με βοηθήσουν, όπως τον Βάλλα Απόστολο, τον κ. Μενέλαο Τζιβή, τον Κων/νο Φουρκιώτη, τον δάσκαλο, Δημήτρη Μπουζούκη, τα παιδιά της βιβλιοθήκης, Σάκη Βούλγαρη και Γιώργο Χατζή. Ένα μεγάλο ευχαριστώ στον Πλάτανο Βασίλη για την πολύτιμη βοήθειά του. Τέλος, θέλω να ευχαριστήσω την οικογένειά μου, τον σύζυγό μου, τα παιδιά μου και τους γονείς μου, για την κατανόηση, τη στήριξή τους και την αμέριστη υπομονή τους σε όλο αυτό το ταξίδι της έρευνας και μελέτης για τη συγγραφή της παρούσας εργασίας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Ιστορία-Τοπική Ιστορία και Τύπος

«Τι είναι ιστορία;» ρωτούσε ο E.H.Carr. το 1961. Επιδίωξε να απαντήσει με διάφορους τρόπους σ' αυτό το ερώτημα: Η Ιστορία ήταν μία προσπάθεια να κατανοηθεί και να ερμηνευτεί το παρελθόν, να εξηγηθούν οι αιτίες και οι ρίζες των πραγμάτων με εύληπτο τρόπο».¹

Η έννοια της «Τοπικής Ιστορίας» περιλαμβάνει ως έννοιες σχετικές, την «Ιστορία της ιδιαίτερης πατρίδας», την «Ιστορία μιας περιοχής», την «Ιστορία της ευρύτερης περιφέρειας» και είναι δυνατόν να εκφραστεί και ως «πολεοιστορία».²

Όσο βέβαια, δεν είναι πάντοτε εύκολος ένας συνεχής διάλογος μεταξύ της γενικής και της τοπικής Ιστορίας, τόσο, εντούτοις, συνειδητοποιείται από όσους καταπιάνονται με τα ζητήματα της Ιστορίας ότι αυτός είναι απαραίτητος γι' αυτήν. Αυτές οι δύο μορφές, οι δύο κλάδοι που ανήκουν στην ίδια επιστήμη, αλληλοσυμπληρώνονται και η μία προσφέρει στην άλλη ένα ευρύ πεδίο για περισσότερη ιστορική κατανόηση. Με την Τοπική Ιστορία αποκαλύπτεται η σχέση του τοπικού - ιστορικού στοιχείου με το εθνικό στοιχείο, καθώς και η διαφοροποίηση των τοπικών γεγονότων και φαινομένων από εκείνα της Εθνικής Ιστορίας. Με την τοπική ιστορία προάγεται η ιστορική περιέργεια, ενδυναμώνεται η ιστορική κατανόηση και κατανοείται με ασφάλεια η εθνική και η παγκόσμια Ιστορία. Το τοπικό, τέλος, περιβάλλον μπορεί να εξασφαλίσει τις απαραίτητες πηγές –μαρτυρίες για τη σπουδή της Ιστορίας, καθώς και τη δυνατότητα σύγκρισης του Ιστορικού Παρελθόντος με το παρόν».³

Η μικρο-ιστορία συγκροτείται ως ιδιαίτερη ιστοριογραφική τάση στη διάρκεια των δεκαετιών του '70 και του '80. Αυτό που ενδιαφέρει πρωτίστως τους μικρο-Ιστορικούς δεν είναι οι απρόσωπες μάζες, αλλά τα άτομα που μέσα από την περιπέτεια του βίου και της σκέψης τους λειτουργούν ως πρίσματα, τα οποία αναγάγουν το ιδιαίτερο και ατομικό στο γενικό και το συλλογικό. Η μικρο-ιστορία ειδικότερα, ενδιαφέρεται για την αναγωγή στο συνολικό, στο επίπεδο των δομών, διαμέσου της συστηματικής προσέγγισης του μεμονωμένου. Η βασική θεματολογία

¹Cannadine, D.(2007). *Τι είναι ιστορία σήμερα*; Αθήνα: Νήσος, σελ.23

²Βαϊνά, Α. (2008). *Θεωρητικό πλαίσιο της τοπικής Ιστορίας για το εικοστό πρώτο αιώνα*, Αθήνα: Gutenberg

³Λεοντσίνης, Γ. (1996). *Διδακτική της Ιστορίας. γενική –τοπική ιστορία και περιβαλλοντική Εκπαίδευση*, (σελ.53-59). Αθήνα

των μικροϊστορικών είναι η επίδραση του κρατικού μηχανισμού, των οικονομικών μακροδομών και της Εκκλησίας στους αγροτικούς πληθυσμούς και στις μικρές κοινωνικές ομάδες κατά τη διάρκεια των διαδικασιών του αρχόμενου εκσυγχρονισμού.⁴

Με την εξέλιξη του προφορικού λόγου, η μετάδοση των μηνυμάτων υπήρξε καθοριστική για την εξέλιξη και για την πρόοδο της ανθρώπινης κοινωνίας αντίστοιχα. Με τον τρόπο αυτό, οι άνθρωποι έχουν τη δυνατότητα να μαθαίνουν ο ένας τον άλλο, να γνωρίζουν άλλες κοινωνίες, να παίρνουν αποφάσεις και να σκέφτονται αποδοτικότερα, να αισθάνονται και να νιώθουν καλύτερα το φυσικό τους περιβάλλον και πρωτίστως να έχουν την ανάγκη για περισσότερη επικοινωνία και επαφή. Αυτή η αναγκαιότητα για μία πολυδιάστατη και πολυεπίπεδη επικοινωνία τους ώθησε να στραφούν στη μετάδοση ενός άλλου είδους επικοινωνίας, αυτής της γραπτής, της μετάδοσης δηλαδή γραπτών ειδήσεων και μηνυμάτων.⁵

Αναμφισβήτητα, ο Τύπος αποτελεί βασική μαρτυρία της εποχής μέσα στην οποία λειτουργεί. Προσπαθεί να καταγράψει, να παραδώσει στους μελλοντικούς αναγνώστες όχι το σύνολό της, αλλά ένα μέρος αυτής της εποχής. Η κατάσταση ωστόσο της μαρτυρίας αυτής δε γίνεται με τρόπο αντικειμενικό και αδιάβλητο και αυτό δεν αφορά μόνο τον σχολιασμό και την αρθρογραφία, αλλά και την ειδησεογραφία. «Ο Τύπος δεν αντιγράφει την «πραγματικότητα», αλλά εμπλέκεται πρωταγωνιστικά σε πολιτικές διαμάχες, υποστηρίζει καθεστώτα, ή στρατεύεται εναντίον τους, αναδεικνύει μεσσίες ή και κατακρημνίζει, εξυπηρετεί ιδιωτικά, συντεχνιακά, κομματικά ή εθνικά-κρατικά συμφέροντα όχι οπωσδήποτε δίκαια, προάγει τον πολιτισμό κάθε τόπου ή λειτουργεί αναχαιτιστικά, σαν συντηρητικό ή και αντιδραστικό εμπόδιο, λαϊκίζει αγρίως, ή προσπαθεί να κρατήσει κάποια κριτική απόσταση. Ο Τύπος είναι αχώριστο κομμάτι της Ιστορίας, όχι μόνο επειδή την καταγράφει, αλλά και επειδή την ώρα της καταγραφής της, λειτουργεί και σαν συμπαραγωγός της»⁶

⁴Κόκκινος, Γ. (1998). *Από την Ιστορία στις Ιστορίες*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα

⁵Σκλαβούνη, Γ., *Ιστορία του Τύπου*,σελ.18 , Αθήνα: «ΕΛΛΗΝ», 1995

⁶Μπουκάλας, Π. (2015). Ο Τύπος ως συμπαραγωγός της Ιστορίας. Ανακτήθηκε από Καθημερινή: <http://www.kathimerini.gr/808012/opinion/epikairothta/politikhoytypos-ys-symparagogs-ths-istorias>, ημ.αν. 19.07.2020

« Η έντυπη επικοινωνία καθορίζεται από τον αριθμό των αναγνωστών κάθε κοινωνίας. Αναμφισβήτητα, τα αναγνωστικά μεγέθη θα πρέπει να συνυπολογίζονται με τον αριθμό κυκλοφορίας των εντύπων των Μ.Μ.Ε.. Η ανάγνωση των εφημερίδων αποτελεί το μέσο καταγραφής που ορίζει την εξέλιξη και την πρόοδο μιας κοινωνίας και είναι αποτέλεσμα της γενίκευσης του θεσμού της εκπαίδευσης στη χώρα. Η ανάγνωση των εφημερίδων παραπέμπει στην κλασική αντίληψη του Διαφωτισμού, που πρεσβεύει πως ο ενημερωμένος και κατατοπισμένος πολίτης είναι αυτός ο οποίος συμμετέχει ενεργά στις δημόσιες υποθέσεις και στις πολιτικές διεργασίες κάθε κοινωνίας.»⁷

Αναμφισβήτητα, η ύπαρξη του Τύπου στην Περιφέρεια, προσφέρει έκφραση των τοπικών Κοινοτήτων, ενισχύει τον πλουραλισμό και τη Δημοκρατία και ενδυναμώνει την τοπική πολιτιστική ταυτότητα της κοινωνίας αυτής. Για μια τέτοια λειτουργία του Τύπου, η οποία θα διασφαλίζει την αρχή της Ελευθερίας του, είναι απαραίτητο να υπάρχει οικονομική ανεξαρτησία των τοπικών εφημερίδων και των περιφερειακών μέσων ενημέρωσης. Η πολιτική των κυβερνήσεων θα πρέπει να στοχεύει στην αναβάθμιση του Τύπου της επαρχίας, με μέτρα ενίσχυσής του, μέσα από προγράμματα κατάρτισης των δημοσιογράφων της περιφέρειας, μέσα από τη λήψη μέτρων ενίσχυσης των περιφερειακών ΜΜΕ, κυρίως στον τομέα των επενδύσεων και της τεχνολογίας.⁸

2. Σκοπός και Στόχοι της Εργασίας

Σκοπός της παρούσας μελέτης αποτελεί η αποτύπωση της πολιτικής, κοινωνικής και εκπαιδευτικής ζωής στην πόλη της Ελασσόνας κυρίως, αλλά και της ευρύτερης περιοχής, των βασικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει κατά τη χρονική περίοδο 1959-1967, όπως ανασυντίθεται μέσα από τον τοπικό εβδομαδιαίο Τύπο. Η αποτύπωση της τοπικής ζωής της κοινωνίας και κατ'επέκταση της τοπικής της ιστορίας, μέσα από την ύφανση των πολιτικών, εκπαιδευτικών και κοινωνικών γεγονότων της περιοχής της Ελασσόνας, φωτίζει πτυχές της γενικότερης ιστορίας της

⁷Μπασάντης, Δ. (2002). *Ο Ημερήσιος Τύπος Από τον 18^ο στον 21^ο αιώνα*, Αθήνα: Οδυσσέας

⁸Σκαμνάκης, Αντώνης, (2005). *Ο Ημερήσιος Τύπος της Περιφέρειας Ιστορία και Προοπτικές στο: Ο Ελληνικός Τύπος 1784 έως σήμερα. Ιστορικές και Θεωρητικές Προσεγγίσεις*, Αθήνα: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών,σελ.261-262

Ελλάδας. Η τοπική εικόνα της ελληνικής επαρχίας, που αποτελεί έναν μικρόκοσμο του ελληνικού κράτους, δίνει σαφώς μία πληρέστερη εικόνα της ευρύτερης ελληνικής κοινωνίας, σε μία περίοδο κατά την οποία γίνονταν προσπάθειες εκσυγχρονισμού της, μέσα από τη δόμηση νέων θεσμών και την επανεκκίνηση του κρατικού μηχανισμού. Πρόκειται ουσιαστικά για μια προσπάθεια ανασύνθεσης της εποχής (1959-1967), μέσα από τις πληροφορίες που παρέχει το υλικό των δημοσιευμάτων της τοπικής εφημερίδας, «Η Μικρά της Ελασσόνας».

Η προσπάθεια αυτή, έχει ως επιμέρους στόχους, τον προβληματισμό, την εξαγωγή συμπερασμάτων, μέσα από γόνιμες διαλογικές αναζητήσεις και έρευνα. Βασικός στόχος αποτελεί η μελέτη της εκπαίδευσης της περιοχής, μέσα από την έρευνα των σχολικών κτιρίων, των δασκάλων- καθηγητών, της εκπαιδευτικής τους δράσης, αλλά και της γενικότερης πνευματικής και πολιτιστικής κίνησης που προβάλλεται, μέσα και σύμφωνα με τα δημοσιεύματα. Από τη μελέτη του τοπικού Τύπου που αποτελεί πολύτιμο αρωγό, για την αποτύπωση της τοπικής Ιστορίας, δίνεται επίσης η δυνατότητα να καταγραφεί η εποχή, οι νοοτροπίες, οι συμπεριφορές των κατοίκων εκείνης της εποχής για θέματα που άπτονται, όχι μόνο της πολιτικής-ιδεολογικής δράσης τους, αλλά και για θέματα που αφορούν στον πολιτισμό και στις πνευματικές αναζητήσεις της μικρής αυτής κωμόπολης.

Από την αποδελτίωση αυτής της τοπικής εφημερίδας και μέσα από την έρευνα και μελέτη που διεξάγεται, γίνεται προσπάθεια να καταδειχτούν τα κοινωνικά, εργασιακά προβλήματα των πολιτών, οι υποκειμενικές αντιλήψεις προσώπων, οι πολιτικές θέσεις και απόψεις των πολιτικών, των πολιτών, του συντάκτη-εκδότη της εφημερίδας, οι κοινωνικές και ταξικές θέσεις με τρόπο, όσο το δυνατόν, αντικειμενικό και ρεαλιστικό.

Τέλος, επιμέρους στόχος, αποτελεί η μελέτη της στάσης και της δράσης της θρησκευτικής εξουσίας και των τοπικών αρχόντων της επαρχίας. Καταγράφεται η δράση και η θέση τους απέναντι στα βασικά προβλήματα που αντιμετώπιζαν οι κάτοικοι της επαρχίας αυτής και η πίεση που ασκούσαν απέναντι στους πολιτικούς και στην πολιτεία για την αντιμετώπιση των θεμάτων αυτών, λαμβανομένου υπόψη της γενικότερης πολιτικής κατάστασης της Ελλάδας.

3. Μεθοδολογία

Ερευνητικά Ερωτήματα

Κατά τη διεξαγωγή της συγκεκριμένης μελέτης προκύπτουν ερευνητικά ερωτήματα, τα οποία θα δώσουν πληροφορίες για το ιστορικό παρελθόν μιας ολόκληρης κοινότητας, για τις θέσεις, τις στάσεις ζωής, τις απόψεις των απλών πολιτών, αλλά και των πολιτικών και θρησκευτικών ηγετών τους:

- Ποια ήταν τα κυριότερα εκπαιδευτικά προβλήματα;
- Ποια θέση έχει η εκπαίδευση και η Ιστορία στη ζωή των κατοίκων
- Ποια είναι τα χαρακτηριστικά της κοινωνίας τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο;
- Ποια είναι τα βασικά κοινωνικά προβλήματα της περιοχής;
- Ποια η συμβολή του εκδότη της εφημερίδας «Μικρά» στην κοινωνική και πολιτική διαμόρφωση της τοπικής κοινωνίας;
- Ποια η θέση του απέναντι στα πολιτιστικά δρώμενα;
- Ποια η στάση των πολιτών απέναντι στα πολιτικά δρώμενα;
- Ποια η οπτική του εκδότη γύρω από την πολιτική ζωή της Ελλάδας και του τόπου του;
- Ποια ήταν η πολιτική θέση της «Μικράς» μετά την επιβολή της δικτατορίας του 1967;

Ιστορική Ερμηνευτική

Στην παρούσα έρευνα χρησιμοποιήθηκε ως μέθοδος διερεύνησης, η Ιστορική-Ερμηνευτική έρευνα. Ως ιστορική έρευνα ορίζεται «ο συστηματικός και αντικειμενικός εντοπισμός, η εκτίμηση και η σύνθεση μαρτυριών, προκειμένου να θεμελιωθούν γεγονότα και να συναχθούν συμπεράσματα, σχετικά με τα συμβάντα του παρελθόντος». Η Ιστορική Έρευνα έχει ως βασικό στόχο την αναπαράσταση μίας προηγούμενης εποχής, όσο πιο πιστά γίνεται και η διαδικασία με την οποία εκτελείται, απαρτίζεται από τον εντοπισμό και την επιλογή του προς μελέτη θέματος, τη διατύπωση ερευνητικών υποθέσεων και ερωτημάτων, τη συλλογή, την οργάνωση, την επεξεργασία των δεδομένων, την αξιολόγησή τους και τέλος τη συγγραφή μίας αναφοράς, Αυτή η ακολουθία οδηγεί σε μία νέα κατανόηση του παρελθόντος, η οποία με τη σειρά της έχει τη σημασία της στο παρόν και στο μέλλον.⁹

Στα πλαίσια της ποιοτικής έρευνας, το ερευνητικό υλικό κατηγοριοποιήθηκε με λεπτομέρεια, με σκοπό την απόδοση του νοήματος, μέσω της κωδικοποίησης όλου του υλικού. Από την επεξεργασία αυτή, προέκυψαν οι κατηγορίες και οι υποκατηγορίες, οι οποίες περιέγραψαν το περιεχόμενο των επιμέρους τμημάτων της συγκεκριμένης μελέτης.¹⁰

Για την ανάλυση των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε η Θεματική ανάλυση, καθώς βοήθησε στον εντοπισμό, στην περιγραφή και στην ομαδοποίηση των θεμάτων που επαναλαμβάνονταν. Η Θεματική Ανάλυση συμβαδίζει με την επιστημολογική θέση του ρεαλισμού, η οποία ορίζεται με βάση τα ερευνητικά ερωτήματα που τίθενται και τις βασικές επιδιώξεις που προκύπτουν από τη μελέτη του θέματος.¹¹

Στην εργασία ακολουθήθηκε η παραγωγική διαδικασία, η οποία μεταβαίνει από το γενικό στο ειδικό, στο συγκεκριμένο. Στο πρώτο μέρος, έγινε η παράθεση ενός γενικότερου ιστορικού πλαισίου, βάση του οποίου στη συνέχεια, αναλύονται τα εκπαιδευτικά και κοινωνικά ζητήματα, η πολιτική κατάσταση, οι επικρατούσες απόψεις και ιδεολογίες που εξετάζονται στην παρούσα μελέτη. Το δεύτερο μέρος,

⁹Cohen, L., Manion, L.(2000). *Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας*, Αθήνα: Έκφραση,σελ.71-72

¹⁰Ιωσηφίδης, Θ. (2008). «Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες», 2^η έκδ, Αθήνα: Κριτική, σελ.11

¹¹ Clark, V., Braun, V. &Hayfield, N. (2015).”*Thematic analysis, In J. Smith (Ed.).Qualitative psychology A practical guide to research methods*”. 3rded, London: Sage, pag:222-248

αποτελεί το ερευνητικό κομμάτι και εξετάζει τα εκπαιδευτικά, κοινωνικά και πολιτικά γεγονότα και προβλήματα που είναι δημοσιευμένα στον τοπικό Τύπο.

Για την επεξεργασία όλων των δεδομένων της εφημερίδας, των δημοσιευμένων άρθρων της, χρησιμοποιήθηκαν τα λογιστικά φύλλα του excel, τα οποία στη συνέχεια γράφτηκαν σε ενιαίο κείμενο. Όλα τα άρθρα της εφημερίδας καταχωρήθηκαν ανά φύλλο, ξεκινώντας από το φύλλο 1, ανά έτος, από το 1959 που είναι και το πρώτο έτος κυκλοφορίας της εφημερίδας, και κατά ημερομηνία. Στη συνέχεια καταγράφηκε ο τίτλος της πηγής, σύμφωνα με τον τριμερή χωρισμό της θεματολογίας του τίτλου της εργασίας.

Με το τέλος της εργασίας προέκυψαν σημαντικά στοιχεία, τα οποία οδήγησαν στην εξαγωγή συμπερασμάτων για τα προβλήματα που αντιμετώπιζε η μικρή αυτή πόλη της Ελλάδας, σύμφωνα με αυτά που καταγράφονται και δημοσιεύονται και απορρέουν από το σύνολο των πολιτικών, ιδεολογικών και κοινωνικών αντιλήψεων του εκδότη, συνυφασμένα πάντα με τα γενικότερα προβλήματα της χώρας, καθώς και την οικονομική, κοινωνική και πολιτική της κατάσταση.

Ουσιαστικά έγινε μία προσπάθεια να αναδειχτεί η εκπαιδευτική, κοινωνική και πολιτική κατάσταση της Ελασσόνας, μέσα από την παρουσίαση των ελλείψεων της εκπαίδευσης της περιοχής, σε εκπαιδευτικό δυναμικό και σχολεία, μέσα από την παρουσίαση των καθημερινών προβλημάτων, τα οποία είχαν να αντιπαλέψουν οι κάτοικοι της, μέσα από τα εργασιακά και εκκλησιαστικά τους θέματα, αλλά και τα σημαντικά πρόσωπα της πολιτικής και της κοινωνίας, τα οποία αναδείχτηκαν μέσα από την εφημερίδα για τον μικρό ή μεγάλο ρόλο που διαδραμάτισαν και συνέβαλαν στη διαμόρφωση της τοπικής ιστορίας της περιοχής.

Η αξιοποίηση του τοπικού Τύπου ως πηγή της Ιστορίας, βασίζεται στην αρχή της χρονικής και λογικής αλληλουχίας που ακολουθούν τα γεγονότα, στον συσχετισμό, στην κριτική και συγκριτική μελέτη και ανάλυση των άρθρων, αλλά και στη συνεχή επαγρύπνηση που επιτάσσει η ιδιαιτερότητα του δημοσιογραφικού λόγου, καθώς και στην εξάσκηση, στη μελέτη και προβολή του συγκεκριμένου λόγου του Τύπου. Η ανάλυση των δημοσιευμάτων σαφώς και δεν μπορεί να στηρίζεται στην επιφανειακή ανάγνωση, αλλά απαιτούνται συνεχείς αναγνώσεις του δημοσιευμένου

δημοσιογραφικού υλικού, με γνώμονα πάντα τα πραγματικά γεγονότα, της υπό μελέτη εποχής και όχι με αυτά που αναπλάθονται αργότερα.¹²

Πηγές- περιγραφή υλικού

Για την εκπόνηση της μεταπτυχιακής εργασίας η βασική πηγή που χρησιμοποιήθηκε είναι η εφημερίδα : «Η Μικρά της Ελασσόνας» του εκδότη και δημοσιογράφου της, Γιάννη Αδάμου. Πρόκειται για τον τοπικό εβδομαδιαίο Τύπο της Ελασσόνας που κυκλοφορούσε για 41 περίπου χρόνια, από τις 21 Νοεμβρίου του 1959 έως τις 17 Δεκεμβρίου του 2001. Αποτελείται από δύο σελίδες ανά φύλλο, (με ελάχιστες εξαιρέσεις των τεσσάρων σελίδων) και παρουσιάζει κατά χρονολογική σειρά- ανά έτος- τα εκπαιδευτικά θέματα, τα κοινωνικά θέματα και ζητήματα, δοσμένα πολλές φορές μέσα από την κοινωνική σάτιρα και τέλος τα πολιτικά θέματα που ανακύπτουν κατά την περίοδο 1959-1967.

Πέρα από το υλικό της εφημερίδας, από το ιδιωτικό αρχείο του Γιάννη Αδάμου, χρησιμοποιήθηκαν και άλλες δευτερογενείς πηγές, όπως βιβλία και περιοδικά για τη μελέτη και καταγραφή του ιστορικού πλαισίου της Ελλάδας και της περιοχής της Ελασσόνας, τη μελέτη του Τύπου και της σχέσης του με την Ιστορία, καθώς και την καταγραφή του βιογραφικού σημειώματος του εκδότη και τη συγκέντρωση πληροφοριών για την εφημερίδα: « Η Μικρά της Ελασσόνας».

Η πρώτη σελίδα της εφημερίδας περιέχει το βασικό άρθρο, (πλην ελαχίστων εξαιρέσεων που λείπει), το οποίο διαπραγματεύεται συνήθως το κυρίως θέμα με χαρακτήρα πολιτικό ή κοινωνικό. Στο άρθρο δεν αναγράφεται πάντα το όνομα του συντάκτη του. Στην ίδια σελίδα, αλλά από το 1961 και έπειτα, βρίσκεται και η στήλη «Ελεύθερον Βήμα», πολιτικού περιεχομένου, στην οποία φιλοξενούνται οι απόψεις, επιστημόνων κυρίως για να καταθέσουν απρόσκοπτα τη γνώμη τους. Η στήλη: «Η γνώμη μας», η οποία βρίσκεται κυρίως στην πρώτη, αλλά συνεχίζει και στη δεύτερη

¹²Ζάγκος, Χ. Δ.(2010). *Οι κοινοβουλευτικές εκλογές στη Φλώρινα(1926-2009). Εκλογικές συμπεριφορές. Πολιτική ιδεολογία μέσα από τον τοπικό Τύπο.* Διδακτορική Διατριβή. Φλώρινα: Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών

σελίδα κάποιες φορές, περιέχει ζητήματα – θέσεις που αφορούν στα προβλήματα της τοπικής κυρίως κοινωνίας. Ουσιαστικά περιέχει τη θέση των συντακτών της, για όσα συμβαίνουν στη χώρα και κυρίως στην τοπική κοινωνία.

Στο ίδιο μοτίβο κινείται και η στήλη: «Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας» που βρίσκεται κατά κύριο λόγο στη δεύτερη σελίδα, πλην ελάχιστων εξαιρέσεων που βρίσκεται στην πρώτη σελίδα. Εδώ η διαφορά έγκειται στο γεγονός ότι στη στήλη αυτή γίνεται απλή αναφορά, κατάθεση των γεγονότων που αφορούν ολόκληρη την επαρχία, χωρίς όμως να υπάρχει εμφανώς η προσωπική άποψη του γράφοντος. Ο ρόλος της είναι κυρίως ενημερωτικός.

Σημαντική θέση στη δεύτερη σελίδα της εφημερίδας καταλαμβάνει η στήλη: «Εύθυμα και Σοβαρά». Μέσα από τη συγκεκριμένη στήλη αποτυπώνονται άμεσα, ζωντανά και παραστατικά, με καυστικό τρόπο, κυρίως τα πολιτικά συμβάντα που λαμβάνουν χώρα. Πρόκειται ουσιαστικά για πολιτική και κοινωνική σάτιρα με έξυπνα, σκωπτικά και χιουμοριστικά σχόλια για τα πολιτικά και κοινωνικά πρόσωπα και γεγονότα. Αρθρογράφος της στήλης αυτής, φαίνεται να είναι ο εκδότης της εφημερίδας, Γιάννης Αδάμου, ο οποίος υπογράφει ως: *Παρατηρητής*. Η στήλη: «Το χρονογράφημα μας» που αναφέρεται σε κοινωνικά και πνευματικά θέματα, δοσμένα πολλές φορές με αλληγορικό τρόπο, υπάρχει κυρίως κατά τα δύο πρώτα έτη κυκλοφορίας της εφημερίδας. Τα εργατικά θέματα βρίσκονται στη δεύτερη σελίδα. Τέλος, στις τελευταίες στήλες της δεύτερης σελίδας καταγράφονται τα κοινωνικά θέματα (ανακοινώσεις γάμοι, αρραβώνες, συγχαρητήρια, ευχές), ανακοινώσεις για τα τοπικά αθλητικά γεγονότα και κάποιες διαφημίσεις. Η εφημερίδα η «Μικρά της Ελασσόνας» κυκλοφορεί στην Ελασσόνα για περίπου 41 χρόνια. Το μοναδικό διάστημα που διακόπτεται η κυκλοφορία της είναι το τρίμηνο που ακολουθεί τα γεγονότα του στρατιωτικού πραξικοπήματος του 1967, δηλαδή από τις 15 Απριλίου του 1967, έως τις 15 Ιουλίου του ίδιου έτους.

Περιορισμοί της έρευνας

Η παρούσα εργασία υπόκειται σε κάποιους περιορισμούς, καθώς πρόκειται για μία τοπική εφημερίδα, της οποίας το υλικό δεν είχε υποστεί κάποια προγενέστερη

επεξεργασία και ανάλυση, με αποτέλεσμα να μην υπάρχουν επαρκείς πληροφορίες τόσο από προηγούμενες μελέτες, όσο και μέσα από τη γενικότερη βιβλιογραφία, για την τοπική ιστορία της επαρχίας Ελασσόνας τη χρονική περίοδο που εξετάζει η παρούσα μελέτη. Μία ακόμη δυσκολία που παρουσιάστηκε κατά τη διάρκεια της αποδελτίωσης της «Μικράς», αποτέλεσε το γεγονός της ασταθούς εμφάνισης συγκεκριμένων στηλών, καθώς και της εμφάνισης νέων, με αποτέλεσμα να υπάρχει δυσκολία κατά την κατηγοριοποίηση των στηλών, σύμφωνα πάντα με τον τριμερή χωρισμό της θεματολογίας του τίτλου.

Πολλές φορές ο δημοσιογραφικός λόγος, μέσα από τη δύναμη που έχει, μπορεί να αποδειχτεί μέσο προπαγάνδας και να εξυπηρετεί ιδεολογικούς μηχανισμούς προς όφελος μιας συγκεκριμένης κοινωνικής ομάδας, ή να καταφέρεται ενάντια σε μία άλλη κοινωνική ομάδα.. Παρά την προσπάθεια και τη διάθεση του αρθρογράφου να μεταδώσει μία είδηση με αντικειμενικότητα, δεν μπορεί να αδιαφορήσει κανείς για το γεγονός, ότι ο ίδιος μεσολαβεί ανάμεσα στην είδηση, στο σχόλιο και στους αναγνώστες. Οι διαμεσολαβημένες πηγές του Τύπου παρουσιάζονται μέσα από την υποκειμενική σκοπιά του αρθρογράφου τους, μέσα από τη σχέση τους που αναπτύσσουν με την εξουσία και μέσα από τη γλώσσα που επιλέγουν να επικοινωνήσουν. Από τον σκόπελο αυτό δεν ξέφυγε και ο δημοσιογραφικός λόγος του Γιάννη Αδάμου. Παράδειγμα αποτελεί ο χαρακτηρισμός, «συμμορίτες» και «προδότες» για τους ανθρώπους που πολιτικά ανήκαν στα κόμματα της Αριστεράς, δηλαδή σε πολιτική ιδεολογία αντίθετη με αυτή του εκδότη και δημοσιογράφου της «Μικράς».

Δεν είναι λίγες οι φορές όπου η μετάδοση πληροφοριών εξυπηρετεί μονομερώς οργανωμένα τοπικά και πολιτικά συμφέροντα, με αποτέλεσμα, οι ειδήσεις που προσφέρονται, να είναι σαφώς επιλεκτικές.¹³ Μέσα από αυτή τη λογική, δεν καταγράφονται αναλυτικά και με ονόματα οι πολιτικές «δηλώσεις μετανοίας», αποκήρυξης του Κ.Κ.Ε. και του κόμματος της Ε.Δ.Α., από ανθρώπους που ήταν μέλη αυτών των κομμάτων και στη συνέχεια με τη δήλωσή τους τα αποποιήθηκαν μέσα από τη δημοσίευσή τους στην εφημερίδα «Μικρά», καθώς είναι άγνωστες οι συνθήκες που οδήγησαν τους ανθρώπους αυτούς σε μία τέτοιου είδους κίνηση.

¹³ Δεμερτζής, Ν. (1996). *Τοπική Δημοσιότητα και Επαρχιακός Τύπος στην Ελλάδα*, Αθήνα: Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδας

Επίσης, δεν καταγράφηκαν κοινωνικές εκδηλώσεις: γάμοι αρραβώνες, ευχές, κτλ., διότι δεν εξυπηρετούν την έρευνα και τους στόχους της.

Μπορεί ο τοπικός Τύπος, αναμφισβήτητα, να δίνει με γλαφυρό τρόπο της εικόνα της επαρχιακής κοινωνίας την εποχή εκείνη, καθώς η πλούσια και ποικίλη θεματολογία του περιέχει ειδήσεις, σχόλια γύρω από την κοινωνική, εκπαιδευτική, πολιτική και οικονομική δραστηριότητα της συγκεκριμένης εποχής και του τόπου. Ωστόσο, παρά την προσπάθεια για αντικειμενική ενημέρωση και ανάδειξη όλων των σοβαρών ζητημάτων της περιοχής, δίνει μία πραγματικότητα, μία εικόνα η οποία είναι σαφώς φιλτραρισμένη από την οπτική του γράφοντος, του δημοσιογράφου και του εκδότη, καθώς μέσα από την οπτική αυτή διοχετεύονται έντεχνα ιδεολογίες, στάσεις ζωής, απόψεις. Σαφώς, οι τοπικές εφημερίδες, αποτελούν ενδιαφέρουσα πηγή, απ'όπου μπορεί κανείς να αντλήσει πληροφορίες για την κοινωνική, οικονομική, πολιτική και πολιτιστική ζωή. Προβάλλουν απόψεις, ιδέες, συμπεριφορές, στάσεις ζωής μίας συγκεκριμένης εποχής. Όμως, χρέος του σύγχρονου ιστορικού αποτελεί η μελέτη σε βάθος, η κριτική αντιμετώπιση των προβαλλόμενων πληροφοριών και η σύγκρισή τους με αντίστοιχες μελέτες, όπου είναι δυνατόν, για την εξαγωγή ασφαλέστερων συμπερασμάτων.

Μέσα από τα φύλλα της επαρχιακής αυτής εφημερίδας έχει κανείς τη δυνατότητα, να ανασκαλίσει σημαντικά στοιχεία του παρελθόντος, να ανακαλύψει στοιχεία για τον τόπο του, την καταγωγή του, την οικογένειά του. Ο τοπικός Τύπος και η μελέτη του, κρύβει αναμφισβήτητα έναν θησαυρό, ο οποίος αποτελεί πολύτιμη πυξίδα για κάθε αναγνώστη και μελετητή που θέλει να γνωρίσει το παρελθόν του, τον τόπο του και γιατί όχι η μελέτη αυτή να αποτελέσει το εφαλτήριο για άλλα ξεκινήματα, άλλες αναζητήσεις, άλλες έρευνες και άλλα ταξίδια μέσα στον χρόνο, τα οποία θα φέρουν στην επιφάνεια έναν θησαυρό του παρελθόντος.

A. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ-ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1. Ιστορικό Πλαίσιο

Ελληνική κοινωνία 1950-1967

Στη διάρκεια της δεκαετίας του 1950 η Ελλάδα προσπαθεί να αποδεσμευτεί από τη δίνη που άφησε πίσω του ο καταστροφικός ελληνικός εμφύλιος πόλεμος. Το πολίτευμα της Ελλάδας μπορεί να ήταν η Δημοκρατία, ωστόσο υπήρξε έντονη η πολιτική και ιδεολογική πόλωση που προκλήθηκε, ύστερα από τις σκληρές ιστορικές περιπέτειες που άφησε πίσω της η κατοχή και ο αιματηρός εμφύλιος πόλεμος που ακολούθησε. Η χώρα ουσιαστικά βρισκόταν διαιρεμένη σε δύο πολιτικούς, ιδεολογικούς κόσμους: από τη μια πλευρά βρίσκονται οι δυτικόφιλοι που είναι οι νικητές του πολέμου και από την άλλη οι κομμουνιστές, οι οποίοι θεωρούνται εχθροί του έθνους και της πατρίδας. Ο διαχωρισμός αυτός, αναμφισβήτητα, προκάλεσε πολιτικές έριδες και εμπάθειες που με τη σειρά τους οδήγησαν την ελληνική κοινωνία στην πολιτική πόλωση και αστάθεια τις δεκαετίες του 1950 και 1960 αντίστοιχα.¹⁴

Από το 1955 έως το 1963 στην Ελλάδα επικράτησε το κόμμα της Ε.Ρ.Ε., με αρχηγό τον Κων/νο Καραμανλή, ο οποίος ανήκε στη δεξιά παράταξη. Κατά τη διάρκεια της εποχής αυτής στην Ελλάδα, γίνονται προσπάθειες αναδιοργάνωσης της κοινωνίας, μέσα από την οργάνωση και συγκρότηση της πολεοδομίας, τη συγκρότηση του οδικού δικτύου, την αξιοποίηση των νέων συγκοινωνιών, καθώς και του τουρισμού. Στον πολιτικό τομέα, η βασική ιδεολογία που επικρατούσε, είχε χαρακτήρα καθαρά αντικομμουνιστικό. Ωστόσο, παρά τα αυστηρά μέτρα που εφαρμόστηκαν προς αυτή την κατεύθυνση, σημειώνονται σημαντικές προσπάθειες προς τον επιστημονικό και κοινωνικό εκσυγχρονισμό της χώρας.¹⁵ Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η ίδρυση νέων ερευνητικών κέντρων όπως: το Νεοελληνικό Κέντρο της Ακαδημίας Αθηνών(1957), τα Κέντρα Ιστορικής Έρευνας του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών(1958), το Κέντρο Κοινωνικών Επιστημών(1959). Αξιοσημείωτη επίσης είναι και η λογοτεχνική άνθιση, η οποία παρατηρείται το διάστημα αυτό, καθώς εμφανίζεται μια νέα γενιά λογοτεχνών που έζησαν τα δραματικά χρόνια της Κατοχής και του Ελληνικού Εμφυλίου(Βασιλικός, Βαλτινός, Δημουλά, κ.α.) και διοχετεύουν

¹⁴Clogg, R. (2003). *Συνοπτική ιστορία της Ελλάδας 1770-2000*. Αθήνα: Κάτοπτρο, σελ. 171

¹⁵Ο.π., σελ.173

τις απόψεις και θέσεις τους, μέσα από μία σειρά λογοτεχνικών περιοδικών που κυκλοφορούσαν την εποχή εκείνη.¹⁶

Τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Ελλάδα μετά τον πόλεμο είναι η ανεργία, η φτώχεια, η οποία οδηγεί, όχι μόνο στην εσωτερική μετανάστευση των πολιτών προς τα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας, αλλά και στην μετανάστευση προς τις ΗΠΑ, την Αυστραλία και κυρίως προς τη Δυτική Γερμανία.¹⁷

Κατά την περίοδο 1960-1967 ένας μεγάλος αριθμός της Ελληνικής Κοινότητας, προτάσσει το αίτημα για μια νέα Ελλάδα, με εκσυγχρονισμένους πολιτικούς και εκπαιδευτικούς θεσμούς. Ως εκφραστής των νέων αυτών ιδεών, εμφανίζεται ο Γεώργιος Παπανδρέου, ο οποίος γίνεται αρχηγός του κόμματος της Ένωσης Κέντρου. Η θριαμβευτική νίκη του στις εκλογές του 1964, δίνει ελπίδες για μια νέα πνοή στην πολιτική σκηνή. Αλλά και στην εκπαίδευση, το κόμμα της Ένωσης Κέντρου, με τον Γ. Παπανδρέου, προχώρησε σε μία σειρά εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων που άνοιξαν τον δρόμο για δωρεάν παιδεία με το υπ. Αριθμόν 4379/1964 β. διάταγμα, με το οποίο έγινε μία προσπάθεια μείωσης της κοινωνικής ανισότητας στην εκπαίδευση. Όμως, από αυτή την πολιτική σκηνή, δεν έλειψαν οι κατεστημένες δυνάμεις του Παλατιού και του Στρατού οι οποίες παρεμπόδιζαν τη λειτουργία των πολιτικών, αλλά και των συλλογικών φορέων.¹⁸

Αναμφισβήτητα, η περίοδος αυτή χαρακτηρίζεται ως μία εποχή αντιφάσεων και αντιθέσεων, καθώς φάνηκε πως κατέχουν τα πρωτεία, αρχικά, η δημοκρατική οργάνωση και ο πολιτισμός. Δυστυχώς όμως, αυτό κράτησε μικρό χρονικό διάστημα. Η κατάσταση αυτή που επικρατούσε στην Ελληνική κοινωνία, εμπεριέχεται επιγραμματικά στα λόγια ενός μελετητή της συγκεκριμένης εποχής: «η ιδιότυπη

¹⁶Καψωμένος, Ερ. (1994). *Η Ελληνική Λογοτεχνία την Πρώτη Μεταπολεμική Περίοδο 1945-1967 στο Η Ελληνική Κοινωνία κατά την Πρώτη Μεταπολεμική Περίοδο (1945-1967)*. Αθήνα: Ίδρυμα Σάκης Καράγιωργα

¹⁷Φράγκος, Δ. (1980). *Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ελλάδας, εξελίξεις και προοπτικές*, Αθήνα: Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, σελ. 53

¹⁸Clogg, 2003, ο.π., σελ.183-185

σύζευξη αυταρχισμού και δημοκρατίας, αποκλεισμού και ευημερίας, ιδεολογικής οπισθοδρόμησης και πολιτισμικής άνοιξης».¹⁹

Πολιτικά Γεγονότα 1950 – 1967

Με τη λήξη του ελληνικού εμφυλίου πολέμου το 1949, η πολιτική ζωή του τόπου φαίνεται να κυλά ομαλά. Όμως οι εκλογές που διεξάγονται τον Μάρτιο του 1950 δίνουν σε κανένα κόμμα την απόλυτη πλειοψηφία και τη δυνατότητα να σχηματίσει κυβέρνηση. Στη χώρα επικρατεί πολιτική αστάθεια και οι διαδοχικές βραχύβιες κυβερνήσεις που ακολουθούν, οδηγούν τον στρατάρχη Αλέξανδρο Παπάγο, στην παραίτησή του από τις τάξεις του στρατού και στην ανάληψη της αρχηγίας από την πλευρά του, του κόμματος του «Ελληνικού Συναγερμού». Οι αριστεροί συνασπίζονται γύρω από το κόμμα της Ε.Δ.Α. (Ενιαία Δημοκρατική Αριστερά). Πρωταρχικός στόχος του αρχηγού του «Ελληνικού Συναγερμού», Αλ. Παπάγου, είναι η γεφύρωση του χάσματος που έχει οδηγήσει στη διαίρεση των Ελλήνων, σε βενιζελικούς και αντιβενιζελικούς και στην πορεία της χώρας προς την ομαλότητα. Το αποτέλεσμα είναι να κερδίσει τις εκλογές τον Νοέμβριο του 1952.²⁰

Ο Παπάγος έχει τη στήριξη των Αμερικανών, οι οποίοι μέχρι τότε προτιμούσαν τα σχήματα του κέντρου στην πολιτική. Η σχέση αυτή εξασφάλιζε τη χώρα από τους βόρειους γείτονές της και ως φυσικό επακόλουθο ήταν η συμμετοχή της Ελλάδας στον πόλεμο της Κορέας, όπως επίσης και η ένταξή της στο ΝΑΤΟ το 1952, χρονιά ένταξης και της Τουρκίας επίσης. Αντιθέτως, οι σχέσεις της Ελλάδος με τη Μεγάλη Βρετανία συνεχώς επιδεινώνονταν εξαιτίας του Κυπριακού Ζητήματος που άρχισε να γίνεται διεθνές ζήτημα, ύστερα από τις κινητοποιήσεις των Κυπρίων για ένταξη της χώρας τους στην Ελλάδα. Είχαν βέβαια καταφέρει να κερδίσουν προς αυτή την

¹⁹Νικολακόπουλος, Ηλ. (2000). *Η Καχεκτική Δημοκρατία, Κόμματα και Εκλογές 1946-1967*, Αθήνα: Πατάκης (πρόλογος)

²⁰Βακαλοπούλος, Απ. (1998). *Νέα Ελληνική Ιστορία 1204-1985*, Θεσσαλονίκη: Βάνιας, σελ.446-447

κατεύθυνση την ελληνική κοινή γνώμη, όμως οι ελληνικές κυβερνήσεις ήταν επιφυλακτικές ως προς την ένωση αυτή²¹.

Όμως, τον Οκτώβριο του 1955 πεθαίνει ο Παπάγος και ο βασιλιάς αναθέτει στον τότε υπουργό Δημοσίων Έργων, Κωνσταντίνο Καραμανλή την εντολή να σχηματίσει κυβέρνηση, παρότι η διαδοχή για την πρωθυπουργία, ξεκίνησε με δύο υποψήφιους: τον Στέφανο Στεφανόπουλο και τον Π. Κανελλόπουλο. Βασικός στόχος του νέου πρωθυπουργού, ήταν αρχικά να προσεταιριστεί μέρος του χώρου του Κέντρου, να αποδεσμευτεί από την πολιτική του προκατόχου του, στρατηγού Παπάγου και του κόμματος του Ελληνικού Συναγερμού. Μέσα σ' αυτό το πολιτικό κλίμα, αποφασίζει να ιδρύσει ένα νέο κόμμα, τον Φεβρουάριο του 1956, με την ονομασία Ε.Ρ.Ε.: «Εθνική Ριζοσπαστική Ένωση». Τον Φεβρουάριο του επόμενου χρόνου προκηρύσσονται εκλογές. Το εκλογικό αποτέλεσμα ανέδειξε το κόμμα της «Δημοκρατικής Ένωσης», με αρχηγό τον Γεώργιο Παπανδρέου, πρώτο σε ψήφους. Ωστόσο το κόμμα της Ε.Ρ.Ε. κερδίζει τις εκλογές με ποσοστό 47,38%, ενώ η Δημοκρατική Ένωση πήρε το 48,15%. Γίνεται φανερό πως το εκλογικό σύστημα ήταν αναντίρρητα προσανατολισμένο και προσαρμοσμένο προς στα συμφέροντα και στις επιδιώξεις της δεξιάς παράταξης. Στις βουλευτικές αυτές εκλογές που ανέδειξαν τον Κωνσταντίνο Καραμανλή πρωθυπουργό, συμμετείχαν για πρώτη φορά και οι γυναίκες.²²

Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής αναλαμβάνει την προεδρία της Κυβέρνησης και φροντίζει αμέσως να προσεταιριστεί ένα μέρος του κεντρικού χώρου. Έτσι, στην ιδρυτική διακήρυξη της Ε.Ρ.Ε. τονίζεται η ανάγκη για δημιουργία νέων πολιτικών σχημάτων, τα οποία θα παραγκώνιζαν τα διλήμματα του μεσοπολέμου και κυρίως τις πολιτικές τακτικές που οδηγούσαν στον διχασμό αυτής της περιόδου, ενώ ταυτόχρονα προβάλλεται η εμφάνιση μιας νέας γενιάς πολιτικών προσωπικοτήτων. Το ζήτημα της Κύπρου, αποτελούσε το σημαντικότερο πρόβλημα που έπρεπε να διαχειριστεί ο Καραμανλής από την αρχή της διακυβέρνησής του. Το Κυπριακό ζήτημα, μετατράπηκε σε τεράστιο πρόβλημα για την Ελλάδα και μείωνε σημαντικά

²¹Κωστής, Κ. (2015). *Τα κακομαθημένα παιδιά της Ιστορίας, Η Διαμόρφωση του Ελληνικού Κράτους 18^{ος} -21^{ος} Αιώνας*. Αθήνα: Πατάκη, σελ.730-732

²²Βουρνάς, Γ. (2013). *Ιστορία της Νεότερης και Σύγχρονης Ελλάδας (τόμος τέταρτος)*,σελ104-113, Αθήνα: Πατάκης

το εύρος των διπλωματικών ενεργειών που είχε στη διάθεσή της η ελληνική κυβέρνηση την εποχή εκείνη. Το 1959, υπογράφηκαν οι συμφωνίες της Ζυρίχης και του Λονδίνου, βάση των οποίων ιδρύθηκε το ανεξάρτητο κυπριακό κράτος. Πολλοί ήταν αυτοί που κατηγόρησαν τον Καραμανλή για προδοσία, αφού δεν είχε επιτευχθεί η ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα, καθώς και για το γεγονός ότι η μειονότητα των Τούρκων είχε αποκτήσει δικαιώματα, περισσότερα από το δέον, σύμφωνα πάντα με την αριθμητική τους δύναμη. Στον εσωτερικό τομέα της χώρας, ο Καραμανλής επιδίωξε να δημιουργήσει ευνοϊκότερες και ηπιότερες συνθήκες στις φυλακές και στα στρατόπεδα των πολιτικών κρατουμένων, παρόλο που τα περιθώρια δράσης του προς την κατεύθυνση αυτή ήταν αρκετά περιορισμένα, καθώς το κλίμα αντικομμουνισμού που επικρατούσε την εποχή εκείνη ήταν έντονο και ενισχύθηκε με την άνοδο της δύναμης αριστερών κομμάτων, όπως της Ε.Δ.Α..²³

Όσο αφορά την εξωτερική πολιτική και τις διακρατικές σχέσεις, ο Καραμανλής έδωσε έμφαση σε κάποιους στόχους τους οποίους θεωρούσε υψίστης σημασίας. Στο θέμα της Κύπρου, την αντιμετώπιση του οποίου θεωρούσε εσφαλμένη από την πολιτική του προκατόχου του, Παπάγου, του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, αλλά και του αρχηγού της ΕΟΚΑ, Γεωργίου Γρίβα, ο Καραμανλής προτίμησε, να εξομαλύνει την κατάσταση, με τη δημιουργία ξεχωριστού κυπριακού κράτους, όπως αναφέρθηκε, καθώς το ζήτημα αυτό οδηγούσε την Τουρκία στον δρόμο του εκβιασμού απέναντι στην Ελλάδα και στη συνεχή πρόκληση προβλημάτων με τους δυτικούς συμμάχους της. Διαπίστωνε, ότι η Μεγάλη Βρετανία για λόγους καθαρά στρατηγικής και γεωπολιτικής σημασίας, δεν θα εγκατέλειπε την Κύπρο. Αναμφισβήτητα, από τους πρωταρχικούς στόχους που έθεσε ο Καραμανλής στην εξωτερική πολιτική του, ήταν η αποκατάσταση των σχέσεων της Ελλάδας με τις ΗΠΑ και κυρίως με τη Βρετανία, οι οποίες ήταν εξαιρετικά επιβαρυνμένες, λόγω του Κυπριακού θέματος.²⁴

Στο διάστημα της διακυβέρνησης της Ελλάδας από τον Κωνσταντίνο Καραμανλή, έντονες υπήρξαν οι διαφωνίες του και η δημιουργία ενός ψυχρού κλίματος με το παλάτι, το οποίο ενεργούσε μεθοδικά και σταθερά, με σκοπό την πολιτική φθορά του. Τον Μάρτιο του 1958 ο Καραμανλής παραιτείται, έπειτα από την αποχώρηση

²³Κωστής, Κ., ο.π., σελ.745-750

²⁴Κολιόπουλος, Ι. (2002). *Ιστορία της Ελλάδος από το 1800: η διαμόρφωση και η άσκηση της εθνικής πολιτικής*, Τεύχος Β, Θεσσαλονίκη: Βάνιας,σελ.362-363

από το κόμμα του, 15 βουλευτών. Διενεργούνται νέες εκλογές, το αποτέλεσμα των οποίων δίνει και πάλι στο κόμμα της ΕΡΕ την πλειοψηφία εδρών στη Βουλή. Η τετραετία της κυβέρνησης Καραμανλή έληγε τον Μάιο του 1962. Σύμφωνα με τις επιταγές του Συντάγματος, ο λαός έπρεπε να ψηφίσει στις νέες εκλογές, οι οποίες προκηρύσσονται για τις 29 Οκτωβρίου 1961. Με αφετηρία το νέο πολιτικό σκηνικό, οι δυνάμεις του Κέντρου που ουσιαστικά είχαν αποδυναμωθεί και διασπαστεί, μπροστά στα νέα δεδομένα, όφειλαν να συσπειρωθούν και να ανασυνταχθούν. Στο πλαίσιο αυτό και έπειτα από δοκιμές και παλινωδίες, ανακηρυσσόταν η επίσημη ίδρυση της Ένωσης Κέντρου το 1961, με αρχηγό τον Γεώργιο Παπανδρέου. Μπροστά σε έναν ενδεχόμενο κίνδυνο ανασυγκρότησης του Κέντρου και των κομμάτων της Αριστεράς, δημιουργήθηκε ένας παρακρατικός οργανισμός που έριξε το βάρος του στις εκλογές και στην ενδυνάμωση και ανάδειξη του κόμματος της ΕΡΕ. Ξεκίνησε ωστόσο μια περίοδος τρομοκρατίας και φίμωσης του ελληνικού λαού, με στόχο τη φαλκίδευση του εκλογικού αποτελέσματος. Το αποτέλεσμα των εκλογών αναδεικνύει για τρίτη φορά νικητή το κόμμα της ΕΡΕ, με ποσοστό 50,77% και 176 έδρες, ενώ η «Ένωση Κέντρου» που μόλις είχε συσταθεί, έλαβε το 33,69% και 100 έδρες. Η τελευταία κατήγγειλε το αποτέλεσμα των εκλογών, ως προϊόν «βίας και νοθείας» και ο αρχηγός της, Γ. Παπανδρέου, ο οποίος αρνήθηκε να αναγνωρίσει τη νομιμότητα της νέας κυβέρνησης της Ε.Ρ.Ε., ανέλαβε τον «ανένδοτο αγώνα», όπως ονομάστηκε. Με την απόφαση αυτή του αρχηγού της Ένωσης Κέντρου, Γ. Παπανδρέου συμφωνούσε και ο Σοφοκλής Βενιζέλος.²⁵

Μετά τα εκλογικό αποτέλεσμα του 1961 και την αμφισβήτησή του, η οποία ενίσχυε την ενότητα του κόμματος της Ένωσης Κέντρου, ακολούθησε μία διετία μαζικών κινητοποιήσεων, διαδηλώσεων και συγκρούσεων, με τη συμμετοχή των κεντρικών και αριστερών κομμάτων. Σ' αυτήν την πολιτική κατάσταση που προκλήθηκε, ο αρχηγός της Ε.Κ., Γ. Παπανδρέου βρίσκει την ευκαιρία για να κατηγορήσει ανοιχτά την κυβέρνηση του Κ. Καραμανλή, αλλά και τα Παλάτι. Η κατάσταση επιτείνεται με τη δολοφονία του βουλευτή της Αριστεράς, Γρηγόρη Λαμπράκη τον Μάιο του 1963 στη Θεσσαλονίκη. Η δολοφονία που πραγματοποιήθηκε από μέλη παρακρατικών οργανώσεων, οδήγησε σε μια εκρηκτική κατάσταση και ο Γ. Παπανδρέου

²⁵Βουρνάς, Τ., ο.π., σελ.113-117

κατηγόρησε ευθέως τον Καραμανλή, ως τον βασικό υπαίτιο αυτής της δολοφονίας. Φυσικά ο Καραμανλής δεν φαίνεται να είχε καμία σχέση με τη δολοφονία του Λαμπράκη, όμως οι μηχανισμοί του παρακράτους είχαν καταφέρει να λειτουργήσουν και να ισχυροποιηθούν, ίσως και με τη βοήθεια του επίσημου κράτους.²⁶

Η Ε.Δ.Α., με τον Γ. Παπανδρέου κατηγορεί την κυβέρνηση Καραμανλή, όχι μόνο για την εσωτερική πολιτική που εφαρμόζει, ότι δηλαδή χρησιμοποιεί τρομοκρατικά μέσα, ότι παραχωρεί βάσεις πυραύλων στις Η.Π.Α. και πως τηρεί απαρέγκλιτα τις προσταγές της, αλλά την κατηγορεί επίσης για σκανδαλώδη γεγονότα ή συμβάσεις, για τον περιορισμό των κονδυλίων που αφορούν την παιδεία, για τις ανεκπλήρωτες υποσχέσεις της αύξησης των μισθών των δημοσίων υπαλλήλων. Όλα αυτά οδηγούν στην έξαψη των πολιτικών και των κομματικών παθών, στην αλλαγή της πολιτικής κατάστασης που μεθοδεύουν έντεχνα τα Ανάκτορα και οδηγούν στην οριστική ρήξη με τον Κ. Καραμανλή.²⁷

Η έντονη διαφωνία του Κωνσταντίνου Καραμανλή με τον βασιλιά, τον οδήγησε στην παραίτηση, τον Ιούνιο του 1963. Είναι αλήθεια πως οι προστριβές με το στέμμα εντοπίζονται σε ζητήματα μικρά ως προς τη σημασία και τη σοβαρότητά τους. Αφορμή για τη διαφωνία του Πρωθυπουργού με τον Βασιλιά, στάθηκε η επικείμενη επίσκεψη του βασιλικού ζεύγους της Ελλάδας, εκείνη την περίοδο στο Λονδίνο. Έπειτα από την κατάθεση του αιτήματος της παραίτησής του Κωνσταντίνου Καραμανλή, ο βασιλιάς διόρισε πρωθυπουργό τον Π. Πιπινέλη, ο οποίος τελικά πήρε την ψήφο εμπιστοσύνης στη Βουλή.²⁸

Η παραίτηση Καραμανλή, δείχνει ίσως μία ηττοπαθή διάθεση από την πλευρά του, καθώς η δεξιά παράταξη αποτελούσε τη φυσιολογική υποδομή του Παλατιού και είχε την στήριξη του βασιλιά. Ίσως ήθελε να αποφύγει τις ενέργειες βίας του «παρακράτους» που είχε συσπειρωθεί για να πολεμήσει τον «ανένδοτο» αγώνα του Γ. Παπανδρέου. Αν συνέχιζε να βρίσκεται στην εξουσία, ίσως ο ίδιος να έδειχνε πολιτική αδυναμία. Όπως και να είχαν τα πράγματα, η εποχή Καραμανλή τελείωνε, έπειτα από 8 περίπου χρόνια διακυβέρνησης του ελληνικού κράτους, έχοντας

²⁶Κωστής, Κ., ο.π., σελ.750-753

²⁷Βα.καλόπουλος, Απ., ο.π., σελ.450-451

²⁸Αλιβιζάτος, Ν. (2013). *Το Σύνταγμα και οι εχθροί του στη Νεοελληνική Ιστορία 1800-2010*,. Αθήνα: ΠΟΛΙΣ, σελ.382

επιτελέσει σημαντικό έργο, κυρίως στον τομέα της αναδιάρθρωσης της οικονομίας, βασισμένο στην ανάπτυξη, τη ριζοσπαστική ανάπτυξη, σπουδαίες αλλαγές που προέρχονταν από ένα συντηρητικό δεξιό κόμμα.²⁹

Η κυβέρνηση Πιπινέλη, η οποία ήταν δημιούργημα της σατανικής βασίλισσας Φρειδερίκης, πήρε ψήφους μόνο από τη Δεξιά παράταξη. Το κόμμα του Μαρκεζίνη την καταψήφισε, ενώ η ΕΔΑ και η Ε.Κ. αποχώρησαν επιδεικτικά από τη Βουλή. Το αποτέλεσμα ήταν στις 27 Σεπτεμβρίου του 1963 να διαλυθεί η Βουλή και να σχηματιστεί υπηρεσιακή κυβέρνηση με τον Σ. Μαυρομιχάλη, με σκοπό να διενεργήσει εκλογές στις 3 Νοεμβρίου 1963. Το αποτέλεσμα των νέων εκλογών ανέδειξε ως πρώτο κόμμα την «Ένωση Κεντρώων» με πρωθυπουργό τον Γεώργιο Παπανδρέου. Όμως, από την πρώτη στιγμή έγινε εμφανής η ανομοιογένεια της κοινωνικής και πολιτικής βάσης των μελών της Ένωσης Κέντρου. Στη διεξαγωγή της ψηφοφορίας για την ανάδειξη του Προέδρου της Βουλής, ενώ ο αρχηγός του κόμματος της Ε.Κ., Γεώργιος Παπανδρέου πρότεινε τον Γεώργιο Αθανασιάδη – Νόβα, ο οποίος και τελικά εξελέγη, η απόφαση του κόμματος ήταν διαφορετική, καθώς ζητούσε να αναδειχτεί στο αξίωμα του Προέδρου της Βουλής, ο αντιστασιακός Ηλίας Τσιριμώκος.³⁰

Ύστερα από τη διεξαγωγή τριών εκλογικών αναμετρήσεων, τον Οκτώβριο του 1961, τον Νοέμβριο του 1963 και τον Φεβρουάριο του 1964, η Ένωση Κέντρου έλαβε ποσοστά 33,6%, 42% , 52,7% αντίστοιχα και κατάφερε να οδηγηθεί στον σχηματισμό αυτοδύναμης κυβέρνησης τον Φεβρουάριο του 1964. Όμως από την αρχή η κυβέρνηση αυτή κατέδειξε τα σοβαρά ζητήματα που θα αντιμετώπιζε, όπως ήταν η έλλειψη κομματικής και ιδεολογικής ενότητας, οι αρχηγικές τάσεις του Ανδρέα Παπανδρέου, αλλά και η κόπωση του αρχηγού της Γ. Παπανδρέου, κυρίως λόγω της περασμένης ηλικίας.³¹

Από τους 166 βουλευτές της Ένωσης Κέντρου, ο Γ. Αθανασιάδης – Νόβας συγκέντρωσε μόνο 136 ψήφους, ενώ 30 βουλευτές του κόμματος είχαν κάνει

²⁹Γρηγοριάδης, Ν. Σ(2010). *Ιστορία της σύγχρονης Ελλάδας 1941-1974,τόμ. Β'Εμφύλιος-Ανένδοτος,1945-1967*,Αθήνα: Polaris,σελ.653-654

³⁰Βουρνάς, Τ., ο.π., σελ.215-217

³¹Λούλης, Κ.(2015). *Η επιβίωση της Ελλάδας μέσα από διαδοχικά θαύματα. Σελίδες ακμής και παρακμής της νεοελληνικής ιστορίας.* Αθήνα: Ψυχογιός, σελ.216

ανταρσία εναντίον του αρχηγού τους Γ. Παπανδρέου και κατά την ψηφοφορία έγραψαν πάνω στα ψηφοδέλτιά τους τη λέξη «Δημοκρατία». Ήθελαν να προωθήσουν στο αξίωμα του Προέδρου της Βουλής, τον Ηλία Τσιριμώκο, ο οποίος ήταν πρόεδρος και της προηγούμενης Βουλής. Ο σάλος που προκλήθηκε ήταν φοβερός. Αποδείχτηκε ότι η παράταξη της Ένωσης Κέντρου δεν κατάφερε να αποκτήσει συνοχή, ενότητα και ομοιογένεια και ότι το αστικό καθεστώς στην Ελλάδα βρέθηκε σε αδιέξοδο, μετά την πτώση του Κ. Καραμανλή, παρόλο που ο αρχηγός της, Γ. Παπανδρέου έδινε την εντύπωση ενός δημοκρατικού πολιτικού ηγέτη, ο οποίος θα είχε τη δύναμη να νικήσει τη Δεξιά. Ωστόσο, τον Απρίλιο του 1964, η κυβέρνηση του Γ. Παπανδρέου κατάφερε να αποκτήσει την ψήφο εμπιστοσύνης της Βουλής για να σχηματίσει κυβέρνηση. Ένα μήνα πριν, ο διάδοχος Κωνσταντίνος γίνεται ο νέος βασιλιάς, μετά τον θάνατο του πατέρα του, Παύλου. Ο Κωνσταντίνος έδωσε την εντύπωση στον Γ. Παπανδρέου ότι συμφωνούσε με την πολιτική του. Όμως, όπως αποδείχτηκε αργότερα, η πραγματικότητα ήταν διαφορετική, καθώς ο νέος βασιλιάς συνέχιζε την παράδοση του πατέρα του και του παππού του, η οποία ήταν να κυβερνά και όχι να βασιλεύει.³²

Στο πλαίσιο διαμόρφωσης της εσωτερικής πολιτικής, ο Παπανδρέου έδωσε τη δυνατότητα σε μία μεγάλη κατηγορία πολιτών να αποκτήσουν δικαιώματα, να επανενταχθούν ισότιμα στην κοινωνική ζωή και δράση. Τον Απρίλιο του 1964, δίνεται η δυνατότητα να αποφυλακιστούν πολιτικοί κρατούμενοι του εμφυλίου και γίνεται επαναπατριsmός πολιτικών προσφύγων από τις χώρες του ανατολικού μπλόκ. Τον Ιούλιο του 1964 στη χώρα διενεργούνται Δημοτικές εκλογές, το αποτέλεσμα των οποίων δείχνει σαφή άνοδο των αριστερών κομμάτων και την αποδυνάμωση της Ε.Κ. αντίθετα. Οι παράγοντες που θα οδηγήσουν σταδιακά στη φθορά και στη μεθοδευμένη αποπομπή του Γ. Παπανδρέου, ήταν η στάση του Παλατιού, οι δυνάμεις του στρατού που ήταν προσκολλημένες σ' αυτό και ο δύσπιστος Αμερικανικός Παράγοντας, ο οποίος έβλεπε με ανησυχία και καχυποψία τη δράση του Ανδρέα Παπανδρέου, γιου του αρχηγού της Ε.Κ. που κατηγορήθηκε για την υπόθεση «Ασπίδα», για τη συνωμοτική δράση μίας μερίδας στρατιωτικών.³³

³²Γρηγοριάδης, Κλέων (2010), Ο.π., σελ.680-682

³³Βουρνάς, Τ., ο.π., σελ.210-212

Στις 15 Ιουλίου 1965 ο Γ. Παπανδρέου υπέβαλε την παραίτησή του στον βασιλιά Κωνσταντίνο, καθώς υπήρχε έντονη διαφωνία για το θέμα του υπουργού εθνικής άμυνας, του οποίου την εκλογή ήθελε να έχει ο Παπανδρέου. Ο βασιλιάς την αποδέχεται και δίνει εντολή στον Γ. Αθανασιάδη – Νόβα να σχηματίσει κυβέρνηση, την οποία ο αρχηγός της Ε.Κ. ονόμασε «Κυβέρνηση των ανδρεικέλων και προδοτών».³⁴

Η εσωτερική αδυναμία του κόμματος της Ε.Κ., είναι εμφανής όχι μόνο από τη διαφωνία του αρχηγού της με το Παλάτι, αλλά και από το Κυπριακό ζήτημα, τον αυξανόμενο ρόλο του Ανδρέα Παπανδρέου που έχει στην Κυβέρνηση και την πολιτική γενικότερα, αλλά και από το γεγονός ότι ο αρχηγός της Ε.Κ., Γ. Παπανδρέου προσπαθεί να διοικήσει με τρόπο αυταρχικό το κόμμα, χωρίς ωστόσο να καταφέρει να επιβάλει τη θέλησή του στους συνεργάτες του.³⁵

Η παραίτηση Παπανδρέου οξύνει τα πάθη και ξεσηκώνει την αντίδραση των οπαδών της παράταξης του Κέντρου εναντίον του στέμματος, το οποίο ουσιαστικά υπονόμει την όλη κατάσταση. Όμως κάποιοι βουλευτές της Ε.Κ. διαφωνούν με την πολιτική τακτική του αρχηγού τους, αποσχίζονται από την παράταξη και δημιουργούν δική τους ομάδα, η οποία έμεινε γνωστή ως ομάδα των «αποστατών». Μέλη της προχωρούν στον σχηματισμό δύο αλληπάληλων βραχύβιων κυβερνήσεων. Στο τέλος σχηματίστηκε κυβέρνηση του Στέφανο Στεφανόπουλου, ο οποίος με την υποστήριξη της Ε.Ρ.Ε. κυβερνά τη χώρα για 15 μήνες, μέχρι το τέλος του 1966, χωρίς ωστόσο να δώσει λύσεις στα σοβαρά πολιτικά ζητήματα. Στη διάρκεια της θητείας αυτής της κυβέρνησης σημειώνονται τριβές ανάμεσα στα μέλη της. Για τον λόγο αυτό ο αρχηγός της Ε.Ρ.Ε., Π. Κανελλόπουλος αποσύρει την ψήφο εμπιστοσύνης του και οδηγεί στην πτώση της κυβέρνησης αυτής.³⁶

Βασική αιτία του αρνητικού κλίματος, αποτελεί η διαπίστωση ότι, ενώ το κόμμα της Ε.Ρ.Ε. είναι αυτό που εισπράττει τις λαϊκές διαφωνίες και αντιδράσεις εναντίον ορισμένων κυβερνητικών μέτρων: όπως το φορολογικό, το σιτικό, δεν συμμετέχει

³⁴Ο.π., σελ.248-249

³⁵Λιναρδάτος, Σπ. (2010). *Από τον Εμφύλιο στη Χούντα. Τόμος Δ' 1963-1967*, Αθήνα: Το Βήμα Βιβλιοθήκη, σελ.384

³⁶Βακαλόπουλος, Απ., ο.π., σελ.452-453

ενεργά στην άσκηση της εξουσίας και δεν αποκομίζει κανένα πολιτικό κέρδος όφελος. Αντιθέτως υπάρχει η διαπίστωση, ότι παρά τις απώλειες σε βουλευτές, η Ένωση Κέντρου ενισχύει τις θέσεις της στο εκλογικό σώμα.³⁷

Ο Π. Κανελλόπουλος οδήγησε στην πτώση της κυβέρνησης, (σύμφωνα με την άποψη του Α. Παπανδρέου) και παρά τις αντιδράσεις αρκετών συνεργατών του, γιατί ήθελε να διεξάγει τις εκλογές ο ίδιος, καθώς πίστευε ότι θα κέρδιζε τη νίκη στις εκλογές το κόμμα της Ε.Ρ.Ε. . Ήθελε με την κυβερνητική αυτή αλλαγή που θα οδηγούσε στην εξουσία την Ε.Ρ.Ε. , να μειώσει τον κίνδυνο της « εκτροπής», δηλαδή της επιβολής ενός δικτατορικού καθεστώτος. Υπήρχε συμφωνία ανάμεσα στην Ε.Κ. και την Ε.Ρ.Ε.. Αν στις εκλογές που θα διενεργούσε ο Π. Κανελλόπουλος, έβγαινε πρώτη η Ε.Κ., τότε θα σχηματιζόταν κυβέρνηση, με αρχηγό τον Γ. Παπανδρέου. Σε άλλη περίπτωση θα υπήρχε συμμαχική κυβέρνηση ανάμεσα στα δύο μεγάλα κόμματα: της Ε.Κ. και της Ε.Ρ.Ε.. Παρά τη συμφωνία ανάμεσα στα δύο αυτά κόμματα, το Παλάτι αναθέτει στον Π. Κανελλόπουλο τον σχηματισμό κυβέρνησης, γεγονός που εξόργισε τον Γ. Παπανδρέου. Κατηγόρησε τον βασιλιά ότι πάλι με την επέμβασή του, παραβίαζε το Σύνταγμα και τους θεσμούς, με τη δημιουργία της κυβέρνησης αυτής, την οποία αποκαλούσε «νέον βασιλικόν πραξικόπημα»³⁸.

Η πολιτική αστάθεια που επικρατεί, οδηγεί σε έντονες διαφωνίες και στην έξαψη των πολιτικών παθών, καθώς τα μεγάλα προβλήματα που ταλαιπωρούν τη χώρα, παραμένουν χωρίς λύση. Από παντού διαχέεται η απειλή της στρατιωτικής δικτατορίας. Τα πάθη, η ιδιοτέλεια, ο εγωισμός οδηγούν σε επικίνδυνους ατραπούς. Η κυβέρνηση του Παν. Κανελλόπουλου, αναλαμβάνει την αρχηγία της Ε.Ρ.Ε., προκηρύσσει εκλογές στις 28 Μαΐου 1967, αφού πρώτα προχώρησε στη διάλυση της Βουλής.. Ο ατελείωτος αγώνας των πολιτικών κομμάτων για την προώθηση των συμφερόντων τους οι έντονες πολιτικές διαδηλώσεις, οδηγούν σε μια έκρυθμη πολιτική κατάσταση, η οποία δίνει σάρκα και οστά στη φημολογούμενη επιβολή δικτατορίας. Έτσι στις 21 Απριλίου 1967, στρατιωτικό κίνημα με αρχηγό τους συνταγματάρχες, Γ. Παπαδόπουλο, Ν. Μακαρέζο, Στ. Πατακό εγκαθιδρύει στρατιωτική κυβέρνηση .³⁹

³⁷Λιναρδάτος, Σπ., ο.π.,654-655

³⁸Νίκος, Ψυρούκης, *Ιστορία της Σύγχρονης Ελλάδος(1940-1967)*,τομ. Τρίτος, Αθήνα: Επικαιρότητα 1983.σ.388-389

³⁹Βακαλόπουλος, Απ., ο.π., σελ.453-454

Η πολιτική κρίση που σημειώθηκε την περίοδο 1963-1967, οδήγησε στη χαλάρωση του πολιτικού ελέγχου, πάνω στις ένοπλες δυνάμεις της χώρας και έδωσε τη δυνατότητα σε μια ομάδα φανατικών αντικομμουνιστών και αντικοινοβουλευτικών αξιωματικών να καταλάβουν την εξουσία. Σαφώς, το πραξικόπημα δεν ήταν κληροδότημα του Εμφυλίου, αλλά ήταν αποτέλεσμα της αποτυχίας του αστικού πολιτικού προσωπικού να οδηγηθεί σε συνεννόηση γύρω από τη διαχείριση του εκδημοκρατισμού της χώρας. Η συνεχής πολιτική αναταραχή αποτελούσε το βασικό σκαλοπάτι, για την άνοδο των πραξικοπηματιών. Οι συνωμότες κήρυξαν στρατιωτικό νόμο, διέκοψαν αμέσως τη λειτουργία των πολιτικών κομμάτων, έκλεισαν τη Βουλή και συνέλαβαν τους επιφανείς πολιτικούς. Στη συνέχεια σχημάτισαν κυβέρνηση, με την υποστήριξη του βασιλιά, Κωνσταντίνου. Ο τελευταίος αργότερα έφυγε από την Ελλάδα, όταν οργανώθηκε λίγους μήνες αργότερα ένα αποτυχημένο αντιπραξικόπημα. Στα πλαίσια αυτά οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, οι οποίες μπορεί να μην συνέβαλαν στην οργάνωση και δημιουργία της στρατιωτικής επέμβασης στην Ελλάδα, ωστόσο στην πορεία στήριξαν το δικτατορικό αυτό καθεστώς.⁴⁰

Φυσικά, είναι παράλογο να υποστηρίξει κανείς, ότι η ελληνική δικτατορία ήταν αποκλειστικά αποτέλεσμα της αμερικανικής παρέμβασης. Εάν υπάρχει ένας σημαντικός παράγοντας που οδήγησε στην υπόθεση κατάρτησης της Δημοκρατίας, αυτό είναι χωρίς αμφιβολία, η αδιαλλαξία των μεγάλων συμφερόντων στην οποιαδήποτε προσπάθεια αλλαγής της अपαρχαιωμένης και χωρίς λογική κοινωνικοοικονομικής διάρθρωσης της χώρας. «Το κράτος εν κράτει», δε σταμάτησε ποτέ να λειτουργεί από το 1945, από τη στιγμή δηλαδή που το δημιούργησε η πολιτική των Αμερικανών και των Βρετανών. Ουσιαστικά όμως προήλθε από τη μεγαλοαστική τάξη, η οποία αρνήθηκε να παραιτηθεί από τα μεσαιωνικά προνόμιά της και την προώθηση των συμφερόντων της. . Κάποτε θα ξεσπούσε η λαϊκή αγανάκτηση. «Η κομμουνιστική εξέγερση του 1946-1949 δεν μπόρεσε να εκφράσει τα λαϊκά αιτήματα. Ο αντικομμουνισμός όμως δεν μπορούσε συνεχώς να χρησιμοποιείται ως αιώνιο όπλο που θα χαλιναγωγούσε τις πιέσεις για μια αλλαγή»⁴¹.

⁴⁰Καλύβας, Ν. Στάθης.(2015). . *Καταστροφές και θρίαμβοι*, Αθήνα:. Παπαδόπουλος, σ.184-185

⁴¹Τσουκαλάς, Κ. (1981). *Η Ελληνική Τραγωδία: Από την Απελευθέρωση ως τους συνταγματάρχες*, Αθήνα: νέα σύνορα, Λιβάνης,σελ.193

Ιστορικό Πλαίσιο Ελασσόνας

Η επαρχία Ελασσόνας⁴² είχε αποσπαστεί από την υπόλοιπη Θεσσαλία⁴³ και ενώ η Θεσσαλία ενσωματώνεται στο νεοσύστατο Ελληνικό κράτος το 1881, η επαρχία Ελασσόνας, μένει αλύτρωτη από τον τουρκικό ζυγό και εκτός της ελληνικής επικράτειας. Ο πληθυσμός της την περίοδο αυτή, δεν ξεπερνά τις 20.000, τα προϊόντα της δεν έχουν ιδιαίτερη σημασία, ωστόσο, η θέση της είναι σε σημείο νευραλγικό για την οχύρωση της υπόλοιπης Θεσσαλίας.⁴⁴ Μετά την απελευθέρωση της Θεσσαλίας το 1881, ιδρύθηκε το Ελληνικό Προξενείο Ελασσόνας (1882-1912), διαπιστευμένο στο Σαντζάκιο των Σερβίων με τον τίτλο: «Βασιλικόν Ελληνικόν Προξενείον εν Σερβίοις Εδρεύων εν Ελασσόνι», με πρώτο πρόξενο τον Αριστεΐδη Παπαδόπουλο. Ο ρόλος του Προξενείου ήταν καθοριστικός στην οργάνωση επαναστατικής επιτροπής εναντίων των Τούρκων.⁴⁵ Τελικά η Ελασσόνα απελευθερώθηκε στις 6 Οκτωβρίου 1912 ύστερα από σκληρή μάχη που έδωσαν οι

⁴²Ήταν αρχαία ελληνική χώρα, η οποία βρισκόταν στη βόρεια πλευρά της Θεσσαλίας, ταυτιζόταν με την Περραιβία και καταλάμβανε τη σημερινή περιοχή της, σχεδόν μέχρι τα Τέμπη. Μπούμπας, Αν. Σπυρίδων.(1993). *Περραιβία, (Επαρχία Ελασσόνας), Η Συμβολή της στην Ιστορική πορεία της Ελλάδος* Αθήνα: Ειδική Εκδοτική, σελ.11

⁴³Στους ιστορικούς χρόνους, η Ελασσόνα που ανήκε στο «Κοινό των Περραιβών», το οποίο είχε σημαντικό ρόλο στα θέματα της Μακεδονίας, υποτάχτηκε στο «Κοινό των Θεσσαλών». Η περιοχή σημείωσε σπουδαία οικονομική ανάπτυξη κατά την περίοδο αυτή, καθώς οι κάτοικοι της ασχολούνταν με τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Απόδειξη της δύναμης της Ολοοσσόνας, όπως λεγόταν, αποτέλεσε η κυκλοφορία του Περραιβικού νομίσματος. Βέλκος, Γρ. Παν. (1980). *Η Επισκοπή Δομένικου και Ελασσόνας*, Ελασσόνα: Ιερά Μητρόπολη Ελασσόνας, σελ.19-22

⁴⁴Γεωργιάδου, Νικόλαου. (1995). *Θεσσαλία*, Λάρισα: Έλλα, σελ.172-173

⁴⁵Αδάμου, Γιάννης. (1997). *Το Πύθιον (Σέλλος) στο πέρασμα των αιώνων*, Πύθιο: Κοινότητα Πυθίου, σελ.121-123

δύο ελληνικές μεραρχίες εναντίων των Τούρκων, υπό την καθοδήγηση του Διαδόχου Κωνσταντίνου.⁴⁶

Μετά την απελευθέρωση, η Ελασσόνα υφίσταται οικονομικό μαρασμό, λόγω της ελλιπούς κίνησης εμπορών και μεταπρατών από την Τουρκία, στην περιοχή. Ο πρώτος Δήμαρχος της πόλης της Ελασσόνας ήταν ο Ν. Κυριακού, ο οποίος διορίστηκε ακριβώς μετά την απελευθέρωση, στις 21 Οκτωβρίου και αντικαταστάθηκε από τον Ανδρέα Κόρακα, στις 10 Νοεμβρίου. Όμως από τις 23 Αυγούστου του 1919, η Ελασσόνα λειτουργούσε ως Κοινότητα, έως και τον Φεβρουάριο του 1965, όπου με ειδικό Νομοθετικό Διάταγμα έγινε Δήμος. Ακολούθησαν εκλογές και ως πρώτος Δήμαρχος της Ελασσόνας το 1965, εκλέχτηκε ο Βλαχοδήμος Χρήστος,⁴⁷ ο οποίος, σύμφωνα με το βιβλίο των Πρακτικών της Κοινότητας Ελασσόνας, ήταν Πρόεδρος της Κοινότητας Ελασσόνας, από το 1959 έως το 1962, στη συνέχεια εκλέχτηκε ο Γιατρός, Ζούλφος Δημήτριος. Μετά τον διορισμό του τελευταίου στο Δημόσιο, καθήκοντα Προέδρου, κατόπιν διαταγής του Νομάρχη, ανέλαβε την Κοινότητα ο αντιπρόεδρος της, Δημήτρης Χρ. Αδάμου.⁴⁸ Στη συνέχεια τη σκυτάλη παίρνει πάλι ο Χ. Βλαχοδήμος, ο οποίος συνεχίζει να έχει τα ηνία της εξουσίας μέχρι το 1967, χρονιά κατά την οποία επικρατεί η Κυβέρνηση των Συνταγματαρχών στη Ελλάδα και διορίζεται ως Δήμαρχος της Ελασσόνας, ο Αντώνης Τσιαβές.

Σύμφωνα με την απογραφή του 1928, η επαρχία Ελασσόνας είχε 32.500 κατοίκους. Ολόκληρη η επαρχία, αλλά και η ίδια η πόλη της Ελασσόνας, αποτελούσε ένα μωσαϊκό πολιτισμών, καθώς διαβιούσαν στη περιοχή: Λιβαδιώτες, Σαμαριναίοι, Αρμένιοι, πρόσφυγες από τον Πόντο, τη Σμύρνη, τον Καύκασο, τη Θράκη. Επίσης, στη συνέχεια ήρθαν και εγκαταστάθηκαν κάτοικοι από την περιοχή των Γρεβενών και τα Χάσια.

Η Ελασσόνα τον Απρίλη του 1941 υπέστη τη σκληρή κατοχή των Γερμανικών και Ιταλικών δυνάμεων.⁴⁹ Τα κατοχικά στρατεύματα αποχώρησαν από την πόλη, στις 24 Οκτωβρίου του 1944. Ωστόσο, μετά τη συμφωνία τα Βάρκιζας, στις 12 Φεβρουαρίου

⁴⁶Αδάμου, Γιάννης (1962). *Η μάχη της Ελασσόνας*, Ελασσών:

⁴⁷Διδασκάλου Θεανώ. (2010). *Ελασσόνα Ιστορία – Πολιτισμός Εκπαιδευτική Προσέγγιση*, Θεσσαλονίκη, σελ.43-44

⁴⁸Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.118, 16.05.1964, σελ.2, *Ο Δημ. Χρ. Αδάμου*

⁴⁹Κελέσης Αλέξανδρος. (1998). *Η Ελασσόνα μέσα από τους αιώνες* στο: Πολιτιστικός Οργανισμός Δήμου Ελασσόνας, Ελασσόνα: Ελευθέρια, σελ.20

του 1945, η οποία στόχευε στην αποκατάσταση της ηρεμίας στη χώρα, επικρατεί καθεστώς τρομοκρατίας και συλλήψεων, το οποίο κάνει έντονη την παρουσία του και στην επαρχία Ελασσόνας, όπως καταγράφεται από τον Λαρισαϊκό Τύπο της εποχής. Ο ελληνικός εμφύλιος πόλεμος που ακολουθεί, αφήνει τα καταστροφικά αποτυπώματά του και στην επαρχία Ελασσόνας, η οποία πρωτοστατεί στον πόλεμο αυτό. Το τέλος του εμφύλιου πολέμου, βρίσκει πολλούς Ελασσονίτες, πρώην μέλη του Δ.Σ.Ε., να είναι πολιτικοί πρόσφυγες σε χώρες του ονομαζόμενου, Ανατολικού μπλοκ.⁵⁰

Στην Ελασσόνα, από τον Ιανουάριο του 1951, συγκροτήθηκε στρατιωτική μονάδα, με την επωνυμία: « Στρατόπεδο Υπίλαρχου ΒΑΣΣΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ» Η Επαρχία, κατά το 1959, έχει 52 κοινότητες και 59 χωριά, με πληθυσμό περίπου, 47.641. Ο πληθυσμός της Ελασσόνας ήταν 5.755 κάτοικοι, οι οποίοι ασχολούνταν κυρίως με τις καλλιέργειες και την κτηνοτροφία, αλλά και με το εμπόριο και τη βιοτεχνία σε μικρότερο βαθμό. Παράλληλα, υπάρχει μεγάλη φτώχεια και ανεργία, γεγονός που οδηγεί στον δρόμο της μετανάστευσης, όπως άλλωστε φαίνεται και μέσα από τα δημοσιευμένα άρθρα της «Μικράς». Οι κάτοικοι, εργατικοί, χαρούμενοι και φιλόξενοι, κρατούσαν τις παραδόσεις, τους δημοτικούς χορούς και τα τραγούδια τους, κάποιοι μιλούσαν τη Βλάχικη, κυρίως στα χωριά Λιβάδι και Κοκκινοπλό. Στην πόλη της Ελασσόνας, έδρευε παράρτημα του 15^{ου} Κ.Τ.Ε.Λ., με συγκοινωνία προς τα χωριά της Επαρχίας και προς τις μεγάλες πόλεις. Η Επαρχία, την περίοδο που εξετάζεται, υπαγόταν στη Νομαρχία Λάρισας. Είχε Νομαρχιακό Σύμβουλο, Διεύθυνση και Υποδιεύθυνση Χωροφυλακής, Δασαρχείο, Εφορεία Οικονομική και Καπνού, Δημόσιο Ταμείο, Κοινωνική Πρόνοια, Αγρονομείο, Ταχυδρομείο, Ειρηνοδικείο, Πταισματοδικείο, Κοινοτικό Ιατρείο, Κτηνιατρείο. Τα τραπεζικά παραρτήματα που λειτουργούσαν στην Ελασσόνα ήταν της Εθνικής και της Αγροτικής Τράπεζας, Γεωργικός Συνεταιρισμός με 52 παραρτήματα στα χωριά. Για την εξυπηρέτηση των κατοίκων, αλλά και των επισκεπτών λειτουργούσαν στην πόλη 3 ξενοδοχεία, Ταξί, πρακτορεία εφημερίδων και Περίπτερα.⁵¹

⁵⁰Ζαρζώνης, Βασίλειος, (2012). *Η πορεία της Ελασσόνας από την αποχώρηση των κατοχικών δυνάμεων μέχρι σήμερα*, στο: 100 Χρόνια Ελευθερίας, Ελασσόνα 1912-2012, Δήμος Ελασσόνας, σελ.73-75

⁵¹Καραχάλιος, Χρ. (1959). Αρχαιολογικός και Τουριστικός Οδηγός Επαρχίας Ελασσόνος, Λάρισα: Θεοδ. Ιωαννίδη

Οι τοπικές εφημερίδες που εκδίδονταν την περίοδο αυτή, ήταν η υπό εξέταση εφημερίδα: «Η Μικρά της Ελασσόνας», του Γιάννη Αδάμου και «Η Φωνή της Ελασσόνας», του Αλ. Κελέση, η οποία αργότερα κυκλοφόρησε με τον τίτλο: «Το Μέλλον της Ελασσόνας»: «Κυκλοφόρησε την προηγούμενη εβδομάδα η εφημερίδα «Μέλλον της Ελασσόνας»⁵², ώσπου από το 1964, συνεχίστηκε η έκδοσή της, με τον πρώτο τίτλο: «Η Φωνή».

Αρκετά ήταν τα Σωματεία και οι Σύλλογοι της Ελασσόνας. Στη πόλη είχε ιδρυθεί Παράρτημα Φανέλλας Στρατιώτου, Μορφωτικός Σύλλογος Αποφοίτων, Ποδοσφαιρικός Όμιλος Ελασσόνας, Παράρτημα Εθνικού Ωδείου, Φιλαρμονική, Σύλλογος Δικαιωμάτων γυναικών, Σωματείο Πολυτέκνων, Όμιλος Προσκόπων, Σύλλογος Κυνηγών, Χορευτικός Όμιλος. Τα εργατικά Σωματεία ήταν η Βιοτεχνική Υφαντουργία, Συνεργατική Ελασσόνας, Σωματεία Εκδορέων, Σύλλογος Αυτοκινητιστών. Τα σχολεία που λειτουργούσαν στην πόλη ήταν 1 νηπιαγωγείο, 3 δημοτικά και το Γυμνάσιο Ελασσόνας.⁵³

Στην πόλη, τη δεκαετία του 1960 λειτουργούσε και Ιδιωτικό Γυμνάσιο και νηπιαγωγείο, Γυμνάσιο Θηλέων από το 1964, καθώς και Ιδιωτικές Τεχνικές Σχολές. Το Γυμνάσιο Ελασσόνας λειτούργησε για πρώτη φορά το 1939 και οι πρώτοι μαθητές που αποφοίτησαν ήταν το 1945. Το σχολικό έτος 1963-1964 γίνεται ο διαχωρισμός σε Γυμνάσιο Αρρένων και Θηλέων.⁵⁴

Στα ιστορικά μνημεία της Ελασσόνας ανήκει το ψηφιδωτό δάπεδο παλαιοχριστιανικής Βασιλικής του 4^{ου} με 5^{ου} αιώνα μ.Χ., τα Βυζαντινά Τείχη του αυτοκράτορα Ιουστινιανού, το Βυζαντινό Γεφύρι και η Ιερά Μονή της Παναγίας Ολυμπιώτισσας.⁵⁵ Το Μοναστήρι της Παναγίας της Ολυμπιώτισσας, χτίστηκε το 1100 στα χρόνια του Αυτοκράτορα Ανδρόνικου και είναι ένα από τα πιο παλιά και σημαντικά Μοναστήρια της Θεσσαλίας, με τεράστια ιστορική, εθνική και πολιτιστική σημασία για την περιοχή της Ελασσόνας. Ήταν Σταυροπηγιακή και

⁵²Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.127, 05.09.1964, σελ. , *Η γνώμη μας*: Μέλλον της Ελασσόνας

⁵³Καραχάλιος, Χρ. (1959). Αρχαιολογικός και Τουριστικός Οδηγός Επαρχίας Ελασσόνας, Λάρισα: Θεοδ. Ιωαννίδη

⁵⁴Αδάμου, Αθ., Ιωάννης, (1975). Η Τριακονταετία του Γυμνασίου Ελασσόνας 1945-1975, Ελασσών: «Η Μικρά της Ελασσόνας», Αρ. 9

⁵⁵ Διδασκάλου, Θεανώ,(2010). Ελασσόνα Ιστορία – Πολιτισμός Εκπαιδευτική Προσέγγιση, Θεσσαλονίκη,σελ.56, 58, 59,60

Πατριαρχική Μονή, απαλλαγμένη από αρκετούς φόρους. Διοικητικά υπαγόταν στο Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως.⁵⁶ Στα μνημεία της πόλης συγκαταλέγονται οι προτομές του Φιλικού, Γεωργάκη Ολύμπιου, του Φιλικού, Χριστόφορου Περραιβού, από το χωριό Πούρλια, κοντά στο Λιτόχωρο, κορυφαίου στην Ελληνική Επανάσταση του 1821 και το άγαλμα του Νικοτσάρα, πολέμαρχου της Επαρχίας (γεννήθηκε στο χωριό Γιαννωτά Ελασσόνας) εναντίον των Τουρκο- Αλβανών, με πλούσια δράση στον Όλυμπο.⁵⁷

Έως το 1950 η Ελασσόνα ήταν μία μικρή κωμόπολη, οργανωμένη σύμφωνα με τα Τουρκικά πρότυπα, χωρίς δρόμους, με καλντερίμια, χωρίς αποχετευτικό σύστημα, χωρίς ύδρευση και ηλεκτρισμό, χωρίς μέσα καθαριότητας και με υποτυπώδη λειτουργία των κρατικών υπηρεσιών. Από το ξεκίνημα της δεκαετίας του 1960, γίνεται μία αγωνιώδης προσπάθεια οργάνωσης και αναμόρφωσης της πόλης. Κυρίως, από το 1964 και έπειτα, χρονιά κατά την οποία η Ελασσόνα γίνεται Δήμος, καταγράφεται αύξηση του πληθυσμού, γίνονται σοβαρές προσπάθειες για τη δημιουργία έργων υποδομής: δημιουργούνται πλατείες, διανοίγονται και ασφαλτοστρώνονται δρόμοι, δημιουργούνται γέφυρες. Γίνονται προσπάθειες για την απόκτηση φωτισμού και όλων των απαραίτητων υπηρεσιών που θα οδηγήσουν την μικρή αυτή επαρχία στους δρόμους της ανάπτυξης και ανασυγκρότησης, πλαίσιο μέσα στο οποίο κινείται ολόκληρη η ελληνική επικράτεια μεταπολεμικά.⁵⁸

Βιογραφικό Σημείωμα του εκδότη Γιάννη ΑΘ. Αδάμου

Ο Γιάννης Αδάμου, ιστορικός, λαογράφος δημοσιογράφος και εκδότης, γεννήθηκε το 1928 στην Ελασσόνα. Εκεί φοίτησε στο Γυμνάσιο και στη συνέχεια ακολούθησε σπουδές στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Αθηνών και έπειτα στη Νομική Θεσσαλονίκης.

Καταγόταν από ευκατάστατη οικογένεια, ο πατέρας του ήταν μεσίτης καπνών. Ως άνθρωπος ήταν αυθόρμητος, ειλικρινής, απότομος, αυστηρός και πειθαρχημένος.

⁵⁶Λάζαρης, Κων/νος(2002). «Ιερά Μονή Παναγίας Ολυμπιωτίσσης».Ελασσόνα: Ιερά Μονή Παναγίας Ολυμπιωτίσσης

⁵⁷Αδάμου, Γιάννης, (1991). *Μαρτυρολόγιο της Ελασσόνας*, Ελασσόνα: Έκδοση Εφημερίδας, «Η Μικρά της Ελασσόνας»

⁵⁸Κελέσης, Αλέξανδρος, ο.π.

Ανήκε στον δεξιό χώρο, χωρίς παρωπίδες και προσπαθούσε να είναι αντικειμενικός και αμερόληπτος, κυρίως με όσους είχαν διαφορετική πολιτική ιδεολογία.

Το 1959, η Νομαρχία Λάρισας του χορήγησε άδεια τυπογραφείου στην Ελασσόνα,⁵⁹ και κάνει την εμφάνισή του στα ελληνικά γράμματα, με την έκδοση της εφημερίδας: «*Η Μικρά της Ελασσόνας*», την οποία εκδίδει για 41 χρόνια, από τις 21 Νοεμβρίου του 1959, έως τις 17 Δεκεμβρίου 2000, φτάνοντας συνολικά τα 774 φύλλα. Συνάμα με την έκδοση της εφημερίδας του, ο Γιάννης Αδάμου, ασχολήθηκε εντόνως με την Τοπική Ιστορία, κυρίως της περιοχής της Ελασσόνας, καθώς κατείχε σημαντικά αρχεία του Προξενείου Ελασσόνας επί Τουρκοκρατίας. Ασχολήθηκε επίσης με τη Λαογραφία και συνεργάστηκε με θεσσαλικές εφημερίδες, στις οποίες δημοσίευσε πληθώρα άρθρων του. Ο Γιάννης Αδάμου ήταν συλλέκτης γραμματοσήμων (κατείχε από τις μεγαλύτερες συλλογές στην Ελλάδα) και διάφορων λαογραφικών αντικειμένων.⁶⁰ Ήταν κάτοχος συλλογής αρχαίων Περραιβικών νομισμάτων, συνολικά 245, δηλωμένων στην εφορεία Κλασικών Αρχαιοτήτων. Τα νομίσματα είναι χάλκινα Μακεδονικά Φιλίππου ΙΙ, Αλεξάνδρου, Κασσάνδρου, Αμύντα ΙΙΙ, Ρωμαϊκά χάλκινα του Μέρωνος, του Μάρκου Αυρηλίου, της Λιβίας, νομίσματα ασημένια Ρωμαϊκά, χάλκινα του Κοινού των Θεσσαλών, χάλκινα Βυζαντινά, της Λάρισας, χρυσά της εποχής της Φραγκοκρατίας.⁶¹ Υπήρξε μέλος της εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών, του Συνδέσμου Ιστορικών Συγγραφέων Ελλάδος, της Εταιρείας Πατερικών Μελετών, της Ελληνικής Ονοματολογικής Εταιρείας, της Ιστορικής και Αρχαιολογικής Εταιρείας Θεσσαλίας, της Εταιρείας Εθνικού και Θρησκευτικού Προβληματισμού, της Ένωσης Δημοσιογράφων Επαρχιακού Τύπου, της Ελληνικής Λαογραφικής Εταιρείας. Τέλος ήταν μέλος της UNESCO.

Στον στρατό υπηρέτησε για 3 χρόνια, με τον βαθμό του Έφεδρου Ταγματάρχη. Τα έργα του μεταφράστηκαν σε άλλες γλώσσες, στα Γαλλικά και στα Γερμανικά. Πήρε μέρος σε πάνω από πενήντα διαλέξεις με Ιστορικό και Λαογραφικό περιεχόμενο, που

⁵⁹Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ. 19, 16.08.1960, σελ. 2, *Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας*

⁶⁰Πλάτανος, Β. (2001). «Φύγαν για πάντα από κοντά μας τέσσερις επιφανείς πνευματικοί άνθρωποι, Αδάμος Ι., Γκούμας Ελ., Λάλος Ελ., Παπανικολάου Ν.», *Περιοδικό, Ελασσονίτικα Γράμματα, Τεύχος 3^ο, Μάρτης 2001, σελ. 26*

⁶¹Αδάμου, Γιάννης (1985). *Αρχαία Νομίσματα της Περιοχής Ελασσόνας*, Ελασσόνα: Έκδοση εφημερίδας, «Η Μικρά της Ελασσόνας»

οργανώθηκαν σε διάφορα μέρη της Ελλάδας. Επίσης συμμετείχε σε 52 πανελλήνια συνέδρια, οκτώ από τα οποία πραγματοποιήθηκαν στην ιδιαίτερη πατρίδα του, την Ελασσόνα και στα οποία ο ίδιος ήταν πρόεδρος, με κύριο θέμα: «Ο Όλυμπος στους αιώνες». Επίσης, συμμετείχε σε συζητήσεις στα μέσα ενημέρωσης, στην τηλεόραση και το ραδιόφωνο, συνεργάστηκε με εφημερίδες και περιοδικά, στα οποία έδινε υλικό ιστορικού και λαογραφικού περιεχομένου. Ο Οικουμενικός Πατριάρχης, Βαρθολομαίος, τον βράβευσε για την προσφορά του στα ελληνικά γράμματα, με το Ειδικό Πιτάκιο. Επίσης βραβεύτηκε και από την Ακαδημία Αθηνών, αλλά και από άλλα σωματεία και ιδρύματα για τη δράση του και την προσφορά του. Πέθανε το 2001.

Έργα του είναι τα εξής:

-«Η Μάχη της Ελασσόνας»,1962

-«Λαϊκές παροιμίες της Επαρχίας Ελασσόνας», 1969

-«Γενική Βιβλιογραφία της Επαρχίας Ελασσόνας», 1970

-«Τα Κλέφτικα Δημοτικά Τραγούδια της Επαρχίας Ελασσόνας στην Επανάσταση του 1821», 1971

-«Η Ελασσόνα εις τον αγώνα του 1821», 1971

-«Η Υπόθεση Ρίχτερ», 1976

-«Ανέκδοτα Ιστορικά Έγγραφα της πόλεως Ελασσόνας κατά τους χρόνους της Τουρκοκρατίας»,1978

-«Ο Όλυμπος δια μέσου των αιώνων», 1973

-«Η τριακονταετία το

υ Γυμνασίου Ελασσόνας 1945-1975», 1975

-«Απόπειρες Κατακτήσεως του Ολύμπου», 1977

-«Απόπειρες Κατακτήσεως του Ολύμπου» Β ΕΚΔΟΣΗ,1982

-«Η απελευθέρωση της Θεσσαλίας»,1981

-«Εργογραφία μιας εικοσαπενταετίας 1959-1984»,1984

- «Αρχαία Νομίσματα στην περιοχή Ελασσόνας», 1985
- «Procerpes Populaire´s de la province d´ Ellassona Greece, -Les chansohsdemotiques des Klerhtes de la province d´ Ellassona Lurantl´insurrection de 1821, Ellassona». 1986
- «Από τη δράση της μυστικής επαναστατικής Εταιρίας Τσαριτσάνης (1902-1910)». 1991
- «Μαρτυρολόγιο της Ελασσόνας» 1991-«Ο Κοκκινοπλός» 1992
- «Οικονόμειος Βιβλιοθήκη Τσαριτσάνης (επιμέλεια)»1988
- «Η Τσαριτσάνη (Α΄ έκδοση-επιμέλεια)» 1989
- «Η Τσαριτσάνη (Β΄ έκδοση-επιμέλεια)»1990
- «Η συμβολή του Λιβαδιού Ολύμπου στον Μακεδονικό Αγώνα» 1998
- «Η Σαμαρίνα» 1993
- «Η ομηρία από τους Ληστές του Μητροπολίτη Ελασσόνας και Τσαριτσάνης Κυρίλλου κατά το 1886» 1993
- «Η Κοζάνη μέσα από τα ανέκδοτα αρχεία του Ελληνικού Προξενείου Ελασσόνας» 1994
- Τα κατά Οικονόμου, Βίος-Έργα-Πολιτεία του Κ. Οικονόμου. Υπό Δημοσθένη Χατζικανίδη (επιμέλεια)» 1994
- Τα Σέρβια κατά την περίοδο 1882-1912.(Από τα αρχεία του προξενείου Σερβίων με έδρα την Ελασσόνα)» 1995
- «Το Πύθιο (Σέλλος) στο πέρασμα των αιώνων» 1997
- «Ξένες προπαγάνδες στην προξενική περιφέρεια Μοναστηρίου τόμος α΄»1997
- «Ξένες προπαγάνδες στην προξενική περιφέρεια Μοναστηρίου τόμος β΄» 1997
- «Ξένες προπαγάνδες στην προξενική περιφέρεια Μοναστηρίου τόμος γ΄» 1998

-«Ξένες προπαγάνδες στην προξενική περιφέρεια Μοναστηρίου τόμος δ΄»1998 ⁶²

«Η Μικρά της Ελασσόνας»

Η «Μικρά της Ελασσόνας» αποτελούσε τον τοπικό εβδομαδιαίο Τύπο της ομώνυμης πόλης. Κυκλοφορούσε για 41 περίπου χρόνια, από τις 21 Νοεμβρίου του 1959 έως τις 17 Δεκεμβρίου του 2000. Αποτελούσε τη μακροβιότερη σε κυκλοφορία τοπική εφημερίδα. Ο δημοσιογράφος και εκδότης της, δεξιών πεποιθήσεων, Γιάννης Αδάμου, κατείχε την εποχή εκείνη άδεια τυπογραφείου⁶³ και ήταν αυτός ο οποίος, όχι μόνο ήταν ο βασικός αρθρογράφος της εφημερίδας, αλλά και αυτός που αναλάμβανε τη στοιχειοθεσία, την εκτύπωση. Η θεματολογία της «Μικράς» ήταν ποικίλη. Τα θέματά της αφορούσαν την κοινωνία και τα προβλήματά της, την πολιτική, την οικονομία, την εκπαίδευση, τον πολιτισμό. Το τυπογραφείο της «Μικράς» ήταν ένα παραδοσιακό τυπογραφείο, τύπου: Original Heidelberg.⁶⁴ Το πιεστήριό του ήταν όρθιο και η τυπογραφική του φόρμα τοποθετούνταν σε μία κατακόρυφη σταθερή πλάκα. Με κάθε κίνηση του πιεστηρίου, μία άλλη μεταλλική πλάκα πιέζει το φύλλο χαρτιού πάνω στη φόρμα και γίνεται η εκτύπωση μιας σελίδας. Το όρθιο πιεστήριο συνήθως χρησιμοποιούνταν για μικρές εκτυπώσεις, όπως άλλωστε ήταν και το μέγεθος της «Μικράς», της οποίας οι διαστάσεις ήταν 56 X39. Η τιμή πώλησης της εφημερίδας ήταν 1 δραχμή για κάθε φύλλο, 30 δραχμές για ετήσια συνδρομή στο εξωτερικό, 15 δραχμές η εξαμηνιαία και 60 δραχμές ετησίως για τις Κοινότητες και τους Οργανισμούς.

Η μεγαλύτερη όμως δυσκολία στην έκδοση μιας εφημερίδας, αφορούσε την ικανότητα που έπρεπε να έχει ένας εκδότης να χειρίζεται διπλωματικά τις επαφές του και τις γνωριμίες του, με τις τοπικές αρχές, τους πολιτικούς παράγοντες, τους επικεφαλής όλων των υπηρεσιών, αλλά και τους πολιτικούς ανταγωνισμούς και τις έριδες μεταξύ των αντίπαλων κομμάτων, αλλά και της αντίπαλης πολιτικής

⁶²Τεύχος 43^ο, Σεπτέμβριος 1997 Τρούπης, Γ,(1997). Βιογραφικά στοιχεία του Γιάννη Αδάμου, Περιοδικό ΜΟΡΙΑΣ,, σελ.59-61

⁶³Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.19, 16.07.1960, σελ.2, *Ματιές σ την πόλι και την επαρχία μας*

⁶⁴Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.18, 02.07.1960, σελ.2, *Η Μικρά*

ιδεολογίας του ίδιου του εκδότη, ώστε να μπορεί να λαμβάνει πρώτος την είδηση και να τη δημοσιεύει, χωρίς ωστόσο να προκαλεί την οργή των ανθρώπων, των οποίων ασκεί σκληρή κριτική, πράγμα το οποίο φαίνεται, μέσα από τη μελέτη της εφημερίδας, πως το είχε επιτύχει ,σε αρκετά μεγάλο βαθμό, ο εκδότης της «Μικράς»..

B. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

1. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Τα εκπαιδευτικά ζητήματα, είναι μία από τις βασικές θεματολογίες, με τις οποίες ασχολείται η εφημερίδα «Η Μικρά της Ελασσόνας», την περίοδο που εξετάζει η παρούσα εργασία, από τον Νοέμβριο του 1959 έως τον Δεκέμβριο του 1967. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που αντλούνται από την εφημερίδα αυτή, οι βασικές κατηγορίες των εκπαιδευτικών ζητημάτων αφορούν: α) στα σχολεία/κτίρια, β) στους εκπαιδευτικούς- μαθητές και γ) στις εκπαιδευτικές εκδηλώσεις, στα θέματα Ιστορίας και Πολιτισμού.

Σχολεία/κτίρια

Το κτιριακό ζήτημα στην εκπαιδευτική πραγματικότητα της Ελασσόνας κατά την περίοδο 1959-1967, είναι ένα ζήτημα νευραλγικής σημασίας και αποτελεί ένα από τα βασικά προβλήματα που αναφέρονται μέσα από τα δημοσιευμένα άρθρα της

«Μικράς». Η εφημερίδα, μέσα από τη δημοσιογραφική πένα του Γιάννη Αδάμου καταβάλλει προσπάθειες να κινητοποιηθούν οι αρμόδιοι φορείς για την εξεύρεση κονδυλίων και τη χρηματοδότηση, με σκοπό την ανέγερση κατάλληλων σχολικών συγκροτημάτων όλων των βαθμίδων στην Ελασσόνα, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή. Επίσης, ζητήματα τα οποία προβάλλονται μέσα από την εφημερίδα, αφορούν στη λειτουργία όλων των σχολικών δομών, αλλά και στη φοίτηση και στις ανάγκες των μαθητών. Άλλωστε, σύμφωνα με όσα δημοσιεύονται από τη στήλη η « γνώμη μας», μετά τις προεκλογικές υποσχέσεις, κατά το 1961, των αρχηγών των δύο μεγάλων κομμάτων, της ΕΡΕ του Κ. Καραμανλή και της Ένωσης Κέντρου με τον Γ. Παπανδρέου, για αλλαγές στο εκπαιδευτικό σύστημα, τονίζεται για άλλη μια φορά η σημασία της εκ νέου συγκρότησής του. Πρέπει να σταματήσει η παραμέληση των πολιτικών, απέναντι στο Υπουργείο Παιδείας. Η εκπαίδευση αποτελεί το σημαντικότερο κομμάτι για το μέλλον των νέων και για την εξέλιξη της χώρας και όπως χαρακτηριστικά αναφέρει: « Η παιδεία συμφέρον του Έθνους είναι να γίνει κτήμα όλων ανεξαιρέτως των ικανών παιδιών της Ελλάδος, πλουσίων και φτωχών». ⁶⁵ Για την επίλυση του κτιριακού ζητήματος, δημοσιεύεται επίσης η πρόταση της «Μικράς», ο Δήμος να παρέμβει για την επίλυση των διδακτηρίων στα σχολεία της πόλης, συγκαλώντας συνέλευση, για να βρεθεί λύση: «*Ημεῖς πιστεύομεν ὅτι ἂν τό θέμα πιασθῆ ἀποφασιστικά ἀπό τον Δήμον εἶναι δυνατόν να λυθῆ καί μάλιστα πολύ ἐπιτυχῶς*». ⁶⁶

Γυμνάσιο Ελασσόνας

Η εφημερίδα, μέσα από τη στήλη της, «Η γνώμη μας», αναδεικνύει ένα από τα σοβαρότερα ζητήματα, αυτό της δημιουργίας ενός νέου κτιρίου στέγασης του Γυμνασίου της πόλης. Αναφέρεται στην ελπίδα για χρηματική ενίσχυση από το κράτος, με σκοπό την αποπεράτωση του νέου κτιρίου του Γυμνασίου της Ελασσόνας, μετά και την ελπιδοφόρα παρουσία των αρμοδίων, στον εορτασμό για την απελευθέρωση της πόλης. Η χρηματοδότηση άλλωστε για την ανέγερση νέων διδακτηρίων, είναι ένα βασικό ζήτημα που απασχολεί εντόνως την περιοχή, καθώς η

⁶⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.53, 19.10.1961,σελ.1, *Η γνώμη μας: Η εθνική παιδεία*

⁶⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.146, 08.05.1965, σελ.1, *Το διδακτηριακόν πρόβλημα*

οικονομική δυσπραγία ταλανίζει τους πολίτες, γεγονός το οποίο έχει την αντανάκλασή του στην τοπική κοινωνία και αυτοδιοίκηση.⁶⁷

Σε άλλο σημείο του παρόντος φύλλου εκφράζεται η παράκληση προς τους γονείς των μαθητών του Γυμνασίου Ελασσόνας, να εξοφλήσουν τις οφειλόμενες εισφορές, ώστε να μπορέσει ο Σύλλογος να εξοφλήσει τις υποχρεώσεις του απέναντι στους συμβασιούχους καθηγητές.⁶⁸

Η ανέγερση νέου Γυμνασιακού Διδακτηρίου θεωρείται θέμα μείζονος σημασίας για την περιοχή. Για τον λόγο αυτό, προσπαθούν όλες οι πλευρές να προωθήσουν το ζήτημα. Από την πλευρά του, ο καθηγητής του Γυμνασίου, Αχ. Λαζάρου, δημοσίευσε στην εφημερίδα "Ελευθερία" της Λάρισας επιστολή, στην οποία αναφέρεται ότι με την επέμβαση των τοπικών πολιτικών παραγόντων αναμένεται η ανέγερση του νέου Γυμνασίου μέσα στο έτος 1960: *«Χάρη στην επέμβαση των πολιτικών παραγόντων, το ζήτημα της ανεγέρσεως του νέου διδακτηρίου του Γυμνασίου να λυθεί ανυπερθέτως εντός του έτους 1960». Αναμένουμε να δούμε το ύψος της πιστώσεως για να χαιρετίσουμε το γεγονός».*⁶⁹

Το θέμα της χρηματοδότησης για το νέο Γυμνάσιο συνεχίζει να απασχολεί τα εκπαιδευτικά πράγματα και κατά το πρώτο τρίμηνο του 1960. Στη «γνώμη μας» καταγράφονται οι πληροφορίες οι οποίες αναφέρουν ότι το Υπουργείο Παιδείας προχώρησε στην περικοπή πίστωσης για την αποπεράτωση των εργασιών της ανέγερσης του Γυμνασίου. Για την επίλυση του θέματος αυτού, επίσης, συγκροτήθηκε επιτροπή υπό την προεδρία του Σεβασμιότατου Μητροπολίτη, Ιακώβου,⁷⁰ μιας ισχυρής και δραστήριας προσωπικότητας, η οποία επιστρατευόταν σε κάθε σημαντικό πρόβλημα της περιοχής: *«Κατόπιν πληροφοριών ότι και εφέτος περιεκόπη η πίστωση εκ μέρους του Υπουργείου Παιδείας διά την αποπεράτωση των*

⁶⁷Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.1, 21.11.1959, σελ.1, *Η Γνώμη μας: Ας ελπίσωμεν*

⁶⁸Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.1, 21.11.1959, σελ. 2, *Παράκλησις*

⁶⁹Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.5, 31.12.1959, σελ.1., *Η γνώμη μας: Διά το γυμνάσιον*

⁷⁰Ιάκωβος Μακρυγιάννης: Μητροπολίτης Ελασσόνας. Γεννήθηκε στα Αλάτσατα της Μικράς Ασίας το 1912. Εκάρη μοναχός στην ιερά Σκήτη Κουσοκαλυβίων Αγίου Όρους. Υπηρέτησε ως ηγούμενος της Ιεράς Μονής Πεντέλης για πολλά χρόνια. Στις 7 Μαρτίου του 1956 εξελέγη Μητροπολίτης Ελασσόνας. Ο Μητροπολίτης Ιάκωβος ήταν δραστήριος και προικισμένος με πολλά χαρίσματα και πνευματικά προσόντα. Κατά το διάστημα της ενδεκαετούς παρουσίας του στον μητροπολιτικό θρόνο της Ελασσόνας, ανέπτυξε σημαντική δράση, γεγονός που τον έκανε αγαπητό και δημοφιλή. Το 1967 υποχρεώθηκε σε παραίτηση και τον Ιούλιο του 1969 πέθανε στην Αθήνα. : Ιερά Μητρόπολις Ελασσόνας.

εργασιών της ανεγέρσεως του Γυμνασίου απεφασίσθη η συγκρότησις επιτροπής υπό την προεδρίαν του Σεβασμιότατου Μητροπολίτη μας κ.κ. Ιακώβου». ⁷¹

Το ζήτημα της χρηματοδότησης του νέου γυμνασιακού κτιρίου, το οποίο συνεχίζει να βρίσκεται σε εκκρεμότητα, σχολιάζει η στήλη: «Εύθυμα και Σοβαρά»: «*Η επιστολή του κ. Αχ. Λαζάρου η οποία εδημοσιεύθη εις τήν «Ελευθερία» Λαρίσης δέν ικανοποίησε τήν κοινήν γνώμη της πόλεως μας διότι εις ταύτην εκφράζονται ευχαί και ευχαριστήρια ακόμη, ενώ τό οίκημα του νέου Γυμνασίου παραμένει από ετών ημιτελές!*»

Για το ίδιο ζήτημα, η στήλη «Ματιές στην πόλιν και την Επαρχία μας» γνωστοποιεί ότι α) 300.000 δραχμές εγκρίθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας για τη συνέχιση των εργασιών της ανέγερσης του Γυμνασίου.⁷² Το γεγονός αυτό πιστοποιείται και από τον Βουλευτή της περιοχής, Χρ. Γραμματιδή, ο οποίος με τηλεγράφημα, πληροφορεί πως το Υπουργείο Παιδείας ενέκρινε άλλες 100.000 δραχμές για την αποπεράτωση του Γυμνασίου.⁷³ Επίσης, μετά την έγκριση της χρηματοδότησης, σε λίγες μέρες θα συνεχιστούν οι εργασίες αποπεράτωσης του. Το ποσό ανέρχεται στις 300 χιλιάδες.⁷⁴

Από τη μία, η προσπάθεια ανέγερσης νέου οικοδομικού συγκροτήματος για το Γυμνάσιο συνεχίζεται, από την άλλη ωστόσο, υπάρχει ενημέρωση ότι μετά την έκδοση των αποτελεσμάτων συνεχίζονται οι εισιτήριες εξετάσεις του Γυμνασίου.⁷⁵ Στο φύλλο 23 οι αναγνώστες πληροφορούνται μέσα από τη στήλη «Ματιές» ότι στις 12 Σεπτεμβρίου του 1960 θα αρχίσουν οι εξετάσεις των επανεξετασθέντων στο Γυμνάσιο. Οι εγγραφές όλων των μαθητών θα συνεχιστούν μέχρι της 15 του μήνα. ⁷⁶

Σε στήλη της εφημερίδας διαβάζουμε ότι καλούνται όλα τα μέλη του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων μαθητών Γυμνασίου Ελασσόνας, σε Γενική Συνέλευση στις 17 του τρέχοντος μήνα, μέρα Κυριακή, 12 η ώρα στην αίθουσα του Γυμνασίου με

⁷¹Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.11, 24.03.1960, σελ.1, *Η γνώμη μας: Διά το γυμνάσιον*

⁷²Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.13, 16.04.1960, σελ.2, *Ματιές στην πόλιν και την Επαρχία μας.*

⁷³Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.14, 30.04.1960, σελ.2, *Ματιές στην πόλιν και την Επαρχία μας*

⁷⁴Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.5, 05.10.1960, σελ.2, *Ματιές στην πόλιν και την Επαρχία μας*

⁷⁵Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.18, 02.07.1960, σελ.2, *Ματιές στην πόλιν και την Επαρχία μας*

⁷⁶Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.23, 10.09.1960. σελ.2, *Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας*

θέματα: Λογοδοσία Διοικητικού Συμβουλίου, Εκλογή Εφορευτικής Επιτροπής, Αρχαιρεσίες για την ανάδειξη νέου διοικητικού Συμβουλίου.⁷⁷

Η εφημερίδα με το άρθρο της για της ανάγκες του Γυμνασίου, επισημαίνει ότι με την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς, 1960-1961, η Σχολική Εφορία, ο Σύλλογος γονέων των μαθητών του Γυμνασίου και γενικότερα η πόλη της Ελασσόνας, καλείται να αντιμετωπίσει σοβαρά προβλήματα, που αφορούν στη στέγαση 900 περίπου μαθητών και στην έλλειψη διδακτικού προσωπικού. Παρατηρείται σαφώς μία σημαντική αύξηση του ποσοστού των μαθητών που συνεχίζουν τις γυμνασιακές σπουδές στο ξεκίνημα της δεκαετίας του '60. Η αύξηση του ποσοστού αυτού συμβαδίζει με την αλματώδη προσπάθεια που κάνει η Ελλάδα να εκσυγχρονιστεί και να ακολουθήσει τους δρόμους της ανάπτυξης των δυτικοευρωπαϊκών χωρών. Ωστόσο, αγκάθι στην Παιδεία συνεχίζει να αποτελεί η δυσκολία εύρεσης ευπρεπών και λειτουργικών σχολικών κτιρίων και η επαρκής επάνδρωσή τους με εκπαιδευτικό προσωπικό. Δυστυχώς όμως, όπως επισημαίνει και το άρθρο, η έλλειψη εκπαιδευτικών θα οδηγήσει στη 'θλιβεράν διαπίστωσιν' της διδασκαλίας ανά τάξη μόνο δύο ωρών ημερησίως. Το αποτέλεσμα της όλης κατάστασης θα είναι η έλλειψη εφοδίων των μαθητών για τη μεγάλη μάχη της ζωής τους: *«Η έξασφάλισης αιθουσών διδασκαλίας και η συμπλήρωσις του Διδακτικού προσωπικού διά προσλήψεως Καθηγητῶν για το επερχόμενο έτος προβάλλονται επιτακτικές και έπιβεβλεμένες».*⁷⁸

Στο ίδιο φύλλο, «Η γνώμη μας» αναφέρει ότι ο πρόεδρος του Συλλόγου Γονέων-μαθητών του Γυμνασίου της πόλης, Αθ. Πάκας ανακοίνωσε, ότι ο Υπουργός Παιδείας, Γ. Βογιατζής δώρισε από μια σειρά εποπτικών οργάνων στα Γυμνάσια των πόλεων. Χαιρετίζουν την ενέργεια του Υπουργού ως αρχή μιας ευρύτερης ενίσχυσης της Παιδείας: *«Ο Υπουργός Παιδείας, κ. Γ. Βογιατζής χορήγησε δωρεά από μια σειράν εποπτικών οργάνων στα Γυμνάσια».*⁷⁹

Σύμφωνα με τη «γνώμη μας», διαπιστώνεται η μείωση των εγγραφών των μαθητών στο Γυμνάσιο Ελασσόνας, κατά 150 μαθητές. Η άποψη που επικρατεί είναι πως η μείωση του αριθμού των μαθητών πιθανόν να οφείλεται στην έλλειψη εκπαιδευτικού δυναμικού, αλλά και στην απουσία ευπρεπών κτιρίων, καλοδιατηρημένων, τα οποία

⁷⁷Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ. 19, 16.07.1960, σελ. 2, Πρόσκλησις

⁷⁸Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ. 20, 30.07.1960, σελ. 1, Το γυμνάσιον και αι ανάγκαι του

⁷⁹Ο.π., Η γνώμη μας: Καλή αρχή

να έχουν αρκετές αίθουσες, για να στεγάζουν το σύνολο των μαθητών. Έτσι, με τον απαραίτητο έμψυχο και άψυχο εξοπλισμό δεν θα χάνονται πολύτιμες ώρες μαθημάτων. *«Μήπως είναι άπόρροια τῆς κακοδαιμονίας τοῦ ἀκέφαλου Γυμνασίου μας;»*.⁸⁰

Στο άρθρο «με τη δίοπτρα μου» προβάλλεται για άλλη μία φορά, η ανάγκη αποπεράτωσης και επάνδρωσης του Γυμνασιακού κτιρίου. Απαραίτητη η συνδρομή των Ελασσονιτών, που ζουν στην πρωτεύουσα, καθώς και των εκπροσώπων της Βουλής: *«Επιβάλλεται η αποπεράτωση το ταχύτερον του Γυμνασιακού κτιρίου και η επάνδρωσή του, αφού ζητήσουμε την συνδρομή των εκπροσώπων μας των επίλεκτων συμπολιτών μας»*.⁸¹

Από τις στήλες της εφημερίδας σημειώνεται ότι στις 28/09/1961 θα γίνει ο αγιασμός για την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς του Γυμνασίου. Ανακοινώνονται τα αποτελέσματα των εισαγωγικών εξετάσεων του Γυμνασίου, της περιόδου του Σεπτεμβρίου 1961.⁸² Από τη στήλη «Ανά την πόλιν και την επαρχία μας», καταγράφεται ότι :στις 20/09/1961 θα αρχίσουν οι εισαγωγικές εξετάσεις του γυμνασίου Ελασσόνας. Ενώ οι εξετάσεις των μετεξεταστέων ξεκινούν αυτήν την Δευτέρα και οι εγγραφές των μαθητών του Γυμνασίου αρχίζουν στις 15/09/1961.⁸³ Η «Μικρά» χαιρετίζει την αξιόπαινη προσπάθεια των μαθητών του γυμνασίου για την έκδοση του σχολικού περιοδικού, υπό την εξαιρετη καθοδήγηση του δραστήριου καθηγητή τους φιλόλογου, Ζαχαρία Ορφανουδάκη : *«Με έκπληξη λάβαμε το μικρό περιοδικό εκδιδόμενο υπό επιτροπής μαθητών του ενταύθα Γυμνασίου»*.⁸⁴

Επίσης στην ίδια στήλη παρουσιάζεται το πρόγραμμα εισαγωγικών εξετάσεων του Γυμνασίου κατά το έτος 1962.⁸⁵ Η στήλη «Ανά την πόλιν και την επαρχία μας», αναφέρεται στην έναρξη εγγραφών και των εξετάσεων των μετεξεταστέων στο Γυμνάσιο Ελασσόνας.⁸⁶ Επιπρόσθετα, ασχολείται με το τηλεγράφημα του Χρ.

⁸⁰Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.25, 05.10.1960, σελ.2, *Η γνώμη μας : Θλιβερά διαπίστωση*

⁸¹Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.47, 22.08.1961,σελ.1, *Με την δίοπτρα μου-η επαρχία μας και τα ζητήματά της*

⁸²Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.51,09.09.1961, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

⁸³Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.50, 09.09.1961, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

⁸⁴Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.34, 11.12.1961,σελ1., *Η γνώμη μας: Το περιοδικό*

⁸⁵Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ,φ.71, 23.06.1962, σελ.2., *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

⁸⁶Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε,φ.127,05.09.1964,σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

Γραμματίδη, Βουλευτή Λάρισας, για χορήγηση χρηματικού ποσού σε σχολεία της Επαρχίας.⁸⁷

Ανακοινώνεται ότι σύμφωνα με την υπ' αριθ. 14058ι) 5-1-1964 απόφαση του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, με την οποία εγκρίνεται ο διορισμός επιστατών στα σχολεία και την υπ. Αριθ. 5458ι) 17-11-1964 διαταγή του Νομάρχη Λάρισας, παρακαλούνται οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλουν αίτηση στα γραφεία του Γυμνασίου Αρρένων και Θηλέων Ελασσόνας αντίστοιχα, με τα απαραίτητα δικαιολογητικά.⁸⁸

Σύμφωνα με τη στήλη «ανά την πόλιν», ο Διευθυντής του Γυμνασίου Αρρένων, Αθ. Τσιρτσιφής, έβγαλε λόγο την ημέρα των γυμναστικών επιδείξεων για την σημασία της ανέγερσης του νέου γυμνασιακού κτιρίου.⁸⁹

Από την άλλη, στο άρθρο του Γ. Μεταξιώτη, «Και πάλιν το Γυμνάσιον» προτείνεται να γίνει Γενική Συνέλευση των Συλλόγων της πόλης, ώστε όλοι μαζί να οργανωθούν και να αποφασίσουν, πως θα αξιοποιηθεί το κονδύλι των 1.400.000 δραχμών, για να ανεγερθεί το Γυμνάσιο.⁹⁰ Η αναβάθμιση της ποιότητας της εκπαίδευσης στην επαρχία Ελασσόνας εδραιώνεται, έστω και με πιο αργούς ρυθμούς και σ' αυτό συμβάλλει τα μέγιστα και η εφημερίδα «Μικρά», της οποίας ο προσανατολισμός είναι φιλεκπαιδευτικός και φιλομορφωτικός. Παρά το γεγονός, ότι υπάρχει κονδύλι ύψους 1.350.000 δραχμών για την ολοκλήρωση του Γυμνασίου, ωστόσο, αν και χρονολογικά βρισκόμαστε στον Μάρτιο του 1966, δεν έχει γίνει χρήση του, σχολιάζει η «γνώμη μας»,⁹¹ γεγονός το οποίο οδηγεί στη διαμαρτυρία γονέα για την αδιαφορία των αρμοδίων, να ιδρυθεί νέο κτίριο για το Γυμνάσιο, παρά την ύπαρξη κονδυλίου, ύψους 1.400.000 δραχμών.⁹²

Σε σχόλιο για την αδράνεια διεύρυνσης του κτιρίου του Γυμνασίου, παρά το γεγονός ότι η Εθνική Τράπεζα έχει χορηγήσει για τον σκοπό αυτό 1.400.000 δραχμές, προβαίνει και η εφημερίδα.⁹³ Σε άλλο σημείο, σύμφωνα πάλι με τη «γνώμη

⁸⁷Ο.π., Τηλεγράφημα

⁸⁸Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.133, 28.11.1964, σελ.2, Ανακοίνωσις

⁸⁹Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ, φ.175, 18.06.1966, σελ.2, Ανά την πόλιν και την επαρχία μας

⁹⁰Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ, φ.184, 22.10.1966, σελ.2, Και πάλιν το γυμνάσιον

⁹¹Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ, φ.168, 12.03.1966, σελ.2, Η γνώμη μας: Το γυμνάσιον

⁹²Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ, φ.184, 22.10.1966, σελ.1, Η γνώμη μας: Επιστολαί

⁹³Η Μικρά της Ελασσόνας, Η, φ.200, 26.08.1967, σελ.1, Η γνώμη μας: Το γυμνάσιον

μας», παρά την άμεση ανταπόκριση της Κυβέρνησης σε όλα τα θέματα, εκκρεμεί ακόμα το ζήτημα αξιοποίησης των 1.400.000 δραχμών για την ίδρυση Γυμνασίου.⁹⁴

Γυμνάσια της Επαρχίας

Η λειτουργία Γυμνασίων αφορά και ενδιαφέρει ολόκληρη την επαρχία Ελασσόνας. Στο φύλλο 39, αναφέρεται πως 18 γυμνασιακά παραρτήματα ανά την Ελλάδα μετατράπηκαν, με υπουργική απόφαση, σε αυτοτελή Γυμνάσια, όχι όμως της Δεσκάτης και της Τσαριτσάνης, παρά τα υπομνήματα των αντίστοιχων Σχολικών Εφορειών και των Συλλόγων Γονέων και Κηδεμόνων : *«Τα παραρτήματα Δεσκάτης και Τσαριτσάνης δεν μετατράπησαν αν και έχουν όλα τά υπέρ αυτών».*⁹⁵

Η «γνώμη μας» σχολιάζει, πως, παρά τις προεκλογικές υποσχέσεις, στάσιμες έχουν μείνει οι εργασίες για την κατασκευή νέου κτιριακού συγκροτήματος στο Γυμνάσιο Δεσκάτης μετά τις εκλογές.⁹⁶ Σύμφωνα με τη στήλη «Ανά την πόλιν και την επαρχία μας», μεταρρυθμίσεις στην παιδεία υποσχέθηκε ο Γ. Επιθεωρητής Μέσης Εκπαίδευσης, Ε. Δημόπουλος. Μέσα από την εφημερίδα, εκφράζονται οι ευχαριστίες των κατοίκων Δεσκάτης στον Βουλευτή Λάρισας, Γ. Κακαγιάννη για την αυτονόμηση του Γυμνασίου, η οποία τελικώς επετεύχθη.

Στη «γνώμη μας» καταγράφεται το αίτημα των κατοίκων Λιβαδίου για δημιουργία πνευματικού κέντρου ή Ημιγυμνασίου στο χωριό τους.⁹⁷ Η εφημερίδα εστιάζει επίσης, στην έναρξη λειτουργίας των Γυμνασίων Κρανέας και Λιβαδίου. Πλέον θα υπάρχουν στην Επαρχία Ελασσόνας 5 Γυμνάσια και 2 Λύκεια.⁹⁸ Μέσα από τη «γνώμη μας», ζητείται από τους υπεύθυνους, να δώσουν λύση στο πρόβλημα στέγασης των σχολείων, καθώς η αιτία του κακού είναι η αδιαφορία των αρμοδίων : *«Οικόπεδα υπάρχουν χρήματα κατατεθειμένα υπάρχουν εκείνο όμως που δεν υπάρχει είναι το ενδιαφέρον πολλών αρμοδίων να προωθήσουν το θέμα».*⁹⁹ Επισημαίνεται

⁹⁴Η Μικρά της Ελασσόνας, Θ,φ.203,30.12.1967,σελ.1-2, *Η γνώμη μας: Το γυμνάσιον*

⁹⁵Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.39, 22.04.1961, σελ. 1, *Η γνώμη μας: Τα παραρτήματα*

⁹⁶Η Μικρά της Ελασσόνας,Γ,φ.61, 03.02.1962, σελ.1, *Η γνώμη μας: Το γυμνάσιον*

⁹⁷Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε,φ.113,07.03.1964,σελ.2, *Η γνώμη μας: Εκ Λιβαδίου*

⁹⁸Η Μικρά της Ελασσόνας,ΣΤ,φ.163,24.12.1965,σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

⁹⁹Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ,φ.183,05.10.1966,σελ.1, *Η γνώμη μας: Τα διδακτήρια*

ακόμη, πως για άλλη μια χρονιά εμφανίζεται το πρόβλημα ανεπαρκούς εφοδιασμού των μαθητών των Γυμνασίων με βιβλία, αφού ο Ο.Ε.Δ.Β. δεν έχει εκδώσει ακόμα όλα τα εγχειρίδια : «Εναπόκειται δε στην κρίση των Καθηγητών να κάμουν την επιλογή των μεταξύ των κυκλοφορούντων και καταλλήλων δι' έκαστον μάθημα βιβλίων».¹⁰⁰

Δημοσιεύεται επιστολή γονέων, που διαμαρτύρονται στην Κυβέρνηση για το σύστημα εισόδου των μαθητών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, το οποίο αποκλείει τους υποψηφίους, που συγκέντρωσαν πάνω από 190¹⁰¹ μονάδες στις εξετάσεις του Οκτωβρίου.¹⁰²

Γυμνάσιο Θηλέων

Στη στήλη «η γνώμη μας» δίνονται συγχαρητήρια για την απόφαση δημιουργίας Γυμνασίου θηλέων στην πόλη της Ελασσόνας. Σύμφωνα με την εφημερίδα: «Η τιοιάτη απόφαση ικανοποίησε πλήρως την επιθυμία των κατοίκων της πόλεως μας, διότι λόγοι πνευματικοί, διοικητικοί, κοινωνικοί και κ.τ.λ. επέβαλαν τόν διαχωρισμόν τούτον».¹⁰³ Με τηλεγράφημά του ο βουλευτής Λάρισας, Χρ. Γραμματιδης, πιστοποιεί την απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Ακριτά για τη δημιουργία Γυμνασίου Θηλέων στην Ελασσόνα. Επίσης παρουσιάζει τους καθηγητές του Γυμνασίου Ελασσόνας και Τσαριτσάνης, καθώς και των ποσών, που χορήγησε ο Υπουργός σε σχολικά γυμναστήρια της Επαρχίας.¹⁰⁴

Σύμφωνα με τα όσα δημοσιεύονται από τη στήλη, η «γνώμη μας», κατά το έτος 1967, τα θέματα της εκπαίδευσης έχουν να κάνουν με τον υλικό εξοπλισμό των

¹⁰⁰Ο.π., Τα βιβλία του γυμνασίου

¹⁰¹Σύμφωνα με το σύστημα εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση κατά το 1965 και έπειτα, στα πλαίσια της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης του 1964, οι μαθητές θα έπρεπε να συγκεντρώσουν έναν συγκεκριμένο αριθμό μονάδων από τις εξετάσεις των προς εξέταση μαθημάτων, από καθηγητές της Μέσης Εκπαίδευσης, υπό την εποπτεία βέβαια καθηγητών Ανώτατων Σχολών. Με τον τρόπο αυτό αποσυμφορίζεται η Τριτοβάθμια Εκπαίδευση από τον φόρτο τω εισαγωγικών εξετάσεων στις Ανώτατες σχολές που μέχρι τότε είχαν την ευθύνη για την οργάνωσή του, στο: Μπουζάκης, Σ.(1994). *Εκπαιδευτικές Μεταρρυθμίσεις στην Ελλάδα, Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Γενική και Τεχνικοεπαγγελματική Εκπαίδευση, Τόμος Β' Μεταρρυθμιστικές Προσπάθειες 1959, 1964, 1976/77, 1985, 1997/98*, Αθήνα: Gutenberg, σελ.167-168

¹⁰²Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ,φ.145,24.04.1965,σελ.1, *Επιστολαί*

¹⁰³Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε,φ.118,16.05.1964,σελ.1, *Η γνώμη μας: Γυμνάσιο Θηλέων*

¹⁰⁴Η Μικρά της Ελασσόνας,Ε,φ.124,25.07.1964,σελ.2, *Τηλεγράφημα*

σχολείων. Ζητείται από το Υπουργείο Παιδείας να μεριμνήσει για τον εφοδιασμό του Γυμνασίου Θηλέων Ελασσόνας με θρανία. Οι ελλείψεις του είναι πολλές, όμως μέσα σε ένα σχολείο επιβάλλεται να υπάρχουν τουλάχιστον θρανία : *«Πρέπει το υπουργείο να καταδείξει τό ενδιαφέρον του και ν εξασφαλίσει όσο μπορεί μεγαλύτερο αριθμό εκ των εις την διάθεσή του θρανίων διά το Γυμνάσιο θηλέων τής πόλεώς μας»*.¹⁰⁵ Σημειώνεται η απάντηση του Υφυπουργού Παιδείας, Δ. Νιανιά, σε σχόλιο στις 18/2/67. Ο Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων έχει ήδη προβεί σε κατασκευή 40.000 θρανίων, τα οποία σύντομα θα μοιραστούν στα σχολεία, με προτεραιότητα εκείνα, που έχουν τις περισσότερες ελλείψεις.¹⁰⁶Ο

Η «γνώμη μας», στην προσπάθεια να βρεθεί οίκημα για τη στέγαση Γυμνασίου Θηλέων, παρουσιάζει την πρόταση της «Μικράς», στην Μητρόπολη να διαθέσει το Κέντρο Νεότητας και το Ψυχοπαιδαγωγικό Κέντρο, που δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμα, στο Γυμνάσιο και Λύκειο Θηλέων, αφού δεν διαθέτουν δικό τους κτίριο.¹⁰⁷

Ιδιωτικό Γυμνάσιο

Η στήλη, η «γνώμη μας», εστιάζει επίσης στην επικείμενη ίδρυση δύο ιδιωτικών γυμνασίων στην πόλη της Ελασσόνας. Τονίζει πως η δημιουργία ιδιωτικών Γυμνασίων θα αποσυμφορήσει το υπάρχον Γυμνάσιο και το αποτέλεσμα θα είναι η αναβάθμιση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης, καθώς ο αριθμός των μαθητών θα μειωθεί ανά τάξη και το επίπεδο της διδασκαλίας θα βελτιωθεί: *«στην πόλη μας φέτος θα συσταθούν δύο ιδιωτικά Γυμνάσια. Και αποτελεί τούτο μία ακόμη κατάκτηση στον πνευματικό τομέα»*.¹⁰⁸ Το ζήτημα δημιουργίας ιδιωτικού Γυμνασίου, καθώς και η λειτουργία των σχολείων συνεχίζει να απασχολεί την εφημερίδα και μέσα από τη στήλη «Ανά την πόλιν και την επαρχία μας» καταγράφονται τα εξής: Με Υπουργική πράξη υπ. αρ. 62361/19/61 χορηγήθηκε άδεια λειτουργίας Ιδιωτικού Γυμνασίου στη φιλόλογο, Ελ. Βάρνα..¹⁰⁹

Στη στήλη «ανακοίνωσις» επισημαίνεται ότι από τις 26 Αυγούστου ξεκίνησαν τα φροντιστηριακά μαθήματα για τις εισαγωγικές εξετάσεις του ιδιωτικού Γυμνασίου,

¹⁰⁵Η Μικρά της Ελασσόνας, Η, φ. 192, 18.02.1967, σελ. 1, *Η γνώμη μας: Τα θρανία*

¹⁰⁶Η Μικρά της Ελασσόνας, Η, φ. 194, 18.03.1967, σελ. 1, *Απάντησις*

¹⁰⁷Ο.π., *Η γνώμη μας: Το κτήριο*

¹⁰⁸Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ. 42, 03.06.1961, σελ. 2, *Η γνώμη μας: Ιδιωτικά γυμνάσια*

¹⁰⁹Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ. 44, 01.07.1961, σελ. 1, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

χωρίς χρέωση.¹¹⁰ Η έναρξη λειτουργίας του ιδιωτικού Γυμνασίου Ελασσόνας είναι πια γεγονός. Αρχικά θα υπάρχουν μόνο οι τρεις πρώτες τάξεις, σύμφωνα με τις δηλώσεις του Διευθυντή του, Β. Αθανασίου. Θα διδάσκονται τα αγγλικά και το απόγευμα θα λειτουργούν αναγνωστήρια υπό την εποπτεία των καθηγητών.¹¹¹

Η εφημερίδα, μέσα από τις στήλες της, συνεχίζει να προβαίνει σε διαμαρτυρία για την άθλια κατάσταση των σχολείων και για την απουσία βασικού εξοπλισμού σε αυτά.¹¹² Από άλλη στήλη, επαινεί για μία ακόμη φορά, τη λειτουργία του Ιδιωτικού Γυμνασίου, καθώς εκτός από την απογευματινή μελέτη που γίνεται στα αναγνωστήρια του, οι μαθητές θα διδάσκονται 33 ώρες εβδομαδιαίως, προϋπόθεση, η οποία θα συμβάλλει στην πνευματική άνοδο της επαρχίας.¹¹³ Από την άλλη, γίνεται παράθεση επιστολής των μαθητών της Α' τάξης του Λυκείου του ιδιωτικού Γυμνασίου Ελασσόνας, με την οποία ευχαριστούν την εφημερίδα για τα θετικά της σχόλια που αφορούν το σχολείο τους και που οι ίδιοι οι μαθητές επαινούν για την άψογη λειτουργία του.¹¹⁴ Από το Ιδιωτικόν Γυμνάσιο Ελασσόνας, δίνονται πληροφορίες για τα καλοκαιρινά φροντιστήρια.¹¹⁵,

Από τη «Μικρά γνωστοποιείται πως στις 2/7/63 θα πραγματοποιηθούν οι εισαγωγικές εξετάσεις.¹¹⁶ Η εφημερίδα επίσης πληροφορεί πως το ιδιωτικό Γυμνάσιο προσφέρει δωρεάν μαθήματα για να προετοιμάσει τους μαθητές για τις εισαγωγικές εξετάσεις του που θα πραγματοποιηθούν στις 4/7/63.¹¹⁷ Ακόμη, δίνονται πληροφορίες για τα καλοκαιρινά φροντιστήρια από το Ιδιωτικό Γυμνάσιο, του οποίου η λειτουργία διαφημίζεται αρκετά μέσα από τις στήλες της «Μικράς». Σε άλλη στήλη πληροφορεί πως: εξακολουθούν να γίνονται οι εγγραφές για τις 3 πρώτες τάξεις στο ιδιωτικό Γυμνάσιο. Στις 23/9/63 θα πραγματοποιηθούν οι εισαγωγικές εξετάσεις.¹¹⁸ Στο ίδιο φύλλο, η εφημερίδα συνεχίζει να διαφημίζει το Ιδιωτικό Γυμνάσιο και να σημειώνει ότι παραδίδει φροντιστηριακά μαθήματα για όλες τις τάξεις του Γυμνασίου από τις 17/12/63. Για πληροφορίες στα Διδακτήρια του Ιδιωτικού Γυμνασίου.¹¹⁹ Η «γνώμη

¹¹⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, 49, 26.08.1961, σελ.2, *Ανακοίνωσις*

¹¹¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.76, 01.09.1962, σελ.2, *Η γνώμη μας: Ιδιωτικόν Γυμνάσιον*

¹¹² Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.77, 15.09.1962, σελ.1, *Η γνώμη μας: Τα θρανία*

¹¹³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.81, 10.11.1962, σελ.2, *Το Λύκειον*

¹¹⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ. 82, 4.11.1962, σελ.2, *Μία όμορφη πρωτοβουλία*

¹¹⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ. 95, 15.06.1963, σελ.2, *Ιδιωτικόν Γυμνάσιον Ελασσόνας*

¹¹⁶ Ο.π., *Ανακοίνωσις*

¹¹⁷ Ο.π., *Γνωστοποιήσις*

¹¹⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ.102, 21.09.1963, σελ.2, *Ανακοίνωσις*

¹¹⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.107, 14.12.1963, σελ.2, *Ανακοίνωσις*

μας», από άλλο φύλλο, προβαίνει σε θετικά σχόλια για την εύρυθμη λειτουργία του Ιδιωτικού Γυμνασίου του Βασιλείου Αθανασίου, μετά από επίσκεψη σ' αυτό. Αναφέρει πως το διδακτικό προσωπικό αποτελείται από έναν φυσικομαθηματικό, δύο θεολόγων, μίας φιλόλογου, ενός γυμναστή και μίας καθηγήτριας αγγλικών. «Οι μαθητές ανερχόμενοι τους έκατό (100) περίπου είναι γεμάτοι υπερηφάνεια διά το υπέρ αυτών συντελούμενον έργον». ¹²⁰

Ιδιωτικό Νηπιαγωγείο

Στη «γνώμη μας» αναφέρεται πως χορηγήθηκε η άδεια από την Κυβέρνηση στον λυκειάρχη Βασ. Αθανασίου και για την δημιουργία Ιδιωτικού Νηπιαγωγείου στην Ελασσόνα. Κίνηση, η οποία χαιρετίζεται από την «Μικρά», καθώς τα υπάρχοντα Νηπιαγωγεία, της πόλης δεν ικανοποιούσαν τις ανάγκες του τόπου, λόγω της υπεραριθμίας των μαθητών, της έλλειψης κατάλληλων αιθουσών, με εποπτικά μέσα. ¹²¹ Τέλος, ανακοινώνεται ότι συνεχίζονται οι εγγραφές στο Ιδιωτικό Γυμνάσιο για τις τρεις πρώτες τάξεις του, με περιορισμένο αριθμό μαθητών κατά το έτος 1964-5, καθώς και η λειτουργία Ιδιωτικού Νηπιαγωγείου για παιδιά που γεννήθηκαν κατά τα έτη 1950-1960. Η μεταφορά των οποίων θα γίνεται με ειδικό σχολικό αυτοκίνητο. ¹²²

Ιδιωτικές, Επαγγελματικές Σχολές

Αναφορά γίνεται και στο θέμα των επαγγελματικών σχολών. Γράφεται πως στα πλαίσια της τεχνικής γεωργικής εκπαίδευσης της υπαίθρου, θα δημιουργηθούν επαγγελματικές και τεχνικές σχολές σε διάφορες πόλεις. Η δημιουργία τεχνικών-επαγγελματικών σχολών, εντάσσεται στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών αλλαγών που προωθούσε η τότε κυβέρνηση, με Πρωθυπουργό τον Κων/νο Καραμανλή και υπουργό Παιδείας, Γ. Βογιατζή ¹²³, δίνοντας μεγάλη βαρύτητα στον τομέα της εκπαίδευσης αυτής. Το Κοινοτικό Συμβούλιο της πόλης, θα πρέπει να συντονίσει τις προσπάθειες του προς τον αρμόδιο υπουργό, έτσι ώστε να βρεθεί ο κατάλληλος χώρος για την στέγαση μιας τέτοιας σχολής: «Διά του καταρτισμού του προγράμματος

¹²⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ.105, 16.11.1963, σελ..1, Η γνώμη μας: Το ιδιωτικόν γυμνάσιον

¹²¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.124, 25.07.1964, σελ.2, Η γνώμη μας: Ιδιωτικόν Νηπιαγωγείον

¹²² Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.126, 22.08.1964, σελ.2, Ανακοίνωσις

¹²³ Προβατάς, Αλκιβιάδης, (2003). Πολιτική Ιστορία της Ελλάδος 1821-2002, Νομοθετικά και Εκτελεστικά Σώματα, Αθήνα: Ελληνικός Συνεκδοτικός Οργανισμός, σελ. 639

τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσεως ιδρύονται αρκετές επαγγελματικές και τεχνικές σχολές». ¹²⁴ Προς αυτή την κατεύθυνση κινείται και η πληροφορία της εφημερίδας για την ίδρυση στην πόλη τεχνικών σχολών από τον Γκανάτσα. Για τον σκοπό αυτό νοικιάστηκαν τα οικήματα του Νούλα και του Κουτλή, ενημερώνουν οι «Ματιές στην πόλιν και την Επαρχία μας». ¹²⁵ Αναφέρεται επίσης πως την 1^η Οκτωβρίου 1960 θα λειτουργήσει στην πόλη η ιδιωτική τεχνική Σχολή Μηχανολόγων – Ηλεκτρολόγων του Δ. Δανάτσα: «Αποτελεί τοῦτο ἀρχή τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ τῶν νέων τῆς Ἐπαρχίας μας». ¹²⁶ Αρχισε επίσης, στην πόλη της Ελασσόνας η λειτουργία φροντιστηρίου Λογιστικής Σχολής, υπό τη διεύθυνση του Δ. Μπόλη. ¹²⁷

Επιπλέον σημειώνει πως σύντομα θα λειτουργήσουν στην Ελασσόνα, κατώτερες και Μέσες Τεχνικές Νυχτερινές Σχολές με τον τίτλο: «Θησεύς». Στα τμήματα των σχολών θα καταρτίζονται από την μία: Μηχανοτεχνίτες, Ηλεκτροτεχνίτες, Ραδιοτεχνίτες (κατώτερες σχολές) και από την άλλη: Μηχανολόγοι Εργοδηγοί, Ηλεκτρολόγοι Εργοδηγοί, Εργοδηγοί Οικοδόμων και Δημοσίων Έργων (Μέσες Σχολές). Οι Σχολές αυτές είναι ισότιμες με του Δημοσίου. ¹²⁸ Στα πλαίσια της εκπαιδευτικής αναδιάρθρωσης και μάλιστα σε μία αγροτική περιοχή, θα αρχίσουν τα μαθήματα Σχολείου Εκπαιδύσεως ηγετικών στελεχών από τη Διεύθυνση Γεωργίας του Νομού Λάρισας, στην Ι.Μ. Όλυμπιωτίσσης, στις 17/09/1962. ¹²⁹ Επίσης ενημερώνει για την έναρξη εγγραφών στις Τεχνικές Σχολές της επαρχίας στις 2/9/63, καθώς και τις προϋποθέσεις εγγραφής. ¹³⁰

Ακολούθως επισημαίνεται πως είναι ανεξήγητη η αιτία της απόφασης παύσης της Δασικής Σχολής Αγιάς. Προτείνεται αντίθετα η στήριξη της, καθώς παρέχει εφόδια στους νέους για επαγγελματική αποκατάσταση. ¹³¹

Τέλος αναφέρεται στην έναρξη εγγραφών στις Τεχνικές Σχολές Δανάτσα, οι οποίες θα δεχθούν μικρό αριθμό μαθητών. ¹³² Δίνονται πληροφορίες, μέσα από την «Μικρά»

¹²⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.20, 30.07.1960, σελ.1, *Η γνώμη μας: Επαγγελματικά σχολαί*

¹²⁵ Ο.π., σελ.2., *Ματιές στην πόλη και την επαρχία μας*

¹²⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.23, 10.09.1960, σελ.1, *Η τεχνική σχολή Κ. Δανάτσα*

¹²⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.3, 19.12.1959, σελ.2, *Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας*

¹²⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ. 24, 24.09.1960, σελ.2, *Αι Τεχνικά Σχολαί «Θησεύς»*

¹²⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.77, 15.09.1962, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

¹³⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ.101, 31.08.1963, σελ.2, *Τηλεγράφημα*

¹³¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.106, 30.11.1963, σελ.1, *Η δασική Αγιάς*

¹³² Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.127, 05.09.1964, σελ.2, *Ανακοίνωσις*

για τις προϋποθέσεις εισόδου στις τεχνικές σχολές Ελασσόνας και για τις επαγγελματικές προοπτικές, που προσφέρουν.¹³³

Αναφορά γίνεται και στην πρόταση ίδρυσης Σχολής Ταπητουργίας στην Ελασσόνα ή στο χωριό Λιβάδι, πρόταση η οποία θα βοηθήσει τους μαθητές που δεν έχουν τη δυνατότητα να ακολουθήσουν την τριτοβάθμια εκπαίδευση να προσανατολιστούν σε άλλου είδους εκπαίδευση: «Μία τοιαύτη Σχολή τόσον εἰς τήν πόλιν μας ὅσον και εἰς τό Λιβάδι θα ἤμποροῦσε κάλλιστα νά ἐφαρμοσθῆ». ¹³⁴Επιπλέον, γίνεται αναφορά στην ανανέωση της σχολής Δανάτσα και για την επάνδρωσή της με έμπειρους καθηγητές.¹³⁵

Τέλος, δημοσιεύεται η πρόσκληση του Αρχηγείου της Βασιλικής Χωροφυλακής για είσοδο, όσων ενδιαφέρονται, στο Β. Τμήμα Οπλιτών Χωροφυλακής και παρουσίαση των προ απαιτούμενων για συμμετοχή στον διαγωνισμό.¹³⁶

Δημοτικά Σχολεία

Το μείζον ζήτημα των σχολικών κτιρίων απασχολεί συχνά τις στήλες της εφημερίδας. Η «γνώμη μας» αναφέρεται στην άμεση κινητοποίηση των αρμοδίων για την απόκτηση νέου οικήματος του Β' Δημοτικού Σχολείου οι μαθητές, του οποίου φοιτούν σε άθλιες συνθήκες: «Τά παιδιά ὑποβάλλονται σέ κόπους καί κινδύνους τώρα τον χειμῶνα. Ἄλλοῦ φοιτοῦν τά μισά και ἄλλοῦ ἄλλαι τάξεις». ¹³⁷ Το ίδιο θέμα απασχολεί και το φύλλο 31 της εφημερίδας. Η στήλη «γνώμη » αναφέρει και επικροτεί την πρωτοβουλία του εφόρου καπνού, Νικ. Καζάκου, χάρη στην οποία χτίστηκε η αίθουσα του Α' Νηπιαγωγείου Ελασσόνας.¹³⁸ Κίνηση εξαιρετική που την συνοδεύει η ευχή όλων να βρει μιμητές, καθώς η οικονομική στενότητα των κατοίκων δεν αφήνει περιθώρια για οικονομική ενίσχυση των σχολείων. Σύμφωνα με τη στήλη «Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας», ο Διευθυντής της Τεχνικής Σχολής του τόπου, Δ. Δανάτσας, δώρισε στα Δημοτικά Σχολεία της Επαρχίας μια

¹³³Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.153,14.08.1965,σελ.2, *Ανακοίνωσις*

¹³⁴Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ,φ.146,08.05.1965,σελ.1, *Η γνώμη μας: Ταπητουργία*

¹³⁵Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ, φ.180.27.08.1966, σελ.2, *Η γνώμη μας: τεχνικαίσχολαίΔανάτσα*

¹³⁶Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.147, 22.05.1965, σελ.2, *Ανακοίνωσις*

¹³⁷Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.29, 10.12.1960, σελ.1, *Η γνώμη μας: Το Β' δημοτικόν*

¹³⁸Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.31, 31.12.1960,σελ2.,*Η γνώμη μας: Ο Κ.Καζάκος*

σειρά οργάνων Φυσικής.¹³⁹ Ενέργεια που προβάλλει και επικροτεί η «Μικρά», με την ελπίδα να βρει μιμητές.

Το σχολικό κινητό ιατρείο Ακτινών της Γεν. Επιθεώρησης Θεσσαλονίκης, με χειριστή τον Σχολίατρο, Γ. Μπατζοτάσιο, (ο οποίος κατάγεται από την περιοχή) θα επισκεφτεί τα σχολεία της Επαρχίας Ελασσόνας για την εξέταση των μαθητών, γεγονός που καταγράφεται στη στήλη «Ανά την πόλιν και την Επαρχία μας».¹⁴⁰

Κατά το έτος 1961, μέσα από τη «γνώμη μας», συνεχίζει να αναδεικνύεται το σημαντικό πρόβλημα σχετικά με την τραγική κατάσταση των κτιρίων των δημοτικών σχολείων. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, αναφέρονται τα σχολεία της Κρασιάς, στα οποία φοιτούν 600 μαθητές :*«Οί κάτοικοι τοῦ χωριοῦ Κρασιά μᾶς παραπονέθησαν ὅτι ἡ κατάστασις τῶν ἐκεῖ Δημοτικῶν Σχολείων εὐρίσκεται ἀπὸ οἰκοδομικῆς πλευρᾶς εἰς οἰκτρὰν κατάστασιν»*.¹⁴¹ Σύμφωνα με τη στήλη «Ανά την επαρχία και την πόλιν μας», συνεχίζονται οι εργασίες ανέγερσης του Δημοτικού Σχολείου Βουβάλας.¹⁴² Στη στήλη «Ευχαριστήρια» καταγράφονται οι θερμές ευχαριστίες στον Στρατηγό, Διοικητή Α' Στρατού, ο οποίος διέθεσε στρατιωτικά αυτοκίνητα για την μεταφορά υλικών, για το χτίσιμο του Σχολείου του χωριού Βουβάλας. Την κίνηση αυτή χαιρετίζει ο Πρόεδρος Σχολικής Εφορίας, Θεοδ. Λευθέρης.¹⁴³

Μέσα από τις στήλες της εφημερίδας, ανακοινώνεται ότι το Υπουργείο παιδείας γνωστοποιεί πως το Β' Δημοτικό Σχολείο θα επισκευαστεί και η Σχολική εφορία, στην οποία δίνεται η επιμέλεια του κτιρίου θα προβεί στην επισκευή του ή και στην ανέγερση νέου.¹⁴⁴ Από την «Μικρά» ανακοινώνεται, πως στις 12/7/62 θα πραγματοποιηθεί η δημοπρασία για την προμήθεια των αναγκαίων για τις μαθητικές κατασκηνώσεις. Για πληροφορίες στο γραφείο της επιθεώρησης δημοτικών σχολείων.¹⁴⁵ Την Κυριακή, 26/06/1961 και ώρα 5.30 μ.μ. θα διεξαχθούν οι καθιερωμένες γιορτές για τη λήξη των μαθημάτων, στα προαύλια του Α' και Β'

¹³⁹Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.25, 05.10.1960,σελ.2, *Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας*

¹⁴⁰Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.28, 26.11.1960,σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχίαν μας*

¹⁴¹Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.32, 14.01.1961,σελ.1, *Η γνώμη μας: Το σχολείον*

¹⁴²Ο.π., σελ.2, *Διά την επαρχίαν και την πόλιν μας*

¹⁴³Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.34, 11.12.1961, σελ.2, *Ευχαριστήρια*

¹⁴⁴Η Μικρά της Ελασσόνας ,Β, φ.42, 03.06.1961,σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

¹⁴⁵Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ,φ.72, 07.07.1962, σελ.2, *Ανακοίνωσις*

Δημοτικού Σχολείου, γνωστοποιείται μέσα από τη στήλη «ανά την πόλιν και την επαρχία μας».¹⁴⁶

Το πρόβλημα του μεγάλου αριθμού μαθητών ανά τάξη, που έχει ως επακόλουθο την προβληματική διδασκαλία και κατ'έπекταση την ελλιπή αγωγή, απασχολεί έντονα και του γονείς των μαθητών. Στη γνώμη μας» αποτυπώνεται η έκκληση ενός πατέρα να κινητοποιηθούν οι γονείς και οι κηδεμόνες του Α' Δημοτικού Σχολείου για την βελτίωση των συνθηκών. Οι γονείς πρέπει να σταθούν αρωγοί στο έργο των δασκάλων, καθώς όσο και να προσπαθούν οι τελευταίοι, τα παιδιά είναι πολλά, ενώ οι ίδιοι λίγοι. «*Αλλά πώς θα τά βγάλουν πέρα οί δάσκαλοι μέ τόσα παιδιά; 80 θα έχη ή Δ' τάξις, 70 ή Στ' και άλλους οί υπόλοιπες τάξεις.*».¹⁴⁷

Η άσχημη κατάσταση των σχολικών κτιρίων της επαρχίας εξακολουθεί να αποτελεί αγκάθι στα ζητήματα της εκπαίδευσης. Η εφημερίδα επιμένει στο ζήτημα των κτιρίων, τα οποία χρειάζονται άμεση επισκευή, για να είναι λειτουργικά και ασφαλή. Η «γνώμη μας» εφιστά την προσοχή των αναγνωστών στο γεγονός πως ξεκινά η νέα σχολική περίοδος και δεν έχει γίνει ακόμα καμία προσπάθεια βελτίωσης του κτιρίου του Β' Δημοτικού Σχολείου Ελασσόνας, το οποίο βρίσκεται στα πρόθυρα της κατάρρευσης. Οι γονείς των παιδιών ανησυχούν, καθώς δεν είναι δυνατόν η κατάσταση, να διορθωθεί πριν την έναρξη τα σχολικής χρονιάς. Αναμένεται, η απόφαση του Νομάρχη: «*Φρόνιμον λοιπόν θα ήτο ὅπως ἐκδηλωθῆ ἐγκαίρως το ἐνδιαφέρον τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καί κυρίως τῶν πολιτικῶν παραγόντων τοῦ τόπου μας και συμπληρώση τά δημιουργηθέντα κενά διά την ὁμαλήν Λειτουργίαν τοῦ Γυμνασίου μας μετά τῶν Παραρτημάτων του Δεσκάτης και Τσαριτσάνης.*».¹⁴⁸

Αναφορά γίνεται από την ίδια στήλη, για την ανάγκη διορισμού υπάλληλων καθαριότητας στα Δημοτικά σχολεία, καθώς είναι απόλυτη ανάγκη για την υγεία των παιδιών και δεν είναι υποχρέωση των γονέων η καθαριότητα των σχολείων.¹⁴⁹ Τέλος, ο βουλευτής Λάρισας, Χρ. Γραμματιδής ενημέρωσε ότι με απόφασή του το Υπουργείο Παιδείας προάγει Δημοτικά σχολεία της Επαρχίας Ελασσόνας, από διτάξια σε τριτάξια, από εξατάξια σε επτατάξια κ.α.¹⁵⁰

¹⁴⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.43, 24.06.1961, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

¹⁴⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.51, 09.09.1961, σελ.2, *Η γνώμη μας: Ιερό Καθήκον*

¹⁴⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.50, 09.09.1961, σελ.1., *Η γνώμη μας: Το Β' Δημοτικόν*

¹⁴⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ,φ.56, 25.11.1961, σελ.1, *Η γνώμη μας: Να διορισθούν*

¹⁵⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ,φ.57, 09.12.1961, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

Στη στήλη «Ανά την πόλιν και την επαρχία μας», αναφέρεται ότι με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, Σπύρου Θεοτόκη έγινε μετατροπή δημοτικών σχολείων της Επαρχίας Ελασσόνας από διτάξια σε τριτάξια κ.τ.λ.¹⁵¹ Η «γνώμη μας» σχολιάζει πως είναι ανεπαρκές το ποσό των 55.000 δραχμών που χορηγήθηκε από τη Νομαρχία για την ολοκλήρωση του Β' Δημοτικού Δεσκάτης.¹⁵² Σύμφωνα με τη «γνώμη μας», παρά τις προσπάθειες του επιθεωρητή Δημοτικής εκπαίδευσης, Παναγιώτη Καρπούζα για ενίσχυση των ελλείψεων των σχολείων της πρωτοβάθμιας, χρειάζεται επιπλέον βοήθεια.¹⁵³ Για μια ακόμη φορά η «Μικρά» επιβραβεύει την ιδιωτική πρωτοβουλία για την οικονομική ενίσχυση των σχολείων της περιοχής. Δημοσιεύει τις ευχαριστίες της Σχολικής Εφορίας του Β' Δημοτικού Σχολείου Κρανιάς, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού του Σχολείου, στην Ι. Κοινότητα Αγίου Όρους για την προσφορά του ποσού των 7.000 δραχμών στο σχολείο.¹⁵⁴

Η εφημερίδα αναφέρεται στην ενημέρωση από τον Βουλευτή Γ. Κακαγιάννη για αναβάθμιση των δημοτικών σχολείων από διθέσια σε τριθέσια κτλ.¹⁵⁵ Η εφημερίδα από τη στήλη της «ανά την πόλιν και την επαρχία μας», προβαίνει στην παρουσίαση των ποσών που θα δοθούν από την Νομαρχία για την επιδιόρθωση των Δημοτικών Σχολείων της Επαρχίας.¹⁵⁶ Στο φύλλο 102, η «γνώμη μας» προβαίνει στο καλωσόρισμα των δασκάλων και των μαθητών για την επιστροφή τους για το νέο σχολικό έτος.¹⁵⁷

Η «γνώμη μας» σχολιάζει το γεγονός της στράτευσης των δασκάλων του χωριού Πυθίου από το ΓΕΣ τον μήνα Σεπτέμβριο. Η «Μικρά» επικροτεί ενέργειες ανάλογες με αυτές που πραγματοποιήθηκαν προσφάτως από το ΓΕΣ, θεωρεί όμως ότι δράσεις τέτοιου είδους πρέπει να γίνονται στο διάστημα του καλοκαιριού και όχι τον Σεπτέμβριο που αρχίζουν τα σχολεία, διότι την περίοδο αυτή, οι δάσκαλοι θα πρέπει να προετοιμάζονται για την έναρξη της σχολικής χρονιάς, καθώς είναι αναντικατάστατοι.¹⁵⁸ Εκφράζεται επίσης η ανάγκη το Υπουργείο Παιδείας να αναλάβει τα έξοδα λειτουργίας των σχολείων, καθώς δεν μπορούν όλοι οι γονείς να

¹⁵¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ. 62, 17.02.1962, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

¹⁵² Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.80, 20.10.1962, σελ.1, *Η γνώμη μας: Το Β' Δημοτικόν Δεσκάτης*

¹⁵³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ.82, 24.11.1962, σελ.1, *Η γνώμη μας: Τα διδακτήρια*

¹⁵⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ.83, 08.12.1962, σελ.2, *Ευχαριστήριον*

¹⁵⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ.88, 09.03.1963, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

¹⁵⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ.96, 29.06.1963, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

¹⁵⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ.102, 21.09.1963, σελ.1, *Η γνώμη μας: Καλωσορίσματα*

¹⁵⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ.103, 05.10.1963, σελ.1, *Η γνώμη μας: Οι δάσκαλοι*

πληρώνουν το κόστος εγγραφής των μαθητών στην αρχή της χρονιάς, με αποτέλεσμα κάποια παιδιά να μην μπορούν να παρακολουθούν τα μαθήματα και το σχολείο να έχει ελλείψεις: «Και τό κράτος δέν πληρώνει». Και σε άλλο φύλλο της εφημερίδας, αναφέρεται το τηλεγράφημα του Βουλευτή Χρ. Γραμματίδη για την απόφαση του Υπουργείου Παιδείας για την αναβάθμιση σχολείων της επαρχίας από τριθέσια σε τετραθέσια κτλ.¹⁵⁹

Σε στήλη της εφημερίδας, δημοσιεύεται η επιστολή ενός πατέρα, που διαμαρτύρεται για την κατάσταση των αποχωρητηρίων στο καινούργιο κτίριο του Γυμνασίου και στο Α' Δημοτικό Σχολείο. Στο Γυμνάσιο υπάρχει ένας χώρος, που χρησιμοποιείται ως αποχωρητήρια, τα οποία είναι λίγα για τον αριθμό των μαθητών. Η διάρκεια των διαλειμμάτων δεν επαρκεί, για να προλάβουν να τα χρησιμοποιήσουν τα παιδιά. Στο δημοτικό τα αποχωρητήρια βρίσκονται υπό κατάρρευση και δεν διαθέτουν νερό: «Ένα παμπάλαιο παράπηγμα, μέ θρυμματισμένα όλα τα κεραμύδια τής σκεπής, με όκτώ διαμερισματάκια γεμάτα άκαθαρσίες κι' έξυπηρετοῦν πάνω από 400 άγγελούδια τό νερό δεν έχει θέση έδω γιατί χρειάζεται για το συντριβάνι τής πλατείας».¹⁶⁰ Σε άλλο σημείο, γίνεται αναφορά στις αποφάσεις που έλαβε το Δ.Σ. του Συλλόγου Διδασκάλων και Νηπιαγωγών Περιφέρειας Ελασσόνας στις 30/10/63 μετά την είδηση του θανάτου του Γεν. Επιθεωρητή Κων/νου Μπάλλα.¹⁶¹

Από την ίδια στήλη, επισημαίνεται, πως απαιτείται η Κοινότητα να επιληφθεί άμεσα του ζητήματος εύρεσης οικοπέδου στην τοποθεσία «αλώνια» για την κατασκευή του Γ' Δημοτικού Σχολείου: «Έσχάτως διετέθη πίστωσης 1.500.000 δρχ. διά την άνέγερσιν, πλήν όμως άπαιτείται προς τοῦτο κυριότης οίκοπέδου».¹⁶² Με το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της κυβέρνησης Γ. Παπανδρέου, παρουσιάζεται η κατανομή του κονδυλίου των 348.000 δρ. από το Υπουργείο Παιδείας στα Δημοτικά σχολεία της Επαρχίας Ελασσόνας και η αναβάθμιση των Δημοτικών Σχολείων Συκέας και Κρανέας Β' κατά μια θέση.¹⁶³ Ο βουλευτής Λάρισας, Χρ. Γραμματίδης ανακοινώνει την χορήγηση 345.000 δραχμών σε ναούς και 53.000 δραχμών σε σχολικές εφορίες της Επαρχίας μετά από διαμεσολάβηση του, σύμφωνα με τα όσα σημειώνει η

¹⁵⁹Ο.π., σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

¹⁶⁰Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε.φ.108,28.12.1963,σελ.1, *Επιστολαί*

¹⁶¹Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ. 105, 16.11.1963, σελ.2, *Ψήφισμα*

¹⁶²Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε.φ.116,18.04.1964,σελ.1-2, *Η γνώμη μας: Κτίρια και δημοτικά*

¹⁶³Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε.φ.128,19.09.1964,σελ.2, *Τηλεγράφημα*

«Μικρά», η οποία συνεχώς προβάλλει και επικροτεί τέτοιου είδους ενέργειες.¹⁶⁴ Παρουσιάζεται η απόφαση του Υπουργείου Παιδείας για προαγωγή σχολείων της Επαρχίας ; από 3θέσιο σε 4θέσιο κ.τ.λ.¹⁶⁵

Η «γνώμη μας» δίνει τις εντυπώσεις από την έκθεση του Δημοτικού Σχολείου Βαλανίδος που εξέτασε ο επιθεωρητής Π. Καρπούζας, συνοδευόμενος από τον Γυμνασιάρχη Λάδη, τον καθηγητή μαθηματικών του Γυμνασίου Ελασσόνας, Δ. Πέτσα και τον δημοσιογράφο, Γιάννη Αδάμου. Το αποτέλεσμα της έκθεσης εξαιρετικό. Τα συγχαρητήρια της «Μικράς» στους διοργανωτές της, στον Διευθυντή του Δημοτικού Σχολείου, Βαλανίδας, Ι. Κόκκο και στους δασκάλους, Γιακοθή, Σαπουνά, Κεχαγιά, καθώς και στη νηπιαγωγό, Β. Νίστα: *«Η τάξις, ή άρμονία, το σύμμετρον και πρωτότυπον είς όλους τούς τομείς τής πλαστικής, αναγλύφου, ζωγραφικής κ.τ.λ. όλων τῶν τάξεων ἦσαν τά χαρακτηριστικά γνωρίσματα τής έκθέσεως»*.¹⁶⁶

Η εφημερίδα δείχνει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τα εκπαιδευτικά ζητήματα που απασχολούν την Επαρχία, γι' αυτό προβαίνει σε κριτική, μέσα από τις στήλες της για την αναληγσία των αρμοδίων απέναντι στις κακουχίες, που βιώνουν οι μαθητές του Γ' Δημοτικού Σχολείου, που στερούνται διδακτηρίου.¹⁶⁷

Σύμφωνα με τα όσα γράφονται από τη «Μικρά» στο άρθρο με τίτλο «Το κτίριον του Β' Δημοτικού σχολείου», οι αίθουσες που χρησιμοποιούνται ως σχολείο για το Β' Δημοτικό, είναι ακατάλληλες για τα παιδιά. Είναι πλέον ανάγκη, αφού η Κυβέρνηση επιδεικνύει μέριμνα για την παιδεία, να φροντίσει για την ανέγερση κτιρίου για το Β' Δημοτικό Σχολείο, που θα ωφελήσει τα παιδιά κυρίως στον ψυχολογικό τομέα: *«Τό συγκρότημα ὅμως αὐτό το ὅποῖον εἶναι παλαιόν, εἶναι ἀνεπαρκές, εἶναι κατασκευασμένον κατ' ἀνάγκην, πιστεύομεν ὅτι δεν ἐκπληρεῖ τούς ἀπαιτούμενους ὄρους καί ἡ παραμονή τῶν παιδιῶν μας κάθε ἄλλο ἀπό ἄνετος καί κοινωνική εἶναι»*.¹⁶⁸ Οι πιέσεις, που ασκούνται στους κυβερνώντες, από τις στήλες της εφημερίδας αποτυπώνονται στην απάντηση του Υφυπουργού, Δημ. Γεωργίου, (Υφυπουργός

¹⁶⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ. 134, 12.12.1964, σελ. 2, *Το τηλεγράφημα*

¹⁶⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ. 147, 22.05.1965, σελ. 2, *Τηλεγράφημα*

¹⁶⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ. 150, 03.07.1965, σελ. 1, *Η γνώμη μας: Έκθεσις Βαλανίδος*

¹⁶⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ, φ. 166, 12.02.1966, σελ. 1, *Η γνώμη μας: το γ' δημοτικόν*

¹⁶⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ, φ. 172, 07.05.1966, σελ. 1, *Το κτίριον του Β' Δημοτικού σχολείου*

Προεδρίας Κυβερνήσεως Στέφανου Στεφανόπουλου)¹⁶⁹ σε σχόλιο στις 7/5/66. Το πρόβλημα στέγασης του Β' Δημοτικού Σχολείου θα λυθεί σύντομα. Το οικοπέδο έχει ήδη βρεθεί και ο Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων βρίσκεται στο στάδιο της μελέτης.¹⁷⁰ Δημοσιεύονται τρία ερωτήματα αναγνώστη σχετικά με την κατάσταση των σχολείων της Επαρχίας και την αδιαφορία για τη βελτίωση των εγκαταστάσεών τους.¹⁷¹ Η «γνώμη μας», αποτυπώνει την απάντηση του Ι. Παπαγιάννη σε σχόλιο στις 19/5/66. Κατηγορεί τον Δήμο για αδιαφορία. Παρά το γεγονός, ότι υπάρχει χρηματοδότηση για τα σχολεία, δεν έχει γίνει καμιά ενέργεια, ενώ τα σχολεία ανοίγουν και ο χειμώνας πλησιάζει.¹⁷² Τέλος, καταγράφονται οι διαμαρτυρίες των κατοίκων Κεφαλοβρύσου για την καθυστέρηση έναρξης των διαδικασιών ανέγερσης του κτιρίου του Δημοτικού Σχολείου τους.¹⁷³ Η στήλη με το άρθρο «Το Β' Δημοτικόν», εκφράζει παράκληση στο Υπουργείο Παιδείας να χορηγήσει το απαιτούμενο ποσό, ώστε να αρχίσουν οι εργασίες για την ανέγερση του Β' Δημοτικού Σχολείου. Οι διαδικασίες παραχώρησης οικοπέδου από τον Δήμο έχουν ήδη ολοκληρωθεί.¹⁷⁴ Επίσης, η «γνώμη μας» δημοσιεύει την απάντηση του Υφυπουργού, Δ. Γεωργίου, ότι το ποσό για την ίδρυση του κτιρίου του Β' Δημοτικού Σχολείου Ελασσόνας, θα χορηγηθεί από τον Ο.Σ.Κ.Τ. το έτος 1967.¹⁷⁵ Ο Χρ. Γραμματίδης ανακοινώνει τα ποσά, που θα χορηγηθούν από τον Ο.Σ.Κ. για αίθουσες στα σχολεία Γιαννωτών, Ακρης, Μαγούλας και 2^ο Κρανέας. Το ποσό ανέρχεται σε 390.000 δραχμές συνολικά.¹⁷⁶

Ακόμη, υπάρχει ανάγκη εξοπλισμού των βιβλιοθηκών των χωριών της Επαρχίας με αντίστοιχα βιβλία. Η εφημερίδα, μέσα από τις στήλες της παροτρύνει για την επάνδρωση των μικρών και φτωχών βιβλιοθηκών των χωριών της επαρχίας, από γενναίες ιδιωτικές πρωτοβουλίες. Γνωρίζει πως μία τέτοια κίνηση πρέπει να υποστηριχτεί και από το Υπουργείο Παιδείας : «*Επιμορφωτική ανάγκην ὅπως πλουτισθοῦν αἱ πτωχαῖ σχολικαῖ βιβλιοθήκαι τῶν χωριῶν με ἀνάλογα βιβλία*».¹⁷⁷ Επιπλέον αναδεικνύεται η αξιέπαινη προσπάθεια επιφανών Ελλήνων που

¹⁶⁹ Προβατάς, Αλκιβιάδης, ο.π.,σελ. 670

¹⁷⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ,φ.175,18.06.1966,σελ.1, *Απάντησις*

¹⁷¹ Ο.π.,*Η γνώμη μας: Το γυμνάσιον*

¹⁷² Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ,φ.180, 27.08.1966,σελ.1, *Η γνώμη μας: επιστολαί*

¹⁷³ Ο.π.,σελ.2, *Η γνώμη μας: διά τον κ. Νομάρχην*

¹⁷⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ, φ.184, 22.10.1966, σελ.2, Το Β' Δημοτικόν

¹⁷⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Η,φ.186,19.11.1966,σελ.1, Η γνώμη μας: Απάντησις

¹⁷⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Η,φ.194, 18.03.1967,σελ.2, *Τηλεγράφημα*

¹⁷⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.38, 08.04.1961,σελ.4, *Η γνώμη μας: Η βιβλιοθήκη*

συμβάλλουν οικονομικά στην ανέγερση σχολικών κτιρίων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η χρηματοδότηση Γυμνασίου θηλέων στη Λάρισα από την αξιοσέβαστη κυρία Κουτσίνα : *«Η πληροφορία διά τήν γενναίαν χειρονομίαν τῆς σεβαστῆς κ. Κουτσίνα, νὰ ἀνεγείρη Γυμνασιακόν διδασκῆριον θηλέων εἰς Λάρισαν, ἐνεποίησεν εὐάρεστον αἴσθησιν»*.¹⁷⁸ Μέσα από την εφημερίδα επιβραβεύεται η ιδιωτική προσφορά και εκφράζονται οι ευχαριστίες του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου και της Σχολικής Εφορείας, προς τον Σακαλίδη για τη δωρεά καμπάνας και στασιδίων στον Ι. Ν. Αγ. Γεωργίου Καλλιθέας και των εποπτικών οργάνων Γεωμετρίας και Γεωγραφίας στο Σχολείο.¹⁷⁹

Το σημαντικό πρόβλημα της καθαριότητας προβάλλεται για ακόμη μία φορά μέσα από τις στήλες τη εφημερίδας. Η «γνώμη μας» επισημαίνει πως ζητείται η πρόσληψη προσωπικού καθαρισμού στα σχολεία από το Υπουργείο Παιδείας: *«...οὐδείς λόγος γίνεται διά τον διορισμόν καθαριστριῶν (ἐπιστρατιῶν) ἀπαραίτητων διά την εὐπρέπειαν και τήν καθαριότητα τῶν Σχολικῶν κτιρίων»*.¹⁸⁰ Η «Μικρά» καταγράφει την απάντηση του Υφυπουργού Γ. Μυλωνά (υφυπουργός Παιδείας στην Κυβέρνηση της Ένωσης Κέντρου με Πρωθυπουργό και Υπουργό Παιδείας τον Γεώργιο Παπανδρέου)¹⁸¹ σχετικά με σχόλιο στις 23/1/65 που αφορά στο ζήτημα της καθαριότητας τω σχολείων. Το Υπουργείο Παιδείας έχει χορηγήσει κονδύλι ύψους 64.000.000 δραχμών συνολικά για τις Σχολικές Εφορείες, οι οποίες μπορούν να καλύψουν με τα χρήματα αυτά το κόστος της καθαριότητας των σχολείων. Επίσης δόθηκαν στην Νομαρχία οι σχετικές πιστώσεις για την πρόσληψη 233 επιστατών στην μέση εκπαίδευση,¹⁸² ως απάντηση σε προηγούμενη ανάρτηση της «Μικράς» για την έγκριση πρόσληψης επιστατών στα γυμνάσια αρρένων και θηλέων με την υπ. αρ. 54581)17-11-1964 διαταγή του Νομάρχη Λάρισας και την κατάθεση των απαραίτητων δικαιολογητικών.¹⁸³

¹⁷⁸Ο.π., *Αι ευεργέται*

¹⁷⁹Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.80, 20.10.1962, σελ.2, *Ευχαριστήριο*

¹⁸⁰Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ,φ.137,23.01.1965,σελ.1, *Η γνώμη μας: Επιστάται εις τα σχολεία*

¹⁸¹Προβατάς, Αλκιβιάδης, ο.π., σελ.666

¹⁸²Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ,φ.140,20.02.1965,σελ.1, *Η απάντησις*

¹⁸³Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.134, 28.11.1964, σελ.2, *Ανακοίνωσις*

Παιδικός-Βρεφονηπιακός Σταθμός

Από την στήλη η «γνώμη μας», γίνεται λόγος για ένα άλλο σημαντικό θέμα που ταλαιπωρεί κυρίως τον γυναικείο πληθυσμό, την ανάγκη δημιουργίας παιδικού σταθμού στην πόλη, για τη δημιουργική απασχόληση των παιδιών των εργαζομένων γυναικών. Η λειτουργία παιδικού σταθμού είναι πραγματικά απαραίτητη για την περιοχή, καθώς το μεγαλύτερο ποσοστό των γυναικών ασχολείται με γεωργοκτηνοτροφικές εργασίες, οι οποίες είναι πολύωρες και απαιτητικές: *«Ίδωμεν ὅτι υπάρχουν πολλά δεκάδες ἐργαζόμενων γυναικών. Τα παιδιά τί γίνονται και πῶς περνοῦν την ἡμέραν τους;»*.¹⁸⁴

Στο «χρονογράφημα μας», του φύλλου 36 της εφημερίδας επανέρχεται το θέμα δημιουργίας παιδικού σταθμού στην Ελασσόνα και αναφέρει ότι κρίνεται αναγκαία η ύπαρξη παιδικού σταθμού, για τη δημιουργική απασχόληση των μικρών παιδιών, τα οποία αναγκάζονται να ακολουθούν τους γονείς τους στις γεωργικές εργασίες, που ξεκινούν: *«Τί ἀνακούφιση γιά τήν Μάννα ἄν θα μπορούσε να ἐμπιστευθῆ τό παιδί της ὅλη την ἡμέρα σ' ἓνα παιδικό σταθμό!... Μέ πόσο πιο πολύ κουράγιο θα ἐργαζόταν και πιό πολύ ἀπόδοση θα ἔχαν;»*.¹⁸⁵ Ἐπειτα από πολλές εκκλήσεις δημοσιεύεται από τη «Μικρά» η απόφαση του Υπουργείου Προνοίας για την ίδρυση Αγροτικού Νηπιτροφείου στην πόλη, αναφέρει η στήλη «ανά την πόλιν και την επαρχία μας».¹⁸⁶ Ανακοινώνεται πως το Εθνικό Αγροτικό Νηπιαγωγείο ενημερώνει σχετικά με τις ηλικίες των παιδιών, που μπορούν να εγγραφούν¹⁸⁷

Φροντιστήριο Ξένων Γλωσσών

Αναφορά από την ίδια στήλη γίνεται και στην: Έναρξη λειτουργίας φροντιστηρίου ξένων γλωσσών στην Ελασσόνα για το νέο σχολικό έτος 1964. Οι γλώσσες, που θα διδάσκονται είναι τα Αγγλικά και τα Γερμανικά. Επίσης αναφέρεται η δωρεά 1.800 δραχμών στις οικογένειες των νεκρών στην Κύπρο από τον Διδασκαλικό Σύλλογο.¹⁸⁸ Η σημασία της εκμάθησης των ξένων γλωσσών προβάλλεται μέσα από την

¹⁸⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.33, 28.01.1961,σελ.2, *Η γνώμη μας: Ο παιδικός σταθμός*

¹⁸⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.36, 11.03.1961,σελ.1., *Το χρονογράφημά μας*

¹⁸⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ,φ.185,05.11.1966σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

¹⁸⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Θ,φ.202,25.11.1967,σελ.1, *Ανακοίνωσις*

¹⁸⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.126, 22.08.1964, σελ.2, *Η γνώμη μας: Ξέναι γλώσσαι*

εφημερίδα, καθώς γνωστοποιείται η έναρξη εγγραφών στο φροντιστήρια ξένων γλωσσών Στρατηγάκης.¹⁸⁹

Η εφημερίδα φιλοξενεί άρθρο αφιερωμένο στον ρόλο της Παιδείας για την πρόοδο του έθνους με αφορμή την επικείμενη έναρξη του σχολικού έτους. Για μία ακόμη φορά η «Μικρά» προβάλλει τον εθνικό –πατριωτικό της χαρακτήρα. «*Το έργον της μορφώσεως είναι αθάνατον και αυτό αποτελεί τό άπαν διά κάθε Έθνος*».¹⁹⁰ Σύμφωνα με όσα γράφονται στη «γνώμη μας», ζητείται από την Κυβέρνηση, να δώσει ξεκάθαρη απάντηση σχετικά με την Παιδεία και τα επιμέρους εκπαιδευτικά ζητήματα που προκύπτουν, καθώς ο εφοδιασμός των μαθητών με εκπαιδευτικό υλικό δεν είναι δυνατόν να παραμεληθεί εξαιτίας της οικονομικής κρίσης.¹⁹¹

Παρακάτω παρατίθενται πίνακες ενδεικτικοί της κατάστασης των Δημοτικών Σχολείων Ελασσόνας, οι οποίοι αναφέρονται στον μειούμενο αριθμό των μαθητών των τριών Δημοτικών της πόλης κατά την περίοδο 1962-1967 την εξεταζόμενη περίοδο της εργασίας.

Μαθητές -Εκπαιδευτικοί

Μαθητές – Φοίτηση

Διαφαίνεται ότι το ενδιαφέρον την κοινωνίας της εποχής, στρέφεται στο θέμα της ηθικότητας και της ηθικής διάπλασης των νέων, ειδικότερα. Το ενδιαφέρον αυτό εντοπίζεται στη στήλη της εφημερίδας: «Χρονογράφημα», όπου αναφέρει πως το καλοκαίρι πέρασε. Έφτασε ο Σεπτέμβρης. Καιρός που ανοίγουν τα σχολεία και γίνονται οι απαραίτητες προετοιμασίες απ' όλους. Το βασικό ερώτημα είναι τι θα μάθουν φέτος τα παιδιά. Αυτό, που πρέπει όμως να συνειδητοποιήσουν οι γονείς, είναι η δική τους ευθύνη για την διαμόρφωση του χαρακτήρα των παιδιών τους και η ύπαρξη αगाστής συνεργασίας με το σχολείο, έτσι ώστε να δημιουργήσουν τέλειους και ηθικούς πολίτες για την εξέλιξη της κοινωνίας: *Όλοι οί γονείς άν ήξεραν τό*

¹⁸⁹Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.150, 03.07.1965,σελ.2,Ανακοίνωσις: Σχολαί ξένων γλωσσών

¹⁹⁰Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.155,04.09.1965,σελ.2, Η γνώμη μας: Η μόρφωσις

¹⁹¹Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.156,18.09.1965,σελ.1, Η γνώμη μας: παιδεία και κρίσις

καθήκον τους δεν θα είχαν ούτε μία φορά. Τί θα τά μάθουν φέτος οί Δάσκαλοι. Σχολείο καί σπίτι σέ στενή συνεργασία».¹⁹²

Το ίδιο ζήτημα επανέρχεται στη στήλη «Η γνώμη μας», στην οποία αναφέρεται ότι με την ευκαιρία των εγγραφών των μαθητών στο Γυμνάσιο, συνίσταται στους γονείς και στους κηδεμόνες των μαθητών, η ενδελεχής φροντίδα για όλα τα ζητήματα της σχολικής και ιδιωτικής ζωής των παιδιών, έτσι ώστε να αποφευχθούν οι κακές συναναστροφές : «*Άνεξέλεγκτα τά παιδιά είναι φυσικόν να παρασυρθοῦν ἀπό τό ρεῦμα τῶν πεζοδρομίων, νά μπλέξουν μέ κακούς συντρόφους καί νά πάρουν τόν κακόν δρόμον τῆς καταστροφῆς*».¹⁹³

Σε άλλο σημείο η εφημερίδα ασχολείται με την αναστάτωση που προκλήθηκε στην μαθητική κοινότητα, ύστερα από την τριήμερη αποβολή κάποιων μαθητών, επειδή χόρευαν σε παιδικό πάρτυ! : «*Τί ἔκανανκαί τιμωρήθηκαν τόσο πολύ! 3μερη ἀποβολή. Βρέθηκαν σ' ἓνα παιδικό πάρτυ καί Χόρεψαν... Ὅλοι ὁμολογοῦν πῶς οί μαθητές πού τιμωρήθηκαν ἦταν ὑποδείγματα ἐπιμέλειας*».¹⁹⁴ Από τη ίδια στήλη διατυπώνεται παράκληση για την παρουσία των γονέων στην συγκέντρωση που οργανώνει ο Διευθυντής του Γυμνασίου με σκοπό την συνεργασία μεταξύ οικογένειας και σχολείου προς όφελος των μαθητών. Η πρωτοβουλία αυτή του διευθυντή έχει βαρύνουσα σημασία, καθώς δείχνει ότι ο πραγματικός στόχος και η βασική έγνοια όλων, θα πρέπει να είναι τα παιδιά, τα οποία αποτελούν το μέλλον του τόπου: «*γιά νά ἀνοίξουμε τόν δρόμο τῆς προόδου στούς νέους μας, χρειάζεται ἡ στενή συνεργασία σχολείου καί οἰκογένειας*».¹⁹⁵

Σε άλλο φύλλο, κατά το έτος 1963, η «Μικρά» δημοσιεύει από δημοσιογραφικό καθήκον, όπως λέει χαρακτηριστικά, την προτροπή του Α.Π., με την οποία οι γονείς των μαθητών του Γυμνασίου, οφείλουν να αναλάβουν την ευθύνη για την αποκαρδιωτική βαθμολογία των παιδιών τους στο πρώτο τετράμηνο, σύμφωνα με την ενημέρωση των γονέων, την οποία οργάνωσε ο διευθυντής του Γυμνασίου στον κινηματογράφο «Ολύμπιον» και να μην ενοχοποιούν τους καθηγητές του σχολείου

¹⁹²Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.24, 24.09.1960, σελ.2, *Το χρονογράφημά μας*

¹⁹³Ο.π.,σελ.1, *Η γνώμη μας: Διά τους κηδεμόνας*

¹⁹⁴Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.27, 12.11.1960,σελ.2, *Το χρονογράφημά μας*

¹⁹⁵Η Μικρά της Ελασσόνας,Δ,φ.83, 08.12.1962, σελ.2, *Η γνώμη μας: Για τους γονείς*

για την κακή επίδοση των μαθητών: «Φροντίσατε άλλοῦ να εὔρητε την αἰτίαν τῆς μη ἀποδόσεως τῶν παιδιῶν σας... Στον ἑαυτὸν σας... στοὺς κηδεμόνας...».¹⁹⁶

Ἡ «γνώμη μας» δημοσιεύει την παράκληση προς τον Υπουργό Παιδείας να ακυρώσει την ἀπόφασή του για παράταση του σχολικού ἔτους εξαιτίας των γεωργικῶν εργασιῶν που ξεκινοῦν την ἴδια περίοδο.¹⁹⁷ Ἀρκετοὶ εἶναι οἱ μαθητές που ἀντιμετωπίζουν οικονομικό πρόβλημα και δεν θα μπορέσουν να συνεχίσουν το σχολεῖο, εἴαν δοθεῖ παράταση στο σχολικό ἔτος, ἔστω και για μια εβδομάδα, πολύτιμη ὁμως για τις αγροτικὲς εργασίες. Στο ἴδιο φύλλο γίνεται λόγος για το τηλεγράφημα του Βουλευτῆ Χρ. Γραμματίδη, στο οποίο ἀναφέρει ὅτι το Υπουργεῖο Παιδείας ἐγκρίνει οικονομική ἐνίσχυση για την ολοκλήρωση διδακτηρίων σε σχολεῖα της ἐπαρχίας.¹⁹⁸

Κρίνεται ἀναγκαῖα ἡ συμμετοχή των γονέων και των κηδεμόνων στην συγκέντρωση του Γυμνασίου στην αἴθουσα του κινηματογράφου «Ολύμπιον» στις 8/12/63, καθὼς συνεχίζεται ἡ φιλότιμη προσπάθεια του Διευθυντῆ για την ἐνημέρωση και την παιδαγωγική κατάρτιση των γονέων και κηδεμόνων, με μοναδικό σκοπό, το ὄφελος των μαθητῶν. Ἡ βοήθεια που παρέχεται στους γονεῖς εἶναι σημαντική, για την ἀντιμετώπιση σοβαρῶν θεμάτων που ἀπασχολοῦν τους μαθητές και που οἱ γονεῖς, τις περισσότερες φορές ἀδυνατοῦν να λύσουν, καθὼς τους λείπει ἡ γνώση και ἡ κατάρτιση: *«θα ὁμιλήσῃ καθηγητῆς τοῦ Γυμνασίου μέ παιδαγωγικόν θέμα και ἐν συνεχείᾳ θα διανεμηθοῦν οἱ ἔλεγχοι τῆς προφορικῆς βαθμολογίας τοῦ Α' διμήνου»*.¹⁹⁹ Στο ἐπόμενο φύλλο της εφημερίδας, σχολιάζεται πως ἦταν ἐπιτυχῆς ἡ πρόσφατη συγκέντρωση Γονέων και Κηδεμόνων στον κινηματογράφο «Ολύμπιον», ὅπου πραγματοποιήσαν ομιλία ο Γυμνασιάρχης και ο νέος φιλόλογος, Καραγιαννίδης Ξ., θίγοντας θέματα, που ἀφοροῦν το Σχολεῖο ἀλλά και τους ἴδιους τους μαθητές: *«ὅτι ἡ ἰδέα τοῦ κυρίου Γυμνασιάρχου να συγκαλοῦνται οἱ γονεῖς εἰς τακτικά διαστήματα και ἐπιτυχῆς ἦταν, ἀλλά και γόνιμον και θετικὴν ἀπήχησιν παρά τῶν ἐνδιαφερομένων»*.²⁰⁰

Το τέλος των γυμνασιακῶν χρόνων δίνει ἐλπίδα αισιοδοξίας για μια νέα ἀρχή, κυρίως στους ἀριστους μαθητές των εὐπορων οικογενειῶν, ἐνὼ για τους ἀριστους

¹⁹⁶ Ἡ Μικρά της Ελασσόνας, Δ,φ.89,23.03.1963,σελ.1-2, *Ἡ γνώμη μας: Ἐνεῖται δημοσιεύσεις*

¹⁹⁷ Ἡ Μικρά της Ελασσόνας, Δ,φ.93,18.05.1963,σελ.1, *Ἡ γνώμη μας: Να ματαιωθῆ*

¹⁹⁸ Ο.π., σελ.2, *Ἀνά την πόλιν και την ἐπαρχία μας*

¹⁹⁹ Ἡ Μικρά της Ελασσόνας, Ε,φ.106,30.11.1963,σελ.1, *Ἡ γνώμη μας: Εἰς το γυμνάσιον*

²⁰⁰ Ἡ Μικρά της Ελασσόνας, Ε,φ.107,14.12.1963,σελ.2, *Ἡ γνώμη μας: Ἡ συγκέντρωσις των γονέων*

που προέρχονται από οικογένειες βιοπαλαιστών είναι η αρχή ενός αδιάκοπου αγώνα. Μέριμνα της Πολιτείας να δοθούν υποτροφίες στα λαμπρά μυαλά της Επαρχίας, που όμως είναι οικονομικά αδύναμα : «*Νὰ τὶ χρειάζεται, ἡ πολιτεία. Καμιὰ παροχὴ στὰ φτωχὰ μὰ ἔξυπνα παιδιά. Λίγες υποτροφίες ποὺ γιὰ τὶς πετύχεις πρέπει νὰ ἔχεις μπάρμπα.... Στη βουλή*». ²⁰¹ Σημειώνεται πως παρά το γεγονός ότι, στην Ελασσόνα δεν πέτυχε ο θεσμός των μαθητικών συσσιτίων, προτάσσεται η ανάγκη ύπαρξής τους τουλάχιστον για τους άπορους μαθητές: «*Διότι αὐτοὶ στεροῦνται τῶν πάντων, και θα ἀπετέλει δι' αὐτούς μεγάλην ἀνακούφισιν, ἀληθῆ εὐεργεσίαν, ἢ ἐξασφάλισιν διατροφῆς*». ²⁰²

Το θέμα της ανισότητας στο σχολείο, στο οποίο αναφέρθηκε η «Μικρά», απασχόλησε μεταπολεμικά τις δυτικές ευρωπαϊκές κοινωνίες, καθώς είχε πάρει ήδη μεγάλες διαστάσεις στη διαμόρφωση της εκπαιδευτικής πολιτικής των δυτικών αυτών χωρών, μετά τον δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Η επένδυση στην εκπαίδευση, σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, συνέβαλε στην οικονομική ανάπτυξη, καθώς οδηγούσε στην αύξηση της παραγωγικότητας, στην εργασία με τις πολλαπλές γνώσεις του εργαζομένου και την εξειδίκευσή του, αλλά και στην επιστημονική εξέλιξη. Πολλά ήταν τα κράτη τα οποία αύξησαν τις δαπάνες στην εκπαίδευση, για έρευνες, με στόχο τον εντοπισμό και την καταπολέμηση της ανισότητας σ' αυτήν. ²⁰³ Προς την κατεύθυνση στήριξης και ενίσχυσης των οικονομικά αδύναμων μαθητών, σημειώνεται πως η Διεύθυνση του Οικοτροφείου της Ιεράς Μητρόπολης ενημερώνει για τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την εγγραφή των παιδιών στο οικοτροφείο. Η προθεσμία λήγει στις 30/9/62. ²⁰⁴

Αναφορά γίνεται στην Κυβέρνηση του πρωθυπουργού, Γ. Παπανδρέου για δωρεάν παιδεία σε όλους τους μαθητές. Η «Μικρά» προτείνει κρατική ενίσχυση των σχολείων, για τις οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν: «*Ὅρθῃ καὶ πολιτισμένη ἢ ἀπόφασιν τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Γ. Παπανδρέου περί παροχῆς δωρεάν*

²⁰¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.43, 24.06.1961, σελ.1, *Το χρονογράφημά μας: Ἐνα τέλος μια αρχή*

²⁰² Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ, φ.184, 22.10.1966, σελ.1, Τα μαθητικά συσσίτια

²⁰³ Φραγκουδάκη, Α. (1985). Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης: Θεωρίες για την κοινωνική ανισότητα στο σχολείο, Αθήνα: Παπαζήση, σελ.23-36.

²⁰⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.78, 29.09.1962, σελ.2, Ανακοίνωσις

Παιδείας εις τά τέκνα τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ...».²⁰⁵ Στη στήλη «Ἀνά την πόλιν και την επαρχία μας» καταγράφονται η έναρξη της 1^{ης} περιόδου της κατασκήνωσης της Ι. Μητρόπολης Ελασσόνας, η έναρξη της 1^{ης} περιόδου της κατασκήνωσης του Υπουργείου Παιδείας στον Κοκκινοπηλό καθώς και η έναρξη των εγγραφών για την πρώτη τάξη στο Ιδιωτικό Γυμνάσιο.²⁰⁶

Διατυπώνονται επίσης, οι ανησυχίες της «Μικράς» για την απόφαση παρασκευής των μαθητικών συσσιτίων, τα οποία θα ανατεθούν στις μητέρες των μαθητών. Το πρόβλημα όμως που ανακύπτει αφορά την καθαριότητα και την νοικοκυροσύνη των μητέρων, η οποία υπονοείται πως δεν υπάρχει σε όλες: «Όλες ὁμως οί μητέρες δεν εἶναι στο ἴδιο σημεῖο νοικοκυρές ἀλλά και ἐπί πλέον ἄλλες θα τό παίρνουν φιλότιμα τό ζήτημα και ἄλλες θά τά θεωροῦν ἀγκαρία».²⁰⁷ Επίσης σημειώνεται ότι συνεχίζονται οι εγγραφές στην τεχνική σχολή. Ἐνα από τα θετικά μέτρα της κυβέρνησης Γ. Παπανδρέου, η οποία προσπαθεί να ενισχύσει τις αδύναμες οικονομικά οικογένειες, αφορά ὅσους δεν ἔχουν την οικονομική δυνατότητα να ανταπεξέλθουν στα δίδακτρα της σχολής, οι οποίοι με υπουργική απόφαση εξαιρούνται αυτών.²⁰⁸ Το πρόβλημα της σίτισης των μαθητών προβάλλεται και πάλι από τις στήλες της «Μικράς», η συμβολή της οποίας προς την επίλυσή του είναι καθοριστική. Σύμφωνα με τη «γνώμη μας», ολοκληρώνονται οι ετοιμασίες για την έναρξη παροχής συσσιτίου στους μαθητές στην Κοινότητα Κρανέας. Συγχαρητήρια στον Πρόεδρο της Κοινότητας Δομενίκου, στους δασκάλους και ὅλους τους κατοίκους για την συμβολή τους στην κατασκευή αίθουσας συσσιτίων.²⁰⁹

Από τις στήλες της εφημερίδας εκφράζονται τα θερμά ευχαριστήρια των κατοίκων του χωριού Πυθίου προς τον ἔμπορο, Κυρ.Τσιριγώτη από τη Θεσσαλονίκη για τη δωρεά 50 ζεύγη παπουτσιών, 50 ζεύγη καλτσών και 50 ζεύγη μαθητικών ποδιών σε ἄπορους μαθητές.²¹⁰

Σύμφωνα με ὅσα δημοσιεύονται στη «γνώμη μας», ζητείται, η ηθική στήριξη από την Μητρόπολη, των δασκάλων Χρίστου Παπανικολάου και της Κυριακῆς Ρούσου,

²⁰⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ. 121, 27.06.1964, σελ. 1, *Η γνώμη μας: Τα σχολικά ταμεία*

²⁰⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ. 124, 25.07.1964, σελ. 2, *Ἀνά την πόλιν και την επαρχία μας*

²⁰⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ. 129, 03.10.1964, σελ. 1, *Η γνώμη μας: Ποιος ευθύνεται*

²⁰⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ. 129, 03.10.1964, σελ. 2, *ανακοινωσις*

²⁰⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ. 130, 17.10.1964, σελ. 2, *Η γνώμη μας: συσσίτια*

²¹⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ. 41, 20.05.1961, σελ. 2, *Η γνώμη μας: Εῶγε*

για την λειτουργία του Κατηχητικού Σχολείου στη Μεσοχώρα, ώστε να υπάρξουν του χρόνου περισσότερα κατηχητικά σχολεία.²¹¹

Δάσκαλοι

Η στήλη, «Η γνώμη μας» σχολιάζει, πως παρά τα εκπαιδευτικά μέτρα, που έλαβε η Κυβέρνηση, στα πλαίσια της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης που προωθεί, παραμένουν κλειστά τα μονοτάξια Δημοτικά Σχολεία των χωριών της Λεύκης και του Γηλόφου, λόγω έλλειψης δασκάλων.²¹² Επισημαίνεται από την ίδια στήλη, ότι αφίχθη στην πόλη ο νέος Επιθεωρητής²¹³ των Δημοτικών Σχολείων, ο Παν. Καρπούζας. Η «Μικρά» τον καλωσορίζει.²¹⁴ Το ζήτημα της έλλειψης δασκάλων αναδεικνύεται μέσα από τη στήλη «η γνώμη μας». Επισημαίνεται πως είναι ανάγκη να συμπληρωθούν τα κενά δασκάλων, που υπάρχουν στα δύο Δημοτικά Σχολεία του χωριού Λιβαδίου και στα οποία φοιτούν 650 περίπου μαθητές, καθώς υπάρχουν ακόμη παιδιά, που μιλούν την βλάχικη γλώσσα. Είναι βασικό τα σχολεία αυτά να λειτουργήσουν και να μάθουν τα παιδιά να μιλούν τα ελληνικά για κοινωνικούς και ιστορικούς λόγους: « Στα δύο δημοτικά σχολεία του, υπηρετούν 8 μόνον δημοδιδάσκαλοι και ο αριθμός των μαθητών να ανέρχεται στους 650. Πρέπει να συμπληρωθούν οι κενές θέσεις καθ' ότι υπάρχουν ακόμη παιδιά που μιλούν τη Βλάχικη».²¹⁵ Οι αναγνώστες ενημερώνονται μέσα από τη στήλη «Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας» και για τις εκλογές των εκπαιδευτικών και τα αποτελέσματα αυτών. Πρόεδρος του Διδασκαλικού Συλλόγου Επαρχίας Ελασσόνας, εξελέγη ο Ελ. Γκούμας, διευθυντής του Α' Δημοτικού Σχολείου Ελασσόνας.²¹⁶

²¹¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.121, 27.06.1964, σελ.2, *Η γνώμη μας: Η αμοιβή*

²¹² Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.2, 21.11.1959, σελ.1, *Διά το Υπουργείον Παιδείας*

²¹³ Ο θεσμός του επιθεωρητή καθιερώθηκε το 1830 έως και το 1984, με σκοπό την εποπτεία του εκπαιδευτικού έργου των δασκάλων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Ο μεταρρυθμιστικός νόμος ΒΤΜΘ' προέβλεπε τη λειτουργία των θεσμών του Εποπτικού Συμβουλίου, όργανο συλλογικό και του επιθεωρητή, ο οποίος ήταν όργανο μονομελές στο:

Ιορδανίδης, Γ. (2005). Ο θεσμός του επιθεωρητή στην ελληνική εκπαίδευση: Ιστορική επισκόπηση της πορείας του θεσμού. Πρακτικά του 3^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Ιστορίας της Εκπαίδευσης. Πάτρα, 2005. Ανακτήθηκε Οκτώβριος, 2020 από: <http://www.eriande.edmedu.upatras.gr/eriande/synedria/synedrio3/praltika %2011/iordanidis.htm>

²¹⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.2, 05.12.1959, σελ. 1, *Η γνώμη μας: Ο επιθεωρητής κ. π. Καρπούζας*

²¹⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.4, 24.12.1959, σελ.2., *Η γνώμη μας: Το Λιβάδι*

²¹⁶ Ο.π., *Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας*

Σύμφωνα με τα όσα δημοσιεύονται στη στήλη «η γνώμη μας», η Γ. Διεύθυνση Τύπου του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης ανταπαντά στην Διεύθυνση της «Μικράς» και σε όσα γράφτηκαν στο φύλλο της εφημερίδας στις 22-11-59 για τα τελευταία μέτρα, που έλαβε η Κυβέρνηση στα θέματα παιδείας, τα οποία η εφημερίδα θεωρεί απαράδεκτα, καθώς συνεχίζουν να παραμένουν κλειστά τα μονοτάξια σχολεία Λεύκης και Γηλόφου, λόγω έλλειψης δασκάλων. Το Υπουργείο απαντά, μέσω του υφυπουργού Τρ. Τριανταφυλλάκου, πως έγινε διορισμός 1.700 και πλέον δασκάλων και πως δόθηκαν οδηγίες στους Επιθεωρητές να γίνει κατανομή των δασκάλων, ώστε να καλυφθούν όλα τα κενά : *«Παρά ταύτα η Επαρχία μας έχει άνω των 30 κενών θέσεων Δημοδιδάσκων Τό δε Δημοτικόν σχολείον Γηλόφου παραμένει εισέτι κλειστόν»*.²¹⁷ Έντονη η πίεση που ασκείται από τις στήλες της εφημερίδας για τα εκπαιδευτικά ζητήματα που ανακύπτουν και πιο συγκεκριμένα για τον διορισμό δασκάλων, για την ομαλή λειτουργία των σχολείων της Επαρχίας, η οποία σύμφωνα με την εφημερίδα, «Μικρά» θεωρείται περιθωριοποιημένη. Ωστόσο, συνεχίζει την ενημέρωση και καταγράφει πως έφτασε στην πόλη ο επιθεωρητής στοιχειώδους εκπαίδευσης Κ. Μπάλας.²¹⁸ και συνεχίζει να στηλιτεύει το γεγονός πως έξι μήνες μετά την έναρξη της σχολικής χρονιάς, 1960-1961, σημειώνονται 32 κενές θέσεις δασκάλων στην Επαρχία Ελασσόνας. Το Υπουργείο Παιδείας απαντά πως έχουν συμπληρωθεί οι κενές θέσεις του Νομού : *«παρήλθε εξάμηνον από τὸ σχολικόν ἔτος καὶ ἀκόμη ἐξακολουθοῦν νά υπάρχουν στην Ἐπαρχία μας 32 κεναί θέσεις διδασκάλων»*.²¹⁹ Στη στήλη «Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας» επισημαίνεται πως κατόπιν τηλεγραφικής διαταγής του Υπουργείου Παιδείας αναβάλλονται επ' αόριστον οι μεταθέσεις και οριστικές τοποθετήσεις δασκάλων εντός του Π.Υ.Σ.Ε.Ε.²²⁰

Σε λίγο αρχίζει η νέα σχολική χρονιά με ελλείψεις στο διδακτικό προσωπικό. Πρέπει όλοι οι πολιτικοί παράγοντες του τόπου να αναλάβουν δράση: *«Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ νέον σχολικόν ἔτος. Σχολεῖα θά λειτουργήσουν πλημμελῶς ἐλλείψει διδασκάλων»*.²²¹

²¹⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.6, 16.01.1960, σελ.1, *Η γνώμη μας: Υπουργείον Προεδρίας κυβ/σεως γ. διευθύνσις τύπου- προς την διεύθυνσιν της εφημερίδος «Η Μικρά της Ελασσόνας»*

²¹⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.7, 30.01.1960, σελ.2, *Αφίξεις*

²¹⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.9, 27.02.1960, σελ.1, *Η γνώμη μας: Οι δημοδιδάσκαλοι*

²²⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.12, 09.04.1960, σελ., *Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας*

²²¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.23, 10.09.1960, σελ.1, *Η γνώμη μας: Οι δημοδιδάσκαλοι*

Στη στήλη η «γνώμη μας», αναφέρεται ότι στην εφημερίδα της Κυβέρνησης δημοσιεύτηκε η απόφαση του Υπουργού Παιδείας, με την οποία ανακηρύσσονται οι υποψήφιοι αιρετοί εκπαιδευτικοί σύμβουλοι για τις εκλογές στις 11/12/60. Μεταξύ των τακτικών υποψηφίων της στοιχειώδους εκπαίδευσης είναι και ο Ι. Παπαβασιλείου από τον Κοκκινοπλό Ελασσόνας, ο οποίος χαίρει της εκτιμήσεως όλου του εκπαιδευτικού κόσμου. *«Η υπόδειξις του υπό διδασκάλων μεγάλων κέντρων αποτελεί έκφρασιν εκτιμήσεως τοῦ ἐκ/κοῦ κόσμου προς τό πρόσωπόν του».*²²²

Μέσα από τις στήλες της εφημερίδας γνωστοποιείται, ότι ο Γεώργιος Φώλιας ανέλαβε την διεύθυνση του Α΄ Δημοτικού Σχολείου.²²³ Στη στήλη «ανά την πόλιν και την επαρχία μας», γίνεται αναφορά στα εξής γεγονότα: Στο Α΄ Δημοτικό Σχολείο πραγματοποιήθηκε συγκέντρωση γονέων και κηδεμόνων όπου ο Διευθυντής Δημοδιδάσκαλος, Γ. Φώλιας μίλησε για την αξία της αгаστής συνεργασίας σχολείου – οικογένειας. Το προηγούμενο Σάββατο στο πρότυπο Δημοτικό Σχολείο έγινε επίδειξη του διδακτικού συστήματος της Διδακτικής μεθόδου Ντεκρολύ²²⁴ από τους διδάσκοντες, Αβρανά και Μηλιώτη. Τη διάλεξη παρακολούθησαν περίπου 40 δάσκαλοι. Σε αίθουσα του Γυμνασίου έγινε η απονομή εμβλήματος του χρυσού Ιωβηλαίου, στους προσκόπους και στα λυκόπουλα της πόλης.²²⁵ «

Η «γνώμη μας», ασχολείται με την 24ωρη απεργία των εκπαιδευτικών με μοναδικό αίτημα την ίση μεταχείριση: *«Ἐλπίζομεν ὅτι ἡ 24ωρος ἀπεργία να εἶναι καί ἡ τελευταῖα, διότι ἡ Κυβέρνησις θα ἰκανοποιήσῃ τά δίκαια αἰτήματα τῶν λησμονημένων Ἐκπαιδευτικῶν».*²²⁶ Καταγράφεται ότι από τους 135 δασκάλους της Επαρχίας, συμμετείχαν στην απεργία οι 77.²²⁷

²²² Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.28, 26.11.1960, σελ.1, *Η γνώμη μας: Ο Κ.Ι. Παπαβασιλείου*

²²³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.30, 24.12.1960, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχίαν μας*

²²⁴ Σύμφωνα με την παιδαγωγική θεωρία του Ντεκρολύ, τα παιδιά πρωτίστως μαθαίνουν και αντιλαμβάνονται τον κόσμο σε σύνολα, ολοκληρωμένες εικόνες και λειτουργίες (αρχή της Ολότητας), και έπειτα ανακαλύπτουν τις λεπτομέρειες, αναλύουν τις γνώσεις και τις εμπειρίες τους. Η «αρχή της Ολότητας», έχει εφαρμογή στην ανάγνωση και τη γραφή, καθώς τα παιδιά, πρώτα αντιλαμβάνονται το σύνολο μίας λέξης και έπειτα την αναλύουν, συνδυάζουν τους ήχους, τα γράμματα και τις συλλαβές της, στο Συλλογικό έργο/Μετάφραση, Κίτσος Κωνσταντίνος, (1983): *Οι μεγάλοι παιδαγωγοί. Από τον Πλάτωνα και τον Σωκράτη, ως το Τζον Ντιούι και τη Μαρία Μοντεσσόρι*, Αθήνα: Γλάρος, σελ: 342-364

²²⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.30, 24.12.1960, σελ., *Ανά την πόλιν και την επαρχίαν μας*

²²⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.33, 28.01.1961, σελ.2, *Η Γνώμη μας: Η απεργία των εκπαιδευτικών*

²²⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.34, 11.02.1961, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

Ο Σύλλογος των διδασκάλων της Επαρχία Ελασσόνας, πραγματοποίησε στις 02/12/61 εκλογές για την ανάδειξη διοικητικού συμβουλίου.²²⁸

Διοικητικό Συμβούλιο Διδασκόντων 1961:

Δελιζώνας Κ.: Πρόεδρος, Τρουπής Θ.: Αντιπρόεδρος, Ράπτης Δ.: Ταμίας, Γκανάτσιος Ν. : Γραμματέας, Καραούλης Ε.: Μέλος.

Αναφέρονται, στο τηλεγράφημα του Βουλευτή Χρ. Γραμματίδη με την απόφαση του Υπουργείου Παιδείας, τα ονόματα των δασκάλων που διορίζονται στην επαρχία Ελασσόνας:²²⁹ Μπλαντής Ν., Πηγ. Μυλωνά, Σοφ. Κανελλοπούλου, Β. Γούτα, Β. Αθανασιάδου, Π. Πετρούλια, Μ. Λιούλια, Χ. Παπαμιχαήλ, Χ. Πάσχου, Ε. Δούκα, Μ. Οικονομοπούλου, Α. Παναγιωτάκη, Ε. Χίτα, Θ. Ιωαννίδου. Ορίστηκε ως Γυμνασιάρχης ο Δάλλας, σημειώνει σε άλλο φύλλο η εφημερίδα.²³⁰ Ευχαριστίες των Καραούλη και Κυριακού προς αυτούς, που τους ανέδειξαν σε αντιπροσώπους για την ΛΔ' Γενική Συνέλευση του Διδασκαλικού Κλάδου.²³¹ Αναπληρωτής Επιθεωρητής ορίστηκε ο δάσκαλος, Ν. Χατζής, επισημαίνεται από την ίδια στήλη.²³²

Τον ρόλο και τη σημασία του έργου των δασκάλων, τονίζει σε κάθε ευκαιρία η «Μικρά». Στα πλαίσια αυτά, η «γνώμη μας» επισημαίνει ότι οι δάσκαλοι επιφορτίζονται με διάφορους ρόλους που πρέπει να υπηρετήσουν στην κοινωνία, χωρίς όμως το κράτος, να τους αμείβει για το πολυσύνθετο έργο τους: «Γιατί ο δάσκαλος γίνεται και ψάλτης γίνεται και διαφωτιστής και εκπαιδευτής και γραμματεύς της άπογραφης κτηνῶν και γραμματεύς της έπιτροπής άπορίας και μέλος έρανικῶν έπιτροπῶν και τελευταίως... συσσιτιάρχης».²³³

Παρουσίαση **των αποτελεσμάτων των εκλογών του Διδασκαλικού Συλλόγου Ελασσόνας το έτος 1964**, γίνεται από τη στήλη «ανά την πόλιν και την επαρχία μας»:

²³⁴ Κ. Παπαθεοδώρου: Πρόεδρος, Γ. Φορδίλας : Γραμματέας, Αθ. Κυριακού: Ταμίας, Κ. Ψύρρας: Αντιπρόεδρος, Η. Φάκας.

²²⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ,φ.57, 09.12.1961,σελ.2, *Αρχερεσία*

²²⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ φ.66, 14.04.1962, σελ.1, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

²³⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ,φ.68, 12.05.1962, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

²³¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ,φ.71, 23.06.1962, σελ.2, *Ευχαριστήριο*

²³² Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ,φ.102,21.09.1963,σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

²³³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.131,31.10.1964,σελ.1, *Η γνώμη μας: Τι άλλο ακόμη θα φορτώσουν στον δάσκαλο*

²³⁴ Ο.π.,σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

Από την ίδια στήλη αναφέρεται στην άφιξη του Γενικού Επιθεωρητή Στοιχειώδους Εκπαίδευσης, Γιαννακόπουλου το έτος 1964, και στην επίσκεψή του σε Δημοτικά Σχολεία της Ελασσόνας, της Τσαριτσάνης, της Καλλιθέας και του Πυθίου.²³⁵

Η «Μικρά» εναντιώνεται στην αναρρίχηση σε νευραλγικές θέσεις στην Παιδεία, με άλλα κριτήρια πέραν των κατάλληλων προσόντων των εκπαιδευτικών.²³⁶ Αντιπρόσωπος για την Διδασκαλική Ομοσπονδία αναδείχθηκε ο Κων/νος Παπαθεοδώρου, σημειώνεται από τη στήλη «ανά την πόλιν και την επαρχία μας».²³⁷ Η εφημερίδα, στην προσπάθειά της να αναδείξει τα εκπαιδευτικά προβλήματα του τόπου και την κατάσταση που επικρατεί στα σχολεία, δημοσιεύει την επιστολή του Δημητρίου Μαρτίνη, γονέα μαθητή, στο χωριό Λουτρό, ο οποίος με αφορμή την εξαγγελία του υπουργού για την εγκαινίαση νέων αιθουσών διαμαρτύρεται για τις ελλείψεις του διδακτικού προσωπικού. Το σχολείο του Λουτρού λειτουργεί με 2 δασκάλους έναντι των 4, που έπρεπε να έχει κανονικά. Τα αποτελέσματα είναι οι δάσκαλοι, να διδάσκουν σε αίθουσα με 80 μαθητές ο καθένας. «τά παιδιά μας εγκαταλείπονται 160 μαθηταί σέ δύο δασκάλους πού συγκεντρώνουν 80 μαθητάς σέ κάθε αίθουσα».²³⁸

Στα αποτελέσματα εκλογών του διδασκαλικού Συλλόγου 1965 αναφέρεται η στήλη «ανά την πόλιν και την επαρχία μας»: Αθ. Κυρικού, Κ. Παπαθεοδώρου, Η. Φάκας, Στ.Καραπαπάς, Δ.Ράπτης. Πρόεδρος εξελέγη ο Σ. Καραπαπάς.²³⁹ Αντιπρόσωπος του Διδασκαλικού Συλλόγου ορίστηκε ο Νικόλαος Χατζής μετά από εκλογές, καταγράφεται από τη στήλη «ανά την πόλιν και την επαρχία μας».²⁴⁰ Μέσα από τη «γνώμη μας» εκφράζονται συγχαρητήρια στον Δ/ντή του Γ' Δημοτικού Σχολείου, Δημ. Ράπτη, ο οποίος το έχει αναβαθμίσει με την δράση του και έχει κερδίσει την ευγνωμοσύνη τόσο των παιδιών όσο και των δασκάλων.²⁴¹

²³⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.132,14.11.1964, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

²³⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ,φ.154,28.08.1965,σελ.1, *Η γνώμη μας: Αι μεταθέσεις*

²³⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ,φ.149,19.06.1965,σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

²³⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.159,30.10.1965,σελ.1, *Η γνώμη μας: επιστολαί*

²³⁹ Ο.π.,σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

²⁴⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ,φ.175,18.06.1966,σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

²⁴¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ,φ.181,10.09.1966,σελ.1, *Η γνώμη μας: Το Γ' δημοτικόν*

Καθηγητές

Με απόφαση του Υπουργείου Παιδείας τοποθετούνται στο Γυμνάσιο Ελασσόνας, ως καθηγητές, ο μαθηματικός, Γ. Ωρεόπουλος και η φυσικός, Ζωή Μιχολέκου, καταγράφεται στις «Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας».²⁴² Μέσα από την ίδια στήλη, πληροφορείται ο αναγνώστης ότι ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων των μαθητών Γυμνασίου Ελασσόνας με τηλεγραφήματα προς το Υπουργείο Παιδείας, τον Πρόεδρο της Βουλής, και το Α.Π.Σ.Γ.Μ.Ε., ζητά την τοποθέτηση του πτυχιούχου μαθηματικού, Ζαχ. Ιωαννίδη στο Γυμνάσιο Ελασσόνας, αντί του Γυμνασίου Σοφάδων. Είναι αίτημα του συνόλου της Επαρχίας.²⁴³ Επίσης, με απόφαση του Συλλόγου Γονέων προσλήφθηκε με σύμβαση για το ερχόμενο σχολικό έτος, ο μαθηματικός καθηγητής, Δημ. Πέτσας.²⁴⁴

Μνεία γίνεται και στον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου, Μακάριο, ο οποίος έστειλε στον καθηγητή της Γυμναστικής, Παπακρήστου, συγχαρητήρια επιστολή για την πολύτιμη προσφορά του για τη διδασκαλία των ελληνικών χωρών.²⁴⁵ Με υπουργική απόφαση, διορίστηκαν στο Γυμνάσιο Ελασσόνας οι φιλόλογοι, Ν. Κατσάρας, Ζ.Ορφανουδάκης και η φυσικός, Βασιλική Σεβοπτσίδου.²⁴⁶ Δημοσιεύεται η επιστολή των γονέων και μαθητών του Γυμνασίου Δεσκάτης σχετικά με σχόλιο της «Μικράς», στις 8/8/64. Οι γονείς ζητούν από την Κυβέρνηση τα σχολεία τους, να επανδρωθούν με καθηγητές και να μην αναγκάζονται οι ίδιοι, να ξοδεύουν χρήματα για την μόρφωση των παιδιών τους σε μια εποχή, που η παιδεία θα έπρεπε, να είναι αυτονόητη: «Στον αιώνα τῶν διαστημοπλοίων οἱ κάτοικοι τῆς Δεσκάτης γίνονται διαστημόπλοια ὄχι για τὴν ἐξερεύνησιν τῆς Σελήνης ἀλλὰ για τὸ προσκύνημα παντός δυναμένου διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν κενῶν θέσεων καθηγητῶν». ²⁴⁷ Στη στήλη «Ψήφισμα» γίνεται λόγος για τη συνεδρίαση του συλλόγου Καθηγητῶν του Γυμνασίου Ελασσόνας για να συγχαρεί τον Μητροπολίτη Ελασσόνας, Ιάκωβο, για την πενταετή θητεία του στη Μητρόπολη Ελασσόνας.²⁴⁸

Η στήλη «ανά την πόλιν και την επαρχία μας», πληροφορεί πως στις 26 του μήνα Ιανουαρίου 1961, κηρύχθηκε απεργία των καθηγητῶν, η οποία έγινε και από

²⁴² Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.4, 24.12.1959, σελ. 2., *Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας*

²⁴³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.16, 28.05.1960, σελ.2, *Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας*

²⁴⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.21, 13.08.1960, σελ.2, *Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας*

²⁴⁵ Ο.π., *Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας*

²⁴⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.23, 10.09.1960, σελ.2, *Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας*

²⁴⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε,φ.126, 22.08.1964, σελ.1, *Η γνώμη μας: Επιστολαί*

²⁴⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.37, 24.03.1961, σελ.1, *Ψήφισμα*

ορισμένους δασκάλους της Επαρχίας Ελασσόνας. Επιπλέον αναφέρει ότι από μαθητική επιτροπή του Γυμνασίου, θα εκδοθεί μαθητικό περιοδικό : «τό περιοδικόν μας».²⁴⁹

Σύμφωνα με την στήλη, η «γνώμη μας», ήταν μικρό το ποσοστό συμμετοχής των γονιών στη Γενική Συνέλευση Γονέων των μαθητών του γυμνασίου Ελασσόνας, με αποτέλεσμα η παρακώληση αντιμετώπισης σοβαρών προβλημάτων, όπως αυτό των εισφορών για τη πληρωμή των συμβασιούχων καθηγητών : *«θλιβερόταται αί διαπιστώσεις έκ τῆς πραγματοποιηθείσης γενικῆς συνέλευσης τῶν γονέων τῶν μαθητῶν τοῦ γυμνασίου. Ἐπί 800 και πλέον γονέων, προσήλθε περί του πενήκοντα»*.²⁵⁰

Το θέμα της πρόσληψης καθηγητών, για την απρόσκοπτη λειτουργία του Γυμνασίου Ελασσόνας και των παραρτημάτων του, στην Τσαριτσάνη και στη Δεσκάτη, απασχολεί και πάλι την «Μικρά». Πραγματοποιήθηκαν μεταθέσεις καθηγητών από το Γυμνάσιο Ελασσόνας, μετά την έναρξη του νέου σχολικού έτους. Τα κενά όμως, που δημιουργήθηκαν δεν έχουν αναπληρωθεί ακόμα από το Υπουργείο Παιδείας. Να σημειωθεί, ότι το ίδιο σχολείο παραμένει χωρίς γυμνασιάρχη επί 2 χρόνια. Παρά τις διαμαρτυρίες γονέων και μαθητών, ακόμα αναμένεται απόφαση του Υπουργείου για την επίλυση του θέματος.²⁵¹ Παρατηρείται ωστόσο ότι η συμμετοχή των μαθητών της Ελασσόνας στις γυμνασιακές σπουδές αυξάνει συνεχώς. Για τον λόγο αυτό, στη «γνώμη μας», δημοσιεύεται ότι έγινε αίτημα προς το Υπουργείο Παιδείας να διορίσει επιπλέον καθηγητές στο γυμνάσιο Ελασσόνας, καθώς τα παιδιά αναμένονται να ξεπεράσουν τους 900 και οι υπάρχοντες καθηγητές είναι μόλις 9 για αυτά τα 13 τμήματα. Επιπλέον, ζητείται η κάλυψη των 17 κενών θέσεων στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση αντίστοιχα.²⁵²

Η εφημερίδα, μέσα από τη στήλη «η γνώμη μας» στηλιτεύει τη μεροληψία υπέρ της πρωτεύουσας στα εκπαιδευτικά θέματα. Γράφει πως με αφορμή την δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του άρθρου 18 του Β. Δ. *«Περί αναλυτικοῦ καί ωρολογίου προγράμματος τῶν Γυμνασίων τῆς πρώτης βαθμίδος»*, γίνεται για άλλη μια φορά καταγγελία για παραμέληση της Επαρχίας. Στο άρθρο αυτό αναφέρονται οι ώρες κατά τις οποίες θα διδάσκονται μαθήματα ξένων γλωσσών και μουσικής. Το

²⁴⁹ Η Μικρά της ελασσόνας, Β, φ.33, 28.01.1961, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

²⁵⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.42, 03.06.1961, σελ.2, *Η γνώμη μας: Η συνέλευσις*

²⁵¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.50, 09.09.1961, σελ.1, *Η γνώμη μας: Διά το υπουργείον παιδείας*

²⁵² Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.52, 05.10.1961, σελ.1, *Η γνώμη μας: Το γυμνάσιον*

πρόγραμμα αυτό αφορά μόνο τα σχολεία των Αθηνών, καθώς στην Επαρχία και ειδικότερα στην Ελασσόνα υπάρχουν ακόμα ελλείψεις στους καθηγητές της ελληνικής γλώσσας. Ζητείται άμεση κάλυψη των κενών θέσεων των καθηγητών του Γυμνασίου Ελασσόνας, εκτός των μαθημάτων μουσικής που η σημασία τους είναι δευτερεύουσα.²⁵³ Πηγές αναφέρουν πως εντός ημερών θα καλυφτεί η κενή θέση του Γυμνασιάρχη.²⁵⁴ Σύμφωνα με την ίδια στήλη, ζητείται ο διορισμός περισσότερων καθηγητών στο Γυμνάσιο Δεσκάτης.²⁵⁵ Η απάντηση του Υπουργείου σχετικά με το γυμνασιακό παράρτημα της Δεσκάτης, αναφέρει, ότι έχει ήδη ανταποκριθεί στέλνοντας στο Γυμνασιακό παράρτημα Δεσκάτης διευθυντή και έναν καθηγητή, παρόλο που για την ανέγερση παραρτήματος είναι υποχρεωτική η κάλυψη των αναγκών του από τοπικούς πόρους.²⁵⁶ Σύμφωνα με την εφημερίδα, υπάρχει κίνδυνος στάσης εργασίας των Καθηγητών του Γυμνασιακού παραρτήματος Δεσκάτης, εξαιτίας της απροθυμίας εξόφλησης των οφειλών των γονέων και κηδεμόνων των παιδιών.²⁵⁷

Ευχές προς τον νέο γυμνασιάρχη, Θεόδωρο Λάδη, στις αρχές του νέου σχολικού έτους, 1962, για να υπάρχει καλή συνεργασία των γονέων με το σχολείο, στην προσπάθειά του για την βελτίωση των προβλημάτων του Γυμνασίου, την πειθαρχία των εκπαιδευτικών, προς όφελος της προόδου των μαθητών: « *εἰς τόν κ. Γυμνασιάρχη* «καλῶς ἦλθατε» *εἰς τήν πόλιν μας καί συγχρόνως ὀλοψύχως καλήν ἐπιτυχίαν εἰς τό δύσκολον ἔργον*».²⁵⁸ Εκφράζονται επίσης συγχαρητήρια στο Δ/ντή του ιδιωτικού Γυμνασίου της Ελασσόνας, Β. Αθανασίου για το έργο που προσφέρει στο σχολείο, καθώς πέρα από την απογευματινή μελέτη, η οποία γίνεται στα σπουδαστήρια του γυμνασίου υπό την εποπτεία των καθηγητών του, οι μαθητές διδάσκονται 33 ώρες μαθημάτων την εβδομάδα : «*Με τιαύτας προϋποθέσεις θά πρέπει να εἴμεθα βέβαιοι ὅτι το ἰδιωτικό Γυμνάσιον προσφέρει μίαν θετικήν ἐργασίαν διά τήν πνευματικήν ἄνοδον τῆς ἐπαρχίας μας*».²⁵⁹

Το 1963, στα εκπαιδευτικά πράγματα, ξεκινά με την απεργία των εκπαιδευτικών λειτουργών, οι οποίοι σύμφωνα με τη «Μικρά», είναι παραμελημένοι και αδικημένοι

²⁵³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.53, 19.10.1961, σελ.1, *Η γνώμη μας: Το γυμνάσιον*

²⁵⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ,φ.59, 05.01.1962, σελ.1, *Η γνώμη μας: Ο γυμνασιάρχης*

²⁵⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ,φ.61, 03.02.1962, σελ.1, *Η γνώμη μας: Οι καθηγηταί*

²⁵⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ,φ.63, 03.03.1962, σελ.1, *Η γνώμη μας: Η απάντησις*

²⁵⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ,φ.66, 14.04.1962, σελ.1-2, *Η γνώμη μας: Στενοκεφαλιά*

²⁵⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ,φ.77, 15.06.1962, σελ., *Η γνώμη μας: Ο κ. Γυμνασιάρχης*

²⁵⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ,φ.81, 10.11.1962, σελ.2, *Η γνώμη μας: Το λύκειον*

από το κράτος, σε σχέση με τους υπόλοιπους δημόσιους υπαλλήλους, για το τόσο σημαντικό έργο που επιτελούν.²⁶⁰ Στη «γνώμη μας» εκφράζεται η υποστήριξη των πολιτών, αλλά και της ίδιας της εφημερίδας, στις διαμαρτυρίες των εκπαιδευτικών για την ικανοποίηση των αιτημάτων τους από την κυβέρνηση. Η παιδεία, το σχολείο αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο, τα θεμέλια για τη νέα γενιά, για την πρόοδο και τη στήριξη του Έθνους και οι δάσκαλοι είναι το μέσο για την μετάδοσή της, αναφέρει η εφημερίδα, με τόνο εθνικό, πατριωτικό: «*Με αδιάσπαστον ένότητα και ιεράν άποφασιστικότητα οί Έκπαιδευτικοί μας άγωνίζονται διά την ανόρθωσιν τής Παιδείας μας καί τήν άποκατάστασιν τής τραυματισθείσης άξιοπρέπειάς των*».²⁶¹

Φέτος θα είναι ξανά Γυμνασιάρχης ο Θ. Λάδης, σημειώνεται στη στήλη «ανά την πόλιν και την επαρχία μας».²⁶²

Η εφημερίδα αναφέρεται, στην «ορθή και πολιτισμένη», όπως χαρακτηριστικά δηλώνει, απόφαση της Κυβέρνησης του Γ. Παπανδρέου, για δωρεάν παιδεία²⁶³ στον ελληνικό λαό για πρώτη φορά, η οποία θεσπίζεται από το 1964²⁶⁴ και εξής και περιλαμβάνει τρία βασικά νομοσχέδια²⁶⁵.

Η «γνώμη μας» δίνει ευχές στους καθηγητές, Δημήτρη Πούλιο και Χαρ. Πούλιο, που εντάχθηκαν στο δυναμικό της τεχνικής σχολής «Δανάτσα» και θα το ενισχύσουν με την εμπειρία τους.²⁶⁶ Οι ιδιωτικές τεχνικές σχολές στην πόλη της Ελασσόνας, θα δώσουν μία άλλη δυναμική στην εκπαίδευση, καθώς θα δοθούν ευκαιρίες στους

²⁶⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ.85, 19.01.1963, σελ.1, *Η γνώμη μας: Η απεργία*

²⁶¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ.86, 09.02.1963, σελ.1, *Η γνώμη μας: Ο αγών των εκπαιδευτικών συνεχίζεται*

²⁶² Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ.101, 31.08.1963, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

²⁶³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.121, 27.06.1964, σελ.1, *Η γνώμη μας: Τα σχολικά κτίρια*

²⁶⁴ Το 1964, η κυβέρνηση του Γ. Παπανδρέου, θα υποβάλει στη Βουλή τρία νομοσχέδια: «Περί οργανώσεως και διοικήσεως της Γενικής Εκπαιδύσεως», Στοιχειώδους και Μέσης (μετέπειτα Ν.Δ. 4379). Η εισηγητική έκθεση του Ν.Δ. 4379, θεωρούσε ότι ο χαρακτήρας της παιδείας πρέπει να είναι ουμανιστικός κατά βάση, πρυπόθεση αναγκαία για την οικονομική και πνευματική ανάπτυξη του Έθνους Στο: Δημαράς, Α. (1986). *Η μεταρρύθμιση που δεν έγινε*, Αθήνα: Νέα Ελληνική Βιβλιοθήκη, τομ. Β', σελ.269-274

²⁶⁵ Τα βασικά σημεία των νομοσχεδίων αυτών είναι: η επέκταση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης ως την ηλικία των 15 ετών, η κατάργηση των εισαγωγικών εξετάσεων στο Γυμνάσιο, η χρήση της Δημοτικής γλώσσας, η διδασκαλία των αρχαίων ελληνικών από μετάφραση, η καθιέρωση του Ακαδημαϊκού Απολυτηρίου, ίδρυση νέων Πανεπιστημίων και του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου. Στο: Ευαγελοπούλου, Σπ. (1987). *Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης*, Αθήνα: ΔΑΝΙΑ, τόμ. Β', σελ. 269-274 – Μπουζάκης, Σ. (1991). *Νεοελληνική Εκπαίδευση*, Αθήνα: Gutenberg, σελ.100-104

²⁶⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.121, 27.06.1964, σελ.1, *Η γνώμη μας: ΣχολαίΔανάτσα*

νέους της πόλης για επαγγελματική αποκατάσταση. Γίνεται μνεία στον διορισμό καθηγητών στο Γυμνάσιο Δεσκάτης και Τσαριτσάνης με απόφαση του Α.Σ.Α.Ε.Π.²⁶⁷

Σύμφωνα με τη στήλη «Ανά την πόλιν και την επαρχία μας», διευθυντής του Γυμνασίου Θηλέων Ελασσόνας, το οποίο συστάθηκε το 1964, καθώς το επέβαλαν λόγοι κοινωνικοί, πνευματικοί και διοικητικοί,²⁶⁸ είναι ο καθηγητής μαθηματικών Αθανάσιος Γεωργούλης.²⁶⁹ Σε άλλη στήλη, επισημαίνεται πως οι γονείς ζητούν τον διορισμό καθηγητών στο Γυμνάσιο Θηλέων Ελασσόνας: «Το γυμνάσιον θηλέων Έλασσόνοσ λειτουργεί με 6 μόνον καθηγητριάσ αποσπασθείσασ από τό γυμνάσιο άρρένων επί 2-3 ώρασ ήμερησίως».²⁷⁰

Ο Αλ. Παπαστεργίου θα είναι λυκειάρχης στο Λύκειο Θηλέων Ελασσόνας και ο Γ. Πρωτοπαπάς, στο Λύκειο Αρρένων, κατά το σχολικό έτος 1965, καταγράφεται από την ίδια στήλη.²⁷¹ Επίσης αναφέρει, πως στο θέμα των μεταθέσεων και των προαγωγών των εκπαιδευτικών, το Υπουργείο Παιδείας θα προβεί σε επανεξέταση τους, ώστε να πραγματοποιηθεί με αντικειμενικά κριτήρια και όχι με ρουσφετολογικά.

Από τη στήλη «η γνώμη μας» ζητείται για μία ακόμη φορά μέσα από το Υπουργείο Παιδείας, να προβεί σε κάλυψη των κενών θέσεων του διδακτικού προσωπικού στα σχολεία της πόλης. Δεν υπάρχουν αρκετοί καθηγητές, ειδικότητας στα Γυμνάσια και στα Λύκεια. Κάποιοι απ' αυτούς που βρίσκονται ήδη εδώ παίρνουν μεταθέσεις χωρίς να αντικατασταθούν: «Όμολογουμένως προκαλεί κατάπληξιν τό γεγονός τής έλλείψεως προσωπικοῦ ειδικοτήτων είς τά Γυμνάσια καί Λύκεια τής πόλεός μας».²⁷² Αρχίζει την εργασία του στο Γυμνάσιο Θηλέων ο Θεολόγος Καθηγητής, Νικ. Μεταξιώτης, σημειώνεται στη στήλη «ανά την πόλιν και την επαρχία μας».²⁷³

Η «Μικρά» επικροτεί την δράση του Δ/ντή του Λυκείου – Γυμνασίου, που φροντίζει για την ευπρεπή συμπεριφορά των μαθητών εκτός του σχολικού περιβάλλοντος, ενέργειες οι οποίες επικρατούσαν περασμένες δεκαετίες, στις οποίες ο δάσκαλος είχε λόγο στη συμπεριφορά, αλλά και στις δράσεις των μαθητών εκτός σχολείου. «Και τά

²⁶⁷Ο.π.,σελ.2, Τηλεγράφημα

²⁶⁸Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.118, 16.05.1964, σελ.1, Η γνώμη μας: Γυμνάσιον Θηλέων

²⁶⁹Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.128,19.09.1964,σελ.2, Ανά την πόλιν και την επαρχία μας

²⁷⁰Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.129,03.10.1964,σελ.2, Η γνώμη μας: Η επάνδρωσις

²⁷¹Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ,φ.150,03.07.1965,σελ.2, Ανά την πόλιν και την επαρχία μας

²⁷²Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ,φ.160,13.11.1965,σελ.1, Η γνώμη μας: Η έλλειψις

²⁷³Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ, φ.161,27.11.1965,σελ.2, Ανά την πόλιν και την επαρχία μας

ώφελήματα έμφανή, δίδουν την εικόνα του χειρισμοῦ με έπιτυχίαν τῆς έξωσχολικῆς κινήσεως τῶν μαθητῶν, ἐκ τῶν πραγμάτων καθισταμένης ἐπιβεβλημένης τῆς συνεχίσεως τῶν μέτρων».²⁷⁴ Ο Φυσιογνώστης Καθηγητής, Βλαδίμηρος Σεμερτζίδης, εργάζεται πλέον στο Γυμνάσιο Αρρένων Ελασσόνας, σημειώνει η στήλη «ανά την πόλιν και την επαρχία μας».²⁷⁵

Μέσα από όλη αυτή την παρουσίαση και τη διαδρομή, συμπερασματικά θα μπορούσε να λεχθεί ότι ο βασικός στόχος, ήταν η επάνδρωση των ελληνικών σχολείων-δημοτικών και γυμνασίων – με τον απαραίτητο αριθμό εκπαιδευτικών, έτσι ώστε τα σχολεία να μην υπολειπθούν, να παρέχουν στους μαθητές ολοκληρωμένη παιδεία, η οποία θα τους εξασφαλίσει την πρόοδο και κατ'επέκταση την αναβάθμιση όλης της Επαρχίας. Η εφημερίδα «Μικρά», κάνει συχνές αναφορές στο ζήτημα της έλλειψης εκπαιδευτικών και μάλιστα σε περιοχές όπου τα παιδιά μιλούν μόνο τη βλάχικη και για κοινωνικούς, ιστορικούς και πολιτικούς λόγους είναι απαραίτητη η ενίσχυση της ελληνικής γλώσσας. Η «Μικρά» στηλιτεύει μέσα από τα άρθρα της, την παραμέληση της επαρχίας Ελασσόνας, την υπολειτουργία των σχολείων της, σε αντίθεση με την Αθηνοκεντρική εκπαίδευση. Ζητά την ενίσχυση της εκπαίδευσης στην Επαρχία με εκπαιδευτικό δυναμικό, το οποίο θα έχει τα απαραίτητα προσόντα για την κατάληψη θέσεων στην εκπαιδευτική ιεραρχία, θα είναι ηθικά ατσαλωμένο, ώστε να συμβάλει και στην ηθική βελτίωση των μαθητών, οι ενέργειες και η δράση των οποίων θα ελέγχονται και εκτός σχολείου,κατάλοιπα μιας παλαιότερης συντηρητικής εποχής. Στο ίδιο πλαίσιο αναφοράς κινείται και η λειτουργία των κατηχητικών σχολείων, τα οποία οργανώνονται από τους καθηγητές του σχολείου, ενέργεια η οποία επιβραβεύεται από τις θέσεις της εφημερίδας , καθώς δείχνει ιδιαίτερο ενδιαφέρον και για την ηθική βελτίωση και συμπεριφορά των νέων.

Εκδηλώσεις-θέματα Ιστορίας και Πολιτισμού

²⁷⁴Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ,φ.167,26.02.1966, σελ.1, *Η γνώμη μας: Επιτήρησις*

²⁷⁵Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ ,φ.185,05.11.1966,σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

Έντονες είναι οι καλλιτεχνικές και πνευματικές εκδηλώσεις, οι οποίες παρουσιάζονται μέσα από τις στήλες της «Μικράς», καθώς και η ανάδειξη πολιτιστικών και ιστορικών και θεμάτων. Η εφημερίδα, ένθερμη οπαδός της ανάδειξης του ελληνικού πολιτισμού και της ιστορίας, καταβάλλει σημαντικές προσπάθειες ώστε να φέρει σε επαφή τους κατοίκους της μικρής αυτής επαρχίας, με το θέατρο, τη λογοτεχνία, την ποίηση, την ιστορία και γενικότερα με όλα τα πολιτιστικά δρώμενα, τα οποία θεωρεί ότι θα συμβάλουν στην πνευματική και πολιτιστική αναβάθμιση του τόπου.

Θέματα Λογοτεχνίας

Στην προσπάθεια ανάδειξης σπουδαιών Ελλήνων ποιητών και λογοτεχνών πολύτιμος βοηθός αναδεικνύεται η παρουσία σημαντικών, φωτισμένων εκπαιδευτικών, οι οποίοι προσπαθούν με το έργο τους να αφυπνίσουν τη μαθητιώσα νεολαία και να της δώσουν ποικίλα ερεθίσματα για την πρόοδο και την εξέλιξή τους. Έτσι στα πλαίσια αυτά ανακοινώνεται η μεγάλη επιτυχία που σημειώθηκε στην διάλεξη του δασκάλου, Θ. Τρούπη, στην αίθουσα κινηματογράφου «Ζευς» με θέμα: «Η ζωή και τό έργον του Κ.. Παλαμά». ²⁷⁶

Το χρονογράφημά μας» επισημαίνει ότι η χρονιά του 1960 είναι αφιερωμένη στον ποιητή Ανδρέα Κάλβο, ο οποίος γεννήθηκε στη Ζάκυνθο και υπήρξε υμνητής της Ελληνικής Επανάστασης. Σε κάθε γωνιά της χώρας τελούνται γιορτές, για να τιμήσουν τη μνήμη του. Παροτρύνει τον Σύλλογο εκπαιδευτικών του τόπου να δραστηριοποιηθεί και να οργανώσει γιορτή για να τιμήσει τον μεγάλο τούτο ποιητή: *«Η χρονιά του 1960 αφιερώθηκε σ' άλλον ποιητή του γένους μας, στον έπτανήσιον Ανδρέαν Κάλβον. Ύμνοι ψάλλονται, γιορτές οργανώνονται σε κάθε πνευματική γωνιά του τόπου μας».* ²⁷⁷ Αφιέρωμα στον Ανδρέα Κάλβο γίνεται και σε άλλο σημείο της εφημερίδας που τιτλοφορείται «Πανελλήνιο Μνημόσυνο, Ανδρέας Κάλβος, (1792 – 1869)»: «Άς μη μοῦ δώση ἢ μοῖρα μου /Εἰς ξένην γῆν τόν τάφον/ /Εἶναι γλυκὺς ὁ θάνατος/ μόνο ὅταν κοιμώμεθα εἰς τὴν πατρίδα». Ένας ποιητής που δεν μας σώθηκε το πρόσωπό του. Οι μαθητές του τον περιγράφουν μέτριο στο ανάστημα, μεγάλο κεφάλι, μάτια ζωηρά, πάτημα βαρύ, μελαχρινός. Αυστηρός και ιδιόρρυθμος μέσα σε

²⁷⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ. 1, 21.11.1959, σελ. 2, *Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας*

²⁷⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ. 9, 27.02.1960, σελ. 2, *Το χρονογράφημά μας*

μαύρα ρούχα και έπιπλα. Ευαίσθητος, όταν σκέφτεται την μητέρα του ή την αρρώστια κάποιου απλού γνωστού του. Ζει στην αφάνεια στην Κέρκυρα, την εποχή που ο Σολωμός λαμποκοπά. Γράφει λίγες «Ωδές» σε γλώσσα και μέτρο ιδιόρρυθμο σαν το ίδιο. Μίλησε για τη μητέρα, για την πατρίδα του, έζησε μόνος. Στα 20 χρόνια του γνωρίζει τον πρώτο ποιητή, που παίζει σπουδαίο ρόλο στην πορεία του, τον Φώσκολο, ο οποίος τον καθοδηγεί, τον φωτίζει, τον φέρνει στην επιφάνεια. Ο Σολωμός αντίθετα τον θάβει, καθώς κανείς δεν ασχολείται με τον Κάλβο. Πέθανε σε ξένη γη. Ο θάνατος του δεν ήταν «γλυκύς», όμοιος με την ζωή του.²⁷⁸

Θέματα Εικαστικών, Μουσικής, Θεάτρου

Σημειώνεται ότι το καλλιτεχνικό τμήμα του Γυμνασίου Ελασσόνας, με την συνοδεία του καθηγητή τους, Αχ. Λαζάρου, ενός εμπνευσμένου φιλόλογου, επισκέφθηκε την καλλιτεχνική έκθεση του Σ. Τάταρη, στην Λάρισα.²⁷⁹ Στην αίθουσα Φώλλα, δόθηκε στις 5-6-1960 συναυλία του παραρτήματος του Εθνικού Ωδείου, με πλήρη επιτυχία σύμφωνα με την εφημερίδα : *«Άκρως συγκινητική ύπῆρξε ή προσπάθεια τῶν μικρῶν μαθητῶν να έρμηνεύσουν τά έκτελεσθέντα μέρη».*²⁸⁰

«Ρήγας Βελεστινλής», ήταν η θεατρική παράσταση που ανέβασε το Γυμνάσιο Ελασσόνας, υπό την επίβλεψη του Φιλολόγου του Γυμνασίου, Ορφανουδάκη, στα πλαίσια στήριξης και ανάδειξης σημαντικών ιστορικών προσώπων και γεγονότων, καθώς και του ρόλου που διαδραμάτισαν στην εξέλιξη του Ελληνικού Έθνους : *«Χθές τὸ Γυμνάσιο μας ανέβασε τὸ θεατρικόν ἔργον: «Ρήγας Βελεστινλής». Ἡ παράστασις ἐπιτυχῆς κράτησε τὸ ἐνδιαφέρον τῶν θεατῶν»*, σύμφωνα με τα όσα καταγράφονται στη «γνώμη μας».²⁸¹ Στη «γνώμη μας» σημειώνεται πως το Γυμνάσιο Δεσκάτης παρουσίασε στις 26 Απριλίου, τη θεατρική παράσταση, «Κατσαντώνης» με την

²⁷⁸Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.12, 09.04.1960, σελ.2, *Πανελλήνιο μνημόσυνο – ΑΝΔΡΕΑ ΚΑΛΒΟΣ(1792 – 1869)*

²⁷⁹Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.2, 05.12.1959, σελ.2, *Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας*

²⁸⁰Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.17, 11.06.1960, *Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας*

²⁸¹Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.37, 24.03.1961, σελ.1, *Το θέατρο*

επιμέλεια του φιλόλογου, Αχ. Λαζάρου: «*Ἡ ὄλη παράστασις ἀπετέλεσε γεγονός ἄνευ προηγουμένου*».²⁸²

Ἡ εφημερίδα αναφέρεται επίσης, στην παράσταση ἀπὸ τοὺς μαθητὲς τῆς ΣΤ' τάξης τοῦ Γυμνασίου τὴν Τετάρτη στὴν αἴθουσα «Ζεὺς», «*Το μυστικὸ τῆς Κοντέσας Βαλέραιννας*».²⁸³ Στὴ στήλη «*ἀνά τὴν πόλιν καὶ τὴν ἐπαρχία μας*» σημειώνεται ὅτι τὸ Δημοτικὸ Σχολεῖο Ελασσόνας παρουσίασε τὴν παράσταση «*Χορὸς τοῦ Ζαλόγγου*».²⁸⁴ Ἡ «*γνώμη μας*», στὴν προσπάθεια ποὺ κάνει γιὰ τὴν προβολὴ τῆς Ἱστορίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, δημοσιεύει τὴν κριτικὴ τοῦ Ν.Κ. στὴν θεατρικὴ παράσταση, ποὺ ἀνέβασαν οἱ μαθητὲς τῆς ΣΤ' τάξης Γυμνασίου «*τὸ νησί τῆς Ἀφροδίτης*» τοῦ Α. Πάρνη στὶς 20/5/64: «*καταπληκτικὸς ἀπὸ τοὺς ρόλους τῶν ἀγοριῶν ὁ μαθητὴς Γιάννης Ζιώγας στό ρόλο τοῦ Ἀναστάση. Ἡ σταθερότης τῆς φωνῆς του, οἱ κινήσεις του, συνδυασμένα σὲ ἓνα λεβέντικο παράστημα ἔκαναν τὸν ἐκφραστικότερο τύπο ἐπαναστάτη τῆς Ε.Ο.Κ.Α.*».²⁸⁵

Απὸ τὴν ἴδια στήλη γίνεται περιγραφὴ τῶν καθιερωμένων γυμναστικῶν ἐπιδείξεων τοῦ ἰδιωτικοῦ Γυμνασίου, ποὺ ἔλαβαν χώρα στὸ γυμναστήριο τοῦ Π.Ο.Ε. στὶς 24/5/64. «*Με παραδειγματικὴν τάξιν καὶ ἀκρίβειαν ἐξετελέσθη ἓνα τέλειον πρόγραμμα ὑπὸ τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν...*».²⁸⁶ Σύμφωνα με τὴν εφημερίδα, εἶναι ἀξιέπαινος ὁ Διευθυντὴς τοῦ Δημ. Σχολεῖου Π. Καρπούζας γιὰ τὴν δημιουργία χειροτεχνικῆς καὶ γεωγραφικῆς ἐκθέσης, τὴν ὁποία ἐπισκέφτηκαν οἱ ἀρχές τοῦ τόπου κατὰ τὴν σχολικὴ εορτὴ τοῦ καλοκαιριοῦ τῶν μαθητῶν στὶς 23/6/63: «*Εἰς ταύτην ἐδόθη ἡ σπάνια εὐκαιρία εἰς τοὺς ἐπισκέπτας, ὅστε νὰ ἀποθαυμάσουν οὗτοι, τὰ μὲν ἐκ πηλοῦ ὑπὸ τῶν μαθητῶν κατασκευασθέντα πολυἀριθμὰ καλλιτεχνήματα ὡς τὰ προπλάσματα ἀνθρώπων κλπ.*».²⁸⁷

Ἡ «*γνώμη μας*» ἀναφέρεται ἐπίσης στὴν περιγραφὴ τῶν ἐκθεμάτων τῆς Ἐκθέσης τοῦ Δημοτικοῦ Σχολεῖου Ελασσόνας στὶς 19 -24/6/63, καθὼς καὶ στα ἀποτελέσματα τοῦ διαγωνισμοῦ κεντήματος. Συγχαρητήρια στὸν Επιθεωρητὴ, Καρπούζα Π. καὶ στὴ

²⁸² Ἡ Μικρά τῆς Ελασσόνας, Β, φ.38, 08.04.1961, σελ.4, *Ἡ γνώμη μας: Το θέατρον*

²⁸³ Ἡ Μικρά τῆς Ελασσόνας, Γ, φ.66, 14.04.1962, σελ.2, *Ἀνά τὴν πόλιν καὶ τὴν ἐπαρχία μας*

²⁸⁴ Ἡ Μικρά τῆς Ελασσόνας, Ε, φ.115, 04.04.1964, σελ.2, *Ἀνά τὴν πόλιν καὶ τὴν ἐπαρχία μας*

²⁸⁵ Ἡ Μικρά τῆς Ελασσόνας, Ε, φ.119, 30.05.1964, σελ.1, *Ἡ γνώμη μας: Το θέατρον*

²⁸⁶ Ο.π., σελ.2, *Γυμναστικαὶ ἐπιδείξεις*

²⁸⁷ Ἡ Μικρά τῆς Ελασσόνας, Δ, φ.96, 29.06.1963, σελ.1-2, *Ἡ ἐκθέσις*

«Α.Ε.Ε. κλωσταί Πεταλούδας – Κιθάρας» για την χορήγηση χρηματικών επάθλων στους νικητές.²⁸⁸

Χοροεσπερίδες

Η στήλη «Ματιές στην πόλιν» πληροφορεί τους αναγνώστες πως στις 25-12-1959 δόθηκε χοροεσπερίδα στο εξοχικό κέντρο «Παράδεισος» από τον Σύλλογο αποφοίτων Γυμνασίου, για την ενίσχυση της Βιβλιοθήκης της πόλης, ενώ στις 3-1-1960, θα δοθεί χοροεσπερίδα υπέρ του Ποδοσφαιρικού Ομίλου Ελασσόνας.²⁸⁹

Επίσης, στις 7 Φεβρουαρίου 1960, θα γίνει χοροεσπερίδα στο κέντρο "Παράδεισος" προς ενίσχυση του Νηπιαγωγείου Ελασσόνας.²⁹⁰ Παρατηρείται πως για την ενίσχυση των σχολείων της Επαρχίας, επιστρατεύεται και η ιδιωτική πρωτοβουλία. Τέτοιες κινήσεις βρίσκουν σύμμαχο και τη «Μικρά». Στη στήλη «ανά την πόλιν και την επαρχία μας» γίνεται αναφορά στη χοροεσπερίδα που δίνεται στις 25 Δεκεμβρίου στο εξοχικό κέντρο «Παράδεισος» για την αγορά εποπτικών μέσων Δημοτικών Σχολείων.²⁹¹

Επίσης, η στήλη «ανά την πόλιν και την επαρχία μας», ενημερώνει, πως με επιτυχία στέφθηκε η χοροεσπερίδα, που δόθηκε για το Διδακτήριο του Ευαγγελισμού, μετά από την πρωτοβουλία του Διευθυντή του, Ι. Κουλιούμπα.²⁹² Γίνεται ανασκόπηση της αποχαιρετιστήριας γιορτής των μαθητών της ΣΤ' τάξης στο κέντρο «Παράδεισος». Το συμπέρασμα της γιορτής ήταν ότι οι δεσμοί μεταξύ μαθητών και καθηγητών δεν πρέπει να διαρρηγνύονται: *«πρέπει να συνδέονται άρρήκτως με τους καθηγητάς των και ή συνεργασία των πρέπει να έχει κοινόν σκοπόν»*.²⁹³ Στις 22/12/63 θα πραγματοποιηθεί η χριστουγεννιάτικη γιορτή του Γυμνασίου. Θα παρουσιάσουν παραδοσιακούς χορούς, τραγούδια από την σχολική χορωδία και

²⁸⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ,φ.97,13.07.1963,σελ.2, *Η γνώμη μας: Η χειροτεχνία*

²⁸⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.5, 31.12.1959, σελ.2, *Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας*

²⁹⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.7, 30.01.1960,σελ.2, *Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας*

²⁹¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.29, 10.12.1960, σελ., *Ανά την πόλιν και την επαρχίαν μας*

²⁹² Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.35, 25.02.1961, σελ.2, *Διά την πόλιν και την επαρχίαν μας*

²⁹³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ,φ.96,29.06.1963, σελ.1, *Αποχαιρετιστήριος εορτή των μαθητών της ΣΤ' Δημοτικού σχολείου*

θεατρικά έργα. Τα έσοδα θα δοθούν για υποστήριξη του πρωινού γεύματος των απόρων μαθητών.²⁹⁴

Εκδόσεις

Από τη Γλωσσική Εταιρεία Αθηνών βραβεύτηκε ο Δημοδιδάσκαλος και Λογοτέχνης, Θ. Τρουπής με το πρώτο Βραβείο και χρηματικό έπαθλο 1.800 δρχ. για την χειρόγραφη εργασία του με τίτλο, «Δημόδες Γλωσσικόν υλικόν Επαρχίας Γορτυνίας». ²⁹⁵

Η στήλη «Ματιές στην πόλιν και την επαρχία» αναφέρεται α) στο Βιβλίο του καθηγητή σωματικής αγωγής, Β. Παπαχρήστου, με τίτλο «Έλληνικοί χοροί». Όποιος επιθυμεί να το αγοράσει, να στείλει το αντίτιμο των 130 δραχμών στη Διεύθυνση της Εφημερίδας και θα του σταλεί ταχυδρομικώς. «Υπό τοῦ καθηγητοῦ Σωματικῆς ἀγωγῆς κ. Β. Παπαχρήστου ἐξεδόθη καὶ ἐκυκλοφόρησαν βιβλίον ὑπό τον τίτλον «Έλληνικοί χοροί» καὶ τιμάται 130 δραχμαὶ ἕκαστον». β) στη διάλεξη του δάσκαλου Αντ. Μακρή με θέμα: «Ὁ Βιζυηνός και το ἔργον του», στο χωριό Μαγούλα. ²⁹⁶

Στο περιθώριο της ζωής – Σ' εκείνον που έφυγε: Διήγημα της Άρτεμης Αδάμου. Οι αναμνήσεις ενός πατέρα από την συμμετοχή του στον πόλεμο εναντίον των Τούρκων μετά από ερώτηση των παιδιών του. Η ιστορία εξελίσσεται στην περίοδο της γερμανικής κατοχής. ²⁹⁷ «Οι ομορφιές της Σαμαρίνας» είναι ένα βιβλίο γεμάτο ποίηση για την ιστορία, τα ήθη και τα έθιμα της Σαμαρίνας, από τον δάσκαλο, Δημήτρη Φώλια, αφιερωμένο στη γενέτειρά του. ²⁹⁸ Η «Μικρά», σε συνεργασία με τον γιατρό Αλ. Καλτσούνη από τη Δεσκάτη, καθαρόγραψε τον πανηγυρικό λόγο που εκφώνησε δάσκαλος από τα Σέρβια το 1901 και το κατέθεσε στο αρχείο της Νεοελληνικής Ιστορίας της Ακαδημίας Αθηνών. ²⁹⁹ Στον διευθυντή της «Μικράς», προσφέρθηκε από συνάδερφό του, το τρίτομο βιβλίο Catalogue Yvert & Tellier, το οποίο τίθεται στη διάθεση των φιλοτελιστών της Επαρχίας. ³⁰⁰ Ο συγγραφέας και ποιητής, Θ. Κωνσταντίνου, εξέδωσε μία σειρά ποιημάτων για τη ζωή του Χριστού, με τίτλο:

²⁹⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.107, 14.12.1963, σελ.2, *Η γνώμη μας: Η σχολική εορτή*

²⁹⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.6, 16.01.1960, σελ.2, *Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας*

²⁹⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.10, 12.03.1960, σελ.2, *Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας*

²⁹⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ. 79, 05.10.1962, σελ.2, *Στο περιθώριο της ζωής: Σ' εκείνον που έφυγε*

²⁹⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ. 97, 13.07.1962, σελ.2, *Εκδόσεις*

²⁹⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.113, 07.03.1964, σελ.2, *Εκδόσεις*

³⁰⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.114, 21.03.1964, σελ.2, *Εκδόσεις*

«Ιησούς Χριστός».³⁰¹ Η εφημερίδα δημοσιεύει ότι έλαβε το βιβλίο του ελασσονίτη Καθηγητή της Γυμναστικής, Παπααρήστου Β., με τίτλο: «Ελληνικοί χοροί» και του λόγιου, Κ. Οικονομίδη, τον 9^ο τόμο των Θεσσαλικών χρονικών, αφιερωμένο στον Ιωάννη Πρίγκο.³⁰² Επίσης, έλαβε το βιβλίο του δημοσιογράφου, Στέλιου Γαζή, με τίτλο: «Θουκυδίδου Περικλέους Επιτάφοις» σε έμμετρη διασκευή,³⁰³ αλλά και το βιβλίο του Τσιτσιμελή Λ., με τίτλο: «Σκάνδαλο του Ολύμπου».³⁰⁴

Η «Μικρά» δημοσιεύει ότι έλαβε τα βιβλία του Αχ. Λαζάρου με τίτλο: «Η διδασκαλία των νέων μαθημάτων στο Γυμνάσιο», Αρχαία και Νέα Ελληνική Γραμματεία,³⁰⁵ το βιβλίο του Δ. Χατζηγιάννη, έκδοσης της υπηρεσίας περιφερειακής ανάπτυξης Θεσσαλίας με θέμα: «Η αξιοποίησης του Ευρωπαϊκού χώρου και ειδικότερα προβλήματα του Ελληνικού και του Θεσσαλικού χώρου».³⁰⁶ Επίσης, αναφέρεται στην έκδοση των βιβλίων του Αχ. Λαζάρου με θέμα: «Η Διδασκαλία των νέων μαθημάτων στο Γυμνάσιο»³⁰⁷ και το βιβλίο, «Ολυμπος, Θρησκευτική και Εθνική κοιτίδα του Ελληνισμού», μια προσφορά στον πλουτισμό της Ελασσονίτικης βιβλιογραφίας, καθώς και στο οικονομικό και στατιστικό Δελτίο, έκδοση της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, αφιερωμένο στα 125 χρόνια της,³⁰⁸ στο Δελτίο της Εταιρείας Σολωμός, «Ευημερία» και στο βιβλίο του Αβέρωφ Τοσίτσα: «Φως της ειρήνης».³⁰⁹

Το βιβλίο του Δημοσιογράφου, Σ. Κωνσταντόπουλου, με θέμα: «Ο Φόβος της Δικτατορίας», περιεχόμενο 4 διαλέξεων στην αίθουσα του Χίλτον, έλαβε η εφημερίδα. Τα χειρόγραφα του βιβλίου του Ιωάννη Αδάμου: «Απόπειρα κατακτήσεως του Ολύμπου», δόθηκαν για τύπωση στον Ορειβατικό Σύλλογο Αθηνών.³¹⁰ Η εφημερίδα ενημερώνει για την έκδοση του δεύτερου βιβλίου του καθηγητή θεολόγου, Στέφανου Δελαμπύρα, με τίτλο: «Ανέκδοτοι επιγραφαί εκ Μεταβυζαντινών Μνημείων της πόλεως Τσαριτσάνης».³¹¹ Επίσης, ενημερώνει για την έκδοση του βιβλίου του δασκάλου, Δημ. Σακκά, με τίτλο: «Κοινωνιογράφημα

³⁰¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, ,φ.138, 30.01.1965, σελ.2, Εκδόσεις

³⁰² Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.146, 08.05.1965, σελ.2, Εκδόσεις

³⁰³ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.153, 14.08.1965, σελ.2, Εκδόσεις

³⁰⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, 7^{ον}, φ.163, 24.12.1965, σελ.2, Εκδόσεις

³⁰⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, 7^{ον}, φ.170, 09.03.1965, σελ.2, Εκδόσεις

³⁰⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, 7^{ον}, φ.175, 18.06.1966, σελ.2, Εκδόσεις

³⁰⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, 7^{ον}, φ.170, 09.03.1966, σελ.2, Εκδόσεις

³⁰⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, 7^{ον}, φ.176, 02.07.1966, σελ.2, Εκδόσεις

³⁰⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, 7^{ον}, φ.180, 27.08.1966, σελ.2, Εκδόσεις

³¹⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, 7^{ον}, φ.182, 24.09.1966, σελ.2, Εκδόσεις

³¹¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, 7^{ον}, φ.183, 05.10.1966, σελ.2, Εκδόσεις

Μεγάρων»³¹² και για την ποιητική συλλογή του επίσης δασκάλου, Θ. Τρουμπή, με τίτλο: «Κρινανθία».³¹³ Το 1966 τελειώνει με την έκδοση του περιοδικού, «Hώς» που περιλαμβάνει την εργασία του φιλόλογου, Αχιλλέα Λαζάρου με θέμα: «H παιδεία στην Επαρχία Ελασσόνος κατά τους χρόνους της Τουρκοκρατίας», την ποιητική συλλογή της Ελένης Τσικριτέα, με τίτλο: «Πολιόχνη», το βιβλίο, «Μετεωρολογικά» του πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, το οποίο αναφέρεται στη λειτουργία του Μετεωρολογικού σταθμού Ολύμπου-Ελασσόνας³¹⁴ και την ποιητική συλλογή του Διονυσίου Νικολόπουλου με τίτλο: «13 Γράμματα».³¹⁵

Κατά το έτος 1967, η «Μικρά» έλαβε το βιβλίο του Κίτσου Μακρή, «H Χειροτεχνία εν Θεσσαλία», έκδοση του Υ.Π.Α.Θ.³¹⁶, το δελτίο της Ελληνικής Βιβλιογραφίας, έκδοσης Προεδρίας της Κυβερνήσεως, το εγκόλπιο του Κοινοτικού ηγέτη, έκδοση Εθνικού Ιδρύματος,³¹⁷ το βιβλίο «Ολυμπιακή ημέρα 6 Απριλίου 1967», τα βιβλία του Δημήτρη Γκαβανά, «Αποκριάτικα Κοζάνης» και «H Ξενιτιά Τραγουδισμένη»,³¹⁸ το βιβλίο του Δημάρχου Σιάτιστας, Μιλτιάδη Στρακαλή, «50 χρόνια Ελευθερίας», την ποιητική συλλογή του Τίνου Αλασάκη: «Χρόνια Τραγουδώ»,³¹⁹ το βιβλίο της Κλήμης Παναγιωτοπούλου, «Φονιάδες»,³²⁰ τον απολογισμό της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος,³²¹ το βιβλίο του Τάκη Δόξα: «Νουβέλες»³²² «Ο Κομμουνισμός» του Δ. Παναγιωτόπουλου, Νομάρχη Λάρισας, «Βυζαντινή Δόξα» του Νικόλαου Μουτούση και το «Μητρώον Βιομηχανιών Θεσσαλίας».³²³

Διαλέξεις-Συνέδρια

³¹²Η Μικρά της Ελασσόνος, 7^{ov}, φ.184, 22.10.1966, σελ.2, *Εκδόσεις*

³¹³Η Μικρά της Ελασσόνος, 7^{ov}, φ.185, 05.11.1966, σελ.2, *Εκδόσεις*

³¹⁴Η Μικρά της Ελασσόνος, 8^{ov}, φ.186, 19.11.1966, σελ.2, *Εκδόσεις*

³¹⁵Η Μικρά της Ελασσόνος, 8^{ov}, φ.187, 03.12.1966, σελ.2, *Εκδόσεις*

³¹⁶Η Μικρά της Ελασσόνος, 8^{ov}, φ.191, 04.02.1967, σελ.2, *Εκδόσεις*

³¹⁷Η Μικρά της Ελασσόνος, 8^{ov}, φ.192, 18.02.1967, σελ.2, *Εκδόσεις*

³¹⁸Η Μικρά της Ελασσόνος, 8^{ov}, φ.195, 01.04.1967, σελ.2, *Εκδόσεις*

³¹⁹Η Μικρά της Ελασσόνος, 8^{ov}, φ.196, 15.04.1967, σελ.2, *Εκδόσεις*

³²⁰Η Μικρά της Ελασσόνος, 8^{ov}, φ.197, 15.07.1967, σελ.2, *Εκδόσεις*

³²¹Η Μικρά της Ελασσόνος, 8^{ov}, φ.198, 29.07.1967, σελ.2, *Εκδόσεις*

³²²Η Μικρά της Ελασσόνος, 8°, φ.201, 25.10.1967, σελ.2, *Εκδόσεις*

³²³Η Μικρά της Ελασσόνος, 8°, φ.203, 30.12.1967, σελ.2, *Εκδόσεις*

Στις 12-1-1960 δόθηκε διάλεξη στην αίθουσα του κινηματογράφου «Ζεύς» με ομιλητή τον Γ. Λούμο, διευθυντή Γεωργίας Λάρισας και θέμα, «Προβλήματα των αγροτών». Για το ίδιο θέμα δόθηκε διάλεξη του Γεωπόνου, Σ. Αγαγιώτου, στην αίθουσα του Γυμνασίου Τσαριτσάνης.³²⁴ Στη Δεσκάτη δόθηκε διάλεξη από τον Χ. Ευθυμιόπουλο, με θέμα: «Πυρηνική Ενέργεια». Παρότρυνση της «Μικράς» να κληθεί και στην Ελασσόνα.³²⁵ Στη στήλη «Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας» τονίζεται πως με εξαιρετική επιτυχία ο σύλλογος αποφοίτων Γυμνασίου διοργάνωσε στην αίθουσα κινηματογράφου «Ζεύς» διάλεξη με ομιλητή τον καθηγητή, Αχιλ. Λαζάρου και με θέμα «Άτομικός αιώνας καὶ ἀρχαῖος Ἑλληνισμός».³²⁶ Σύμφωνα με τα γραφόμενα στη «γνώμη μας», οι άνθρωποι των γραμμάτων και της Τέχνης της Επαρχίας Ελασσόνας, διερωτώνται για ποιο λόγο δεν έχει γίνει μέχρι σήμερα καμιά αξιολογική αρχαιολογική σκαπάνη του Υπουργείου Παιδείας, σε μια τόσο ιστορική περιοχή, όπως η Ελασσόνα, στην οποία γίνεται αναφορά από τα χρόνια του Ομήρου και η οποία περιλαμβάνει αρκετούς αρχαιολογικούς χώρους, όπως : Η Καρυά, το Πύθιο, η Δολίχη, το Καστρί κ.τ.λ. «*Εὐλόγως ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων τῶν γραμμάτων και τῆς τέχνης τῆς Ἐπαρχίας μας, τίθεται τὸ ἐρώτημα, διατί εἰς τὴν ἐπαρχίαν μας δεν ἐγένετο μέχρι τοῦδε οὐδεμία ἀξιόλογος μελέτη και ἀρχαιολογική σκαπάνη (τῶν ἀρχαιολογικῶν χώρων της)*».³²⁷ Τέλος αναφέρεται ότι στην αίθουσα κινηματογράφου «Ζεύς» ο δημοδιδάσκαλος, Λ. Παπακωνσταντίνου έδωσε διάλεξη με θέμα: «Η δύναμις της αγωγής». «*Τὸ θέμα εὐρύτατον εἰς περιεχόμενον καὶ σαφές εἰς τὴν διατύπωσιν ἐνθουσίασε τοὺς παρισταμένους*».³²⁸

Εντός του μήνα Απριλίου 1961, ορίστηκαν 5 παιδαγωγικά συνέδρια, στην επαρχία Ελασσόνας, από τον Επιθεωρητή Δημοτικών Σχολείων, Παν. Καρπούζα, επισημαίνει η στήλη «ανά την πόλιν και την επαρχία μας». Επιπλέον αναφέρεται ότι σε επιτυχία στέφθηκε η χοροεσπερίδα, που δόθηκε από τον Δάσκαλο του Δημοτικού, Φάκα για το Δημοτικό Σχολείο.³²⁹ Έκδηλο είναι το ενδιαφέρον για την παιδαγωγική κατάρτιση των εκπαιδευτικών της επαρχίας Ελασσόνας, στα πλαίσια του οποίου οργανώνεται μία σειρά εκπαιδευτικών συνεδρίων. Σύμφωνα με τη στήλη «ανά την πόλιν και την επαρχία μας», στις 31 Μαΐου πραγματοποιήθηκε στην Ελασσόνα, υπό την αιγίδα του

³²⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.6, 16.01.1960, σελ.2, Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας

³²⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.16, 28.05.1960, σελ.2, Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας

³²⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.15, 14.05.1960, σελ.2, Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας

³²⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.17, 11.06.1960, σελ.2, Η γνώμη μας: Η αρχαιολογική σκαπάνη

³²⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.26, 27.10.1960, σελ.2, Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας

³²⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.39, 22.04.1961, σελ.2, Ανά την πόλιν και την επαρχία μας

επιθεωρητή, Π. Καρπούζα, παιδαγωγικό Συνέδριο, στην αίθουσα του Α΄ Δημοτικού Σχολείου.³³⁰

Σύμφωνα με τη στήλη «ανά την πόλιν και την επαρχία μας» πραγματοποιείται έκθεση Γεωργικής Εκπαίδευσης στο τοπικό Κοινοτικό Κατάστημα στις 05-06/10/1961 από τους γεωπόνους Γεωργικών Εφαρμογών, Αλ. Κάρπου και Δ. Παπακωνσταντίνου, μαζί με δύο υπαλλήλους της Αγροτικής οικιακής Οικονομίας.³³¹

Παιδαγωγικό Συνέδριο πραγματοποιήθηκε στις 16/6/62 στο Δημοτικό Σχολείο Δεσκάτης παρουσία δύο Επιθεωρητών για συζήτηση εκπαιδευτικών θεμάτων, επισημαίνεται από τη «γνώμη μας»³³² Ομιλία του δασκάλου Δ. Ράπτη με θέμα «Σχέσεις Σχολείου – οικογενείας και άγωγή τοῦ παιδιοῦ» πραγματοποιήθηκε στις 14/10/62 στη συγκέντρωση γονέων και κηδεμόνων στο Δημοτικό Σχολείο Γαλανόβρυσης, την οποία παρακολούθησαν οι αρχές του τόπου, δάσκαλοι και πολίτες, αναφέρει η «γνώμη μας».³³³ Η συνεργασία του σχολείου με τους γονείς των μαθητών, έχει βαρύνουσα σημασία. Για τον λόγο αυτό, σύμφωνα με τη «γνώμη μας», θα πραγματοποιηθεί συγκέντρωση γονέων και κηδεμόνων του Γυμνασίου και άλλων πολιτών από το Γυμνασιάρχη, Θ. Λάδη στις 11/10/62 στην αίθουσα του κινηματογράφου «Ζευς». Θα γίνει αναφορά στα σχολικά ζητήματα.³³⁴ Σημειώνεται από τη στήλη «ανά την πόλιν και την επαρχία μας» πως ήταν επιτυχής η ομιλία του Νομάρχη Λάρισας, Κακούρη με θέμα « Η παιδεία», πρωτοβουλία του δραστήριου επιθεωρητή Δημοτικών Σχολείων, Παναγιώτη Καρπούζα.³³⁵ Πραγματοποιήθηκε ομιλία από τον δάσκαλο, Κων. Βραχνιά με θέμα «Στοιχειά από το Αρχαϊόν Έλληνικόν πνεῦμα». Έπειτα ο πρόεδρος του ΔΟΕ, Δημ. Κουτσουβάλας έδωσε διάλεξη στους δασκάλους.³³⁶

Η εφημερίδα, μέσα από τη «γνώμη μας» αναφέρεται στην ομιλία της φιλολόγου, Αθανασίας Φάκου του Γυμνασίου θηλέων προς τιμή του έτους για τον Ελ Γκρέκο. Στην ομιλία της, παρουσία όλου του σχολείου αναφέρθηκε στην ζωή και το έργο

³³⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ. 42, 03.06.1961, σελ. 2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

³³¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ. 52, 05.10.1961, σελ. 2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

³³² Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ. 72, 07.07.1962, σελ. 2, *Η γνώμη μας: Μαθητικά κατασκηνώσεις*

³³³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ. 80, 20.10.1962, σελ. 1-2, *Η γνώμη μας: Μια καλή αρχή*

³³⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ. 81, 10.11.1962, σελ. 1-2, *Η γνώμη μας: Το γυμνάσιον*

³³⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ. 82, 24.11.1962, σελ. 2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

³³⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ. 116, 18.04.1964, σελ. 2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

του καλλιτέχνη.³³⁷ Σύμφωνα με τη στήλη «ανά την πόλιν και την επαρχία μας», θα γίνει στις 28/11/65 ομιλία του Δ/ντή του Β' Δημοτικού Σχολείου Τσαριτσάνης με τον τίτλο «'Ο Έφηβος καί οι περιοχές καθοδηγήσεώς το».³³⁸

Η «γνώμη μας» ασχολείται με την ανασκόπηση των γεγονότων, που έλαβαν χώρα την ημέρα της γιορτής των 3 Ιεραρχών, στις 30/1/65 (Θεία Λειτουργία, ομιλία καθηγητή και γλέντι).³³⁹ Η «Μικρά» ασχολείται με την ανασκόπηση των γεγονότων, που έλαβαν χώρα στην συγκέντρωση των εκπαιδευτικών στο «Ζεύς», παρουσία των τοπικών αρχών της Ελασσόνας. Εκεί παρουσιάστηκε από τον Νομάρχη το νέο εκπαιδευτικό πρόγραμμα της Εθνικής Κυβέρνησης της 21^{ης} Απριλίου 1967. Επίσης, τονίζεται η «αξιέπαινος» και «αξιοζήλευτη» προσφορά των εκπαιδευτικών, οι οποίοι, σύμφωνα με τη «Μικρά», είναι οι εργάτες που συμβάλλουν στην «εξύψωση του μορφωτικού και εθνικοκοινωνικού επιπέδου του λαού». «Έν συνεχεία έγένετο κατάθεσις στεφάνου καί ή όλη συγκέντρωσις έκλεισε με συνεστίασιν εις το Έστιατόριον «Κεντρικόν».³⁴⁰

Εμποροπανήγυρη

Στις 5 έως 7 του Μάη έγινε στην πόλη η καθιερωμένη Εμποροπανήγυρη, στην οποία σημειώθηκαν πολλές αγοροπωλησίες ζώων και παρά την κακοκαιρία, είχε ικανοποιητική κίνηση.³⁴¹

Θέματα Ιστορίας

Στο κύριο άρθρο του φύλου 11 γίνεται αναφορά στην 25^η Μαρτίου, η οποία αποτελεί το φωτεινότερο ορόσημο της παγκόσμιας ιστορίας. Όλοι οι λαοί για να αποκτήσουν το πολυπόθητο δώρο της ελευθερίας έδωσαν σκληρούς αγώνες, έχυσαν το αίμα τους και θυσιάστηκαν. Πολλοί ήταν σοφοί και οι ισχυροί που μίλησαν για τη δικαίωση των καταπιεζόμενων, λίγοι όμως υπέμειναν καρτερικά τις συνέπειες των

³³⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ,φ.134,12.12.1964, σελ.2, Ανακοίνωσις

³³⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ,φ.161,27.11.1965,σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

³³⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ,φ.139,06.02.1965, σελ.2, *Η γνώμη μας: Τρεις Ιεράρχαι*

³⁴⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Η,φ.201,25.10.1967,σελ.1, *Η γνώμη μας: Οι εκπαιδευτικοί*

³⁴¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.15, 14.05.1960, σελ.2, *Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας*

κηρυγμάτων τους. Και ακόμη περισσότερο, κανένας δεν προσέγγισε τη χριστιανική ρήση, που κάνει λόγο για κατάργηση κοινωνικών, φυλετικών διαφορών, η οποία θα οδηγήσει στη συναδέλφωση των λαών. Την 25η Μαρτίου οι Έλληνες τιμούν τους ήρωες του '21 και στέκονται με ευλάβεια απέναντι στην ευσπλαχνία και μεγαλοθυμία του Θεού. Δυστυχώς, όμως η ημέρα του Ευαγγελισμού δεν καθιερώθηκε από όλα τα έθνη ως ημέρα παγκόσμιας ειρήνης, προσευχής και ελευθερίας. *«Η 25η Μαρτίου αποτελεί το φωτεινότερο ορόσημο της παγκοσμίου ιστορίας. Όλοι οι λαοί διήλθον περίοδον δουλείας καί έχυσαν ποταμούς αίματος. Αναρίθμητοι σοφοί καί ισχυροί της γης ύψωσαν την στεντόρειαν φωνή των διά την δικαίωσιν των αιματηρών αγώνων. Ελάχιστοι υπέμειναν καρτερικώς τās συνεπείας των κηρυγμάτων των. Δυστυχώς οι εκπρόσωποι όλων των εθνών δεν απεφάσισαν την ημέραν του Ευαγγελισμού ως ημέρας παγκοσμίου Ειρήνης, Προσευχής και Ελευθερίας».*³⁴²

Η θεματολογία που εξαιρεί τους αγώνες και τα κατορθώματα των Ελλήνων, τονώνει την εθνική συνείδηση και ενισχύει το εθνικό φρόνημα, μέσα από την ιστορία, είναι συχνή στις στήλες της εφημερίδας, «Η Μικρά της Ελασσόνας». Στα πλαίσια αυτά, ο φιλόλογος Άρης Καραμπούζης στο άρθρο του «ΟΧΙ» αναφέρεται στην επέτειο της 28^{ης} Οκτωβρίου του 1940. Στην μέρα εκείνη, που θα μείνει ανεξίτηλα χαραγμένη για τον ηρωισμό, το μεγαλείο ψυχής, που εξέφρασε ομόψυχα η εθνική θέληση του λαού μας. Αναφέρεται σε μια μικρή δυσύλλαβη λέξη το «όχι», που όμως με τόσο μεγάλο τρόπο διατράνωσε την ανθρώπινη παλληκαριά της ελληνικής ψυχής. *«Τό «όχι» τής 28^{ης} Οκτωβρίου ή περιεκτικότερη ήρωϊκή λέξη της ιστορίας, εκφράζει τήν ψυχοσύνθεση ενός λαού, τοῦ λαοῦ μας. Όλους μᾶς κατέχει ή σκέψη ὅτι Ἑλληνισμός θα πῆ πνευματική ἀποτίμηση τῆς ζωῆς και ἀγῶνας για την ἐλευθερία».*³⁴³ Μέσα από την εφημερίδα διαφημίζεται η Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία των Θεσσαλών, η οποία το Σάββατο, 10 Δεκεμβρίου του 1960 και ώρα 7.30, στην αίθουσα του Παρνασσού, οργανώνει διάλεξη, με ομιλητή τον Δικηγόρο, Γεωρ. Χατζηκώστα, με θέμα: Θεόκλητος Φαρμακίδης.³⁴⁴

«Για να γνωρίσουμε τον τόπο μας» είναι ο τίτλος του βασικού άρθρου στο φύλλο 27. Καθήκον όλων η προβολή της ιστορίας του τόπου, για να αντιληφθούν οι νέοι, ότι

³⁴²Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.11, 24.03.1960,σελ.1, *Ημέρα Παγκόσμιος*

³⁴³Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.26, 27.10.1960, σελ.1, *ΟΧΙ – Υπό τον φιλόλογον Άρη Καραμπούζη*

³⁴⁴Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.30, 24.12.1960, σελ.1, *Διάλεξις*

η ιστορία της Ελλάδας δεν βρίσκεται μόνο στην Νότια περιοχή της χώρας. Χαρακτηριστικά παραδείγματα γεμάτα από ιστορία, μύθους και παραδόσεις στην περιοχή της Θεσσαλίας, αποτελεί το άντρο των Λειβήθρων, η Λεπτοκαρυά, αλλά και η περραιβική Τρίπολη (Πύθιο, Δολίχη, Άζωρος), η οποία κατά την αρχαιότητα είχε ισχυρή θέση, καθώς έλεγχε τις διαβάσεις από τον Βορρά προς τον Νότο. *«Είναι όμως καθήκον όλων μας να προβάλλουμε διαρκώς την ιστορία του τόπου μας, για να κεντρίζουμε το τοπικιστικό φιλότιμο και να συνηθίζουμε τους νέους μας να έχουν υπόψη τους πως ΕΛΛΑΔΑ μείστορία δεν είναι μόνο από τις Θερμοπύλες και κάτω».*³⁴⁵ Μέσα απ' την στήλη η «γνώμη μας», ενισχύεται για μία ακόμη φορά η ελληνική ιστορία και οι πρωταγωνιστές της. Αναφέρεται στη διάλεξη με θέμα, «Νικοτσαράς», που έδωσε ο διαπρεπής Δημοσιογράφος, Κ. Περραιβός, εξιστορώντας τη ζωή και το έργο του οπλαρχηγού « Νικοτσαράς», τέκνο της επαρχίας . *«Τοιαῦται διαλέξεις θὰ πρέπει να δίδονται τακτικά υπό όλων τῶν επιστημόνων τῆς Ἐπαρχίας μας. Ἀποτελεῖ ὑποχρέωσιν. Οἱ πνευματικοὶ σύλλογοι τῆς Ἐπαρχίας μας ἀσκινηθοῦν».*³⁴⁶

Το άρθρο του Αρχιμανδρίτη Χρυσοστόμου «ΟΙ 3 Θεολόγοι», αποτελεί έναν τιμητικό λόγο στους Τρεις Ιεράρχες, που με την ζωή και το έργο αποτέλεσαν φωτεινό παράδειγμα δικαιοσύνης, φιλανθρωπίας, επιστημοσύνης, αλτρουισμού. *«Ὁ Μ. Βασίλειος ὀλόκληρον τὴν πατρικὴν του περιουσία διέθεσε εἰς ἴδρυσιν πτωχοκομείων, ὀρφανοτροφείων... Ὁ Θεολόγος Γρηγόριος ἐθύσασε τὸν Πατριαρχικὸν θρόνον. Ὁ δὲ Ι. Χρυσόστομος ὁ πατήρ τῶν δυστυχῶν καὶ τῶν ἀδικουμένων».*³⁴⁷

Στο άρθρο «Ἅγια Μέρα», δημοσιεύεται Πανηγυρικός λόγος για την επέτειο της 25^{ης} Μαρτίου από τον Φιλόλογο, Ζαχ. Ορφανουδάκη. Μια ημερομηνία με βαριά κληρονομιά, καθώς περικλείει όλους τους αγώνες και τις θυσίες. *«Ὅλοι οἱ ἀγῶνες του και ὅλα τὰ ολοκαυτώματα σμίγουν σε ἓνα ὄνομα, μιὰ ἡμερομηνία: 25^η ΜΑΡΤΙΟΥ».*³⁴⁸ Στη στήλη «ανά την πόλιν και την επαρχία μας» σημειώνεται ότι αύριο Σάββατο και ώρα 10.30 θα τελεστεί δοξολογία για την επέτειο της Εθνικής Εορτής στο Μητροπολιτικό Ναό Αγίου Δημητρίου. Σήμερα στις 4.45 μπροστά στο Ηρώο θα

³⁴⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.27, 12.11.1960, σελ.1, *Για να γνωρίσουμε τον τόπο μας*

³⁴⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.30, 24.12.1960, σελ.1., *Η γνώμη μας: Αι διαλέξεις*

³⁴⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.33, 28.01.1961, σελ.1, *Οι 3 Θεολόγοι του Αρχιμανδρίτη Χρυσοστόμου*

³⁴⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.37, 24.03.1961, σελ.1, *Ἅγια Μέρα*

γίνει κατάθεση στεφάνων από τα σχολεία της Μέσης και Στοιχειώδους εκπαίδευσης.³⁴⁹

Η γιορτή των ελευθερίων της πόλης, αποτελεί γεγονός σπουδαίας ιστορικής και πολιτικής σημασίας, όχι μόνο για την Ελασσόνα, αλλά και για ολόκληρη την Ελλάδα, η οποία ισχυροποιήθηκε γεωπολιτικά, μετά την ενσωμάτωση νέων περιοχών. Καθήκον όλων, πολιτών και αρμόδιων να δοθεί στην γιορτή αυτή, πανελλήνια μορφή.³⁵⁰ Ακολουθεί Ειδικό Αναμνηστικόν Λεύκωμα *ἐπί τῇ πεντηκονταετηρίδι τῶν Ἐλευθερίων της πόλης*:

Μήνυμα τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἐλασσῶνος, Ἰακώβου: Συγχαρητήρια στον διευθυντή της «Μικράς», Ι. Α. Αδάμου για την απόφαση έκδοσης ειδικού λευκώματος για τα Ελευθέρια της Ελασσόνας. Μήνυμα του Μητροπολίτη προς το ποίμνιο. Αποδίδοντας τιμή σε όσους αγωνίστηκαν το 1912-13 για την ελευθερία της Επαρχίας Ελασσόνας κάνει λόγο για την ανάγκη κατάκτησης της εσωτερικής ελευθερίας των σύγχρονων ανθρώπων. Πνευματικά οι άνθρωποι είναι δούλοι και εύχεται να απελευθερωθούν μέσω της πίστης.³⁵¹

1912 – 1962: Ἄρθρο του φιλόλογου, Ζαχ. Ορφανουδάκη για τα 50 χρόνια από την Απελευθέρωση. Κάνει ιστορική αναδρομή των στρατιωτικών επιχειρήσεων από την επανάσταση του 1821 ως την Απελευθέρωση της Ελασσόνας και άλλων περιοχών το 1912 τιμώντας έτσι τους αγώνες των Ελλήνων για την ελευθερία: «*Εἶναι μαζί ἡ μεγάλη νίκη τῆς ἑλληνικῆς καρδιάς πού ἔσωσε τό γένος ἀπ' τήν ταπείνωσι. Εἶναι ἐπέτειος λαμπρή. Ὀκτώβριος 1912!*».³⁵²

Προλογίζει ο φιλόλογος Ν. Κατσάρας: και παρουσιάζει συνοπτικά τα γεγονότα που οδήγησαν στην Απελευθέρωση της Θεσσαλίας. Δίνει συγχαρητήρια για αυτήν την επετειακή έκδοση στον Δ/ντή της Μικράς» κ. Ι. Αδάμου.³⁵³ Μέρος Α΄: Βαλκανικοί Πόλεμοι 1912-1913: Ιστορικό πλαίσιο του Βαλκανοτουρκικού πολέμου 1912 – 1913 και παρουσίαση των λόγων που οδήγησαν στον πόλεμο.³⁵⁴ Βαλκανικό Σύμφωνον: Συνθήκες και επέμβαση των Συμμάχων που οδήγησαν τα Βαλκάνια στην κήρυξη του

³⁴⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ. 37, 24.03.1961, σελ. 2., *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

³⁵⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ. 25, 05.10.1960, σελ. 1, *Η γνώμη μας: Τα Ελευθέρια*

³⁵¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ. 79, 5.10.1962, σελ. 1, *Μήνυμα του Σεβασμ. Μητροπολίτου κ. Ιακώβου*

³⁵² Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ. 79, 05.10.1962, σελ. 1, 1912-1962, *Άρθρο του φιλόλογου κ. Ζ. Ορφανουδάκη*

³⁵³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ. 79, 05.10.1962, σελ. 3, *Προλογίζει ο φιλόλογος κ. Νίκος Κατσάρας*

³⁵⁴ Ο.π., *Βαλκανικός πόλεμος 1912-1913*.

πολέμου εναντίον των Οθωμανών: «*Ἡ Ὑ. Πύλη δέν ἀπήντησεν εἰς τήν διακοίνωσιν ταύτην. Οὕτω τά πράγματα ἤρχοντο πρὸς ρήξιν, ὅτε ἐκήρυξαν τὸν πόλεμον ἐναντίον τῆς Τουρκίας, ἡ Σερβία, τὸ Μαυροβούνιον, ἡ Βουλγαρία καὶ ἡ Ἑλλάς τὴν 5-10-1912*». ³⁵⁵Νεότεροι Ἑλληνικοὶ Ἀγῶνες στὴν Ἐπαρχία: Πρώιμες προσπάθειες τῆς Ἐλασσόνας γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση ἀπὸ τὸν τουρκικὸ ζυγὸ: «*Παρά τὴν συμβουλὴν τῆς εἰς τὸν ὄλον Θεσσαλικὸν ἀγῶνα ἡ Ἐπαρχία μας δὲν ἠτύχησε νὰ τύχη τῆς Ἐλευθερίας, τῆς ὁποίας ἀπῆλαυσε ἡ λοιπὴ Θεσσαλία κατὰ τὸ 1881*». ³⁵⁶Σύνδεσις καὶ Ἐπαφή: Ἐπικοινωνία τῆς Ἐπαρχίας Ἐλασσόνας μετὰ τὴς ἐλληνικῆς δυνάμεις μετὰ τὸ 1881. ³⁵⁷Ἡ Δράσις: Προσπάθειες τῶν Ἑλλήνων γιὰ τὴν ἐνίσχυση τοῦ ἐθνικοῦ αἰσθήματος: «*ὕπῆρξαν οἱ ἐκάστοτε Μητροπολίται, Σχολάρχαι, Καθηγηταί, Δημοδιδάσκαλοι καὶ ἐπιστήμονες τῆς Ἐπαρχίας μας...*». ³⁵⁸Ἐπανάστασις 1878: Ἀναφορὰ στὴν ἀνεπιτυχή ἐπανάσταση τοῦ 1878. ³⁵⁹Ἐπαναστατικὴ Ἐπιτροπὴ: Παρουσίαση τῶν μελῶν τῆς ἐπαναστατικῆς ἐπιτροπῆς ποὺ στόχο εἶχε νὰ βοηθήσει τοὺς ἀγῶνες τῶν Ἑλλήνων σύμφωνα μετὰ τὴς ὁδηγίαις τῆς Ἀθήνας. ³⁶⁰Ἡ Ἐπαναστατικὴ Ἐπιτροπὴ προδίδεται: Στοιχεῖα γιὰ τὴν κατάληξιν τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς μετὰ ἀπὸ τὴν προδοσίαν ποὺ δέχθηκε. ³⁶¹Οἱ Μητροπολίται: Παρουσίαση τῶν μητροπολιτῶν ποὺ συνέβαλαν στὴν προαπελευθερωτικὴ περίοδο. ³⁶²Τὸ Ἑλληνικὸν Προξενεῖον: Πληροφορίες γιὰ τὴν συνεισφορὰ τοῦ ἐλληνικοῦ προξενεῖου στοὺς ἀγῶνες τῶν Ἑλλήνων στὴν Ἐλασσόνα. ³⁶³Σχολάρχαι: Κατάλογος Σχολαρχῶν. ³⁶⁴Υπόθεσις Ρίχτερ: Ὁργάνωση τῆς ἀπαγωγῆς τοῦ Γερμανοῦ Φυσιογνώστη καὶ Βοτανολόγου Ε. Ρίχτερ ἀπὸ τὸ Γ.Ε.Σ., ὥστε νὰ κατηγορηθοῦν οἱ Τούρκοι γιὰ ἀδυναμία ἐπιβολῆς τῆς τάξεως: «*Οὗτος ἀφέθη ἐλεύθερος ἀφοῦ ὑποχρεώθη ἡ Τουρκικὴ κυβέρνησις νὰ δώσῃ τόσο βάρους χρυσοῦ εἰς τὸν λήσταιρον Γ. Λιόλιον ὅσον καὶ τὸ βάρους τοῦ σώματος τοῦ Ρίχτερ*». ³⁶⁵Ποῖα ἡ ἐπικρατοῦσα κατάστασις ἐν τῇ πόλει μας κατὰ τὰς παραμονὰς τῶν ἐπιχειρήσεων

³⁵⁵Ο.π., σελ.4, *Βαλκανικὸν Σύμφωνον*

³⁵⁶Ἡ Μικρὰ τῆς Ἐλασσόνας, Γ,φ.79, 5.10.1962, σελ.5, *Προαπελευθερωτικὴ περίοδος*

³⁵⁷Ο.π.

³⁵⁸Ο.π.

³⁵⁹Ο.π., σελ.6, *Προαπελευθερωτικὴ περίοδος*

³⁶⁰Ο.π.

³⁶¹Ο.π.

³⁶²Ο.π.

³⁶³Ο.π.

³⁶⁴Ἡ Μικρὰ τῆς Ἐλασσόνας, Γ,φ.79, 5.10.1962, σελ.7, *Προαπελευθερωτικὴ περίοδος*

³⁶⁵Ο.π.

:Προπαρασκευαστικές δράσεις του Ελληνικού Προξενείου για τον πόλεμο με τους Τούρκους.³⁶⁶

Η Μάχη της Ελασσόνας: (Δύναμις και Επιστάτευσις του Ελληνικού Στρατού): Ο ελληνικός στρατός απαρτιζόταν από 2 τάξεις και τους εφέδρους. Η επιστράτευση έγινε στο διάστημα 17- 26/9.³⁶⁷Μεταφορά στρατού: Παρουσίαση πληροφοριών σχετικά με την μεταφορά των ταγμάτων στον τόπο συγκέντρωσης. Συνολική δύναμις στρατού: Αναλυτική παρουσίαση των ταγμάτων του στρατού.³⁶⁸Ημερήσια διαταγή: Επιστολή του Διαδόχου Κων/νου προς τον στρατό που τους ενημερώνει ότι αρχηγός της αποστολής είναι ο ίδιος και τους ζητά να πολεμήσουν για την πατρίδα.³⁶⁹Σχέδιον Επιχειρήσεων: Παρουσίαση των επιλογών των σημείων εξόρμησης του ελληνικού στρατού.³⁷⁰

Εισβολή του Ελληνικού Στρατού: Παρουσίαση των μεραρχιών και λεπτομερής περιγραφή των αποστολών της κάθε μίας. 16 χρόνια μετά την τελευταία αποτυχημένη προσπάθεια οι Έλληνες αγωνίζονται ξανά για την ελευθερία του. «*Πρό 16 ἐτῶν οἱ παλαιότεροι αὐτῶν συνάδελφοι ἐπὶ τοῦ ἰδίου ἐδάφους ἠγωνίσθησαν μάταιον ἀγῶνα πρὸς τὸν ἐχθρὸν χάρις εἰς τὴν ἐλαφρότητα τῶν κυβερνητῶν τῆς χώρας κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην*». ³⁷¹Το Πρώτον Σήμα: Στις 5/10/12 ο επιτελάρχης αντιστράτηγος Δαγκλής ενημερώνει το Υπουργείο στρατιωτικῶν για τις κινήσεις της 1^{ης} και 3^{ης} Μεραρχίας, δίνοντας ἔτσι το πρώτον σήμα.³⁷²Η Μάχη της 6^{ης} Οκτωβρίου 1912: Περιγραφή της μάχης μεταξύ τουρκικού και ελληνικού στρατού στις 6/10/12 στο μέτωπο Ελασσόνας – Τσαριτσάνης. Η μάχη ἔληξε με νίκη της 1^{ης} και 2^{ης} Μεραρχίας και διαφυγή των Τούρκων.³⁷³Ο Πρώτος νεκρός: Ο Ανθυπολοχαγός Ιωαν. Αλ. Μαυροδήμος, 26 χρονῶν ἀπὸ τὴν Φθιώτιδα.³⁷⁴Το Σήμα: Παράθεση του τηλεγραφήματος του αρχηγού Δαγκλή που ενημερώνει τὴν Κυβέρνηση για τὴν νίκη του ελληνικού στρατού.³⁷⁵ Πορεία των λοιπῶν δυνάμεων τῆς στρατιάς: Αναφορά των κινήσεων των υπόλοιπων

³⁶⁶Ο.π.

³⁶⁷Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ,φ.79, 5.10.1962,σελ.8, Προαπελευθερωτική περίοδος

³⁶⁸Ο.π.

³⁶⁹Ο.π.

³⁷⁰Ο.π.

³⁷¹Ο.π., σελ.8-10, Προαπελευθερωτική περίοδος

³⁷²Ο.π.

³⁷³Ο.π.

³⁷⁴Ο.π.

³⁷⁵Ο.π.

Μεραρχιών.³⁷⁶Υποδοχή των τμημάτων: Την ίδια μέρα της μάχης ο ελληνικός στρατός εισέρχεται στην Ελασσόνα ως ελευθερωτής. Ο κόσμος, με πρωτοστάτες τους ιερείς, τον υποδέχεται με πανηγυρισμούς.³⁷⁷Παρατηρήσεις: Η μάχη της Ελασσόνας σηματοδοτεί την έναρξη των νικών των Ελλήνων έναντι του τουρκικού στρατού που θα κορυφωθεί με την μάχη του Σαραντάπορου.³⁷⁸Το τραγούδι: Παράθεση τραγουδιού προς τιμή της νίκης των Ελλήνων.³⁷⁹Η Είσοδος εις την πόλιν μας της Α.Β.Υ. Διαδόχου Κων/νου: Το βράδυ της 6^{ης} Οκτωβρίου ο Μητροπολίτης φιλοξενεί τον Διάδοχο Κων/νο στην Τσαριτσάνη. Την επόμενη μέρα ο Διάδοχος φτάνει στην Ελασσόνα, όπου γίνεται απόπειρα δολοφονίας εναντίον του από Χότζα.

Αθλητικές Εκδηλώσεις

Ο αθλητισμός και οι αθλητικές εκδηλώσεις και δραστηριότητες αποτελεί σημαντικό κομμάτι στα πλαίσια των σχολικών δράσεων, το οποίο προβάλλεται αρκετά από τις στήλες της «Μικράς». Κατόπιν πρόσκλησης της Κοινότητας η πόλη θα φιλοξενήσει αύριο Κυριακή 12/2.1961, τους τριτοετείς φοιτητές της Γυμναστικής Ακαδημίας Αθηνών. Κατά την διάρκεια της ημέρας θα πραγματοποιηθούν αγώνες μπάσκετ και ποδοσφαίρου. Τέλος θα δοθεί φιλική χορευτική βραδιά, με την φροντίδα του καθηγητή Γυμναστικής, Παπαχρήστου, σύμφωνα με τα όσα γράφονται στη στήλη «ανά την πόλιν και την επαρχία μας».³⁸⁰ Σύμφωνα με τη «γνώμη μας», με επιτυχία στέφθηκε η διοργάνωση αγώνων μπάσκετ και ποδοσφαίρου από τους φοιτητές και καθηγητές της Γυμναστικής Ακαδημίας, που φιλοξενήθηκαν στην Ελασσόνα, στα πλαίσια 10ημερης επίσκεψης στο Χιονοδρομικό Κέντρο Ολύμπου. *«Άξέχαστη θα μείνη ή ημέρα πού ή πόλις μας φιλοξένησε τούς καθηγητάς καί τούς σπουδαστάς τής Γυμναστικής Ακαδημίας»*.³⁸¹ Οι αναγνώστες πληροφορούνται από τη «γνώμη μας» πως αύριο Κυριακή, στο γήπεδο του Π.Ο.Ε., πραγματοποιούνται οι ετήσιες γυμναστικές επιδείξεις εις το Γυμνάσιο της πόλης: *«Εἶναι μία εὐκαιρία πού περισσότερον οἱ γονεῖς θα ἀντιληφθοῦν ἐκ τοῦ σύνεγγες τήν ἐπίδοσιν τῶν παιδιῶν των,*

³⁷⁶Ο.π.

³⁷⁷Ο.π.

³⁷⁸Ο.π.

³⁷⁹Ο.π.

³⁸⁰Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.34, 11.02.1961, σελ., *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

³⁸¹Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.35, 25.02.1961, σελ.2, *Η γνώμη μας: Η γυμναστική ακαδημία στην πόλιν μας*

θα νιώσουν την ύπερηφάνεια». ³⁸² Από την ίδια στήλη, δίνονται συγχαρητήρια στο Γυμνάσιο και ιδιαίτερα στην γυμνάστρια, Κατέβα, για την οργάνωση γυμναστικών επιδείξεων στις 20/5/62: «Τούς καθηγητάς με πρώτον τόν Δ/την τοῦ Γυμνασίου συγχαίρομεν διά την ἐμφάνισιν τοῦ σχολείου τούς φιλοτίμους γυμναστάς συγχαίρομεν ἰδιαιτέρως». ³⁸³ Στη στήλη η «γνώμη μας» εκφράζονται συγχαρητήρια στον Γυμνασιάρχη, Θ. Λάδη και στους γυμναστές, Κατέβα Αρετή και Αγγέλου Ηλία για την παρουσίαση γυμναστικών επιδείξεων των μαθητών στις 26/5/63, στο γήπεδο του Π.Ο.Ε. ³⁸⁴ Στη «γνώμη μας», στα πλαίσια της προβολής τω αθλητικών σχολικών εκδηλώσεων καταγράφεται η ανασκόπηση των γυμναστικών επιδείξεων των Α' και Β' Δημοτικών Σχολείων: «Τέλος ἐστεφανώθησαν οἱ νικηταί ἀθληταί, ἀπενεμήθησαντά σχετικά διπλώματα και ἐδόθησαν εἰς αὐτούς τά δῶρα». ³⁸⁵

Στη στήλη «ανά την πόλιν και την επαρχία μας» αναφέρονται οι προγραμματισμένες γυμναστικές επιδείξεις των Α', Β' και Γ' Δημοτικών Σχολείων της Ελασσόνας για το σχολικό έτος, 1964. Επίσης, η μαθητική- αθλητική ομάδα του Γυμνασίου Ελασσόνας, κατευθύνεται στη Λάρισα για να συμμετάσχει στους Περιφερειακούς Αγώνες στο Εθνικό Στάδιο Λάρισας. ³⁸⁶ Σύμφωνα με τη «γνώμη μας», οι γυμναστικές επιδείξεις των Α', Β', και Γ' Δημοτικών σχολείων ολοκληρώθηκαν για άλλη μια χρονιά με επιτυχία. Η ίδια στήλη σημειώνει πως θετική εντύπωση προκάλεσε στους πολίτες η εκδήλωση των γυμναστικών επιδείξεων του Λυκείου και του Γυμνασίου Θηλέων Ελασσόνας, παρουσία των αρχών του τόπου, στο τέλος της σχολικής χρονιάς του 1965: «Μέ μεγάλη καί ἐξαιρετική ἐπιτυχία το Λύκειον και Γυμνάσιον Θηλέων τῆς πόλεώς μας παρουσίασεν τὰς πρώτας του Γυμναστικάς ἐπιδείξεις». ³⁸⁷

Στη «γνώμη μας» δημοσιεύονται τα διθυραμβικά σχόλια της «Μικράς» για τις ετήσιες γυμναστικές επιδείξεις των Λυκείων και Γυμνασίων της πόλης για το έτος 1966. Οι μαθητές εντυπωσίασαν το κοινό με τις ικανότητές τους, αλλά έκαναν περήφανη την πόλη και με την συμπεριφορά τους. Συγχαρητήρια στα παιδιά, αλλά και στους καθηγητές, Αρετή Κατέβα- Βλαχοδήμου, Γεώργιο Τσαλόπουλο και Γεώργιο Πατσαρούχα που επιμελήθηκαν την εκδήλωση: «Τό θέαμα, πού μᾶς χάρισε ἡ

³⁸² Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ. 41, 20.05.1961, σελ. 2, Η γνώμη μας: Γυμναστικά επιδείξεις

³⁸³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, Φ. 69, 26.05.1962, σελ. 2, Η γνώμη μας: Αι επιδείξεις

³⁸⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ. 94, 01.06.1963, σελ. 1, Η γνώμη μας: Αι επιδείξεις

³⁸⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ. 95, 15.06.1963, σελ. 1, Η γνώμη μας: Γυμναστικά επιδείξεις

³⁸⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ. 119, 30.05.1964, σελ. 2, Ανά την πόλιν και την επαρχία μας

³⁸⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ. 148, 05.06.1965, σελ. 1, Η γνώμη μας: Γυμναστικά επιδείξεις

*έφηβική νεολαία τῆς Ἐπαρχίας μας, ἦταν κάτι τό καταπληκτικό».*³⁸⁸ Η ίδια στήλη προβαίνει στην ανασκόπηση των γεγονότων της ημέρας των γυμναστικών επιδείξεων του Β' Δημοτικού Σχολείου Ελασσόνας, καθώς και του Β' Νηπιαγωγείου της πόλης, στις 25/05/1966. Αναφέρει ότι πραγματοποιήθηκε εντυπωσιακό πρόγραμμα, το οποίο περιλάμβανε, δημοτικούς χορούς, παιχνίδια, ασκήσεις ρυθμικής με συνοδεία μουσικής, αλλά και της Φιλαρμονικής, η οποία προσέδωσε στις γυμναστικές επιδείξεις σοβαρότητα και «εθνικό χρώμα», όπως χαρακτηριστικά αναφέρει η «Μικρά».³⁸⁹

Εκδρομές

Ένα άλλο σημαντικό κομμάτι στην οργάνωση των σχολείων, αποτελούσαν οι σχολικές εκδρομές. Στα πλαίσια αυτά, αναφέρεται πως πέρασε από την πόλη της Ελασσόνας, ο Γυμνασιάρχης του Γυμνασίου Σύρου, Μάρκος Πελοποννήσιος, καθώς επέστρεφε με τους μαθητές του, από την εκδρομή στην περιοχή της Μακεδονίας.³⁹⁰ Οι Τεχνικές Σχολές Δανάτσα, σύμφωνα με την εφημερίδα, οργανώνουν εκδρομή στην Αθήνα και το Γυμνάσιο Ελασσόνας και Δεσκάτης στην Κέρκυρα.³⁹¹ Ακολουθως, παρατίθεται περιγραφή της εκδρομής των μαθητών της ΣΤ' τάξης από τους ίδιους στην Ακρόπολη των Μυκηνών: *«Ἐνώπιόν μας ὀρθώνονται - ἀμέσως με την ἀποβίβαση – οἱ ὀγκόλιθοι τῆς ἀκρόπολης τῶν «πολύχρυσων» Μυκηνῶν».*³⁹²

Ἐφυγαν οι μαθητές των τριῶν τελευταίων τάξεων του Γυμνασίου σήμερα, 8/12/1962, για τις καθιερωμένες εκδρομές του, σημειώνονται επίσης στη στήλη *«ανά την πόλιν και την επαρχία μας».*³⁹³ Καταγράφεται η εκπαιδευτική εκδρομή 30 μαθητών της Δασικής Σχολῆς Ἀγίας στην Ελασσόνα.³⁹⁴ Παρατίθεται γλαφυρή περιγραφή της εκδρομής των μαθητών της Δ' και Ε' τάξεων του Γυμνασίου στην Κέρκυρα και τα Γιάννενα, η οποία αναδεικνύει την Ελλάδα και τις ομορφιές της: *«Τό Κανόνι εἶναι ἡ θέσι μιᾶς πυροβολαρχίας τῶν Γάλλων τοῦ Ναπολέοντα. Μπροστά τό*

³⁸⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, 7^{ον}, φ.173, 20.05.1966, σελ.1, *Η γνώμη μας: Γυμναστικά επιδείξεις*

³⁸⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, 7^{ον}, φ.174, 04.06.1966, σελ.1, *Αι Γυμναστικά Επιδείξεις*

³⁹⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.41, 20.05.1961, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

³⁹¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.43, 24.06.1961, σελ.2, *Εκδρομαί*

³⁹² Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ.94, 01.06.1963, σελ.1, *Μυκήνες*

³⁹³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ.83, 08.12.1962, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

³⁹⁴ Ο.π., *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

Ποντικονήσι, Πάνω τό πολυτελέστατο σύγχρονο ξενοδοχείο». ³⁹⁵ Στην εκδρομή του ιδιωτικού Γυμνασίου στον Βόλο αναφέρεται η στήλη «ανά την πόλιν και την επαρχία μας». ³⁹⁶ Από τη στήλη «ανά την πόλιν και την επαρχία μας» καταγράφεται: η εκδρομή του Γυμνασίου Θηλέων Ελασσόνας στην Κρήτη, η εκδρομή του Γυμνασίου Αρρένων Ελασσόνας, στην Πελοπόννησο και την Στερεά Ελλάδα. ³⁹⁷

Κατασκηνώσεις/Κατηχητικά

Οι αναγνώστες πληροφορούνται από τη στήλη «ανά την πόλιν και την επαρχία μας», ότι άρχισαν οι λειτουργίες των μαθητικών κατασκηνώσεων του Υπουργείου Παιδείας, στον Κοκκινοπλό, των κατηχητικών σχολείων θηλέων Αγ. Τριάδος Λιβαδίου. ³⁹⁸ Επίσης, άρχισε η λειτουργία των Εκκλησιαστικών κατηχητικών σχολείων υπό την Διεύθυνση του Αρχιμανδρίτη, Σ. Σιγάλα. -Ανέλαβε καθήκοντα εφόρου ο Κουβάτσος. Η «Μικρά» τον καλωσορίζει. ³⁹⁹». Στη στήλη, η «γνώμη μας», του φύλλου 72, παρουσιάζεται η απόφαση του Υπουργείου Παιδείας για λειτουργία μιας μόνο περιόδου των μαθητικών κατασκηνώσεων κατά το έτος 1962. ⁴⁰⁰

Υπό τη στήλη «Ανακοίνωσις» γράφεται πως δύο περιόδους θα έχουν φέτος οι μαθητικές κατασκηνώσεις. Στις 6/7/64 θα διεξαχθεί διαγωνισμός για τον εφοδιασμό των κατασκηνώσεων. ⁴⁰¹ Γνωστοποιείται ότι οι μαθητικές κατασκηνώσεις της Περιφέρειας θα έχουν 2 περιόδους. Στις 5/7/65 θα λάβει χώρα δημοπρασία για τον εφοδιασμό των κατασκηνώσεων.

Όλη αυτή η ανασκόπηση και παρουσίαση των εκπαιδευτικών, πολιτιστικών και πνευματικών εκδηλώσεων, με τα οποία προβάλλεται ο τόπος και η ιστορία της Ελλάδας, στοχεύει στην πνευματική και πολιτιστική ανέλιξη, των νέων κυρίως ανθρώπων. Ο χαρακτήρας ωστόσο της παρεχόμενης κρατικής εκπαίδευσης από το ξεκίνημα της δεκαετίας του 1960, ήταν περισσότερο τεχνικός και επαγγελματικός όπως ορίζεται από το Ν.Δ. 3971/1959, συνάμα λειτουργούν ιδιωτικά σχολεία και

³⁹⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ.95, 15.06.1963, σελ.1, *Κέρκυρα*

³⁹⁶ Ο.π.,, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

³⁹⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.148, 05.06.1965, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

³⁹⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.46, 22.07.1961, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

³⁹⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.3, 19.12.1959, σελ.2, *Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας*

⁴⁰⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.72, 07.07.1962, σελ.2, *Μαθητικά Κατασκηνώσεις*

⁴⁰¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.122, 04.07.1964, σελ.2, *Ανακοίνωσις*

φροντιστήρια,⁴⁰² στη πορεία, με την μεταρρύθμιση του 1964, οι κατευθυντήριες γραμμές στην εκπαίδευση της δίνουν χαρακτήρα εκδημοκρατισμένο και σύγχρονο, με έμφαση στην κοινωνική δικαιοσύνη, καθώς καθιερώνεται για πρώτη φορά η δωρεάν παιδεία.⁴⁰³

2. ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Πολλά είναι τα κοινωνικά ζητήματα που καταγράφονται από τις στήλες της εφημερίδας η «Μικρά της Ελασσόνας» και αφορούσαν στην καθημερινότητα και στη ζωή των κατοίκων της Ελασσόνας. Γίνεται μία προσπάθεια ανάδειξης των σπουδαιότερων κοινωνικών θεμάτων μέσα από την εφημερίδα, με στόχο, όπως συχνά τονίζεται μέσα από τα δημοσιεύματά της, την επίλυσή τους, με την κινητοποίηση όλων των αρμόδιων φορέων, έτσι ώστε η μικρή αυτή επαρχία να βγει από το περιθώριο, να διεκδικήσει, να αναβαθμιστεί, να εκσυγχρονιστεί και να πετύχει την υπόσχεση για ένα καλύτερο μέλλον για τους κατοίκους της. Με την ανάδειξη των ζητημάτων της πόλης της Ελασσόνας, αλλά και της ευρύτερης περιοχής μέσα από τις στήλες της εφημερίδας, μπορεί κανείς να διαπιστώσει ποια ήταν τα κοινωνικά προβλήματα των κατοίκων, να σχηματίσει μία εικόνα για την κοινωνία, την εποχή και τα θέματα που την απασχολούσαν.

Κοινωνικά θέματα και προβλήματα επαρχίας Ελασσόνας

Στόχοι και δράσεις της «Μικράς»

Στο βασικό άρθρο του πρώτου φύλλου γίνεται αναφορά στην έκδοση της εφημερίδας, «Η Μικρά της Ελασσόνας» και στους βασικούς στόχους που η εφημερίδα επιθυμεί να εξυπηρετήσει. Η έκδοση ενός δημοσιογραφικού οργάνου είναι υπόθεση σημαντική και σοβαρή. Ο μοναδικός σκοπός της έκδοσης της εφημερίδας αυτής είναι η ανάδειξη, από την αφάνεια, της εγκαταλελειμμένης επαρχίας της Ελασσόνας, καθώς και η προβολή των πολυσύνθετων ζητημάτων που την αφορούν,

⁴⁰²Αλ. Δημαρά, Α.(1986). *Η μεταρρύθμιση που δεν έγινε*, Αθήνα: Νέα Ελληνική Βιβλιοθήκη, τομ.Β', σελ.238

⁴⁰³Ο.π, σελ. .268-270

με μοναδικό στόχο την προώθηση του κοινωνικού συμφέροντος και όχι την εξυπηρέτηση πολιτικών και κομματικών συμφερόντων.⁴⁰⁴ Ένας χρόνος έχει περάσει από την έκδοση της εφημερίδας «Μικρά», με στόχο την ανάδειξη της Επαρχίας Ελασσόνας, η οποία μέσα από τις στήλες της εφημερίδας κάνει έντονη την παρουσία της, καθώς επισημαίνονται τα θέματα και τα βασικά ζητήματα που την απασχολούν.⁴⁰⁵

Το βασικό άρθρο του δεύτερου φύλλου της εφημερίδας αναφέρεται σε άλλα ζητήματα της επαρχίας. Παρόλο που οι περιστάσεις είναι δύσκολες για την Επαρχία Ελασσόνας, η αγωνιστική διάθεση των υπεύθυνων της εφημερίδας είναι έντονη και ζωηρή, καθώς η ευθύνη, που ανέλαβαν για την ανάδειξη της Επαρχίας και των ζητημάτων της είναι τεράστια. Στόχος της είναι να φέρει στην επιφάνεια προβλήματα, τα οποία αφορούν στην χορήγηση μέσων, από τους υπεύθυνους, για την αξιοποίηση της γης, στην εξασφάλιση ημερομισθίου, στη δημιουργία πνευματικής στέγης για την πνευματική και πολιτιστική αναβάθμιση της περιοχής.⁴⁰⁶ Ζητείται λοιπόν από τους πολίτες η ενεργός συμμετοχή τους στα κοινά της πόλης. Άλλωστε αυτός είναι και ο ρόλος της «Μικράς», να ενημερώνει τον λαό για τα θέματα της τοπικής κοινωνίας και να ασκεί έλεγχο σ' ότι αντιτάσσεται του γενικού συμφέροντος, ώστε όλοι να μπορούν να σχηματίζουν άποψη για τα γενόμενα: *«Επιβάλλεται λοιπόν η συμμετοχή του ευρέως λαού ή των εκπροσώπων των σε διαρκή και κοινή συζήτηση μετά των εκπροσώπων της Κοινότητας».*⁴⁰⁷

*Η Συμβολή του τύπου «είς τήν ἐξέλιξιν τοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἀνθρωπότητος», αποτελεί το θέμα διαγωνισμού που οργανώνει η «Μικρά» για τη διάδοση της γνώσης και τη συμβολή του Τύπου στην άνοδο του μορφωτικού επιπέδου των ανθρώπων. Επίσης προσφέρει οικονομία χρόνου στους επιστήμονες για ενασχόληση με μελέτη νέων αντικειμένων: « Η τυπογραφία λοιπόν είναι ἡ ζωογονοῦσα πνοή τῆς ἀναπτύξεως τῶν ἐπιστημῶν και τῆς ἐξελίξεως τοῦ πολιτισμοῦ, ὁ ὁποῖος οὐδέποτε θά ἐφθανε στό σημερινό του ἀποκορύφωμα, ἐάν δέν συνέβαλε σέ τόσο καταπληκτικό βαθμό ἡ τυπογραφία».*⁴⁰⁸ Μέσα από τη στήλη «η γνώμη μας», οι μαθητές της ΣΤ' τάξης του

⁴⁰⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.1, 21.11.1959,σελ.1,Σκοπός της εκδόσεώς μας

⁴⁰⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.28, 26.11.1960,σελ.1,Το χρονογράφημά μας

⁴⁰⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.2, 05.12.1959, σελ.1, Η επαρχία και τα ζητήματά της

⁴⁰⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.48, 12.08.1961,σελ.1, Με την Διόπτρα μου

⁴⁰⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ,φ.69, 26.05.1962,σελ.1,Φιλολογικός διαγωνισμός «Μικράς»9/4/1962

Γυμνασίου Ελασσόνας ευχαριστούν τον Ι. Αδάμου Διευθυντή της εφημερίδας, για την διοργάνωση του διαγωνισμού έκθεσης με θέμα: «Η συμβολή του τύπου εις την εξέλιξιν του πολιτισμού τῆς ἀνθρωπότητος», και με έπαθλο βιβλία.⁴⁰⁹ Η «γνώμη μας» συνεχίζει και στο φύλλο 67, να ασχολείται με την καθυστέρηση των αποτελεσμάτων του μαθητικού διαγωνισμού της εφημερίδας με θέμα «Η Συμβολή του Τύπου εις την εξέλιξιν του πολιτισμού τῆς ἀνθρωπότητος» και τις επιστολές επιβράβευσης για την πρωτοβουλία της κίνησης αυτής.⁴¹⁰

Για τον σπουδαίο ρόλο που επιτελεί η «Μικρά», σχολιάζει η εφημερίδα « η Μακεδονία» : «*Η (Μικρά) είναι μία έφημεριδοῦλα τῆς Έλασσόνας που δικαιολογεῖ τον τίτλον της με το σχῆμα της. Από απόψεως ὅμως περιεχομένου καί πολύ μεγαλύτεραι εις σχῆμα δεν θα ἤμποροῦσαν να ἰσχυρισθοῦν ὅτι είναι ἀνώτεραί της*».

Επιστολή του δικηγόρου Δημ. Παπαγιάννη, με την οποία δίνει τις ευχές του για την είσοδο της «Μικράς» στο 4^ο έτος της λειτουργίας της. Η «Μικρά» πρέπει να συνεχίσει να προβάλλει τα προβλήματα της Επαρχίας, να επικροτεί τα ωφέλιμα και να κατακρίνει τα επιβλαβή, φροντίζοντας πάντα για την ακεραιότητα των πηγών της. Προτείνεται η συμβολή της στην προβολή άξιων ανθρώπων για να αναλάβουν τα ηνία της Επαρχίας παρά τις αντιξοότητες που θα συναντήσει. «*έχει νομίζω καί χρέος νά αγωνισθῆ και να μοχθήση για την κοινωνικήν ἱεράρχησιν και την ἀνάδειξιν ἄξιας τοπικῆς ἠγεσίας*».⁴¹¹ Το έτος κλείνει με τη δήλωση του προσωπικού της «Μικράς», ότι η εφημερίδα είναι ανεξάρτητη και γράφει για το καθετί αντικειμενικά χωρίς ίχνος ιδιοτέλειας, με μοναδικό σκοπό την προώθηση του κοινωνικού συμφέροντος.⁴¹²

Είσοδος της «Μικράς» στο 6^ο έτος λειτουργίας της: Πάντα δρούσε ως ανεξάρτητη εφημερίδα και θα συνεχίσει τους αγώνες της για την προάσπιση των συμφερόντων της επαρχίας Ελασσόνας, τονίζεται μέσα από την στήλη, η «γνώμη μας»: «*Με τήν τοιαύτην θέλησιν ἰσχυράν βεβαιοῦμεν ἐπ' εὐκαιρία, ὅτι θα συνεχίσωμεν προσφέροντες τάς ὑπηρεσίας μας εις τον τόπον ὥστε ὑπερήφανα ἐκπροσωποῦντες την Έπαρχίαν μας ὅπου τιμητικά φέρομεν τον τίτλον τῆς πόλεως να βαίνωμεν ὡς τοπικόν διαμέρισμα συνεχῶς ἐπί τά βελτίω*»⁴¹³ Ορμώμενη από την ανάδειξη του Ι.Α. Αδάμου μετά από

⁴⁰⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ,φ.66, 14.04.1962, σελ.1, *Η γνώμη μας: Ευχαριστήριον*

⁴¹⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ,φ.67, 28.04.1962, σελ.1, *Η γνώμη μας: Διαγωνισμός*

⁴¹¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ,φ.83,08.12.1962,σελ.1, *Η γνώμη μας: Επιστολαί*

⁴¹² Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ,φ.80,20.10.1962,σελ.2, *Η γνώμη μας: Το έργον μας*

⁴¹³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.133, 28.11.1964, σελ.1, *Η γνώμη μας: Εις το 6^{ον} έτος*

εκλογές, σε Πρόεδρο της Πανελληνίας Ένωσης Περιοδικού Τύπου,⁴¹⁴ η «Μικρά» δηλώνει πως θα συνεχίσει τις προσπάθειές της για την καταγραφή της αλήθειας παρά τις αντιδράσεις κάποιων, που θίγονται από την κριτική της εφημερίδας για την οικονομική κατάσταση των κοινοτήτων τους: *«Οί Ασπάλακες, οί Παρακοιμώμενοι και οί Θερωταί μαστιγωθέντες ἀνηλεῶς ὑπό τῆς «Μικράς» ἐκβάλλουν ἀφρούς λύσσης & ἀνάρθρους κραυγὰς»*⁴¹⁵

Στο άρθρο του δικηγόρου Ξενοφώντα Χατζησαράντου δίνονται ευχές για το 1965 που ξεκινάει με μηνύματα αισιοδοξίας. Ελπίδες, ότι το νέο έτος θα είναι καλύτερο για όλους. Για να συμβεί αυτό πρέπει όλοι από κοινού, να αγωνιστούν και να μην εφησυχάζουν ποτέ: *«Διά να πραγματοποιηθοῦν ὁμως αὐταί αἱ ἐλπίδες πρέπει να μην ἀναμένωμεν ὁ καθείς την εὐτυχίαν μόνον ἀπό τὰς εὐχὰς ἀλλά να την ἀναζητῆ και την ἀνευρίσκει διά τῶν ἰδίων του χειρῶν, τῶν ἰδίων του μόχθων»*.⁴¹⁶ Η εφημερίδα μέσα από το σχόλιο για τους ανθρώπους, που εκμεταλλεύονται καταστάσεις, για να επωφεληθούν οι ίδιοι, εφιστά την προσοχή και την επαγρύπνηση των πολιτών. Οι σύγχρονοι αριβίστες είναι θρασύτατοι απέναντι στους έντιμους πολίτες και αποτελούν πραγματικό κίνδυνο για την κοινωνία, αφού συνήθως έχουν σημαντικές θέσεις στην πολιτική και κοινωνική ζωή: *«Ἐως πότε ἄραγεθὰ φθάσουν οἱ ἐπιτήδειοι αὐτοί ἐλιγμοὶ τῶν συγχρόνων ἀρριβιστῶν μέσα σέ σοβαροὺς κόμβους τῆς Κρατικῆς μας και κοινωνικῆς μας ζωῆς»*.⁴¹⁷ Αιχμηρά συνεχίζουν να είναι τα σχόλια της «Μικράς» ενάντια στους δημαγωγούς, που θεωρούν τον κόσμο ανόητο και προσπαθούν, να τον ξεγελάσουν. Με πλήθος απαξιωτικών χαρακτηρισμών τους ψέγει για την δράση τους και τώρα, που πια αποκαλύφθηκαν, τους δείχνει μόνο περιφρόνηση: *«Ἀπαράμιλλοι μιμηταὶ τοῦ Μακιαβέλη καὶ Μπερτόλδου ὑπερέβησαν τὰ πρότυπα εἰς κακοήθειαν και ψεῦδος ἀνάγοντες εἰς ἐπιστήμην καὶ σύστημα τῶν ψιθύρων, την συκοφαντίαν, την ραδιουργίαν, την δολοπλοκίαν και την διπροσωπείαν»*⁴¹⁸ Αλλά και στο φύλλο 145, συνεχίζει με την ίδια επικριτική διάθεση απέναντι στους ανθρώπους, που ενδιαφέρονται μόνο για το προσωπικό τους συμφέρον, σε βάρος των υπολοίπων. Η περιφρόνηση προς το πρόσωπό τους οφείλει να είναι η απάντηση και η στάση της

⁴¹⁴Ο.π., Ο κ. Ι. Αδάμου

⁴¹⁵Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.128, 19.08.1964, σελ.1, *Οι συναγελαζόμενοι*

⁴¹⁶Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.136, 05.01.1965, σελ.1, *Νέον Έτος*

⁴¹⁷Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.138, 30.01.1965, σελ.1, *Αρριβισμός*

⁴¹⁸Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.139, 06.02.1965, σελ.1, *Η γνώμη μας: Περιφρόνησις*

κοινωνίας: *«Ἡ περιφρόνησις, ἄλλωστε, καί ἡ ἠθική ἀπομόνωσις, εἰς τὴν ὁποίαν τοὺς ἔθεσεν ἡ Κοινωνία ἀποτελοῦν τὴν ἀπάντησιν, πού ἐμπρέπει εἰς αὐτούς».*⁴¹⁹

Δημοσίευση στο περιοδικό «Πειραϊκή – Πατραϊκή» των προβλημάτων της Επαρχίας Ελασσόνας και προσεχώς, έκδοση της συνεργασίας του με τον διευθυντή της «Μικράς»: *«Εἰς τό προσεχές δε τεῦχος τοῦ ἀνωτέρω περιοδικοῦ θα δημοσιευθῇ και εἰδική συνεργασία τοῦ Δ/ντοῦ μας μέ περιεχόμενον «Τουριστική ἀξιοποίησις τοῦ Ὀλύμπο».*⁴²⁰

Σχόλιο της «Μικράς» για τον αγώνα, που κάνει όλα αυτά τα χρόνια, για να φέρει την αλήθεια στο φως και να ασκεί αντικειμενικά την κριτική της παρά τις επιπτώσεις, που αυτό μπορεί να έχει: *«Χωρίς νά ἔχομεν προσωπικά μέ κανένα, χωρίς να ἐπιδιώκωμεν οὐδέ το ἐλάχιστον ὑπέρ ἡμῶν, διεξάγομεν ἀπό τινων ἐτῶν ἕνα ἀγῶνα τραχύν και ἄχαρι ἐναντίον μιᾶς καταστάσεως ἀπαραδέκτου...».*⁴²¹

Στις αρχές του 1966, δηλώνεται από τα δημοσιεύματα της στήλης η «γνώμη μας», ότι η «Μικρά» στη μάχη, που δίνει για την προάσπιση των συμφερόντων του τόπου, έχει την υποστήριξη των πολιτών, καθώς δεν αποσκοπεί σε κάποιο κέρδος. Όσοι επισκέπτονται την πόλη, θλίβονται για την παθητικότητα των κατοίκων, οι οποίοι έχουν εγκαταλείψει την Ελασσόνα στην μοίρα της. Η «Μικρά» λοιπόν, ξεκίνησε τον αγώνα για την ανάπτυξη της Επαρχίας και καλεί, όσους επιθυμούν, να συμμετέχουν στον αγώνα αυτό, χωρίς να προσδοκούν σε προσωπικά οφέλη: *«Ἡ Μικρά» ἔχουσα ὑπ' ὄψιν πάντα ταῦτα ἀπεδύθη εἰς ἕνα σκληρόν ἀγῶνα πρό ζέκκαθάρισιν τοῦ ἄγους, το ὁποῖον μοιραίως ταλαιπωρεῖ τήν πόλιν»*⁴²² Η εφημερίδα συνεχίζει μέσα από την ίδια στήλη, με το σχόλιο για τη δύναμη που ασκεί ο Τύπος στην κοινή γνώμη και η δημοσιογραφία, η οποία θεωρείται κήρυγμα.⁴²³ Για τη δύναμη του Τύπου συνεχίζει και στο άρθρο, στο οποίο εξηγεί τον ρόλο του στην Κοινωνία. Ο δημοσιογράφος οφείλει να ερευνά, να αποκαλύπτει την αλήθεια, να αγωνίζεται για την επίλυση των προβλημάτων και να ενημερώνει τους πολίτες. Ο Τύπος είναι ένα όπλο υπέρ του

⁴¹⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.145, 24.04.1965, σελ.1, *Περιφρόνησις*

⁴²⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.142, 20.03.1965, σελ. , *Η γνώμη μας: Πειραϊκή-Πατραϊκή*

⁴²¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.143, 03.04.1965, σελ1. , *Η γνώμη μας: Ο αγών μας*

⁴²² Η Μικρά της Ελασσόνας, 7ο, φ.164, 05.01.1966, σελ.1 , *Η γνώμη μας: Καθήκον & Ανιδιοτέλεια*

⁴²³ Ο.π.,σελ.2, *Ο Τύπος*

λαού: «*Ὁ Δημοσιογράφος εἶναι τὸ βλέμμα, τὸ αὐτί, ἡ φωνὴ τῶν ἀναγνωστῶν. Εἶναι ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Λαοῦ*». ⁴²⁴

Μέσα ἀπὸ τὴ στήλη ἡ «γνώμη μας», τονίζεται, πὼς παρὰ τὶς προσπάθειες κάποιων νὰ χρησιμοποιήσουν τὴ «Μικρά» γιὰ τὴν ἐξυπηρέτηση κομματικῶν συμφερόντων, αὐτὴ παρέμεινε ανεξάρτητη. Λειτουργεῖ μόνον πρὸς ὄφελος τοῦ λαοῦ καὶ γι' αὐτὸ τὴν στηρίζει. Ἀν συνεχίσουν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι νὰ στέκονται ἐμπόδιο στὴν ἀνάπτυξη τοῦ τόπου ἡ «Μικρά» θὰ προχωρήσει στὴν ἀντεπίθεση: «*Θα φθάσωμεν ὁμως καὶ εἰς προσωπικὰς ἐπιθέσεις ἐφ' ὅσον χρειασθῆ καὶ ἐφ' ὅσον ὁ Τόπος θὰ ἔχῃ ἀνάγκη αὐτῆς τῆς ἐξυγιάνσεως. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἰδική μας ΓΡΑΜΜΗ σήμερον καὶ ἐλπίζομεν νὰ τὴν ἀκούσουν ἄρκετοί*». ⁴²⁵

Με ἐπιμονή, ἀπὸ τὶς στήλες τῆς εφημερίδας, συνεχίζει νὰ παρουσιάζονται τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ επαγγέλματος τοῦ δημοσιογράφου, ἡ «Μικρά» ξεκαθαρίζει ὅτι μόνος στόχος τῆς εἶναι ἡ ἀνάδειξη τοῦ τόπου καὶ τῶν ζητημάτων του, με τρόπο ἀληθῆ καὶ πῶς νὰ ανταποκρίνεται στους δημοσιογραφικοὺς κανόνες. Τὸ κύρος τῆς «Μικράς» ἔχει ἀναγνωριστῆ ἀπὸ πλῆθος εφημερίδων, γι' αὐτὸ τὸν λόγο δὲν πρόκειται νὰ δώσει σημασίαν στὶς λαιδορίες ὀρισμένων: «*Ἀδιαφοροῦμεν ἐὰν τινὲς εἰς τὸν τόπον αὐτὸν μᾶς βλέπουν ἀφ' ὑψηλοῦ καὶ μὴ δίδοντες σημασίαν εἰς τὸ ἔργον καὶ τὴν προβολὴν τοῦ τόπου*». ⁴²⁶ Παρὰ τὸ γεγονὸς, ὅτι ἡ «Μικρά» μάχεται συνεχῶς γιὰ τὴν πρόοδο τοῦ τόπου, ἡ ὁποία θὰ ἐπιτευχθῆ με τὴν ἐκτέλεση ἔργων, τὸ μόνον πῶς εἰσέπραξε ἦταν υποσχέσεις τῶν πολιτικῶν. Γιὰ τὸν λόγο αὐτὸν ἡ «Μικρά» δὲν θὰ σταματήσει τὸν ἀγῶνα τῆς μέχρι νὰ βρεθῆ μιὰ Κυβέρνηση, πῶς θὰ πραγματοποιήσῃ ὅ,τι ἔπρεπε νὰ ἔχει ἤδη γίνῃ: «*Τὰ διακηρύττομεν πάντοτε καὶ θὰ διαμαρτυρόμεθα διαρκῶς, μέχρις ὅτου βρεθῆ κάποια Ἑλληνικὴ Κυβέρνησι διὰ νὰ μᾶς ἀποδώσῃ τὸ δίκαιον*» ⁴²⁷.

Ἡ «Μικρά» εἰσέρχεται πλέον στὸ 9^ο ἔτος κυκλοφορίας τῆς. Ἡ εφημερίδα εἶναι ἓνα ἀρχεῖο τῆς κοινωνίας τῆς Ἐλασσόνας, ἓνα ἐργαλεῖο χρῆσιμο στὰ χέρια τοῦ μελλοντικοῦ μελετητῆ. Ἡ «Μικρά» υπῆρξε ἀρωγὸς γιὰ τὴν κοινωνία σὲ ὅλους τοὺς τομείς τῆς καὶ συνεχίζει νὰ μάχεται διαρκῶς υπὲρ τῶν συμφερόντων αὐτῆς καὶ τῶν πολιτῶν τῆς: «*Στέκεται ἡ μικρὰ πάντα κοντὰ καὶ δίπλα σ' ὅλες τὶς κοινωνικὰς τάξεις,*

⁴²⁴ Ἡ Μικρά τῆς Ἐλασσόνας, 7^ο, φ.177, 16.07.1966, σελ.1, *Τὸ τέλμα*

⁴²⁵ Ἡ Μικρά τῆς Ἐλασσόνας, 7^ο, φ.182, 24.09.1966, σελ.1, *Ἡ Γραμμὴ μας*

⁴²⁶ Ἡ Μικρά τῆς Ἐλασσόνας, 7^ο, φ.184, 22.10.1966, σελ.1, *: Καθήκον & Εξήγησις*

⁴²⁷ Ἡ Μικρά τῆς Ἐλασσόνας, 8^ο, φ.192, 18.02.1967, σελ., *Ἡ γνώμη μας: Ἄγων & Πίστις*

έκφράζει τις άνησυχίες τά προβλήματα τούς όραματισμούς για τό μέλλον. Ζωντανεύει και διατηρεϊ τά ήθη και έθιμα τις σκέψεις και νοοτροπίες, τά διαφέροντα και τις επιδιώξεις της κάθε μέρα και έποχής». ⁴²⁸

Σύλλογοι/ Σωματεία

Πολλοί είναι οι Σύλλογοι και τα Σωματεία, η δράση των οποίων είναι φορείς πολιτισμού κάθε περιοχής, που δημιουργούνται στην Ελασσόνα από το 1959 έως το 1967, περίοδος που μελετά η παρούσα εργασία.

Η «γνώμη μας» τονίζει, ότι το Κοινοτικό Συμβούλιο οφείλει να παρέχει την ηθική, αλλά και την οικονομική του συμπαράσταση, τόσο στον Ποδοσφαιρικό Όμιλο Ελασσόνας (ΠΟΕ), όσο και στον Σύλλογο αποφοίτων Γυμνασίου Ελασσόνας για την αθλητική προσφορά του, καθώς και την πνευματική – καλλιτεχνική του αντίστοιχα. ⁴²⁹ Κατόπιν εισφορών των κατοίκων της πόλης, συγκεντρώθηκαν 3.500 χιλιάδες για την περίφραξη γηπέδου Π.Ο.Ε.

Στα πλαίσια στήριξης άπορων οικογενειών, η «γνώμη μας», εστιάζει στην ίδρυση του Μορφωτικού και Θρησκευτικού Συλλόγου Κυριών και Δεσποινίδων «Αγία Παρασκευή», στην Τσαριτσάνη με σκοπό την ενίσχυση των εκκλησιών, σχολείων και ενδεών Χριστιανών. ⁴³⁰

Μετά τις αρχαιρεσίες για την ανάδειξη νέου Διοικητικού Συμβουλίου της Εμπορο-επαγγελματοβιοτεχνικής ένωσης της επαρχίας Ελασσόνας εξελέγησαν οι :Αδάμου Δ, Μ. Σαράτσης, Δ. Χατζημπούσιος, Κ. Κοντοφάκας, Γ. Μαργωμένος, Σ. Καραφίλ, Ας. Βακατάρης, Ν. Λέκας και Ελ. Πάκας. ⁴³¹ Με την επιστολή του Προέδρου της Εμ/κής Ένωσης Ελασσόνας, Μιχ. Σαράτση. αποσαφηνίζεται ότι η παραίτηση του Ελ. Πάκα δεν οφείλεται σε μεταξύ τους διένεξη «Διότι ποτέ δεν ήλθομεν εις διαφωνίαν»: Ίσως οφείλεται στην επιθυμία του για διαφορετική προσέγγιση των ζητημάτων της Ένωσης. «*Νομίζω ότι ή απόφασις να παραιτηθῆ κάτι άλλο σκοπόν έχει. Ή μήπως*

⁴²⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, 8ο, φ.202, 25.11.1967, σελ.1, *Εις το 9^{ον} έτος*

⁴²⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.2, 05.12.1959, σελ.1, *Η γνώμη μας:: Οι Σύλλογοι*

⁴³⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.19, 16.07.1960,σελ.1, *Η γνώμη μας: Έστω προς μνήμην*

⁴³¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.11, 24.03.1960,σελ.2, *Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας*

ἤθελε νά φθάσω ὅπως προγενέστερον μου με την τακτικὴν τους πού κατώρθωναν να ἐξωργίζουν την ἀστυνομίαν και να μηνύονται οἱ Ἐπαγγελματίες ὡς και την Ἐφορίαν και να φορολογοῦντα». ⁴³²

Ο Κυνηγετικός Σύλλογος Ελασσόνας **εξέλεξε**: Πρόεδρος – Ιωαν. Αδάμου, αντιπρόεδρος - Βασ. Μάνης, Γ. Γραμματέας – Ιωάν. Κρασιώτης, Ταμίας – Αθ. Μαντέλας. Γραμματέας της ενταύθα Μητρόπολης ανέλαβε ο νεοδιορισθείς, κ. Δημ. Γκαρμάτης. ⁴³³

Συστάθηκε Σύλλογος Σαμαριναίων στην Ελασσόνα, παρόλο που την Επαρχία την συνθέτουν 3 στοιχεῖα: Σαμαριναῖοι, Λιβαδίτες και πρόσφυγες και παρόλο που μεταπολεμικά ἐγινε ἀπό κοινού προσπάθεια ενσωμάτωσης των στοιχείων αὐτῶν σε ἓνα, με το ὄνομα Ελασσονίτες! : *«Ποιά ἢ ἀνάγκη πού ἐπέβαλλε την σύστασιν τοῦ Συλλόγου (Σαμαριναίων); Την Ἐλασσόνα συνθέτουν σήμερα 3 στοιχεῖα: Σαμαριναῖοι - Λιβαδίτες καί πρόσφυγες. Ποία λοιπόν σκέψις ὀδήγησε τούς Σαμαριναίους εἰς την σύστασιν τοῦ Συλλόγου αὐτοῦ;»*. ⁴³⁴

Σύλλογος Υφαντουργῶν: Ζήτημα αποτελεί η διαμαρτυρία για την καθυστέρηση ενός χρόνου επιβεβαίωσης εγγραφῆς ἀπό το Δ.Σ. του Συνεταιρισμοῦ Υφαντουργῶν, 30 και πάνω ενδιαφερόμενων. Παρακαλεῖται η Διοίκηση του Δ.Σ. να ακολουθήσει ὅ,τι προβλέπει ο νόμος και το καταστατικό, ὥστε να μην οξυνθεῖ η κατάσταση. Σ. ⁴³⁵ Τέλος, δυσαρέσκεια σημειώνεται σε μέλη του Συλλόγου Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος ἀπό τη μη τήρηση των κανονισμῶν που προβλέπονται για τα Σωματεία, κατά τη διεξαγωγή αρχαιαρεσιῶν, για την ἀνάδειξη διοικητικῆς επιτροπῆς. *«Τίποτε δεν ἐτηρήθη ἀπ' ὅτι προβλέπουν οἱ σχετικοί περί Σωματείων Νόμοι»*. ⁴³⁶

Σωματεῖο Ἀναπήρων: Οἱ Ἀνάπηροι και τα θύματα πολέμου χωρὶς οἰκία, κάτοικοι Ελασσόνας να ολοκληρώσουν τη διαδικασία κατάθεσης των δικαιολογητικῶν τους προς το Σωματεῖο τους. Γενική συνέλευση για θέματα της Εθνικῆς Ἐνώσεως

⁴³² Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.78, 29.09.1962, σελ.1, *Η γνώμη μας: Επιστολαί*

⁴³³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.11, 24.03.1960, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

⁴³⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.36, 11.03.1961, σελ.2, *Η γνώμη μας: Ο σύλλογος Σαμαριναίων*

⁴³⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.63, 03.03.1962, σελ.2, *Η γνώμη μας: Διά τον συνεταιρισμόν Υφαντουργῶν*

⁴³⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.70, 09.06.1962, σελ.2, *Δίκαια διαμαρτυρία*

Αναπήρων και πολέμου Ελασσόνας και Περιφέρειας που θα πραγματοποιηθεί στις 3/6/62 στις 10 π.μ. στα γραφεία του Σωματείου.⁴³⁷

Αποτελέσματα εκλογών του Σωματείου Καραγωγέων (αυτοκινητιστών), του Σωματείου Φορτοεκφορτωτών και Ζωεμπόρων Ελασσόνας.⁴³⁸

Σωματείο Καραγωγέων: Μ. Γκουμπουνάρης: Πρόεδρος, Ν. Τσακνάκης: Αντιπρόεδρος, Α. Παπαθανασίου: Γραμματέας, Λ. Τσιαντές: Ταμίας, Β. Περιστερής: Έφορος

Σωματείο Φορτοεκφορτωτών., Α. Μπλάντας: Πρόεδρος, Ν. Αράπογλου: Αντιπρόεδρος, Α. Καζαντζίδης: Γραμματέας, Δ. Κωστόπουλος: Ταμίας, Π. Κουβεντάρης: Έφορος

Σωματείο Ζωεμπόρων., Γ. Μπίζιος: Πρόεδρος, Ν. Κίτσης: Αντιπρόεδρος, Π. Πισπιρίκος : Γραμματέας, Α. Τσιόπας: Ταμίας, Γ. Δόβας: Σύμβουλος

Αποτελέσματα εκλογών της 1^{ης} Δεκεμβρίου 1963 του Συλλόγου Οδηγών Αυτοκινήτων Ελασσόνας και του Σωματείου Καφεμαγειροϋπαλλήλων:⁴³⁹

Σωματείο Οδηγών Αυτοκινήτων: Καραβάνας: Πρόεδρος, Λ. Μουταφίδης: Πρόεδρος, Χ. Συγκούνης: Αντιπρόεδρος, Αθ. Λιλέν: Γραμματέας, Κ. Τσιφλιτζόλου: Ταμίας, Κ. Τσιφλιτζόλου: Ταμίας ,

Καφεμαγειροϋπαλλήλων: Αν. Κ. Κουκουσιάς: Αντιπρόεδρος, Α. Τσιάνης: Γραμματέας, Π. Βλάχος: Ταμίας, Α. Καραμπέρης: Σύμβουλος Α., Παληγιάννης: Σύμβουλο

Αποτελέσματα των εκλογών του Σωματείου οικοδόμων Ελασσόνας:⁴⁴⁰

Γ. Δημουσάρης: Πρόεδρος, Δ. Γκουρουπίνας: Αντιπρόεδρος, Β. Παλιοκώστας: Γραμματέας, Ε. Μπόλος: Ταμίας, Κ. Φαρμάκης: Έφορος

Μέσα από τη στήλη «Ανά την πόλιν και την επαρχία μας» ανακοινώνονται τα αποτελέσματα των εκλογών του Εμπορικού Συλλόγου.⁴⁴¹

⁴³⁷Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.69, 26.05.1962, σελ.2, *Πρόσκλησις*

⁴³⁸Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.73,21.07.1962, σελ.2, *Εργατικά*

⁴³⁹Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ.96, 29.06.1963, σελ.2, *Εργατικά*

⁴⁴⁰Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.109, 11.01.1964, σελ.2, *Εργατικά*

Εμπορικός Σύλλογος Ελασσόνας: Δ. Χατζημπούσιος: Πρόεδρος, Ν. Παιδής:
Αντιπρόεδρος, Γ. Μπίσμπας: Γραμματέας, Α. Παπακυριακού: Ταμίας.

Αποτελέσματα εκλογών των Σωματείων εκδοροσφαγέων, караγωγέων
Ελασσόνας.⁴⁴²

Σωματείο Εκδοροσφαγέων Ελασσόνας: Ι. Πισπιρίκος: Πρόεδρος, Δ. Κεχαγιάς:
Αντιπρόεδρος, Χ. Κυτσούλης: Γραμματέας, Α. Τουλίκας: Ταμίας

Σωματείο Καραγωγέων Ελασσόνας: Ι. Μπελάγιας, Ζ. Κουρδής, Μ.
Γκουσμπουνάρης, Ν. Τσακνάκης, Η. Αβδανάς

Οικονομικά προβλήματα –φτώχεια

Τα οικονομικά προβλήματα, η φτώχεια, η οικονομική στενότητα, είναι ζητήματα τα οποία αντιμετωπίζουν στην καθημερινότητά τους οι κάτοικοι της Επαρχίας Ελασσόνας και κυρίως οι αγρότες και οι κτηνοτρόφοι . Στο πλαίσιο αυτό, μεγάλο ζήτημα για τους αγρότες της περιοχής αποτελούν τα αδιάθετα καπνά της Επαρχίας, σοδειάς του 1958, τα οποία ανέρχονται σε 17 χιλιάδες κιλά, γεγονός το οποίο θα δυσκολέψει τους κατοίκους.⁴⁴³ Την οικονομική δυσπραγία ενός μέρους των κατοίκων πιστοποιεί και η αδυναμία προικισμού⁴⁴⁴ των κοριτσιών από το οικογενειακό τους

⁴⁴¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.139, 06.02.1965, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

⁴⁴² Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.158, 16.10.1965, σελ.2, *Εργατικά*

⁴⁴³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.2, 05.12.1959, σελ.2, *Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας*

⁴⁴⁴ Ο θεσμός της προίκας που επικρατούσε την περίοδο αυτή στην Ελλάδα και στόχευε στην προσωπική αποκατάσταση των κοριτσιών, επισφραγιζόταν και με συμβολαιογραφική πράξη. Στο: Καγκελάρης, Ν. (2013). Βασίλη Κωνσταντόπουλου *Στοιχεία Λαϊκού πολιτισμού μέσα από την αφήγησή του*, Αθήνα: Βιβλιοεπιλογή, σελ.17-18

περιβάλλον. Στα πλαίσια αυτά, κατά την επίσκεψη της Πριγκίπισσας Ειρήνης⁴⁴⁵ στην Ελασσόνα, έγινε διανομή 126 βιβλιαρίων για τα άπορα κορίτσια. Στο σύνολο ο αριθμός των βιβλιαρίων που διανεμήθηκαν στην Επαρχία ήταν 265 βιβλιάρια.⁴⁴⁶

Στα οικονομικά θέματα αναφέρεται και το παράπονο του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων, διότι δεν έχει καθιερωθεί μαθητικό εισιτήριο για τη γραμμή Ελασσόνας-Τσαριτσάνης, κυρίως κατά τους χειμερινούς μήνες. Το θέμα πρέπει να εξεταστεί από τη Νομαρχία και τη Διοίκηση του 15ου Κ.Τ.Ε.Λ.: *«Μας γράφουν Γονείς και Κηδεμόνες από την Τσαριτσάνη, παραπονούμεν οι διά τη μη καθιέρωσιν μαθητικού εισιτηρίου επί της γραμμής Ελασσόνας- Τσαριτσάνης. Ας εξετάσει το παράπονον του τόσο η Νομαρχία όσον και η Διοίκησις του 15ου Κ.Τ.Ε.Λ.»*⁴⁴⁷

Λαμβανομένης της οικονομικής στενότητας των κατοίκων, με πρωτοβουλία του ταγματάρχη Πάντζαλη, διανεμήθηκαν δώρα σε 30 άπορα παιδιά τα Χριστούγεννα, παρουσία του Μητροπολίτη Ελασσόνας, Ιακώβου και των αρχών της πόλης.

Η τοκογλυφία είναι ένα άλλο φαινόμενο, ενδεικτικό επίσης της δύσκολης οικονομικής κατάστασης. Για την καταπολέμηση της που οργιάζει, είναι αναγκαίοι οι τράπεζες να προχωρήσουν στην απόφαση επαρκούς πιστοδότησης των επαγγελματιών, οι οποίοι λόγω έλλειψης ρευστού χρήματος, καταφεύγουν στους τοκογλύφους και επόμενο να υφίστανται *στυγνή οικονομική εκμετάλλευση*, με δυσάρεστες κοινωνικές παραμέτρους, τονίζει η στήλη η «γνώμη μας»: *«Πρέπει να ληφθοῦν μέτρα έναντίον τῆς κατατρογούσης τὰς σάρκας και το αἷμα τῶν ἐπαγγελματιῶν μας, ὑποδούλου και τρομακτικῆς πληγῆς τῆς τοκογλυφίας»*.⁴⁴⁸

Είναι καθήκον όλοι όσοι έχουν την οικονομική δυνατότητα να βοηθήσουν τις άπορες οικογένειες, οι οποίες χρειάζονται την οικονομική και ηθική στήριξη όλων για να γιορτάσουν την ημέρα του Πάσχα: *«Αὔριον ἑορτῆ τοῦ Πάσχα. Οἱ δυνάμενοι ἄς στείλουν κάτι σέ ἀπόρους οἰκογενείας»*⁴⁴⁹ Για την οικονομική ενίσχυση των απόρων, ο Σύλλογος πολυτέκνων ενεργεί γενική απογραφή των αστέγων και των πολυτέκνων οικογενειών, με σκοπό την στέγασή τους. Μέσα στον Μάιο συντελείται η

⁴⁴⁵Είναι η δευτερότοκη κόρη του βασιλιά Παύλου και της Φρειδερίκης, αδερφή του Κωνσταντίνου και της Σοφίας στο: Θελάδα Εύα /Μετάφραση: Αλεξανδροπούλου Παναγιώτα (2010). *Ειρήνη, η ασυμβίβαστη Πριγκίπισσα*, Αθήνα: Φερενίκη

⁴⁴⁶Η Μικρά της ΕλασσόναςΑ, φ.3, 19.12.1959,σελ.2, *Η γνώμη μας: Η Α.Β.Υ. Πριγκίπισσα Ειρήνη*

⁴⁴⁷Ο.π.,*Το μαθητικό εισιτήριο*

⁴⁴⁸Η Μικρά της Ελασσόνας,Α,φ.13,16.04.1960,σελ.1, *Η γνώμη μας: Η πληγή της τοκογλυφίας*

⁴⁴⁹Ο.π.,σελ.2, *Το καθήκον*

αναθεώρηση των απόρων, οι οποίοι θα προσέλθουν στις ενοριακές επιτροπές για την σύνταξη αίτησής τους

Παρόλα τα οικονομικά προβλήματα, γίνεται έκκληση προς τους δημότες τα επαρχίας, που έχουν οφειλές να σπεύσουν να εξοφλήσουν τα χρέη τους για την αντιμετώπιση των οικονομικών αδιεξόδων της Κοινότητας Ελασσόνας: *«Ἡ Κοινότης Ἐλασσόνος ποιεῖται ἔκκλησιν εἰς τὰ ἐγγενή αἰσθήματα τῶν ὀφειλετῶν δημοτῶν ὅπως σπεύσουν εἰς τὴν ἐξόφλησίν των»*.⁴⁵⁰

Το χρονογράφημα σχολιάζει ένα κοινωνικό φαινόμενο που παρατηρείται ως αποτέλεσμα της οικονομικής στενότητας που επικρατεί : τη σύναψη γάμων με κίνητρο, όχι την αγάπη αλλά τις χρηματικές απολαβές, την προίκα:«- *Τί δεν ἀποφασίζεις; - Μοῦ δίνουν 150 χιλ. Δέν συμφέρει ὅμως. Ἄν βγάλω 200 θα ἀποφασίσω. – Τί ; ἔχετε κανένα κτῆμα γιά πούλημα; Τί κτῆμα καημένε! Για γάμο μιλάμε!!!*».⁴⁵¹ Η οικονομική στενότητα των αγροτών που αποτελούν και την πλειοψηφία του πληθυσμού, οδηγεί στη φτώχεια και δυστυχώς σε ένα άλλο κοινωνικό πρόβλημα, αυτό της ανεργίας με τραγικά επακόλουθα για την περιοχή, όπως θα φανεί στη συνέχεια μέσα από την «Μικρά». Αξιοσημείωτη είναι η προσπάθεια των καπνοπαραγωγών να εφαρμόσουν τις διατάξεις του Νόμου και να καθαρίσουν τα προϊόντα τους από τα εμπορικώς άχρηστα καπνόφυλλα. Το βέβαιο είναι πως με τον τρόπο αυτό θα συμβάλλουν στην καταπολέμηση της καπνικής κρίσης: *«Μεθ' ἱκανοποιήσεως παρακολουθοῦμεν τὴν ἐπιμέλειαν τῶν καπνοπαραγωγῶν καὶ τὴν συστηματικὴν ἐκ μέρους των ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ Νόμου»*.⁴⁵² Δεδομένου του μεγάλου ποσοστού φτώχειας στην Ελλάδα, εγείρεται το σκληρό ερώτημα, μέσα από την «Μικρά», γιατί δεν θεσπίζεται νόμος με τον οποίο να επιβάλλεται ακόμα και ο θάνατος σε όσους καταχρώνται το δημόσιο χρήμα και νοθεύουν τα τρόφιμα του ελληνικού λαού: *«Διατί δεν καθορίζεται καὶ ἕνας νόμος, ποὺ νὰ ἐπιβάλλεται καὶ ὁ θάνατος ἀκόμη εἰς τοὺς καταχραστάς του Δημοσίου χρήματος καὶ νοθευτῶν τροφίμων;»*.⁴⁵³ Μάστιγα τείνει να γίνει η επαιτεία στην Ελασσόνα, καθώς συρρέουν

⁴⁵⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.15, 14.05.1960, σελ.2, *Ἐκκλησις*

⁴⁵¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.18, 02.08.1960,σελ.2, *Το χρονογράφημά μας*

⁴⁵² Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.20,30.08.1960,σελ.2, *Η γνώμη μας: Οι καπνοπαραγωγοί*

⁴⁵³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β ,φ.30, 24.12.1960, σελ.1, *Η γνώμη μας: Η πολυνομία*

και επαίτες από άλλες πόλεις, οι οποίοι ωστόσο εξασκούν επάγγελμα προσοδοφόρο: *«Μία πληγή η οποία μαστίζει την πόλιν μας είναι οί άπειράριθμοι έπαίτες»*.⁴⁵⁴

Η φτώχεια και η ανεργία, φαινόμενα στα οποία στέκεται για μια ακόμη φορά η «Μικρά», γίνονται εμφανή μέσα από τη δημοσίευση του δράματος ενός πολίτη από τις Καρυές Ολύμπου, ο οποίος έχει 5 παιδιά (το ένα μάλιστα βρίσκεται στο νοσοκομείο από τσίμπημα φιδιού) και κατοικεί σε ετοιμόρροπο κτίριο. Στο κτίριο αυτό εργάζεται και το χρησιμοποιεί και ως αποθήκη. Ζητείται επέμβαση των αρμόδιων για βοήθεια κάθε είδους και κυρίως εύρεσης εργασίας.⁴⁵⁵ Προτροπή από την εφημερίδα σε όσους έχουν την οικονομική ευχέρεια να βοηθήσουν τους άπορους τώρα που πλησιάζουν οι γιορτές των Χριστουγέννων.⁴⁵⁶ Από άλλη στήλη γίνεται αναφορά στο ίδιο πρόβλημα, γι' αυτό ζητείται κοινωνική μέριμνα για τους άπορους, παίρνοντας ως παράδειγμα την περίπτωση της κυρά Μαρίας: *«κάποια τέλος πάντων άρμόδια ύπηρεσία να προσέξη με ένδιαφέρον τό θέμα τών άποκλήρων και να έκδηλώση την στοργήν, πού οφείλομε πρός τούς πάσχοντας συνανθρώπους μας»*.⁴⁵⁷ Οι πολίτες να προσφέρουν βοήθεια στους άπορους. Δίνονται συγχαρητήρια σε δύο ανθρώπους που δώρισαν 300 δραχμές σε 2 άπορες οικογένειες μέσω της εφημερίδας.⁴⁵⁸ Δημοσίευση του έργου του Γραφείου Κοινωνικής Προνοίας Ελασσόνας. Έχει αναπτυχθεί συνεχής επικοινωνία μεταξύ των ορφανών παιδιών με τους θετούς γονείς τους στην Αμερική, οι οποίοι φροντίζουν για τις ανάγκες διαβίωσής τους: *«Μεταξύ δε τών μικρῶν και θετῶν γονέων ἔχει άναπτυχθῆ μία συνεχής άλληλογραφία εἰς την όποίαν έκτίθεται ή πρόοδος και αί άνάγκαι τοῦ παιδιοῦ»*.⁴⁵⁹

Παρά τα οικονομικά προβλήματα, παρατηρείται ένα σημαντικό ζήτημα με κοινωνικές συνέπειες και προεκτάσεις, καθώς επικίνδυνες διαστάσεις έχει λάβει η χαρτοπαιξία στον Νομό Λάρισας: *«Εἰς ἓνα χωριό χωρικός άπωλέσας τάς οἰκονομίας του ἔβαλε εἰς τό χαρτοπαίγνιο και ἓνα τενεκέ τυρί τροφή τών παιδιῶν του»*.

⁴⁵⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.47, 29.07.1961, σελ.2, *Η γνώμη μας: Οι επαίται*

⁴⁵⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.51, 23.09.1961, σελ.2, *Η γνώμη μας: Το δράμα*

⁴⁵⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ.107, 14.12.1963, σελ.1, *Φιλαλληλία*

⁴⁵⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ.102, 21.09.1963, σελ.1, *Η γνώμη μας: Η κυρία Μαρία*

⁴⁵⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.117, 02.05.1964, σελ., *Η γνώμη μας: Καθήκον*

⁴⁵⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.128, 19.08.1964, σελ.2, *Περίθαλψις*

Προσπάθεια ανάδειξης των προβλημάτων των γεωργών και της αντιμετώπισής τους γίνεται από τη στήλη η «γνώμη μας», η οποία προσπαθεί να αφουγκραστεί τα σοβαρά ζητήματα και να προτείνει λύσεις, έτσι ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι κοινωνικές ανισότητες λόγω της οικονομικής στενότητας κάποιων τάξεων, κυρίως μικροκαλλιεργητών και κτηνοτρόφων. Η λύση για την αναζωογόνηση της γεωργικής παραγωγής είναι η χορήγηση οικονομικών κινήτρων στους παραγωγούς: «Γενναία πριμοδότησις και στήριξις τῶν τιμῶν τῶν λοιπῶν γεωργικῶν προϊόντων».⁴⁶⁰

Παρουσίαση των ασφαλιστικών προγραμμάτων της Α.Τ.Ε. για τους αγρότες, λόγω χαλαζόπτωσης και των ζημιών που προκαλεί, καθώς επίσης και λόγω θνησιμότητας και αχρήστευσης των μεγάλων ζώων: «Ἡ Ἀγροτική Τράπεζα διατηρεῖ το φθηνότερο ἀσφαλιστικό κόστος σέ ὅλους τοὺς ἀσφαλιστικούς κλάδους καί καταβάλλει τη μεγαλύτερα δυνατή ἀποζημίωσι.».⁴⁶¹ Επίσης, γίνεται παρουσίαση στους καπνοκαλλιεργητές των λόγων, για τους οποίους επιβάλλεται, να γίνει η καταστροφή των ακατάλληλων καπνών, καθώς δε θα έχουν καμιά εμπορική αξία: «Ἐξ ἄλλου γενικώτερον συμφέρον τῶν καπνοπαραγωγῶν μας εἶναι, διά να κρατηθῆ ὑψηλά ἡ φήμη τῶν καπνῶν Ἐλασσόνος τά ὁποῖα ἔχουν ἀποκτήσει καλήν θέσιν εἰς την διεθνή καπναγοράν».⁴⁶² Προς την κατεύθυνση ενίσχυσης της κτηνοτροφίας αυτή τη φορά, η Δ/ση Γεωργίας Ν. Λάρισας οργάνωσε τριήμερο επιμορφωτικό σεμινάριο για τους προβατοτρόφους, το οποίο στέφθηκε με επιτυχία: «ἡ ὅλη ἐπιμορφωτική ἐκδήλωσις ἐστέφθη ὑπό πλήρους ἐπιτυχίας και εἶχεν ἐπικοδομητικά ἀποτελέσματα»⁴⁶³

Προβληματισμός για τη δυσκολία χρηματοδότησης των μαθητικών συσσιτίων από την Κοινότητα, εξαιτίας έλλειψης χρημάτων. Συχνή αναφορά κάνει η εφημερίδα σε κάθε ευκαιρία που βρίσκει κατάλληλη για παρότρυνση οικονομικής βοήθειας των άπορων και φτωχών πολιτών. Ορμώμενη από το γεγονός του εορτασμού των Χριστουγέννων, προσκαλεί τους πολίτες, και κυρίως τους εύπορους, τις γιορτινές αυτές μέρες να μην λησμονήσουν τους λιγότερους τυχερούς της ζωής και να τους συνδράμουν.⁴⁶⁴ Ενδεικτικό της όλης οικονομικής κατάστασης, συνεχίζει να αποτελεί επίσης το σχόλιο της «Μικράς» για το φαινόμενο της τοκογλυφίας, στην οποία

⁴⁶⁰ Η Μικρά της Ελασσόνος, ΣΤ, φ.144, 17.04.1965, σελ.1, *Η γνώμη μας: Η αναδιάρθρωσις*

⁴⁶¹ Ο.π., σελ.2, *Αγρότη*

⁴⁶² Η Μικρά της Ελασσόνος, ΣΤ, φ.152, 31.07.1965, σελ.1, *Η γνώμη μας: Διά τους καπνοπαραγωγούς*

⁴⁶³ Η Μικρά της Ελασσόνος, ΣΤ, φ.141, 06.03.1965, σελ. , *Η γνώμη μας: Προσπάθειαι*

⁴⁶⁴ Η Μικρά της Ελασσόνος, ΣΤ, φ.163, 24.12.1965, σελ.1, *Η γνώμη μας: Καθήκον*

αναγκάζονται να καταφύγουν οι επαγγελματίες, καθώς υπάρχει έλλειψη ρευστότητας στην αγορά. Το αποτέλεσμα γι' αυτούς είναι καταστροφικό.⁴⁶⁵

Μετανάστευση

Η εφημερίδα στέκεται συχνά σε ένα άλλο κοινωνικό φαινόμενο, στο μεταναστευτικό κύμα των Ελλήνων στο εξωτερικό που οδηγεί στην ερήμωση και στην εγκατάλειψη της ελληνικής περιφέρειας. Κρούει τον «κώδωνα του κινδύνου», καθώς το φαινόμενο αυτό παίρνει μεγάλες διαστάσεις και στην επαρχία Ελασσόνας και αναφέρει ότι αγκάθι για την κοινωνία, αποτελεί η μετανάστευση των Ελλήνων. Αυτές τις γιορτινές μέρες η λύπη γι' αυτή την κατάσταση μεγάλωσε. Ωστόσο, όμως είναι άξιοι συγχαρητηρίων οι συμπατριώτες Ελασσονίτες, οι οποίοι όχι μόνο προόδευσαν με την σκληρή εργασία τους στο εξωτερικό, αλλά δεν σταμάτησαν ποτέ να ενισχύουν την γενέτειρά τους: *«Πολλά παιδιά τῆς Ἐλασσόνας εἶναι ζενιτεμένα. Κατόρθωσαν με την ἔντιμον, σκληράν και ἐπίπονον ἐργασία των νά προοδεύσουν. Ἡ προσφορά των γενικῶς προς την Ἐπαρχίαν ὑπῆρξε γενναία»*.⁴⁶⁶ Ωστόσο, τον κώδωνα κινδύνου, λόγω της έντονης μετανάστευσης των νέων της επαρχίας, οφείλουν να κρούσουν οι αρμόδιοι και να προβούν σε γενναίες αποφάσεις: *«Βίαιον κῶμα μεταναστεύσεως και πάλιν ἐσημειώθη εἰς την ἐπαρχίαν μας. Ἡ εὐθύνη τῶν ἀρμοδίων διαγράφεται ὡμή»*.⁴⁶⁷

Απάντηση του Υπουργού, Δ. Μακρή στην αναφορά του βουλευτή Ελασσόνας, Γραμματίδη για την αυξανόμενη μετανάστευση των κατοίκων της Επαρχίας, κυρίως στη Δ. Γερμανία, ο οποίος διαβεβαιώνει ότι η κίνηση της μετανάστευσης βρίσκεται μέσα στα φυσιολογικά επίπεδα και ότι η ροή αυτή θα σταματήσει, μέχρι να επιτευχθεί η ανάπτυξη της οικονομίας της Πατρίδας: *«Νά γνωρίσωμεν ὅτι ἐπί τοῦ θέματος τούτου τῆς μεταβάσεως ἐργατῶν εἰς Δ. Γερμανίαν διά ἐργασίαν ... περιορίζεται εἰς φυσιολογικά ὄρια»*.⁴⁶⁸ Όμως η Επαρχία Ελασσόνας ερήμωσε και το κράτος αντιμετωπίζει το πρόβλημα της ανεργίας, ωθώντας τους ανθρώπους να

⁴⁶⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, 8^ο, φ.201, 25.10.1967,σελ.1, Η γνώμη μας: Η πληγή της τοκογλυφίας

⁴⁶⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.27, 12.11.1960,σελ.1, Η γνώμη μας: Ξενιτεμένοι πατριώται μας

⁴⁶⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.34, 11.01.1961,σελ.1, Η γνώμη μας: Κώδων κινδύνου

⁴⁶⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.41, 20.05.1961, σελ.1, Η απάντησις

μεταναστεύσουν, αντί να τους κρατήσουν εδώ: «*Η Μετανάστευση έγινε τής μόδας με την βοήθεια αντί το εμπόδιο της πολιτείας*». Α.⁴⁶⁹

Λόγω της έντασης του μεταναστευτικού κύματος, γίνεται παρουσίαση από τον Πρόεδρο Εμπορικής Ένωσης Ελασσόνας, Μ. Σαράτση, των οικονομικών και κοινωνικών συνεπειών της μετανάστευσης των Ελλήνων. «*Πρό τής σκληρής αυτής πραγματικότητας τά έργατικά χέρια έφυγαν διά την Γερμανίαν. Είς τήν Καλλιθέα λέγει χωρίον τής περιφέρειάς μου έχουν μείνει παιδιά από ηλικίας 12 χρόνων καί κάτω*». Επίσης ζητά δημιουργία γραφείου ασθενείας και υποκαταστήματος Εμπορικής Τράπεζας στην Ελασσόνα.⁴⁷⁰

Στο ακανθώδες πρόβλημα της μετανάστευσης επανέρχεται ο Φοίβος Καζάκης. Με επιστολή του σχολιάζει το φαινόμενο της μετανάστευσης, δίνοντας ακριβώς τους αριθμούς με τα άτομα από το χωριό Καλλιθέα, που έχουν εγκαταλείψει τον τόπο τους. «*Ίδοϋ, είς την Καλλιθέαν επί 372 άρρένων καί 390 θηλέων κατοίκων από 21 έτους και άνω μετανάστευσαν άνδρες 119, γυναίκες 101 ήτοι τά 32% τών άνδρων και τά 26% τών γυναικών*».⁴⁷¹ Η μετανάστευση και οι κοινωνικές της συνέπειες απασχολούν και τη στήλη «η γνώμη μας», όπου αναφέρεται πως παρά την νοσταλγία των Ελλήνων μεταναστών για την πατρίδα τους, το κύμα μετανάστευσης αυξάνεται συνεχώς, καθώς δεν μπορούν να εξασφαλίσουν τα αναγκαία στην χώρα τους.⁴⁷² Για τον λόγο αυτό, ζητείται μέριμνα από την Κυβέρνηση, ώστε οι νέοι της Επαρχίας, να παραμείνουν στον τόπο τους, βελτιώνοντας τις συνθήκες διαβίωσης στην ύπαιθρο: «*Δρόμους δεν έχομεν, φῶς δεν έχομεν, οϋτε και θα άποκτήσωμεν διά πολλά χρόνια, παρά τάς παχυλάς ύποσχέσεις τών έκάστοτε ίσχυρῶν από τάς όποιás έβαρυστομαχιάσαμε*».⁴⁷³

Προσεχώς η Κυβέρνηση θα συζητήσει για το ζήτημα της μετανάστευσης των Ελλήνων, θέμα το οποίο η εφημερίδα θεωρεί τη μεγαλύτερη πληγή της χώρας και το οποίο πλήττει και την επαρχία Ελασσόνας, καθώς η «αιμορραγία» της νεολαίας προς το εξωτερικό, έχει σοβαρές επιπτώσεις και συνεχώς παίρνει μεγάλες διαστάσεις. Η Κυβέρνηση οφείλει, να λάβει μέτρα για την επιστροφή τους, ώστε να ενισχυθεί η

⁴⁶⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ. 60, 20.01.1962, σελ. 1, *Το χρονογράφημά μας*

⁴⁷⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ. 78, 29.09.1962, σελ. 1, *Αι δηλώσεις*

⁴⁷¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ. 83, 08.12.1962, σελ. 1, *Η γνώμη μας: Το (Αύντισε) της Μεταναστεύσεως*

⁴⁷² Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ. 90, 06.04.1963, σελ. 2, *Η γνώμη μας: Η αιμορραγία*

⁴⁷³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ. 123, 11.08.1964, σελ. 2, *Τα μέτρα*

Ελλάδα σε κάθε τομέα: *«Πρέπει να υπάρξει αληθινή στοργή για τὰ λαϊκά στρώματα να δημιουργηθοῦν συνθήκες ζωῆς ἀνθρωπινότερες, ὅποτε ἡ μετανάστευσις θα περιορισθῆ πολὺ ἂν δὲν σταματήσῃ ὀλότελα».*⁴⁷⁴Το μεταναστευτικό απασχολεί και πάλι την «Μικρά», η οποία ασκεί σκληρή κριτική στην Κυβέρνηση που μόνο υπόσχεται και δεν κάνει καμιά ενέργεια, για να επιστρέψουν οι Έλληνες στην χώρα τους. Έτσι τροφοδοτούνται άλλες χώρες με εργατικά χέρια, η Ελλάδα ερημώνει, η πλειονότητα των Ελλήνων είναι ηλικιωμένοι και ο εχθρός караδοκεί: *«Δι' ὃ και οἱ Τοῦρκοι εὐλόγως ἀναθαρρήσαντες, με την αἰμορραγίαν και την φαγωμάραν μας, διεκδικοῦν την Δυτικὴν Θράκη, τὰς τοῦ Αἰγαίου και την Θεσσαλονίκη».*

⁴⁷⁴Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.127, 05.09.1964,,σελ.1,Η μετανάστευσις

Προσκοπισμός

Ο θεσμός του Προσκοπισμού κάνει έντονη την παρουσία του στην πόλη της Ελασσόνας. Η στήλη «Ανά την πόλιν και την επαρχίαν μας» αναφέρει ότι διορίστηκε τοπικός έφορος προσκόπων ο καθηγητής Σωματικής αγωγής του Γυμνασίου, Βασ. Παπαχρήστου.⁴⁷⁵ Η διοικούσα επιτροπή του αποτελείται από τους εξής: Μ. Ζαχαρία, Ι. Πανταζή, Ν. Καζάκο, Αλ. Αδάμου, Α. Παπανικολάου, Β. Γκούντα, Α. Λαζάρου, Δ. Χλωροκώστα και Θ. Σακκά.⁴⁷⁶

Σε άλλη στήλη αναφέρεται, ότι από την τοπική εφορεία Προσκόπων έγινε δοξολογία για τη συμπλήρωση 50 χρόνων από την ίδρυση Προσκοπισμού στην Ελλάδα.⁴⁷⁷ Ο Σύνδεσμος Προσκόπων Ελασσόνας εκφράζει την ικανοποίησή του προς τον Πρόεδρον της Κοινότητας και προς όλο το Συμβούλιο για τη δωρεά 30.000 δραχμών με σκοπό την ίδρυση Προσκοπείου, καθώς και για την παραχώρηση κατάλληλου οικοπέδου για τον ίδιο σκοπό.⁴⁷⁸ Η «Μικρά» με τη σειρά της, χαιρετίζει την ίδρυση της οργάνωσης του Προσκοπισμού στην Ελασσόνα, η οποία με τα κατάλληλα ηγετικά στελέχη, θα συμβάλει στη διαπαιδαγώγηση της νεολαίας.⁴⁷⁹

Πνευματική Δράση

Η προσωπική επαφή του δραστήριου μητροπολίτη Ελασσόνας, Ιακώβου, με τον υφυπουργό εθνικής άμυνας, Θεμελή, είχε ως αποτέλεσμα τη δωρεά στην πόλη χάλκινου ηρώου. Η επιλογή της παράστασης του ηρώου, επαφίεται στην καλλιτεχνική διάθεση των κατοίκων, ωστόσο, ζητείται η θεματολογία του να είναι σχετική με την απελευθέρωση της πόλης.⁴⁸⁰ Το «Χρονογράφημα» του φύλλου 7 αναφέρεται στη ρουτίνα της καθημερινότητας σε μια μικρή επαρχιακή πόλη, όπως η Ελασσόνα. Περιγράφει την καθημερινή ζωή των κατοίκων και μέσα από τα γραφόμενα, κατατίθεται η ένσταση για την έλλειψη πνευματικής δραστηριότητας. Για

⁴⁷⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.3, 19.12.1959, σελ.2, *Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας*

⁴⁷⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.7, 30.01.1960, σελ.1, *Ματιές στη πόλιν και την επαρχία μας*

⁴⁷⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.14, 30.04.1960, σελ.2, *Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας*

⁴⁷⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.33, 28.01.1961, σελ.2, *Τοπικός Σύνδεσμος Προσκόπων*

⁴⁷⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.57, 09.12.1961, σελ.2, *Οι Πρόσκοποι*

⁴⁸⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.2, 05.12.1959, σελ.1, *Ανακοίνωσις*

τον λόγο αυτό, ρίχνει ευθύνη στους πνευματικούς ταγούς της πόλης: *«Τούτη είναι και θα μείνει η ζωή μας, ανοίγουμε το ξημέρωμα τα μαγαζιά μας, κλείνουμε το μεσημέρι για φαγητό, τρυπώνουμε στο καφενείο. Και είναι αυτό ο ρυθμός και η ζωή μιας πόλης που εγγίζει τις 10.000 κατοίκους με τόσους δικηγόρους, γιατρούς, καθηγητές κ.τ.λ. Που είναι η πνευματική ανησυχία; Τι κάνουν οι υποτιθέμενοι πνευματικοί ηγέτες του τόπου.»*⁴⁸¹

Σύμφωνα με το κύριο άρθρο του φύλλου 12, την ανάπτυξη, την πρόοδο και την εξέλιξη της Επαρχίας έχουν αναλάβει, κατά κύριο λόγο, άνθρωποι του μόχθου, της βιοπάλης, Επαγγελματίες – Βιοτεχνίες – Εργάτες και Αγρότες. Στην προσπάθειά τους αυτοί έχουν αρωγό τον Σεβασμιότατο Μητροπολίτη, Ιάκωβο. Δυστυχώς όμως, στους αγώνες αυτούς δεν έχουν τη συμπαράσταση των ανθρώπων του πνεύματος, των επιστημόνων που ζουν και εργάζονται στην πόλη της Ελασσόνας. Είναι επιτακτική ανάγκη να κινητοποιηθούν και να πρωτοστατήσουν στον κοινό αγώνα όλων των πολιτών: *«Τον αγώνα διά την ανάπτυξιν, προαγωγήν*

*Και ανόρθωσιν τῆς Ἐπαρχίας ἔχουν ἐπωμισθῆ ἄνθρωποι τῆς σκληρῆς βιοπάλης ὑπὸ τὴν φωτεινὴν καθοδήγησιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου κ.κ. Ἰακώβου. Υπάρχουν, ζουν και κινδυνῶνται μεταξύ αὐτῶν ἄνθρωποι τοῦ πνεύματος, ἐπιστήμονες, βιομήχανοι, οἱ ὁποῖοι λάμπουν διὰ τῆς ἀπουσίας των».*⁴⁸²

Επιβάλλεται η ανέγερση Δημοτικής Βιβλιοθήκης στην Ελασσόνα, η οποία θα συμβάλλει στην πνευματική εξύψωση των πολιτών.. Παρά την αναφορά της στον ετήσιο προϋπολογισμό, πάντα προτεραιότητα έχουν άλλα θέματα. Πρέπει να δοθεί έμφαση στην πνευματική ανάπτυξη του τόπου, συνεχίζει να τονίζει η «Μικρά», καθώς: *«Τὴν προσοχὴν και τὸ ἐνδιαφέρον ὅλων ἔχει ἀπορροφήσει τὸ ποδόσφαιρον κατὰ κύριον λόγον και τὸ καφενεῖον κατὰ δεύτερον».*⁴⁸³ Στο ίδιο θέμα, στέκεται η εφημερίδα, σύμφωνα με την οποία λύπη και ντροπή προκαλεί η βαρύτητα που δίνει στην άνοδο του πνευματικού επιπέδου η Ελλάδα και οι πνευματικοί ηγέτες της, μετά από έρευνα για 22 χώρες, που δημοσίευση Ουνέσκο για τον αριθμό των Δημοτικών βιβλιοθηκών με την χώρα να κατατάσσεται τελευταία: *«Ἡ «Ουνέσκο», ἡ γνωστὴ*

⁴⁸¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.7, 30.01.1960, σελ.2, *Το χρονογράφημά μας*

⁴⁸² Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.12, 09.04.1960, σελ.1, *Εγερτήριο σάλπισμα*

⁴⁸³ Η Μικρά της Ελασσόνας Ε, φ.115, 04.04.1964, σελ.1, *Η Δημοτική Βιβλιοθήκη*

*μορφωτική όργανωσις ΟΗΕ έδημοσίευσε στατιστική δημοσίων βιβλιοθηκῶν δι' εΐκοσι δύο χώρας, εΐς την τελευταίαν θέσιν κατέχει ή Έλλάς μέ 207 βιβλιοθήκας».*⁴⁸⁴

Θέμα γοήτρου για την Ελασσόνα αποτελεί και η διάσωση της Φιλαρμονικής της, καθώς δεν είναι δυνατόν για μια τέτοια πόλη να απουσιάζει η μουσική από τις εκδηλώσεις της.⁴⁸⁵ Ανάγκη για την πολιτιστική ανάπτυξη του τόπου, επισημαίνεται ακόμη μία φορά, η δημιουργία Δημοτικής Βιβλιοθήκης, η οποία θα συντελέσει στην άνοδο του πνευματικού επιπέδου των ανθρώπων. Η Ελασσόνα λόγω θέσης και ιστορίας έχει το υπόβαθρο για ένα τέτοιο εγχείρημα: *«Τό πλούσιο, εύτυχῶς, πνευματικό δυναμικό τῆς πόλεως καί ή οΐκονομική κατάστασις αὐτῆς, παρέχουν σαφεΐς έγγραῖσις διά την έπιτυχία ενός τέτοιου σκοποῦ».*⁴⁸⁶ Για το θέμα αυτό, απευθύνεται παράκληση από την εφημερίδα προς τον Μητροπολίτη Ελασσόνας να διαθέσει οικόπεδο της Εκκλησίας για την οικοδόμηση της Βιβλιοθήκης του Ε.Μ.Ο. Δεσκάτης.⁴⁸⁷ Σημαντική θεωρείται επίσης, η πρωτοβουλία της ΑΤΕ για την ίδρυση βιβλιοθηκῶν σε διάφορα χωριά της Επαρχίας: *«Η Άγροτική Τράπεζα άπεφάσισε να ίδρύση βιβλιοθήκας εΐς χωρία μέ βιβλία γεωργικοῦ, οικονομικοῦ και τεχνικοῦ περιεχομένου, ὡς καΐτοι ταῦτα γενικῆς μορφώσεως».*⁴⁸⁸

Η «Μικρά» συνεχίζει να δημοσιεύει και να ασχολείται με άλλα θέματα που απασχολούν την ανάπτυξη και αναβάθμιση της περιοχής της Ελασσόνας, όπως η λειτουργία ραδιοφωνικού σταθμού στην πόλη. Στα πλαίσια αυτά, αναφέρεται στον Ελευθ. Καρρά, ο οποίος ευχαριστεί την «Μικρά» για τις ευχές της για τον πρώτο ραδιοφωνικό σταθμό της πόλης, «Ολυμπιώτισσα». Ο ίδιος, όμως, ευχαριστεί τον Μητροπολίτη, που του προσέφερε, ότι ήταν αναγκαίο για την υλοποίηση του έργου.⁴⁸⁹

Ενδιαφέρον καταγράφεται μέσα από την εφημερίδα για την προώθηση της παράδοσης, καθώς δημοσιεύεται η πρόσκληση του Δ. Ι. Νικολόπουλου, ο οποίος προσκαλεί όποιον Θεσσαλό επιθυμεί να στείλει στα «Χρονικά Λαρίσης» στοιχεία της θεσσαλικής παράδοσης, ώστε να δημιουργηθούν τα θεμέλια για την ανέγερση «Κέντρου Λαογραφικών Σπουδών Θεσσαλίας»: *«... να μᾶς άποστείλει σ' ένα άπλό*

⁴⁸⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε,φ. 118, 16.05.1964,σελ.1, *Η γνώμη μας: Πλήρης κατάπτωσις*

⁴⁸⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.156, 18.09.1965, σελ.2, *Η Φιλαρμονική*

⁴⁸⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζο, φ.165, 22.01.1966, σελ.1, : *Δημοτική βιβλιοθήκη*

⁴⁸⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.80, 20.10.1962, σελ.2, *Η βιβλιοθήκη*

⁴⁸⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.136, 05.01.1965, σελ.1, *Βιβλιοθήκη*

⁴⁸⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζο, φ.172, 07.05.1966, σελ.2, *Επιστολαί*

χαρτί μία ασυνήθιστη λέξη ή φράση, μία παροιμία, έναν ιδιωματισμό ένα τραγουδάκι, ένα ανέκδοτο ένα παραμύθι, ένα αίνιγμα, μία εύχη, μία όνοματοποιΐα, μία περιγραφή ενός έθιμου, ενός γιορτασμοῦ ή ενός πανηγυριοῦ...».

Η εφημερίδα τιμά τους ανθρώπους που πρόσφεραν στην πατρίδα και καλεί όλους τους πολίτες στις 26 Φεβρουαρίου, όπου θα τελεστεί με κάθε λαμπρότητα στην Κωμόπολη της Τσαριτσάνης, πάνδημο μνημόσυνο του μεγάλου Διδασκάλου του Γένους: Κων. Οικονόμου του Εξ/μων. Θα πρέπει η τελετή να λάβει χαρακτήρα Πανθεσσαλικό. Καθήκον των αρμοδίων να μεριμνήσουν για το θέμα αυτό⁴⁹⁰

Με κοινή απόφαση του Μητροπολίτη Ελασσόνας και του Υπουργείου Προεδρίας Κυβερνήσεως η μοναδική σε αξία θύρα της Ι. Μ. Ολυμπιωτίσης θα φιλοξενηθεί στην Έκθεση Βυζαντινής Τέχνης τον Απρίλιο στην Αθήνα. Κατά τις εργασίες συντήρησης των αγιογραφιών της Ι.Μ. Ολυμπιωτίσης ανακαλύφθηκαν αγιογραφίες Μακεδονικής Τέχνης του 13^{ου} και 14^{ου} αιώνα..⁴⁹¹Στα πλαίσια αυτά, καταγράφεται η επίσκεψη του Αρχαιολόγου Παύλου Λαζαρίδη στην Ι. Μ. Ολυμπιωτίσης, στην οποία γίνονται εργασίες. Ο Λαζαρίδης θα επιστρέψει για να εξετάσει με τον Μητροπολίτη το ενδεχόμενο έναρξης εργασιών επιδιόρθωσης σε άλλα μνημεία.

Προτείνεται τέλος, η διαρκής ύπαρξη συνεργείου αρχαιολογίας στην περιοχή, μετά τους αρχαιολογικούς θησαυρούς, που έχουν έρθει στο φως. Επίσης ο Νομάρχης θα πρέπει να μεριμνήσει για την δημιουργία εργαστηρίου έρευνας και συντήρησης των ευρημάτων, για να παραμένουν στην περιοχή και να μην μεταφέρονται αλλού για την μελέτη τους.⁴⁹²

Δικομανία

Οξύτατος επαγγελματικός ανταγωνισμός διαπιστώθηκε μεταξύ του Ιατρικού Κόσμου, σε δίκη που διεξήχθη λίγες μέρες πριν και στην οποία δικάζονταν γιατρός της πόλεως. Σύμφωνα με τη γνώμη μας», θα πρέπει οι εν λόγω επιστήμονες να ομολογήσουν τόσο για το καλό τους, όσο και για το καλό της Κοινωνίας: *«Από την*

⁴⁹⁰Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.35, 25.02.1961,σελ.1, *Η γνώμη μας: Το μνημόσυνο*

⁴⁹¹Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ.111, 08.02.1964, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

⁴⁹²Η Μικρά της Ελασσόνας, 8^ο, φ.191, 04.02.1967, σελ.2, *Να συγκεντρωθούν*

*δίκην που διεξήχθη πρό ημερών και εδικάζετο ιατρός της πόλεώς μας, διεπιστώθη οζύτατος επαγγελματικός ανταγωνισμός του ιατρικού κόσμου».*⁴⁹³

Ορμώμενη από τέτοιου είδους συμβάντα η «Μικρά», μέσα από τη στήλη «Χρονογράφημα» καυτηριάζει την έντονη διάθεση των Ελασσονιτών για δικομανία. Αναφέρεται πως η απονομή της δικαιοσύνης, σύμφωνα με τους παλιούς, δινόταν στους ανθρώπους από τη θεά Θέτιδα που καθόταν στον θρόνο της στον Όλυμπο. Όμως ο άνθρωπος μορφώθηκε, προόδευσε, εξελίχθηκε και «μετέτρεψε», τη θεά Θέτιδα σε Γραπτούς Νόμους, που τώρα με τη σειρά τους αυτοί θα απονείμουν τη δικαιοσύνη. Τι συμβαίνει όμως στην μικρή επαρχία Ελασσόνας, που δεν φημίζεται για τις κακοτοπιές της, ωστόσο κάθε Σάββατο το 65% των ανθρώπων της κατεβαίνουν για δίκες : *«Ηρεμη αλλά αυστηρή φανταζόταν οι παλαιοί την Θεά Θέτιδα που από τον θρόνον του Ολύμπου έστελνε τη δικαιοσύνη. «Ο Άνθρωπος μορφώθηκε, η θεά Θέτις έγινε νόμος γραπτός. Όμως να' ναι τόσοι πολλοί οι αδικούμενοι στην περιφέρειά μας που ν' άρχονται ποτάμι ανθρώπινο στη δικαιοσύνη; Η περιοχή μας δεν φημίζεται για τις κακοτοπιές της».*⁴⁹⁴

Ονομασία Οδών

*Η εφημερίδα έλαβε και δημοσίευσε επιστολή στις 20-3-60, από τον Δ. Φώλια, συνταξιούχο, σύμφωνα με την οποία ο Φώλιας ζητά να μη χρησιμοποιείται η λέξη «Βαρόσι», για την ονομασία μιας περιοχής στην πόλη της Ελασσόνας, αλλά η περιοχή να ονομάζεται συνοικία των Εισοδίων της Θεοτόκου. Ο λόγος είναι ότι η λέξη «Βαρόσι» είναι τουρκική και σημαίνει χώρος «βρωμερός».*⁴⁹⁵ Η Ελασσόνα αποτελεί πλέον μια πόλη αρκετά αναπτυγμένη. Βασικό θέμα η ονομασία των οδών της πόλης. Οι τοπικοί άρχοντες αποφάσισαν να δώσουν σε βασικούς δρόμους τα ονόματα ξακουστών ανδρών, που όμως δεν έχουν καμιά σχέση με την πόλη: *«Αύθαίρετα θρονιαάζουν ξένους άφεντάδες στήν μικρή μας πόλη. Τί σχέση έχουν μέ τόν τόπο μας;».*⁴⁹⁶ Ωστόσο, το όνομα πολιτικού του Νομού, δόθηκε στους δρόμους

⁴⁹³Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ. 11, 24.03.1960, σελ. 1, *Η γνώμη μας: Οι ιατροί*

⁴⁹⁴Ο.π., σελ. 2, *Το Χρονογράφημα μας*

⁴⁹⁵Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ. 11, 24.03.1960, σελ. 2, *Επιστολή*

⁴⁹⁶Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ. 21, 13.08.1960, σελ. 2, *Το χρονογράφημά μας*

αρκετών χωριών της Επαρχίας, αγνοώντας ίσως οι τοπικοί άρχοντες το διάταγμα, με το οποίο απαγορεύεται να δίνεται η ονομασία ζώντων προσώπων στους δρόμους. Ο Νομάρχης καλείται να εφαρμόσει την απαγορευτική αυτή διάταξη.⁴⁹⁷ Για το ζήτημα της ονομασίας των δρόμων, ο Αθ. Πιτένης προτείνει μία οδός της Ελασσόνας να πάρει το όνομα του ταγματάρχη Ιωάννη Μπαλντούμη. *«Είναι γνωστή ή δρᾶσις τοῦ Ταγματάρχου Ἰωάννου Μπαλντούμη τοῦ Ἡρώος αὐτοῦ ὄλων τῶν πολέμων, ὅπως γνωστός καί ὁ μαρτυρικός του θάνατος, διά τοῦτο θα ἔπρεπε να εἶχε τιμηθῆ ἔστω καί μόνο με την ὀνομασία μιᾶς ὁδοῦ».*⁴⁹⁸

Νέοι

Η «Μικρά», σύμφωνα με το κύριο άρθρο, τονίζει για μια ακόμη φορά ότι είναι μια εφημερίδα, που δεν εξυπηρετεί πολιτικές και οικονομικές σκοπιμότητες. Πρωταρχικό μέλημα της αποτελεί η ανάδειξη και η επίλυση βασικών ζητημάτων, που ταλανίζουν την επαρχία Ελασσόνας και κατ' επέκταση την ευρύτερη περιοχή: *«Ἡ ἀνά χειράς ἐφημερίς, ἀκομμάτιστος, ἀνεπηρέαστος καὶ ὄργανον καθαρῶς μόνον τῶν τοπικῶν συμφερόντων δὲν ἔκαμε τίποτε ἄλλο, παρά ἠγωνίσθη να διαπιστώσῃ ποῖα ζητήματα ἀπασχολοῦν σοβαρότερον τὴν ἐπαρχίαν μας».*⁴⁹⁹ Ένα από αυτά τα ζητήματα, όπως επισημαίνει η εφημερίδα, αφορά τη δημιουργική απασχόληση της νεολαίας. Από τον τίτλο του «χρονογραφήματος» *«Ὅταν ἦμουν ἐγὼ νέος!!»*, τονίζεται η σπουδαιότητα της προώθησης της δημιουργικότητας των νέων της επαρχίας. Μία φράση, που ακούγεται σε κάθε εποχή. Για τον λόγο αυτό πρέπει όλοι να ενδιαφερθούν για τους νέους της πόλης και να αξιοποιηθούν οι χώροι, που θα μπορούσαν να περάσουν δημιουργικά τον ελεύθερο χρόνο τους: όπως το ωδείο ή η Βιβλιοθήκη: *«Τᾶχασάν τί θά λένε οἱ δικοί μας νέοι ὅταν φθάσουν στά χρόνια του (παππού); Ποιος ἀπό μᾶς τούς ἔδωσε τό χέρι; Ὅλοι μας ἔχουμε τὴν εὐθύνη... πού δεν ἀπαιτοῦμε ἀπὸ τὰ παιδιά μας νά κόψουν τίς ὄρες διαμονῆς στα καφενεῖα».*⁵⁰⁰

Η οικονομική δυσκολία και κυρίως η ανησυχία για την επαγγελματική αποκατάσταση των νέων διαφαίνεται και στο κύριο άρθρο με τίτλο «η αγωνία των

⁴⁹⁷Ο.π.,σελ.1,*Η γνώμη μας: Διά τον κ. Νομάρχη*

⁴⁹⁸Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.114, 21.03.1964, σελ.1, *Η γνώμη μας: Επιστολαί*

⁴⁹⁹Η Μικρά της Ελασσόνας,Α,φ.15, 14.05.1960,σελ.1, *Από τα επάλλξεις*

⁵⁰⁰Ο.π, σελ.2,*Το χρονογράφημά μας*

νέων», στο οποίο γίνεται λόγος για το γεγονός ότι κάθε χρόνο, μετά τη λήξη της σχολικής χρονιάς η αγωνία γονιών και μαθητών κορυφώνεται, για το ποια θα είναι η τύχη των παιδιών, αν θα μπορέσουν να ανταπεξέλθουν στον εργασιακό τομέα, με την ανεύρεση μιας δουλειάς, σύμφωνα με τα προσόντα τους ή θα αναλώνονται στα καφεενεία ή σε άσχετες δουλειές. Το πρόβλημα των νέων δυστυχώς συνεχίζεται στα βουλευτικά γραφεία, τα οποία πουλούν υποσχέσεις. Το κράτος οφείλει να αναλάβει τις ευθύνες του: *«Κάθε χρόνο που τελειώνει το σχολικόν έτος, αρχίζει τό μεγάλο δράμα σέ χιλιάδες οίκογένειες μέ τό αγωνιϊώδες έρώτημα: «Τί θά γίνη τό παιδί μας, πού βγάξει τό Γυμνάσιο;»»*.⁵⁰¹

2.1. 10 Νέα Ήθη

Στη στήλη «χρονογράφημα», των φύλλων 20 και 23 τίγεται το ζήτημα στην αλλαγή των ηθών, της συμπεριφοράς και των συνηθειών του ανθρώπου που με τη σειρά τους οδήγησαν στην άνοδο της εγκληματικότητας. Οι αναμνήσεις αποτελούν τον βασικό κρίκο σύνδεσης παρελθόντος – παρόντος, σύμφωνα με τη στήλη, «Το χρονογράφημά μας». Το ταξίδι των αναμνήσεων 20 – 25 χρόνια πριν, σε ένα όμορφο χωριό στους πρόποδες του Ολύμπου καταδεικνύει τις αλλαγές, που έχουν επέλθει σε ήθη, συνήθειες, συμπεριφορές στην ζωή των ανθρώπων: *«20 χρόνια! Μία ζωή. Μία τεράστια άλλαγή. Ποιο είναι πολιτισμός τό παρόν ή τό παρελθόν;»*⁵⁰² Στο ίδιο θεματικό πλαίσιο κινείται και το «χρονογράφημα» του επόμενου φύλλου: Η μεταπολεμική κοινωνία έφερε νέα ήθη, νέες αρχές, πλήρη ελευθερία στον άνθρωπο και νέο τρόπο σκέψης και δράσης. Αποτέλεσμα, η αύξηση της εγκληματικότητας (κυρίως στις μεγάλες πόλεις), η ασυδοσία, ή έκλυση τών ήθων. Δυστυχώς, όμως και η Ελασσόνα υφίσταται την φθοροποιό δύναμη των εξελιγμένων επισκεπτών των Αθηνών και της Ευρώπης: *«Έγκλήματα στυγερά, έγκλήματα διά λόγους τιμής, γέμουν καθημερινώς τάς στήλας τών έφημερίδων. Ή μεταπολεμική περίοδος μᾶς έφερε νέα ήθη, νέας αρχάς... πλήρη έλευθερίαν δράσεως τοῦ άτομου»*.⁵⁰³

⁵⁰¹ ΗΜικρά της Ελασσόνας, Α, φ.18, 02.08.1960, σελ.1, *Η αγωνία των νέων*

⁵⁰² Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.20, 30.08.1960, σελ.2, *Το χρονογράφημά μας*

⁵⁰³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.23, 10.09.1960, σελ.1, *Η επιδημία των εγκλημάτων*

Και συνεχίζει με το ίδιο θέμα: 20^{ος} αιώνας! Αιώνας των θαυμάτων, αλλά και ψυχικής αποτελμάτωσης, αδιαφορίας για την δυστυχία των συνανθρώπων μας! Μια μάνα δύστυχη με δυο ορφανά παράλυτα παιδιά, παραγκωνισμένη από όλους τους πολιτικούς και κοινωνικούς παράγοντες του τόπου, τραβά τον δικό της Γολγοθά, με μόνο όπλο την ιδιότητά της: MANA, αναφέρει το «Χρονόγραφο» του φύλλου 22. «Μία άπεραντη δυστυχία δίπλα μας. Μία μάνα δύστυχη με δυο πεντάρφανα παιδιά παράλυτα. Κανείς δέν δίνει τό παρών, Δάσκαλος, ιερεύς, Κοινότης».⁵⁰⁴

Ο άνθρωπος μέσα στο διάβα της ζωής του γνωρίζει πολλούς ανθρώπους. Απ' αυτούς ξεχωρίζει λίγους με τους οποίους αναπτύσσει στενές σχέσεις, φιλίες, συνεργασίες. «Στό διάβα τοῦ χρόνου πόσους ανθρώπους γνωρίζεις... Μέσα στους πολλούς θά ξεχωρίσεις τούς λίγους, θα τους αγαπήσεις. Και ὅλα πᾶνε καλά ὡς την ὥρα πού δεν ἔθιγες τόν ἐγωϊσμό σου».⁵⁰⁵

Ωστόσο, ὅπως συνεχίζει να τονίζεται μέσα από τα άρθρα της εφημερίδας, η μεταπολεμική ηθική κρίση της ελληνικής κοινωνίας, διαπιστώνεται, ὄχι μόνο από τον ημερήσιο τύπο, αλλά και από την Ιερά Σύνοδο. Ανάγκη λήψης μέτρων για την καταπολέμησή της: «*Ἡ Ἑλληνική κοινωνία* διανύει μεταπολεμικῶς περίοδον πρωτοφανοῦς ἠθικῆς κρίσεως».⁵⁰⁶ Επίσης η στήλη «γνώμη μας», αναφέρεται στο ίδιο θέμα και τονίζει την αναγκαιότητα λήψης αυστηρότερων μέτρων για την αυξημένη έκκληση των ηθῶν. «*Παρατηροῦνται ἀθρόα κρούσματα κατά τῶν ἠθῶν. Αἱ Ἀρχαί και οἱ Ἀρμόδιοι νά λάβουν ἀυστηρά μέτρα διά τήν καταστολήν τῶν ἀπαράδεκτων αὐτῶν περιπτώσεων*».⁵⁰⁷

Στο ίδιο θέμα αναφέρεται και η στήλη « Το χρονογράφημά μας». Παίρνοντας ως παράδειγμα το σπίτι μιας ανώτερης κοινωνικά τάξης, οικογένεια και μιας κατώτερης κοινωνικά, εξαίρει τους χωρικούς για την αθωότητα, το ήθος, και την απλότητά τους απέναντι στην υποκρισία των πλουσίων⁵⁰⁸ Με αφορμή τις καταγγελίες για απάτη στο εργοστάσιο ζάχαρης Λάρισας, γίνεται σχόλιο για την κατάσταση της κοινωνίας, στην οποία επικρατεί η κερδοσκοπία και τα σκάνδαλα. Ανάγκη ύπαρξης νόμου «πόθεν

⁵⁰⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.22, 27.08.1960, σελ.2, Το χρονογράφημα μας

⁵⁰⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.33, 28.01.1961, σελ.1, Το χρονογράφημά μας

⁵⁰⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.34, 11.02.1961, σελ.1, Η Ηθική Κρίσις

⁵⁰⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.38, 08.04.1961, σελ.1, Η γνώμη μας: Τα ήθη

⁵⁰⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.56, 25.11.1961, σελ.1, Το χρονογράφημά μας

ἔσχες». *«Καί δι' αὐτό εἰς καμμίαν γλῶσσαν πλὴν τῆς ἑλληνικῆς, δεν ἀπαντᾶται ἡ λαϊκὴ παροιμία «Ἄρπαξε να φᾶς καί κλέψε νᾶχης».*⁵⁰⁹

Τουρισμός- Αξιοποίηση του Ολύμπου

Όλο το οικονομικό αδιέξοδο της κοινωνίας κατά την περίοδο αυτή, καθώς και οι προσπάθειες διεξόδου από την κρίση, παρουσιάζονται μέσα από την επιστολή του δικηγόρου, Ορ. Παλάγκα, κατοίκου Θεσσαλονίκης, η οποία απευθύνεται προς τον διευθυντή της «Μικράς». Στην επιστολή καταθέτει τις ευχαριστίες του στον Γιάννη Αδάμου για το ενδιαφέρον που επιδεικνύει για την Επαρχία Ελασσόνας, αλλά και για την αξιοποίηση του ιστορικού Ολύμπου, η οποία θα ωφελήσει γενικότερα τη χώρα .

Ωστόσο όμως, επικεντρώνεται στον παντελή παραγκωνισμό του Ολύμπου από το Υπουργείο Συγκοινωνιών, καθώς δεν έχει γίνει καμιά ενέργεια για τη βελτίωση της ήδη άθλιας κατάστασης του συγκοινωνιακού δικτύου της περιοχής Ελασσόνας-Κατερίνης. Τονίζει την τεράστια οικονομική σημασία που έχει η αξιοποίηση του συγκεκριμένου οδικού δικτύου για την περιοχή, αφού ο Όλυμπος αποτελεί διάσημο τουριστικό προορισμό. Για τον λόγο αυτό, προτρέπει τον διευθυντή της «Μικράς» να δείξει το αμέριστο ενδιαφέρον του για την κατασκευή του δρόμου, καθώς έτσι θα συμβάλλει στην ανάπτυξη της Επαρχίας Ελασσόνας, αλλά και της Ελλάδας γενικότερα. Αναφέρει χαρακτηριστικά: *«Κύριε Διευθυντά σας συγχαίρουμε δια το ενδιαφέρον σας δια την Επαρχίαν μας και τον Όλυμπο. Ούτος αγνοείται παντελώς εις το πρόγραμμα της αξιοποιήσεώς του παρά του Αρμοδίου Υπουργείου Συγκοινωνιών. Όλοι οι ξένοι όταν έρθουν στην Ελλάδα θέλουν κυρίως να ιδούν τον Όλυμπο. Δυστυχώς όμως κανείς δεν δύναται να φθάση εκεί εξ αιτίας της φρικτής κατάστασης του δρόμου Ελασσόνος-Κατερίνης. Η κατασκευή του δρόμου είναι επιβεβλημένη και διά λόγους στρατιωτικούς και οικονομικούς. Παρακαλείσθε και σεις σαν καλός Ελασσονίτης να στρέψητε την προσοχήν σας προς τον σκοπόν αυτόν.»*⁵¹⁰

Η «Μικρά» απαντά πως συμφωνεί απόλυτα με τα όσα γράφει στην επιστολή του ο δικηγόρος Παλάγκας και αναμένει την απάντηση του Υπουργείου Συγκοινωνιών για

⁵⁰⁹Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ,φ.75, 18.08.1962, σελ.1, *Η γνώμη μας: Τα σκάνδαλα*

⁵¹⁰Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.6, 16.01.1960, σελ.1, *Ο καινούργιος δρόμος*

το θέμα αυτό. Παραδέχεται πως, έπειτα από τη διάνοιξη του δρόμου Λάρισας-Τεμπών-Θε/νίκης, η Επαρχία Ελασσόνας διέρχεται οικονομική κρίση. Για τον λόγο αυτό άρχισαν τις ενέργειες τους ο Μητροπολίτης Ιάκωβος και ο πρόεδρος της Κοινότητας Χ. Βλαχοδήμος: *"Συμφωνούμεν απόλυτα με τα γραφόμενα. Είμεθα περίεργοι να ιδώμεν την απάντησιν του Υπουργείου Συγκοινωνιών. Πράγματι με την διάνοιξιν της οδού Λαρίσης-Τεμπών-Θεσ/νικης η Επαρχία μας διέρχεται οικονομικήν κρίσιν. Επιβάλλεται η κατασκευή της οδού αυτής."*⁵¹¹

Στη στήλη «η γνώμη μας», γίνεται λόγος για τον υδροκέφαλο τουρισμό, καθώς τεράστια ποσά διατίθενται για τουριστικές εγκαταστάσεις σε περιοχές των Αθηνών (Βουλιαγμένη, Ομόνοια, Γλυφάδα), τη στιγμή που η επαρχία, όπως της Ελασσόνας, εξακολουθεί να έχει παραπήγματα για σχολεία, γιατί δεν υπάρχουν πιστώσεις: *«Διά τας νέας τουριστικές εγκαταστάσεις τής αὐτῆς Βουλιαγμένης πρόκειται να δαπανηθοῦν 2.500.000 δολ. Πολλαί ἐπαρχίαι και ιδίως ἡ ἰδική μας θα ἐξακολουθοῦν να ἔχουν παραπήγματα διά σχολεῖα».*⁵¹²

Σύμφωνα με το άρθρο «Διά την αρχήν», η αρχή κάθε έτους αποτελεί ορόσημο για έναν απολογισμό του παρελθόντος για όσα επιτεύχθηκαν, αλλά και έναν γνώμονα για τους στόχους, που θα υλοποιηθούν στο μέλλον, με σκοπό την ανάδειξη του Κοινωνικού συμφέροντος: *«Τὴν στιγμή ταύτην καθ' ἣν εὕρισκόμεθα εἰς τὴν ἀρχὴν ἑνός νέου ἔτους, ἰστάμεθα και ἐμεῖς τόσον ὡς ἐφημερίς ὅσον και ὡς ἄτομα διά να ἀναλογισθῶμεν τί κατορθώσαμεν κατά τό παρελθόν και ποῖαι αἱ ἐπιδιώξεις μας διά τό ἀρξάμενον ἔτος».*⁵¹³ Με αυτή την ευχή, η «Μικρά» δημοσιεύει τα εγκαίνια του Κέντρου Εκπαιδύσεως Χιονοδρόμων Ολύμπου, ενός σημαντικού έργου για την περιοχή, με προοπτικές ανάπτυξης του τουρισμού, που θα πραγματοποιηθούν με την παρουσία της Α.Β.Υ., του Διαδόχου Κων/νου και του Πρωθυπουργού, Κ. Καραμανλή.⁵¹⁴ Μέσα από την εφημερίδα σχολιάζεται η επίσκεψη του βασιλιά στα εγκαίνια του χιονοδρομικού κέντρου στον Όλυμπο: Τα μικρά παιδιά και οι γριούλες, που βρίσκονταν στον Όλυμπο για τα εγκαίνια του Χιονοδρομικού διαπίστωσαν πως το βασιλόπουλο που ήρθε για την γιορτή ήταν ένα καθημερινό όμορφο παλικάρι, και απείχε από το βασιλόπουλο του παραμυθιού. Οι υπόλοιποι όμως είδαν την άφιξη του

⁵¹¹Ο.π, *Η γνώμη μας: Ο καινούργιος δρόμος*

⁵¹²Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.23, 10.09.1960, σελ.1, *Η γνώμη μας: Ο υδροκέφαλος τουρισμός*

⁵¹³Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.32, 06.10.1961, σελ.1, *Διά την αρχήν*

⁵¹⁴Η Μικρά της Ελασσόνας Β, φ.33, 28.01.1961, σελ.1, *Κ.Ε.Χ. Ολύμπου*

Βασιλιά ως απαρχή, για να αξιοποιηθεί η Επαρχία Ελασσόνας και να βγει από την λήθη. *«Θροιάστηκε στην ψυχή τῶν μανάδων πῶς το ὄμορφο βασιλόπουλο ἦταν σάν τὰ δικά τους παιδιά. Ὅλοι οἱ ἄλλοι εἶδαν τον ἐρχομό του σαν ἕνα ἐγερτήριο μήνυμα».*⁵¹⁵

Απαραίτητη ωστόσο, θεωρείται η συνεργασία των πολιτών με την Κοινότητα για την αντιμετώπιση ζητημάτων της κοινωνίας. Στην προσπάθεια αυτή θα έχουν βοηθό την εφημερίδα η «Μικρά της Ελασσόνας», η οποία αναδεικνύει προβλήματα κοινωνικά, προβλήματα που αφορούν την οργάνωση της πόλης της Ελασσόνας, όπως ο ευπρεπισμός των πεζοδρομίων των κεντρικών δρόμων της πόλης για την τουριστική ανάπτυξη: *«Τακτοποιουμένων το ταχύτερον τῶν πεζοδρομίων τῶν Κεντρικῶν ὁδῶν, ἡ πόλις μας θα ἐμφανίσῃ ἕνα ἐκπληκτικό τουριστικό φαινόμενο».*⁵¹⁶

Το ζήτημα της τουριστικής αξιοποίησης του Ολύμπου, μιας περιοχής με ιστορία χιλιάδων ετών, συνεχίζει να απασχολεί, να παραμένει ἀλυτο, καθώς προβάλλεται μόνο το ένα εκ των δύο συμβόλων της Ελλάδας, η Ακρόπολη. Το ἄλλο ο Ὀλυμπος παρά τις δυνατότητες που έχει, παραμένει ανεκμετάλλευτος. Το μόνο που προσελκύει τουρίστες είναι το Κ.Ε.Χ., κέντρο, που ιδρύθηκε από τα Λ.Ο.Κ. για την εκπαίδευσή τους. Αν αξιοποιηθεί ο Ὀλυμπος τουριστικά, θα οδηγήσει στην οικονομική ανάπτυξη και αυτό με τη σειρά του στην καταπολέμηση της μετανάστευσης, η οποία συνθλίβει την Περιφέρεια της Θεσσαλίας, καθώς, όπως δείχνουν τα στοιχεία, την «απογυμνώνει» από το παραγωγικό και δημιουργικό κομμάτι της, τη νεολαία: *«Ἡ τουριστική εἰς εὐρείαν ἔκτασιν ἀξιοποιήσις τοῦ Ὀλύμπου θα βοηθήσῃ την οἰκονομικῶς φθίνουσαν ἐπαρχίαν μας εἰς την ἀνόρθωσιν της και θά σταματήσῃ εἰς ἱκανοποιητικόν σημεῖον την αἰμορραγίαν τῆς μεταναστεύσεως».*⁵¹⁷ Με το θέμα του Ολύμπου καταπιάνεται και ο φιλόλογος, Ζ. Ορφανουδάκης, ο οποίος συμφωνεί με την «Μικρά» στην ανάδειξη του Ολύμπου ως τουριστικού προορισμού. Διαφωνεί όμως στον εφησυχασμό της υλοποίησης αυτής της προσπάθειας από την πρωτεύουσα. Οι ἄνθρωποι του τόπου πρέπει να αξιοποιήσουν τον Ὀλυμπο ὄχι μόνο οικονομικά, ἀλλὰ ἀναδεικνύοντας και το πνευματικό του υπόβαθρο: *«Ὁ Ὀλυμπος, ὅμως εἶναι μιά πνευματική κληρονομιά τοῦ λαοῦ μας κι ἕνα ἐθνικό πνευματικό κεφάλαιο».*⁵¹⁸ Για τι ἴδιο ζήτημα, δημοσιεύεται το ἄρθρο του δικηγόρου, Φοίβου Δ. Καζάκη, μέσα από το

⁵¹⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.34, 11.02.1961, σελ.1, *Το χρονογράφημά μας*

⁵¹⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.39, 22.04.1961, σελ.1, *Τα πεζοδρόμια*

⁵¹⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.64, 17.03.1962, σελ.1, *Ἀνοιξαν τον δρόμον*

⁵¹⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.65, 31.03.1962, σελ.1, *Και πάλι ο Ὀλυμπος*

οποίο απαιτεί, ο Τάκης Ροδόπουλος να εξηγήσει λεπτομερώς τις ενέργειες, στις οποίες προέβη για την ανάδειξη του Ολύμπου, ως τουριστικού προορισμού, με αφορμή τις περιαιτολογίες του στο γεύμα την ημέρα γιορτής της Απελευθέρωσης της Ελασσόνας: «*Αλλά είναι πλέον καιρός να εξηγήση εις ήμας λεπτομερώς και όχι άορίστως εις ποίας ειδικάς ενεργείας προέβη διά την αξιοποίησιν τοῦ Ὀλύμπου;*».⁵¹⁹ Εκδηλο είναι επίσης, το ενδιαφέρον της «Μικράς» για την αξιοποίηση των τουριστικών σημείων της επαρχίας Ελασσόνας, τα οποία καταστρέφονται από τη λαίλαπα του χρόνου. Ζητείται, ωστόσο από την Κυβέρνηση 3 θέσεις της επαρχίας Ελασσόνας να χαρακτηριστούν αρχαιολογικοί χώροι, (Τοπόλιανη Πυθίου, Καστρί Βουβάλας, χώρος του Αμουρίου) για να σωθούν τα αρχαιολογικά κατάλοιπα που βρίσκονται σε αυτές.⁵²⁰

Θετικά αποτελέσματα θα υπάρξουν από την τουριστική αξιοποίηση της περιοχής της Ελασσόνας, συνεχίζει να διατείνεται η «Μικρά» μέσα από τις στήλες της, το 1964, τα οποία θα συμβάλουν στον περιορισμό της ανεργίας και συνεπώς και της μεταναστευτικής ροής των κατοίκων της στο εξωτερικό. Ελπίδες ότι η Κυβέρνηση θα προχωρήσει στην τουριστική εκμετάλλευση του Ολύμπου, με συνέπεια την οικονομική ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής, αλλά και του κράτους. «*Δυστυχῶς ὁ τουριστικός αὐτός θησαυρός θά ἠδύνατο νά γίνη πηγὴ πλούτου ὄχι μόνον διά τήν πόλιν μας ἀλλάκαί διά τήν οἰκονομίαν τῆς χώρας*».⁵²¹

Επιστολή του Αχιλλέα Λαζάρου σε σχόλιο στις 12/12/64. Μετά από ομιλίες, που έχει κάνει ο ίδιος στην Πρωτεύουσα, υπάρχει ενδιαφέρον της πρωτεύουσας για τον Ολυμπο, αν οι Ελασσονίτες αγωνιστούν ενωμένοι, θα πετύχουν την τουριστική αξιοποίηση του Ολύμπου: «*τελευταῖα οἱ παραπάνω Σύλλογοι προγραμματίζουν ἐκδρομές στον Ὀλυμπο μέσω Ἐλασσόνος*».⁵²² Παρόλες αυτές τις προσπάθειες, η «Μικρά» ασκεί κριτική για την αδράνεια που παρουσιάζει το Κράτος για την αναβάθμιση του Κ.Ε.Χ., που θα συντελούσε στην αύξηση της προσέλευσης τουριστών: «*Θα ἠδύνατο ὁ ἀριθμὸς αὐτός να πολλαπλασιασθῆ καταπληκτικῶς, ἂν ἦσαν αἱ ἀπαιτούμεναι ἐγκαταστάσεις βάσει τῶν ἐξαγγελθεισῶν προγραμμάτων και*

⁵¹⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ,φ.80, 20.10.1962, σελ.1, *Ξένοι Δημοσιεύσεις: Πολιτικά Φληναφήματα*

⁵²⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ,φ.96, 29.06 1963, σελ.1, *Η γνώμη μας*

⁵²¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε,φ.131, 31.10.1964, σελ.1, *Τουριστική αξιοποίησης Ολύμπου*

⁵²² Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.135, 24.12.1964, σελ. , *Η γνώμη μας: Επιστολαί*

κ.τ.λ.». ⁵²³Εντονη εξακολουθεί να είναι η κινητοποίηση της εφημερίδας για την ανάδειξη της επαρχίας ως τουριστικού προορισμού όπως φαίνεται, από τα δημοσιεύματά της και μέσα στο 1965. Στο βασικό άρθρο, προβάλλεται η άμεση σχέση μεταξύ των αρχαιολογικών μνημείων και του τουρισμού που αναπτύσσεται στις τουριστικές περιοχές, Σημειώνεται η ανάγκη έναρξης αρχαιολογικής δράσης στην Επαρχία Ελασσόνας για την οικονομική, τουριστική και πολιτιστική πρόοδο του τόπου. Για να επιτευχθεί αυτό, πρέπει να δημιουργηθεί αρχαιολογικό μουσείο στην πόλη, να επιστρέψουν στην περιοχή όσα ευρήματα βρίσκονται αλλού και να αρχίσουν να γίνονται ανασκαφές: *«Η ύπαρξις ἀρχαιοτήτων εἰς ἕνα τόπον καθὼς και χῶρος διαφυλάξεως αὐτῶν, εἶναι γνωστόν εἰς ὅλους, ὅτι ἀποτελεῖ βασικόν παράγοντα ἀναπτύξεως τοῦ Τουρισμοῦ, εἶναι ἕνα κίνητρον ἀναπτύξεως τοῦ τόπου, εἶναι φανὸς προόδου και πολιτισμοῦ»*.⁵²⁴

Ευχαριστίες από την επιστολή του βουλευτή, Τάκη Γεωργίου, καθώς ξεκίνησαν οι ενέργειες για την αξιοποίηση του Ολύμπου, το 1966. Είναι σίγουρο, ότι η επένδυση του κράτους σ' αυτό το μέρος θα αποδώσει. Η «Μικρά καλεί, για άλλη μια φορά, όλους τους πολίτες να βοηθήσουν σ' αυτόν τον αγώνα, που ξεκίνησε, και ευχαριστεί, όσους επιστήμονες συνέβαλαν στην προσπάθεια αυτή. Οι εργασίες θα εποπτευθούν από τον ίδιο τον Τάκη Γεωργίου: *«Μεγάλην χαράν και ἱκανοποίησιν μᾶς ἐπροξένησε το ἀνωτέρω ἔγγραφον τοῦ Ὑφ/ργοῦ Προεδρίας Κυβερνήσεως κ. Τάκη Γεωργίου»*.⁵²⁵

Δημοσιεύεται επίσης η επιστολή του Τ.Κ. σχετικά με άρθρο του Τ. Γεωργίου στις 7/5/66. Δίνει συγχαρητήρια σε όσους συμπαραστάθηκαν στον Ι.Αδάμου στην προσπάθειά του για την αξιοποίηση του Ολύμπου. Η αρχή έχει γίνει ήδη, αλλά ο ίδιος γνωρίζει, ότι ο διευθυντής της εφημερίδας, «Μικράς» μόνο με την ολοκλήρωση του έργου αυτού, θα ευχαριστηθεί. Η τουριστική εκμετάλλευση του Ολύμπου αφορά όλη την χώρα, καθώς έχει τις δυνατότητες να γίνει χιονοδρομικό κέντρο παγκοσμίου φήμης. Ο Τ.Κ. καλεί όλους τους πολίτες, να συνδράμουν, για να υλοποιηθεί το έργο: *«Ὁ Ὀλυμπος μπορεῖ να ἀποτελέσει παγκόσμιο χιονοδρομικὸ κέντρο και για την καταλληλότητα του ἐκφράσθησαν μ' ἐνθουσιασμό εἰδικοί κύρου»*.⁵²⁶

⁵²³Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.154, 28.08.1965, σελ.1, *Τουρισμός*

⁵²⁴Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ,φ.155, 04.09.1965, σελ.1, *Αρχαιολογία και Τουρισμός*

⁵²⁵Η Μικρά της Ελασσόνας, 7°, φ.172, 07.05.1966, σελ.1, *Ο Όλυμπος*

⁵²⁶Ο.π, *Η γνώμη μας: Απάντησις*

Στο ίδιο θέμα στέκεται και η δημοσιευμένη επιστολή του δικηγόρου, Ορέστη Παλάγκα, σχετικά με το άρθρο «Όλυμπος». Αρχικά συγχαίρει την «Μικρά» για τον δημοσιογραφικό αγώνα, που έδωσε, για να πειστεί η Κυβέρνηση για την αναγκαιότητα της αξιοποίησης του Ολύμπου. Εκφράζει όμως τις ανησυχίες του, μήπως η Επαρχία Ελασσόνας παραμεληθεί και ευεργετηθεί μόνο η πλευρά της Κατερίνης. Προτείνει, η «Μικρά» να μην εφησυχάζει από τις υποσχέσεις των πολιτικών και να συνεχίσει την δράση της, ώστε στις σχετικές μελέτες να υπάρξει πλάνο για ανάδειξη της βορειοδυτικής πλευράς του Ολύμπου: «Πολύ φοβούμαι μήπως έχει σχέσιν με το σχέδιον αξιοποίησεως τῆς Αν. πλευρᾶς τοῦ Ὀλύμπου διὰ τῆς ἰδρύσεως Τελεφερίκ και Τουριστικῶν περιπτέρων».⁵²⁷

Το 1967 είναι η επέτειος των 30 χρόνων από την δημιουργία του πρώτου καταφυγίου στον Όλυμπο, στην τοποθεσία «Βρυσοπούλες». Η «Μικρά» προτείνει στον Δήμο την οργάνωση έκθεσης ζωγραφικής του καλλιτέχνη Ιθακησίου, ο οποίος πέρασε μέρος της ζωής του σε σπηλιά του Μύτικα (σπηλιά Ιθακησίου) και δημιούργησε εκεί πολλά έργα του. Άλλωστε και ο ίδιος έχει εκφράσει την επιθυμία του. «Κατά τήν «Μικράν» πάντοτε, ὁ Δήμαρχος τῆς Ἐλασσόνος ἔχει τὴν πληροφορίαν ὅτι ὁ Ἰθακήσιος προτίθεται με τὴν εὐκαιρίαν τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς τριακονταετίας αὐτῆς να ἐκθέσῃ πίνακάς του εἰς τὴν πόλιν ταύτην». Υ. Γ. : Το άρθρο είναι αναδημοσίευση από την εφημερίδα «Μακεδονία» στις 20/7/67.⁵²⁸

Ελπίδες, ότι η Πανελλήνια προβολή του Ολύμπου από την άφιξη της ολυμπιακής φλόγας στο Παναθηναϊκό Στάδιο, από το Όλυμπο, θα είναι το έναυσμα για την εκμετάλλευσή του.⁵²⁹

Κοινωνικός Ρατσισμός,

Ο κοινωνικός ρατσισμός, ένα άλλο κοινωνικής υφής πρόβλημα, στηλιτεύεται από την εφημερίδα. Με αφορμή ένα πρόσφατο περιστατικό διασυρμού ανάπηρου νεαρού, καταγγέλλεται η απαράδεκτη συμπεριφορά κάποιων πολιτών της Ελασσόνας απέναντι σε ανθρώπους με αναπηρία.⁵³⁰ Τονίζεται επίσης, πως είναι απαραίτητο να

⁵²⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, 7ο, φ.175, 18.06.1966, σελ. , Άρθρο: Επιστολαί

⁵²⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, 8ο, φ.198, 29.07.1967,σελ.2, Συνεπληρώθησαν

⁵²⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, 8ο, φ.203, 30.12.1967, σελ.1, Οι Ολυμπιακοί

⁵³⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.55, 11.11.1961,σελ.2, Η γνώμη μας: Αιδώς Αργείοι

υπάρξει μέριμνα του κράτους για τους ανθρώπους με προβλήματα όρασης, καθώς τα περιοδικά που προωθούν, για την επιβίωσή τους, έχουν γίνει υπεράριθμα και ήδη έχουν υπάρξει περιπτώσεις εξαπάτησης πολιτών από επιτήδειους, οι οποίοι εκμεταλλεύονται την όλη κατάσταση.⁵³¹ Σχολιάζει επίσης το φαινόμενο της επαιτείας από ανάπηρους ανθρώπους οι οποίοι επιβαρύνουν τους κατοίκους της υπαίθρου, χρησιμοποιώντας την αναπηρία τους: «*Από το ραδιόφωνο και τās έφημερίδας δίδονται διαρκώς οδηγίαι, να μή δίδεται τίποτα είς αυτούς*».⁵³² Επίσης, δημοσιεύονται οι κατηγορίες των προσφύγων του χωριού Λόφου εναντίον του Δ/ντή Γεωργίας Ι. Βαγιάτη για την άδικη αντιμετώπισή τους και τη μεροληπτική στάση του προς όφελος των αυτοχθόνων στο θέμα των απαλλοτριώσεων: «*Γενική ή κατακραυγή τῶν κατοίκων Λόφου ὅτι κατά τās ἀπαλλοτριώσεις τοῦ χωρίου οὔτος καταφανῶς μεροληπτεῖ ὑπέρ τῶν γηγενῶν και ἀδικεῖ τούς πρόσφυγας*».⁵³³

Αστυνομία – Τροχαία

Σπουδαίο ζήτημα που αναδεικνύεται από την εφημερίδα, είναι αυτό των σοβαρών τροχαίων ατυχημάτων, κυρίως λόγω της άσχημης κατάστασης του οδικού δικτύου. Δυστυχώς, η εβδομάδα πρόληψης τροχαίων ατυχημάτων περιορίστηκε για την πόλη της Ελασσόνας με μερικές αφίσες κολλημένες, αντί να προκαλέσει τη γενική κινητοποίηση όλων των πολιτών και των αρμοδίων: «*Τά πάντα ἐπαφίενται πάλιν είς την κακότροπον μοῖραν και οἱ τροχοί θά συνεχίσουν το αίματηρόν ἔργον των*»⁵³⁴ Στο σοβαρό πρόβλημα πρόκλησης σοβαρών ατυχημάτων στέκεται από άλλο σημείο η «Μικρά», εξαιτίας της υπερβολικής ταχύτητας, σε δρόμους, οι οποίοι δυστυχώς δεν βρίσκονται σε άριστη κατάσταση. Για τον λόγο αυτό, ζητείται από την Τροχαία η τιμωρία όσων οδηγών παραβαίνουν τα όρια ταχύτητας, καθώς θέτουν σε κίνδυνο

⁵³¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.55, 11.11.1961, σελ.2, *Οι τυφλοί*

⁵³² Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.124, 25.07.1964, σελ.1, *Η γνώμη μας: Οι ανάπηροι*

⁵³³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.130, 17.10.1964, σελ.1, *Απάντησις*

⁵³⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.27, 12.11.1960, σελ.2, *Η γνώμη μας: Τα τροχαία ατυχήματα*

τους πολίτες και ενοχλούν με τον θόρυβο των οχημάτων τους.⁵³⁵ Τέλος, καταγράφονται οι φόβοι των πολιτών για τα ταξίδια με οχήματα εξαιτίας των μεγάλων ποσοστών ατυχημάτων. Ενδεικτικό της όλης κατάστασης, αποτελεί η εμπειρία ενός κατοίκου της πόλης της Ελασσόνας που ετοιμάζεται για ταξίδι και δημοσιεύεται μέσα από τη στήλη: «*Η γνώμη μας: «Σηκώθηκα το πρωί, έτοιμασα τīs άποσκευές μου και παρ' ότι δέν πιστεύω σέ τίποτα, σύρθηκα μέχρι το εϊκόνισμα τοῦ σπιτιοῦ μου και προσευχήθηκα για τήν σωτηρία τοῦ Σώματος και τῆς ψυχῆς μου».*⁵³⁶

Παράκληση μέσα από τη «γνώμη μας», στον Διοικητή του Αστυνομικού Τμήματος να επιληφθεί του προβλήματος των νεαρών κανταδόρων, οι οποίοι διαταράσσουν την κοινή ησυχία των πολιτών κατά τις νυχτερινές ώρες: «*ό πολυμήχανος Διοικητής τοῦ Αστυνομικοῦ Τμήματος θα εὔρη ποντικοφάρμακον διά τούς άρωραίους αυτούς, τούς κατατρώγοντας την νυκτερινήν ήσυχίαν μας».*⁵³⁷ Η ίδια στήλη αναφέρει τη σύσταση στους αστυνομικούς, έτσι ώστε να μεριμνήσουν για τη διατάραξη της κοινής ησυχίας που προκαλείται από τους μικροπωλητές, αυτή τη φορά, κατά το διάστημα του καλοκαιριού.⁵³⁸ Θετική κριτική στην χωροφυλακή για την επιτέλεση του έργου της με αντικειμενικά κριτήρια, χωρίς να επηρεάζεται από κομματικές διαμάχες, καταγράφεται μέσα από τη «Μικρά».⁵³⁹

Έπειτα από παράπονα των πολιτών ζητείται από την Αστυνομία να επιληφθεί του ζητήματος των οδηγών που χρησιμοποιούν συνεχώς την κόρνα, ειδικά, κατά τις ώρες κοινής ησυχίας, διότι προκαλούν αναστάτωση: «*Παρατηρεϊται εις ώρισμένα έκ τῶν κινουμένων όχημάτων νά κάμουν ύπερβολικήν την χρῆσι τῶν ήχητικῶν όργάνων όταν διέρχωνται τάς όδοῦς τῆς πόλεως, κατά παράβασιν τοῦ κώδικος περι όδικῆς κυκλοφορίας».*⁵⁴⁰

Παρατηρείται εντούτοις, επίτευξη της τήρησης της νομιμότητας στην Ελασσόνα μετά την ανάληψη της διοίκησης του Αστυνομικού Τμήματος από τον ανθυπομοίραρχο, Ν, Στραβιώτη: «*Κατά τό τραχύ χρονικόν διάστημα τῆς ένταῦθα*

⁵³⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.62, 17.02.1962, σελ.1, *Η γνώμη μας: Διά την τροχαίαν*

⁵³⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ.102, 21.09.1963, σελ.1, *Εμείς και οι τροχοί*

⁵³⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.54, 27.10.1961, σελ.2, *Η γνώμη μας: Οι κανταδόροι*

⁵³⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.68, 12.05.1962, σελ.1, *Η γνώμη μας: Να παύσουν*

⁵³⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.109, 11.01.1964, σελ.1, *Η γνώμη μας: Η χωροφυλακή*

⁵⁴⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.110, 25.01.1964, σελ.1, *Να περιορισθεί*

τοποθετήσεώς του, ό άκοίμητος αυτός φρουρός τής τάξεως, ήρχισε έντατικόν έλεγχον επί τουτο με ως τής άρμοδιότητός του». ⁵⁴¹

Αναλφαβητισμός

Στα κατάλοιπα του ραγιαδισμού και στην αναγκαιότητα της εκπαίδευσης αναφέρεται το άρθρο του Φοίβου Δ. Καζάκη, Δικηγόρου, ο οποίος γράφει πως αν και έχουν περάσει 50 χρόνια από την απελευθέρωση της πόλης, το κράτος συνεχίζει να ακολουθεί το σύστημα της τουρκοκρατίας, δηλαδή να υπάρχει το φαινόμενο του αναλφαβητισμού στην κοινωνία. Προτεραιότητα του κράτος πρέπει να είναι η εκπαίδευση του λαού, ώστε να έρθει η ανάπτυξη της χώρας: *«Άγράμματοι, άπλοϊκοί, αίσθάνονται μέσα είς τήν άγνοιάν των και τήν άγραμματωσύνην των τό κράτος ως κυρίαρχον, πανταχοῦ παρόν ίκανόν και δικαιούμενον νά ρυθμίζει κάθε πτυχήν τής ζωής των»*. ⁵⁴² Ανταπάντηση του «Ω» προς τον Φ. Καζάκη για αυτά που έγραψε στο άρθρο του προηγούμενου φύλλου, περί "ραγιαδισμού". Ισχυρίζεται, ότι μεταθέτει όλες τις ευθύνες στο λαό για ό,τι συμβαίνει στην κοινωνία, για να εξυπηρετήσει πολιτικούς σκοπούς, καθώς είναι ενάντια στο κυβερνόν κόμμα. Ένας λαός σκλάβος δεν θα μπορούσε να διεκδικήσει την ελευθερία του: *«Φορτώνουν λοιπόν οί κύριοι αυτοίκαί ό φίλος μας ό κ. Κ. στον ύπερήφανο κι' άδούλωτο λαό τής Έπαρχίας μας όλες τίς άμαρτίες τής οίκουμένης»* ⁵⁴³

Δημοτικοί Φόροι

Μέσω της εφημερίδας ανακοινώνεται ότι με την λήξη του οικονομικού έτους 1959 παρακαλούνται οι οφειλέτες φόρων κυκλοφορίας αυτοκινήτων, εισοδήματος, φόρων Δημοσίου και Κοινοτικής Ενοριακής εισφοράς κ.τ.λ. να προσέλθουν μέχρι τις 24/12/59 στον Δημόσιο Ταμείο Ελασσόνας και να καταβάλλουν τους φόρους τους.

⁵⁴¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.135, 24.12.1964, σελ.2, Ο κ. Ν. Στραβιώτης

⁵⁴² Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ,φ.72, 7.7.1962, σελ.1, *Ελεύθερον Βήμα*

⁵⁴³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ,φ.73,21.7.1962, σελ.1, *Ελεύθερον Βήμα*

Όσοι δεν συμμορφωθούν θα εφαρμοστούν εκ του ταμείου αναγκαστικά μέτρα του Νόμου.⁵⁴⁴

Με το άρθρο του δικηγόρου, Ξ. Χατζησαράντου, με το οποίο η εφημερίδα κλείνει το έτος 1963, υποδέχεται με ελπιδοφόρα μηνύματα το νέο έτος . Αναφέρει πως το 1964, όπως και κάθε χρόνο όλοι ελπίζουν στην ειρήνη. Η ελπίδα είναι η κινητήριος δύναμη από την αρχή του κόσμου έως τώρα. Οι Έλληνες ελπίζουν σε ένα καλύτερο μέλλον. Όλοι πρέπει να προσπαθήσουν, ώστε να έρθει μια καλύτερη χρονιά: *«Καί ή χαραυγή του νέου έτους 1964 ἄς μᾶς εὖρη ἀκλόνητους εἰς την νέαν μας σκοπιάν, ὅπου ἕκαστος ὑπό τῆς μοίρας ἐτάχθη, πιστεύοντες εἰς την ἀνατολήν μιᾶς ὠραίας, εὐτυχοῦς και γαληνιαίας ἄυριον».*⁵⁴⁵ Αναταραχή προβλέπεται ωστόσο, ότι θα προκαλέσει η εντολή της Νομαρχίας για τον έλεγχο των δημοτικών τελών από τους Δήμους. Ωστόσο το κύριο ζήτημα είναι η αλλαγή των κριτηρίων σε όσους επιβάλλονται οι φόροι, καθώς το παρόν σύστημα κρίθηκε αναξιόπιστο: *«Νομίζομεν ὅμως ὅτι ἐκεῖνο πού πρέπει να ἀπασχολήση τούς δημοτικούς μας ἄρχοντας εἶναι ἡ ἀναθεώρησις τοῦ συστήματος ἐπιβολῆς τῶν δημοτικῶν τελῶν».*⁵⁴⁶

Συνεχίζεται η Διαμαρτυρία των κατοίκων για τους υπερβολικά υψηλούς δημοτικούς φόρους για το έτος, 1965. Πιθανότατα αυτό συνέβη, για να ενισχυθεί οικονομικά ο Δήμος. Όμως από τη φορολογία αυτή εξαιρούνται Δημοτικοί υπάλληλοι και επιβάλλεται γι' αυτό να δοθούν εξηγήσεις από τον Δήμο: *«Καί πολύ δικαίως, διότι ἡ φορολογία αὐτή εἶναι δύσβακτος καί δυσανάλογος προς την οἰκονομικήν ἢ κτηματικήν δυνατότητα τῶν φορολογηθέντων».*⁵⁴⁷ Ο Δήμαρχος επιβάλλεται να αναρτά τα έσοδα και τα έξοδα του Δήμου. Η φορολογία προς τους δημότες έχει αυξηθεί, για να μπορεί να ανταπεξέλθει ο δήμος, παρατηρείται όμως σπατάλη στην διαχείριση των εσόδων: *«...διότι εἶναι ἀπαράδεκτον να ὑπάρχουν 4 -5 ἐπιστάται προσληφθέντες ὑπό τοῦ νῦν Δημάρχου, ἔναντι τοῦ ἑνός πού ὑπῆρχαν».*⁵⁴⁸

⁵⁴⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.3, 19.12.1969, σελ.2, *Ανακοινώσεις*

⁵⁴⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε,φ.108, 28.12.1963, σελ.1, *Νέον Έτος*

⁵⁴⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, 7^ο, φ.162, 11.12.1965, σελ.2, *Δημοτικά τέλη*

⁵⁴⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, 7^ο, φ.164, 05.01.1966, σελ.1, *Λόγοι ενστάσεις*

⁵⁴⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.155, 04.09.1965, σελ.1, *Η γνώμη μας: Αι δημοτικά φορολογία*

Ρουσφετολογία

Η θεσιθηρία, μέσα από τη στήλη «η γνώμη μας» αποτελούσε σημαντικό πρόβλημα και δημοσιεύονται τα εξής: Για την κάλυψη 6 θέσεων κοινοτικών εισπρακτόρων του τοπικού Δημοσίου Ταμείου υπεβλήθησαν 25 αιτήσεις. Θα υπάρξει και συνέχεια και έχουν γεμίσει τα πολιτικά γραφεία και όλοι έλαβαν υποσχέσεις διορισμού. Καλό θα ήταν να προσληφθούν όσοι έχουν πραγματική ανάγκη.⁵⁴⁹ Αναγράφει χαρακτηριστικά η στήλη «Εύθυμα και Σοβαρά»: *‘Η ομηρική μάχη των θέσεων των εισπρακτόρων του Δ. Ταμείου μαίνεται’*.⁵⁵⁰

Σε άλλη στήλη της η «Μικρά» στηλιτεύει την επικρατούσα ρουσφετολογία. Έρχεται για μία ακόμη φορά αντιμέτωπη με τον Δήμαρχο Ελασσόνας (Χ. Βλαχοδήμο) και καταθέτει ερώτημα προς το Δημοτικό Συμβούλιο για την αιτία της αδράνειας του μπροστά στην κατάφορη αδικία του δημάρχου προς την γραμματέα, την οποία απέλυσε, για να την αντικαταστήσει με μία άλλη, που προφανώς, της το είχε υποσχεθεί προεκλογικά. *«Μᾶς ἐκπλήσσει ὁμως ἡ σιωπή τῶν ἐπιστημόνων τῆς πλειοψηφίας, διὰ τούς ὁποίους τόσον κομπορρημονῶς φωνασκοῦσαν προεκλογικῶς»*.⁵⁵¹ Για το ίδιο ζήτημα δημοσιεύεται η επιστολή του Γ.Κ., ο οποίος διαμαρτύρεται για την απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου να απολύσει εργάτες του Δήμου. Πιστεύει, ότι η απόφαση αυτή είναι άδικη και ζητά την ματαίωσή της. *«...ἄν ἀπέκτησαν συνείδησιν τῆς ἀποστολῆς τους δημιουργεῖται καθῆκον και ἀνθρωπιστικόν και κοινωνικόν να ἀναθεωρήσουν την ἀπόφασιν»*.⁵⁵² Αλλά και σε ολόκληρη την χώρα, σάλο προκάλεσε σε ο ξυλοδαρμός της γραμματέας του Δήμου, Φανής Νικολοπούλου, από τον Δήμαρχο Ελασσόνας, Χρ. Βλαχοδήμο.⁵⁵³ Για το θέμα αυτό δημοσιεύεται η επιστολή του Γ.Κ., στην οποία ζητείται από το Δημοτικό Συμβούλιο, να πάρει θέση για το περιστατικό του ξυλοδαρμού της γραμματέας του Δήμου από τον Δήμαρχο:

⁵⁴⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.22, 27.8.1960, σελ.1, *Η γνώμη μας: Η θεσιθηρία*

⁵⁵⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.24, 24.09.1960, σελ.2, *Εύθυμα και Σοβαρά*

⁵⁵¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.140, 20.02.1965, σελ.1, *Λυπηρόν*

⁵⁵² Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.141, 06.03.1965, σελ.1, *Επιστολαί*

⁵⁵³ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.144, 17.04.1965, σελ.1, *Ο ξυλοδαρμός*

«Πράγματι καθίστανται άκούσιοι συνυπεύθυνοι τής άρκετά θλιβεράς πράξεως ή όποία τόσον δυσφήμισεντήν πόλιν μας».⁵⁵⁴

Για το ζήτημα αυτό σχολιάζει η στήλη «Εύθυμα και Σοβαρά»⁵⁵⁵: «Τί να γίνη ή χρηστή έπαγγελθεΐσα Διοίκησις αύτά έχει συνεπικουριμένη υπό τών «Έπιστημόνων» Δημοτικών άρχόντων μας, ώστε ένα θηλυκό πλᾶσμα ή Γραμματεύς τοῦ Δήμου μας, να χειροτονηθῆ άγρίως στόν βαθμό τής- «Ήγουμένης» ιδιοχείρως παρά τοῦ Δημάρχου».

-«Πολλά τάλαλοῦντα, πολλά τάλεχθέντα. Τό τί έλέχθησαν στα κασάνια, στό πεζοδρόμιο στα καφενεΐα, στά σπίτια είναι άδύνατον να τά μεταφέρω στήν στήλη μου».

-«Σύν τών άλλων ό Γριβικός Τοπάρχης, έφη. Καλά ρέ πῶςείναι δυνατόν, ό Δήμαρχος την διώρισε, ό Δήμαρχος την κτυπᾶ, ό Δήμαρχος θέλει να την διώξη; Όλα τά παράξενα στον Δήμο Έλασσόνος συμβαίνουν;».

Η «Μικρά» ζητά την παραίτηση του Δημάρχου, μετά την καταδίκη του σε 30 μέρες φυλάκισης από το Δικαστήριο για την επίθεση προς τη Φανή Νικολοπούλου. Οι πολίτες αναμένουν την αντίδραση της Νομαρχίας και του Δημοτικού Συμβουλίου. «Εΐμεθα τής γνώμης ότι λόγοι ευθιξίας έπιβάλουν τήν παραίτησίν του και κατά τον νόμον ή πλειψηφίσασα μερίς ᾶς συνέλθη διά την ανάδειξιν νέου Δημάρχου, σοβαροῦ και κύρους διά να δυνηθῆ και ή πόλις μας να βαδίση τόν δρόμον τής άρετῆς και τής προόδου, προς τό παρόν.».⁵⁵⁶

Σχόλιο της στήλης«Εύθυμα και Σοβαρά»⁵⁵⁷ για τη διαμορφωθείσα κατάσταση του Δήμου: -«Δεν συνήλθε άκόμη ή κοινή γνώμη από το έπεισόδιον τοῦ Δημάρχου και κατά σειράν ίεραρχίας τον ήκολούθησε ό Αντιδήμαρχος. Εύχόμεθα τώρα στον Πρόεδρον τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου διά νά σ....».

-«Έπειδή το φαινόμενον ύποτροπιάζεται με άλλεπάλληλα άνάρμοστα γεγονότα ήτοι από τήν 6ην 8)βρίου και έντεῦθεν, με ήρωας Δημάρχους και Δημοτικούς Συμβούλους, άπεφάσισα να δωρήσω το Βαβουάρ και Βιβρ με την παράκλησιν να τό διαβάσουν και να συμμορφωθοῦν».-«Και όλα αύτά ᾶς τά καμαρώνουμε έμεΐς οί Έλασσονίτες Λέει κάπου ό Λέ Μπον» Μια όργανωμένη μειοψηφία, έπιβάλλεται μιᾶς άνοργανώτου πλειοψηφίας. Αυτό πού συνέβη στήν πόλιν μας».-« συμβάν στον Δήμο με ήρωα τώρα

⁵⁵⁴Η Μικρά της Ελασσόνος, ΣΤ, φ.145, 24.04.1965, σελ.2, Επανερχόμεθα: Επιστολή

⁵⁵⁵Η Μικρά της Ελασσόνος, ΣΤ, φ.144, 17.04.1965, σελ.2, Εύθυμα και Σοβαρά

⁵⁵⁶Η Μικρά της Ελασσόνος, ΣΤ, φ.146, 08.05.1965, σελ.1, Δήμος Και Ευθιξία

⁵⁵⁷Η Μικρά της Ελασσόνος, ΣΤ, φ.147, 22.05.1965, σελ.2, Εύθυμα και Σοβαρά

τον Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου. Έκλήθησαν με προσκλήσεις να ακούσουν τά θέματα, αι Δημόσιαι Αρχαί με σκοπό να μάσουν κόσμο μιά πού κανείς δέν τούς ζυγώνει. Και αντί θεμάτων, προτάξαντό θέμα τοῦ Βιετνάμ ἐκδημοκρατισμοῦ καί κ.τ.λ. Τό τί εἰπώθηκε γνωστόν. Δεύτερος Δούρειος ἵππος». «Καί τώρα θα ὑπάρχη ἡ ἐπιφύλαξις ὅτι σέ κάθε ἐνέργεια τοῦ Δήμου θα ὑπάρχη Δούρειος ἵππος». -«Σέ ὁμήγουρι ἄκουσα νά λένε Ὁ Δήμος ὑπεσχέθη τήν Κύπρο τήν πήραμε και πᾶμε για τό Βιετνάμ; Ἔρε ντουινιά τό τί τραβᾶς».

Το 1966 αρχίζει με τη «γνώμη μας», η οποία αναφέρει πως παρά τις διαβεβαιώσεις της Κυβέρνησης, ότι κανένας δεν εισέρχεται στο Δημόσιο χωρίς διαγωνισμό, στην Ελασσόνα όμως, υπάρχουν άτομα, που έχουν διοριστεί χωρίς να έχουν συμμετάσχει σε τέτοια διαδικασία. «Και ἐν τούτοις εἰς τήν πόλιν μας διορίσθησαν χαριστικῶς εἰς δημοσίας θέσεις πρόσωπα ἄνευ διαγωνισμοῦ».⁵⁵⁸

Οργάνωση Εθνικῶν Επετείων

Από τη στήλη, η «γνώμη μας», τονίζεται για μια ακόμη φορά η σπουδαιότητα για τον ελληνισμό, των εθνικῶν επαιτειῶν, οι οποίες πρέπει να οργανώνονται σωστά και με τη μεγαλοπρέπεια που τις αρμόζει, ειδικά σε μία ιστορική περιοχή ὅπως αυτή της Ελασσόνας. Για τον λόγο αυτό, λυπηρό θέμα αποτέλεσε η αδυναμία εντοπισμοῦ των ἐπίσημων και τιμώμενων προσώπων την ημέρα της 25^{ης} Μαρτίου, καθώς τη θέση τους κατέλαβαν επιμελῶς ματαιόδοξες κυρίες με καπέλα. Με καυστικό και πειρακτικό τρόπο καταγράφεται χαρακτηριστικά: «Κατά την ἡμέραντῆς 25^{ης} Μαρτίου ποῖοι ἦσαν οἱ ἐπίσημοι και τά τιμώμενα πρόσωπα. Δεν μπορέσαμε να διακρίνωμε. Εἶδαμε πολλές πιλοφορούσας κυρίας να συνωθοῦνται διά νά καταλάβουν θέσεις. Ἄλγεινόν θέαμα».⁵⁵⁹ Για το ζήτημα αυτό, το φρουραρχεῖο θα πρέπει να λάβει τα ενδεικνυόμενα μέτρα, ὅσον αφορά στον κανονισμό των θέσεων των ἐπισήμων, των λαβάρων και των σημαιῶν, ἔτσι ὥστε να αποφευχθοῦν παρεξηγήσεις, που παρατηροῦνται σε κάθε γιορτή. «Ἄς λάβη τά ἐνδεικνυόμενα μέτρα το φρουραρχεῖον,

⁵⁵⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ, φ.163, 24.12.1966, σελ.1, Η γνώμη μας: Προς τι αι διακηρύξεις

⁵⁵⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.12, 09.04.1960. σελ.1, Η γνώμη μας: Ἄλγεινόν θέαμα

ἵνα εὕρη ὁ καθείς την θέσιν του, διά να λείψῃ ἢ ἐπίδειξις ὠρισμένων ἀτόμων». ⁵⁶⁰ Και τέλος ἡ καθαριότητα θα πρέπει να αποτελεί το βασικό μέλημα των κοινοτικών αρχόντων, ειδικά σε μία τέτοια περίσταση, στην οποία θα παρευρεθούν ἐξέχοντα πρόσωπα, ⁵⁶¹ καθώς, για την γιορτή των Ἐλευθέρων τῆς πόλης, στάλθηκαν πάνω ἀπό 700 προσκλήσεις σε Ἀρχιερεῖς, Κρατικούς λειτουργούς, στρατιωτικές και πολιτικές προσωπικότητες.

Μηνύματα Αισιοδοξίας

Ἄρθρο του δικηγόρου, Ξεν. Χατζησαράντου, στο οποίο πνέει ἄνεμος αισιοδοξίας, καθώς φεύγει το 1966 και ὑπάρχει προσμονή για το νέο ἔτος. Με τον ἐρχομό του ἔτους 1967, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ἀφού κάνουν μια ἀναδρομή στο παρελθόν, ἀσπορευθῶν στο μέλλον ἐνωμένοι, με πίστη και κυρίως με ἐλπίδα. Πιστεύει, ὅτι και για τὴν Ελλάδα αὐτή ἡ χρονιά θα εἶναι εἰρηνική. Με σκληρή ἐργασία θα ἐρθοῦν καλύτερες μέρες. *«Ἡ πίστις καί ἡ αἰσιοδοξία αὐτή στηρίζεται καὶ ἐπὶ τῆς ἀκλονήτου θελήσεως καὶ τῆς ἀκαταβλήτου ἀποφάσεως ὅπως βαδίση πρὸς τὴν δόξαν μιᾶς εἰρηνικῆς δημιουργίας».* ⁵⁶² Ἀπὸ τὴ στήλη «χρονογράφημα», ὁ Σίμος Δ., παρουσιάζει μέσα ἀπὸ γλαφυρές περιγραφές, τὴν αισιοδοξία, με τὴν ὁποία οἱ ἄνθρωποι ἀντικρίζουν τὸ νέο ἔτος παρὰ τὶς δυσκολίες, που ἀντιμετωπίζουν. *«Κάνουμε πῶς δὲν βλέπουμε τὸν χεῖμαρο τῆς δυστυχίας καὶ προσπαθοῦμε νὰ ἀνακαλύψουμε τὸ μικρὸ ρυάκι τῆς χαρᾶς πού στέρεψε στὰ στεγνὰ πλέον χῶματα τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς».* ⁵⁶³

Στο ἄρθρο του δικηγόρου, Ξεν. Ι. Χατζησαράντου, τὸ ἔτος 1967 φτάνει στο τέλος του. Ὅλοι οἱ Ἕλληνες εἶναι ἔτοιμοι νὰ ὑποδεχτοῦν τὸ 1968 με ἐλπίδα για ἕνα καλύτερο αὐριο. Προσδοκοῦν τὴν ἀνάπτυξη του ἔθνους. Ἐχοντας συνείδηση τῆς δυσκολίας του ἔργου βρίσκουν καταφύγιο στὴν πίστη, για νὰ προχωρήσουν μπροστὰ. *«Ὅλων μας αἱ ἐλπίδες στρέφονται πρὸς μίαν γαληνιαίαν αὔριον καὶ δι' αὐτὸ ἡ χαρᾶς»*

⁵⁶⁰ Ἡ Μικρά τῆς Ἐλασσόνας, Α, φ.25, 05.10.1960, σελ.1, *Ἀνεγέρσεις καὶ ἐμπόδια*

⁵⁶¹ Ἡ Μικρά τῆς Ἐλασσόνας, Α, φ.25, 05.10.1960, σελ.1, *Ἡ ταμπέλα τῆς πόλεως*

⁵⁶² Ἡ Μικρά τῆς Ἐλασσόνας, 8^ο, φ.189, 31.12.1966, σελ.1, *Νέον ἔτος*

⁵⁶³ Ἡ Μικρά τῆς Ἐλασσόνας, 8^ο, φ.190, 14.01.1967, σελ.2, *Τὸ χρονογράφημά μας*

*τοῦ Νέου ἔτους μᾶς εὐρίσκει ὄλους πιστεύοντας εἰς τὰς δυνάμεις μας και ἐλπίζοντας εἰς τὰ πεπρωμένα τῆς φυλῆς μας».*⁵⁶⁴

Αναμφίβολα, πολλά είναι τα προβλήματα που καλείται να αντιμετωπίσει η μικρή κωμόπολη της Ελασσόνας. Προβλήματα που δυσκολεύουν την καθημερινότητά τους, όπως η σωστή λειτουργία των δημόσιων υπηρεσιών, η συγκοινωνία, τα οικονομικά τους, ο αναδασμός της γης σε όσους δεν έχουν κτήματα για την καταπολέμηση της ανεργίας, προβλήματα στην καταστροφή των καλλιεργειών λόγω των καιρικών συνθηκών, ή λόγω των ζιζανίων στις καλλιεργείες, προβλήματα που αφορούν στη στέγαση των κατοίκων, στην ιατροφαρμακευτική τους περίθαλψη. Η έκκληση των ηθών και η χαλάρωση των αξιών που οδηγεί στη αύξηση της εγκληματικότητας, τονίζεται ιδιαίτερα από τις στήλες της «Μικράς». Αυτό όμως που πραγματικά αποτελεί τη μεγαλύτερη πληγή, όχι μόνο της επαρχίας Ελασσόνας, αλλά ολόκληρης της Ελληνικής κοινωνίας, την εποχή αυτή, αποτελεί το τεράστιο κύμα μετανάστευσης που σημειώνεται κυρίως προς τις χώρες της Δ. Ευρώπης. Ο στόχος είναι η καταπολέμηση της ανεργίας, η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, το τίμημα όμως βαρύ: η αιμορραγία της χώρας από το πιο δημιουργικό και παραγωγικό κομμάτι της, τη νεολαία. Οι λύσεις που προτάσσονται, σύμφωνα με τα δημοσιεύματα της εφημερίδας, για την αντιμετώπιση της φτώχειας και της οικονομικής δυσπραγίας του τόπου, είναι η τουριστική προβολή της περιοχής και η δημιουργία νομού Ελασσόνας. Λύσεις οι οποίες προσκρούουν στην πολιτική νωθρότητα, αλλά κυρίως στην έλλειψη πολιτικής βούλησης των τοπικών πολιτευτών.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Ξεχωριστή θέση έχουν τα εκκλησιαστικά και θρησκευτικά ζητήματα στις στήλες της εφημερίδας, η «Μικρά της Ελασσόνας». Έντονη είναι η παρουσίαση άρθρων, θρησκευτικού περιεχομένου, η παρουσίαση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η εκκλησία, καθώς και το κοινωνικό και φιλανθρωπικό της έργο. Ιδιαίτερη θέση καταλαμβάνει επίσης και η προσωπικότητα του Ιεράρχη της Ελασσόνας, του Μητροπολίτη Ιακώβου, το έργο του οποίου προβάλλεται και επαινείται.

⁵⁶⁴Η Μικρά της Ελασσόνας, 8^ο, φ.203, 30.12.1967, σελ.1, *Νέον Έτος*

Άρθρα θρησκευτικού Περιεχομένου

Στόχος των δημοσιευμένων άρθρων και των εισηγήσεων του Μητροπολίτη Ιακώβου, αλλά και των άλλων αρθρογράφων, αντίστοιχης θεματολογίας, σε όλη τη χρονική διάρκεια, την οποία εξετάζει η παρούσα μελέτη, αποτελεί η αφύπνιση του ποιμνίου της επαρχίας Ελασσόνας η επαναφορά της κοινωνίας στις αξίες και τις αρχές που οδηγούν στην πρόοδο και όχι στην ασυδοσία και στην ανηθικότητα, αποτελέσματα των μηνυμάτων της μοντέρνας εποχής.

Ανάλογο είναι το μήνυμα που θέλει να στείλει ο Μητροπολίτης στην τοπική κοινωνία μέσα από το άρθρο του, το οποίο αναφέρεται στο χαρμόσυνο γεγονός για την ανθρωπότητα, αυτό της γέννησης του Χριστού. Τονίζει πως ο Χριστός με την γέννησή του έφερε στην γη την πραγματική αγάπη, διέλυσε το σκοτάδι, την σκιά θανάτου, την αδικία, την αμαρτία. Όσοι ζουν μακριά από τον τρόπο ζωής, που υπέδειξε ο Χριστός, προσπαθούν με τη βία να παγιώσουν μια ειρήνη, προωθώντας τα συμφέροντά τους και κατ' επέκταση την αδικία. Μέσα στο διάβα των αιώνων υπήρξαν άνθρωποι δίκαιοι και καλοπροαίρετοι, οι οποίοι προσπάθησαν να βοηθήσουν την ανθρωπότητα. Όμως αυτοί λειτούργησαν ως μετεωρίτες, που έλαμπαν στιγμιαία.. Χρέος όλων είναι να «ντυθούμε» το φως αυτό της γέννησης, που μεταφράζεται σε αγάπη, πίστη, σωφροσύνη, ελεημοσύνη. Θα επιτευχθεί η ειρήνη μόνο μέσα από το φως, που προέρχεται από τον λόγο του Θεού. *« Διότι ό υίός τοῦ Θεοῦ ἦλθεν εἰς τὴν γῆν νομίζων μεθ' αὐτοῦ τὴν καινὴν ἐντολὴν τῆς ἀγάπης. Μακρὰν τοῦ λαμπροῦ ἀστέρος τῆς Βηθλεέμ προσπαθεῖ διὰ τῆς βίας νὰ παγιώσῃ μίαν εἰρήνην... Καὶ ἔπρεπε νὰ ἀνατείλῃ ὁ ὀλόλαμπρος ἀγερινός τῆς Βηθλεέμ διὰ νὰ σαλπίσῃ εἰς τὴν ἀνθρωπότητα τὴν σταθερὰν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου τῆς δικαιοσύνης».*⁵⁶⁵

Αντίστοιχα είναι και τα μηνύματα του φύλλου 13 για την ανάσταση του Κυρίου, με την ελπίδα για την ανάσταση της ψυχής. Το χαρμόσυνο μήνυμα της ανάστασης όπως περιγράφεται στην ομιλία, θρησκευτικού περιεχομένου, του καθηγητή Αθ. Τσιρτσιφή αναδεικνύει η εφημερίδα. Η μεγάλη πέτρα του τάφου κύλισε. Μπροστά στην είσοδο κάθονται δύο λευκοντυμένοι άγγελοι, που λένε : «Τί ζητεῖται τον ζῶντα μετὰ τῶννεκρῶν; οὐκ ἔστιν ὧδε. ἠγέρθη καθὼς προεῖπεν». Χριστός Ανέστη! Καί με την

⁵⁶⁵Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.4, 24.12.1959, σελ. 1, Μήνυμα του σεβασμιότατου Μητροπολίτη μας

ανάσταση του διέλυσε το σκοτάδι, το βασίλειο του θανάτου. Σκόρπισε με τη θυσία του, τη δικαιοσύνη, την αλήθεια, την ειρήνη της ψυχής, την αγάπη. Ο Ιησούς Αναστάς χαρίζει την ανάσταση σε ολόκληρη την ανθρωπότητα αγάπη. *«Εἴκοσι αἰῶνες πέρασαν ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκεῖνην, πού ἀντήχησεν εἰς τὸν Γολγοθᾶν τὸ σάλπισμα, «Χριστὸς Ἀνέστη». Εἶναι ἡ μοναδική και γλυκύτερα ἀπάντησις, εἰς τὸ φοβερόν φαινόμενον τοῦ θανάτου».*⁵⁶⁶

Στο «Χρονογράφημά μας» του ίδιου φύλλου, αναδεικνύεται πάλι το θέμα της Ανάστασης του Κυρίου. Η Ανάσταση του Κυρίου θα οδηγήσει στην Ανάσταση της ψυχής, στη δημιουργία και διάπλαση ηθικών χαρακτήρων, στόχος που επιδιώκεται μέσα από την «Μικρά» και τη θεματολογία της, όπως συχνά τονίζει. Μέσα από την καταπολέμηση του εγωισμού και την ανάδειξη της αγάπης. Ποιος όμως αληθινά θα το πετύχει, για να πει το «Αληθώς Ανέστη»; *«Τὸ σήμαντρο τῆς χαρᾶς διαλαλεῖ καὶ πάλι τὸ «ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ». Ἀνάσταση τῆς Ἀνθρώπινης ψυχῆς. Μιά νίκη τοῦ σκληροῦ πολέμου. Ποιος βγῆκε νικητής, για να χαρῆ τὴν Ἀνάσταση, τὴν Ἀγάπη; Ποιος θα πῆ τὸ «ΑΛΗΘΩΣ ΑΝΕΣΤΗ»».*⁵⁶⁷

Τα χριστιανικά μηνύματα συνεχίζονται μέσα από το άρθρο, "Ἄρχων ειρήνης" του θεολόγου Μεταξιώτου, όπου γίνεται αναφορά στην πολυπόθητη ειρήνη για όλους τους ανθρώπους και τα έθνη, που μόνο οι κοινωνίες, στις οποίες βασιλεύει ο « Ἄρχων της ειρήνης», ο Χριστός, μπορούν να αποκτήσουν. *«Πανανθρώπινος πόθος ἡ εἰρήνη. Ἡ Εἰρήνη, ἡ ἀληθινὴ καὶ πραγματικὴ, εἶναι δῶρον τοῦ θεοῦ. Εἶναι καρπός, ὁ ὁποῖος ὀρμιάζει εἰς τὰς κοινωνίας τῶν ἀνθρώπων, εἰς τὰς ὁποίας βασιλεύει ὁ Χριστός».*⁵⁶⁸ Χριστιανικά είναι τα μηνύματα με το άρθρο του Αρχιμανδρίτη, Σ. Σιγάλα για την Ανάσταση του Κυρίου που νίκησε τον θάνατο και αποτελεί φεγγοβόλο φάρο στις καρδιές των ανθρώπων για να πρυτανεύσει η αγάπη, η ειρήνη, η συναδέλφωση. *«Μόνον τὸ γεγονός τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ μᾶς πληροφορεῖ διὰ τὴν καταπάτησιν τοῦ θανάτου, ἐπειδὴ ὡσάν πάμφωτος φάρος διαλύει τὰ σκότη τοῦ πελάγους, εἰς τὸν ὁποῖον οἱ σύγχρονοι λαοὶ τῆς γῆς συστρέφονται βάλλοντες ἐναντίον ἀλλήλων».*⁵⁶⁹ Για την προβολή και παρουσίαση των χριστιανικών μηνυμάτων, επιστρατεύονται και οι εκπαιδευτικοί. Αναδρομή στην ζωή και τα πάθη των τριών ιεραρχών, από τον

⁵⁶⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.13, 16.04.1960, σελ.1, Χριστός Ανέστη, ουκ ἔστιν ὡδς Ηγέρθη - Ὑπότοῦκαθηγητοῦ κ. Αθ. Τσιρτσιφί

⁵⁶⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.13, 16.04.1960, σελ.1., Το χρονογράφημά μας

⁵⁶⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.30, 24.12.1960, σελ.1, Ἄρχων Ειρήνης

⁵⁶⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.38, 08.04.1961, σελ.1, *Επί τη Ἀναστάσει τοῦ Κυρίου*

φιλόλογο Ζ. Ορφανουδάκη, απέναντι στη ηθική κρίση της σύγχρονης κοινωνίας, αναφορά και στον αγώνα τους για τη διατήρηση της χριστιανικής πίστης μέσω της αγάπης.⁵⁷⁰ Αιτία της δυστυχίας στον κόσμο είναι ο θάνατος του Θεού. Εμείς οι ίδιοι τον σκοτώσαμε με την περιφρόνησή μας. Η λύση θα δοθεί μόνο με την ανάσταση του κυρίου στις ψυχές μας. Έτσι θα έρθει η ευτυχία. Αναφέροντας γνωστές προσωπικότητες και τις θεωρίες τους, φτάνει σε αυτό το συμπέρασμα «Η ανάστασις τοῦ Χριστοῦ ἄς γίνει ἀφορμήν να ἀναστηθούμε κι ἐμεῖς ἀπό τόν λήθαργον στον ὁποῖον εὐρισκόμεθα»..

Άρθρο Β. Αθανασίου, διευθυντή Λυκείου Ελασσόνας, στο οποίο τονίζει την σημασία της Ανάστασης. Για να κατανοήσει κανείς το δώρο που έκανε ο Χριστός στους ανθρώπους πρέπει να βρίσκεται κοντά του, αλλιώς δεν θα γνωρίσουν ποτέ την αληθινή ευτυχία. *«Χαρά πραγματική είναι αδύνατο, να απολαύσουν διότι αυτό είναι δῶρο μοναδικό πού χαρίζει μόνο ὁ ἀναστάς Ἀρχηγός στους ὀπαδούς του».*⁵⁷¹

Μητροπολίτης Ιάκωβος

Ξεχωριστή θέση καταλαμβάνει ο Μητροπολίτης, Ιάκωβος στην επαρχία Ελασσόνας, όπως φαίνεται από την τιμητική διάκριση και τη συμμετοχή του στα εκκλησιαστικά δρώμενα της Επαρχίας και όχι μόνο. Η διάθεση αυτή τονίζεται μέσα από τις στήλες της «Μικράς», καθώς γίνεται αναφορά στη συμμετοχή του στις εκδηλώσεις της πόλης: Στις 6 Ιουνίου 1960, γιορτή του Αγίου Πνεύματος, χοροστατούντος του Σεβ. Μητροπολίτη Ελασσόνας, Ιακώβου, τελέστηκε η πανήγυρη της Ι.Μ. Σαρμού.⁵⁷² Επίσης, στις 29 Ιουνίου, ημέρα της ονομαστικής εορτής της Α.Μ. του Βασιλιά, τελέστηκε δοξολογία στον Ιερό Ναό του Αγίου Δημητρίου, χοροστατούντος του Μητροπολίτη, Ιακώβου.⁵⁷³ Με κάθε λαμπρότητα έγινε στις 23 Απριλίου η πανήγυρη της Καρυάς Ολύμπου, χοροστατούντος του Μητροπολίτη Ελασσόνας, Ιακώβου. Στις 16 Σεπτεμβρίου στην Ιερά Μονή Ολυμπιώτισσας θα πραγματοποιηθεί

⁵⁷⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.61, 03.02.1962,σελ.1, Οι τρεις Ιεράρχαι και η ηθική κρίσις

⁵⁷¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ,φ.91, 13.04.1963,σελ.1, Ανάσταση

⁵⁷² Η Μικρά της Ελασσόνας,Α,φ.17, 11.06.1960, σελ.2, Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας

⁵⁷³ Η Μικρά της Ελασσόνας,Α,φ.18, 02.07.1960,σελ.2, Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας

το 4^ο Αρχιερατικό Συνέδριο υπό την αιγίδα του Σεβασμιότατου Μητροπολίτη.⁵⁷⁴ Ο Μητροπολίτης Ελασσόνας, Ιάκωβος, ορμώμενος από τα νέα ήθη της εποχής, εξέδωσε επίσης μία εισηγητική έκθεση στην Ιερά Σύνοδο, με θέμα, «Αι παράνομοι συμβιώσεις και νόθα τέκνα».⁵⁷⁵

Η δημοτικότητα του Μητροπολίτη Ιακώβου, διαφαίνεται μέσα από τις στήλες της «Μικρά;», καθώς θερμές ευχές, για την συμπλήρωση πενταετίας από την ενθρόνιση του στη Μητρόπολη Ελασσόνας, εκφράζει η Πανεργατική ένωση μέσω του Προέδρου της Αθανάσιου Πάκα και η εμποροεπαγγελματοβιοτεχνική ένωση, με πρόεδρο, τον Μ. Σαράτση.⁵⁷⁶ Για τον λόγο αυτό, στην κοινότητα Ελασσόνας θα πραγματοποιηθούν εορταστικές εκδηλώσεις προς τιμήν του Σεβ. Μητροπολίτη, Ιακώβου, ο οποίος θα παρασημοφορηθεί με το παράσημο του Γεωργίου Α΄ από τον Πρόεδρο της βουλής, Κ. Ροδόπουλο.⁵⁷⁷ Αλλά και οι ευχαριστίες των κατοίκων Αμπελοκήπων προς τον Μητροπολίτη Ελασσόνας, Ιάκωβο για το έργο που προσφέρει στην κοινωνία, δείχνει για μια ακόμη φορά την τιμητική θέση που δείχνουν οι πολίτες στο πρόσωπο του Μητροπολίτη τους.⁵⁷⁸

Τη συνεχή παρότρυνση για την τήρηση των ηθικών αξιών, τη βοήθεια στον συνάνθρωπο τονίζει το άρθρο που αναφέρεται στις αναμνήσεις των Χριστουγέννων παλιότερων χρόνων. Γίνεται σύγκριση με τα Χριστούγεννα της σύγχρονης εποχής, που γιορτάζονται μέσα στη λαμπρότητα και τη χλιδή, ξεχνώντας πως η γέννηση του Χριστού έγινε μέσα σε μια φτωχική φάτνη και πως υπάρχουν άνθρωποι, που ζουν μίζερα και φτωχικά. Στόχος του άρθρου, να περάσει τα χριστιανικό του μήνυμα της ανθρωπιάς και της αλληλοβοήθειας, κυρίως για τα άπορα μέλη της επαρχίας Ελασσόνας: «*Μικρέ άνθρωπε! Πόσο ἔχεις παρανοήση τὴν Δόξα Αυτοῦ. Λαμπρές γιορτές, για την γέννηση ἐκείνου που ἦρθε στὴ γῆ μέσα σε μια φάτνη φτωχική*».

Μνεΐα στον Μητροπολίτη, Ιάκωβο με αφορμή το φιλανθρωπικό του έργο, την προσπάθειά του για την οικονομική στήριξη των πενέστερων οικογενειών.⁵⁷⁹ Η Ένωση Εμπορο-επαγγελματοβιοτεχνών συγχαίρει τον Μητροπολίτη Ελασσόνας, Ιάκωβο για την πρωτοβουλία του, να ενισχύσει τους άπορους μαθητές του

⁵⁷⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ. 22, 27.08.1960, σελ. 2, Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας

⁵⁷⁵ Ο.π., σελ. 2, Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας

⁵⁷⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ. 37, 24.03.1961, σελ. 1, *Ευχαί*

⁵⁷⁷ Ο.π., σελ. 1, *Ο Μητροπολίτης*

⁵⁷⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ. 76 01.09.1962, σελ. 2, *Επιστολαί*

⁵⁷⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ. 91, 13.04.1963, σελ. 2, *Ανακοίνωσις*

Γυμνασίου, προσφέροντάς τους ζεστό ρόφημα.⁵⁸⁰ Προτροπή, και μέσα από την εφημερίδα, οι πολίτες να ενισχύσουν οικονομικά το έργο της Ι. Μητροπόλεως, ώστε να καταφέρουν να παρέχουν στους άπορους μαθητές και μεσημεριανό γεύμα εκτός από πρωινό: «Εἶναι πολύ σπουδαῖον πρᾶγμα να ἔχη τό πτωχό παιδί, ὁ ἄπορος μαθητής, πρωῖνόν και μεσηβρινόν φαγητόν δωρεάν».⁵⁸¹

Η επιστολή όμως του « Λ.» στον Μητροπολίτη Ελασσόνας, Ιάκωβο, αναφέρεται στη διαμαρτυρία του για την συμπαράσταση που εξέφρασε ο Μητροπολίτης, στον Γ. Παπανδρέου μέσω του Τύπου και για την επιλογή του να εμπλακεί στα κομματικά θέματα. Η πράξη του αυτή δυσαρέστησε μέρος των πιστών που δεν συμφωνεί με την πολιτική του κόμματος αυτού. Καλεί τον Δεσπότη να αποστασιοποιηθεί από τις κομματικές αντιπαραθέσεις και να επιτελέσει το έργο του που είναι μεγαλύτερο από την ματαιότητα των κοσμικών πραγμάτων: «Ἀπευθύνομεν ἑκκλησίην ὅπως ὁ ποιμενάρχης μας σταθῆ ψηλότερα ἀπό θέματα ἀνθρωπίνων ἀδυναμιῶν και προσωπικῶν φιλοδοξιῶν προς τό συμφέρον τῆς ἐκκλησίας ἢ ὅποια βάλλεται ἀπό παντοίους ἐχθρούς».⁵⁸² Η «Μικρά» ζητά να δοθεί τέλος στο θέμα της Εκκλησίας που έχει συνταράξει την κοινή γνώμη, το έτος 1965. Όλες οι κατηγορίες για παράνομους μητροπολίτες και εκλέκτορες πρέπει να σταματήσουν: «Πρέπει να κλείση το συντομώτερον ἢ ὑπόθεσις, ἢ ὅποια δεν εἶναι καθόλου παρων/χίδα».⁵⁸³

Εκκλησιαστικά προβλήματα

Τα εκκλησιαστικά προβλήματα που καταγράφει η «Μικρά», από το έτος 1961, αφορούν στην ανέγερση και συντήρηση ναών, γι' αυτό απαιτείται η οικονομική στήριξη πολιτών και φορέων, αλλά κυρίως αυτό που προβάλλεται και επισημαίνεται σε όλη την εξεταζόμενη χρονική περίοδο, είναι η στήριξη των φτωχών και άπορων οικογενειών.

⁵⁸⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ,φ.105, 16.11.1963,σελ.1, *Η γνώμη μας: Ευγνωμονεί*

⁵⁸¹ Ο,π, σελ.2, *Το ρόφημα*

⁵⁸² Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ,φ.167, 26.02.1966,σελ.1, *Ελεύθερον Βήμα*

⁵⁸³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ,φ.171, 22.04.1966,σελ.1, *Η γνώμη μας: Αρκετά ως εδώ*

Μέσα από τη στήλη η «γνώμη μας», αναφέρεται ότι δείγμα πολιτισμού και ευλάβειας αποτελεί η φροντίδα και συντήρηση για τα προσκυνήματα των ιερών τόπων. Καθήκον όλων η συμμετοχή στον έρανο για τον Πανάγιο Τάφο. «*Εκεῖ εἰς τοὺς Ἁγίους Τόπους, ἐκερδήθη ἡ ὑπόθεσις τοῦ ἀνθρώπου. Δι' αὐτό ἄς μὴ λείψῃ κανεῖς ἀπὸ τον ἔρανον τοῦ Παναγίου Τάφου, διεξαγόμενος τὴν 30 τ.μ.*».⁵⁸⁴ Για τον λόγο αυτό, δίνονται πολλά συγχαρητήρια στον Σύλλογο Εμπορο-επαγγελματοβιοτεχνών για την πρωτοβουλία να αναγείρει τον ναό του προφήτη Ηλία, στη θέση, «Κεντρομάνι».⁵⁸⁵ Ἐκκληση σε κάθε Ελασσονίτη στην 1/7/ 61 να προσφέρει από το υστέρημα του για την ανέγερση του Ι. Ν. προφήτη Ηλία.⁵⁸⁶

Στα προβλήματα της εκκλησίας συγκαταλέγονται, σύμφωνα με τη «γνώμη μας» τα επεισόδια μεταξύ των Ιεραρχών κατά τη Σύνοδο της Ιεραρχίας στην Ελλάδα. Η συμπεριφορά αυτή των εκπροσώπων της Εκκλησίας προκάλεσε θλίψη στο ποιμνιο, καθώς αποτελεί παράδειγμα για την κοινωνία.⁵⁸⁷

Η στήλη «γνώμη μας» αναφέρεται και επικροτεί τη συνάντηση των αρχηγών της Καθολικής και της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Παρά τις διαφορές σε δογματικά ζητήματα, ελπίζει στην ενότητα του χριστιανικού κόσμου μετά την συνάντηση του Οικουμενικού Πατριάρχη Αθηναγόρου και του Πάπα Παύλου στο όρος των Ελαιών. «*Ἀκολουθοῦμεν ὅλοι τὴν θεῖαν διδασκαλίαν καὶ τὰ ἠθικὰ παραγγέλματα τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἄσχετον ἂν διαφωνοῦμεν εἰς δογματικὰ λεπτομερειακὰ θέματα.*».⁵⁸⁸

Σημαντικό πρόβλημα που καταγράφεται στην εφημερίδα, έχει να κάνει με το χαμηλό εισόδημα των ιερωμένων, παρόλες τις προεκλογικές υποσχέσεις για σημαντική αύξηση του μισθού από την κυβέρνηση του Γ. Παπανδρέου. Τα οικονομικά προβλήματα των ιερωμένων έρχονται στην επιφάνεια με αφορμή την ντροπή που ένιωσε ιερέας όταν τον είδαν να επιδίδεται σε γεωργικές εργασίες για να εξασφαλίσει τα απαραίτητα για την διαβίωση της οικογένειάς του, γίνεται σχόλιο για την υποχρέωση της Κυβέρνησης να αυξήσει τους μισθούς των κληρικών. «*Και τοῦτο διότι εἶχε ὠμὴν τὴν σκέψιν τοῦ τὴν λαϊκὴν παροιμίαν ἢ ὁποῖα λέει. «Ἦ παπᾶς – παπᾶς ἢ*

⁵⁸⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.33, 28.01.1961,σελ.1, *Η γνώμη μας: Ο Πανάγιος Τάφος*

⁵⁸⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ. 40, 06.05.1961,σελ.2, *Η γνώμη μας: Ο Προφήτης*

⁵⁸⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ. 43, 24.06.1961,σελ.2, *Ἐκκλησις*

⁵⁸⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.53, 19.10.1961,σελ.1 *Η γνώμη μας: Θλιβερά*

⁵⁸⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε,φ.110, 25.01.1964,σελ.1, *Η γνώμη μας: Ενότης*

ζευγᾶς- ζευγᾶς» και θεωροῦσε τον ἑαυτὸν του ἔνοχον». ⁵⁸⁹Για το ἴδιο θέμα η «Μικρά» εκλαμβάνει ὡς εἰρωνεία τις ευχαριστίες ὀρισμένων Μητροπολιτῶν, στον Γ. Παπανδρέου με την ἀπόφασή του για ἀύξηση των μισθῶν των ιερῶν κατὰ 5% : «*Ἡ ἐνέργεια αὐτῆ τῶν ἐν λόγῳ Ἱεραρχῶν, ἀποτελεῖ καθ' ἡμᾶς, καθαρὰν εἰρωνείαν πρὸς τοὺς γλισχρότατα ἀμοιβόμενους ἱερεῖς μας, οἱ ὅποιοι ἤλιζον ἀπὸ τον κ. Παπανδρέου καλλιτέρας μεταχειρίσεως*». ⁵⁹⁰

Ζητεῖται τέλος ἀπὸ τους πιστοὺς να προμηθεύονται τα κερὰ ἀπὸ την ἐκκλησία και ὄχι ἀπὸ το ἐμπόριο, για να μποροῦν οι ναοὶ να καλύπτουν τα ἐξοδα τους:
«*Συνιστῶμεν εἰς ὅλους να ἀγοράζωσι τὰ κερὰ των ἀπὸ το παγγάρι τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἐνορίας των διότι αὐτό εἶναι το καθῆκον των ὡς ἐνοριτῶν και ὡς καλῶν Χριστιανῶν*». ⁵⁹¹Επίσης, ζητεῖται ο διορισμὸς ιερῶν σε ἐκκλησίες των χωριῶν, οι οποίες δεν λειτουργοῦν, λόγω ἐλλείψεως ιερῶν. «*Ἐπὶ τοῦ προκειμένου τί μέλλει γενέσθαι, διότι ὡς πληροφοροῦμεθα τὰ κενὰ τῆς Ἐπαρχίας μας ἀνέρχονται εἰς 20 καὶ πλέον*». ⁵⁹²

Ελπίδες βέβαια, ὅτι σύντομα θα λυθοῦν ὅλα τα μισθολογικά ζητήματα των ιερῶν μετὰ ἀπὸ την φροντίδα, που ἔχει δεῖξει ο πρωθυπουργὸς με την ἀύξηση των οικονομικῶν παροχῶν πρὸς τον κλῆρο της Ἐπαρχίας. Καταγράφει η ἐφημερίδα « ... θα ἐπακολουθήσῃ ἢ ὀριστικὴ τακτοποίησις τοῦ μισθολογίου και ὄλων τῶν ἐκκρεμούντων ἀπὸ ἐτῶν ζητημάτων τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου ἐπ' ἀγαθῶ τῆς Ἐκκλησίας και τῆς Κοινωνίας». ⁵⁹³

Σχόλιο μέσα ἀπὸ τη στήλη η «γνώμη μας» για την κατάσταση των ἐκκλησιαστικῶν θεμάτων. Τα προβλήματα ξεκινοῦν ἀπὸ την ηγεσία της ἐκκλησίας, η οποία δεν ἀναδεικνύει ἕνα ικανὸ ἀρχιεπίσκοπο και παραβιάζει τον νόμο, ἀγνοώντας πολιτικές ἀποφάσεις, με συνέπεια να λαμβάνει τις ἀποδοκίμασιες των πιστῶν. Για τη θεραπεία της νοσηρῆς αὐτῆς κατάστασης, η πολιτεία πρέπει να ψηφίσει νόμο για τον ἀνασηματισμὸ της ἐκκλησίας και να ἀντικατασταθεῖ ο παρὼν ἀρχιεπίσκοπος με

⁵⁸⁹ Η Μικρά της Ἐλασσόνας, Ε,φ.111, 08.02.1964,σελ.1, *Ἡ γνώμη μας: Ὁ Ἱερωμένος*

⁵⁹⁰ Η Μικρά της Ἐλασσόνας, Ε, φ.111, 08. 02.1964, σελ.1, *Καθαρὰ εἰρωνεία*

⁵⁹¹ Ο.π., *Τὰ κηρία*

⁵⁹² Η Μικρά της Ἐλασσόνας, Ε,φ.126, 22.08.1964,σελ.1, *Ἡ γνώμη μας: Κενὰ ιερῶν*

⁵⁹³ Η Μικρά της Ἐλασσόνας, ΣΤ,φ.143, 03.04.1965,σελ.1, *Ἡ γνώμη μας: Πράξις Δικαιοσύνης*

έναν ικανότερο.⁵⁹⁴ «Πρέπει, ὅθεν, πρῶτον ἡ Πολιτεία να ψηφίση ἀμέσως νόμον ἀναδιοργανώσεως τῆς ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἐν Ἑλλάδι συνταντίζεται με τὸ Ἔθνος».⁵⁹⁵

Δεδομένου των σχέσεων αυτών η κριτική της «Μικράς» στέκεται στη διαμάχη μεταξύ Κράτους και Εκκλησίας. Η Εκκλησία ὄντως παραβίασε ἀπόφαση του ΣτΕ και δεν επικροτεῖται γι' αὐτήν της την ενέργεια. Ὅμως οι πολιτικοὶ δεν ἔχουν δικαίωμα να αναμειγνύονται στα θέματα των ιεραρχῶν,⁵⁹⁶ ὅταν οι ἴδιοι καταπατοῦν τις ἀρχές τους, για να λάβουν πολιτικά ἀξιώματα: «Οἱ κυβερνῶντες ὁμως παραβιάσαντες πᾶσαν ἔννοιαν ἠθικῆς, με ποῖον ἠθικόν ἔρεισμα στις πρώτες των;».⁵⁹⁷

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Στεγαστικά Δάνεια- Εργατικές Κατοικίες

Η «Μικρά», ἀπὸ το πρῶτο ἔτος της κυκλοφορίας της, ἐπισημαίνει τα εργασιακά προβλήματα, ὅπως την ἀνάγκη ἐκδόσης στεγαστικῶν δανείων και τη δημιουργία εργατικῶν κατοικιών, κυρίως την εποχὴ αὐτή. Καθὼς φαίνεται ὅτι ἓνα μεγάλο ποσοστὸ κατοίκων της ευρύτερης ἐπαρχίας, οδηγείται στην πόλη της Ελασσόνας για την ἀναζήτηση ἐνὸς καλύτερου μέλλοντος και την ἐξεύρεση ἐργασίας. Παρά το γεγονός ὅτι χορηγήθηκαν στην πόλη, δάνεια για στέγαση, πέντε εργατικὲς κατοικίες, ὡστόσο ο ἀριθμὸς αὐτὸς δεν ικανοποιεῖ τις ἀνάγκες των ἀστέγων.⁵⁹⁸ Το ζήτημα ἀπόκτησης κατοικίας εἶναι σημαντικό, ἀλλὰ και ταυτόχρονα δύσκολο να ἐπιτευχθεῖ, λόγω της οικονομικῆς στενότητος των κατοίκων. Για την ἐπίλυσή του σημειώνεται ,

⁵⁹⁴ Ἀναφορὰ στον Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν, Χρυσόστομο Β', ο οποίος ἐκδιώχθηκε πραξικοπηματικά ἀπὸ τον ἀρχιεπισκοπικὸ θρόνον ἀπὸ το στρατιωτικὸ καθεστῶς της 21^{ης} Ἀπριλίου. Ἡ στρατιωτικὴ κυβέρνηση για να ἀπομακρύνει τον Χρυσόστομο Β' ἔκανε χρῆση του ὀρίου ηλικίας που ἦταν το 80^ο και σύμφωνα με αὐτὸ ἔπρεπε να παραιτηθεῖ ἀπὸ τα καθήκοντα του Ἀρχιεπισκόπου και της Ἱεράς Συνόδου, στο: Κούκουνας, Δημοσθένης (2008). *Ἡ Εκκλησία της Ἑλλάδος 1941-2007, Ἀπὸ τον Δαμασκηνόστον Χρυστόδουλο*, Ἀθήνα: Μέτρον

⁵⁹⁵ Ἡ Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ. 161, 27.11.1965, σελ. 2, *Ἡ γνώμη μας: Το ἐκκλησιαστικόν*

⁵⁹⁶ Ἡ σχέση Εκκλησίας και κράτους ἀπὸ την ἰδρυση του Ἀ' Ἑλληνικοῦ Κράτους, ἦταν σχέση ἀλληλεξάρτησης, καθὼς υφίσταται μία σειρά νόμων που ἀφοροῦν τη μισθοδοσία των κληρικῶν, προεχόμενη ἀπὸ το Κράτος, την ἀπαλλαγὴ των μοναχῶν ἀπὸ τὴν στράτευση τους, ἀλλὰ και τις γιορτές και ἀργίες που καθορίζονται ἀπὸ την ὀρθόδοξη Εκκλησία, στο: Καραγιάννης, Γ. (1997). *Ἐκκλησία και Κράτος 1833-1997*. Ἀθήνα: Το Ποντίκι

⁵⁹⁷ Ἡ Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ. 163, 24.12.1965, σελ. 2, *Ἡ γνώμη μας: Με ποῖον ἠθικὸ ἔρεισμα*

⁵⁹⁸ Ἡ Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ. 1, 21.11.1959, σελ. 2, *Ἡ γνώμη μας: Εργατικαὶ κατοικίαι*

μέσα από την εφημερίδα, πρόσκληση για όσους ενδιαφέρονται να υποβάλλουν αίτηση για τη λήψη στεγαστικού δανείου μέσω του Ο.Α.Ε.Κ. Οι αιτήσεις, μαζί με τα δικαιολογητικά θα κατατεθούν στην Πανεργατική Ένωση Ελασσόνας.⁵⁹⁹ Για την αντιμετώπιση του στεγαστικού θέματος, η Νομαρχία Λάρισας συνέστησε επιτροπή, αποτελούμενη από τους: 1) Νικ. Βάρδα, Ειρηνοδίκου, 2) Αθ. Πάκα, 3) Ιωάννη Δημοβέλη, για την επιλογή δικαιούχων στεγαστικών δανείων μεταξύ των εργατοϋπαλλήλων Ελασσόνας.⁶⁰⁰

Έλεγχος Συνθηκών Εργασίας

Είναι ανάγκη όσοι διαχειρίζονται τα εργατικά ζητήματα, όπως ο Επόπτης Εργασίας και ο Πρόεδρος των κλάδων Οργανώσεων να διενεργούν τακτικούς ελέγχους, ώστε να σταματήσουν να παραβιάζονται οι όροι εργασίας και πληρωμής των εργαζομένων, οι οποίοι από τον φόβο της απόλυσης δεν προχωρούν σε καμιά διαμαρτυρία.⁶⁰¹ Και παρόλο που χορηγείται με απόφαση των αρμόδιων Υπουργών, επ' ευκαιρία των γιορτών των Χριστουγέννων στους εργατοϋπαλλήλους ιδιωτικού δικαίου, δώρο ανάλογα με τα ημερομίσθια τους, οι περισσότεροι εργοδότες αρνούνται την καταβολή. Οι εργαζόμενοι δεν το ζητούν, διότι τρέμουν την απόλυση. Δεν θα μπορούσε να γίνει κάποιος έλεγχος;⁶⁰² Σε άλλο σημείο αναφέρεται ότι διατάχθηκε αυστηρός έλεγχος από την υποδιεύθυνση Χωροφυλακής Ελασσόνας για την τήρηση νόμων στα τυροκομεία που αφορά στο ωράριο, την αμοιβή και την απασχόληση προσωπικού: *«Η ενέργεια αυτή της υποδιοικήσεως είναι γεγονός ότι σημαντικά θα άνακουφίση τούς είς τὰ τυροκομεία ἐργαζόμενους»*.⁶⁰³ Αποστολή αναφοράς της Πανεργατικής ένωσης προς τον Υπουργό Εργασίας, Δημητράτο, για παροχή οικονομικής ενίσχυσης με στόχο την ψυχαγωγία των εργαζομένων. *«Επί τη ἐλεύσει*

⁵⁹⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.3, 19.12.1959, σελ.1, *Επιτροπή Επιλογής Δικαιούχων Δανείων Αυτοστεγάσεως Παρά του Α.Ο.Ε.Κ.*

⁶⁰⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.2, 05.12.1960, σελ.2, *Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας*

⁶⁰¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.2, 05.12.1960, σελ.2, *Εργασία και αμοιβή*

⁶⁰² Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.30, 24.12.1960, σελ.2, *Εργατικά*

⁶⁰³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.41, 20.05.1961, σελ.1, *Ο έλεγχος των τυροκομείων*

τοῦ θέρους συνεχῶς ὑποβάλλουν ἐρωτήματα ἄν θὰ εὐτυχήσουν νά ψυχαγωγηθοῦν δι' ἓν δωδεκάωρον με τὴν διοργάνωσιν ἐκδρομῶν».⁶⁰⁴

Πρόβλημα ὁμῶς ἐξίσου σημαντικό θεωρεῖται ἡ ἐλλειπὴς ἱατροφαρμακευτικὴ κάλυψη τῶν εργαζομένων. Για τὸν λόγο αὐτὸ συνεδρίασαν στὴν αἴθουσα τῆς Πανεργατικῆς Ἐνώσεως, τὰ Διοικητικὰ Συμβούλια γιὰ θέματα τῶν εργαζομένων καὶ κυρίως γιὰ τὰ θέματα τῆς ἱατροφαρμακευτικῆς περίθαλψης.⁶⁰⁵ Ἡ εκμετάλλευση τῶν εργαζομένων, οἱ ὁποῖοι ἀναγκάζονται νὰ μένουν χωρὶς ἱατροφαρμακευτικὴ κάλυψη φαίνεται καὶ στὶς ἀναφορὲς τῶν Συνδικαλιστικῶν ὑπαλλήλων τῶν τυροκομιῶν οἱ ὁποῖοι ἀναφέρουν ὅτι σὲ πολλὰ τυροκομεία τῆς Ἐπαρχίας ἀπασχολοῦνται τεχνίτες ἢ βοηθοί, χωρὶς βιβλιάρια υγείας. Ἀλλὰ καὶ ἡ Πανεργατικὴ Ἐνωση Ἐλασσόνας, ἀπευθύνει ἐγγράφα διαμαρτυρίας στὸ Υπουργεῖο Γεωργίας καὶ στὴ Γ.Σ.Ε.Ε. γιὰ τὴν καθυστέρηση καταβολῆς δεδουλευμένων ἡμερομισθίων.⁶⁰⁶ Για τὴν ἀντιμετώπιση ὅλων αὐτῶν τῶν προβλημάτων ποὺ ἀντιμετωπίζουν οἱ εργαζόμενοι καὶ κυρίως γιὰ τὴν πάταξη τῆς εκμετάλλευσής τους ἀπὸ τοὺς εργοδότες, ἡ «Μικρά» καταγράφει τὴν ἀφίξη τοῦ Επόπτη Ἐργατικῶν παραβάσεων, Θεοχάρη ἀπὸ τὴν Λάρισα.⁶⁰⁷ Δίκαιο θεωρεῖται ἐπίσης, τὸ αἴτημα τῶν ἐμποροβιοτεχνῶν γιὰ αὐξηση τῶν συντάξεων τοῦ ΤΕΒΕ καὶ ἱατροφαρμακευτικὴ περίθαλψη: «Τὸ ζήτημα τοῦ κοινωνικοῦ πόρου τοῦ ΤΕΒΕ ἀπασχολεῖ τοὺς ἐπαγγελματίας καὶ βιοτέχνες κατὰ τρόπον ἔντονον»⁶⁰⁸ Ἀντίθετα, ἀδίκη θεωρεῖται ἡ ἀναδρομικὴ εἰσφορά ὑπὲρ τῆς ἐργατικῆς Ἐστίας ἀπὸ τὸ ἔτος 1957 γιὰ τοὺς εργοδότες καὶ τὶς επιχειρήσεις τους, χωρὶς καμία προηγούμενη ἐνημέρωση. «Πρὸ ἡμερῶν ἀφίκετο εἰς τὴν πόλιν μας ὁ εἰσπράκτωρ τῆς Ἐργατικῆς Ἐστίας κ. Κριτσιμάνης καὶ ἐπέβαλε διὰ πράξεων εἰσφοράς ὑπὲρ τῆς Ἐργατικῆς Ἐστίας...».⁶⁰⁹

Ὡστόσο, σύμφωνα με τὴ «γνώμη μας», ζητεῖται παρέμβαση τοῦ Υπουργείου Γεωργίας, ὥστε νὰ λυθεῖ τὸ ζήτημα τῆς μὴ καταβολῆς μισθῶν τῶν εργαζομένων, καθὼς καὶ τοῦ Δώρου. Οἱ εργαζόμενοι τοῦ Δασικοῦ Φυτωρίου Ἐλασσόνας δὲν ἔχουν λάβει ἔπειτα ἀπὸ ἐννιά μῆνες τὸ Δώρο Χριστουγέννων, ἐνῶ ἀργοπορεῖ ἡ καταβολή

⁶⁰⁴ Ἡ Μικρά τῆς Ἐλασσόνας, Β, φ.42, 03.06.1961, σελ.2, Ἐργατικά

⁶⁰⁵ Ἡ Μικρά τῆς Ἐλασσόνας, Α, φ.27, 12.11.1960, σελ.2, Ἐργατικά

⁶⁰⁶ Ἡ Μικρά τῆς Ἐλασσόνας, Β, φ.40, 06.05.1961, σελ.2, Ἐργατικά

⁶⁰⁷ Ο.π., Ἐργατικά

⁶⁰⁸ Ἡ Μικρά τῆς Ἐλασσόνας, Β, φ.44, 01.07.1961, σελ.1, Ἡ γνώμη μας: Δικαιώτατη Ἀξίωσις

⁶⁰⁹ Ἡ Μικρά τῆς Ἐλασσόνας, Β, φ.44, 01.07.1961, σελ.2, Ἡ γνώμη μας: Ἡ ἐργατικὴ ἐστία

μισθών δυο και τριών μηνών. «... παρ' ὅτι παρήλθε ἐννιάμηνον και τοῦ καθυστερεῖται ἢ καταβολή ἡμερομισθίου καί δύο και τριῶν μηνῶν».⁶¹⁰

Απαλλοτριώσεις

Από τη στήλη η « γνώμη μας», καταγράφεται η άδικη επίθεση που δέχεται το προς εφαρμογή Νομοσχέδιο για την απαλλοτρίωση και εκχέρσωση δασικών εκτάσεων, με σκοπό την εγκατάσταση ακτημόνων, οι οποίες θα αποτελέσουν πηγή πλούτου για την εθνική οικονομία: «*Ἀπροσδόκητον βίαιον ἐπίθεσιν δέχεται τὸ παρασκευαζόμενον νομοσχέδιο διὰ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν καὶ ἐκχέρσωσιν δασικῶν τινῶν ἐκτάσεων*».⁶¹¹ Το θέμα της απαλλοτρίωσης απασχολεί συχνά τις στήλες της «Μικράς, μιας που θεωρεί πως μ'αυτή τη λύση θα λυθούν πολλά από τα προβλήματα των ακτημόνων της περιοχής.

Οικοδόμοι

Στις 27/8/61 θα πραγματοποιηθεί Συνέλευση των Οικοδόμων, για να αναδείξουν αντιπρόσωπο για το Πανελλήνιο Συνέδριο στην Αθήνα στις 22/9/61, όπου θα εξεταστούν διάφορα θέματα.⁶¹² Ο Γραμματέας Κωνσταντίνος Φαρμάκης εκλέχθηκε αντιπρόσωπος του Σωματείου Οικοδόμων Ελασσόνας για το 14^ο Πανοικοδομικό Πανελλήνιο Συνέδριο στην Αθήνα στις 22/09/1961.⁶¹³ Όσοι εργαζόμενοι ενδιαφέρονται, μπορούν να αποκτήσουν δωρεάν το περιοδικό «Σφαῖρα» της Εργατικής Εστίας από την Πανεργατική Ένωση, για να ενημερωθούν για τα εργασιακά ζητήματα.⁶¹⁴

Η «Μικρά» δημοσιεύει τις τιμές των οικοδομικών εργασιών, όπως έχουν οριστεί από το Σωματείο Οικοδόμων. Σύμφωνα με τη Συλλογική Σύμβαση Εργασίας, στις 14/03/1962, τα ημερομίσθια των οικοδόμων έχουν ως εξής: Τεχνίτες εν γένει 115

⁶¹⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.50, 09.09.1961, σελ.1, *Η γνώμη μας: Η καθυστέρησης δεδομένων*

⁶¹¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.44, 01.07.1961, σελ.1, *Η γνώμη μας: Δάση και ακτήμονες*

⁶¹² Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.49, 26.08.1961, σελ.2, *Εργατικά*

⁶¹³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.50, 09.09.1961, σελ.2, *Εργατικά*

⁶¹⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ.85, 13.01.1963, σελ.2, *Εργατικά*

δραχμές, βοηθοί τεχνιτών 95 δρχ., ειδικευμένοι εργάτες 85 δρχ., ανειδίκευτοι εργάτες 70 δρχ., μαθητευόμενοι κάτω των 18 ετών, 40-50 δρχ.⁶¹⁵Το Ι.Κ.Α. χορηγεί επίδομα 500 δραχμών στους άνεργους οικοδόμους της πόλης μέσω του Ο.Α.Α.Α. Το Ι.Κ.Α. θα ολοκληρώσει την καταβολή του επιδόματος στους άνεργους για την περίοδο του Πάσχα μέσω του Ο.Α.Α.Α..⁶¹⁶

Αγρότες-Κτηνοτρόφοι

Η εφημερίδα αναφέρει τις προσπάθειες ανακούφισης και στήριξης των κτηνοτρόφων, με τη χορήγηση ζωοτροφών με πίστωση στους κτηνοτρόφους της περιφέρειας από το τοπικό κατάστημα της Α.Τ.Ε. Με Υπουργική απόφαση ορίστηκε η απαλλαγή τόκου για τις ληξιπρόθεσμες οφειλές των κτηνοτρόφων, που προέρχονται από τις ζωοτροφές. Εγκρίθηκε από την Α.Τ.Ε. δάνειο 250.000 δρχ. για την ανέγερση αποθήκης του Γ.Π.Σ. Δεσκάτης.⁶¹⁷Σύμφωνα με το άρθρο της «Μικράς», σε αναμονή βρίσκεται ο αγροτικός κόσμος της Θεσσαλίας για τις κυβερνητικές αποφάσεις που πρόκειται να ληφθούν και αφορούν στη συγκομιδή σιτηρών. Καθοριστική η συμβολή των βουλευτών που προέρχονται από σιτοπαραγωγικές περιφέρειες: *«Έναπόκειται ή έξαγγελία των μέτρων, άτινα θα λάβουν οί άρμόδιοι πρὸς προστασίαν τῆς συγκομιδῆς τοῦ σίτου»*⁶¹⁸

Το πρόβλημα της φτώχειας των αγροτικών περιοχών της Θεσσαλίας, επισημαίνεται στη δημοσίευση της ερώτησης που ακολουθεί, του βουλευτή Λάρισας Τάκη Γεωργίου στην Βουλή. Ερώτηση στην Κυβέρνηση, της αιτίας που προτιμά την εξαγωγή του σιταριού, αντί την κατανομή μέρους του στους πολίτες που βρίσκονται σε ανάγκη: *«Παρακαλοῦνται οί άξιότιμοι κ.κ. πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καί Υπουργός Γεωργίας να πληροφορήσουν σχετικῶς το Σῶμα»*.⁶¹⁹Προβλήματα έχουν να

⁶¹⁵Ο.π.

⁶¹⁶Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ.92, 27.03.1963, σελ.2, *Εργατικά*

⁶¹⁷Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.9, 27.02.1960, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

⁶¹⁸Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.42, 03.07.1961, σελ.1, *Η Συγκομιδή*

⁶¹⁹Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.63, 03.03.1962, σελ.2, *Ερώτησις*

αντιμετωπίσουν και οι σιτοπαραγωγοί, οι οποίοι διαμαρτύρονται για την άδικη αντιμετώπισή τους από το κράτος και επιθυμούν διεκδίκηση περισσότερων δικαιωμάτων από τους αντιπροσώπους των καλλιεργητών σιταριού.⁶²⁰

Ο καινούργιος χρόνος, το 1964, ξεκινάει με την ευχάριστη είδηση που δημοσιεύει η εφημερίδα και αφορά στον αγροτικό κόσμο και στα δάνεια που θα χορηγούνται εφεξής στους αγρότες, για την αντιμετώπιση των σοβαρών και έκτακτων αναγκών που προκύπτουν, όπως σοβαρές ασθένειες των ίδιων ή μελών της οικογενείας τους: «... ὅπως χορηγοῦν ἐφεξῆς πρὸς τοὺς ἀγρότας πρόσθετα καλλιεργητικά δάνεια διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν ἐξαιρετικῶν ἀναγκῶν τῶν καὶ ὑποχρεώσεων...».⁶²¹ Επίσης αναφέρει πως είναι δίκαιο και λογικό το αίτημα για κατάργηση του φόρου στον ΟΓΑ από τους γεωργούς, οι οποίοι είναι κάτοχοι γεωργικών ελκυστήρων και χρησιμοποιούν τα γεωργικά μηχανήματα για προσωπική τους χρήση και όχι για επαγγελματική εκμετάλλευση, όπως συμβαίνει με άλλους κατόχους γεωργικών μηχανημάτων και τρακτέρ: «Ἐνας γεωργὸς πού ἔχει δι' ἰδίαν χρῆσιν τὸ τρακτέρ δέν εἶναι δίκαιον νὰ πληρώνῃ εἰσφορὰν ἀπὸ 300 – 1.000 δρχ. κατ' ἔτος, ὅσον καὶ ἐκεῖνος πού διαθέτει τὸ τρακτέρ διὰ τὴν ἐπ' ἀμοιβῆ καλλιέργειαν τῶν ξένων κτημάτων».⁶²² Δημοσίευση του ψηφίσματος διαμαρτυρίας των καπνοπαραγωγών στην Εφορία Καπνού Ένωση Συν/σμών και τον Οργανισμό καπνού για την τιμή του προϊόντος. «Κάτοικοι Χωρίων Στεφανοβούνου Γαλανοβρύσης και Αετοράχης διατελοῦντες ἐν ἀπογνώσει διὰ τὴν μὴ εἰσέτι προσφερθεῖσαν τιμὴν ὅσον ἀφορᾷ τὴν καπνοπώλησιν, κατέρχονται εἰς κάθοδον διαμαρτυρίας ἐν τῇ Ἐθνικῇ ὁδοῦ Λαρίσης Ἐλασσόνος, προσκομίζοντες μετ' αὐτῶν ἀπὸ ἕν δέμα καπνοῦ»⁶²³

Επίσης, ζητείται το Ε.Ι.Ρ. να εξαιρέσει τους γεωκτηνοτρόφους από την καταβολή συνδρομής, καθώς γι' αυτούς το ραδιόφωνο είναι το μοναδικό μέσο ψυχαγωγίας. «Γνωρίζωμεν ὅτι δὲν ἔχει καλὰ οἰκονομικὰτὸ Ε.Ι.Ρ. Ἄν ὅμως πρόκειται νὰ στηριχθῆ εἰς τοιοῦτους συνδρομητὰς, καλύτερον νὰ λείψῃ».⁶²⁴ Προτείνεται επίσης, να δοθούν στους κτηνοτρόφους εμβόλια κατά του αφθώδους πυρετού των ζώων για να αντιμετωπιστεί η ασθένεια και να μην ολιγορούν οι αρμόδιοι για το ζήτημα αυτό.⁶²⁵

⁶²⁰ Η Μικρά της Ελασσόνος, Δ, φ.96, 29.06.1963, σελ.2, *Ο σίτος*

⁶²¹ Η Μικρά της Ελασσόνος, Ε, φ.109, 11.01.1964, σελ.2, *Δάνεια*

⁶²² Η Μικρά της Ελασσόνος, Ε, φ.121, 27.06.1964, σελ.1, *Η γνώμη μας: Τα τρακτέρ*

⁶²³ Η Μικρά της Ελασσόνος, Ε, φ.104.04.1964, σελ.2, *Τα καπνά*

⁶²⁴ Η Μικρά της Ελασσόνος, Ε, φ.122, 04.07.1964, σελ.1, *Η γνώμη μας: Το ραδιόφωνο*

⁶²⁵ Η Μικρά της Ελασσόνος, Ε, φ.117, 02.05.1964, σελ.1, *Η γνώμη μας: Αφθώδης Πυρετός*

Προτείνεται πέρα από την αποζημίωση, που θα λάβουν οι παραγωγοί για τις καταστροφές των καλλιεργειών τους από το χαλάζι, τα χρέη τους, να σταλούν στην ΑΤΕ και αυτή, να τους ενισχύσει επιπλέον οικονομικά.⁶²⁶ Ζητείται από την Κυβέρνηση και τον Ο.Γ.Α. μέριμνα για την νοσοκομειακή περίθαλψη όλων των αγροτών ανεξαρτήτως εισοδήματος. «Αναγκάζεται ἢν ἀλαστοπροσωπῆ διά την πιστοποίησιν ἀπορίας εἰς τὰς κοινότητας, ἢ να πεθαίνῃ εἰς την μέσῃν τοῦ δρόμου, διότι ἢ αἱ καλλιέργειαι πιστωμέναι συνήθως τῇ ΑΤΕ πρέπει να ἐξοφλοῦν ἐν καιρῷ ἀνυπερθέτως, ἢ να πωλήσῃ την περιουσίαν του, ἢ χρεώσῃ αὐτήν, διὰ να ἀνταποκριθῆ εἰς τὰς ὑπερόγκους δαπάνας νοσοκομείων...»⁶²⁷ Ὅπως φαίνεται από τις δημοσιεύσεις της «Μικράς» κατά το 1965, βασικό μέλημα των Βουλευτών του Νομού, μετά τις εκλογές, αποτελεί ο γεωργικός κόσμος και οι προσπάθειες ανακούφισής του. Στα πλαίσια αυτά το τηλεγράφημα του Τάκη Γεωργίου, Βουλευτή Λάρισας, ανακοινώνει, ότι με κυβερνητική απόφαση θα δοθούν άδειες καπνού σε χωριά της Επαρχίας. Η διανομή των στρεμμάτων θα γίνει από επιτροπή.⁶²⁸ Επίσης, με απόφαση του Υφυπουργού Εμπορίου θα συλλεχτούν 200 τόνοι πατάτας από το Λιβάδι ⁶²⁹- Ευχαριστίες της Κοινότητας Λιβαδίου και του Συν/σμού στον Βουλευτή, Ευαγ. Βανταλή για την άδεια παραγωγής καπνών 200 στρεμμάτων, μετά από μεσολάβησή του.⁶³⁰

Πανελλήνια Εργατικά Συνέδρια

Η «Μικρά», καταγράφει τα πανελλήνια συνέδρια που πραγματοποιούνται στην Ελλάδα το 1964, για τη διεκδίκηση των εργασικών δικαιωμάτων. Στα πλαίσια αυτά θα πραγματοποιηθούν τα εξής: Στις 26/7/64 θα πραγματοποιηθεί το 5^ο Πανελλαδικό Πανοικοδομικό Συνέδριο. Αντιπρόσωπος της Ελασσόνας θα είναι ο Κων. Φαρμάκης. Στις 12/7/64 θα πραγματοποιηθεί το Πανελλήνιο Συνέδριο Υπαλληλικού

⁶²⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ. 127, 05.09.1964, σελ. 1, *Η γνώμη μας: Διά τους χαλαζόπληκτους*

⁶²⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ. 130, 17.10.1964, σελ. 1, *Εξάσκησησινευρύτερας αγροτικής πολιτικής*

⁶²⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ. 140, 20.02.1965, σελ. 2, *Τηλεγράφημα*

⁶²⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ. 143, 03.04.1965, σελ. 2, *Τηλεγράφημα*

⁶³⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ. 144, 17.04.1965, σελ. 2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

Προσωπικού Αυτοκινήτων. Αντιπρόσωπος της Ελασσόνας θα είναι ο Χρήστος Σιγκούνης.⁶³¹ Άρθρο της Πανεργατικής Ένωσης Επαρχίας Ελασσόνας. Καλεί τους συναδέλφους τους, να αγνοήσουν αυτούς, που τους δίνουν φρούδες ελπίδες με απώτερο σκοπό την αλλοίωση του Συνδικαλισμού και να μείνουν πιστοί στο συνδικαλιστικό κίνημα, όπως έχει οριστεί από την Γ.Σ.Ε.Ε.: *«Μην ξεχνάτε όταν ξεκινήσατε να συστήσετε τὰ Σωματεῖα σας, ἢ ἀντίδρασις τὴν ὁποῖαν προέβαλον οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, πού σήμερα σᾶς χαϊδεύουν, εἶχε ὑπερβῆ κάθε λογικό ὄριο».*⁶³²

Ενημέρωση των πολιτών σχετικά με την επίσκεψή του Προέδρου της Πανεργατικής Ένωσης Ελασσόνας, Αθ. Πάκα, στην Αθήνα για την επίλυση εργασιακών θεμάτων.⁶³³

Η Ένωση 115

Την εποχή αυτή, κυρίως από το 1962-1965, συσπειρώνονται στην Ελλάδα οι εργατικές οργανώσεις για την προώθηση των οικονομικών και ασφαλιστικών δικαιωμάτων των εργαζομένων. Η κίνηση αυτή έμεινε γνωστή ως «κίνηση των 115» εργατικών οργανώσεων.⁶³⁴ Δυστυχώς όμως, όπως σημειώνεται μέσα από τις στήλες της «Μικράς», παρατηρείται εκμετάλλευση της κίνησης αυτής, για την εξυπηρέτηση ξένων συμφερόντων, αφήνοντας πίσω τους ανιδιοτελείς σκοπούς της εξυπηρέτησης των εργατικών συμφερόντων. Καταγγελία για τη δράση ορισμένων μελών του συνδικαλιστικού κινήματος υπέρ της κίνησης των 115, που έχουν απώτερο σκοπό, να βλάψουν τον Συνδικαλισμό και να εξυπηρετήσουν πολιτικά συμφέροντα. *«... περιέρχονται τὴν Ἐπαρχίαν προπαγανδίζουσι ὑπὲρ τῆς ὑπαγωγῆς τῶν Σωματείων εἰς τὴν παράταξιν τῶν 115, ἢ ὁποῖα καὶ ἀπὸ Κυβερνητικῆς δηλώσεως καὶ ἀπὸ προσωπικὴν ἀντίληψιν τοῦ κοινοῦ ἐξυπηρετεῖ ξένους προς τὸν Συνδικαλισμὸν σκοπούς».*⁶³⁵

Δημοσίευση του Προέδρου του Σωματείου Φορτοεκφορτωτών Ελασσόνας, στην οποία διαχωρίζει την θέση του Σωματείου από την κίνηση του Γραμματέα του, Χρήστου Καζαντζίδου, να παρουσιάσει το Σωματείο, ως μέλος των 115. *«... ὅτι οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν μετὰ συνεργαζόμενα Σωματεῖα καὶ καταδικάζει τὴν αὐθαίρετον*

⁶³¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.121, 27.06.1964, σελ.2, *Εργατικά*

⁶³² Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.142, 20.03.1965, σελ.2, *Πανεργατικὴ Ἐνωσις Ελασσόνας*

⁶³³ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.144, 17.04.1965, σελ.2, *Εργατικά*

⁶³⁴ Λιβιεράτος, Δ.(2003). *Η κίνηση των 115, Κοινωνικοί Αγώνες 1962-1967*, Αθήνα: Προσκόνιο

⁶³⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.145, 24.04.1965, σελ.1, *Συνδικαλισμός*

ένεργειαν τοῦ ἀνωτέρω Γραμματέως Χρήστου Καζαντζίδου». ⁶³⁶Μέσα από τις στήλες της «Μικράς», ανακοινώνεται η διαγραφή του Σωματείου Φορτοεκφορτωτών από την Πανεργατική Ένωση, καθώς η δράση του αντιβαίνει τις αξίες του Συνδικαλισμού, ενεργώντας με κομματικά κριτήρια και σύμφωνα με τη γραμμή των 115. ⁶³⁷Στις 13/2/66 θα διεξαχθούν οι εκλογές για νέα διοίκηση της Πανεργατικής Ένωσης Ελασσόνας. Ελπίδες για νίκη του Αθ. Πάκα. ⁶³⁸

Απεργίες –Συλλαλητήρια

Παρά τα προνόμια, που απολαμβάνουν οι περισσότεροι κλάδοι, οι αγροφύλακες μένουν στο περιθώριο, σε αντίθεση με τις προεκλογικές υποσχέσεις των κυβερνώντων. ⁶³⁹ Για τον λόγο αυτό, οι Αγροφύλακες, οι οποίοι ζητούν ικανοποίηση των αιτημάτων τους για μονιμοποίηση, αύξηση των μισθών και ασφάλιση από την Κυβέρνηση, προχωρούν σε απεργιακές κινητοποιήσεις. Οι αγροφύλακες δικαίως αισθάνονται παραμελημένοι και γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο οι πολίτες υποστηρίζουν τον απεργιακό τους αγώνα τους: *«Τά αίτήματα αυτά είναι λογικά καί δίκαια πρέπει να γίνουν αποδεκτά από τό Κράτος».* ⁶⁴⁰ Αλλά και η Ένωση Συνεταιρισμών Ελασσόνας πραγματοποίησε συλλαλητήριο στον κινηματογράφο «ΖΕΥΣ» για το Σιτικό ζήτημα ⁶⁴¹

Στο κύμα των απεργιών και των κινητοποιήσεων των εργαζομένων που σημειώνεται την περίοδο αυτή, προστίθενται και οι διαμαρτυρίες των επαγγελματιών, βιοτεχνών και εμπόρων, εξαιτίας του κινδύνου παύσης της λειτουργίας των επιχειρήσεών τους, που οφείλεται στην αδιαφορία της Κυβέρνησης να θεσπίσει νόμο, ο οποίος να προστατεύει την επαγγελματική τους στέγη. *«Αί τάξεις τῶν ἐμπόρων ἐπαγγελματιῶν και βιοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος, εὐρίσκονται πάλιν ἐπί ποδός δι' ἀγῶνας διαρκείας προς*

⁶³⁶Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.146, 08.05.1965, σελ.1, *Ξένα Δημοσιεύσεις*

⁶³⁷Ο.π., σελ.2, *Εργατικά*

⁶³⁸Ο.π.

⁶³⁹Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.166, 12.02.1966, σελ.1, *Η γνώμη μας: Οι αγροφύλακες*

⁶⁴⁰Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ, φ.174, 04.06.1966, σελ.1, *Η απεργία των αγροφυλάκων*

⁶⁴¹Ο.π., *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

κατοχύρωσιν τῆς προστασίας τῆς Ἐπαγγελματικῆς Στέγης». ⁶⁴²Οἱ επαγγελματίες υποφέρουν τόσα χρόνια ἀπὸ τοὺς συνδικαλιστές τοὺς, τοὺς οὗτους ἔχουν τοποθετήσει ἔμμεσα σὲ αὐτὴ τὴν θέση τὰ κόμματα καὶ δρουν γιὰ λογαριασμό τοὺς. Γιὰ νὰ δοθεῖ τέλος στὴν κατάντια τῶν εργατικῶν σωματείων, ποὺ ἔχουν καταλήξει μαριονέτες τῶν κομμάτων, πρέπει οἱ επαγγελματίες νὰ ἐνωθοῦν καὶ νὰ κάνουν ἓνα επαγγελματικὸ κίνημα ποὺ θὰ ἀντισταθεῖ, ὄχι ὅμως με τρόπο βίαιο, ἀλλὰ με τρόπο οργανωμένο καὶ αποτελεσματικὸ: «Τὸ «Κόμμα» δυστυχῶς διεισδύει εἰς ὅλα τὰ σωματεῖα καὶ τὰ κατευθύνει πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἰδίων τοῦ πολιτικῶν σκοπῶν. Οἱ ἑκάστοτε «ἐπαγγελματοπατέρες» μεταβάλλουν ἀντιλήψεις πεποιθήσεις καὶ ἰδανικά, ἀναλόγως, τῶν συμφερόντων τοὺς». ⁶⁴³Τὸ ρεῦμα τῶν ἀπεργιῶν ἀκολούθησαν καὶ οἱ ἱερεῖς, οἱ οὗτοι ἀρνοῦνται νὰ ἀσκήσουν τὰ καθήκοντά τοὺς, ἐξαιτίας τῆς ἀπόφασης τοῦ κράτους νὰ φορολογούνται τὰ ἐπιπλέον ἔσοδά τοὺς, ἀπὸ τὴν τέλεση μυστηρίων. ⁶⁴⁴

Συνταξιούχοι Ο.Γ.Α.

Οἱ συνταξιούχοι τοῦ Ο.Γ.Α. με τηλεγράφημά τοὺς πρὸς τὸ ασφαλιστικὸ τοὺς ταμεῖο, ζητοῦν τὴν βελτίωση τῆς σύνταξης καὶ τῆς ἰατροφαρμακευτικῆς κάλυψης, ποὺ τοὺς παρέχει: «...διὰ τηλεγραφήματος τῶν ἐπιζητοῦν τὴν αὔξησιν τῆς παρεχόμενης πρὸ αὐτοῦς συντάξεως, τὴν μείωσιν τοῦ ὀρίου συνταξιοδοτήσεως καὶ τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἰατροφαρμακευτικῆς καὶ Νοσηλευτικῆς περιθάλψεως» ⁶⁴⁵Ὁ Σύλλογος Συνταξιούχων Ο.Γ.Α. Ἐλασσόνας με ἔγγραφό του, ἀπαιτεῖ ἀπὸ τὰ Κόμματα βελτίωση τῶν ὀρων συνταξιοδότησης καὶ ἰατροφαρμακευτικῆς κάλυψής τοὺς. Τὸ ἔγγραφο αὐτὸ ἀπεστάλη σὲ ὅλα τὰ Σωματεῖα ΟΓΑ τῆς χώρας πρὸς ἐνημέρωση ὅλων τῶν συνταξιούχων. ⁶⁴⁶

⁶⁴²Ἡ Μικρά τῆς Ἐλασσόνας, Ζ, φ.176, 02.07.1966, σελ.1, *Ἡ γνώμη μας: Ἡ επαγγελματικὴ στέγη*

⁶⁴³Ἡ Μικρά τῆς Ἐλασσόνας, Ζ,φ.178, 30. 07.1966, σελ.1, *Τὸ Επαγγελματικόν*

⁶⁴⁴Ἡ Μικρά τῆς Ἐλασσόνας, Ζ,φ.187, 03.12.1966, σελ.2, *Ἀπεργία ἀκαὶ Μητροπολιτῶν;*

⁶⁴⁵Ἡ Μικρά τῆς Ἐλασσόνας, Η,φ.191, 04.02.1967,σελ.1, *Ἡ γνώμη μας: Δίκαια*

⁶⁴⁶Ἡ Μικρά τῆς Ἐλασσόνας, Η,φ.192, 18.02.1967,σελ.2, *Ἡ γνώμη μας: Ο.Γ.Α.*

Νέο Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Ελασσόνας 1967

Η εφημερίδα δημοσιεύει τα αποτελέσματα εκλογών του νεοσυσταθέντος Εργατοϋπαλληλικού Κέντρου Ελασσόνας το 1967: Ι. Ζυγούρης: Πρόεδρος, Δ., Κιτσούλης: Αντιπρόεδρος, Λ. Κυριλλίδης: Γραμματέας, Ι. Μπελάγιας: Έφορος, Γ. Καρανάσιος: Σύμβουλος. Η Επιτροπή του Εργατοϋπαλληλικού Κέντρου Ελασσόνας συνάντησε τον Γενικό Γραμματέα της Γ.Σ.Σ.Ε. Φώτιο Μακρή,⁶⁴⁷ για να του παρουσιάσει τα ζητήματα του κέντρου της. Τον ευχαριστούν για την προσήλωση που δείχνει στον σκοπό του και για την συμβολή του στην επίλυση των προβλημάτων του Κέντρου. Στο πρόσωπο του Φ. Μακρή, ο οποίος εμφορείται από το πνεύμα της «Εθνικής Κυβέρνησης», η επιτροπή βρήκε ένα ισχυρό έρεισμα για την προώθηση των αιτημάτων των εργατών.⁶⁴⁸ Απόφαση του Υπουργείου Εργασίας το 1967, να επισκέπτεται υπάλληλος, από το Γραφείο Εύρεσης εργασίας Λάρισας, την πόλη της Ελασσόνας, για την καταγραφή των ανέργων και για την εν συνεχεία ανεύρεση εργασίας σε διάφορες επιχειρήσεις. Αναμένεται η άφιξή του.⁶⁴⁹

3. ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Τα πολιτικά ζητήματα με τα οποία ασχολείται η εφημερίδα : Η Μικρά της Ελασσόνας», αφορούν α) την τοπική αυτοδιοίκηση β) την περιφέρεια Θεσσαλίας γ) τα εθνικά πολιτικά θέματα. Η χρονική περίοδος, κατά την οποία εξετάζονται τα πολιτικά θέματα στην παρούσα μελέτη, εκτείνεται από τον Νοέμβριο του 1959 έως και τον Δεκέμβριο του 1967

⁶⁴⁷Ο Φώτιος Μακρής είναι η περίπτωση του Συνδικαλιστή, Γενικού Γραμματέα της ΓΕΣΣΕ, ο οποίος χαρακτηρίστηκε ως «εργατοπατέρας» και κατηγορήθηκε ότι συνεργάστηκε με όλες τις δεξιές κυβερνήσεις στο: Γιάννης Στογιαννίδης (2007). Ο κόσμος των οικοδόμων στις πρώτες μεταπολεμικές δεκαετίες. Μεταπτυχιακή εργασία. Βόλος: Τμήμα Ιστορίας Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, σελ.68

⁶⁴⁸Η Μικρά της Ελασσόνας, Η φ.199, 12.08.1967, σελ.2, *Εργατικά*

⁶⁴⁹Η Μικρά της Ελασσόνας, Η, φ.200, 26.08.1967, σελ.2, *Εργατικά*

Πολιτικά Θέματα Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Δημόσιες Υπηρεσίες

Κατά το έτος 1959, που είναι και το πρώτο έτος κυκλοφορίας της εφημερίδας, ένα από τα θέματα που απασχολούν την τοπική κοινωνία- σύμφωνα με τα δημοσιευμένα άρθρα την εφημερίδας- αφορούν τη λειτουργία των δημόσιων υπηρεσιών. Στα πλαίσια αυτά, σημαντικό είναι το αίτημα για διορισμό, περισσότερων του ενός γεωπόνων στην επαρχία Ελασσόνας, καθώς πρόκειται για μία κατεξοχήν γεωργοκτηνοτροφική περιοχή και με τον τρόπο αυτό θα επιτευχθεί η καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών.⁶⁵⁰ Δυστυχώς, ο διορισμός δημοσίων υπαλλήλων στην περιφέρεια, δεν προσκρούει μόνο στον σκόπελο της οικονομίας του κράτους, αλλά και στη διάθεση των υπαλλήλων να μην απομακρυνθούν από τις δημόσιες υπηρεσίες των Αθηνών, με αποτέλεσμα να γίνεται ο διορισμός των απαραίτητων υπαλλήλων, από τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες, ωστόσο οι θέσεις να παραμένουν κενές, με πολιτική παρέμβαση τις περισσότερες φορές. Στην ίδια στήλη, διατυπώνεται το ερώτημα του αγροτικού κόσμου, της Δεσκάτης αυτή τη φορά, γιατί δεν υπηρετεί κανένας γεωπόνος στην περιοχή τους, ενώ προπολεμικώς υπηρετούσαν δύο.⁶⁵¹ Χαρακτηριστικό παράδειγμα της κατάστασης αυτής αποτελεί και η απουσία πταισματοδίκη στην πόλη της Ελασσόνας, παρά την από τριετίας τοποθέτηση του πταισματοδίκη, Παπαθέου. Τον λόγο έχει το Υπουργείο Δικαιοσύνης.⁶⁵²

Η εφημερίδα επαναφέρει το θέμα απουσίας των δημοσίων υπαλλήλων από τις θέσεις τους και γράφει ότι το Υπουργείο Δικαιοσύνης θα πρέπει να δώσει μια υπεύθυνη απάντηση για την απουσία του Πταισματοδίκη Ελασσόνας από την θέση του, η οποία έχει εγκριθεί εδώ και 4 χρόνια: *«Κλείνομεν 4 χρόνια καί ό Πταισματοδίκης Έλασσόνος δεν έφάνη άκόμη στην θέσιν του»*.⁶⁵³ Υστερα από πιέσεις της «Μικράς», απάντησε και ο Γενικός Διευθυντής Ταχυδρομείων, Ιωάννης

⁶⁵⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.1, 21.11.1959, σελ.1, *Η γνώμη μας: δια το υπουργείον γεωργίας*

⁶⁵¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.5, 31.12., 1959, σελ.1, *Η γνώμη μας: εις την Δεσκάτην*

⁶⁵² Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.3, 19.12.1959, σελ.1, *η γνώμη μας: το πταισματοδικειον*

⁶⁵³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.35, 25.02.1961, σελ.1, *Η γνώμη μας: Τα ίδια*

Φραγκάκης, στο σχόλιο της για την έλλειψη διανομέων, ότι στο Ταχυδρομείο Ελασσόνας υπηρετούν δύο διανομείς, αρκετοί με τις παρούσες συνθήκες.⁶⁵⁴ Με τηλεγράφημα, ο Δ. Μαντάρας, Νομαρχιακός Σύμβουλος Ελασσόνας, ζητά με τη σειρά του, από την Διοίκηση της Α.Τ.Ε. πρόσληψη υπαλλήλων στο υποκατάστημα της Ελασσόνας για τη βελτίωση της κατάστασης.⁶⁵⁵ Άλλωστε η έλλειψη υπαλληλικού προσωπικού στις υπηρεσίες είναι συχνή, όπως διαπιστώνεται από τις στήλες της «Μικράς» και προκαλεί προβλήματα με την υπολειτουργία των υπηρεσιών. Ανάλογο περιεχόμενο υπάρχει και στην Επιστολή, με ζητήματα προς επίλυση των Κοινοτήτων Ελασσόνας προς το πολιτικό γραφείο του Προέδρου της Κυβέρνησης, του Προέδρου της Βουλής, του Νομάρχη και του Νομαρχιακού Συμβούλου Ελασσόνας.⁶⁵⁶ Απαραίτητη κρίνεται η Εφαρμογή των ταχυδρομικών τομέων για την καλύτερη αρχειοθέτηση και διανομή της αλληλογραφίας. Οι πολίτες είναι πρόθυμοι να συνδράμουν στην προσπάθεια αυτή: *«Ήδη τό κοινόν προσφέρεται έκθύμως, ὅπως ἐνισχύση το προσωπικόν τῆς Ταχ/κῆς Ὑπηρεσίας εἰς την ἐφαρμογὴν τῶν μέτρων»*.⁶⁵⁷

Σύμφωνα με τη στήλη η « γνώμη μας», ζητείται, για μία ακόμη φορά, από το Υπουργείο Δικαιοσύνης ο διορισμός Πταισματοδίκη στην Ελασσόνα, καθώς δεν υπάρχει στην πόλη εδώ και επτά χρόνια.⁶⁵⁸ Η απάντηση για το σχόλιο της εφημερίδας στις 29/9/62 σχετικά με τον διορισμό Πταισματοδίκη, έρχεται από τον Γεν. Διευθυντή, Λ. Σπεράντζα, ο οποίος απαντά, ότι ως Πταισματοδίκης Ελασσόνας έχει ορισθεί ο Ειρηνοδίκης Καρυταίνης, Γ. Παπανικολάου με απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.⁶⁵⁹ Επίσης, δημοσιεύεται η απάντηση του Υπουργού Δ. Βρανόπουλου σε σχόλιο της εφημερίδας στις 15/2/62 σχετικά με το Ταχυδρομείο. Δηλώνει πως υπάρχει αδυναμία πρόσληψης επιπλέον υπαλλήλων και δεύτερου ταχυδρόμου στο υποκατάστημα Ελασσόνας, εξαιτίας των γενικότερων ελλείψεων των Ταχυδρομείων της χώρας.⁶⁶⁰ Απάντηση του Γεν. Διευθυντή Επαμ. Τσέλλου στο σχόλιο στις 10/11 για τον νέο φόρο του Ο.Τ.Ε. Ο φόρος αυτός

⁶⁵⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.38, 08.04.1961, σελ.2, Απαντήσεις

⁶⁵⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.74, 04.08.1962, σελ.2, Τηλεγράφημα

⁶⁵⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.75, 04.08.1962, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

⁶⁵⁷ Ο.π., *Η γνώμη μας: Οι τομείς*

⁶⁵⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.78, 29.09.1962, σελ.1, *Η γνώμη μας: Ο πταισματοδίκης*

⁶⁵⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.80, 20.10.1962, σελ.1, *Προς τον κ. Διευθυντή της εφημερίδος: Η Μικρά της Ελασσόνας*

⁶⁶⁰ Ο.π., *Η γνώμη μας: Απάντησις*

επιβάλλεται από το Κράτος και για λόγους, που γνωρίζει το ίδιο. Ο Ο.Τ.Ε. όχι μόνο δεν επωφελείται, αλλά επιβαρύνεται κιόλας με την πληρωμή του προσωπικού.⁶⁶¹

Η «Μικρά», μέσα από τις στήλες της επανέρχεται στο ζήτημα για την ανάγκη επάνδρωσης των υπηρεσιών με επιπρόσθετο αριθμό υπαλλήλων, με σκοπό την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών, αίτημα το οποίο δεν γίνεται πάντα αποδεκτό. Για παράδειγμα συνίσταται η ενίσχυση του προσωπικού της Οικονομικής Εφορίας Ελασσόνας από το Υπουργείο Οικονομικών κατά την περίοδο αυξημένης κίνησής της.⁶⁶² Επίσης, μέσα από την εφημερίδα δηλώνεται ότι υπάρχει ανάγκη για αύξηση των ταχυδρόμων στην πόλη από το Υπουργείο Συγκοινωνιών, καθώς οι υπάρχοντες δεν μπορούν να ανταποκριθούν επαρκώς στον φόρτο εργασίας.⁶⁶³ Η απάντηση έρχεται από τον Υφυπουργό, Άγγελο Βλάχο, μετά από σχόλιο της εφημερίδας στην 1/6/63, ότι δεν μπορεί να γίνει αυτή την στιγμή πρόσληψη 2 ταχυδρόμων.⁶⁶⁴ Η στήλη «γνώμη μας» καταγράφει την καθυστέρηση εγκατάστασης τηλεφώνων στις δημόσιες υπηρεσίες της πόλης από την αρμόδια Υπουργική Υπηρεσία.⁶⁶⁵ Και ενημερώνει ότι στις 11/3/63 το Ι.Κ.Α. θα αρχίσει τις διαδικασίες για την έκδοση των βιβλιαρίων οικογενειακών επιδομάτων. Οι ενδιαφερόμενοι ασφαλισμένοι να καταθέσουν τα δικαιολογητικά στο γραφείο του.⁶⁶⁶

Η εφημερίδα ενημερώνει για την παρέμβαση της Κυβέρνησης να εγκαταστήσει τηλέφωνα στις Δημόσιες υπηρεσίες της Ελασσόνας, ώστε να διευκολυνθεί το έργο τους.⁶⁶⁷ Αγκάθι στα γεωργικά ζητήματα συνεχίζει να αποτελεί και κατά το έτος 1965 η έλλειψη γεωπόνων στην περιοχή. Έτσι, ο Υφυπουργός, Δ. Γεωργίου πληροφορεί, ότι το Υπουργείο Γεωργίας αποφάσισε την μη διεξαγωγή της γεωργοκτηνοτροφικής έκθεσης φέτος, εξαιτίας της έλλειψης γεωπόνων.⁶⁶⁸

Παρόλη τη δύσκολη κατάσταση που παρατηρείται στις δημόσιες υπηρεσίες της πόλης, εντούτοις, θετική εξέλιξη αποτελεί η επικείμενη ίδρυση Υποκαταστήματος της Εμπορικής Τράπεζας στην Ελασσόνα.⁶⁶⁹ Και η «Μικρά» στηρίζει το γενικό

⁶⁶¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ,φ.83, 08.12.1962, σελ.1, *Η γνώμη μας: Απάντησις*

⁶⁶² Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ,φ.88, 09.03.1963, σελ.1, *Η γνώμη μας: Να ενισχυθεί*

⁶⁶³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ,φ.94, 01.06.1963, σελ.2, *Η γνώμη μας: Οι διανομείς*

⁶⁶⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ,φ.97, 13.08.1963, σελ.1, *Η γνώμη μας: Απάντησις*

⁶⁶⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ,φ.88, 09.03.1963, σελ.1, *Η γνώμη μας: Τα τηλέφωνα*

⁶⁶⁶ Ο.π.,σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

⁶⁶⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ,φ.145, 24.04.1965, σελ.1, *Η γνώμη μας: Τηλέφωνα*

⁶⁶⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ,φ.158, 16.10.1965, σελ.2, *Ο Υφυπουργός κ. Γεωργίου*

⁶⁶⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.33, 28.01.1961, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

αίτημα των κατοίκων της Δεσκάτης για την ίδρυση υποκαταστήματος Αγροτικής Τράπεζας, οι οποίοι για την εξυπηρέτησή τους αναγκάζονται να κατεβαίνουν στην Ελασσόνα ή σε άλλες πλησιέστερες πόλεις: «Είναι άδιανόητο περιοχή 10 χιλ. κατοίκων να εξυπηρετείται από την πόλιν μας άνεβοκατεβαίνοντας διά τας δοσοληψίας των με τήν Αγροτική Τράπεζαν».⁶⁷⁰

Εθνικές Οδικές Αρτηρίες

Η δημιουργία του νέου δρόμου: Λάρισας-Τεμπών-Θεσσαλονίκης, αποτελεί φλέγον ζήτημα για την περιοχή, μια που η διάνοιξή του θα περιορίσει την κίνηση των διερχόμενων οχημάτων στην πόλη της Ελασσόνας, γεγονός που θα οδηγήσει την περιοχή σε οικονομικό μαρασμό. Παρότρυνση μέσα από την εφημερίδα: οι αρμόδιοι να ενδιαφερθούν για την ασφαλιόστρωση της εθνικής οδού: Ελασσόνας-Αγίου Δημητρίου- Κατερίνης, η οποία θα αναβαθμίσει την περιοχή.⁶⁷¹ Άλλο ζήτημα αποτελεί η συντήρηση βασικών οδικών αρτηριών όλης της Περιφέρειας, για την αποφυγή σοβαρών ατυχημάτων. Το επίστρωμα της ασφάλτου της Κεντρικής οδού Λάρισας –Κοζάνης έχει πολτοποιηθεί, με αποτέλεσμα να καθίσταται επικίνδυνη, τόσο η διάβαση τροχοφόρων, όσο και των πεζών. Οι αρμόδιοι θα πρέπει να επιληφθούν του ζητήματος, πριν την άνοδο της θερμοκρασίας.⁶⁷²

Η διάνοιξη και η συντήρηση εθνικών οδικών αρτηριών είναι βασικό αίτημα ανά την Ελλάδα που θα βελτιώσει όχι μόνο τις συνθήκες μετάβασης από τη μία περιοχή στην άλλη, αλλά θα δώσει τεράστια ώθηση και στην οικονομία. Αυτό γίνεται εμφανές και από τις στήλες της «Μικράς», όπου γράφεται πως είναι αδικαιολόγητη η παντελής παραμέληση της περιφερειακής οδού Ελασσόνας – Αγίου Δημητρίου – Κατερίνης, καθώς εξυπηρετεί κατοικημένες περιοχές μεταξύ Ολύμπου και Πιερίας. Είναι απολύτως αναγκαίο, όχι μόνο να συντηρηθεί ο δρόμος, αλλά και να γίνουν σημαντικές βελτιώσεις προς αποφυγή σοβαρού ατυχήματος. Οι αρμόδιοι ας επιληφθούν του θέματος. «Δεν δικαιολογείται καθόλου ή κήρυξις εις πλήρη άγνοιαν

⁶⁷⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.37, 24.03.1961,σελ.1, Η γνώμη μας: Γενικόν αίτημα

⁶⁷¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.1, 21.11.1959,σελ.1, η γνώμη μας: ο καινούργιος δρόμος

⁶⁷² Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.16, 28.05.1960, σελ.2, Ανά την πόλιν και την επαρχία μας

και παντελή παραμέλησιν τῆς ὀδικῆς ἀρτηρίας Ἐλασσόνος - Ἁγίου Δημητρίου – Κατερίνης». ⁶⁷³Ἡ στήλη «ἡ γνώμη μας» ἐπίσης ἐπανέρχεται στο θέμα της σπουδαιότητας της ανακατασκευῆς του δρόμου Κατερίνης – Ἐλασσόνας, ἡ σημαντικότητα της ὁποίας δημοσιεύεται καὶ ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα «Νέα Ἐποχή» της γειτονικῆς πόλης Κατερίνης: «*Λυπούμεθα, διότι τόσον ὀλίγην προσοχὴν καὶ σημασίαν ἀποδίδει τὸ ὑπουργεῖον εἰς δρόμον τόσης κινήσεως καὶ τόσης οἰκονομικῆς, στρατηγικῆς σπουδαιότητος*». ⁶⁷⁴

Ἡ «γνώμη μας» καταγράφει τὴν κίνηση τῶν υπεύθυνων τῆς Λέσχης τῶν Θεσσαλῶν, οἱ ὁποῖοι με υπομνήματα πρὸς τοὺς ἀρμόδιους, ἐπισημαίνει τοὺς λόγους, γιὰ τοὺς ὁποῖους ἐπιβάλλεται ἡ ἀνακατασκευὴ τοῦ δρόμου Ἐλασσόνας – Κατερίνης. Θὰ πρέπει νὰ γίνῃ κατανοητό, ὅτι ἡ συντήρηση τοῦ δρόμου αὐτοῦ εἶναι πῶς δαπανηρὴ ἀπὸ τὴν ἀνακατασκευὴ του: «*Ἐπιβάλλεται οἱ ἀρμόδιοι νὰ ἀναθεωρήσουν τὴν ἀπόφασιν καὶ ἐκ τοῦ λόγου ὅτι αἱ δαπάναι συντηρήσεως θὰ ὑπερβοῦν τὴν δαπάνην ἀνακατασκευῆς*». ⁶⁷⁵-

Ὡστόσο, ὅπως παρατηρήθηκε, κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς, Κ. Ροδόπουλου, κανένας ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους του, δὲν ἔθεσε τὸ φλέγον αὐτὸ ζήτημα γιὰ τὴν οἰκονομικὴ ἀνάπτυξιν τῆς ευρύτερης περιοχῆς. ⁶⁷⁶ Ἀναφέρεται ὅτι γιὰ τὴν συντήρησιν τῆς ἐθνικῆς οδοῦ Ἐλασσόνας – Ἀγ. Δημητρίου, ἔργου τεράστιας οἰκονομικῆς σημασίας γιὰ τὴν ἀναβάθμισιν τῆς περιοχῆς, διετέθη τὸ ποσὸ τῶν 1.500.000 δραχμῶν. ⁶⁷⁷Ἐπίσης, ὁ Ὑπουργὸς συγκοινωνιῶν, Σ. Γκίκας ἀπαντᾷ στὴν ἀνοιχτὴ ἐπιστολὴ τοῦ Διευθυντῆ τῆς «Μικράς» γιὰ τὴν ἀνακατασκευὴ τοῦ δρόμου Ἐλασσόνας –Κατερίνης, πὼς εἶναι στὰ σχέδια τοῦ Ὑπουργείου, πρέπει ὁμῶς νὰ ἀκολουθηθεῖ μιὰ ἱεράρχισιν στὴν κατασκευὴ τῶν βασικῶν ἐθνικῶν οδῶν, ἀνάλογα με τὶς ἀνάγκας. ⁶⁷⁸Σημαντικὴ θεωρεῖται ὠστόσο, ἡ χορηγία 1.500.000 δρχ. γιὰ τὴν πραγματοποιήσιν ἔργων στὴν ἐθνικὴ οδὸ Ἀγ. Δημητρίου – Κατερίνης. Θετικὴ ἡ ἐξέλιξις αὐτῆ, γιὰτὶ θὰ δοθεῖ ἐργασία σὲ πολλοὺς ἀνθρώπους καὶ θὰ βελτιωθοῦν οἱ

⁶⁷³Ἡ Μικρά τῆς Ἐλασσόνας, Α,φ.22, 27.08.1960, σελ.1, *Ἡ γνώμη μας: Ἡ οδὸς Ἐλασσόνας- Κατερίνης*

⁶⁷⁴Ἡ Μικρά τῆς Ἐλασσόνας, Α,φ.27, 12.11.1960, σελ.1, *Ἡ γνώμη μας: Χωρὶς σχόλια*

⁶⁷⁵Ἡ Μικρά τῆς Ἐλασσόνας, Α,φ.26, 27.10.1960, σελ.1, *Ἡ γνώμη μας: Ἡ Λέσχη τῶν Θεσσαλῶν*

⁶⁷⁶Ἡ Μικρά τῆς Ἐλασσόνας, Α,φ.25, 05.10.1960, σελ.2, *Ἡ γνώμη μας: Οὐδὲν ἐγένετο*

⁶⁷⁷Ἡ Μικρά τῆς Ἐλασσόνας, Β, φ.33, 28.01.1961, σελ.2, *Ἀνά τὴν πόλιν καὶ τὴν ἐπαρχία μας*

⁶⁷⁸Ἡ Μικρά τῆς Ἐλασσόνας, Β,φ.38,0 8.04.1961, σελ.2, *Αἱ ἀπαντήσεις*

μετακινήσεις, πράγμα που σημαίνει ανάπτυξη του τουρισμού, της οικονομίας και της εικόνας της χώρας .⁶⁷⁹

Καταγράφεται τέλος, η απάντηση του Υπουργού Β. Ελλάδος, Κ. Ταλιαδούρη στην «Μικρά» σε σχόλιο της στις 28/2/64. Στην επιστολή του δίνει πληροφορίες ότι έχουν ξεκινήσει οι εργασίες για την κατασκευή του δρόμου Ελασσόνας – Αγίου Δημητρίου: «Δι' όδον Έλασσῶνος - Αγίου Δημητρίου, ὁ Νομάρχης Κατερίνης μᾶς ἐγνώρισεν ὅτι ἤρχισαν αἱ ἐργασίαι ἀπὸ Κατερίνης πρὸς Ἅγιον Δημήτριον.».⁶⁸⁰

Δημιουργία Νομού Ελασσόνας

Ένα άλλο μεγάλο ζήτημα που ανακύπτει και απασχολεί την τοπική κοινωνία, είναι η ανακήρυξη της Ελασσόνας σε νομό. Προς αυτή την κατεύθυνση στρέφονται οι προσπάθειες πίεσης των πολιτικών παραγόντων του τόπου. Το πρώτο βήμα όμως, αποτελεί η ανακήρυξη της κοινότητας Ελασσόνας, σε Δήμο. Σύμφωνα με τη γνώμη της εφημερίδας, η αλλαγή της όψης της πόλης της Ελασσόνας, σε συνδυασμό με την αύξηση του πληθυσμού-8000 κάτοικοι- δίνει τη δυνατότητα να ανακηρυχθεί η κοινότητα σε δήμο, γεγονός που αν συμβεί, θα ωφελήσει την πόλη.⁶⁸¹

Μέσα από τη στήλη της «Μικράς», προβάλλεται το αίτημα, η Επαρχία Ελασσόνας να ανακηρυχθεί, Νομαρχία και να δημιουργηθεί σε αυτήν Πρωτοδικείο, μετά την αντίστοιχη απόφαση που έλαβε ο Πρωθυπουργός, Γ. Παπανδρέου για την Επαρχία Γρεβενών. Τα βασικά επιχειρήματα που προβάλλονται από την εφημερίδα, πέρα από τις προεκλογικές υποσχέσεις, είναι ο πληθυσμός της επαρχίας Ελασσόνας, που φτάνει τις 54000 χιλιάδες, ο αριθμός των κοινοτήτων που ανέρχεται στις 38, μαζί με τη Δεσκάτη, η έκτασή της, γύρω στα 1.900 τ.χ. και η εκμετάλλευση της επαρχίας από τη

⁶⁷⁹Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ,φ.62, 17.02.1962, *Η γνώμη μας: Η Εθνική Οδός Κατερίνης-Ελασσόνας*

⁶⁸⁰Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε,φ.115, 04.04.1964 ,σελ.2, *Επιστολαί*

⁶⁸¹Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ. 2, 05.12.1959, σελ.1, *Η γνώμη μας: Το Δημαρχείον*

Λάρισα: «...ἐπιβάλλεται ἡ Ἐπαρχία Ἐλασσόνος νὰ γίνῃ Νομαρχία ὡςκαί παλαιά ὑπόσχεσις τῶν πολιτικῶν ὄσων καὶ κοινωνικῶν παραγόντων τοῦ τόπου μας». ⁶⁸²

Απόψεις για το θέμα της ανακήρυξης της Ελασσόνας σε νομό περιλαμβάνονται στο άρθρο του φύλλου 115, το οποίο τάσσεται ενάντια στο νομαρχιακό κλιμάκιο Λάρισας που θα επισκέπτεται την Ελασσόνα κάθε δεκαπενθήμερο για την αντιμετώπιση των προβλημάτων της. Προτείνει τη δημιουργία νομού Ελασσόνας – Δεσκάτης. Για την επίτευξη του στόχου οι πολίτες πρέπει να ενωθούν και να παραμείνουν προσηλωμένοι μέχρι να υλοποιηθεί το αίτημα τους, καθώς είναι σίγουρο πως θα προσκρούσει πάνω στις διαφορετικές απόψεις των βουλευτῶν Λάρισας, οι οποίοι θα προσπαθήσουν να αποτρέψουν την προσάρτηση της Δεσκάτης στον νομό Γρεβενῶν, απόφαση που βρίσκεται στα σπάργαλα. Για την υλοποίηση δημιουργίας νομού Ελασσόνας, είναι απαραίτητο να συγκληθεί σύσκεψη ὄλων των μαζικῶν οργανώσεων της επαρχίας, με πρωτοβουλία του Κοινοτικού Συμβουλίου: «Χρειάζεται ἐμεῖς οἱ ἴδιοι νὰ ἀνασκουμπωθοῦμε καὶ χέρι – χέρι μὲ τούς ταλαίπωρους κατοίκους τῆς Δεσκάτης ν’ ἀξιῶσουμε τὴ δημιουργία τοῦ Νομοῦ Ἐλασσόνος – Δεσκάτης». ⁶⁸³

Η επιστολή του συλλόγου ΜΕΣ στη «Μικρά» αναφέρεται σχετικά με το άρθρο του προηγούμενου φύλλου για τη δημιουργία Νομού Ελασσόνας. Συμφωνεί ἀπόλυτα με το άρθρο και παρακαλεῖ ὄλους τους πολιτικούς παράγοντες νὰ κινητοποιηθοῦν γιὰ νὰ γίνῃ πραγματικότητα ὁ Νομός Ελασσόνας: «Μία Ἐπαρχία μὲ 54.000 κατοίκους καὶ ἔκταση 1.900 τετρ. χιλιομ. μὲ 38 Κοινότητες δὲν ἠμπορεῖ παρά νὰ γίνῃ Νομός, γιὰ νὰ δοῦν οἱ κάτοικοι τὶς καλύτερες ἡμέρες». -Σ.Ε. : Παράθεση τοῦ Ὑπομνήματος που ἀπέστειλαν Σύλλογοι τῆς Ελασσόνας στὸν Νομάρχη γιὰ τὴν παραμονὴ τῆς Κοινότητας Δεσκάτης στὸν Νομὸ Λάρισας: «Λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσωμεν ὑμᾶς, ὅπως, εὐαρεστούμενοι, ἐνεργήσητε καὶ παραμείνη διοικητικῶς ἡ περιοχὴ Δεσκάτης εἰς τὸν Νομὸν Λαρίσης». ⁶⁸⁴

Οἱ Βουλευτὲς Λάρισας τῆς Ε.Κ., κατέθεσαν με τὴ σειρά τους αἴτημα στὴν βουλή γιὰ τὴ δημιουργία Δημαρχείου στὴν Ελασσόνα. Παρόμοιο αἴτημα βέβαια ἐστάλη καὶ ἀπὸ τὶς οργανώσεις καὶ τὰ Σωματεῖα τῆς Ελασσόνας, πρὸς τὸν Πρόεδρο τῆς Βουλῆς, τῆς Κυβερνήσεως καὶ πρὸς τοὺς βουλευτὲς τοῦ Νομοῦ. ⁶⁸⁵ Ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴ δημιουργία

⁶⁸² Η Μικρά τῆς Ελασσόνος, Ε, φ. 114, 21.03.1964, σελ. 1, Η γνώμη μας: Η Ελασσὼν Νομαρχία

⁶⁸³ Η Μικρά τῆς Ελασσόνος, Ε, φ. 115, 04.04.1964, σελ. 1, Η γνώμη μας Επιστολαί

⁶⁸⁴ Η Μικρά τῆς Ελασσόνος, Ε, φ. 116, 18.04.1964, σελ. 1, Η γνώμη μας: Επιστολαί

⁶⁸⁵ Ο.π., Η Δημαρχία

Νομού Ελασσόνας, διατυπώθηκαν κρίσεις από άλλες εφημερίδες, όπως η εφημερίδα: «Ελεύθερος», η οποία ορμώμενη από τις δημοσιεύσεις της «Μικράς», αναγράφει πως συμφέρον των κατοίκων της Δεσκάτης και της Ελασσόνας, είναι η δημιουργία Νομού, καθώς μέχρι τώρα η Ελασσόνα ήταν υπόδουλη της Λάρισας. Αναφέρει χαρακτηριστικά: «*Ἡ ἐξάρτησίς μας ἀπό τή Λάρισα θυμίζει δουλείαν*»⁶⁸⁶ Όλη αυτή η δραστηριότητα και η ενεργοποίηση των αρμοδίων και των κατοίκων προς την κατεύθυνση δημιουργίας νομού Ελασσόνας διαφαίνεται μέσα από τη στήλη η « γνώμη μας», όπου γνωστοποιείται ότι ο Υπουργός Εσωτερικών, Τούμπας, φαίνεται να αντιμετωπίζει θετικά το ενδεχόμενο δημιουργίας Νομού Ελασσόνας, βασιζόμενος στο πνεύμα της νέας Κυβέρνησης, περί Διοικητικής Αποκέντρωσης.. Η αντίδραση της Λάρισας προβλέπεται έντονη και μαζική. Η αποκοπή της Ελασσόνας από την Λάρισα προβλέπεται να έχει ευεργετικά αποτελέσματα για την πρώτη, ενώ για την Λάρισα δεν θα έχει μεγάλες επιπτώσεις, καθώς θα παραμείνει και πάλι ο νομός Λάρισας με ευρύτατη περιφέρεια.: «...*ἐννοϊκῶς ἐξετάζεται, το αίτημα μας περί προαγωγῆς τῆς Ἐπαρχίας μας εἰς Νομόν ἀπό τον ἀρμόδιον Ὑπουργόν Ἐσωτερικῶν κ. Τούμπαν βάσει τοῦ Πνεύματος τῆς Νέας Κυβερνήσεως περί Διοικητικῆς ἀποκεντρώσεως*».⁶⁸⁷

Μέσα από τη στήλη «Η γνώμη μας»: γίνεται η αναδημοσίευση αποσπάσματος από την εφημερίδα, «Ελευθερία Λαρίσης». Παρουσίαση της πρότασης, που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής Περραιβός, στην οποία εξηγεί τους λόγους για τους οποίους πρέπει να γίνει ο Νομός Ελασσόνας: «*καί λόγοι ἱστορικοί ἐπιβάλλουν ἀνακήρυξιν τῆς αὐτόνομον νομόν διότι εἶναι μόνη ἐπαρχία ἣτις κατά ὑπογραφὴν Βερολινείου συνθήκης 1881 δεν προσηρτήθη εἰς Ἑλλάδα και ἀπηλευθερώθη 1912...*».⁶⁸⁸ Σ.Σ. Συγχαρητήρια της «Μικράς» στον Περραιβό για την ενέργεια του αυτή.

Δικαίωση της χρόνιας προσπάθειας για την ανάδειξη της Κοινότητας Ελασσόνας σε Δήμο. Απογοήτευση όμως, από την προσκόλληση της Ελασσόνας στη Λάρισα, σε αντίθεση με τα Γρεβενά που έγιναν Νομός.⁶⁸⁹ Πάλι στο προσκήνιο το ζήτημα της δημιουργίας Νομού Ελασσόνας. Είναι μοναδική ευκαιρία για τους Ελασσονίτες, καθώς η Ε.Κ. έχει υποσχεθεί, ότι θα υλοποιήσει το αίτημα, όταν γίνει Κυβέρνηση.

⁶⁸⁶Ο.π., σελ.2, *Η γνώμη μας: Κρίσεις*

⁶⁸⁷Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ.φ.118, 16.05.1964, σελ.1, *Η γνώμη μας: Ο νομός Ελασσόνας*

⁶⁸⁸Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε,φ.129, 03.10.1964, σελ.1, *Η γνώμη μας: Ο νομός Ελασσόνας*

⁶⁸⁹Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.130, 17.10.1964, σελ.1, *Δημαρχείον*

*«Ὡς μανθάνομεν τον λόγον του πρόκειται να ἐξαγγείλη και την πραγματοποιήσι εἰς Νομόν τῆς Ἐπαρχίας εὐθύς ὡς ἡ Ἐνωσις Κέντρον ἀνέλθει εἰς την ἐξουσίαν».*⁶⁹⁰

Οι προσπάθειες για την ένταξη της μικρῆς κωμόπολης της Δεσκάτης στον νομό Γρεβενών, η οποία τελικά και επετεύχθη, απασχολεί την «Μικρά», καθώς θεωρεί πως η απόσχισή της Δεσκάτης από τον νομό Λάρισας, θα είναι επιζήμια και για την Ελασσόνα. Δημοσιεύεται η έκκληση μιας επιτροπῆς των κατοίκων της Δεσκάτης προς την «Μικρά», να συνδράμει στον αγώνα τους, για να μην γίνει αποδεκτή η ένταξή τους στον Νομό Γρεβενών που θα ἔχει ως συνέπεια την εἰσοδό τους σε μια δυσμενή οικονομική και κοινωνική κατάσταση.⁶⁹¹ Ὡς ανταπάντηση στη δημοσίευση της αίτησης κάποιων κατοίκων της Δεσκάτης, για την ακύρωση της ένταξής τους στον νομό Γρεβενών, ἔρχεται η επιστολή του Δημάρχου Δεσκάτης, Ιωάννη Χατζηζήση. Ζητά τα ονόματα της υποτιθέμενης επιτροπῆς από την Δεσκάτη, που εμφανίστηκε στον Ι. Αδάμου και ζήτησε την βοήθειά του, για επιστροφή στον Νομό Λάρισας. Επίσης, τους ζητείται να δηλώσουν ποια είναι τα προβλήματα από την ένταξη στον Νομό Γρεβενών. Τέτοια επιτροπή δεν υπάρχει επίσημα και τα άτομα αυτά στοχεύουν στην εξυπηρέτηση προσωπικών τους συμφερόντων: *«Ἐρωτῶμεν: Ποῖοι ἀποτελοῦν την ἐπιτροπήν; Ποῖοι τούς ἐξουσιοδότησαν ; Ποίους ἀντιπροσωπεύουν;»*⁶⁹² Επιστολή Δεσκατιώτη για το θέμα της ένταξης της Δεσκάτης στον Νομό Γρεβενών. Στην διαμάχη, που ἔχει ξεσπάσει, παίρνει θέση και υποστηρίζει, ότι η Δεσκάτη θα ἔχει καλύτερη μεταχείριση από το κράτος στον Νομό Γρεβενών, αφού θα είναι η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη. Αυτό, ἄλλωστε, ἦταν και το επιχείρημα της Κυβέρνησης. Ὅμως μετά από ἕναν χρόνο δεν ἔχει γίνει καμιά κίνηση για την βελτίωση των συνθηκών της Δεσκάτης. Στό Νομό Λαρίσης ἡ Δεσκάτη *«ἔρχεται ἡ 8^η ἢ 9^η κατά σειράν πόλις. Ἐνῶεις τον Νομόν Γρεβενῶν θα ἔρχεται Δευτέρα».*⁶⁹³ Για την προσπάθεια ανακήρυξης της Ελασσόνας σε νομό, στη δεξίωση της Ι. Μ. Ολυμπιωτίσσης αποφασίστηκε από τους επιφανείς πολίτες της πόλης να γίνει Συνέλευση ὅλων των Σωματείων στις 30/12/66, ὥστε να οργανωθούν για να πετύχουν την δημιουργία Νομού Ελασσόνας.⁶⁹⁴

⁶⁹⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, 7^ο, φ.162, 11.12.1965, σελ. , *Η γνώμη μας: Ο κ. Ανδρέας Παπανδρέου*

⁶⁹¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, 7^ο, φ.172, 07.05, 1966, σελ.2, Η Δεσκάτη

⁶⁹² Η Μικρά της Ελασσόνας, 7^ο, φ.174, 04.06.1966, σελ.1, Η γνώμη μας

⁶⁹² Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.130, 17.10.1964, σελ.1, Η γνώμη μας: Επιστολαί

⁶⁹³ Η Μικρά της Ελασσόνας, 7^ο, φ.175, 18.06.1966, σελ.1, Επιστολαί

⁶⁹⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, 8^ο, φ.189, 31.12.1966, σελ.1 , *Η γνώμη μας: Νομός Ελασσόνας*

Το ζήτημα της ανακήρυξης της Ελασσόνας σε Νομό, με την ονομασία Ολύμπου αυτή τη φορά, απασχολεί την κοινωνία, όπως φαίνεται μέσα από την εφημερίδα και κατά το 1967. Οι κενές υποσχέσεις των πολιτικών και η ασταθής πολιτική κατάσταση της χώρας, δεν επέτρεψαν την πραγματοποίηση του ονείρου. Παρουσιάζοντας τους λόγους, που η Ελασσόνα πρέπει να γίνει Νομός, παρακινεί τους πολίτες να μην μείνουν αδιάφοροι: «Υπάρχουν και άλλοι πρωταρχικοί λόγοι, οι όποιοι επιτάσσουν την ταχύτεραν επίλυσιν του ζωτικώτατου αὐτοῦ ζητήματος τοῦ Νομοῦ, το ὁποῖον ἀποτελεῖ καθολικόν αἴτημα τοῦ λαοῦ. Καὶ οἱ λόγοι αὐτοὶ εἶναι ἱστορικοὶ καὶ ἔθνικοι».⁶⁹⁵

Στο δεύτερο μέρος του άρθρου παρουσιάζεται η στάση, που πρέπει να κρατήσει η ειδική επιτροπή απέναντι στην Κυβέρνηση, για να επιτύχει τον σκοπό. Προτείνεται, δηλαδή να δώσει μια ξεκάθαρη εικόνα της επαρχίας, ότι είναι μεγάλη τόσο σε έκταση όσο και σε πληθυσμό. Η Κυβέρνηση είναι σίγουρο, ότι όταν συνειδητοποιήσει τον πόθο των Ελασσονιτών για δημιουργία δικού της Νομού, δεν θα έχει άλλη επιλογή από το να εκπληρώσει την επιθυμία τους: «*Ἡ δε Κυβέρνησις, βλέπουσα ἕναν Λαόν να μάχηται ἐπιμόνως δι' ἕν τόσον ζωτικόν ζήτημα, θεμελιωμένον με τὰς ἀρχὰς τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς νομιμότητος, δι' ἕν ζήτημα ἐκ τοῦ ὁποίου ἐναγωνίως ἀναμένει τὴν βελτίωσιν τοῦ βιοτικοῦ τοῦ ἐπιπέδου καὶ τὴν ἀλματώδη ἐξέλεξίν του, δεν εἶναι δυνατόν ν' ἀντιπαρέλθῃ τὸ φλέγον αὐτὸ ζήτημα ἀνεξέταστον καὶ ἄλυτον*».⁶⁹⁶ Για τον σκοπό αυτό, απαραίτητη κρίνεται η συνεργασία μεταξύ των Υπηρεσιών Περιφερειακής ανάπτυξης Θεσσαλίας και Β. Ελλάδας, για την από κοινού εργασία, ώστε η τουριστική ανάπτυξη του Ολύμπου να γίνει και από την πλευρά της Ελασσόνας.⁶⁹⁷

Απούσα από τη Συνέλευση της επιτροπής για την ανακήρυξη του Νομού Ελασσόνας, την οποία συντόνιζε ο Μητροπολίτης, ήταν η «Μικρά», καθώς δεν έλαβε πρόσκληση.⁶⁹⁸ Είναι ένα θέμα, το οποίο η εφημερίδα με οδηγό τον εκδότη της, Γιάννη Αδάμου, δίνει τις προσωπικές της «μάχες» και είναι πάντα στις επάλξεις.

Μετά την ανακοίνωση της εφημερίδας «Νέο Βήμα», ότι τάσσεται στο πλευρό της «Μικράς» και των Ελασσονιτών για την δημιουργία Νομού Ελασσόνας, γίνεται

⁶⁹⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Η.φ.190, 14.01.1967, σελ.1, *Λόγοι Εθνικοί επιβάλλουν Η Επαρχία Ελασσόνας να ανακηρυχθεί εις νομόν Ολύμπου Μέρος Α'*

⁶⁹⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Η.φ.191, 04.02.1967, σελ.1, *Λόγοι Εθνικοί επιβάλλουν Η Επαρχία Ελασσόνας να ανακηρυχθεί εις νομόν Ολύμπου*

⁶⁹⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, 8°, φ.190, 14.01.1967, σελ.1, *Ο Ολύμπος*

⁶⁹⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, 8°, φ.190, 14.01.1967, σελ.2, *Ο Νομός*

πλέον ξεκάθαρο, ότι συμφωνεί με την άποψη αυτή και ο βουλευτής Γραμματίδης, αφού η εν λόγω εφημερίδα τον εξυπηρετεί.⁶⁹⁹ Η «Μικρά», για το θέμα αυτό, ζητά να δοθούν εξηγήσεις από τους υπεύθυνους για τον λόγο που ακυρώθηκε η Πανεπαρχιακή Συγκέντρωση στις 18/2 για την εξέλιξη των κινήσεων για την προώθηση του ζητήματος της δημιουργίας Νομού Ελασσόνας.⁷⁰⁰ Η «Μικρά» δημοσιεύει το τηλεγράφημα του Κ. Ροδόπουλου, στο οποίο πληροφορεί, ότι δεν θα παρευρεθεί στην Συνέλευση, λόγω ανειλημμένης υποχρέωσης στην Αθήνα. Τον ενδιαφέρουν όλα τα ζητήματα, που αφορούν την κοινωνία Ελασσόνας. Τάχθηκε ενάντια στον χωρισμό της Δεσκάτης από την Ελασσόνα και ήταν υπέρ της δημιουργίας Νομού τους. Θα εισηγηθεί τη συγκρότηση Γενικής Διοίκησης της Θεσσαλίας με έδρα την Λάρισα, που θα συμπεριλαμβάνει την περιφέρεια Ελασσόνας – Δεσκάτης. «*Με συγκινεί κάθε κίνησης διά την ανάπτυξιν και πρόοδον τῶν Ἐπαρχιῶν και εἰδικῶς τῆς Ἐλασσόνος*»⁷⁰¹ Στο τηλεγράφημα του Τάκη Γεωργίου, ανακοινώνεται ότι η Βουλή θα ψηφίσει εκλογικό Νόμο. Οι βουλευτές του Νομού Λάρισας εύκολα μπορούν να πετύχουν την ίδρυση Νομού Ελασσόνας αν πείσουν τους αρχηγούς των κομμάτων τους. Εγγυάται, ότι ο Φ.Δ.Κ. θα ψηφίσει υπέρ της ίδρυσης σε τέτοια περίπτωση.⁷⁰²

Πρόταση, μέσα από τη στήλη η «γνώμη μας», να ξαναρχίσουν οι δράσεις για την δημιουργία Νομού Ελασσόνας, καθώς τώρα οι πολιτικές συνθήκες είναι ευνοϊκότερες με την νέα κυβέρνηση.⁷⁰³

Κοινοτικά Έργα

Από τα βασικότερα προβλήματα, τα οποία εξετάζει η παρούσα μελέτη από το ξεκίνημά της κατά το έτος 1959, θεωρούνται η δημιουργία και η ασφαλτόστρωση των βασικών δρόμων, όχι μόνο της πόλης της Ελασσόνας, αλλά και της ευρύτερης περιοχής, για να γίνεται ομαλή η πρόσβαση των κατοίκων σε όλη την επαρχία, αλλά και μέσα στην Ελασσόνα. Επιθυμία των κατοίκων, οι δρόμοι να είναι βατοί, χωρίς

⁶⁹⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, 8°, φ.191, 04.02.1967, σελ.2, *Ο Νομός*

⁷⁰⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, 8ο, φ.193, 04.03.1967, σελ.1, *Η γνώμη μας: Νομός Ελασσόνας*

⁷⁰¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Η, φ.195, 18.03.1967, σελ.1, *Τηλεγράφημα*

⁷⁰² Η Μικρά της Ελασσόνας, Η, φ.195, 1.03.1967, σελ.1

⁷⁰³ Η Μικρά της Ελασσόνας, 8°, φ.197, 15.07.1967, σελ.1, *Ο νομός Ελασσόνας*

λακούβες και χωρίς εμπόδια. Το θέμα του νερού και της ύδρευσης απασχολεί εντόνως τους κατοίκους, γι' αυτό και επιθυμούν την ίδρυση βραδυδιύληστηριού, έτσι ώστε να υπάρχει καθαρό, πόσιμο νερό. Πέρα όμως από τον ευπρεπισμό των δρόμων της πόλης, των πλατειών, των κατοικιών, πρόβλημα μείζονος σημασίας για τους κατοίκους αποτελεί η υπολειτουργία, ή η απουσία βασικών υπηρεσιών, με αποτέλεσμα για παράδειγμα, να αναγκάζονται να στοιβάζονται στα λεωφορεία, τα οποία δεν έχουν συχνά δρομολόγια και βρίσκονται σε άθλια κατάσταση, να κατεβαίνουν στην πόλη της Λάρισας για να τακτοποιούν τις προσωπικές τους υποθέσεις για θέματα που αφορούν κυρίως στις δημόσιες υπηρεσίες. Η στήλη «Ματιές στην πόλιν και τη επαρχία μας » αναφέρει ότι το Κοινοτικό Συμβούλιο Ελασσόνας αποφάσισε να ασφαλοστρώσει την κεντρική οδό της πόλης, καθώς με την κατασκευή δικτύου ύδρευσης, η πόλη έχει αναστατωθεί από τα χαντάκια. Επίσης αναφέρεται ότι προχωρούν οι εργασίες κατασκευής της Οδού Ελασσόνας – Τσαριτσάνης.⁷⁰⁴

Τέλη του έτους 1959, γίνεται έκκληση προς τους τοπικούς κοινοτικούς άρχοντες της πόλης να επιληφθούν των καθημερινών προβλημάτων, η λύση των οποίων θα βελτιώσει της συνθήκες διαβίωσης των πολιτών, όπως , κατά τους χειμερινούς μήνες να παρέχεται το φως μισή ώρα νωρίτερα κατά τις πρωινές και τις απογευματινές ώρες. Οι αρμόδιοι να επιληφθούν του θέματος.⁷⁰⁵ Στην ίδια στήλη γίνεται λόγος για τους συνοικιακούς δρόμους της Ελασσόνας, οι οποίοι γίνονται δύσβατοι κατά τους χειμερινούς μήνες, εξαιτίας της λάσπης. Η Κοινότητα θα πρέπει να ρίξει αμμοχάλικο για τη διευκόλυνση των πολιτών.⁷⁰⁶ Ο Ελασσονίτης, Ασ. Γεωργούλας, έστειλε επιστολή προς τον Πρόεδρο της Βουλής, Κ. Ροδόπουλο, που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα "Θεσσαλικά Νέα" της Λάρισας. Το σημείο εκείνο, το οποίο αξίζει να σχολιαστεί, είναι αυτό στο οποίο ο επιστολογράφος αναφέρεται στην αμφιλεγόμενη δράση των τοπικών αρχόντων, τους οποίους και ο ίδιος υπηρετεί, για την άμεση επίλυση σημαντικών προβλημάτων της Επαρχίας. Κίνηση η οποία επικροτείται από την «Μικρά», η οποία με τη σειρά της περιμένει απάντηση από τον Πρόεδρο της Βουλής, στα πλαίσια της ανοιχτής επιστολής που έστειλε ο εκδότης της : Γ. Αδάμου. :*"Το περιεχόμενο το αντιπαρερχόμεθα άνευ σχολίων. Δεν μπορούμε να*

⁷⁰⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.1, 21.11.1959, σελ.2, *Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας*

⁷⁰⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.4, 24.12.1959, σελ.2, *Η γνώμη μας : Διά τη ΔΕΗ*

⁷⁰⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.5, 31.12.1959, σελ.2, *Η γνώμη μας: Οι δρόμοι*

παρασιωπήσουμε το σημείον εκείνο επί του οποίου ο επιστολογράφος προσδίδει ιδιαίτεραν σημασίαν ως προς τους αμφιβόλους τοπικούς παράγοντες δια λογαριασμόν των οποίων εργάζεται και κινείται. Και ημείς δικαιολογούμεν και η κοινή γνώμη το επικροτεί."⁷⁰⁷

Για το οικονομικό έτος 1960 τα έσοδα της κοινότητας προϋπολογήστηκαν σε 5 και πλέον εκατομμύρια. Σε σύγκριση με προηγούμενους προϋπολογισμούς τα έσοδα είναι τετραπλάσια και κατά συνέπεια τα έργα, που θα εκτελεσθούν πρέπει να προκαλέσουν έκπληξη.

Θα αναμορφωθεί έτσι η πόλη, καθώς θα υλοποιηθούν μια σειρά κοινοτικών έργων, όπως η διάνοιξη και διαπλάτυνση δρόμων, η αναδάσωση, ο εξωραϊσμός χώρων, η διάνοιξη τάφρων για την αποφυγή πλημμυρών, προσπάθεια περιορισμού του ποταμού Τιταρησίου με τη δημιουργία γέφυρας που θα ενώνει τη συνοικία Βαροσίου με την αγορά. Επίσης μελετάται η ανέγερση προσκοπικού περιπτέρου, αλλά και η συγκρότηση Μουσικού τμήματος στην κοινότητα. Είναι απαραίτητο οι αρμόδιοι να επιληφθούν όλων αυτών των θεμάτων, για να μπορέσει η επαρχία της Ελασσόνας να ανακάμψει, διότι η δημιουργία της Εθνικής οδού των Τεμπών προκάλεσε πλήγμα στην εμπορική και τουριστική της κίνηση: *"Το πτόν και η σκαπάνη αναμοχλεύουν απ' άκρου εις άκρον την πόλιν της Ελασσόνας. Διανοίγονται και διαπλατώνονται δρόμοι, καλλωπίζονται και εξωραϊζονται χώροι. Αναχαιτίζονται τα όμβρια ύδατα των χείμαρρων. Μελετάται η συγκρότισις Μουσικής της Κοινότητας. Ήτο καιρός πλέον και η Ελασσόνα να ακολουθήσει την ανιούσαν. Αισιοδοξεί δια το μέλλον διότι πιστεύει ότι το Κράτος θα εκδηλώσει το ενδιαφέρον του δια την αξιοποίησιν των τόσων προβλημάτων της"*⁷⁰⁸;». Πρόβλημα προκαλείται, σύμφωνα με το αστυνομικό τμήμα της περιοχής, με όσους έχουν συσσωρευμένη κοπριά στους στάβλους ή σε ανοιχτούς χώρους, η οποία προκαλεί έντονη δυσοσμία και μπορεί να οδηγήσει στη δημιουργία εστιών μόλυνσης. Παρακαλούνται να απομακρύνονται σε απόσταση 500 μέτρων από την τελευταία κατοικία. Όποιος δε συμμορφώνεται θα διωχθεί ποινικά.⁷⁰⁹

⁷⁰⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.7,30.01.1959, σελ.1, *Η γνώμη μας: Επί μιας επιστολής*

⁷⁰⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.7, 30.01.1960, σελ.1, *Κοινοτικά Έργα*

⁷⁰⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.11, 24.03.1960, σελ.2, *Ανακοίνωσις*

Επισήμανση της εφημερίδας, για μία ακόμη φορά μέσα από τις στήλες της, αποτελεί η άποψη, ότι καθήκον της Κοινότητας αποτελεί η φροντίδα για τον ευπρεπισμό όχι μόνο του κέντρου της πόλης, αλλά και των συνοικιών. *«Άς έπεκταθει καί μέχρι τών συνοικιῶν το ένδιαφέρον τῆς Κοινότητος. Αποτελεῖ καθήκον»*.⁷¹⁰

Στο ίδιο μοτίβο κινείται και το βασικό άρθρο της εφημερίδας, «Ο μόνος δρόμος», από το οποίο γίνεται αντιληπτό το αμέριστο ενδιαφέρον και η αγάπη της δημοσιογραφικής ομάδας της εφημερίδας, για την ανάδειξη και την αξιοποίηση της μικρής αυτής ελληνικής επαρχίας. Στο άρθρο αυτό γίνεται λόγος για την Ελασσόνα και πάλι, η οποία συνεχώς αναπτύσσεται και προοδεύει, στηριζόμενη κυρίως στην ιδιωτική πρωτοβουλία. Δυστυχώς όμως, δεν υπάρχουν οι προσωπικότητες, οι οποίες είτε λόγω θέσης, είτε λόγω πνεύματος να ενεργούν για την προώθηση του κοινού συμφέροντος. Τα περισσότερα ζητήματα της εξυπηρετούνται από την δύναμη της θέλησης των κατοίκων της με αρωγό πάντα τον ικανό και δραστήριο Δεσπότη της, Ιάκωβο: *«Η Έλασσών ή όλοέν εξελισσόμενη και έκπολιτιζόμενη έπιζήλωσ, με μόνον παράγοντα την ιδιωτικήν πρωτοβουλία με συνεπίκουρον τον σεπτόν ποιμενάρχη της, Ιάκωβο»*⁷¹¹

Η εφημερίδα επανέρχεται με τα καθημερινά προβλήματα, όπου εν όψει χειμώνα, καθίσταται αναγκαία η κατασκευή της κλίμακας στην μεγάλη Γέφυρα, που θα δώσει τέλος στην ταλαιπωρία των κατοίκων της συνοικίας: *«Με την έκδήλωσιν έλαχίστου ένδιαφέροντος, η Κοινότης θα προσφέρη την πολυτιμότερην έξυπνότητα»*.⁷¹² Στη «γνώμη μας», επισημαίνονται και άλλα προβλήματα, όπως αυτό της της διόρθωσης των προβληματικών οδών. Καθήκον λοιπόν των αρμοδίων και του Νομομηχανικού είναι η διέλευση των οχημάτων στην Εθνική οδό χωρίς εμπόδια: *«Θα έπρεπε να έπαγρυνη περισσότερο κάθε άρμόδιος, ώστε να διορθώνονται παρόμοιαι άσχήμια. Αυτά άς έχει υπ' όψιν του ό κ. Νομομηχανικός»*.⁷¹³

Επίσης παροτρύνει με καυστικό τρόπο την ανάγκη προμήθειας Νεκράμαζας για την μεταφορά των νεκρών. Είναι ανάγκη να κινητοποιηθούν οι τοπικοί Άρχοντες. *«Καθώς φαίνεται θά χρειάζεται καμιά τιτανομαχία είς το Κοινοτικό Συμβούλιον διά*

⁷¹⁰Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.12, 09.04.1960, σελ.1, *Αι συνοικίαι*

⁷¹¹Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.14, 30.04.1960,σελ.1, *Ο μόνος δρόμος*

⁷¹²Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.26, 27.10.1960,σελ.1, *Η γνώμη μας: Άμεσος ανάγκη*

⁷¹³Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.33, 14.01.1961,σελ.1, *Η γνώμη μας: Διά τον νομομηχανικόν*

την προμήθειαν μιᾶς Νεκραμάξης»⁷¹⁴ Μέσα από την ίδια στήλη αναφέρεται ότι βασική προτεραιότητα της Κοινότητας πρέπει να είναι η άμεση αντικατάσταση των δημοτικών αποχωρητηρίων Ελασσόνας, τα οποία βρίσκονται σε άθλια κατάσταση. «*Αποτελεῖ ζήτημα τιμῆς διὰ τὴν Κοινότητα ἢ ἀντικατάστασις τῶν δημοτικῶν ἀποχωρητηρίων δι' ἀξιοπρεπῶν, καθαρῶν καὶ πρό παντός χωριστῶν τοιούτων*».⁷¹⁵

Οι Κοινοτικοί άρχοντες οφείλουν να αντιληφθούν την αναγκαιότητα ύπαρξης της Φιλαρμονικής, η οποία θα συνοδεύει τις επίσημες γιορτές και τελετές αίτημα που αποτελεί δείκτη προόδου και προσπάθεια πολιτιστικής αναβάθμισης της μικρής επαρχιακής κοινωνίας: «*Θά πρέπει να ἐξευρεθῆ ὁ τρόπος να ἀντιμετωπιστοῦν αἱ περὶ τὴν φιλαρμονικὴν τῆς Κοινότητος δυσχέρειαι*».⁷¹⁶ Η επίσκεψη στην νεοκατασκευασθεῖσα Λίμνη, του χωριού Κεφαλόβρυσου με τη συνοδεία του προέδρου, Τριανταφύλλου οδήγησε στη διαπίστωση της ωφελιμότητας του έργου. «*Εἶναι κάτι ποῦ θὰ ἀλλάξῃ τὴν γεωργικὴν οἰκονομία τοῦ χωρίου. Ἀξίζουν μύριοι ἔπαινοι στὸν ρέκτην καὶ φιλοπρόοδον πρόεδρον τοῦ χωρίου*».⁷¹⁷ Επιβάλλεται επίσης, η συγκρότηση επιτροπής, από την κοινότητα, για την οριστική οριοθέτηση των κοινοτικών οικοπέδων προς αποφυγὴν προστριβῶν.⁷¹⁸

Με ικανοποιητικούς ρυθμούς συνεχίζεται η κατασκευή γέφυρας στην πόλη της Ελασσόνας.⁷¹⁹ Γενναιοδωρία δείχνει η κοινότητα σε ζητήματα που αφορούν στην αύξηση του γοήτρου της, ενώ για την εκτέλεση σημαντικῶν κοινοτικῶν ἔργων δηλώνει οικονομική στενότητα: «*Ἡ κοινότης δια τὴν ἐκτέλεσιν κοινοτικῶν ἔργων διατείνεται ὅτι δεν ὑπάρχει οἰκονομικὴν εὐχέρεια*».⁷²⁰ Για παράδειγμα, σημειώνεται ολιγωρία της κοινότητας για την κατάβρεξη των δύο βασικῶν οδῶν της πόλης. Ορμώμενοι από την προχθεσινὴ πυρκαγιά, επιβάλλεται η κοινότητα να κατασκευάσει περισσότερα πυροσβεστικά σημεία, σύμφωνα με το προβλεπόμενο σχέδιο: «*Ἐκ τῶν 70 πυροσβεστικῶν σημείων κατασκευάσθησαν μόνο 4*».⁷²¹ Προτείνεται επίσης, η πίστρωση με αμμοχάλικο του χώρου της εβδομαδιαίας αγοράς, καθώς η μετακίνηση

⁷¹⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.35, 25.02.1961, σελ.1, *Η νεκράμαξα*

⁷¹⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.36, 11.03.1961, σελ.1, *Η γνώμη μας: Τα W.G.*

⁷¹⁶ Ο.π., *Η φιλαρμονική*

⁷¹⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.38, 08.04.1961, σελ.4, *Η Λίμνη*

⁷¹⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.41, 20.05.1961, σελ.2, *Η γνώμη μας: Η οριοθέτησις*

⁷¹⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.45, 15.07.1961, σελ.1, *Η γνώμη μας: Η γέφυρα*

⁷²⁰ Ο.π., *Γενναιοδωρία*

⁷²¹ Ο.π., σελ.2, *Η γνώμη μας: Τα πυροσβεστικά σημεία*

μέσα στον χώρο αυτό είναι δύσβατη εξαιτίας της λάσπης, που φτάνει ως τα γόνατα σε συγκεκριμένα μέρη και δυσκολεύει την κίνηση των πολιτών.⁷²²

Το 1962 ξεκινάει με τη δημοσίευση επιστολής του τέως Κοινοτάρχη, Χρ. Βλαχοδήμου, στην εφημερίδα «Μικρά», ο οποίος ανταπαντά στον Διευθυντή της εφημερίδας « Φωνή της Ελασσόνας», Κελέση, για τις λειδορίες του τελευταίου εναντίον του. Μέσω αυτής αναφέρει, συνοψίζοντας το έργο του, ότι μόνο βοήθεια προσέφερε στον τόπο του, υλοποιώντας έργα μεγάλης σημασίας και άλλα μικρότερης. Οι κατηγορίες του είναι αναληθείς, καθώς με λεπτομερή περιγραφή του έτους 1959 προσπαθεί να αποδείξει, ότι ποτέ δεν ζημίωσε το ταμείο: *«Είναι επίσης γνωστή εις όλους η εύης φιλοδοξία από την όποια και μόνον άνεμείχθηνεις την διαχείρισιν τῶν κοινῶν τῆς πόλεως».*⁷²³

Συνεχίζοντας τα παράπονα για τον παραπάνω χώρο, ζητείται οι αρμόδιοι να αναλάβουν την επίλυση του προβλήματος των ακάθαρτων νερών που πλημμυρίζουν τους γύρω δρόμους καθιστώντας αδύνατη την πρόσβαση σε αυτόν.⁷²⁴ Τονίζεται επίσης, πως υπήρξε σωτήρια η ύπαρξη φράγματος στον ποταμό Τιταρήσιο μετά τις συνεχόμενες βροχοπτώσεις των ημερών. Απαιτούνται όμως, περισσότερα χρήματα για την ολοκλήρωση του έργου.⁷²⁵ Διαμαρτυρία της εφημερίδας προς την Κοινότητα, ότι τα ημερομίσθια της προσωπικής εργασίας είναι περισσότερα σε σχέση με τα έργα, των οποίων τα αποτελέσματα δεν είναι ορατά: *«Άν τά διατεθέντα μέχρις τουδδε ήμερομίσθια τῆς προσωπικῆς εργασίας απέδιδον το σχετικόν ἔργον, θα ἔπρεπε ἡ πόλις μας να καυχᾶται διά τά Κοινοτικά της ἔργα».*⁷²⁶ Και συνεχίζει με το αίτημα για απόδοση ευθυνών από την εφημερίδα στον Πρόεδρο της Κοινότητας για μη έγκαιρη αντικατάσταση ηλεκτρογεννήτριας, με συνέπεια η πόλη να μείνει για 13 μέρες χωρίς νερό.⁷²⁷ Απάντηση στα σχόλια της εφημερίδας στις 27/7/62 από τον Πρόεδρο της Κοινότητας Ελασσόνας, Δ. Ζούλφο: Λεπτομερής παρουσίαση των ημερομισθίων και των έργων που πραγματοποιήθηκαν το τελευταίο 7μηνο. Το πρόβλημα ύδρευσης διήρκησε μία μέρα στην πόλη . Οι υπάλληλοι αφήνουν κάρτες ύδρευσης στα σπίτια.

⁷²² Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.59, 05.01.1962, σελ.1, *Η γνώμη μας: Χώρος εβδομαδιαίας αγοράς*

⁷²³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.60, 20.1.1962, σελ.1, *Η γνώμη μας: Οφειλόμενη απάντηση*

⁷²⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.59, 05.01.1962, σελ.2, *Διά τον αυτόν χώρο*

⁷²⁵ Ο.π., σελ.1, *Η αξιοποίηση του χώρου*

⁷²⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.73, 21.07.1962, σελ.1, *Η γνώμη μας: Η προσωπική εργασία*

⁷²⁷ Ο.π., σελ.2, *Πρόεδρος & Κοινότης*

Παρά το γεγονός ότι οι κάτοικοι Αγιονερίου δεν πληρώνουν φόρους στην Κοινότητα Ελασσόνα, ωστόσο έχουν γίνει έργα στην περιοχή τους.⁷²⁸

Τηλεγράφημα από τον Βουλευτή, Χρ. Γραμματίδη για χορήγηση συνολικά 750.000 δραχμών για την κατασκευή έργων στην επαρχία Ελασσόνας, μετά από δικές του πιέσεις.⁷²⁹ Η «Μικρά» καταγγέλλει ωστόσο τον Πρόεδρο της Κοινότητας για αδιαφορία και αδυναμία να αφουγκραστεί τα βασικά προβλήματα της πόλης: «Δεν ήθελε ή δεν ήδυνήθη να συλλάβητά μεγάλα προβλήματα τής πόλεως, είτε από άδράνειαν είτε από άλλους λόγους».⁷³⁰ Συνεχίζει να στηλιτεύει με την πένα των δημοσιογράφων της τα κακώς κείμενα της επαρχίας, αποτέλεσμα της ανυπαρξίας πολιτικής βούλησης και της γενικότερης απραξίας της Κοινότητας. Αναφέρει χαρακτηριστικά: Αναγκαία η κατασκευή υπονόμων για τον περιορισμό των συνεπειών των βροχοπτώσεων.⁷³¹ Ζητείται εξήγηση της αιτίας της θολότητας του πόσιμου νερού κατά τη διάρκεια του χειμώνα.⁷³²

Επιβεβαιώθηκαν ωστόσο, οι φόβοι της «Μικράς» για τον επιτόλαιο τρόπο που κατασκευάστηκε το φράγμα μετά την καταστροφή του από τις πλημμύρες.⁷³³ Για τον λόγο αυτό, είναι ανάγκη υλοποίησης του σχεδίου του μηχανικού της Α.Τ.Ε, δηλαδή της κατασκευής φραγμάτων σε συγκεκριμένη θέση: «Δηλαδή, νά γίνουν ένα ή δύο φράγματα πάνω από τὰ Ζερβούλια» γιά να βελτιωθεί η Γεωργία της Επαρχίας».⁷³⁴ Η Κοινότητα να φροντίσει για τον εξωραϊσμό της πλατείας Ελευθερίας, ακολουθώντας το παράδειγμα της Λάρισας.⁷³⁵ Προτείνεται η εκμετάλλευση του παλιού κτιρίου της παλαιάς Διεύθυνσης της Χωροφυλακής, μεταφέροντας εκεί το Μουσείο και την Βιβλιοθήκη. Ας επιληφθεί του θέματος ο πρόεδρος με τις αντίστοιχες υπηρεσίες.⁷³⁶

Η διευθέτηση για τη σωστή λειτουργία των σφαγείων απασχολεί εντόνως του κατοίκους της πόλης. Επιβάλλεται η μεταφορά του Σφαγείου από το κέντρο της πόλης, καθώς προσβάλλει την αισθητική της περιοχής, αλλά και αποτελεί κίνδυνο για

⁷²⁸Ο.π., σελ.1,Υποψηφιότητες

⁷²⁹Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.78, 29.09.1962, ,σελ.2, *Ανά τη πόλιν και την επαρχία μας*

⁷³⁰Η Μικρά της Ελασσόνας,Γ,φ.81,10.11.1962,σελ.1 ,*Η γνώμη μας: Η κοινότης*

⁷³¹Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ,φ.82,24.11.1962,σελ.1 ,*Η γνώμη μας: Οι υπόνομοι*

⁷³²Ο.π., *Το πόσιμον (ύδωρ)*

⁷³³Ο.π., *Η γνώμη μας: Το φράγμα*

⁷³⁴Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ,φ.82, 24.11.1962,σελ.1,*Η γνώμη μας: Αρδεντικά έργα*

⁷³⁵Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.64, 17.03.1962, σελ.2, *Πλατεία Ελευθερίας*

⁷³⁶Η Μικρά της Ελασσόνας,Γ,φ.66, 14.04.1962,σελ.1,*Η γνώμη μας: Να μεταφερθούν*

τη δημόσια υγεία.⁷³⁷ Ζητείται διορισμός κτηνιάτρου από την Κοινότητα, ώστε να ρυθμιστεί το ζήτημα της υγιεινής στο Σφαγείο Δεσκάτης, το οποίο δεν τηρείται.⁷³⁸ Προτροπή επίσης προς τη Κοινότητα, για γρήγορη κατασκευή σκάλας στον χώρο της Κεντρικής πλατείας με σκοπό τον ευπρεπισμό της⁷³⁹

Αξίζουν συγχαρητήρια στον Υπ/ρχο Γ. Καραγεώργο για την απόφασή του να κατασκευαστούν αποχωρητήρια στα σπίτια, άλλο σημαντικό ζήτημα της επαρχίας. Μέχρι στιγμής έχουν γίνει γύρω στα 1462.⁷⁴⁰ Επίσης ζητείται από την Κοινότητα να τακτοποιήσει το ζήτημα κατάβρεξης των δρόμων.⁷⁴¹

Ο προϋπολογισμός για το έτος 1963, ο οποίος θα σταλεί για έγκριση στην Νομαρχία. και σημειώνει ότι τα τακτικά έσοδα είναι 2.267.833, τα έκτακτα 1.210.000, σύνολο 347883 και το αποθεματικό ανέρχεται στο ποσό 61.932.000.⁷⁴² Ο Νομαρχιακός Σύμβουλος Ελασσόνας, Μαντάρας παρουσιάζει τα έργα που θα αποπερατωθούν κατά το έτος 1963 υπό την προεδρία του Νομάρχη Λάρισας, Αρ. Κακούρη και αφορούν 1.5000.000 για τα Σφαγεία, 500 χιλ. για την Κρανιά, 400 χιλ. για το Σαραντάπορο, 400 χιλ. για τη Μηλιά, 4.500.000 για το σύμπλεγμα Τσαριτσάνης-Αετοράχης- Στεφανόβουνου, Γαλανόβρυσης. Τέλος, 6 εκατομμύρια για ποτίστρες, γέφυρες, τσιμεντάβλακες, δρόμους για όλα τα χωριά της επαρχίας.⁷⁴³

Παρουσίαση από τον Μαντάρα της κατανομής οικονομικής ενίσχυσης στις Κοινότητες από το Νομαρχιακό Ταμείο που αποφασίστηκε στις 25/4/63 για την αποπεράτωση έργων. Για την ίδρευση: Η Βουβάλα έλαβε 74.000, η Κρανιά 380.000, η Μηλιά 320.000, η Ολυμπιάδα 110.000, η Συκιά 70.000, το Σαραντάπορο 320.000. Για την οδοποιία: το Πραιτώρι 85.000, η Βουβάλα 100.000, ο Κοκκινοπλός 50.000, το Παλαιόλαστρο 120.000, ο Δρυμός 50.000, το Δασοχώρι 160.000, ο Ευαγγελισμός 150.000, το Λιβάδι 150.000. Για τις γέφυρες: το Φλάμπουρο 50.000, το Στεφανόβουνο 180.000, το Κεφαλόβρυσσο 30.000. Για τα αρδρευτικά: Βλαχογιάννη 150.000, Κοκκινόγη 50.000, ΤοΠύθιον 190.000. Για

⁷³⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.75, 18.08.1962, σελ.1, *Η γνώμη μας: Το σφαγείον*

⁷³⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ. 71, 23.06.1962, σελ.1, *Κεντρική Πλατεία*

⁷³⁹ Ο.π., *Το σφαγείον*

⁷⁴⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.75, 18.08.1962, σελ.2, *Η γνώμη μας: Ο Υπ/ρχος κ. Γ. Καραγεώργος*

⁷⁴¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.75, 18.08.1962, σελ.1, *Το κατάβρεγμα*

⁷⁴² Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ.89, 23.03.1963, σελ.2 *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

⁷⁴³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ.85, 19.01.1963, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

ποτίστρες: Η Δεσκάτη 55.000, ο Κοκκινοπλός 80.000, η Κρυόβρυση 60.000, το Φλάμπουρο 70.000, η Καλλιθέα 40.000.⁷⁴⁴

Η αναφορά στα προβλήματα συνεχίζεται με την απορία για την αδράνεια στην εκτέλεση τεχνικών έργων, παρά τις ανάγκες που υπάρχουν στην Επαρχία : *«Μήπως ή επαρχία μας διότι απέχει πολύ τοῦ Κέντρου, δεν ὑπολογίζεται κατά τήν σύνταξιν τῶν ἐπί μέρους προϋπολογισμῶν τῶν Ὑπουργείων ἤ κατά τήν σύνταξιν τοῦ προγράμματος τῶν ἐκτελεστέων ἔργων;»*⁷⁴⁵ Η Κοινότητα αντί της κατασκευής υπονόμων, ἔργο πέρα των δυνατοτήτων της, να μεριμνήσει για τον βόθρο της κεντρικής πλατείας, ο οποίος είναι υπερπλήρης και δεν μπορεί να περάσει κανείς από το κέντρο εξαιτίας της μυρωδιάς.⁷⁴⁶

Ακολούθως, η Κοινότητα πρέπει να προβεί σε συντήρηση των πάρκων για την αναζωογόνηση της πόλης, την ευημερία των πολιτών και για τον τουρισμό: *«..ἐν ὄψει τῆς ἀνοίξεως θά πρέπει να περιποιηθοῦν τά ὑπάρχοντα Πάρκα ἀφ' ἑνός διὰ τον ἐξωραϊσμόν τῆς πόλεως, ἀφ' ἑτέρου διὰ να δημιουργηθοῦν πνεύμονες διὰ τους συμπολίτα».*⁷⁴⁷ Ζητείται ακόμη, η άμεση δράση της Κοινότητας για την παύση του παζαριού του Μαΐου, καθώς είναι ντροπή για την Ελασσόνα εξαιτίας του τρόπου διεξαγωγής του. *«Διατί διαιωνίζεται το αἶσχος αὐτό πού ὑποβιβάζει την στάθμην τοῦ Πολιτισμοῦ τῆς πόλεός μας σῶμματα τῶν ξένων; Ἄς καταργηθῆ το ».*⁷⁴⁸ Το επόμενο βήμα: Αντικαταστάτης του Προέδρου της Κοινότητας θα είναι ο Δημ. Χρ. Αδάμου με νομαρχιακή απόφαση, λόγω μονιμοποίησης του Δημ. Ζούλφου στο Ι.Κ.Α.⁷⁴⁹

Διαμαρτυρία των πολιτών, τα απορριμματοφόρα να συλλέγουν συχνότερα τα απορρίμματα, καθώς συν τοις άλλοις, εγκυμονούν κίνδυνοι για την δημόσια υγεία.⁷⁵⁰ Πρόταση της «Μικράς» να δημιουργηθεί Συνεργείο Συντήρησης οδών για έγκαιρη αντιμετώπιση των προβλημάτων του οδικού δικτύου, ώστε να περιοριστεί η υπάρχουσα κατάσταση με τις λακκούβες και ο Δήμος να ξοδεύει λιγότερα για την επισκευή τους: *«Διότι ἀφήνοντας τοιουτοτρόπως την καταστροφὴν καί την παρουσιαζομένην μικροφθοράν, αὕτη καθημερινῶς μεγαλώνει ζημιώνει και ἐκθέτει τήν*

⁷⁴⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ.92, 27.04.1963, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

⁷⁴⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.111, 08.02.1964, σελ.2, *Τεχνικά έργα*

⁷⁴⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ. 131, 31.10.1964, σελ.1, *Κομπορρημοσύνη*

⁷⁴⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.115, 04.04.1964, σελ.1, *Η γνώμη μας: Τα πάρκα*

⁷⁴⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.118, 16.05.1964, σελ.1, *Η γνώμη μας: Να καταργηθῆ*

⁷⁴⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.118, 16.05.1964, σελ.1, *Ο Δ. Χ. Αδάμου*

⁷⁵⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ. 124, 25.07.1964, σελ.1, *Τα απορρίμματα*

πόλιν μας». ⁷⁵¹Το θέμα τα κατασκευής των βασικών οδικών αρτηριών της επαρχίας ταλαιπωρεί τους κατοίκους, οι οποίοι αιτούνται στους κοινοτικούς άρχοντες την ασφαλή στρώση των δρόμων της πόλης, καθώς και των βασικών δρόμων της επαρχίας, για τη γρήγορη και εύκολη πρόσβασή τους σ' αυτούς για την εξυπηρέτησή τους. Διαμαρτυρία περιόικων του βουνού για τον δρόμο από την πλατεία Ειρήνης ως το βουνό. Η κατάσταση του δρόμου δεν επιτρέπει σε κανένα όχημα την ανάβαση στο βουνό, με συνέπεια να μην υπάρχει σύνδεση με την πόλη. Ο Δήμος δεν ανταποκρίνεται στα παράπονα των κατοίκων. Ούτε απορριματοφόρο κάρο δεν περνάει, με αποτέλεσμα οι κάτοικοι να ρίχνουν τα σκουπίδια στο βουνό. *«Ούτε κάρρο κατοικοῦμε πάνω από 80 οικόγένειες».* ⁷⁵²

Η αδιαφορία, του Δήμου πλέον, για την καθαριότητα της πόλης τράβηξε την προσοχή των τουριστών, οι οποίοι έβγαλαν φωτογραφίες τους κάδους, που υπερχειλίζουν από σκουπίδια: *«...όταν μία ομάδα από ξένους τουρίστας έθεάθη να λαμβάνη αναμνηστικές φωτογραφίας, από τούς τενεκέδες τῶν σκουπιδιῶν πού εἶναι ἐδῶ και τρεῖς ἡμέρες ἀρραδιασμένοι στον κεντρικώτερο δρόμο γεμάτοι καρπουζόφλουδες και τά τοιαῦτα».* ⁷⁵³ Διαμαρτυρία αντιπροσώπων των Σωματείων Οπωροπωλών και Λαχανοπωλών, μέσω της εφημερίδας, προς στον Δήμο για τη μη ύπαρξη Δημοτικών αποχωρητηρίων. Συνέπεια αυτού είναι οι πολίτες να χρησιμοποιούν άλλους χώρους γι' αυτήν την ανάγκη τους, γεγονός που μειώνει το πολιτιστικό επίπεδο της πόλης. Η επιτροπή των Σωματείων είναι πρόθυμη να βοηθήσει τον Δήμο να βρουν από κοινού μια λύση. *«Και ἐπειδή, ὡς λέγεται, ὁ Δήμος προβάλλει την δικαιολογίαν ὅτι λείπει ὁ κατάλληλος χῶρος, ἢ ὡς ἄνω ἐπιτροπή, ὡς μᾶς εἶπεν, εἶναι εἰς θέσιν να ὑποδείξῃ τοιοῦτον, ἐάν φυσικά ἐρωτηθῆ».* ⁷⁵⁴ Συμπληρωματικό σχόλιο αναφορικά με τα απορρίμματα. Τα οικοδομικά μπάζα, που επιλέγουν να τα απορρίπτουν στους δρόμους δημιουργούν την εντύπωση χωματερής. Για τον λόγο αυτό, πρέπει να ληφθούν μέτρα εξάλειψης αυτού του φαινομένου, αφού η εικόνα των δρόμων αντικατοπτρίζει την εικόνα του πολιτισμού. *«Δι' αὐτό καί πολλοί δρόμοι μας εἰς τάς συνοικίας ὁμοιάζουν μέ σκουπιδαριό!».* ⁷⁵⁵

⁷⁵¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.154, 28.08.1965, σελ.1, *Οι λάκκοι*

⁷⁵² Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.160, 13.11.1965, σελ.1, *Επιστολαί*

⁷⁵³ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.155, 04.09.1965, σελ.1-2, *Τουρισμός και Καθαριότης*

⁷⁵⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.156, 18.09.1965, σελ.1, *Απαράδεκτος*

⁷⁵⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.156, 18.09.1965, σελ.1, *Η γνώμη μας: Και πάλιν η καθαριότης*

Ζήτημα κοινωνικής σημασίας και πολιτισμού αποτελεί ο ευπρεπισμός του Νεκροταφείου της πόλης, το οποίο είναι σε κακή κατάσταση και είναι ανάγκη να εξευρεθούν χρήματα, έτσι ώστε να περατωθούν οι εργασίες: *"Το Νεκροταφείον της πόλεως μας είναι σέ κακά χάλια. Δεν θα πρέπει να έρθουν εις συννερόησιν μετά της κοινότητος αι εκκλησιαστικά ίεπιτροπαί, προς την εξεύρεσιν πόρων;"*. Η «Μικρά» δημοσιεύει παράπονα μέσα από την επιστολή ενός ελασσονίτη, ο οποίος με αφορμή την κηδεία της μητέρας του κατηγορεί τους αρμόδιους για έλλειψη οργάνωσης και παραμέληση του Νεκροταφείου, καθώς πέρασαν από πολλές δυσκολίες, για να καταφέρουν να ολοκληρώσουν την τελετή: *«Άλλά όταν είσήλθαμε έντός του Νεκροταφείου εκεί έδοκιμάσαμεν νέαν έκπληξιν σοβαρωτέραν έν προκειμένω διότι διαπιστώσαμεν ότι ούτε καί ό τάφος δεν είχε διανοιγεϊ.»*⁷⁵⁶

Η «Μικρά», καταθέτει για μια ακόμη φορά δημοσίως ένα δριμύ «κατηγορώ» προς του υπεύθυνους, οι οποίοι δεν προσπαθούν να επιλύσουν σημαντικά θέματα της περιοχής. Μέσα από τις στήλες της εφημερίδας, ζητείται από την Κοινότητα, να μεριμνήσει για την καθαρότητα του πόσιμου νερού.⁷⁵⁷ Τονίζει πως η δημιουργία καλντεριμιών στην Ελασσόνα γίνεται για την εξυπηρέτηση πολιτικών σκοπιμοτήτων, ενώ υπάρχουν έργα μεγαλύτερης σημασίας, κοινωνικής ωφέλειας, όπως η διάνοιξη βόθρου, η δημιουργία ουρητηρίων που πρέπει να ολοκληρωθούν: *«Προτιμώτερον θα ήτο ή διάνουξις του βόθρου των κεντρικων ουρητηριων, παρά τά γινόμενα.»*⁷⁵⁸

Η «Μικρά» γνωρίζοντας πως ο Δήμος θα αδιαφορήσει, ζητά από την Νομαρχία, να επιλύσει το ζήτημα της κυκλοφοριακής συμφόρησης που εντείνεται διαρκώς, εξαιτίας της αύξησης των οχημάτων. Προτείνει, να τηρηθεί το πολεοδομικό σχέδιο και να δημιουργηθούν νέοι δρόμοι σύμφωνα με τον νόμο: *«Καί ή όδός αύτη είναι μία. Έφαρμογή του Σχεδίου Πόλεως, και διάνοιξις νέων όδων, κατ' έφαρμογήν γνωστής διατάξεως τής κειμένης νομοθεσίας.»*⁷⁵⁹ Οι αρμόδιοι, να λάβουν μέτρα, για να σταματήσει η δημοτική αγορά να παρουσιάζει αυτή την άθλια εικόνα. Πίσω από την μπροστινή πλευρά των παραγκών, ο χώρος έχει καταστεί χωματερή, που μειώνει την ευπρέπεια της πόλης, προκαλεί δυσοσμία και υπάρχει κίνδυνος εκδήλωσης ασθενειών: *«Άλλ' έως ότου περάση το κάρρο ό χώρος παρουσιάζει θέαμα φρικτόν και*

⁷⁵⁶ Η Μικρά της Ελασσόνος, 7^ο, φ.174, 04.06.1966, σελ.2, *Ξένα Δημοσιεύσεις*

⁷⁵⁷ Η Μικρά της Ελασσόνος, ΣΤ, φ.136, 05.01.1965, σελ.2, *Πόσιμον ύδωρ*

⁷⁵⁸ Η Μικρά της Ελασσόνος, ΣΤ, φ.137, 23.01.1965, σελ.1, *Η γνώμη μας: Τα καλτερίμια*

⁷⁵⁹ Η Μικρά της Ελασσόνος, ΣΤ, φ.138, 30.01.1965, σελ.1, *Η γνώμη μας: Δύο προβλήματα*

έστιαν ἀναθυμιάσεων και μολυσματικῶν νόσων, πού ἀποτελοῦν διά την περιοχὴν μόνιμον κατάστασιν, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπόρριψις τῶν ἀκαθαρσιῶν εἰ στον χῶρον συνεχίζεται ἄνευ διακοπῆς»⁷⁶⁰

Σημαντική είναι η είδηση για τη χορήγηση 1.000.000 δραχμών, για το έτος 1965, από το Υπουργείο Γεωργίας για τη διαχείριση του προβλήματος των χειμάρρων Ελασσόνας,⁷⁶¹ καθώς και τηχορήγηση 200.000 δραχμών συνολικά σε σχολεία της Επαρχίας Ελασσόνας. Άλλο ένα ενθαρρυντικό μέτρο είναι η παρουσίαση των έργων που πρόκειται να υλοποιηθούν με κρατική επιχορήγηση μέσα στο 1965 και αφορά την επιχορήγηση κρατικών κονδυλίων, ύψους, 2.500.000 δραχ. για την επισκευή των βασικών οδικών αρτηριών και τη δημιουργία Κέντρου σποροπαραγωγής.⁷⁶² Επίσης γίνεται η παρουσίαση του Δ.Σ. του ΠΚΠΑ, το οποίο ορίστηκε με υπουργική απόφαση, με διευθυντή τον Ν. Βυζανιάρη, αντιπρόεδρο, τον Γιάννη Αδάμου και ταμία τον Νικ. Αγγελάκη.⁷⁶³

Σχόλιο για την αδιαφορία των δημοσίων υπηρεσιών να λύσουν τα θέματα, που δυσχεραίνουν το έργο τους. Ακόμα και ο Δήμος, που θα μπορούσε να συμβάλλει στην επίλυσή τους, μένει άπραγος. Πρόταση να γίνει μια οργανωμένη διαμαρτυρία για όλα αυτά τα ζητήματα: *«Θα ἤμποροῦσε κάλλιστα ὁ Δήμος να ἔλθῃ συνεπικουρος ὄλων αὐτῶν τῶν προβλημάτων, πλὴν ὅμως οὗτος καθίσταται ἀνίκανος εἰς τοιαύτας ἐνεργείας».*⁷⁶⁴ Τα αυθαίρετα θα αρχίσουν να χτίζονται και στην περιοχή της Αγίας Μαρίνας. Το σχέδιο πόλης, όμως, δεν έχει ακόμα αναθεωρηθεί και σε μικρό χρονικό διάστημα θα εμφανιστούν οι συνέπειες: *«Πολλάκις τονίζομεν την ἀνάγκην ἐπεκτάσεως τοῦ σχεδίου πόλεως ἀλλὰ οἱ ἀρμόδιοι ὡς κατὰ τό σύνηθες ἀπό 10ετίας καί πλέον δεν εὔρον τον χρόνον».*⁷⁶⁵

Επιστολή διαμαρτυρίας από τον Νικ. Κ. Πουτουρίδη σχετικά με τις υπηρεσίες του Δήμου. Ο κύριος Πουτουρίδης είναι εργάτης, που ζει στην Γερμανία και αναμένει εδώ και 10 μέρες την έκδοση πιστοποιητικού γεννήσεως: *«Καθημερινῶς*

⁷⁶⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.140, 20.02.1965, σελ.1, *Η γνώμη μας: Η δημοτική μας αγορά*

⁷⁶¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.141, 06.03.1965, σελ.2, *Τηλεγράφημα*

⁷⁶² Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.144, 17.04.1965, σελ.2, *Τηλεγράφημα*

⁷⁶³ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.142, 20.03.1965, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

⁷⁶⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, 7^ο φ.164, 05.01.1966, σελ.1, *Ενδιαφέρον*

⁷⁶⁵ Ο.π., σελ.2, *Οικονομική αναρχία*

*άνεβοκατέβαινα τās σκάλας τοῦ Δήμου με ἀποτέλεσμα την παραπομπήν μου ἀπό τον Άννα στον Καϊάφαν».*⁷⁶⁶

Το σχέδιο πόλεως της Ελασσόνας απευθύνεται σε παλαιότερες εποχές και γι' αυτό ζητήθηκε η αναθεώρηση του. Ωστόσο για τα κτίρια, που έχουν ήδη δημιουργηθεί, προτείνεται να γίνουν είτε βελτιωτικές ενέργειες, είτε προληπτικές κινήσεις, όπου αυτό είναι δυνατόν.⁷⁶⁷ Προτεραιότητα πρέπει να είναι για τον Δήμο η εγκατάσταση όλων των πυροσβεστικών σημείων, και των 70, που προβλέπονται, μετά το τελευταίο περιστατικό πυρκαγιάς.⁷⁶⁸ Ως σήμα κατατεθέν της πόλης παρουσιάζεται από την «Μικρά», για μία ακόμη φορά, η έλλειψη καθαριότητας στην πόλη.

Συμφωνία απόψεων της «Μικράς» με την απόφαση του Δημάρχου, Αντώνη Τσιαβέ, κατά το έτος 1967, να συμπεριληφθεί η δημιουργία τριώροφων οικοδομών στην Ελασσόνα με την απόφαση για την τροποποίηση του σχεδίου πόλεως.⁷⁶⁹ Η εφημερίδα επικροτεί επίσης την απόφαση των υπευθύνων να ιδρύσουν Διοικητήριο στην Ελασσόνα, όπου θα στεγάζονται όλες οι υπηρεσίες καθιστώντας την έτσι μία από τις σημαντικότερες πόλεις της χώρας. Γίνεται πρόταση από την «Μικρά» της τοποθεσίας του του Μελέτ Μπαζέ κ.α. για την ανέγερσή του Γυμνασίου.⁷⁷⁰

Η «Μικρά» επαινεί την Κυβέρνηση για την απόφαση συγκρότησης Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας. Πλέον οι εργαζόμενοι έχουν την ευκαιρία να αποκτήσουν δικό τους σπίτι με την λήψη δανείου, το οποίο αποπληρώνουν σε μηνιαίες δόσεις.⁷⁷¹ Η Α.Τ.Ε. εκφράζει τις ευχαριστίες της στον Υπουργό Γεωργίας, καθώς με την κοινωνική πολιτική, που εφάρμοσε η Εθνική Κυβέρνηση, μέχρι στιγμής έχουν χορηγηθεί 200 δάνεια αυτοστεγάσεως.⁷⁷² Τεράστια είναι λοιπόν η συμβολή του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας στην βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των εργαζομένων, καθώς έχουν την ευκαιρία να αποκτήσουν το δικό τους σπίτι με την λήψη δανείου αυτοστεγάσεως.⁷⁷³

⁷⁶⁶Ο.π., *Επιστολαί*

⁷⁶⁷Η Μικρά της Ελασσόνας, 8^ο, φ.201, 26.08.1967, σελ.2, *Σχέδιον πόλεως*

⁷⁶⁸Ο.π., *Τα πυροσβεστικά σημεία*

⁷⁶⁹Ο.π., *Τριόροφα*

⁷⁷⁰Η Μικρά της Ελασσόνας, 8^ο, φ.202, 25.11.1967, σελ.1, *Το Διοικητήριο*

⁷⁷¹Η Μικρά της Ελασσόνας, 8^ο, φ.198, 29.07.1967, σελ.2, *Η Κατοικία*

⁷⁷²Η Μικρά της Ελασσόνας, 8^ο, φ.198, 29.07.1967, σελ.2, *Τηλεγράφημα*

⁷⁷³Η Μικρά της Ελασσόνας, 8^ο, φ.203, 30.12.1967, σελ.1, *Η Κατοικία*

ΔΕΗ-Ηλεκτροδότηση

Η σφοδρή επιθυμία των κατοίκων της Ελασσόνας για την ηλεκτρική σύνδεση της πόλης με το Εθνικό δίκτυο έγινε πραγματικότητα, την προηγούμενη Κυριακή, 7 Φεβρουαρίου 1960. Όσοι επιθυμούν να ηλεκτροδοτηθούν, καθώς επίκειται σύνδεση του ηλεκτρικού δικτύου της Ελασσόνας με το Εθνικό δίκτυο της ΔΕΗ, να προχωρήσουν στην κατασκευή της εσωτερικής ηλεκτρικής εγκατάστασης τους.⁷⁷⁴

Η σύνδεση αυτή έφερε στους κατοίκους και στους ιθύνοντες της περιοχής τη θεμελίωση ενός καλύτερου μέλλοντος: « Η Ηλεκτρική σύνδεσις της πόλεως με του Εθνικού δικτύου είναι πλέον γεγονός και εχαιρετίσθη με άρρητον ενθουσιασμό και με πανηγυρικήν εκδήλωσιν του συνόλου των κατοίκων της Ελασσόνας. Ο εξηλεκτρισμός πρέπει να φθάση και εις την απωτέραν καλύβην. Μόνον έτσι θα θεμελιώσουμε ένα καλύτερο μέλλον». ⁷⁷⁵ Δυστυχώς όμως, το δίκτυο της Δ.Ε.Η. δεν έχει επεκταθεί με αποτέλεσμα να μην υπάρχει ηλεκτροδότηση σε ορισμένες συνοικίες της πόλης: «Όρισμένα συνοικίαί τῆς πόλεός μας στεροῦνται ἠλεκτρικοῦ φωτός. Νομίζομεν ὅτι το ἔργον αὐτό θά πρέπει να ὀλοκληρωθεῖ». ⁷⁷⁶

Διαμαρτυρίες των κατοίκων των νέων συνοικισμών της Ελασσόνας για την πληρωμή κοινοτικού φωτισμού, χωρίς όμως αυτός να υπάρχει: «οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ προκειμένου νά φθάσουν εἰς τὰς οἰκίας των κατά τὰς νυκτερινὰς ὥρας εἶναι ὑποχρεωμένοι να χρησιμοποιοῦν ἠλεκτρικά φανάρια, διότι οἱ κοινοτικοὶ δρόμοι τῶν συνοικιῶν των στεροῦνται φωτιστικῶν σημείων, διὰ τὰ ὁποῖα φορολογοῦνται». ⁷⁷⁷ Διαμαρτυρία επίσης των κατοίκων των ακριανών συνοικισμών για τη μη ηλεκτροδότηση των σπιτιών τους (τέλη του 1965). Για να αποκτήσουν ρεύμα πρέπει να αναλάβουν οι ίδιοι το κόστος. Όμως, αυτό είναι υποχρέωση του Δήμου, καθώς οι συνοικισμοί αυτοί βρίσκονται εντός των ορίων της πόλης: «Διὰ την ἱκανοποίησιν τοῦ αἰτήματος των τούς ἐζητήθη ν' αναλάβουν ἴδιοι τὰ ἔξοδα ἐπεκτάσεως τοῦ δικτύου εἰς τούς οἰκισμούς τα». ⁷⁷⁸

⁷⁷⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.6, 16.01.1959, σελ.2, Ανακοίνωσις

⁷⁷⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.8, 13.02.1960, σελ.1, Ελασσών και Δ.Ε.Η.

⁷⁷⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.10, 12.03.1960, σελ.1, Η γνώμη μας: Διά τη ΔΕΗ

⁷⁷⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.113, 07.03.1964, σελ.2: Η γνώμη μας: Ο φωτισμός

⁷⁷⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.160, 13.11.1965, σελ.1, Δίκαιον Αίτημα

ΟΤΕ

Πρόβλημα σημειώνεται επίσης και στις υπηρεσίες του Ο.Τ.Ε.. Έκφραση παραπόνων από συνδρομητές, που έχουν καταβάλει το αντίτιμο και δεν τους δόθηκε ακόμη η παροχή τηλεφώνου: «*Μᾶς παραπονέθησαν ὅτι ἀρκετοὶ συνδρομηταί, ἐνῶ ἔχουν καταβάλει το ἀντίτιμον δὲν τοὺς ἐδόθη ἀκόμη ἢ παροχὴ τοῦ τηλεφώνου. Διατί να καθυστερεῖ;*». ⁷⁷⁹ Αλλά και η τηλεφωνική επικοινωνία με τη Λάρισα γίνεται μόνο με ένα σύρμα, παρόλο που στην πόλη έχουν εγκατασταθεί 30 αστικά τηλέφωνα., με αποτέλεσμα, η αναμονή στους θαλάμους του Ο.Τ.Ε. να χρειάζεται πάνω από μια ώρα. ⁷⁸⁰ Επιβάλλεται λοιπόν να συνεχιστεί η προσπάθεια για τη δημιουργία τηλεφωνικού κέντρου στην Ελασσόνα, για την καλύτερη και ταχύτερη κατοίκων: «*Ἡ πόλις μας ἐπιβάλλεται να ἀποκτήσῃ το αὐτόματον τηλεφωνικόν της κέντρον*». ⁷⁸¹

Σύμφωνα με την εφημερίδα, ο Ο.Τ.Ε. πρέπει να βρει νέο κτίριο να στεγάσει το υποκατάστημά του, καθώς ο υπάλληλος του ταχυδρομείου δεν μπορεί να εξυπηρετεί και τις δυο υπηρεσίες. Επίσης, να λύσει το πρόβλημα των συνδέσεων Ελασσόνας – Δεσκάτης, που οφείλεται στα παλιά μηχανήματα. ⁷⁸² Μέσα από τη στήλη η «γνώμη μας», καταθέτεται διαμαρτυρία για τις υψηλές τιμές του Ο.Τ.Ε. στην αποστολή ευχετήριων τηλεγραφημάτων. «*Εἶναι ἀδύνατον να δικαιολογηθῇ το τιμολόγιον αὐτό ἐκτός ἂν ὁ Ο.Τ.Ε. ἐπιδιώκει σιγὰ σιγὰ να σβύσῃ το παμπάλαιον Ἑλληνικόν ἔθιμον τῶν εὐχῶν*» ⁷⁸³. Απάντηση του Γεν. Δ/ντή του Ο.Τ.Ε., Επαμ. Τσέλλου, σε σχόλιο στις 5/10/63: Το υψηλό κόστος των ευχετήριων τηλεγραφημάτων οφείλεται στο γεγονός ότι η αποστολή τους είναι άμεσης προτεραιότητας και η διανομή τους δεν γίνεται κατά τις εργάσιμες μέρες. ⁷⁸⁴ Από την άλλη, επαινείται το παράρτημα του Ο.Τ.Ε. στην πόλη για την εξυπηρέτηση που προσφέρει. Το μόνο που εκκρεμεί είναι η αντικατάσταση των παλιών τηλεφώνων με νέα: «*Θα ἦτο ὅμως πληρέστερα ἢ ἐξυπηρέτησις τοῦ κοινοῦ ἐὰν ἐγκαθίσταντο καί νέα τηλέφωνα ὅπου δι' αἰτήσεως των*

⁷⁷⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ. 10, 12.03.1960, σελ. 1, Η γνώμη μας: Τα τηλέφωνα

⁷⁸⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ. 21, 13.08.1960, σελ. 1, Διά τον ΟΤΕ

⁷⁸¹ Η Μικρά της Ελασσόνας Β, φ. 33, 28.01.1961, σελ. 1, Η γνώμη μας: Τηλέφωνα

⁷⁸² Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ. 62, 17.02.1962, σελ. 1, Η γνώμη μας: Διά τον Ο.Τ.Ε.

⁷⁸³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ. 103, 05.10.1963, σελ. 1, Η γνώμη μας: Ευχετήρια και Ο.Τ.Ε.

⁷⁸⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ. 105, 16.11.1963, σελ. 1, Η γνώμη μας: Απάντησις

*ἀπήτησαν οί διάφοροι συνδρομηταί».*⁷⁸⁵ Το τηλέφωνο είναι μια τεχνολογική κατάκτηση που βοηθά τους ανθρώπους. Παρά το γεγονός, ότι πρόσβαση σε τηλέφωνο υπάρχει σε κάθε σημείο της χώρας, ωστόσο, η ποιότητα της κλήσης και ο χρόνος μέχρι να γίνει η σύνδεση καθιστά το προνόμιο του τηλεφώνου ένα μαρτύριο και με μεγάλη δυσκολία καταφέρνει κάποιος να επικοινωνήσει: *«Κατόρθωμα πρέπει να το θεωρήσει κανείς όταν πετύχει να συνδεθῆ σέ λίγην ὥραν και ὥραν και φαινόμενον σπάνιον να μπορέσει διεξάγει την συνδιάλεξιν του κανονικά και να μπορέσει να συνεννοηθῆ».*⁷⁸⁶

Ταχυδρομείο

Οι υπηρεσίες και η σωστή λειτουργία τους είναι σημαντική, καθώς διευκολύνονται οι πολίτες που έτσι και αλλιώς έχουν σημαντικά προβλήματα να αντιμετωπίσουν, με κορυφαίο το οικονομικό. Πρέπει να θεσπιστεί νομοσχέδιο, ώστε να περιοριστεί το δικαίωμα των Βουλευτών για δωρεάν αλληλογραφία και τηλεφωνική επικοινωνία. Γίνεται πραγματική κατάχρηση αυτού του προνομίου, καθώς δεν επωφελούνται μόνο οι Βουλευτές, αλλά και ο κύκλος τους. Έτσι προστίθεται ένα ακόμη φορτίο στο Ταχυδρομείο, το οποίο υποφέρει ήδη από ελλείψεις. Επίσης με το πέρας των αριθμήσεων και της ονομασίας των οδών, κρίνεται απαραίτητη η συνεργασία Κοινότητας – Ταχυδρομικής Υπηρεσίας για την σωστή χρήση των διευθύνσεων από τους κατοίκους.⁷⁸⁷

Ύστερα από αίτημα των κατοίκων για διαχωρισμό της στέγασης στις δημόσιες υπηρεσίες, με στόχο την αποτελεσματικότερη λειτουργία τους, ο Υφυπουργός, Αχ. Γεωργοκωστόπουλος ενημερώνει, ότι η στέγαση του ταχυδρομείου μαζί με το γραφείο του Ο.Τ.Ε. γίνεται βάση του Ν. 1049/46, καθώς ο διαχωρισμός τους είναι ασύμφορος, παρόλο που παρατηρείται αύξηση του φόρτου εργασίας των ταχυδρομείων εξαιτίας της συνεχούς αυξανόμενης μετανάστευσης, γεγονός που οδηγεί στην ανάγκη πρόσληψης επιπρόσθετου εργατικού δυναμικού. Ζητείται

⁷⁸⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.111, 08.02.1964, σελ.1, *Η γνώμη μας: Διά τον Ο.Τ.Ε.*

⁷⁸⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, 7^ο, φ.171, 22.04.1966, σελ.1, *Τηλεπικοινωνιακόν Μαρτύριον*

⁷⁸⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.30, 24.12.1960, σελ.2, *Η γνώμη μας: Αι οδοί*

ενίσχυση του προσωπικού για καλύτερη εξυπηρέτηση.⁷⁸⁸ Εξετάζεται το αίτημα αντικατάστασης μεταλλάκτη.⁷⁸⁹

Σύμφωνα με τη « γνώμη μας », θα ήταν καλό το ταχυδρομείο να ταξινομεί κατάλληλα ποιες αποστολές είναι σημαντικότερες σε περιόδους με αυξημένη δουλειά.⁷⁹⁰ Ο πληθυσμός της Ελασσόνας από το 1912 ως το 1964 έχει δεκαπλασιαστεί. Ο ταχυδρόμος όμως ήταν πάντα ένας. Πρόσφατα προστέθηκε ένας έκτακτος. Έκκληση, αυτός να γίνει μόνιμος, ώστε να βελτιωθεί η κατάσταση.⁷⁹¹

Στα θετικά, η εφημερίδα σημειώνει ότι θεωρείται σίγουρη η δανειοδότηση του Ταχυδρομικού Ταμειυτηρίου από την Νομισματική Επιτροπή για την οικοδόμηση σύγχρονων ταχυδρομείων, που θα συμβαδίζουν με την τουριστική ανάπτυξη του τόπου: *«Υπό την σημερινήν των θλιβεράν μορφήν τά ταχυδρομεία αυτά και τό κοινόν τής Έπαρχίας δεν εξυπηρετοῦν, ἀλλά και ἀποτελοῦν μίαν ἀντινομίαν προς το σύγχρονον πνεῦμα τής τουριστικῆς ἀναπτύξεως».*⁷⁹²

Το Νέο Έτος (1966) αρχίζει με καυστική διάθεση απέναντι στην Ταχυδρομική Υπηρεσία, η οποία έγινε περίεγλος στα μάτια των πολιτών, διότι διένειμε τις ευχετήριες επιστολές μια εβδομάδα νωρίτερα από τα Χριστούγεννα. Είναι γνωστό, ότι ζήτησε από το κοινό να τις αποστείλει νωρίτερα, για να γίνει η έγκαιρη παράδοση τους, αλλά έπρεπε να οργανώσει τη διανομή καλύτερα: *«Νομίζομεν ὅτι, ναι μέν ἡ ἀνακοίνωσις ἐγένετο προς ἐξυπηρέτησιν τοῦ Κοινοῦ, ἡ ἄκαιρος ὁμως διανομή των εὐχετηρίων ὑπῆρξε σφαλμα, ὅπερ δέν πρέπει να ἐπαναληφθῆ».*⁷⁹³ Τα προβλήματα, όμως συνεχίζουν να μαστίζουν και τα ελληνικά ταχυδρομεία. Η κύρια αιτία δεν είναι η έλλειψη οργάνωσης, αλλά η έλλειψη υπαλλήλων, υποδομών και οι άθλιες εργασιακές συνθήκες, τονίζει συχνά η «Μικρά» μέσα από τα δημοσιεύματά της. Για να λυθούν τα ζητήματα η Κυβέρνηση πρέπει να τα ενισχύσει οικονομικά, για να αρχίσουν να λειτουργούν υπό κανονικές συνθήκες: *«Ἄς φροντίσουν συνεπῶς οἱ ἀρμόδιοι τοῦ Υπουργείου Συγκοινωνιῶν, νά θεραπεύσουν αὐτάς τάς πληγὰς τῶν ταχυδρομείων*

⁷⁸⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.60, 20.01.1962, σελ.1, *Η γνώμη μας: Το ταχυδρομείον*

⁷⁸⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ,φ.65, 31.03.1962, σελ.1, *Η γνώμη μας: Η ίδρυσις του ΟΤΕ*

⁷⁹⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ,φ. 91, 13.04.1963, σελ.1, *Η γνώμη μας: Το ταχυδρομείον Αθηνών*

⁷⁹¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ. 112, 22.02.1964, σελ.1 *Από το 1912*

⁷⁹² Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε,φ.128, 19.09.1964, σελ.1, *Η γνώμη μας: Ταχυδρομεία*

⁷⁹³ Η Μικρά της Ελασσόνας, 7^ο φ.164, 05.01.1966, σελ.2, *Η γνώμη μας: Να μην επαναληφθῆ*

*πράγμα πού απαιτεί θυσίας έκ του κρατικού προϋπολογισμού και συμπλήρωσιν τῶν κενῶν ὑπηρεσιῶν».*⁷⁹⁴

ΚΤΕΛ

Τα τροχαία ατυχήματα είναι συχνά στην επαρχία και την κατάσταση δυσκολεύει ο συνεχής συνωστισμός στα λεωφορεία. Η Τροχαία θα πρέπει να φροντίσει για την αποφυγή δυστυχημάτων, καθώς σε αρκετά δρομολόγια προς τα χωριά της περιφέρειας οι επιβάτες στοιβάζονται στα λεωφορεία: *«Οί ἐπιβάται στηβάζονται δίκην ἀγέλης ἐπί τῶν λεωφορείων. Δεν θά πρέπει οί κρίσοι τῶν τροχῶν νά πυκνώσουν τά δρομολόγια των; Ἡ τροχαῖα ἔχει τον λόγον προς ἀποφυγήν δυστυχημάτων».*⁷⁹⁵

Η σωστή λειτουργία των ΚΤ.Ε.Λ., απασχολεί τη στήλη η «γνώμη μας», σύμφωνα με την οποία επιβάλλεται η δημιουργία στεγάστρου αναμονής επιβατών στη στάση «Φουσκίνα», για να αποφευχθεί η ταλαιπωρία των επιβατών σε περίπτωση βροχής: *«Το Κ.Τ.Ε.Λ. ἐπιβάλλεται να κάμη στέγαστρον ἀναμονῆς ἐπιβατῶν· εἰς την στάσιν «Φουσκίνα», διά να μην ταλαιπωρεῖται ὁ ἐπιβάτης»*⁷⁹⁶ Επίσης, να γίνει σύσταση στην τροχαία να μην επιτρέπει τη συμπλήρωση των θέσεων του Λεωφορείου της γραμμής Ελασσόνας – Κατερίνης, αλλά να κρατά κενές θέσεις για άτομα, που έχουν απόλυτη ανάγκη να ταξιδέψουν.⁷⁹⁷

Η κατάσταση των λεωφορείων είναι τραγική. Κρίνεται απαραίτητο, η διοίκηση του 15^{ου} ΚΤΕΛ να ενεργήσει για τη βελτίωση της κατάστασης των λεωφορείων, εξαιτίας της οποίας λερώνονται τα ρούχα επιβατών.⁷⁹⁸ Από την ίδια στήλη δημοσιεύεται ότι με Υπουργική απόφαση, που όμως μένει ανεκτέλεστη, υποχρεώνονται οι κάτοχοι λεωφορείων ΚΤΕΛ να αντικαταστήσουν τα οχήματα τους μετά την πάροδο 12 ετών. *« Ο κ. Υφυπουργός Συγκοινωνιῶν ἄς φανῆ πιο αὐστηρός καὶ ἄς μὴ δεχθῆ οὐδεμία πλέον παράτασιν ἀντικαταστάσεως».*⁷⁹⁹

⁷⁹⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ, φ.169, 24.03.1966, σελ.1, *Η γνώμη μας: Τα ταχυδρομεία μας*

⁷⁹⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.10, 12.03.1960, σελ.1, *Η τροχαία*

⁷⁹⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.13, 16.04.1960, σελ.1, *Η γνώμη μας: Διά το ΚΤΕΛ Κατερίνης*

⁷⁹⁷ Ο.π., *Να γίνη σύστασις*

⁷⁹⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.21, 13.08.1960, σελ.1, *Διά το 15^ο ΚΤΕΛ*

⁷⁹⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.37, 24.03.1961, σελ.1, *Τα λεωφορεία*

Η λειτουργία καθώς και η κατάσταση της συγκοινωνίας μέσω Κ.Τ.Ε.Λ., απασχολεί διαρκώς τους κατοίκους της Ελασσόνας, όπως φαίνεται και μέσα από τις δημοσιεύσεις της «Μικράς». Στην επιστολή του Δ. Κοφινά, αυτοκινητιστή, στην εφημερίδα σχετικά με το 15^ο Κ.Τ.Ε.Λ., υποστηρίζει τη μεταφορά του ΚΤΕΛ στο Κοινοτικό κατάστημα, καθώς η θέση εκεί είναι καταλληλότερη, αλλά και ασφαλέστερη για τους πολίτες: *«ἀπειλείται ἡ ζωὴ καθημερινῶς τῶν πολιτῶν λόγω τοῦ πολυσύχναστου σημείου ἔνθα βρίσκεται σήμερον το πρακτορεῖον τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ.* Με αφορμή το περιστατικό με τον ανάπηρο πολέμου και τον οδηγό, γίνεται αναφορά στις άθλιες συνθήκες που βιώνουν οι επιβάτες καθημερινά, εξαιτίας της υπέρβασης της χωρητικότητας των λεωφορείων και των καθυστερήσεών τους.⁸⁰⁰ Για τον λόγο αυτό, είναι ανάγκη αύξησης των λεωφορείων και χορήγηση 5 νέων αδειών για λεωφορεία, με στόχο την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών. Αντιρρήσεις προβάλλουν η Διοίκηση των Κ.Τ.Ε.Λ. για δικούς τους λόγους.⁸⁰¹ Σειρά γραμμάτων διαμαρτυρίας προς το 15ο Κ.Τ.Ε.Λ., καθώς υπερβαίνει το όριο χωρητικότητας των λεωφορείων του. Ζητείται από το Υπουργείο Συγκοινωνιών η τιμωρία τους με αφαίρεση άδειας κυκλοφορίας για 5 μέρες.⁸⁰² Συνεχίζεται η διαμαρτυρία των πολιτών για την απαράδεκτη συμπεριφορά των εισπρακτόρων των λεωφορείων αυτή τη φορά και κατάθεση απορίας της εφημερίδας για την τιμή των εισιτηρίων.⁸⁰³

Τονίζεται για μία ακόμη φορά, πως για την εξυπηρέτηση των επιβατών της Επαρχίας είναι αναγκαία η πρόσθεση και νέων δρομολογίων, καθώς και η αύξηση του αριθμού των Λεωφορείων, με νέες άδειες, που θα χορηγηθούν στους φτωχούς βιοπαλαιστές, οι οποίοι αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα: *«Ἡ Συγκοινωνία τῆς πόλεώς μας εἶναι πλημμελέστατη. Ἐπιβάλλεται ἡ πύκνωσις τῶν δρομολογίων».*⁸⁰⁴ Ο Γ. Αναγνωστάκης και ο Ν. Ντούφας γράφουν επιστολή προς τον διευθυντή της εφημερίδας μας: Θέμα της επιστολής τα προβλήματα του 15^{ου} ΚΤΕΛ. Συμφωνούν με όσα έχουν δημοσιευθεί στην εφημερίδα σχετικά με αυτό και επιθυμούν παρέμβαση των υπεύθυνων. Ζητούν την χορήγηση 5 αδειών σε αυτοκινητιστές, για να αποκτήσουν πέντε άνθρωποι εργασία και να βελτιωθούν οι συνθήκες των επιβατών. Ο αριθμός των λεωφορείων στον νομό Λάρισας είναι

⁸⁰⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.49, 26.08.1961, σελ.1, *Η γνώμη μας: Διά το 15^ο Κ.Τ.Ε.Λ.*

⁸⁰¹ Ο.π., *Νααυξηθή ο αριθμός*

⁸⁰² Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ. 51, 23.09.1961, σελ.1, *Και πάλι το Κ.Τ.Ε.Λ*

⁸⁰³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.56, 25.11.1961, σελ.2, *Εισπράκτορες*

⁸⁰⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.47, 29.07.1961, σελ.2, *Η γνώμη μας: Η συγκοινωνία*

ανεπαρκής καθώς διαθέτει μόνο 85: «*Διατί δέν δίδεται ανά μία ἄδεια σέ πέντε πτωχούς βιοπαλαιστάς αὐτοκινητιστάς ὅποτε και οἱ ἐπαγγελματίαι αὐτοί θά ζήσουν ἀλλά και ὁ ταξιδεύων κόσμος θα ἐξυπηρετηθῆ*». Σ.Σ. Επιβεβαιώνοντας την παραπάνω επιστολή σχετικά με τον αριθμό των υπαρχόντων λεωφορείων, πράγματι δεν είναι αρκετά για τον νομό Λάρισας. Απαιτείται σύμφωνα με το νόμο να μεγαλώσει ο στόλος λεωφορείων Λαρίσης, ώστε να τηρείται η αναλογία 1 όχημα ανά 100 κατοίκους.⁸⁰⁵ Αίτημα για παρέμβαση του Νομάρχη ώστε το Κ.Τ.Ε.Λ. να προσθέσει δεύτερο λεωφορείο για τις καθημερινές μετακινήσεις των κατοίκων της Δεσκάτης αυτή τη φορά.⁸⁰⁶ Συνεχίζεται η διαμαρτυρία στο 15^ο Κ.Τ.Ε.Λ. για την παύση των δρομολογίων του, λόγω κακοκαιρίας την ίδια στιγμή που όλα τα άλλα οχήματα κυκλοφορούν κανονικά.⁸⁰⁷ Μέσα από τη στήλη, «η γνώμη μας» ζητείται παρέμβαση του Υπουργού Συγκοινωνιών, Βρανόπουλου για τις αδικαιολόγητες υψηλές τιμές των εισιτηρίων του 15^{ου} Κ.Τ.Ε.Λ.⁸⁰⁸». Και από άλλο σημείο επίσης, ζητείται να διαμορφωθεί ο νέος χώρος του 15^{ου} Κ.Τ.Ε.Λ. με τρόπο, ώστε να βελτιωθεί η εικόνα της γύρω περιοχής, καθώς θα βρίσκεται στο κέντρο της πόλης.⁸⁰⁹

Υδρευση

Στη στήλη «η γνώμη μας» γίνεται λόγος για ένα από τα θέματα που ταλαιπωρούν του κατοίκους, το θέμα του νερού. Αναγράφεται λοιπόν ότι ξεκίνησε η κατασκευή βραδυδιύλιστηρίου στην πόλη της Ελασσόνας, γεγονός που χαροποίησε τους κατοίκους της, καθώς η πόλη θα έχει πάντα επάρκεια πόσιμου νερού.⁸¹⁰ Η έλλειψη νερού στην Τσαριτσάνη είναι έντονη τους καλοκαιρινούς μήνες, λόγω της παροχής του από το βραδυδιύλιστήριο της πόλης της Ελασσόνας. Είναι ανάγκη, κατόπιν συνεννόησης των δύο κοινοτήτων, να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα: «*Μας γράφουν από την Τσαριτσάνη ότι κατά τους θερινούς μήνες η ἔλλειψις του ὕδατος γίνεται πολύ*

⁸⁰⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.50, 09.09.1961, σελ.1, *Επιστολαί*

⁸⁰⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.61, 03.02.1962, σελ.1, *Η γνώμη μας: Διά το ΚΤΕΛ*

⁸⁰⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.63, 03.03.1962, σελ.2, *Εμπαιγμός*

⁸⁰⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.64, 17.03.1962, σελ.2, *Η γνώμη μας: Διά τον Υπουργόν συγκοινωνιών*

⁸⁰⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.75, 18.08.1962, σελ.1, *Η γνώμη μας: Άμεσος ανάγκη*

⁸¹⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.1, 21.11.1959, σελ.1, *Η γνώμη μας: Το βραδυδιύλιστήριο*

αισθητή. Προς τούτο ας ἔλθουν εις συννερόησιν αι δύο Κοινότητες προς ἐξέυρεσιν λύσεως». ⁸¹¹ Η «Μικρά», μέσα από τη στήλη, «η γνώμη μας», καταγράφει ότι δεν εγκρίθηκε το δάνειο της Κοινότητας, ύψους 550.000 δρ. για την αποπεράτωση του Βραδυδιϋλιστηρίου της πόλης, με αποτέλεσμα να υπάρξει κίνδυνος λειψυδρίας κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Η λύση βρίσκεται στην ανάληψη δανείου από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Παρακαλείται ο Νομάρχης να επιληφθεί του ζητήματος αυτού. «*Τό ζητηθέν από μέρος τῆς Κοινότητος Δανείου 550 χιλ. διά την ἀποπεράτωση του Βραδυδιϋλιστηρίου τῆς πόλεώς μας δεν ἐνεκρίθη... ἡ πόλις κινδυνεύει νά διέλθει στιγμάς ἐκ τῆς ἐλλείψεως ποσίμου ὕδατος*». ⁸¹²

Επίσης αναφέρεται ότι στην κοινότητα Σπαρμού – Ολυμπιάδας άρχισε η κατασκευή του έργου ύδρευσης από τα Δάνεια για μικρά κοινωφελή έργα. Παρόλη την προσπάθεια για την κατασκευή έργων σε όλη την Επαρχία Ελασσόνας, η εφημερίδα μέσα από το άρθρο της, τονίζει πως η Επαρχία Ελασσόνας είχε εγκαταλειφτεί για πολλά χρόνια από την απελευθέρωση της. Το βραδυδιϋλιστήριο αποτελεί το πρώτο κατά σειρά έργο κοινής ωφέλειας για την πόλη. Δυστυχώς όμως η πόλη παραμένει χωρίς νερό, καθώς 2 μέρες πριν, κατά τις πρώτες δοκιμές της διwlίσεως, εξερράγη ο θόλος εκροής και το βραδυδιϋλιστήριο κατέστη άχρηστο. ⁸¹³

Το ζήτημα του νερού απασχολεί σαφώς και τα γύρω χωριά. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Κοινοτικού Συμβουλίου Βουβάλας, ευχαριστούν θερμά τον Βουλευτή, Γ. Κακαγιάννη, διότι κατόπιν των ενεργειών του, χορηγήθηκε στην Κοινότητα σωλήνας 3.000 μέτρων, για την κατασκευή υδραγωγείου της Κοινότητας. ⁸¹⁴ Το ερώτημα που κυριαρχεί, μετά τη λήψη γαλατούχου χρώματος στο νερό, λόγω χλωρίωσης είναι εάν είναι πόσιμο και αβλαβές: «*Τὸ περιεχόμενον ἐκ τοῦ νέου βραδυδιϋλιστηρίου ὕδωρ λαμβάνει χρῶμα κάπως γαλατόχρουν. Ἀπεστάλη σαν δείγματα σὰ χημεία τοῦ κράτους;*» ⁸¹⁵ Ο νέος Πρόεδρος της κοινότητας Ελασσόνας, καθώς, με απόφαση του Νομάρχη Λάρισας, τέθηκε σε τρίμηνη αργία ο Χρ. Βλαχοδήμος, οδοντίατρος, Δημ. Χλωροκώστας, ⁸¹⁶ ενημερώνει ότι η ζημιά του βραδυδιϋλιστηρίου θα επισκευαστεί με

⁸¹¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.8, 13.02.1960, σελ.1, *Η γνώμη μας: Το νερό*

⁸¹² Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.16, 28.5.1960, σελ.1, *Η γνώμη μας: Το βραδυδιϋλιστήριο*

⁸¹³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.29, 10.12.1960, σελ.1, *Η γνώμη μας: Το βραδυδιϋλιστήριο*

⁸¹⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.30, 24.12.1960, σελ.2, *Κοινότης Βουβάλα*

⁸¹⁵ Ο.π., *Η υδροδότησις*

⁸¹⁶ Ο.π., *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

δαπάνη των υπαιτιών.⁸¹⁷Επιβάλλεται η επέκταση του δικτύου ύδρευσης σε όλη την πόλη, διότι δυστυχώς, δε υπάρχει νερό σε όλες τις συνοικίες. *«Αί άκράϊοι συνοικίαι αναμένουν την επέκτασιν τοῦ δικτύου ὑδρεύσεως»*.⁸¹⁸ Απαιτείται προσπάθεια εγκατάστασης δικτύου ύδρευσης στην Δεσκάτη με την αρωγή του Νομάρχη λόγω μη επάρκειας νερού. *«Ἐλλείπει ὁμως ὁ εἰδικός, ἐλλείπουν τά χρήματα διά την ἐν γένει κατασκευήν δικτύου το ὁποῖον θα διοχετεύση νερό στο ἤδη ὑπάρχον»*.⁸¹⁹

Επικρατεῖ ανησυχία εμφάνισης πιθανών κινδύνων εξαιτίας της μείωσης καθαρότητας του πόσιμου νερού, το οποίο είναι ένα θέμα ζωτικής σημασίας. Ακόμα αναμένεται η επίσημη ανακοίνωση της Υγειονομικής Υπηρεσίας για την καταλληλότητα του νερού, μετά από σχετικό σχόλιο στο προηγούμενο φύλλο της εφημερίδας.⁸²⁰ Στη συνέχεια, καταγράφονται από την εφημερίδα παράπονα και παραλείψεις, κυρίως προς την Κοινότητα που δυσκολεύουν τη ζωή στην μικρή επαρχία και χρήζουν άμεσης επίλυσης. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το γεγονός ότι εντοπίζεται πιθανή εμφάνιση επιπλοκών στο υπό κατασκευή δίκτυο ύδρευσης εξαιτίας της βιασύνης, με την οποία γίνονται οι εργασίες: *«Παρατηρεῖται εἰς πολλά σημεῖα, ἐκεῖ ὅπου ἐγένετο ἡ παροχή τοῦ ὕδατος, να προκαλεῖται ἡ θραυσις τῶν σωληνώσεων και να κατακλίζονται οἱ δρόμοι ἐκ τῶν ὑδάτων»*.⁸²¹

ΙΚΑ

Σημειώνεται επίσης η ανάγκη αναβάθμισης του ιδρύματος κοινωνικών ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.),⁸²² το οποίο θεωρείται ότι είναι το πιο έμπιστο ασφαλιστικό ταμείο. Το δικαίωμα ασφάλισης είναι μία από τις σημαντικότερες κατακτήσεις των εργαζομένων. Μετά από δέκα χρόνια στην πόλη της Ελασσόνας, έχει γίνει θεσμός και καταφύγιο κάθε εργαζόμενου. Ο Προϊστάμενος, Ι. Χαϊδάς έχει βελτιώσει τη

⁸¹⁷Ο.π., *Το βραδυδιύλιστήριον*

⁸¹⁸Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.33, 28.01.1961, σελ.1, *Η Ὑδρευσις*

⁸¹⁹Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.70, 09.06.1962, σελ.1, *Το νερό*

⁸²⁰Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.66, 14.04.1962, σελ.1, *Στου κουφού την πόρτα*

⁸²¹Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, Φ.109, 11.01.1964, σελ.1, *Η γνώμη μας: Η Ὑδρευσις*

⁸²²Το Ι.Κ.Α. λειτουργήσε για πρώτη φορά την 1^η Δεκεμβρίου του 1937, υπό το καθεστώς της δικτατορίας του Ι. Μεταξά, στο: *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους (1974)*, Τόμος ΙΓ, Εκδοτική Αθηνών Α.Ε., Αθήνα, σ.390

λειτουργία του Ι.Κ.Α. και παροτρύνει τους υπεύθυνους να συνεχιστεί η προσπάθεια για τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών του.⁸²³ Επίσης δίνονται συγχαρητήρια στο ΙΚΑ για την πρωτοβουλία του να δώσει επίδομα στους ανέργους για την γιορτή του Πάσχα.⁸²⁴

Λειτουργία Δασαρχείου

Στην περιφέρεια του Δασαρχείου Ελασσόνας ισχύουν απαγορευτικές διατάξεις θήρας. Οι απαγορευτικές αυτές διατάξεις προς τους κυνηγούς, που φτάνουν στην περιοχή, οδήγησε στη διατήρηση αρκετών θηραμάτων. Τελευταία όμως, σημειώθηκαν κρούσματα λαθροθηρίας από ντόπιους κυνηγούς, τα οποία είναι ωφέλιμο να σταματήσουν, για να μην απογυμνωθεί τελείως η περιοχή της Ελασσόνας, όπως η Αττική,⁸²⁵ πρόβλημα που αφορά στη διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας σε όλες τις περιοχές της Ελλάδας, με πλούσια χλωρίδα και πανίδα.

Η δασική υπηρεσία για να ενισχύσει την περιοχή, καθώς υπάρχει κίνδυνος να απογυμνωθεί από το πράσινο, λόγω πυρκαγιών, φύτεψε στην περιοχή της Ελασσόνας 50.000 δενδρύλλια.⁸²⁶ Η στήλη «η γνώμη μας» ενημερώνει ότι οι κοινότητες Καλλιθέας, Λιβαδιού και Πυθίου παραχώρησαν εκτάσεις προς δεντροφύτευση επίσης, παράδειγμα που θα πρέπει να ακολουθήσουν όλες οι κοινότητες της επαρχίας.⁸²⁷ Ωστόσο, είναι ανάγκη δημιουργίας καθολικής αντιτυρικής ζώνης σε όλα τα δάση, ύστερα μάλιστα από την αποτέφρωση 7.000 στρεμμάτων στην Τσαριτσάνη από πυρκαγιά.⁸²⁸ Το πενταετές δασικό πρόγραμμα προβλέπει τη διάθεση 240.000.000 για την συνέχιση έργων σε 125 λεκάνες ορεινών χειμάρρων, την αναδάσωση 200.000 στρεμμάτων, την διάνοιξη δασικών έργων κ.τ.λ.: «Δι' ὄλων αὐτῶν ἀποδεικνύεται ὅτι

⁸²³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.61, 03.02.1962, σελ.1-2, *Η γνώμη μας: Το ΙΚΑ της πόλεως μας*

⁸²⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ.91, 13.04.1963, σελ.1, *Λογικόν*

⁸²⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.1, 21.11.1959, σελ.2, *Ανακοίνωσις*

⁸²⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.5, 31.12.1959, σελ.2, *Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας*

⁸²⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.9, 27.02.1960, σελ.1, *Η γνώμη μας: Τα δάση*

⁸²⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.21, 13.0.1960, σελ.1, *Τα δάση μας*

το δασικόν πρόγραμμα εἶναι εὐρύτατον και θα ἔχη τεράστιον και πολύπλευρον ἀπόδοσιν».⁸²⁹

Με υπουργική ἀπόφαση, το Δασαρχεῖο Ελασσόνας προάχθηκε σε πρότυπο.⁸³⁰ Δια του υπ' αρ. 4/61 Β Δ/τος δημοσιευθέντος στο πρώτο τεύχος του 3^{ου} φύλλου της εφημερίδας της Κυβέρνησης, το Δασαρχεῖο Ελασσόνας, προάγεται ἀπό Δασαρχεῖο Γ' σε Δασαρχεῖο Β'.⁸³¹ Σύμφωνα με τη «γνώμη μας»: Η ἀμεση ἐπ' ἀνδρωση του Δασαρχείου Ελασσόνας με πεπειραμένο προσωπικό θα οδηγήσει στην ἐνίσχυση της τοπικής, ἀλλά και ἐθνικής οικονομίας: *«Το Δασαρχεῖον τῆς πόλεως μας προήχθη. Θα πρέπει το ταχύτερον νὰ ἐπανδρωθῆ»*

Η «Μικρά» προχωρά σε ἐπιβράβευση δίνοντας συγχαρητήρια στον Δ/ντή Δασάρχη, Σιόλτα και τους συνεργάτες του δασολόγους για το ἔργο τους, με ἀφορμή τη χορήγηση 1.500.000 δραχμών για ἀναδάσωση σε περιοχές της Επαρχίας και για τη δημιουργία θέσεων εργασίας που συνεπάγεται μία τέτοια κίνηση.⁸³²

Διαμαρτυρία των ἀπασχολούμενων στα δασικά ἔργα της Ελασσόνας, προς το Υπουργεῖο Γεωργίας για τη μη καταβολή ἐπιδόματος στους γεωπόνους και αἴτημα για ἰσότιμη μεταχείριση των γεωπόνων με τους ἰδίους.⁸³³ Η «Μικρά» στέκεται ἀρκετά στο ζήτημα της προστασίας των δασικών περιοχών της Ελασσόνας, ἐξαιρόντας τη σημασία τους για την περιοχή. Στο ἀρθρο «Το δάσος μας» ο δασοκόμος Ι. Μπέλιας περιγράφει γλαφυρά τις καταστροφικές συνέπειες ἀπό την καταστροφή των δασών, τονίζει τη σημασία της ὑπαρξῆς του και της προστασίας του: *«Φαλακρά τὰ ὑψώματα ἀπότομες οἱ πλαγιές χωρίς βλάστησι. Διαβρώσεις, νεροφαγιές, χαραδρώσεις. Το ἔδαφος σκελετοποιημένον ἀπαίσιον τό θέαμα».*⁸³⁴ Ο Δασοκόμος Ι. Μπέλιας, σε ἄλλο φύλλο συνεχίζει να ἐφιστά την προσοχή στους πολίτες, ὥστε να μην ξεσπάσει φωτιά την περίοδο του καλοκαιριοῦ παρουσιάζοντας τις συνέπειες ἀπό την καταστροφή των δασών: *«Ἐναντι ὄλων αὐτῶν τῶν συμφορῶν πού προδιαγράφονται ἀπ' τήν καταστροφή τῶν δασῶν, προβάλλει ἐπιτακτική ἡ ἀνάγκη ὅπως διαφιλιάζωμεν και την ἐλαχίστην δασικήν βλάστησιν».*⁸³⁵

⁸²⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.33, 14.01.1961,σελ.1, Η γνώμη μας: Το Δασικόν Πρόγραμμα

⁸³⁰ Ο.π., σελ.2, Ἀνά την πόλιν και την επαρχία μας

⁸³¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.34, 11.2.1961, σελ.2, Ἀνά την πόλιν και την επαρχία μας

⁸³² Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ.82, 24.11.1962, σελ.2, σελ2, Η γνώμη μας: Ο.ν.ἔργα

⁸³³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.84, 29.12.1962, σελ.1, Η γνώμη μας: Οι δασέμποροι

⁸³⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ.88, 23.03.1963, σελ.2, Το δάσος μας

⁸³⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ.96, 29.06.1963, σελ.1. Αι πυκαΐαι των δασῶν

Σ'ένα από τα θέματα που αφορά στην προστασία των δασών, στέκεται επανειλημμένως μέσα από τις στήλες της η «Μικρά» και δίνει οδηγίες για την αποφυγή εξάπλωσης πυρκαγιάς στα δάση κατά τη θερινή περίοδο: «Όταν διέρχεσθε διά τῶν δασῶν ἢ ἀναπαύεσθε ὑπὸ τὴν σκιάν αὐτῶν μὴ λησμονῆτε νὰ σβύνετε τὰ σιγάρια σας καὶ τὰ σπύρτα σας πρὶν τὰ πετάξετε κατὰ γῆς». ⁸³⁶

Καταγγελία για την καταστροφή του περιβάλλοντος εξαιτίας της αποψίλωσης των δασών από ασυνείδητους πολίτες οι οποίοι καταφεύγουν στην λαθρούλοτομία. Επιβάλλεται το δασαρχείο να θέσει κανόνες για την υλοτόμηση.⁸³⁷ Προς την κατεύθυνση της προστασίας των δασών συμβάλλει και η κίνηση των αιγοτρόφων των χωριών Καρυάς, Κοκκινοπλού και Σπαρμού, οι οποίοι έπειτα από την επιδότηση του Υπουργείου Γεωργίας πούλησαν τα γίδια τους και πέτυχαν τη διάσωση των πολύτιμων δασών. Με τον τρόπο αυτό ενισχύθηκε και η κτηνοτροφία με την αλλαγή της γίδας με πρόβατα, αγελάδες ή χωράφια. και ταυτόχρονα προστατεύθηκαν σημαντικές εκτάσεις δασών, από την καταστροφική επέλαση της βοσκής των αιγών, η οποία ήταν πλούσια στην περιοχή.⁸³⁸

Πρωτοδικείο/ Νοσοκομείο/Ειρηνοδικείο

Μέσα από τη στήλη της εφημερίδας απευθύνεται έκκληση στους αρμόδιους, να κινητοποιηθούν για την δημιουργία Πρωτοδικείου στην Ελασσόνα, καθώς οι εκδικαζόμενες υποθέσεις είναι αρκετές και συνηγορούν προς τη λύση αυτή. Με τον τρόπο αυτό οι κάτοικοι της επαρχίας θα ωφεληθούν οικονομικά και δεν θα υφίστανται ταλαιπωρία, λόγω της μετάβασης τους στη Λάρισα: «Μετά τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο, ἄρχισε ἡ Ἐλασσὼν καταπληκτικὰ νὰ μεγαλώνει Βιοτεχνικὰ ἔργαστήρια καὶ Ἐμπόριο ἀνεπτύχθησαν σὲ τέτοιο βαθμὸ που σήμερα ἀντικρίζουμε μπροστὰ μας μιὰ πόλη ὀλοκληρωμένη. Καὶ ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς ἀνάχειρας ἐφημερίδος ἀπευθύνωμεν παρακλήσεις πρὸς πάντα ἀρμόδιον δια τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς Ἐπαρχίας

⁸³⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ. 123, 11.07.1964, σελ. 1, *Η γνώμη μας: Τα δάση*

⁸³⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ. 111, 08.02.1964, σελ. 1, *Τά δάση*

⁸³⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ. 27, 12.11.1960, σελ. 2, *Οι αιγοτρόφοι*

μας πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ταλαιπωριῶν, ἐκ τῆς ἀνάγκης μεταβάσεως εἰς , τῆς οἰκονομικῆς φθορᾶς ὅπως ἀχθῶσι εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς συστάσεως πρωτοδικείου μὲ ἐδρα τὴν Ἐλασσόνα».Α.Π. ⁸³⁹

Το κύριο ἄρθρο του φύλλου 10 της εφημερίδας, αναφέρεται και στη δημιουργία Νοσοκομείου, το οποίο θα εξυπηρετεί την ευρύτερη περιοχή της Ελασσόνας.. Ζήτημα μείζονος σημασίας για την ευρύτερη περιφέρεια Επαρχίας Ελασσόνας αποτελεί η ίδρυση ενός Νοσοκομείου, το οποίο θα εξυπηρετεί πάνω από 70.000 κατοίκους με σοβαρά οικονομικά και ιατρικά προβλήματα, κυρίως λόγω του χαμηλού βιοτικού επιπέδου. Οι κοινότητες της Περιφέρειας Ελασσόνας προσφέρουν ετησίως υποχρεωτικά τεράστια ποσά σε διάφορα νοσηλευτικά ιδρύματα του Κράτους, τα οποία θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν για την δημιουργία Νοσοκομείου στην πόλη της Ελασσόνας. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού είναι ἀνάγκη να συνεργαστούν τα Συμβούλια ὅλων των Κοινοτήτων της περιφέρειας αὐτῆς και να συντονίσουν τις ἐνέργειες τους προς τους αρμόδιους φορεῖς: «Ἐνα ἀκόμη ζήτημα πού δεν μειονεκτεῖ τῶν προσβληθέντων και ἴσως εἰς σπουδαιότητα να προηγεῖται εἶναι ἡ σύστασις ἐν τῇ πόλει μας ἑνός Νοσοκομείου. Ἐβδομήκοντα καί πλέον χιλιάδες κάτοικοι τῆς Ἐπαρχίας μας, το βιοτικόν ἐπίπεδον τῶν ὁποίων οὔτε κἀν ἄπτεται τῶν ὄρων τῆς ἀνθρώπινης διαβιώσεως κατατρέχονται ἀπό παθήσεις πάσης φύσεως. Ἡ Κοινότης Ἐλασσόνος ἐν συνεργασία με τά Συμβούλια ὅλων τῶν Κοινοτήτων τῆς περιφέρειας μας μπορούν να αξιώσουν την πραγματοποίησιν τῆς ἐπιδιώξεως αὐτῆς». ⁸⁴⁰

Απαραίτητη θεωρεῖται και η δημιουργία και η λειτουργία Ειρηνοδικείου για την εξυπηρέτηση χιλιάδων πολιτῶν σε ὅλη την επαρχία.. Η εφημερίδα δημοσιεύει την ἀπάντησιν του Υφυπουργού Γ. Μυλωνά σε προηγούμενο σχόλιο της «Μικράς». Το Υπουργεῖο Δικαιοσύνης ωστόσο πληροφορεῖ, ὅτι για τη δημιουργία Ειρηνοδικείου απαιτεῖται ψήφισιν νόμου και κονδύλια, τα οποία αὐτή την στιγμή δεν υπάρχουν. ⁸⁴¹

Κοινοτικοί Χώροι

⁸³⁹ Η Μικρά της Ελασσόνος, Α,φ.9, 27.02.1960. σελ.1, *Το Πρωτοδικεῖον*

⁸⁴⁰ Η Μικρά της Ελασσόνος, Α,φ.10, 12.03.1960, σελ.1, *Το Νοσοκομεῖον*

⁸⁴¹ Η Μικρά της Ελασσόνος, ΣΤ, φ.137, 23.01.1965, σελ.1, *Απάντησις*

Σημαντικό θέμα αποτελεί επίσης η εξεύρεση κονδυλίων από την εκποίηση Κοινοτικών χώρων και προγραμματισμού εκτέλεσης σπουδαίων έργων για την Επαρχία Ελασσόνας, όπως: η εκποίηση του χώρου, όπου βρίσκεται ο Κοινοτικός Υγειονομικός Σταθμός, εκτέλεση προστατευτικού τείχους στις δύο πλευρές του Τιταρησίου, η δημιουργία καταστημάτων και η δημιουργία Δημοτικής αγοράς: *«Το Κοινοτικό Συμβούλιον κατά τήν σύνταξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐνέγραψε κονδύλια ἐξ' ἐκποίησεως Κοινοτικῶν χώρων καί διά τῶν ὁποίων προγραμμάτισε ἐκτέλεσιν ἔργων ἐξαιρετικῆς σημασίας»*.⁸⁴² Για την δημιουργία σχολικού κτιρίου, ο Δήμος πρέπει να προσφέρει οικόπεδο και έπειτα ο Ο.Σ.Κ. να προχωρήσει στην ανέγερση. Τέτοια πράξη δεν έχει γίνει. Ο Ο.Σ.Κ. υπέβαλλε αίτημα για την χορήγηση οικοπέδου.⁸⁴³

Σχέδιο Πόλεως

Η «γνώμη μας» αναφέρει ότι το σχέδιο πόλεως Ελασσόνας, είναι αναχρονιστικό. Χρειάζεται να γίνει αναμόρφωση των δρόμων και των πλατειών έγκαιρα, πριν δημιουργηθούν πολυκατοικίες και οικοδομικά συγκροτήματα, που δεν μπορούν να απαλλοτριωθούν: *«Το σχέδιον πόλεως Ἐλασσόνος εἶναι διά τήν πόλιν μας. Εἶναι ὁμως ἀδύνατον εἰς πολλά σημεῖα να ἐπενεχθῆ βελτίωσις. Ἐνόσω εἶναι ἀκόμη καιρός»*.⁸⁴⁴

Το θέμα της αλλαγής του σχεδίου πόλεως, σύμφωνα με τα σύγχρονα πολεοδομικά δεδομένα, συνεχίζει να απασχολεί. Στο βασικό άρθρο της εφημερίδας, «Το σχέδιο πόλεως», γίνεται λόγος για την ανάγκη των κατοίκων της Επαρχίας Ελασσόνας για πρόοδο κα εξέλιξη της πόλης αρκετά χρόνια πριν, η οποία τους οδήγησε – μέσα από ενέργειες του Κοινοτικού Συμβουλίου – στην εγκατάσταση Τοπογραφικού Συμβουλίου και στη συνέχεια στην εγκατάσταση ενός Τοπογραφικού Συνεργείου στην πόλη, από την Αθήνα, για τη σύνταξη ενός σχεδίου πόλεως, σύμφωνα με το σύγχρονο πνεύμα ρυμοτομίας, καθώς η πόλη ήταν χτισμένη ακατάστατα, σύμφωνα με τον τούρκικο ρυθμό. Δυστυχώς όμως, ο πόλεμος, η κατοχή και ο

⁸⁴²Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.17,110.6.1960,σελ.1, *Η γνώμη μας: Έργα πνοής*

⁸⁴³Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ ,φ.168, 12.03.1966, σελ.1, *Απάντησις*

⁸⁴⁴Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.18,02.08.1960, σελ1, *Η γνώμη μας: Το σχέδιον πόλεως*

συμμοριτοπόλεμος (εμφύλιος), όπως χαρακτηριστικά αναφέρει η «Μικρά» που ακολούθησε, οδήγησαν στον παραγκωνισμό των σχεδίων αυτών για να βγουν στην επιφάνεια γύρω στα 1952. Η πόλη καλείται να εφαρμόσει τον οργανισμό της ανοικοδόμησης του 1949. Στο διάστημα όμως αυτό έχουν κτιστεί εκατοντάδες οικοδομές, που έχουν αλλάξει την όψη της Ελασσόνας και κατά συνέπεια καθιστούν το προπολεμικό σχέδιο πόλεως ακατάλληλο για τη ρυμοτομία και τον εξωραϊσμό της πόλης: *«Πῆρε πρωτοβουλία τό Κοινοτικό Συμβούλιο, ἔκαμε τίς ἐνέργειες στις ἀρμόδιες ὑπηρεσίες και ἔνα τοπογραφικό Συνεργεῖον ἐγκαθίσταται στήν πόλι μας διά την σύνταξι ἐνός σχεδίου πόλεως. Ἦλθε ὁ πόλεμος και τό σχέδιο καθυστεροῦσε στά χρονοντούλαπα τῆς τοπογραφικῆς ὑπηρεσίας, διά να βγῆσ τήν δημοσιότητα το ἔτος 1952... ἑκατοντάδες οἰκοδομές ἔχουν ἀνεγερθῆ και ἔχουν ἐξαφανίσει την ἀρχική ὄψη τῆς πόλεως. Ἐπιβάλλεται λοιπόν ἡ ἀλλαγὴ τοῦ σχεδίου».*⁸⁴⁵

Το ενδιαφέρον της εφημερίδας, εστιάζει και σε άλλο σημείο της, στην ανάγκη ολοκλήρωσης του σχεδίου πόλεως, ενός έργου που θα αντιμετωπίζει τα σοβαρά προβλήματα τα οποία ανακύπτουν, όπως το ζήτημα των πυρκαγιών. Η στήλη «η γνώμη μας», αναφέρεται στο σχέδιο πόλεως το οποίο προβλέπει 70 πυροσβεστικά σημεία, από τα οποία κατασκευάστηκαν μόνο 4. Είναι ανάγκη η Κοινότητα να προχωρήσει στην αποπεράτωση του έργου, έτσι ώστε να περιοριστεί ο κίνδυνος καταστροφής, όπως φάνηκε, ότι υπάρχει από την προχθεσινή πυρκαγιά: *«Ἡ ἀνάγκη τῆς ἐπισπεύσεως τῆς ὀλοκληρωτικῆς κατασκευῆς τῶν ἐν λόγῳ σημείων κατεφάνη ἐκ τῆς προχθεσινῆς πυρκαϊᾶς».*⁸⁴⁶ Γίνεται η διαπίστωση ότι για την επίτευξη όλων αυτών των σημαντικών έργων στην πόλη της Ελασσόνας, που θα της αλλάξουν την όψη και θα την οδηγήσουν στην πρόοδο και την εξέλιξη, βασική προϋπόθεση αποτελεί η αγαστή σύμπνοια και η αρμονική συνεργασία όλων των παραγόντων του τόπου: *«Ὁ τόπος μας αὐτός διψᾷ διά ἔργα και ἔχομεν την γνώμην ὅτι ἡ πόλις μας θα ἠδύνατο να ἀλλάξῃ ὄψιν ἐάν και ἐφ' ὅσον δεν ὑπῆρχον αἱ ἀντιγνομῖαι τῶν παραγόντων πολιτικῶν και κοινωνικῶν τοῦ τόπου μας».*⁸⁴⁷ Σύμφωνα με τη «γνώμη μας», απαραίτητη η ίδρυση παραρτήματος της Νομομηχανικής υπηρεσίας στην Ελασσόνα για την προώθηση των οικοδομικών εργασιών, που εκκρεμούν για μεγάλο χρονικό διάστημα, λόγω φόρτου εργασίας. *«Παρά τὰς καταβαλλόμενας προσπάθειαις ἐκ μέρους τῶν*

⁸⁴⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.19, 16.08.1960,σελ.1, *Το σχέδιον πόλεως*

⁸⁴⁶ Ο.π., *Η γνώμη μας: Τα πυροσβεστικά σημεία*

⁸⁴⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.21, 13.08.1960,σελ.1, *Μόνον Ομόνοια*

*ύπαλλήλων τῆς Νομομηχανικῆς Υπηρεσίας δέν καθίσταται δυνατή ἡ ἐξυπηρέτησις τῶν ἐνδιαφερομένων».*⁸⁴⁸

Δράση Πολιτικών/Πολιτευτῶν 1960-1962

Όσο αφορά στην πολιτική κίνηση της ευρύτερης επαρχίας, είναι την περίοδο αυτή αυξημένη, καθώς ακολουθούν οι βουλευτικές εκλογές του 1961, γεγονός που οδηγεί στην έντονη κινητοποίηση των βουλευτῶν, οι οποίοι θέλουν να εξυπηρετήσουν τους ψηφοφόρους τους για την αλίευση ψήφων. Στα πλαίσια αυτά, σημειώνεται ότι ο Βουλευτής, Χ. Παγώνης μέσω τηλεγραφήματος, πληροφόρησε για την κατάσταση υγείας τού υπό εκτόπιση κρατουμένου, Ι. Δούφα. Επίσης το Νομαρχιακό Ταμείο ενέκρινε το ποσό των 100.000 δραχμῶν για την διάνοιξη των δρόμων Δεσκάτης – Αγ. Γεωργίου – Δασοχωρίου.

Ο αρχηγός του Κόμματος των Φιλελευθέρων, Σοφ. Βενιζέλος συνοδευόμενος από τους Κ. Περραιβό, Ιπ. Κουτσίνα και Δ. Δημητρακόπουλο επισκέφτηκε τη Μονή Ολυμπιώτισσας και έγινε δεκτός από τον Σεβασμιότατο Μητροπολίτη Ελασσόνας, Ιάκωβο.⁸⁴⁹ Επίσης, από τον Βουλευτή Παγώνη λάβαμε τηλεγράφημα διαμαρτυρίας, το οποίο στάλθηκε στο Υπουργείο Γεωργίας και έχει σχέση με την συγκέντρωση και την τιμή του σίτου. Ο Βουλευτής, Κακαγιάννης έστειλε τηλεγράφημα με τις πιστώσεις, που δόθηκαν στην Κοινότητα μας από το Υπουργείο Εσωτερικών. Έτσι η Ελασσόνα λαμβάνει 7.000 δρ. από τον φόρο καπνού.⁸⁵⁰ Η «Μικρά» έλαβε τηλεγράφημα του Βουλευτή, Παγώνη, με το οποίο διαμαρτύρεται για την σύλληψη στελέχους της Ε.Δ.Α., Γ. Μεταξιώτη. Πέρασε από την πόλη ο στρατηγός Γρίβας – Διγενής, με προορισμό την Κοζάνη.⁸⁵¹

Η «γνώμη μας» αναφέρεται στην επίσκεψη του υπουργού εργασίας, Δημητράτου στην πόλη της Ελασσόνας, στο άκουσμα της οποίας επιστρατεύτηκαν όλες οι δυνάμεις της τοπικής κοινωνίας, με σκοπό την προώθηση των τοπικών ζητημάτων. Τον Υπουργό υποδέχτηκαν, ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης, Ιάκωβος, ο

⁸⁴⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.47, 29.07.1961,σελ.1, *Η γνώμη μας: Διά τον νομομηχανικόν*

⁸⁴⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.10, 12.04.1960,σελ.1, *Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας*

⁸⁵⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.20,20.07.1960,σελ.2, *Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας*

⁸⁵¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.21, 13.08.1960,σελ.2, *Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας*

πρόεδρος της Κοινότητας Χρ. Βλαχοδήμος, ο Φρούραρχος και Δ/ντής 3141 Τ.Ε.Α. Ταγματάρχης, Καραμαζάκης, ο Διοικητής Δ. Χ. Κομνηνός, ο Πρόεδρος της Πανεργατικής, Αθ. Πάκας, ο Πρόεδρος των Εμποροβιοτεχνών, Μ. Σαράτσης και του εξέθεσαν βασικά ζητήματα της πόλης, όπως η χρηματοδότηση του Οργανισμού Απασχόλησης και Ανεργίας και η ανάγκη επισκευής του δρόμου Ελασσόνας – Κατερίνης, για την εξυπηρέτηση των κατοίκων της επαρχίας: *«Πρό ἡμερῶν διήλθε τῆς πόλεώς μας ὁ Ὑπουργός Ἐργασίας, κ. Δημητράτος. Κατά την ἐντῆ πόλει παραμονή τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ἀπό μέρους τῶν ὑποδεχθέντων αὐτόν ἐθίγησαν πλεῖστα ὅσα ἀπασχολοῦντα τὴν πόλιν ζητούμενα»*.⁸⁵² Τα τελευταία χρόνια έχουν συντελεστεί σημαντικά έργα στην Επαρχία, που θα συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη της.. Βασικό μερίδιο ευθύνης για την εγκατάλειψη του τόπου έχουν οι τοπικοί πολιτικοί παράγοντες, οι οποίοι καλούνται να αναλάβουν δράση: *«Οὐδέν ἀξιόλογον ἔργον γίνεται, ἀλλὰ καί τίποτε δεν ἔχει προγραμματισθῆ. Διὰτί; Ἔχουν πλήρη εὐθύνη πολιτικοί τοῦ τόπου μας παράγοντες»*.⁸⁵³

Βάσιμες πληροφορίες αναφέρουν, ότι στα «Ελευθέρια» της πόλης θα παρευρεθεί αυτοπροσώπως ο Πρόεδρος της Βουλής, Κ. Ροδόπουλος.⁸⁵⁴ Θα ήταν ωφέλιμο οι εδώ άνθρωποι του, αφού αφήσουν τις μεταξύ τους διαφωνίες, να ζητήσουν ακρόαση για την ωφέλεια της Επαρχίας Ελασσόνας: *«Δεν θα ἦτο φρόνιμον οἱ ἐδῶ ἄνθρωποι του να τοῦ ζητήσουν ἀκρόασιν και να τοῦ παροτρύνουν το ἐνδιαφέρον του ὑπὲρ τῆς Ἐπαρχίας μας;»*.⁸⁵⁵

Με αφορμή τα Ελευθέρια της Ελασσόνας, ο Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων, Κ. Ροδόπουλος επισκέφτηκε το Λιβάδι και την πόλη της Ελασσόνας, γεγονός που αποτελεί μία καλή ευκαιρία για την ενημέρωση του Προέδρου σχετικά με τα σημαντικά προβλήματα της Επαρχίας, καθώς ο ίδιος κατάγεται από την Λάρισα και ίσως είναι ευαισθητοποιημένος για τα θέματα της περιοχής των ψηφοφόρων του. Ο αρθρογράφος της στήλης **«Εύθυμα και Σοβαρά»** με το παρατσούκλι, «Ο

⁸⁵²Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.15,14..5.1960,σελ.1,*Η γνώμη μας: Ο υπουργός εργασίας, Δημητράτος στην πόλιν μας*

⁸⁵³Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.24, 24.9.1960,σελ.1, *Στοργή διά την επαρχία μας.*

⁸⁵⁴Κ. Ροδόπουλος: (1896-1971). Γεννήθηκε στη Λάρισα, σπούδασε νομικά και πολιτικές επιστήμες. Υπήρξε ο μακροβιότερος Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων, για περίπου δέκα χρόνια (1953-1963):Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων (2009). *Πρόεδροι της Βουλής των Ελλήνων, Γερουσίας &Εθνοσυνελεύσεων, 1821-2008, Για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία.* Στη: <https://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/8c3e9046-78fb-48f4-bd82-bbba28ca1ef5/Proedroi.Pdf> (03.09.2020)

⁸⁵⁵Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.24, 24.09.1960,σελ.1,*Η γνώμη μας: Δια τους εδώ ανθρώπους*

Παρατηρητής», στα πλαίσια βέβαια της επίσκεψης αυτής, σχολιάζει με το μοναδικό καυστικό του τρόπο: «Στην υποδοχήν είδα Δημ. Υπάλληλον να χειροκροτή δαιμονιωδώς, Τον πλησιάζω και τον ρωτώ. Εις το αντίκρυσμά μου μού απήντησε: «Σκάσε, προαγωγή». Το ευχόμεθα'. Και σε άλλο σημείο αναφέρει: 'Εις τον λόγον του ο κ. Πρόεδρος μεταξύ των άλλων είπε ότι «ήθελεν να απομακρυνθή της πολιτικής ζάλης, αλλά σκέπτεται που να αφήση τον λαόν». Αχ τι θα γίνη αυτός ο λαός, όλοι για το....καλό του.»⁸⁵⁶

Επίσης επισκέφτηκε την πόλη ο υπ/γός Ι. Δρακόπουλος, Αρχηγός της Υπηρεσίας Εφέδρων Αξιωματικών Γ. Ε. Σ. και συνεργάστηκε με τους εδώ εφέδρους αξιωματικούς Ι. Αδάμου και Ι. Κρασιώτη, για ζητήματα, που αφορούν στους εφέδρους αξιωματικούς.⁸⁵⁷ Για τα ζητήματα της ανάπτυξης της Γεωργίας, έφτασε στην Ελασσόνα ο Δ/ντής Γεωργίας του Νομού Λάρισας, Γ. Λούμος, ο οποίος έδωσε οδηγίες στους Γεωπόνους για την προώθηση του προγράμματος ορεινής Οικονομίας. «Κατόπιν τῶν ὁδηγιῶν τοῦ κ. Διευθυντοῦ, αἱ ἐνέργειαι ἔλαβον ταχύτερον ρυθμόν».⁸⁵⁸ Ο Βουλευτής, Γραμματίδης με τηλεγράφημα ενημέρωσε, ότι διευθετήθηκε η διαφορά βοσκότοπων Κοκκινοπλού – Καρυάς, έτσι ώστε να μην υπάρχουν εχθρικές σχέσεις μεταξύ των δύο χωριών για τα σύνορα των βοσκότοπων.⁸⁵⁹

Από τη στήλη ρυθμών «ανά την πόλιν και την επαρχία μας» καταγράφεται η επίσκεψη των βουλευτών, Πυραμόγλου Κ. και Βουλοδήμου Ν. στην Ελασσόνα, καθώς και η επικείμενη επίσκεψη του προέδρου της βουλής, Κ. Ροδόπουλου στα πλαίσια των εορταστικών εκδηλώσεων για τη συμπλήρωση 5 χρόνων από την ενθρόνιση του Σεβαστού Μητροπολίτη, Ιακώβου.⁸⁶⁰

Στα πλαίσια της προεκλογικής περιόδου, για τις επερχόμενες εκλογές τον Οκτώβριο του 1961, συνεχίζει να υπάρχει έντονη πολιτική κίνηση στην ελληνική επαρχία. Συνοδευόμενος από τον Διευθυντή της εφημερίδας «Θεσσαλικά Νέα», Τάκη Γεωργίου και άλλων πολιτευτών, φτάνει σήμερα στην πόλη της Ελασσόνας ο αρχηγός της Κ.Ε.Α., στρατηγός, Γρίβας Διγενής.⁸⁶¹ Για τον ίδιο λόγο πέρασε από την

⁸⁵⁶Η Μικρά της Ελασσόνας, Α, φ.25, 05.10.1960,σελ.2, *Εύθυμα και Σοβαρά*

⁸⁵⁷Ο.π., *Ματιές στην πόλιν και την επαρχία μας*

⁸⁵⁸Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.29, 10.12.1960,σελ.2,*Η γνώμη μας: Ο Διευθυντής Γεωργίας*

⁸⁵⁹Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.33, 28.01.1961, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

⁸⁶⁰Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.37, 24.03.1961,σελ.2,*Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

⁸⁶¹Ψευδώνυμο του Γεώργιου Γρίβα. Γεννήθηκε στη Λεμεσό της Κύπρου το 1897, Ελληνοκύπριος αξιωματικός του ελληνικού στρατού, οργάνωσε και ηγήθηκε τον αγώνα των Κυπρίων για την

πόλη της Ελασσόνας ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Καλλίας, έπειτα από την περιοδεία του στην Μακεδονία.⁸⁶² Στις 19 Απριλίου 1961 έφτασαν στην πόλη οι Βουλευτές της Ε.Δ.Α., Χονδρονάσιος, Παγώνης και της Ν.Α.Κ.(Νέα Αγροτική Κίνηση) Σκυλάκος, στα πλαίσια της περιοδείας τους στην Επαρχία μας. Άμεση ήταν η επέμβαση της Χωροφυλακής, για να αποσοβήσει τον κίνδυνο έκτροπων επεισοδίων, καθώς υπάρχει έντονος πολιτικός αναβρασμός.⁸⁶³ Δυστυχώς όμως, τα άσχημα επεισόδια σε βάρος των βουλευτών της Ε.Δ.Α. δεν αποτράπηκαν παρά τις προσπάθειες, με αποτέλεσμα την αποστολή τηλεγράφηματος διαμαρτυρίας από τους βουλευτές της ΕΔΑ: Χρ. Παγώνη, Αλ. Χονδρονάσιου και Ηλ. Σκυλάκου για τα επεισόδια του περασμένου Σαββάτου σε βάρος τους, στη διάρκεια επίσκεψής τους στην Ελασσόνα για τον προεκλογικό τους αγώνα.

Σε επίσκεψη του Κ. Ροδόπουλου στην πόλη την προηγούμενη εβδομάδα οι κάτοικοι του επιφύλασσαν θερμή υποδοχή και του κατέθεσαν τα αιτήματά τους για επίλυση διαφόρων ζητημάτων και για την ανάπτυξη του τόπου: *«Η πόλις του επιφύλαζε ύποδοχην, και τοῦ παρετέθη πρὸς τιμὴν του ὑπὸ τῆς Κοινότητος γεῦμα»*.⁸⁶⁴ - Σημειώθηκε επίσης και η επίσκεψη του νέου Νομάρχη Λάρισας, Κακούρη στην πόλη. Υπάρχει συμφωνία της εφημερίδας με το σχέδιό του σχετικά με τις υπηρεσίες, αλλά και αμφιβολίες για την επιτυχία του εγχειρήματος. *«θα ήθέλαμε ὁμως ὁ κ. Νομάρχης ἀφοῦ διαπιστώσει μόνος του το πῶς ἐργάζεται ἡ κρατικὴ μηχανὴ τῆς πόλεως μας, να ἐφαρμόσῃ αὐτοπροσώπως το πνεῦμα τῆς ἐγκυκλίου του»*.⁸⁶⁵ Η στήλη «Ανά την πόλιν και την επαρχία μας», ενημερώνει ότι οι Α.Β.Υ. η βασιλική οικογένεια επισκέφτηκε την Ελασσόνα, κατευθυνόμενη προς την Κοζάνη.⁸⁶⁶

Επίσης η «Μικρά» καταγράφει τη συνομιλία του Νομαρχιακού Σύμβουλου Ελασσόνας, Μαντάρα με τους αρμόδιους διαφόρων υπηρεσιών, καθώς και τη συνάντησή του με τον Πρόεδρο, της Βουλής Κ. Ροδόπουλο και τη μετάβασή του στην Αθήνα για τη διευθέτηση ζητημάτων με διάφορες υπηρεσίες⁸⁶⁷

απελευθέρωση από τον Βρετανικό ζυγό και την ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα, στο: Ρίχτερ Χάιντς (2011). *Ιστορία της Κύπρου, τόμος δεύτερος (1950-1959)*, Αθήνα: Εστία

⁸⁶²Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.36, 11.03.1961, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

⁸⁶³Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.39, 22.4.1961, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

⁸⁶⁴Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.66, 14.04.1962, σελ.1, *Η γνώμη μας: Διά τον Πρόεδρον της Βουλής*

⁸⁶⁵Ο.π., *Ο κ. Νομάρχης*

⁸⁶⁶Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.64, 17.03.1962, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

⁸⁶⁷Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ.75, 18.08.1962, σελ.2, *Ο κ. Νομαρχιακός*

Αντικομμουνιστική Διάθεση- Δηλώσεις «Μετανοίας»

Ανάγκη ηρεμίας, ενότητας και σωστής πολιτικής διαφώτισης, έχει η Επαρχία Ελασσόνας για την πάταξη περίεργων φαινομένων, όπως η δράση της «Σλαβοκομμουνιστικής κλίκας», αναφέρει χαρακτηριστικά η «Μικρά» από τη στήλη «Ελεύθερον Βήμα», μέσα όμως από σωστές πολιτικές πρακτικές: *«Ὁ Λαός τῆς Ἐπαρχίας Ἐλασσόνος ἀξιοῖ νὰ παραμείνῃ ἡνωμένος καὶ ἀφοσιωμένος εἰς τὰ ἰδανικά τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς. «Ἡ ἐθνικόφρων πολιτικὴ ἡγεσία ἔχει τὴν δύναμιν νὰ ἐμφυσησῇ τὴν ἐθνικὴν πνοὴν καὶ νὰ... ἀντιδράσῃ σθεναρῶς εἰς τὰς συνωμοτικὰς ἐνεργείας τῆς Σλαυκοκομμουνιστικῆς κλίκας».*⁸⁶⁸ Επίσης, σε άλλο σημείο, τονίζεται η ανάγκη ενότητας των εθνικόφρων δυνάμεων του τόπου για την αντιμετώπιση της συσπείρωσης του κομμουνισμού. Παρά τις ανθενωτικές προσπάθειες κρατικών λειτουργών, είναι αναγκαία η συνειδητοποίηση όλων, ότι η κοινωνία ευημερεί, όταν επικρατεί ομοψυχία. Αναγκαία η ύπαρξη Ελευθερίας, ισότητας, για να στηλιτευθούν φαινόμενα εθνικής πόλωσης ή κομμουνιστικού κινδύνου, τονίζει η «Μικρά» μέσα από τα δημοσιεύματά της, σε άλλο σημείο: *«Παριστάμεθα μάρτυρες σοβαρῶν ἀποκλίσεων ἐκ τῆς ἀποστολῆς ἐνίων ὀργάνων τῆς κρατικῆς μηχανῆς. Ἄς ἀναλογισθῶμεν ὅτι τὰ ἐπιτεύγματα ἀνήκουν εἰς τὴν ὁλότητα τοῦ ἔθνους... ὅτι ὁ ἀγὼν διὰ τὴν πάταξιν τῆς κομμουνιστικῆς ἀνταρσίας ὑπῆρξε ἔργον τῆς ὁλότητας καθοδηγούμενης παρὰ τῆς ἐθνικόφρονος πολιτικῆς ἡγεσίας».*⁸⁶⁹

Η αντικομμουνιστική διάθεση της εφημερίδας, φαίνεται και μέσα από την ανοιχτή επιστολή προς τους Πολιτικούς Αρχηγούς της Εθνικόφρονος Αντιπολίτευσης για ένωση μεταξύ τους, ώστε να αντιμετωπιστούν τα ποσοστά των κομμάτων της ΕΔΑ και της ΕΡΕ, αλλά και η κομμουνιστική απειλή προερχόμενη εκ Ρωσίας: *«Καὶ διὰ νὰ σημάνῃ ἡ ποθητὴ νίκη μόνον ἡ δυνάμειν τῆς ἐθνικόφρονος ἀντιπολίτευσης θὰ συντελέσῃ».*⁸⁷⁰

Στα ίδια πλαίσια κινείται και το χρονογράφημα του φύλλου 48. Παρά τον θαυμασμό στο ρωσικό κράτος για την επιστημονική και αστροναυτική πρόοδό του, οι δηλώσεις

⁸⁶⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.39, 22.04.1961, σελ.1, *Ελεύθερον Βήμα: Ανάγκη Ενότητας*

⁸⁶⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.40, 06.05.1961, σελ.1, *Ελεύθερον Βήμα: Ανάγκη ενότητας*

⁸⁷⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.46, 22.07.1961, σελ.1, *Ελεύθερον Βήμα*

όμως του Χρυστσόφ δεν επιτρέπουν σε κανένα να ξεχάσει την απειλή, που σηματοδοτεί η Ρωσία και ο Κομμουνισμός για τον δυτικό κόσμο. «*Νάξερεις κ. Χρυστσόφ πόσο μειώνεις τον θαυμασμό μας για τό κατόρθωμα σου αυτό!!!!*». ⁸⁷¹

Στα πλαίσια της αντικομμουνιστικής πολιτικής γραμμής, την οποία, όπως φαίνεται, υιοθετεί και η εφημερίδα η «Μικρά της Ελασσόνας», από το 1961 έως το 1967, φιλοξενούνται «δηλώσεις μετανοίας» μελών του Κ.Κ.Ε. και της Ε.Δ.Α., με τις οποίες αποκηρύσσουν το κόμμα, τη δράση και το έργο των κομμάτων αυτών, καθώς όπως δηλώνουν, είναι εγκληματική και ύπουλη, και αντεθνική, αφού έχει στόχο την υποδούλωση της πατρίδας στους Σλάβους. Για τον λόγο αυτό, αποκηρύσσουν το κόμμα του Κ.Κ.Ε. και της Ε.Δ.Α., καθώς και τη δράση τους σ' αυτά τα κόμματα και καλούν και άλλους συμπατριώτες να προβούν στην ίδια κίνηση⁸⁷². Για λόγους ηθικούς δε δημοσιεύονται τα ονόματα των μελών που έχουν προβεί σε « δήλωση μετανοίας», καθώς είναι κατανοητό πως είναι αμφίβολες οι συνθήκες, κάτω από τις οποίες προέβησαν στις αντίστοιχες δηλώσεις. Ωστόσο, μπορεί να σημειωθεί πως κατά το διάστημα 1961-1967 έχουν δημοσιευτεί στη «Μικρά της Ελασσόνας» συνολικά 103 «δηλώσεις μετανοίας», με φθίνουσα πορεία στον αριθμό δηλώσεων τη διετία 1964-1965 και ανοδική από το 1966 και έπειτα.

Βουλευτικές Εκλογές του 1961 στην Ελασσόνα

Στον πολιτικό στίβο τώρα και στα πλαίσια της προεκλογικής εκστρατείας, των Βουλευτικών εκλογών του 1961, πραγματοποιήθηκαν οι ομιλίες των υποψηφίων της «Ένωσης Κέντρου» στην κεντρική πλατεία της Ελασσόνας, όπου υπήρχε μεγάλη

⁸⁷¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.48, 12.08.1961, σελ.1, *Το χρονογράφημά μας*

⁸⁷² Οι δηλώσεις «μετανοίας», έχουν τις ρίζες τους στο Μεταξικό Καθεστώς του 1933 και φτάνουν έως το 1974, όταν αποκαθίσταται η Δημοκρατία. Στα χρόνια που ακολουθούν μετά τον Εμφύλιο, η δήλωση μετανοίας λειτουργεί ως «πιστοποιητικό κοινωνικών φρονημάτων», με το οποίο μπορούσε κάποιος να λάβει ατομικά δημόσια έγγραφα, κυρίως με σκοπό την εύρεση εργασίας, ή ακόμη και να απαλλαγεί από εκφοβισμούς και εκβιασμούς φυλακίσεων λόγω αντίθετων πολιτικών πεποιθήσεων το υπάρχον καθεστώς. Η δήλωση «μετανοίας» δεν καταργείται ούτε με μεταγενέστερους νόμους που έχουν στόχο τον εκδημοκρατισμό της κοινωνίας, ούτε και με τη νομοθετική λήξη του Ελληνικού Εμφυλίου, το 1962, στο: Κούνδουρος Ρ.(1978). *Η ασφάλεια του καθεστώτος: πολιτικοί κρατούμενοι και τάξεις στην Ελλάδα 1924-1974*, Αθήνα: Καστανιώτης, σελ.158-161

συγκέντρωση ανθρώπων. Ενώ στις 22/10/1961 φτάνουν και οι υποψήφιοι της Ε.Ρ.Ε.⁸⁷³ Σύμφωνα με τον Κ. Περραιβό, βουλευτή της Ε.Κ., προβλέπεται ήττα της Ε.Ρ.Ε. στις εκλογές στις 29/10/1961 εξαιτίας της απογοήτευσης του λαού. Η αιτία που οδηγήθηκε το κόμμα τους σε αυτή την κατάσταση είναι οι εσωκομματικές τους διενέξεις :«*Ο έμφύλιος αυτός σπαραγμός έφερεν σέ τέλεια άποσύνθεση και έβάρεσαν διάλυση*». Το γεγονός της επερχόμενης νίκης του κόμματος της Ε.Ρ.Ε., επιβεβαιώθηκε το Σάββατο, όταν οι πολίτες γέμισαν την πλατεία της Ελασσόνας δηλώνοντας έτσι την προτίμηση τους προς την Ένωση Κέντρου. Ελπίδες ότι αυτό το κόμμα θα αποκαταστήσει το Κράτος Δικαίου, τη Δικαιοσύνη και τη Δημοκρατία με πυρήνα τη λαϊκή ψυχή.⁸⁷⁴ Αλλά και στο επόμενο φύλλο, ο υποψήφιος της Ένωσης Κέντρου, Κ. Περραιβός, βαθιά συγκινημένος, θεωρεί τη μεταστροφή του λαού της Ελασσόνας προς το Κέντρο ασύλληπτη, ενώ αντιθέτως την ηγεσία της ΕΡΕ να είναι πανικόβλητη, από την προεκλογική της κίνηση, η οποία είναι σαφώς περιορισμένη: «*Η ιδική μας επαρχία θα πυργώσει το οικοδόμημα που υψώνει ήδη η συντριπτική πλειοψηφία του Ελληνικού λαού διά να εγκαταστήσει τις δυνάμεις του Κέντρου*».⁸⁷⁵

Ο Περραιβός συμμερίζεται τις τοποθετήσεις της «Μικράς» ότι η Επαρχία δεν μπορεί να συνεχίσει να είναι αντικείμενο εκμετάλλευσης των υποψηφίων κατά τις προεκλογικές περιόδους και μετά την εκλογή τους να μην ανταποκρίνεται στο κάλεσμά της. Αυτό συμβαίνει, λόγω της απουσίας βουλευτών από τον τόπο, εκτός από κάποιες πρόσκαιρες εξαιρέσεις. Παρά τις διαβεβαιώσεις των υψηλά ιστάμενων ότι θα μεριμνήσουν για την απουσία αυτή, οι ίδιοι οι κάτοικοι οφείλουν να συνειδητοποιήσουν τις ευθύνες τους και να συμβάλλουν στον τόπο τους προς την κατεύθυνση αυτή. Προτείνεται συγκέντρωση των ψήφων στις επόμενες εκλογές στους υποψηφίους της επαρχίας Ελασσόνας, ώστε να διασφαλιστεί έδρα στην βουλή και να μην υπερισχύσουν οι ξένοι, χωρίς να υπονοείται η κατεύθυνση των ψήφων προς την παράταξη του . Σε αυτή την προσπάθεια είναι γνωστό ότι θα υπάρξουν ενστάσεις από αυτούς που βρίσκονται ψηλά στην εξουσία. Παρά τις αντιξοότητες που θα προκύψουν η επαρχία πρέπει να ακολουθήσει το δόγμα : «οι Έλασσονίται διά

⁸⁷³Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.53, 19.10.1961,σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

⁸⁷⁴Ο.π., σελ.1,*Ελεύθερον Βήμα*

⁸⁷⁵Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.54, 27.10.1961, σελ.1, *Ελεύθερον Βήμα*

την Έλασσόνα».⁸⁷⁶ Ομοφωνία με τον αρθρογράφο προηγούμενου φύλλου για την συγκέντρωση των ψήφων στους ντόπιους πολιτευτές, καθώς αυτοί μπορούν να αφουγκραστούν τα προβλήματα του τόπου, υπάρχει στο «Χρονογράφημά μας», του φύλλου 51, στο οποίο αναλύεται ότι λίγο πριν τις εκλογές οι πολίτες πρέπει να αποφασίσουν με σοβαρότητα ποιον θα ψηφίσουν. Διαφωνία όμως, προς την παραδοχή της αδυναμίας μπροστά στους ισχυρούς παράγοντες. Όλοι οι τοπικοί πολιτευτές ενωμένοι μπορούν να σταθούν απέναντι τους και να διεκδικήσουν ένα καλύτερο μέλλον για την επαρχία και για την πατρίδα.⁸⁷⁷ Ανακοινώσεις του υποψηφίου της Ένωσης Κέντρου, Κώστα Περραιβού: Η Έλασσόνα θα ακολουθήσει τον παλμό της υπόλοιπης χώρας και θα στηρίξει το Κέντρο για την επιστροφή του Κράτους Δικαίου. Παρά τις μάταιες προσπάθειες της Ε.Ρ.Ε. αναμένεται η επικράτησή του στις 29/10/1961.⁸⁷⁸

Σύμφωνα με τις δηλώσεις του υποψηφίου της Ε.Κ., Κ. Περραιβού, ολοκληρωτική επικράτηση του Κέντρου προβλέπει στις εκλογές μετά την στήριξη, που του δείχνουν οι πολίτες όλης της Επαρχίας. Αέρας ανανέωσης για τη χώρα.⁸⁷⁹ Προτροπή οι πολίτες να ψηφίσουν στις εκλογές τους υποψηφίους, που θέλουν σκεπτόμενοι το καλό του τόπου τους. Να επιλέξουν υποψηφίους πρόθυμους να «παλέψουν» για την ανάπτυξη της Επαρχίας Έλασσόνας, χωρίς να υπολογίσουν το κόμμα που ανήκουν.⁸⁸⁰

Οι Βουλευτικές εκλογές έληξαν με τη νίκη του κόμματος της ΕΡΕ, η οποία εξασφάλισε ισχυρή κοινοβουλευτική δύναμη. Η αμφισβήτηση της εγκυρότητας των εκλογών, παρά τα «πικρά» και «σκληρά» σχόλια, όπως χαρακτηριστικά αναφέρει η «Μικρά», δεν έχουν καμιά πρακτική αξία.⁸⁸¹ Ωστόσο, τα αποτελέσματα των εκλογών προκαλούν λύπη για τη μη εκλογή ντόπιου βουλευτή και σε αυτήν την εκλογική αναμέτρηση. Η ευθύνη είναι αποκλειστικά των πολιτών της Έλασσόνας, καθώς αφήσαν την τύχη του τόπου τους σε ανθρώπους που έβαλαν, άλλοι τα συμφέροντά τους και άλλοι τις κομματικές τους προτιμήσεις πάνω από την πρόοδο του τόπου

⁸⁷⁶ Η Μικρά της Έλασσόνας, Β,φ.50, 09.09.1961,σελ.1, *Ελεύθερον Βήμα*

⁸⁷⁷ Η Μικρά της Έλασσόνας, Β,φ.51, 23.09.1961, σελ.1,*Το χρονογράφημά μας*

⁸⁷⁸ Η Μικρά της Έλασσόνας, Β,φ.53, 19.10.1961, σελ.1,*Ελεύθερον Βήμα: Τα κάστρα έπεσαν*

⁸⁷⁹ Η Μικρά της Έλασσόνας, Β,φ.54, 27.10.1961, σελ.1, *Δηλώσεις υποψηφίου Βουλευτή κ. Κ. Περραιβού*

⁸⁸⁰ Ο.π., σελ.2, *Η γνώμη μας: Μία Σύσταση*

⁸⁸¹ Η Μικρά της Έλασσόνας, Β, φ.55, 11.11.1961, σελ.1, *Επί των εκλογών*

τους, γνωρίζοντας, ότι οι ντόπιοι υποψήφιοι ήταν σαφώς ανώτεροι από άποψη ήθους και μόρφωσης, σύμφωνα με τις δημοσιεύσεις της «Μικράς».⁸⁸²

Στο ίδιο θέμα στέκεται η εφημερίδα μετά την εκλογή του Κ. Ροδόπουλου, από τον οποίο ζητείται να τηρήσει τις προεκλογικές του υποσχέσεις και να μην λησμονήσει την Επαρχία Ελασσόνας, η οποία τον στήριξε στις εκλογές, με χιλιάδες σταυρούς.

⁸⁸²Ο.π., *Η γνώμη μας: Το θλιβερόν*

Οι Βουλευτικές Εκλογές του 1963, 1964 στην Ελασσόνα

Το 1963 το τοπικό πολιτικό σκηνικό, όπως παρουσιάζεται μέσα από τις στήλες της εφημερίδας, ξεκινά με την παρουσίαση των προσώπων της προσωρινής διοικούσας Επιτροπής της Ένωσης Κέντρου Επαρχίας Ελασσόνας: ⁸⁸³Α. Φάκας: Πρόεδρος, Ι. Παπαγιάννης: Α΄ Αντιπρόεδρος Γ. Γούλας: Β΄ Αντιπρόεδρος Γ. Δόβας: Γ. Γραμματεύς, Α. Πιτένης: Ταμίας, Γ. Αλεξαμδρίδης: Μέλος, Β. Δήμος: Μέλος, Η. Βακατάρης: Μέλος, Ν. Θωμάς: Μέλος, Ι. Τσακιρίδης: Μέλος, Δ. Κοφινάς: Μέλος, Δ. Χλωροκώστας: Μέλος. Ακολουθεί το τηλεγράφημα του Απ. Φάκα, προέδρου της Ένωσης Κέντρου Ελασσόνας, εκ μέρους της Επαρχιακής Επιτροπής Ένωσης Κέντρου Ελασσόνας, στον Γ. Παπανδρέου. Του εύχεται για το νέο έτος και αναμένει την επίσκεψή του στη Θεσσαλία, ελπίζοντας ότι θα δικαιωθούν οι αγώνες τους στις επικείμενες βουλευτικές εκλογές, το αποτέλεσμα των οποίων όχι μόνο θα τους δικαιώσει, αλλά θα οδηγήσει τη χώρα στην ομαλότητα και την σταθερότητα.. Επίσης του υποβάλλει αίτηση για συνέχιση του «ανένδοτου» αγώνα: *«Χαιρετίζομεν ένθέρμως ληφθεῖσαν ἀπόφασιν ἐπισκεφθεῖται Θεσσαλίαν»*.⁸⁸⁴

Το άρθρο του Γ. Δημάδη που ακολουθεί, αναφέρεται στην αδιαφορία πρωτοκλασάτων υπουργών της Κυβέρνησης που κατάγονται από τον νομό, για τα δυσεπίλυτα προβλήματα της περιφέρειας Ελασσόνας, ζωτικής όμως σημασίας. Ο Ν. Δημάδης γράφει την επιστολή, ορμώμενος από την συνέντευξη του Ορέστη Ν. Παλάγκα, υποψήφιου με το κόμμα της Ένωσης Κέντρου, στις ερχόμενες εκλογές. Στη συνέντευξή του ο δικηγόρος Παλάγκας, στις 18/5/63, αναφέρει ότι γνωρίζει τα προβλήματα της περιφέρειάς του και έχει ενημερώσει τον αρχηγό του κόμματος, Γ. Παπανδρέου. Ειδικά το ζήτημα της κατασκευής του δρόμου, Ελασσόνας- Κατερίνης, το οποίο θα αναβαθμίσει την περιοχή και με την αξιοποίηση του Ολύμπου, υπόσχεται πως θα είναι στις προτεραιότητες του, με τη νίκη του κόμματός της Ε.Κ.⁸⁸⁵. Είναι απαράδεκτο, τονίζει ο Δημάδης η Επαρχία να περιμένει την άνοδο της Ε.Κ. για την επίλυση των προβλημάτων της από την στιγμή που ο Κ. Ροδόπουλος, σημαντικό μέλος της Κυβέρνησης και προερχόμενος από την περιοχή αδιαφορεί γι' αυτά και ασχολείται μόνο με την ικανοποίηση προσωπικών εξυπηρετήσεων: *«Εἶναι λυπηρόν*

⁸⁸³Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ,φ.84, 29.11.1963,σελ.1, *Η γνώμη μας: Η Ε.Κ.*

⁸⁸⁴Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ,φ.85, 19.01.1963, σελ.1, *Η γνώμη μας: Τηλεγράφημα*

⁸⁸⁵Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ.93, 18.05.1963, σελ.1, *Ελεύθερον Βήμα*

διά τόν κ. Ροδόπουλον τον ἐμφανιζόμενον ὡς μέγαν πολιτικόν Θεσσαλικάρχηνα να ἀσχολεῖται με την μικροπολιτικὴν και με τὰ μικρορουσφέτια τῶν ψηφοφόρων του και να ἀδιαφορῇ διά την ἐπίλυσιν ζωτικῶν ζητημάτων...». ⁸⁸⁶

Ἡ «γνώμη μας» αναφέρεται στις θετικές εντυπώσεις που προκαλεῖ ἡ υποψηφιότητα με τον Νομό Λάρισας, του πολλές φορές Βουλευτή και πρώην Υπουργού, Α. Κυρώζη⁸⁸⁷: « Ὁ χαρακτήρ του, ἡ μόρφωσις του καί ἡ μακρά του πείρα ἐν σχέσει με τὰ πολιτικά πράγματα εἶναι και ἐξαίρετος νομομαθής τον κατατάσουν μεταξύ τῶν πλέον ἐκλεκτῶν Ἑλλήνων». ⁸⁸⁸Στις επερχόμενες εκλογές οἱ 30.000 ψήφοι ἡς Επαρχίας πρέπει να στηρίζουν τους ντόπιους υποψηφίους, ὥστε να εκπροσωπεῖται καλύτερα ο τόπος μας. ⁸⁸⁹Ὁ πολιτευτής Φοῖβος Δ. Καζάκης ζητά τὴν ψήφο των πολιτῶν στις επικείμενες εκλογές, που θα εἶναι υποψήφιος με το κόμμα τῶν Προοδευτικῶν. ⁸⁹⁰

Στη συνέχεια γίνεται παρουσίαση των μελῶν τῆς επιτροπῆς τῆς Ἑνώσεως Κέντρου (Ε.Κ.) σε χωριά τῆς επαρχίας Ελασσόνας. ⁸⁹¹:

ΕΠΙΤΡΟΠΗ Ε.Κ. ΚΟΚΚΙΝΟΠΟΥΛΟΥ
Καστανάρα Λ.
Στούπας Δ.
Μπατσογιάννης Γ.
Στούπας Θ.
Κατσανάρα Χ.
Κατσανάρα Α.

⁸⁸⁶Ἡ Μικρά τῆς Ελασσόνας, Δ, φ.97, 13.07.1963,σελ.1, *Ελεύθερον Βήμα*

⁸⁸⁷Κυρώζης Αλ.: Δικηγόρος και πολιτικός. Βουλευτής του Λαϊκοῦ κόμματος το 1935,1946 και το 1950.Το 1951 επανεκλέχτηκε βουλευτής Φαρσάλων με τον Ελληνικό Συναγερμό, ενώ το 1961 βουλευτής τῆς ΕΡΕ, στο: Αντωνίου, Α., ο.π.

⁸⁸⁸Ἡ Μικρά τῆς Ελασσόνας, Δ,φ.104, 02.11.1963,σελ.1, *Ἡ γνώμη μας: κ. Ἰωάννης Κυρώζης*

⁸⁸⁹Ἡ Μικρά τῆς Ελασσόνας, Δ, φ.104, 02.11.1963, σελ.1, *Ἡ γνώμη μας: Εντοπιότητα*

⁸⁹⁰Ἡ Μικρά τῆς Ελασσόνας, Δ, φ.104, 02.11.1963, σελ.2, *Ελεύθερον Βήμα*

⁸⁹¹Ἡ Μικρά τῆς Ελασσόνας, Δ, φ.90, 06.04.1963, σελ.2, *Ἀνά τὴν πόλιν και τὴν επαρχία μας*

ΕΠΙΤΡΟΠΗ Ε.Κ. ΔΟΜΕΝΙΚΟΥ

Καραμήτσος Γ.

Γεωργιάδης Κ.

Χατζήνας Γ.

Καρανίκας Κ.

Καρανίκας Γ.

Καρέλας Ε.

Μαυροτσίδης Κ.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ Ε.Κ. ΤΣΑΡΙΤΣΑΝΗΣ

Χαλκιάς Κ.

Μπαμπάλης Ν.

Αποστόλου Β.

Αναγνωστούλης Δ.

Ζήσαρος Αλ.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ Ε.Κ. ΓΕΡΑΝΕΙΑΣ¹

Καλτέκης Π.

Τζήκας Δ.

Αλεξίου Γ.

Παγγέας Β.

Τζήκας Γ.

Θεοδωράκης Δ.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ Ε.Κ. ΠΥΘΙΟΥ

Αδάμος Β.

Γκουτζαμάνης Δ.

Λιόλιος Ν.

Δήμος Αθ.

Αγγελάκης Δ.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ	Ε.Κ.
ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ⁸⁹²	
Παπουλιάς Ε.	
Σιαμαντούρου Γ.	
Παπουλιάς Α.	
Κολοκυθόπουλος Ν.	
Λιούρας Α.	
Βλαχογιάννης Ζ.	
Διαμαντής Χ.	
Κότιλης Σ.	
Κότυλης Α.	
Μαρούδου Δ	
Κολοκυθάς Α.	
Κουτσούμπας Ι.	
Σιαμαντούρος Δ.	
Καρδάμπαλο	

Τα αποτελέσματα των εκλογών, αλλά και την αλλαγή πολιτικού στρατοπέδου, ανάλογα με τα συμφέροντα, σχολιάζει, με τον μοναδικό τρόπο ο συντάκτης της στήλης **«Εύθυμα και Σοβαρά»**: *“Ο άνεμος ελευθερίας άρχισε να πνέη για καλά στην επαρχία μας, πλήν όμως απαιτείται κάθαρσις και δή νυστέρι καυτό, διά να αποροδοπουλοποιηθούμε. Πάντως οι περισσότεροι των άλλοτε κομματαρχών του Ροδόπουλου από του μεσονυκτίου της 3^{ης} τ.μ. γύρισαν με το Κέντρον”*.⁸⁹³

Παρουσίαση των ψήφων, που έλαβαν τα κόμματα από την Επαρχία Ελασσόνας στις εκλογές της 3^{ης} Νοεμβρίου του 1963, εκτός των χωριών του Ελευθεροχωρίου, Πραιτωρίου, Δαμασίου και Βλαχογιάννη. **Έλαβαν: Ε.Ρ.Ε. 11.269 40,96% Ε.Κ.: 10.784 39,20% Ε.Δ.Α.: 4.720 17,15% , ΠΡΟΔ: 735 2,67%**.⁸⁹⁴

Το 1963 κλείνει μέσα από τη στήλη « χρονογράφημα», το οποίο αναφέρεται στη νίκη της Ένωσης Κέντρου στις εκλογές της 3^{ης} Νοεμβρίου του 1963 και στο οποίο, με αισιοδοξία και ελπίδα για ανανέωση υποδέχεται

⁸⁹²Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ.8, 09.03.1963, σελ.2, Ανά την πόλιν και την επαρχία μας

⁸⁹³Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ.105, 16.11.1963, σελ.2, *Εύθυμα και Σοβαρά*

⁸⁹⁴Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ.105, 16.11.1963, σελ.2, *Η γνώμη μας: Τα αποτελέσματα*

ο Α. τα αποτελέσματα των εκλογών που σηματοδοτούν την αλλαγή: «*Ο Γεωργός με μύριες προσδοκίες ρίχνει τούς σπόρους στην γη και ό Έλληνικός λαός με χίλιες ελπίδες ψήφισε την αλλαγή*».⁸⁹⁵

Στις εκλογές του 1963, ο Παπανδρέου και το κόμμα του η Ε.Κ., εξασφάλισε μικρή πλειοψηφία απέναντι στον Κ. Καραμανλή, διαψεύδοντας όσους πίστευαν πως η Δεξιά ήταν αήττητη. Ο Καραμανλής φεύγει στο εξωτερικό, ωστόσο όμως, η Ένωση Κέντρου δεν καταφέρνει να εξασφαλίσει την αυτοδυναμία που χρειαζόταν για να σχηματίσει Κυβέρνηση. Επιπλέον ο Γ. Παπανδρέου ήταν καχύποπτος και απέναντι στο κόμμα της αριστεράς, την Ε.Δ.Α.. Για τον λόγο αυτό παραιτείται και προκηρύσσονται νέες εκλογές στις 16 Φεβρουαρίου του 1964. Το αποτέλεσμα των εκλογών δίνει σαρωτική νίκη στο κόμμα του Παπανδρέου, το οποίο συγκέντρωσε το 53% των ψήφων.⁸⁹⁶

Η «Μικρά», όπως σε κάθε εκλογική περίοδο, έτσι και σε αυτή που ξεκινά μέσα στο 1964, τάσσεται υπέρ των ντόπιων υποψηφίων βουλευτών, καθώς πιστεύει ότι έτσι θα μπορέσουν να υλοποιηθούν σημαντικά κυβερνητικά προγράμματα, τα οποία θα συμβάλλουν στην επίλυση των σημαντικών προβλημάτων της Περιφέρειας Θεσσαλίας και της ευρύτερης περιοχής της επαρχίας Ελασσόνας, η οποία είναι παραγκωνισμένη από το παμφάγο Κράτος των Αθηνών. Ελπίζει οι 30.000 ψηφοφόροι της Επαρχίας να τους στηρίξουν, στις επικείμενες βουλευτικές εκλογές: «*Η Έπαρχία μας διαθέτει 30.000 ψήφους. «Εάν α΄ται κατανεμηθο΄ν καταλλήλως και ύπέρ τ΄ων έντοπίων, δυνάμεθα τότε άνέτως να βγάλωμεν τρε΄ς έντοπίους βουλευτάς*».⁸⁹⁷ Η ίδια κατεύθυνση δίνεται και από τον Κ.Κύρκο, δικηγόρο και υποψήφιο Βουλευτή με το κόμμα των προοδευτικών, ο οποίος προτείνει στους πολίτες να ψηφίσουν τους υποψηφίους του τόπου τους, ώστε η Ελασσόνα να εκπροσωπείται από δικούς της Βουλευτές στο Κοινοβούλιο. «*Η Έλασσόνα μας πρέπει να έχη και θα έχη αυτή τή φορά τούς ίδιούς της βουλευτάς μέ τούς 32.000 ψήφους της*».⁸⁹⁸

⁸⁹⁵Ο.π., *Το χρονογράφημά μας*

⁸⁹⁶Clogg,R.(2003). *Συνοπτική ιστορία της Ελλάδας 1770-2000. Αθήνα: Κάτοπτρο, σελ.183-184*

⁸⁹⁷Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε,φ.109, 11.01.1964,σελ.1,*Η γνώμη μας: Εντοπιότητα*

⁸⁹⁸Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε,φ.111, 08.02.1964, σελ.1, *Ελεύθερον Βήμα*

Ο Κ. Περραιβός, δημοσιογράφος και τ. Βουλευτής, υποψήφιος με την Ένωση Κέντρου προβλέπει την σαρωτική νίκη του κόμματος του στις εκλογές. Στην νίκη αυτή θα συμβάλλει ενεργά ο νομός Λάρισας. Κατά την περιοδεία του Περραιβού στον νομό, ο λαός έδειξε ξεκάθαρα την προτίμησή του προς την Ε.Κ.: *«Αί πάνδημες καί φρενιτώδεις ύποδοχές πού μοῦ ἔγιναν σέ ὅλα τά χωριά καί τίς πόλεις τῆς ἐπαρχίας μας και τοῦ Νομοῦ μας, ἀποτελοῦν θριαμβευτικά νικητήρια σαλπίσματα»*.⁸⁹⁹ Ο Χρήστος Α. Κόρακας, δικηγόρος και υποψήφιος Βουλευτής με την Ένωση Κέντρου καλεί τον λαό στις 16/2/64 να συνταχθεί με τις δημοκρατικές δυνάμεις, που ήδη φαίνεται ότι θα υπερισχύσουν, και να τον ψηφίσει.⁹⁰⁰

Τα αποτελέσματα των εκλογών της 16^{ης} Φεβρουαρίου 1964 στην Ελασσόνα δίνουν τη νίκη στο κόμμα της Ένωσης Κέντρου, με σύνολο ψήφων: 14.335. Ακολουθεί η ΕΡΕ, με 9.809 ψήφους και η ΕΔΑ, με 5.147 ψήφους.⁹⁰¹ Η «Μικρά» δίνει συγχαρητήρια για την εκλογή τους στους εξής βουλευτές του Νομού: Βανταλή Ε., Δ. Γεωργίου, Χ. Γραμματίδη, Δ. Καρδάρα, Χ. Κιτσιδίη, Κ. Περραιβού, Κ. Ροδόπουλο και Κ. Σακελλάρη. Με τα δεδομένα αυτά, η εφημερίδα απευθύνει θερμά συγχαρητήρια στους εκλεγέντες βουλευτές του νομού Λάρισας: Βανταλή Ευαγ., Γεωργίου Δ., Γραμματίδη Χ., Κιτσιδίη Χ., Καρδάρα Δ., Περραιβού, Κ., Ροδόπουλο Κ., Κ. Σακελλάρη και θέτει στην υπηρεσία των 8 αυτών βουλευτών της στήλης της «Μικράς», για την ενημέρωση των ενεργειών τους, με πρωταρχικό στόχο την επίλυση ζητημάτων, ζωτικής σημασίας για τον τόπο.⁹⁰²

Παρουσίαση των αποτελεσμάτων των Βουλευτικών εκλογών της Επαρχίας Ελασσόνας.⁹⁰³

ΕΝΩΣΙΣ ΚΕΝΤΡΟΥ	Ε.Ρ.Ε.	Ε.Δ.Α.
Βανταλής Ευαγ. : 712	Ευστρατιάδης Σ.: 355	Γάλλος: 102

⁸⁹⁹ Ο.π., *Ελεύθερον Βήμα*

⁹⁰⁰ Ο.π.

⁹⁰¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.112, 22.02.1964, σελ.2, *Τα αποτελέσματα*

⁹⁰² Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.112, 22.02.1964, σελ.1, *Συγχαρητήρια*

⁹⁰³ Ο.π., σελ.2, *Τα αποτελέσματα*

Γεωργίου Δ. :	822	Καραμανώλης :	184	Ζιώγας: 11
Γραμματίδης Χ. :	2001	Κιτσιδής Χ. :	2735	Κολλάτος: 33
Καρδάρης Δ. :	166	Κύρκος Κ. :	1274	Λουλέ: 75
Κόρακας Χ. :	501	Μεσσήνης Αθ. :	1919	Παγώνης: 1683
Κυρόζης Ι. :	343	Ξεφτέρης Τ. :	72	Σακελλάρης: 1860
Παπαζήσης Β. :	79	Ροδόπουλος Κ. :	3264	Συνοδινός: 20
Περραιβός Κ. :	4484	Χαδέλλης :	6	Ταμουρίδης: 1363
ΣΥΝΟΛΟ:	14335	ΣΥΝΟΛΟ:	9809	ΣΥΝΟΛΟ: 5147

Τα αποτελέσματα των εκλογών σχολιάζονται εύστοχα από τη στήλη «**Εύθυμα και Σοβαρά**»:⁹⁰⁴ «*Η εκλογική τρικυμία εκόπασε. Και έτσι σιγά, σιγά ή ζωή θα επανεύρη τον ρυθμόν της. Έχουμε ὄμως κρίσεις και τάς ἐπικρίσεις, διότι Ρωμιοί είμαστε*». -«*Καί πάλι ἀνήταννά γίνουν ἐκλογές, εὐχαρίστως, οἰρωμνιοῖγιά πανηγύρια, ἄφθαστοι*». -«*Καί πάλι ἡ στήλη μου θα τάβᾶλη με τον ἄσπονδονφίλον μου τόν τ. πρόεδροντῆς Βουλῆς (Ροδόπουλο) , πού τοῦ χαρίζει τό τραγούδι. Στίς Λαρίσης τό ποτάμι κεῖ θά πάω να πνιῶ*».

-«*Ἄς μην ξεχνᾷτι ὁ Λαός εἶναι νοήμων. Καί «Τᾶθελος και τᾶπαθες». Το γραφεῖον του ἐνταῦθα ἐνοικιάσθη διά Κομμωτήριον. Φωνή λαοῦ ὀργήθεοῦ. Ἐτσι σταθεροποιήθηκε στήν πολιτική του ἐπιφάνεια τῶν 10.000 σταυρῶν και αὐτά με τά λεπτά πού την παραμονήν τῶν ἐκλογῶν ἀφειδῶς σκόρπισε*».

Κοινοτικές - Δημοτικές-Νομαρχιακές Εκλογές στην Ελασσόνα

⁹⁰⁴Ο.π., σελ.2, *Εύθυμα και Σοβαρά*

Σύμφωνα με τη στήλη «Η γνώμη μας», σημειώνεται ότι υπάρχουν ελπίδες, πως οι κοινοτάρχες, που ψηφίστηκαν στις εκλογές θα εκπληρώσουν τα καθήκοντά τους και ότι σε αυτό το έργο τους θα έχουν για συμμάχους όλους τους πολίτες της Επαρχίας.⁹⁰⁵ Ο γιατρός, Δ. Ζούλφος, ο οποίος αναδείχθηκε Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου της Ελασσόνας στις πρόσφατες εκλογές του 1961, καλείται να είναι ένας από αυτούς, οι οποίοι θα συνδράμουν τα μέγιστα προς αυτή την κατεύθυνση. Η εκλογή του οφείλεται στην ελπίδα, ότι μόνο με κάποιον, που ανήκει στην παράταξη του Κ. Ροδόπουλου η Ελασσόνα θα μπορέσει να γίνει από Κοινότητα, Δήμος.⁹⁰⁶ Η εφημερίδα τάσσεται υπέρ των μεταρρυθμίσεων για την εκλογή Προέδρου Κοινοτήτων, ώστε να γίνεται άμεσα από τον λαό. Έτσι, δεν θα υποβαθμίζεται η δημοκρατία και δεν θα υπάρχουν παρασκηνακές συμφωνίες μεταξύ των συμβούλων: « Διότι με την έμμεσον έκλογήν εκλέγονται πολλάκις, διά παρασκηνακῶν παζαρευμάτων».⁹⁰⁷

Στα πλαίσια των Κοινοτικών και Δημοτικών εκλογών ανά την Ελλάδα, τον Ιούλιο του 1964, κάνει την εμφάνισή του, μέσα από τις στήλες της «Μικράς της Ελασσόνας», ένας νέος συνδυασμός «των νέων», όπως αποκαλείται. Παρουσιάζονται οι στόχοι του Συνδυασμού Νέων Ελασσόνας και αιτιολογείται η απόφασή τους για ανάμειξη στα κοινά, η οποία έχει στόχο την αναγέννηση της Ελασσόνας και οι συνθήκες τώρα είναι ευνοϊκές, καθώς η νέα κυβέρνηση της Ε.Κ., φιλοδοξεί να αποχρωματίσει τις Δημοτικές εκλογές. Τέλος, ζητούν την στήριξη των πολιτών στις εκλογές της 5^{ης} Ιουλίου 1964: «...έπιτακτικόν προβάλλει τό χρέος και επίμονος ή ανάγκη, μιᾶς καθολικῆς ψυχικῆς στροφῆς τοῦ διστάζοντος, ἀλλ' ἀξιολόγου, ἀνθρωπίνου δυναμικοῦ της, προς τά κοινά τῆς πόλεως και τῆς Κοινότητος πού την ἐκπροσωπεῖ και την ἐκφράζει».⁹⁰⁸ Αλλά και στο επόμενο φύλλο, το 120^ο, η εφημερίδα δίνει την ευκαιρία στην νέα ομάδα νεολαίας να καταθέσει τις απόψεις και τις θέσεις της. Φιλοξενείται η παρουσίαση του προγράμματος του «Συνδυασμού των Νέων», στο οποίο εξηγούν τους λόγους, που δήλωσαν υποψηφιότητα στις προσεχείς κοινοτικές εκλογές που δεν είναι άλλος, παρά το συμφέρον της Κοινότητας: «... ή

⁹⁰⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ. 58, 23.12.1961, σελ. 2, *Η γνώμη μας: Οι νέοι κοινοτάρχαι*

⁹⁰⁶ Ο.π., *Ο νέος μας Πρόεδρος*

⁹⁰⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ. 70, 09.06.1962, σελ. 1, *Η γνώμη μας: Οι πρόεδροι*

⁹⁰⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ. 119, 30.05.1964, σελ. 1, *Προκήρυξις Συνδυασμού των νέων*

*Κοινότης μας, τό νοικοκυριό, ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΕΡΓΟΝ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ, αλλά είναι ἔργον τοῦ ἐντίμως ἐργαζομένου και μοχθοῦντος Λαοῦ τῆς Ἐλασσόνης μας».*⁹⁰⁹

Τον προεκλογικό πυρετό αποτυπώνει ο Γιάννης Αδάμου στη στήλη του **«Εὐθυμία και Σοβαρά»**⁹¹⁰ με γλαφυρό τρόπο: *Εἰς τόν Συν/σμότοῦ κ. Χρ. Βλαχοδήμου ἀπό ἡμερῶν μαίνεται θύελλα. Και οἱ λόγοι εἶναι ὅτι ὑποστηριζόμενος ὑπό τῆς ἀριστεράς θέλουν να μποῦν μέσα πειθαρχημένα -«καί συνειδητά στοιχεῖα, οἱ ἄλλοι μετά τῶν ἀκραιφνῶν ἀριστερῶν δέν θέλουν να συνεργασθοῦν. Οὐσιαστικά ὁ καυγάς εἶναι διά την πριμοδότησιν, διότι διαβλέπω κάτι πού κοκορεύονται μέ ψήφους ἄλλων τήν Δευτέρα να εἶναι στο κιούπι».*

-«Εἰς τό «Κεντρικόν» προχθές διέκρινα την ἐγκάρδιο συνεννόησιν. Φίλος μου ἰατρός προσέθεσε. Καί πάει κανάρα ἢ δουλειά».

-«Ὁ Γριβικός τοπάρχης σέ ἀέναον κίνησιν. Νυκτοπερπατᾶ διά ψηφοθηρίαν. Σώνει καί καλά θέλει να λάβῃ τον τίτλον τοῦ Δημοτικοῦ Συμβούλου».

-«Πρόκειται ὡς μαθαίνω να ἐκτεθοῦν ὑποψήφιοι καί εκπρόσωποι τοῦ ὠραίου φύλλου. Εὐχομαι και εἰς ἀνώτερα»

.-«Μέ ρώτησαν νά μάθουν ποία ἢ θέσις τοῦ κ. Ροδοπούλου στάς Κοινοτικές ἐκλογάς. Και ἀπήντησα. Ἡ ποντικομαμμή στό τέλος».

-«Παρακρατικός μέ ρώτησε τί μέλλει γενέσθαι ὡς προς την ἐξέλιξιν τῆς πολιτικῆς καταστάσεως. Κάτι ὄνειρεύεται ὁ ταλαίπωρος, ἀλλά περασμένα μεγαλεῖα...».

Ἐπειτα ἀπό την ανακοίνωση για την επίσημη είσοδο στην προεκλογική περίοδο των δημοτικών εκλογών του 1964, η «Μικρά» εύχεται οι νικητές, να δράσουν για το καλό του τύπου και να μην επαναληφθεί η προηγούμενη καταστροφική τετραετία.⁹¹¹ Η εφημερίδα μέσα από τις στήλες της, κατηγορεί το Νέο Κοινοτικό Συμβούλιο και κυρίως τον πρόεδρο της Κοινότητας (Χ. Βλαχοδήμο), για ἔλλειψη σεβασμοῦ στην επιμνημόσυνη τελετή για τον Ελευθέριο Βενιζέλο.⁹¹² Οι κατηγορίες

⁹⁰⁹ Η Μικρά της Ελασσόνης, Ε, φ.120, 13.06.1964, σελ.1, *Η Ελασσών εις τους Ελασσονίτας και ὄχι εις τους τοποτηρητάς*

⁹¹⁰ Ο.π., σελ.2, *Εὐθυμία και Σοβαρά*

⁹¹¹ Η Μικρά της Ελασσόνης, Ε, φ.120, 13.06.1964, σελ.1, *Μόχθοι και Θυσία*

⁹¹² Η Μικρά της Ελασσόνης, Ε, φ.127, 05.09.1964, σελ.1, *Αλγεινή νεντύπωσιν*

συνεχίζουν, έπειτα από τον παραγκωνισμό του Συνδυασμού «Αλλαγή – Νέα Πνοή», από τις επιτροπές δημοπρασιών. Για τον λόγο αυτό αποχώρησαν από την συνέλευση του Κοινοτικού Συμβουλίου μετά από την απαξιωτική συμπεριφορά του Προέδρου της Κοινότητας προς αυτήν.⁹¹³

Η εφημερίδα δημοσιεύει την επιστολή ενός Ελασσονίτη, που κατακρίνει την απόφαση των μελών του Κοινοτικού Συμβουλίου, που το μεγαλύτερο μέρος του ανήκει στην Ε.Δ.Α., να μην παρευρεθούν στην καθιερωμένη γιορτή της Πολεμικής Αρετής των Ελλήνων στις 6/9/64: *«Η ενέργεια αυτή τοῦ Κοιν. Συμβουλίου ἔχει τον χαρακτήρα τῆς ἀνταρσίας και ἀνυπακοῆς προς τὰς ἐντολὰς τοῦ Κράτους και ἀποτελεῖ περιφρόνησιν πρὸς τοὺς δημοκρατικούς θεσμούς τῆς πατρίδος μας».*⁹¹⁴

ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ ΕΛΑΣΣΟΝΟΣ: ΣΤΙΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΗΣ 5^{ης} ΙΟΥΛΙΟΥ 1964: ⁹¹⁵

ΑΛΛΑΓΗ – ΝΕΑ ΠΝΟΗ: Αδάμου Δημ. του Χρήστου, Αλεξανδρίδης Βασ. του Ελευθερίου, Αλεξίου Ν. του Αντωνίου, Αυγουστής Γ. του Φωτίου, Βίτκος Δ. του Βασίλη, Γεωργούλας Αν. του Νικολάου, Γκούντας Β. του Γρηγορίου, Γκούντας Γ. του Αποστ., Ευαγγελίδης Ν. του Αναστ., Ζαγλάρης Γ. του Ιωάννου, Ζιώγας Κ. του Αθανασίου, Κοντοφάκας Ξ. του Νικ., Κων/δης Δ. του Πέτρου, Λέκκας Δ. του Δημ., Μαντέλας Ευρ. του Μιχαήλ, Μπόλης Ηλίας του Ιωάννη, Μπόλος Ε. του Ανδρέα, Νίκου Ι. του Δημ., Ουσταμπασίδης Γ. του Χαρ., Παπαγιάννης Ι. του Κων. Παπακυριακού Ελ. του Κων, Παπακων/νου Στ. του Σπύρου,, Σαράτσης Μ. του Ελευθ., Τσιαβές Α. του Χρήστου

⁹¹³Ο.π., Θλιβερόν

⁹¹⁴Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.128, 19.09.1964, σελ.1, Επιστολαί

⁹¹⁵Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε,φ.121, 27.06.1964, σελ.1, *Κοινοτικοί Συνδυασμοί Ελασσόνας*

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ-ΕΛΑΣΣΩΝ: Βλαχοδήμος Χ. του Κων/νου, Αβέλας Αρ. του Αδάμου, Βασκαλής Γ. του Φιλώτα, Γαβριήλ Δ. του Βας., Γεωργιάδης Γ. του Εμ., Γούλας ή Χριστήκος του Γεωργίου, Δήμου Β. του Αντωνίου, Δραγούτας Θ. του Δημητρίου, Ζιάκος ή Παλιοδήμος Δ. του Βασιλείου, Κίτσος Ν. του Κων/νου, Κουτσιάδης Κ. του Γεωργίου, Μπακόλας Στ. του Αντωνίου, Μπαξεβανάκης Γ. του Μιχαήλ, Πάκας Α. του Νικολάου, Παλιαδάμος Αδ. Του Νικολάου, Παπακωνσταντίνου Γρ. του Ιωάννου, Παπανικολάου Γρ. του Ιωάννου, Τσιαντές Γεώργιος του Αποστόλου, Τσουβελακίδης Θεόδωρος του Ελευθερίου

Χαρχαρίδης Ν. του Παύλου, Χασιώτης Ε. του Ιωάννου,, Χατζίνας Δ. του Γεωργίου

Χλωροκόστας Δ. του Γεωργίου, Χουρίδης Γ. του Ιωάννου

Προεκλογικές εξαγγελίες του συνδυασμού «Αλλαγή – Νέα Πνοή» για τις επερχόμενες εκλογές στις 5/7/64. Δίνει υπόσχεση ότι θα ανταποκριθεί στις προσδοκίες των Ελασσονιτών για την επίλυση των σοβαρών προβλημάτων, έχοντας στο πλευρό του τη δημιουργική πνοή και της νεολαίας του τόπου: *«Πολλά θα ύποσχεθῶμεν ἀλλά καί πολλά θα ἐκτελέσωμεν!»*.

Η «Μικρά της Ελασσόνας» δημοσιεύει και στο επόμενο φύλλο τον χαιρετισμό προς τον λαό της Ελασσόνας, του συνδυασμού «Αλλαγή–Νέα Πνοή», ο οποίος χαιρετίζει τον λαό της Ελασσόνας και ζητά την ψήφο του στις εκλογές της 5^{ης} Ιουλίου 1964. Υπόσχεται ότι θα ενσκήψει πάνω από τα προβλήματα όλων των χωριών και των συνοικισμών της επαρχίας, τα οποία ήταν παραμελημένα από τα προηγούμενα κοινοτικά συμβούλια και η παρουσία της Κοινότητας σ'αυτά είχε χαρακτήρα κατεξοχήν εισπρακτικό.⁹¹⁶ Μέσα από την παρουσίαση των υποψηφίων του Συνδυασμού: «Αλλαγή – Νέα Πνοή», φαίνεται η προσέγγιση όλων των κοινωνικών τάξεων και επαγγελμάτων που θα εκπροσωπίσουν τους πολίτες της επαρχίας.⁹¹⁷

Τα αποτελέσματα των Δημοτικών εκλογών, της 5^{ης} Ιουλίου 1964 αναδεικνύουν νικητή τον συνδυασμό της «**Δημοκρατικής Συμμαχίας**», με τον Βλαχοδήμο

⁹¹⁶Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε,φ.122, 04.07.1964, σελ.1,Χαιρετισμός προς τον λαό της Ελασσόνας

⁹¹⁷Ο.π., *Αλλαγή-Νέα Πνοή*

Χρήστο. Από τον συνδυασμό αυτό εξελέγησαν οι: **Βλαχοδήμος, Δήμου, Χλωροκώστας, Βασκαλής, Παλιαδάμος, Μπακόλας, Αβέλας και Τσακυρίδης.** Από τον συνδυασμό της Νέας Πνοής εξελέγησαν οι : **Αδάμου, Γκούντας, Αυγουστής, Κωνσταντινίδης, Τσιαβές, Λέκκας και Ζιώγας.** Ευχές από τη «Μικρά» στους νεοεκλεγέντας και υπόσχεση για αντικειμενικό , αυστηρό και καλόπιστο έλεγχο.-.⁹¹⁸

Σχολιάζει η στήλη **«Εύθυμα και Σοβαρά»⁹¹⁹:**

-«Από τήν τόσο μεγάλη πάλη τῶν Δημοτικῶν ἐκλογῶν, δεν βγήκε νικητής οὐδείς. Ἡ διαφορά τῶν ψηφοδελτίων ἀνερχόμενη εἰς 64 ἐσχολιάζετο ἀπό τούς Πολιτικούς Παρατηρητάς τῆς πόλεώς μας, ποικιλοτρόπως».

-«Ἄλλοι τά σφάλματα τά ρίχνουν στους μεν, ἄλλοι στους δέ. Κάποιος μοῦ εἶπε. Καλά τά προεκλογικά, τί γίνονται τά μετεκλογικά».- «Ὁ μέγας ἠττημένος τῶν Δημοτικῶν ἐκλογῶν τῆς πόλεως μας εἶναι ὁ Βουλευτής κ. Κων. Περραιβός. Ἐξάλλος ὁπαδός του προσέθεσε. Διά τάς ἐρχομένας ἔχει ἡ γοῦνα του ράμματα».-«Ἄλλά και στήν Λάρισα τόν Πρόεδρο τῆς Νομαρχιακῆς ἐπιτροπῆς τῆς Ε.Κ. οἱ ἀριστεροί τον φτιάξαν ἀπό Ναό, Ἐξωκκλήσι».

Αυστηρή κριτική ωστόσο, από τις στήλες της εφημερίδας σε ορισμένους, οι οποίοι το τελευταίο διάστημα της τετραετίας αποστάτησαν από τον συνδυασμό τους με κίνητρο το προσωπικό κέρδος, αντί το καλό του Δήμου. Με την πράξη τους αυτή αποκαλύφθηκε στους πολίτες, αλλά και στον συνδυασμό το ήθος τους.

«Ἐπρόδωσαντὴν παράταξίν των πωλήσαντες την ψυχὴν των εἰς τον Διάβολονἀντί πινακίου φακῆς οἱ Νέοι ΙΣΑΥ, ὅπως, και ἐκεῖνος ἐπώλησε τά πρωτοτόκια του».⁹²⁰ Και σε ἄλλο σημεῖο της στήλης **«Εύθυμα και Σοβαρά»** γράφει: -«Κακεντρεχῆς προσέθεσε, πῶς τά καταφέρνουν μερικοί, νά βγαίνουν τό 58 με ἄλλους και τό 64 με ἄλλους Δημοκρατικά»

Η «γνώμη μας» καταγράφει το Τηλεγράφημα της Επαρχιακής Επιτροπῆς Ε.Κ. Ελασσόνας στην Κυβέρνηση, στο οποίο εναντιώνεται στην απόφαση προαγωγῆς του Ταγματάρχη Μοσχανδρέου, καθώς ο λαός της Ελασσόνας υπέφερε από την δράση

⁹¹⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε,φ.123, 11.07.1964, σελ.1, *Αποτελέσματα Δημοτικῶν Εκλογῶν Ελασσόνας*

⁹¹⁹ Ο.π. ,σελ.2, *Εύθυμα και Σοβαρά*

⁹²⁰ Ο.π.,*Η γνώμη μας:Οι Νέοι Ισαύ*

του, ειδικά κατά την περίοδο του «ανένδοτου» αγώνα που είχε κηρύξει ο Γ. Παπανδρέου στην Καραμανλική Ε.Ρ.Ε. για τις εκλογές «βίας και νοθείας» του 1961 όπως τις χαρακτήρισε « Κατά το Καραμανλικόν έκλογικόν πραξικόπημα έχρησιμοποίησε ωμήν βίαν καταλύσας πᾶσαν ἔννοιαν δικαίου και ἐλευθερίας».⁹²¹ Σχολιάζει η στήλη **«Εύθυμα και Σοβαρά»**⁹²²:

-«Με τήν διαμαρτυρία τῆς ἐνταῦθα ἐπαρχιακῆς ἐπιτροπῆς Ε.Κ. περί προαγωγῆς τοῦ περιλαλήτου Ταγ/ρχου Ἰωαν. Μοσχανδρέου, σέ μεγάλο κασάνι ἐσχολιάζετο τό γεγονός καί ἡ ὁμήγυρις διερωτᾶτο διατί δεν το ὑπέγραψε ὁ Γενικός Γραμματεὺς τῆς κ. Γ. Δόβας. Διαγραφῆ, ἀποπομπῆ, διαμαρτυρία, παρέκλησις, ἔλιγμός ἢ ἐπέμβασις σκοτεινῶν δυνάμεων; Ἄγνωστον. Εἰς σχετικὴν ἐρώτησίν μου ὁ κ. Δόβας μοι ἀπήντησε, Διαφωνία. Ἐάν δεν ἀναδιοργανωθῆ ἡ ἐνταῦθα ἐπιτροπὴ ἢ ὅποια ἀπαρτίζεται ἀπό ἑτερόκλητα στοιχεῖα,, τώρα θεωρεῖται σχεδόν διαλυμένη».-«Και ὅλη αὐτὴ ἡ δουλειά εἶναι ὅτι κάτι τρέχει στά γύφτικα. Ὅλεσαί παραδοξότητες στο Ρωμεῖκο συμβαίνουν. Μανθάνω ὅτι ἐπίκειται καί ἡ ἀπονομή τοῦ μεγαλοσταύρου τοῦ Σωτήρος. Γιατί ὄχι: Ἄς μην ξεχνοῦμε και τόν κανονισμό πού λέει: Βαθμός ἀπονεμηθεῖς δεν ἀφαιρεῖται»

Από την άλλη, λόγω αντιπαλότητας μεταξύ των αντίθετων πολιτικών ιδεολογιῶν των τοπικών πολιτικών, αλγεινὴ ἐντύπωση προκάλεσε ἡ ἐνέργεια του Βουλευτῆ τῆς ΕΡΕ, να μην παραστεί στην Συγκέντρωση τῆς Κοινότητας στην γιορτὴ των Ἐλευθέρων τῆς πόλης στις 6/10, ἀλλὰ ἀντίθετα, να διοργανώσει δική του συγκέντρωση στο κέντρο «Παράδεισος» για τὴν ἐξυπηρέτηση προσωπικῶν πολιτικῶν του συμφερόντων.⁹²³

Στη συνέχεια, ἡ ἐκλογικὴ ἀρένα ἀφορᾶ τῆς Νομαρχιακῆς ἐκλογῆς: Πρόσκληση των πολιτῶν στις νομαρχιακῆς ἐκλογῆς, να στηρίξουν τὸν υποψήφιο νομαρχιακὸ σύμβουλο, Δημήτρη Μαντάρη.⁹²⁴ Μέσα ἀπὸ τὴ στήλη «Ἡ γνώμη μας», συνιστάται οἱ πολίτες τῆς Ἐπαρχίας Ἐλασσόνας, να ψηφίσουν τους υποψηφίους που εἶναι ἱκανοὶ και πρόθυμοι, να αγωνιστοῦν για τὸν τόπο στις νομαρχιακῆς ἐκλογῆς στις 27/9/64: «Οἱ ἐκλέκτορες λοιπὸν πρέπει να σταθμίσουν με ρεαλισμὸν και σύνεσιν και να ἀναδείξουν

⁹²¹ Η Μικρά τῆς Ἐλασσόνας, Ε,φ.126, 22.08.1964,σελ.1,Τηλεγράφημα

⁹²² Ο.π.,σελ.2, Εύθυμα και Σοβαρά

⁹²³ Η Μικρά τῆς Ἐλασσόνας, Ε, φ.130, 17.10.1964, σελ.2, Ἀπρέπεια

⁹²⁴ Η Μικρά τῆς Ἐλασσόνας,Ε,φ.126, 22.07.1964, σελ.1,Επαρχιακὴ ἐπιτροπὴ Ε.Δ.Α. Ἐλασσόνας

τον ικανότερον τῶν ὑποψηφίων διά να ἀντιπροσωπεύωνται ἐπαρκῶς και ὡς αἱ ἀνάγκαι τῶν καιρῶν το ἀπαιτοῦν».⁹²⁵

Ἡ «Μικρά» και το «Μέλλον» ανακοινώνουν στις τοπικές αρχές, ὅτι βάσει νόμου οι προκηρύξεις για διαγωνισμούς ἢ οι ανακοινώσεις για δημοπρασίες δημοσιεύονται στις τοπικές εφημερίδες.⁹²⁶

Ἡ επικείμενη συνάντηση του Βουλευτή Χρ. Γραμματίδη με τον πρωθυπουργό Γ. Παπανδρέου εἶχε ὡς βασικό θέμα την ανακήρυξη της Κοινότητας Ελασσόνας, σε Δήμο Ελασσόνας.⁹²⁷ Πραγματοποιήθηκε το αίτημα της ανακήρυξη της Κοινότητας Ελασσόνας, σε Δήμο ἀπό νομοθετική επιτροπή, σύμφωνα με την ενημέρωση του βουλευτή Λάρισας, Γραμματίδη Χρήστου.⁹²⁸ Σύμφωνα με το βασικό ἄρθρο του φύλλου 132 της εφημερίδας, το ἀποτέλεσμα της ανακήρυξης της Κοινότητας Ελασσόνας σε Δήμο, θα οδηγήσει στην επανάληψη των εκλογών για την ἀνάδειξη Δημοτικών ἀρχόντων. Το ἄρθρο τονίζει ὅτι εἶναι ἀναγκαῖο, για το καλό και την πρόοδο του Δήμου, οι εκλογές για την τοπική αυτοδιοίκηση να εἶναι πολιτικά ἀποχρωματισμένες, ὥστε να ἐκλείψουν ἡ πολιτική ἐνταση και ο κομματικός φανατισμός, τα οποία οδηγούν στην πόλωση και θολώνουν την πολιτική κρίση των εκλογῶν.⁹²⁹

Το ἄρθρο του Σ. Μαρίνα, ἀναφέρεται σχετικά με δημοσίευμα της εφημερίδας «Μέλλον τῆς Ἐλασσόνας». Το διαψεύδει, καθὼς οι πολῖτες της Ελασσόνας συμφωνοῦν με την υποψηφιότητα του Χρ. Κόρακα για δήμαρχο και δηλώνουν της στήριξή τους στον συνδυασμό του. Ἡ Επαρχιακή Επιτροπή της Ε.Κ. θα συμμετάσχει στις δημοτικές εκλογές μόνη της ἢ με τα ἄλλα κόμματα με την προϋπόθεση, ὅτι θα

Ἡ «Μικρά» συνιστά στους πολῖτες, να ψηφίσουν με σύνεση στις δημοτικές εκλογές, οι οποίες προκηρύσσονται στις 7 Φεβρουαρίου 1965: «*Τώρα θά πρέπει με την ὀρθὴν και σωστὴν ψῆφον μας να συμβάλωμε στην καλλυτέρευσιν τῆς πόλεως*». Σ.Σ. Πρόσκληση της «Μικρά» οι πολῖτες, που ενδιαφέρονται για την πόλη να εκφράζουν τις ἀπόψεις τους μέσα ἀπό τις στήλες της.⁹³⁰

⁹²⁵Ἡ Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.128, 19.09.1964, σελ.1, *Ἡ γνώμη μας: Ἀς σκεφτοῦν ὀρθῶς*

⁹²⁶Ο.π., *Ἀνακοίνωσις*

⁹²⁷Ἡ Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.129, 03.10.1963, σελ.2, *Τηλεγράφημα*

⁹²⁸Ἡ Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.130, 17.10.1964, σελ.2, *Τηλεγράφημα*

⁹²⁹Ἡ Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.132, 14.11.1964, σελ.1, *Περὶ τας επικείμενας δημοτικές εκλογάς*

⁹³⁰Ἡ Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.136, 05.01.1965, σελ. , *Ἡ γνώμη μας: Δημοτικαῖεκλογαί*

Σχολιάζει ηστήλη «**Εύθυμα και Σοβαρά**» για τις επικείμενες Δημοτικές εκλογές: « Δόξα τῷ θεῷ και εὐχαριστοῦμεν τόν Μπάρμπα Γεώργη Παπανδρέου διότι μέχρι τάς 7 Φεβρουαρίου μάς βρήκε συζήτησιν. Χαρά στους καφενοβίους και ἀργόσχολους, Δημοτικά ἐκλογαί διά την ἀνάδειξιν Δημάρχου». -«Ἡ πρώην Κάστα Βλαχοδήμου λόγω διαφωνιῶν ἄλλοι χωρίσαν και χωρίζουν τά τσανάκια τους». -«Πολλαί αἱ ἀντιθέσεις πού δεν συμφωνοῦν στό πρόσωπο». -«Ὁ Γριβικός Τοπάρχης στό φέρτε τῆς δραστηριότητός του. Συζήτησις και προεκλογική κίνησις εἶναι το χόμπυ μου μοῦ ἔλεγε προχθές. Αὐτά μέ τρέφουν».⁹³¹

Ἡ τοπική πολιτική σκηνή το 1965, ἀρχίζει με τις επαναλαμβανόμενες Δημοτικές εκλογές, ἔπειτα ἀπό την ἀνακήρυξη της Κοινότητας Ελασσόνας, σε Δήμο. Στον προεκλογικό στίβο, «κατεβαίνει» για μία ἀκόμη φορά ο συνδυασμός: «Αλλαγὴ – Νέα Πνοή», τον οποίο η εφημερίδα προωθεί, μέσα ἀπό την ἔντονη η προβολή του, ἀπό τις στήλες της. Αναφέρει χαρακτηριστικά: «Σίγουρη η επικράτηση του συνδυασμοῦ «Αλλαγὴ – Νέα Πνοή» μετά το πλήθος, που συγκεντρώθηκε στην προεκλογική ομιλία του».⁹³²

Προεκλογικές δηλώσεις του εν λόγω συνδυασμοῦ, ὅτι θα συμμετέχει στις επικείμενες δημοτικές εκλογές και παρουσίαση των λόγων, που οι πολίτες οφείλουν, να τον στηρίζουν: «Ὅποιος νομίζει, ὅτι ἡ ἀναγέννησις, ἡ εὐημερία και ἡ πρόοδος τῆς πόλεώς μας πρέπει να στηριχθῆ εἰς την ἐπικράτησιν αὐτῆς ἢ ἐκείνης τῆς πολιτικῆς παρατάξεως και ὄχι εἰς την ἀγάπην ὄλων μας προς τήν πατρίδα μας, πρέπει με φανατισμόν να ψηφίσῃ τον συνδυσμόν μας».⁹³³

Παρουσίαση του ψηφοδελτίου του Συνδυασμοῦ «Αλλαγὴ – Νέα Πνοή»: ⁹³⁴

« ΑΛΛΑΓΗ – ΝΕΑ ΠΝΟΗ » : Αδάμου Δημ. του Χρήστου, Αλεξανδρίδης Βασ. του Ελευθερίου, Αυγουστής Γ. του Φωτίου, Γκούντας Β. του Γρηγορίου, Γκούντας Γ. του Αποστ., Ευαγγελίδης Ν. του Αναστ., Ζιώγας Κ. του Αθανασίου, Καραβέλης, Γρ. του Περικλή, Κοντοφάκας Ξ. του Νικ., Κοφινάς Δ. του Γεωργίου, Κυρικού Κίμων του Νικολάου, Κων/δης Δ. του Πέτρου, Λέκκας Δ. του Δημ., Μούρμος Ι. του Δημητρίου, Μπελάγιας Ι. του Σπύρου, Μπόλος Αγγελής. του Ανδρέα, Μπουζούκη Μαρία του

⁹³¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.135, 24.12.1964, σελ.2, *Εύθυμα και Σοβαρά*

⁹³² Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.139, 06.02.1965, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

⁹³³ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.137, 23.01.1965, σελ.1, *Η Ελασσών εις τους Ελασσονίτες και ὄχι εις τους Τοποτηρητάς*

⁹³⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.137, 23.01.1965, σελ.2, *Συνδυασμός Αλλαγὴ – Νέα Πνοή*

Δημητρίου, Νίκου Ι. του Δημ., Παπαγιάννης Ι. του Κων., Παπαθανασίου Ι. του Κων/νου, Παπακυριακού Ελ. του Κων, Σαράτσης Μ. του Ελευθ., Τσιαβές Α. του Χρήστο, Φράγκου Φανή του Νικολάου, Χουρίδης Συμεών του Αβραάμ.

Ο Συνδυασμός «Αλλαγή – Νέα Πνοή», καλεί τους Ελασσονίτες, να τους στηρίξουν με την ψήφο τους στις εκλογές της 7^{ης} Φεβρουαρίου του 1965. Η Ελασσόνα είναι μια πόλη, που αναπτύσσεται με γρήγορους ρυθμούς και είναι καιρός οι πολίτες να ενδιαφερθούν για τα κοινά μέσα από την επιλογή του κατάλληλου Δημοτικού Συμβουλίου. Στόχος του συνδυασμού είναι η επίλυση των ζητημάτων της πόλης, η προετοιμασία, για να υποδεχθεί το μέλλον. Η πρόοδος, που θα συντελεστεί σ' αυτές τις εκλογές διαφαίνεται από το γεγονός ότι οι συνδυασμοί δεν ανήκουν σε κάποιο κόμμα: *«Εναπόκειται πλέον, εις την κυρίαρχον κρίσιν σας, ή εκτίμησις τῆς ἰδικῆς μας προσφορᾶς διά τό μέλλον αὐτῆς τῆς πόλεως, εις την ὁποῖαν ἐγεννήθημεν ἐσταδιοδρομήσαμεν και την ὁποῖαν ὅλοι, τόσον πολύ, ἔχομεν ἀγαπήσει».*⁹³⁵

Στο φύλλο 139 ακολουθεί ο χαιρετισμός του συνδυασμού «Αλλαγή –Νέα Πνοή» προς του Ελασσονίτες.: Παραμονή των εκλογών ο Συνδυασμός «Αλλαγή – Νέα Πνοή», ζητά από τον λαό της Ελασσόνας να τον ψηφίσει στις 7/2/65. Τον ευχαριστεί για την αγάπη, που του έχει δείξει ως τώρα. Ο Συνδυασμός υπόσχεται, ότι αν εκλεγεί θα αγωνιστεί σθεναρά για την πρόοδο της πόλης. Το δημοτικό Συμβούλιο θα στελεχωθεί με ανθρώπους ικανούς, που θα ανταπεξέλθουν σ' αυτό το δύσκολο έργο: *«Εἴμεθα ὑπερήφανοι διά σύνθεσι τοῦ ψηφοδελτίου μας. Μετέχουν εις αὐτό ἄνθρωποι πού ἐτιμήθησαν εις τό παρελθόν ἀπό τον Λαόν με ἀξιώματα καί διακρίσεις, μετέχουν ἄνθρωποι ἰκανότητος καί πείρας καί μεγάλο ποσοστό νέων με τήν φλόγα και τό πάθος τῆς νεότητος».*⁹³⁶

Ο Συνδυασμός, «Αλλαγή –Νέα Πνοή», έχοντας πλήρη συνείδηση του φορτίου, που επιθυμεί να επωμιστεί, με μοναδικό σκοπό την ανάπτυξη της πόλης, παρουσιάζει τα 24 σημεία του προγράμματός του, που στοχεύουν στην επίλυση ζωτικών για την πόλη ζητημάτων και ζητά την ψήφο των πολιτών. Σε γενικές γραμμές το πρόγραμμα του συνδυασμού αφορά: την ίδρυση νομού Ελασσόνας, την ανέγερση σχολικών κτιρίων, τον εξωραϊσμό των πλατειών της πόλης, την αναμόρφωση του σχεδίου πόλεως, τη δημιουργία εμπορικών καταστημάτων, την ασφαλτόστρωση των δρόμων, τον

⁹³⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ,φ.138, 30.01.1965,σελ.1, *Προκήρυξις προς τον λαόν της Ελασσόνας*

⁹³⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ,φ.139, 06.02.1965, σελ.1, *Χαιρετισμός προς τον λαόν της Ελασσόνας*

ηλεκτροφωτισμό της πόλης, την ανέγερση Δημαρχείου, Λαϊκής αγοράς, Δημοτικού Ωδείου, Σφαγείων, κρατικού Πολυιατρείου, Κτηματολογίου, διάνοιξη αγροτικών δρόμων, απόκτηση σύγχρονων μέσων καθαριότητας, αρδευτικά έργα, λειτουργία συσσιτίων, αποπεράτωση δικτύου ύδρευσης και προσπάθεια ανόδου της πνευματικής και πολιτιστικής στάθμης της επαρχίας: *«σᾶς παρακαλοῦμεν και πάλιν ὄλους διά τῆς ψήφου σας μᾶ ρσυνδράμητε κατά τάς ἐπικείμενας ἐκλογάς προς πραγματοποίησιν τοῦ ἀνωτέρω προγράμματος μας. Να εἴσθε δέ βέβαιοι ὅτι θέλωμεν ὑπηρετήσῃ τόνΔῆμον μας ὡς ταπεινοί σας ὑπηρεται».*⁹³⁷

Παρουσίαση αποτελεσμάτων των **Δημοτικών εκλογών στις 7/2/65**. Νίκη του συνδυασμού της **«Δημοκρατικής Συνεργασίας»** Εξελέγησαν: **Βλαχοδήμος, Δήμου , Χλωροκόστας, Βασκαλής, Μπακόλας, Αγοράστης, Σαμαράς, Τσιαντές, Δραγούτας, Αβέλλας**. Από τον συνδυασμό **«Αλλαγή- Νέα Πνοή»** εξελέγησαν οι : **Αδάμου, Γκούντας, Λέκκας, Παπακυριακού, Τσιαντές Αν..**⁹³⁸

Τα αποτελέσματα των εκλογών του Δημοτικού Συμβουλίου ανέδειξαν πρόεδρο τον δικηγόρο, Στέφανο Μπακόλα, αντιπρόεδρο τον γιατρό Γ. Σαμαρά, δημορχιακή επιτροπή τον Δημήτρη Χλωροκόστα και γραμματέα τον Θωμά Δραγούτα .⁹³⁹

Η Κατάσταση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, 1965-1967

Είναι παράλογο ένας πολίτης, που θέλει να προσφέρει στον τόπο του, να είναι υποχρεωμένος να χρωματιστεί κομματικά, για να μπορέσει να συμμετέχει στα κοινά. Οι ηγέτες μιας Κοινότητας πρέπει να είναι αντικειμενικοί και να φροντίζουν για όλους τους πολίτες, ανεξαρτήτως των κομματικών τους προτιμήσεων: *«Εἶναι ἀπαράδεκτον λοιπόν, δι' ὄλους ἐκείνους πού διαθέτουν «κοινόν νοῦν», να ὑπάρχη*

⁹³⁷Ο.π., σελ.1, *Προκήρυξις-Πρόγραμμα Συνδυασμού Αλλαγή- Νέα Πνοή*

⁹³⁸Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ,φ.140, 20.02.1965, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

⁹³⁹Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.143, 03.04.1965,σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

κομματική έμπάθεια, ή κομματικός φανατισμός εις την έκτέλεσιν έργων ωφέλιμων διά τον Τόπον». ⁹⁴⁰ Η σκληρή κριτική της «Μικράς» συνεχίζεται προς τον Δήμο Ελασσόνας, ο οποίος είναι στα πρόθυρα χρεοκοπίας και επηρεασμένος από κομματικά συμφέροντα, δεν επιτελεί κανένα έργο προς όφελος της κοινωνίας: «Δεν έχομεν διάθεσιν, ούτε πρόθεσιν να κάμωμεν «πνευματικόν κήρυγμα» εις τούς δημότας, αντίθετως θέλωμεν να διακηρύζωμεν εις πολλούς «μύωπας» ότι ή κατάστασις του Δήμου εἶναι τραγική...». ⁹⁴¹

Η «Μικρά» μέσα από τη στήλη «Η γνώμη μας», συνεχίζει τα επικριτικά της σχόλια για την ανάμειξη των Δημοτικών Συμβούλων στα κομματικά ζητήματα, παρ' ότι αυτό δεν επιτρέπεται: «Μήπως ήλλαξε ό κώδιξ Δήμων και Κοινοτήτων και επιτρέπεται ή ανάμιξις τῶν Δημοτικῶν Συμβούλων εις την πολιτικήν και τά κόμματα;» ⁹⁴² Η έως τώρα θητεία του Δημοτικού Συμβουλίου χαρακτηρίζεται από αδράνεια, παρά τις προεκλογικές του υποσχέσεις για υλοποίηση έργων: «Καλή εἶναι ή αντιπολίτευσις αλλά πρέπει νά παρουσιάσετε και έργον όχι λόγια». ⁹⁴³ Χαρακτηριστικό παράδειγμα της απραξίας αποτελεί η διαμαρτυρία για την έλλειψη καθαριότητας των δρόμων και ειδικά σε συγκεκριμένη περιοχή της πόλης, παρά τους φόρους, που πληρώνουν γι' αυτόν τον σκοπό οι δημότες: «Ούδέποτε συνεργεῖον καθαριότητος έπεσκέφθη την έν λόγω περιοχήν». ⁹⁴⁴ Η στήλη «Εύθυμα και Σοβαρά» σχολιάζει: «Μέ τίς ζέστες και πανηγύργια. Καί πάλι με τον Δήμο μας και με τά μεγαλεπίβολα έργα. Πρώτον ή πλατεῖα. Κόψαμε τά δένδρα και θα τή στρώσουμε τσιμέντο. Κρῖμα στο σῦρε – κέλα τῶν Δημοτικῶν ἀρχόντων. Όσον ἀφορᾷ τον χρόνον, θά ξεπεράσουμε την Όμόνοϊαν του Καραμανλή». ⁹⁴⁵ Αναγνώστης ζητά την παρέμβαση των Δημοτικών Συμβούλων, για να ξεκινήσει επιτέλους ο Δήμος, να ασχολείται με τα προβλήματα της πόλης. Μετά το σκάνδαλο με τον Δήμαρχο και την παραπομπή του σε δίκη, όχι μόνο δεν παραιτήθηκε, αλλά ξεκίνησε αγώνα για την τιμωρία της γραμματέας του Δήμου, προκαλώντας προβλήματα στην ομαλή λειτουργία των υπηρεσιών του Δήμου: «Ό δήμαρχος και οί περί τον δήμαρχον σύμβουλοι, έλαυνόμενοι τίς οἶδε υπό ποίου

⁹⁴⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.149, 19.06.1965, σελ.1, *Δήμος και Παράγοντας*

⁹⁴¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.150, 03.08.1965, σελ.1, *Τα Δημοτικά μας*

⁹⁴² Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.153, 14.08.1965, σελ.2, *Τηλεγράφημα*

⁹⁴³ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.150, 03.07.1965, σελ.1, *Η γνώμη μας: Που είναι τα έργα;*

⁹⁴⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.150, 03.07.1965, σελ.1, *Καθαριότης*

⁹⁴⁵ Ο.π., σελ.2, *Εύθυμα και Σοβαρά*

συναισθήματος θέτουν εις κίνησιν τό μηχανισμό τῆς πειθαρχικῆς διώξεως κατά τῆς γραμματέως τοῦ Δήμου». ⁹⁴⁶

Επιθυμία της «Μικράς», ο Νομάρχης να μην αδιαφορήσει και να εφαρμόσει τους κανόνες σχετικά με την πολιτικολογία στο Δημοτικό Συμβούλιο Ελασσόνας, τους οποίους παραβιάζει. ⁹⁴⁷ Συμφωνία της «Μικράς» με την πρωτοβουλία της τοπικής επιτροπῆς Ε.Κ. να προσκαλέσει τον Γ. Παπανδρέου στην πόλη. Σύμφωνα με πηγές ο Πρόεδρος θα υποσχεθεί τη δημιουργία Νομού Ελασσόνας. ⁹⁴⁸ Απάντηση του Υπουργού, Κ. Στεφανάκη σε προηγούμενο σχόλιο της «Μικράς». Συστάθηκαν επιτροπές προς εξέταση των οικονομικών των Δήμων και των Κοινοτήτων. ⁹⁴⁹

Απάντηση του Δημάρχου Ελασσόνας, Χρ. Βλαχοδήμου, σε σχόλιο στις 5/1/66. Η κατηγορία του Πουτουρίδη ενάντια στον Δήμο, ότι δεν έτυχε της άμεσης εξυπηρέτησης είναι αναληθής: «*Ἡ ἐν λόγῳ ἐπιστολή περιέχει πρωτοφανῆ διαστρέβλωσιν τῆς ἀληθείας καὶ εἶναι αὐτόχρημα συκοφαντικῆ*». Προσῆλθε στο Δημαρχεῖο την παραμονή της Πρωτοχρονιάς και σε ώρα εκτός του ωραρίου λειτουργίας του. Το πιστοποιητικό ήταν έτοιμο στις 4/1, ενώ την προηγούμενη μέρα, ο Πουτουρίδης είχε έρθει στο Δημαρχεῖο και προκάλεσε αναστάτωση, γιατί εκκρεμούσαν οι υπογραφές. ⁹⁵⁰

Ικανοποίηση από την αποδοχή του κοινού, στο άρθρο σχετικά με τον Δήμο, ότι έχει ζημιώσει σε μεγάλο βαθμό τον τόπο. Η «Μικρά» ζητά από το Δημοτικό Συμβούλιο να πράξει τα δέοντα, για να επιστρέψει η κανονικότητα στην πόλη. «*Ἐνεκα τούτου, τόσον το Δημοτικόν Συμβούλιον, ὅσον καὶ ἡ Δημαρχιακὴ Ἐπιτροπὴ, ἔχουν καθῆκον να ἀντιδράσουν ἀποτελεσματικῶς διὰ να ἐπαναφέρουν τον Δῆμον εἰς την κανονικὴν του τροχιάν*». ⁹⁵¹ Αρνητική κριτική στον Δήμο και για την έλλειψη οργάνωσης κατά τις γιορτές των Αποκριών. ⁹⁵²

Σε επόμενο άρθρο ζητείται να δοθεί προσοχή από την Κυβέρνηση και στην Επαρχία Ελασσόνας, η οποία είναι παραμελημένη. Η επαρχία έχει ελλείψεις σε ζωτικά για μια περιοχή θέματα. Περιφερειακά προγράμματα, που στοχεύουν στην πρόοδο των

⁹⁴⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.151, 17.07.1965, σελ.1, Επιστολαί

⁹⁴⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.154, 28.08.1965, σελ.1, *Η γνώμη μας: Διά τον κ. Νομάρχη*

⁹⁴⁸ Ο.π., σελ.1, *Νομός και Επιτροπή*

⁹⁴⁹ Ο.π., , *Απάντησις*

⁹⁵⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, 7ο, φ.165, 22.01.1966, σελ.2, *Απάντησις*

⁹⁵¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, 7ο, φ.166, 12.02.1966, σελ.1, *Γενική αναγνώρισις*

⁹⁵² Η Μικρά της Ελασσόνας, 7ο, φ.167, 26.02.1966, σελ.1 , *Η γνώμη μας: Καρνάβαλος*

επαρχιών δεν είναι διαθέσιμα στην Ελασσόνα: «Δεν ζητῶμεν ἡμεῖς ἰδιαιτέραν μεταχείρισιν με τὰς ἄλλας Ἐπαρχίας τῆς Ἑλλάδος και διάθεσιν τῶν αὐτῶν ποσῶν τῶν διατεθέντων εἰς ἄλλας Ἐπαρχίας τοῦ Νομοῦ μας». ⁹⁵³

Ειρωνικό σχόλιο της «Μικράς» προς τις δημοτικές αρχές, που γι' αυτές προτεραιότητα έχουν τα ζητήματα της Ελληνικής και διεθνούς σκηνης και όχι τα ζητήματα της πόλης, όπως η ηλεκτροδότηση του Συνοικισμού Νεάπολης: «Εἰς προφορικὴν συζήτησιν μας μετὰ ἀρμοδίων ὑπαλλήλων τῆς Δ.Ε.Η., μᾶς ἐξέφρασαν τὴν κατάπληξιν των διὰ τὴν ἀδιαφορίαν ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ θέματος ἐκ μέρους τοῦ Δήμου». ⁹⁵⁴ Μετά από 6 χρόνια μαχών που έδωσε η «Μικρά», κατόρθωσε να γίνει η αξιοποίηση της Ελασσόνας. Η επαρχία έχει ανάγκη από τοπικιστές. Όλοι οι πολίτες ανεξαρτήτως οικονομικής, κοινωνικής κ.τ.λ. τάξης πρέπει να ενωθούν και να προσπαθήσουν για την ανάπτυξη της Ελασσόνας, όπου κι αν βρίσκονται, όχι με σκοπό να κερδίσουν κάτι, αλλά από αγάπη για την ιδιαίτερη πατρίδα τους: «Ἡ Ἐλασσονίτικη σκέψις γίνεται πλέον συνείδησις και τό σύνθημα, το κύριον μέλημα ὄλων, ἄρξιναι πρώτα ὁ ΤΟΠΟΣ». ⁹⁵⁵

Για το καλό του τόπου, είναι αναγκαίο να υπάρχει στήριξη στους συμπολίτες. Απομάκρυνση των ατόμων, που θέλουν μόνο να εξυπηρετήσουν τα ιδιοτελή τους συμφέροντα, να εκμεταλλευθούν την Επαρχία και βασικός στόχος πρέπει να αποτελεί, η συγκέντρωση ψήφων στους τοπικούς πολιτευτές, οι οποίοι νοιάζονται τον τόπο και θα τον εκπροσωπήσουν επάξια στην Βουλή: «Οἱ δικοί μας πολιτικοί, ἀνεξαρτήτως πολιτικῆς τοποθετήσεως των, εἶναι κατά πολύ ἀνώτεροι ἀπό τοὺς ξένους, διότι οἱ δικοί μας, και ἐπιστήμονες εἶναι και οὐδέποτε θα ἐκτραποῦν ἀπό τὴν εὐθείαν ὁδὸν προς τὰς ἀκαθάρτους ἀτραπούς τῶν χρηματικῶν συναλλαγῶν, τῶν παζαρευμάτων, τῶν πολιτικῶν κουμπαριῶν κτλ.» ⁹⁵⁶ Απάντηση της «Μικράς» στο ερώτημα πολλών φίλων της για την κομματική της προτίμηση. Παρόλο που το ερώτημα αυτό είναι αναμενόμενο στην Ελλάδα, η απάντηση κάνει την έκπληξη. Η εφημερίδα ελέγχει το έργο όλων των κομμάτων, καθώς κανένα δεν είναι αδιάφορο. Η «Μικρά» τάσσεται στο πλευρό της Επαρχίας: «Κανένα ἀπ' τὰ κόμματα δεν εἶναι

⁹⁵³ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.162, 11.12.1965, σελ.1, *Τὴν Μεταχείρισιν*

⁹⁵⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.156, 18.09.1965, σελ.1, *Διὰ τοὺς 1300*

⁹⁵⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.158, 16.10.1965, σελ.1, *Τοπικισμός*

⁹⁵⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ, φ.159, 30.10.1965, σελ.1, *Τοπικισμός 2^{ον}*

*άσπιλο. Η σκέψη μας αυτή, δέν φανερώνει ούτε έκλεκτικότητα, ούτε άπολυταρχισμό. Δείχνει - ίσως - άπογοήτευση!!».*⁹⁵⁷

Η επικριτική διάθεση της «Μικράς» απέναντι στον Δήμο Ελασσόνας και κυρίως απέναντι στο πρόσωπο του Δημάρχου της, συνεχίζει και κατά τις αρχές του 1967. Οι κατηγορίες επικεντρώνονται στην απραξία του Δημοτικού Συμβουλίου για την επίτευξη σημαντικών θεμάτων της πόλης, όπως είναι η δημιουργία κτηματολογίου, η απουσία του οποίου θα οδηγήσει στην καταπάτηση της Δημόσιας περιουσίας από επιτήδειους ανθρώπους που θα εκμεταλλευτούν την κατάσταση.⁹⁵⁸

Η «Μικρά» δημοσιεύει επιστολές διαμαρτυρίας πολιτών απέναντι στη Δημαρχία. Μία από αυτές είναι και η επιστολή των ομογενών Ελλήνων της Αυστραλίας, οι οποίοι διαμαρτύρονται για την απόφαση του Δήμου να κάψει τα οστά των συγγενών τους. Δημοσιεύεται επίσης η επιστολή τ. Δημοτικού Συμβούλου, που ενημερώνει, ότι ο εξοπλισμός για την τοποθέτηση των πυροσβεστικών σημείων υπάρχει στον Δήμο εδώ και 3 χρόνια, δεν γνωρίζει όμως για ποιον λόγο, δεν έχει γίνει ακόμα η εγκατάστασή τους.⁹⁵⁹

Ο Δήμος μετά την αποτυχημένη προσπάθεια εξωραϊσμού της πλατείας, επιδείνωσε την κατάσταση με την απόπειρά του να κάνει αντιγραφή της πλατείας του Βερολίνου. Το αποτέλεσμα είναι τραγικό για την εμφάνιση της πόλης.⁹⁶⁰ Απορία για τα προβλήματα, που εμφανίστηκαν στον δρόμο Ελασσόνας- Λάρισας, διότι πρόσφατα έγιναν επιδιορθώσεις. Πρόταση για ύπαρξη μόνιμου συνεργείου συντήρησης της οδού.⁹⁶¹

Εν όψει των επερχόμενων εκλογών γίνεται αναφορά σε όλες τις δράσεις προς όφελος του τόπου από το 1959 έως το 1963, σχολιάζοντας έτσι τη νωθρότητα του βουλευτή Περραιβού, ο οποίος δεν έχει επιδείξει κάποιο σημαντικό έργο όλα αυτά τα χρόνια, που κατέχει το βουλευτικό αξίωμα: «*Παρακαλείται τώρα ό Βουλευτής κ. Κων.*

⁹⁵⁷Ο.π., *Τα κόμματα και εμείς*

⁹⁵⁸Η Μικρά της Ελασσόνας, 8^ο, φ.190, 14.01.1967, σελ.1, *Η γνώμη μας: Το κτηματολόγιον*

⁹⁵⁹Η Μικρά της Ελασσόνας, 8^ο φ.189, 31.12.1966, σελ.1, *Η γνώμη μας: Νομός Ελασσόνας*

⁹⁵⁹Η Μικρά της Ελασσόνας, 8^ο, φ.190, 14.01.1967, σελ.1, *Επιστολαί*

⁹⁶⁰Η Μικρά της Ελασσόνας, 8^ο, φ.191, 04.02.1967, σελ.1, *Η Πλατεία*

⁹⁶¹Ο.π., σελ.2, *Να επισκευαστεί*

Περραιβός να μᾶς παρουσιάση και τὰ δικά του ἔργα πόσα ἐξετέλεσε και το ὕψος τῶν πιστώσεων ὅσο ἔμεινε στην ἐξουσία;».⁹⁶²

Η εφημερίδα τονίζει τις ανάγκες της πόλης της Ελασσόνας, οι οποίες πρέπει να αναδειχτούν και να βρεθεί λύση. Μία από τις πρώτες της ανάγκες είναι η ανέγερση Νοσοκομείου στην Ελασσόνα, καθώς τα κοντινότερα βρίσκονται στην Αθήνα και τη Λάρισα. Επίσης πρέπει οπωσδήποτε να γίνει πρόσληψη δεύτερου γιατρού στον Υγειονομικό σταθμό και να εφοδιαστεί με τον κατάλληλο εξοπλισμό.⁹⁶³

Η Επιστολή του Ιωάννη Α. Αδάμου προς τον Υπουργό δημοσίων έργων, Κων. Ροδόπουλο, παρουσιάζει στον Υπουργό την άθλια κατάσταση, στην οποία βρίσκεται ο δρόμος Ελασσόνας – Κατερίνης. Οι διερχόμενοι διαμαρτύρονται συνεχώς, καθώς το ταξίδι σε αυτόν τον δρόμο είναι βασανιστικό. Ειδικά σε περίπτωση κακοκαιρίας ο δρόμος γίνεται απροσπέλαστος. Ο Ι. Α. Αδάμου ζητά από τον Κ. Ροδόπουλο, επικαλούμενος την κοινή καταγωγή τους, να συνδράμει από θέσεως του, στην επισκευή του δρόμου, διότι θα συντελέσει σημαντικά στην τουριστική ανάπτυξη του Ολύμπου: *«Επικαλούμεθα το πατριωτικόν σας ἐνδιαφέρον κ. Υπουργέ ὡς Θεσσαλός ὅπως στρέψητε την προσοχήν σας διά τήν κατασκευήν του ἐν λόγω ἔργον, βέβαιοι ὄντες ὅτι ἐπικαλεῖται τό μέγιστον καθήκον τόσον ἀπέναντι τοῦ ἑαυτοῦ σας ὅσον και ἀπέναντι τῆς Θεσσαλίας, και ὀλοκλήρου τῆς Ἑλλάδος»*.⁹⁶⁴

Ζητείται επίσης από τον Δήμο, για μία ακόμη φορά, να απαλλάξει την πόλη από την ύπαρξη των Δημοτικών αποχωρητηρίων, διότι επιβαρύνουν την εικόνα της πόλης τόσο με την δυσοσμία τους όσο και με τις συνθήκες υγιεινής, αφού δεν καθαρίζονται και είναι κοινές για άντρες και γυναίκες: *«Μίαν κατάστασιν ἀπερίγραπτον ὡς θέαμα, ἀποπνικτικὴν καί δυσοσμία και ἐρμαφρόδιτον, ἐν τῇ ἐννοίᾳ ὅτι ἐξυπηρετεῖ ταυτοχρόνως ἀμφοτέρατά φύλλα - ἄνδρας τε καί γυναίκας – πού ἐναλλάσσονται ἀδιακρίτως καί ...»*⁹⁶⁵

Ἐπειτα από απουσία 3 μηνών η «Μικρά» επανέρχεται στην κυκλοφορία, τον Ιούλιο του 1967. Μετά την τρίμηνη απουσία της ένα από τα πρώτα πράγματα που αιτείται

⁹⁶² Η Μικρά της Ελασσόνας, 8^ο, φ.194, 18.03.1967, σελ.2, Επιστολαί

⁹⁶³ Η Μικρά της Ελασσόνας, 8^ο, φ.195, 18.03.1967, σελ. , Η γνώμη μας: Το νοσοκομείον

⁹⁶⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, 8^ο, φ.196, 15.04.1967, σελ.1 , Η γνώμη μας: Ανοικτή επιστολή

⁹⁶⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, 8^ο, φ.196, 15.04.1967, σελ.2, Τα W.G.

είναι ο Δήμος να ενεργήσει, ώστε να μπορέσουν να υπάρξουν στην πόλη τριώροφες οικίες, για την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών.⁹⁶⁶

Μέσα από τη «γνώμη μας», το θέμα στο οποίο στέκεται η εφημερίδα, «Μικρά», αφορά την προστασία των αρχαιολογικών ευρημάτων. Για τον λόγο αυτό, ζητείται από το Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης η τοποθέτηση φύλακα αρχαιοτήτων στους αρχαιολογικούς χώρους της Επαρχίας Ελασσόνας, καθώς ελλοχεύει κίνδυνος αρχαιοκαπηλίας: «Ὡς ἐκ τῆς ἀξίας, ἐπάναγκες καθίσταται ἀν οὐχί τί ἄλλο τουλάχιστον ἢ διαφύλαξις των ἀπό τυχόν διαφόρους ἀρχαιοκάπηλους, ὅπως πιστεύομεν να συμβαίη».⁹⁶⁷ Από την ίδια στήλη καταθέτεται διαμαρτυρία για την παραμέληση της Ελασσόνας από το κράτος σε αρχαιολογικό επίπεδο, παρότι η περιοχή παρουσιάζει τεράστιο ενδιαφέρον σε αυτόν τον τομέα.⁹⁶⁸

Εξαιτίας της επιστράτευσης του κ. Ι. Α. Αδάμου, η «Μικρά» δε θα κυκλοφορήσει τον επόμενο μήνα.⁹⁶⁹ Ευχαριστίες του Διονυσίου Κ. Μαγκλιβέρα για την συνεργασία του με τον Αδάμου στα θέματα της Θεσσαλίας, καθώς αναχωρεί για την νέα του θέση στο Υπουργείο Συντονισμού. Προσδοκία, ότι και μελλοντικά θα υπάρξει συνεννόηση ανάμεσά τους για την προώθηση των συμφερόντων του τόπου.⁹⁷⁰

Τα θέματα που απασχολούν την εφημερίδα στο τέλος του 1967, αφορούν κυρίως ζητήματα τα οποία σχετίζονται με την ομαλή λειτουργία των υπηρεσιών της τοπικής κοινωνίας. Σε αυτό το πλαίσιο, ζητείται από τους αρμοδίους να ενεργήσουν για την παροχή ύδρευσης στις Κοινότητες για προσωπική και γεωργική χρήση.⁹⁷¹ Διαμαρτυρία επίσης για την καθυστέρηση εγκατάστασης τηλεφωνικού κέντρου στην πόλη από τον Ο.Τ.Ε. και για τις προβληματικές συνδέσεις.⁹⁷²

Πολιτική Κίνηση Ελασσόνας 1966-67

⁹⁶⁶Η Μικρά της Ελασσόνας, 8^ο, φ. 197, 15.07.1967, σελ.1, 1, *Το ύψος των οικοδομών.*

⁹⁶⁷Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ, φ.198, 29.08.1967, σελ.1 *Η γνώμη μας: Ο φύλαξ*

⁹⁶⁸Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ, φ.201, 25.10.1966, σελ.1,*Η γνώμη μας: Αρχαιολογική Σκαπάνη*

⁹⁶⁹Η Μικρά της Ελασσόνας, 8ο, φ.200, 26.08.1967, σελ.1, *Η γνώμη μας: Ο κ. Ι.Α.Αδάμου*

⁹⁷⁰Ο.π., *Επιστολαί*

⁹⁷¹Ο.π.,σελ.2, *Υδρευσις*

⁹⁷²Η Μικρά της Ελασσόνας, 8ο,φ.201, 26.08.1967, σελ.1, *Η γνώμη μας: Διά τον Ο.Τ.Ε.*

Η «Μικρά» δημοσιεύει την πολιτική κίνηση των βουλευτών και πολιτευτών ενόψει των επερχόμενων εκλογών: Στα πλαίσια αυτά δημοσιεύεται η θετική απάντηση που έδωσε ο Ανδρέας Παπανδρέου για την ίδρυση Νομού Ελασσόνας κατά την επίσκεψή του στην πόλη.⁹⁷³ Απάντηση του Υφυπουργού, Δ. Γεωργίου⁹⁷⁴ σε σχόλια στις 12/2/66: Το ζήτημα της απευθείας σύνδεσης της Κρανέας με την Ελασσόνα θα λυθεί σύντομα. Η «Μικρά» καταγράφει και ενημερώνει τους ψηφοφόρους για την πολιτική κίνηση των βουλευτών του νομού στις επερχόμενες εκλογές. Επίσκεψη και ομιλία του τ. Υπουργού της ΕΡΕ, Σπύρου Θεοτόκη.⁹⁷⁵ Ενημερώνει για τη λήξη της περιόδου του Χρ. Κόρακα,⁹⁷⁶ ο οποίος στοχεύει να προσηλυτίσει τους ψηφοφόρους του Περραιβού.⁹⁷⁷ Οι προβλέψεις βέβαια δείχνουν, ότι ο Περραιβός αυτή την φορά δεν θα καταλάβει βουλευτική έδρα. Ο Γραμματίδης,⁹⁷⁸ και επισήμως πλέον δικηγόρος, ξεκινά την περιοδεία του στην Επαρχία. Υποσχέθηκε σε προεκλογική του ομιλία του στην πόλη, ότι θα στηρίζει τον λαό της Ελασσόνας από τη θέση που έχει, για να δημιουργηθεί Νομός⁹⁷⁹. Ο Τάκης Γεωργίου φαίνεται, ότι θα ξανακερδίσει όλους τους ψηφοφόρους του. Ενημερώνει για τα ποσά, που χορηγήθηκαν από τα Υπουργεία Προνοίας, Υγιεινής και του Υφυπουργείου του για ανάγκες της πόλης,⁹⁸⁰ και ότι δεν έχει γίνει καμιά ενέργεια από το υπεύθυνο Υπουργείο για την έκδοση σχεδίου πόλεως. Σ.Ε : Ξεκάθαρα φαίνεται η αδιαφορία των αρμοδίων για τον τόπο.⁹⁸¹ Αναμένεται επίσκεψή του στην πόλη, μετά από πρόσκληση των δύο

⁹⁷³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ, φ.167, 26.02.1966, σελ.2, *Η γνώμη μας: Ο νομός*

⁹⁷⁴ **Γεωργίου Δημήτριος ή Τάκης:** Γεννήθηκε στη Ραψάνη. Ήταν εκδότης, δημοσιογράφος και πολιτικός. Εργάστηκε στην εφημερίδα «Ελευθερία» της Λάρισας και εξέδωσε την εφημερίδα : «Θεσσαλικά Νέα» στη Λάρισα. Το 1957 εκλέχτηκε βουλευτής με τη Δημοκρατική Ένωση. Το 1961, 1963, 1964 εκλέχτηκε βουλευτής με την Ένωση Κέντρου, στο: *Αντώνης, Α. (2018). Εγκυκλοπαιδικό Βιογραφικό Λεξικό Νεότερης Θεσσαλικής Ιστορίας, Αθήνα: Μεταίχιμο*

⁹⁷⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ, φ.163, 24.12.1966, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

⁹⁷⁶ **Κόρακας Χρήστος:** Δικηγόρος και πολιτικός. Το 1952 εκλέχτηκε βουλευτής με την ΕΠΕΚ και το 1956 με την Δημοκρατική Ένωση, στο: *Αντωνίου, Α., ο.π.*

⁹⁷⁷ **Περραιβός Κων/νος:** Δημοσιογράφος και πολιτικός της Ελασσόνας. Το 1963-64 εκλέχτηκε βουλευτής με την Ένωση Κέντρου, στο: *Αντωνίου Α, ο.π.*

⁹⁷⁸ **Γραμματίδης Χρήστος- Τάκης:** Νομικός Πολιτικός και Δημοσιογράφος. Βουλευτής Λάρισας για μία εικοσαετία. Το 1958 και το 1961 εκλέχτηκε βουλευτής με την ΕΡΕ.. Το 1964 εκλέχτηκε με την Ένωση Κέντρου. Στη διάρκεια της δικτατορίας φυλακίστηκε, λόγω της εμπλοκής του στο κίνημα του βασιλιά Κωνσταντίνου. Το 1974 εκλέχτηκε βουλευτής Λάρισας με την ΕΔΗΚ, στο: *Αντωνίου, Α., ο.π.*

⁹⁷⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ, φ.173, 20.05.1966, σελ.1, Ο κ. Γραμματίδης

⁹⁸⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ, φ.179, 13.08.1966, σελ.2, *Τηλεγράφημα*

⁹⁸¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ, φ.185, 05.11.1966, σελ.1, *Τηλεγράφημα*

εφημερίδων. Ο Κιτσίδης⁹⁸² με την εμμονή του εναντίον των Κομμουνιστών, κατάφερε να κερδίσει τους ακροδεξιούς ψηφοφόρους. Ο Ροδόπουλος⁹⁸³ έχοντας πιστούς ακόλουθους, προσπαθεί να αυξήσει τους ψηφοφόρους του. Ο Κων. Κύρκος θα κατέβει ξανά υποψήφιος με τον Μαρκεζίνη. Η περιοδεία των Βανταλή και Καρδάρα⁹⁸⁴ δεν έχει μεγάλη απήχηση στην Επαρχία. Ο Σοφ. Ευστρατιάδης⁹⁸⁵ φαίνεται να υπερτερεί έναντι του Κιτσίδα.⁹⁸⁶ Γνωστοποιείται από τον Ροδόπουλο, ότι στο πρόγραμμα παροχής ηλεκτρικού ρεύματος για το 1966 εντάσσονται ο Σταθμός Πυργετού και η Κρανέα Ελασσόνας. Σ.Ε.: Να γίνει το ίδιο και για άλλα χωριά της Επαρχίας. Ερώτημα για την αιτία παύσης των εργασιών της Δ.Ε.Η. στο Λιβάδι.⁹⁸⁷

Μέσα από τη στήλη «ανά την πόλιν και την επαρχία μας», ανακοινώθηκε η παραίτηση του Δεσπότη Ελασσόνας, Ιακώβου, καθώς και η επίσκεψη του Υπουργού Εσωτερικών, Στ. Παττακού στην πόλη. Περιοδεία σε χωριά της Επαρχίας πραγματοποίησε και ο Νομάρχης.⁹⁸⁸

Τέλος, σημειώνεται η Ομιλία του Ταξίαρχου Πυροβολικού του Α' Σώματος Στρατού, Τέλη Κ., την επόμενη εβδομάδα στο ΖΕΥ, με τίτλο «Τομή τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ Στρατοῦ κατά την 21^η Ἀπριλίου 1967».⁹⁸⁹

Εθνικά Πολιτικά Θέματα

⁹⁸²**Κιτσίδης Χρήστος:** Γεννήθηκε το 1916. Διετέλεσε νομάρχης Ιωαννίνων. Το 1963,1964 εκλέχτηκε βουλευτής Λάρισας με την ΕΡΕ, ΣΤΟ: Αντωνίου, Α., ο.π.

⁹⁸³**Ροδόπουλος, Κωνσταντίνος:** Γεννήθηκε στη Λάρισα και ήταν γιός του πολιτικού Γεωργίου Ροδόπουλου από την Πάτρα. Εξέχων Λαρισαίος πολιτικός, εκλέχτηκε βουλευτής από το 1932 έως την εποβολή της δικτατορίας το 1967. Το 1965 εκλέχτηκε Πρόεδρος της Βουλής και παρέμεινε στο αξίωμα αυτό για 10 χρόνια.

⁹⁸⁴**Βανταλής- Καρδάρας:** Εκλέχτηκαν βουλευτές το 1963-1964 με την Ένωση Κέντρου, στο: Αντωνίου, Α., ο.π..

⁹⁸⁵**Ευστρατιάδης Σοφοκλής:** Δικηγόρος και πολιτικός, εκλέχτηκε βουλευτής Λάρισας το 1956, 1958 1961, με την ΕΡΕ., στο: Αντωνίου, Α., ο.π.

⁹⁸⁶Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ, φ.171, 22.04.1966, σελ.2, *Πολιτική Κίνησης*

⁹⁸⁷Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ, φ.185, 05.11.1966, σελ.2, *Υπουργείον Βιομηχανίας*

⁹⁸⁸Η Μικρά της Ελασσόνας, 8^ο, φ.198, 29.07.1967, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

⁹⁸⁹Η Μικρά της Ελασσόνας, 8^ο, φ.195, 01.04.1967, σελ.2, *Ανά την πόλιν και την επαρχία μας*

Μετανάστευση-Ανεργία

Η δεκαετία του 1960 στο ξεκίνημά της βρίσκει στην εξουσία τον Κ. Καραμανλή και το κόμμα της Ε.Ρ.Ε.. Είναι μία περίοδος ανασυγκρότησης της χώρας, μετά την τραυματική μετεμφυλιακή εποχή. Στην Ελλάδα το μεγαλύτερο ποσοστό των επενδύσεων, πάνω από το 65%, δόθηκε στον τομέα της ανοικοδόμησης που αφορούσε κυρίως τη στέγαση του αστικού πληθυσμού, ο οποίος συνεχώς αυξανόταν. Οι παραγωγικές επενδύσεις υπολείπονταν, σε σχέση με τις μεγάλες στρατιωτικές δαπάνες. Η αύξηση της φτώχειας και της ανεργίας έστρεψε σημαντικό κομμάτι του Ελληνικού πληθυσμού στη λύση της μετανάστευσης, πρόβλημα που θεωρείται η μεγαλύτερη πληγή της χώρας, καθώς αποδυναμώνεται από το δημιουργικό και παραγωγικό δυναμικό της, τη νεολαία. Η τουριστική αξιοποίηση και ανάπτυξη αποτελεί τη δεκαετία του 1960 το ζητούμενο της χώρας, ως πανάκεια στο οικονομικό πρόβλημα και ως μέσο ανάσχεσης του δρόμου προς την ξενιτιά. Ωστόσο, φαινόταν ξεκάθαρα, πως ο στόχος της κυβέρνησης, όπως και όλων των μετεμφυλιακών κυβερνήσεων αποτελούσε η καταστολή του κομμουνισμού κυρίως, παρά οποιαδήποτε προσπάθεια αναζωογόνησης της ελληνικής κοινωνίας.⁹⁹⁰

Το πρόβλημα της μετανάστευσης επισημαίνεται και μέσα από τις στήλες της εφημερίδας, η «Μικρά της Ελασσόνας», σύμφωνα με την οποία το 1960 το ρεύμα της μετανάστευσης έχει πάρει τεράστιες διαστάσεις. Και από την Επαρχία της Ελασσόνας, νέοι κατακλύζουν την Νομαρχία, για να εφοδιαστούν με διαβατήρια για την αναζήτηση καλύτερης τύχης, κυρίως στη χώρα της Γερμανίας. Η χώρα ερημώνει. Είναι καιρός η ηγεσία του τόπου να επιληφθεί του θέματος να αφυπνιστεί, να αναλάβει δράση! *«Το όγκούμενο ρεύμα μετανάστευσης έλαβε και εις τη νέπαρχία μας διαστάσεις, που οὔτε κ'άν ήδύνατο να υποπτευθῆ. Κύριοι τῶν Ἀθηνῶν ἢ Ἐπαρχιακῆ Ἑλλάς ἐρημοῦται. Αφυπνισθήτε».*⁹⁹¹

Το μεγάλο ποσοστό ανεργίας, σύμφωνα με το βασικό άρθρο της εφημερίδας, «το βιοτικόν μας επίπεδο» που σημειώνεται στην Επαρχία Ελασσόνας, οδηγεί τους κατοίκους της στην αθρόα μετανάστευση στο εξωτερικό. Είναι ανάγκη για την καταπολέμηση του φαινομένου αυτού να αξιοποιηθούν οι πηγές πλούτου της

⁹⁹⁰Clogg, R., *Συνοπτική ιστορία της Ελλάδας 1770-2000*, εκδ.Κάτοπτρο, Αθήνα 2003,σελ.171,174-176

⁹⁹¹Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.18, 02.07.1960, σελ.1,*Η γνώμη μας: Η Μετανάστευσις*

Επαρχίας: αξιοποίηση των δασών, δέσμευση των υδάτων προς άρδευση, τουριστική αξιοποίηση κυρίως του Ολύμπου. Ίσως τότε να υπάρχει διέξοδος για ένα καλύτερο μέλλον, για ένα καλύτερο βιοτικό επίπεδο του τόπου: *«Τώρα διά να σταματήσει τό κακόν τί θά πρέπει να γίνη. Υπάρχουν τόσες πηγές πλούτου στην Έπαρχία μας πού ήμποροῦν να αξιοποιηθοῦν»*⁹⁹². Μετεκλογικά, τα προβλήματα που εξακολουθούν να απασχολούν τη χώρα, αφορούν κυρίως την ανεργία, τη μετανάστευση. Στη «γνώμη μας» καταγράφεται πως χρέος της Κυβέρνησης, είναι να επιληφθεί του προβλήματος του κορεσμού επαγγελματιών, που οφείλεται στην συγκέντρωση μεγάλου ποσοστού ανθρώπων στις πόλεις.⁹⁹³

Πλήρης αδιαφορία της πρωτεύουσας για την κατάσταση της Επαρχίας. Παρόλα αυτά η Επαρχία στέκεται με αξιοπρέπεια και αντιμετωπίζει τις δυσκολίες. Απαίτηση της Επαρχίας να λάβει επιτέλους την προσοχή, που της αξίζει: *«Και για να όρθοποδήση και να ζήση ή Έλληνική Έπαρχία, δέν θέλει θυσίες οὔτε χατήρια, οὔτε κανένα... αίμοδότη Μανδαρίνο αίμοδότησαν ήταν, εἶναι και θα εἶναι πάντα στό Έθνος»*. *Τ.Π*⁹⁹⁴ Το σπουδαιότερο, ωστόσο πρόβλημα, με εθνικές διαστάσεις, αποτελεί το κύμα μετανάστευσης, κυρίως προς την Δ. Γερμανία των νέων της χώρας αλλά και της επαρχίας Ελασσόνας. Ουρές στα γραφεία εύρεσης εργασίας και μεγάλη ταλαιπωρία των ανθρώπων. Αν η ίδια διαδικασία γινόταν και στα γραφεία της Κοινότητας από εξειδικευμένους υπαλλήλους ίσως να διευκόλυνε την κατάσταση.⁹⁹⁵ Σε επόμενο άρθρο γίνεται λόγος για τα αποτελέσματα της μετανάστευσης: Τραγωδία τα ποσοστά μετανάστευσης των Ελλήνων σε μια εποχή ευημερίας για την Ελλάδα, σύμφωνα με τις διαβεβαιώσεις των πολιτικών. Πλήγμα και για την Επαρχία Ελασσόνας, η οποία έχει ερημώσει. Ας προβληματιστούν από την κατάσταση αυτή οι πολιτικοί ηγέτες και ας προσπαθήσουν να βελτιώσουν τις συνθήκες, ώστε να υπάρχει ελπίδα, ότι οι Έλληνες κάποια μέρα θα επιστρέψουν στην πατρίδα τους: *«Σε μᾶς μένει ό πόνος. Πονοῦμε τον τόπον μας κι ό πόνος μας γίνεται κραυγή. Κραυγή πόνου έθνικοῦ»*.⁹⁹⁶

Στις ολέθριες συνέπειες της μετανάστευσης αναφέρεται και το άρθρο του Φοίβου Δ. Καζάκη – Δικηγόρου. Το κράτος έχοντας ξεχάσει την επαρχία και δίνοντας έμφαση

⁹⁹² Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.22, 27.08.1960,σελ.1, *Το βιοτικόν μας επίπεδο*

⁹⁹³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.56, 25.11.1961, σελ.2, *Η γνώμη μας: Να σταματήσουν*

⁹⁹⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ,φ.57, 09.12.1961,σελ.1,*Το χρονογράφημά μας*

⁹⁹⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ,φ. 61,03.02.1962,σελ.2, *Η γνώμη μας: Η Μετανάστευσις*

⁹⁹⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ,φ.63, 03.03.1962,σελ.1,*Εθνική Αιμορραγία*

μόνο στον τουρισμό, αναγκάζει τους νέους του τόπου να μεταναστεύσουν, για να ενισχύσουν τη βιομηχανία του εξωτερικού. Πέρα από τις συνέπειες για την χώρα και οι ίδιοι οι Έλληνες εργάτες βιώνουν εκμετάλλευση, καθώς εργάζονται εκεί με συμβάσεις ορισμένου χρόνου και όταν επιστρέψουν στην πατρίδα τους βρίσκονται ξανά άνεργοι και φτωχοί: *«Σήμερα εἰς πρωτοφανῆ κλίμακα ἐμφανίζεται μία ἔξοδος νέων και αὐτό ὄχι για την ἴδρυσιν νέων πόλεων ἀλλά για την τροφοδοσίαν τοῦ βιομηχανικοῦ Μινωταύρου τῆς Εὐρώπης».*⁹⁹⁷

Οι δηλώσεις του Κ. Κύρκου, πολιτευτή του κόμματος των Προοδευτικών, αναφέρουν και τονίζουν ότι ο μόνος πολιτικός, που αγωνίζεται για να σταματήσει η μετανάστευση των Ελλήνων στο εξωτερικό είναι ο Μαρκεζίνης, προτείνοντας την συγκέντρωση των χωριών σε Αγροτικά κέντρα. Έτσι, θα υπάρξει ανάπτυξη της Επαρχίας και θα δοθεί η θεραπεία στο μεγάλο πρόβλημα της χώρας: *«Προέβλεψε τότε - ὅπως πάντοτε προβλέπει- ὁ μεγάλος Ἕλληνας Πολιτικός , τον κίνδυνον τῆς μαζικῆς μεταναστεύσεως και ἀπεφάσισε, μόνος του μαχόμενος ἐπὶ τῶν ἐπάλλξεων τοῦ Κοινοβουλίου, να ἀντιδράσῃ»*⁹⁹⁸

Μέσα από τη «γνώμη μας», καταγράφεται το αίτημα, τα Υπουργεία να ερευνήσουν τους λόγους της συμπεριφοράς των Ελλήνων μεταναστών, που οδήγησαν τους Γερμανούς και τους Αυστριακούς να τους εξοβελίσουν από τα κέντρα και τις εστίες τους και να αφαιρέσουν από τους ενόχους την ελληνική ιθαγένεια: *«εἰς ὠρισμένας πόλεις τῆς Αὐστρίας και τῆς Γερμανίας ἢ διαγωγή τῶν Ἑλλήνων ἐργατῶν και ἐργατριῶν ἠνάγκασε τοὺς ἰδιοκτῆτας κέντρων να ἀναρτήσουν πινακίδας «Ἀπαγορεύεται ἡ εἴσοδος εἰς τοὺς Ἕλληνας».*⁹⁹⁹

Για την καταπολέμηση της ανεργίας, η οποία με τη σειρά της οδηγεί στη μετανάστευση, το Υπουργείο Οικονομικών να εξετάσει την χορήγηση αδειών καλλιέργειας καπνού για τους εργάτες που ήρθαν από την Γερμανία, για να μην αναγκαστούν ξανά να μεταναστεύσουν.¹⁰⁰⁰ Για την εξυπηρέτηση του ίδιου στόχου, δίνεται υπόσχεση της Κυβέρνησης για λήψη μέτρων για την προστασία των καπνοπαραγωγών εξαιτίας της αργοπορίας αγοράς του καπνού: *«Ἐν' ἀπὸ τὰ κύρια μελήματα τῆς νέας ὑπὸ τὸν κ. Γ. Παπανδρέου Κυβερνήσεως εἶναι καὶ ἡ μέριμνα της διὰ*

⁹⁹⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ,φ.69, 26.05.1962,σελ.1,*Ελεύθερον Βήμα*

⁹⁹⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ,φ.71, 23.06.1962,σελ.1,*Ελεύθερον Βήμα*

⁹⁹⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ.98, 27.07.1963,σελ.1,*Η γνώμη μας: Εντροπήν και Ταπεινώσιν*

¹⁰⁰⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε,φ.112, 22.02.1964, σελ.2,*Η γνώμη μας: Ο Καπνός*

το έθνικό προϊόν, τόν καπνόν ή αγορά τοῦ ὁποίου ἔχει ἐφέτος καθυστερήσει σχετικῶς».¹⁰⁰¹ Επίσης, με την τουριστική αξιοποίηση περιοχών, θα βελτιωθεί και η οικονομική κατάσταση των πολιτών. Γι'αυτό είναι απαραίτητη η τουριστική αξιοποίηση του Ολύμπου, όπως τονίζεται για μία ακόμη φορά μέσα από την εφημερίδα: Παρά τις εξαγγελίες της Κυβέρνησης δεν μπορεί να υπάρξει στην Ελλάδα χειμερινός τουρισμός που θα βοηθήσει στην καταπολέμηση της ανεργίας, αν δεν εκμεταλλευθεί πρωτίστως τον Όλυμπο: «*Ἐρωτῶμεν. Πῶς δυνάμεθα να ὀμιλῶμεν Περί χειμερινοῦ τουρισμοῦ, ἄνευ ἀξιοποιήσεως τοῦ Ὀλύμπου; Τό πρόγραμμα και αἱ μελέται, εἶναι ἔτοιμαι*».¹⁰⁰²

Πρωτογενής Τομέας

Η ανάγκη στήριξης και ενίσχυσης του πρωτογενούς τομέα της Ελληνικής οικονομίας, της γεωργίας, είναι άλλο σοβαρό εθνικό θέμα το οποίο θίγει η εφημερίδα, με την αναφορά στην εφαρμογή νέου Γεωργικού προγράμματος μέσα από την αναδιάρθρωση των καλλιεργειών. Για την επιτυχή έκβαση του προγράμματος, κρίνεται αναγκαία η συνεργασία Κράτους – Αγροτών και η στροφή σε νέες καλλιέργειες, υψηλής αποδοτικότητας. Για τον λόγο αυτό, καθιερώθηκε ο θεσμός των επιδοτήσεων: «*Κάθε Γεωργός ἔχει καθῆκον να πειθαρχήσῃ εἰς τὰς ὑποδείξεις τῶν ἀρμοδίων διά την ἀναδιάρθρωσιν τῶν καλλιεργειῶν και την στροφήν εἰς τὰς καλλιέργειας ὑψηλῆς ἀποδοτικότητος*».¹⁰⁰³

Στα ίδια πλαίσια κινείται και η αναφορά στον νόμο περί Αγροτικών Ασφαλίσεων, που περιλαμβάνει τις καταστροφές, που προκαλούνται στις καλλιέργειες, λόγω καιρικών συνθηκών, από τον παγετό και το χαλάζι.¹⁰⁰⁴

¹⁰⁰¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε,φ.113, 07.03.1964, σελ.1, *Η γνώμη μας: Το Εθνικόν Προϊόν*

¹⁰⁰² Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε,φ.114, 21.03.1964, σελ.2, *Η γνώμη μας: Χειμερινός Τουρισμός*

¹⁰⁰³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Α,φ.28, 26.11.1960, σελ.1, *Γεωργικός Προγραμματισμός και Επιδοτήσεις*

¹⁰⁰⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.29, 10.12.1960, σελ.1, *Γνώμη μας: Κατά Θεομηνίων*

Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο, γλυκόπικρη γεύση για τον αγροτικό κόσμο, αφήνει η κατάθεση νομοσχεδίου για την ασφάλιση των αγροτών, καθώς από την μία, η ίδρυση ασφαλιστικού οργανισμού¹⁰⁰⁵ για τους αγρότες θα αποτελεί πλέον πραγματικότητα, από την άλλη όμως, οι όροι ίδρυσης του οργανισμού είναι σκληροί και επαχθείς. Είναι ανάγκη να υπάρξουν τροποποιήσεις στο εν λόγω νομοσχέδιο τώρα, που βρίσκεται ακόμα στα σπάργανα της επεξεργασίας: «*Όλόκληρος ο αγροτικός κόσμος, αλλά και λοιπαί επαγγελματικά τάξεις έδοκίμασαν χαράν, διά τής ίδρύσεως ασφαλιστικού οργανισμού. Αλλά οι όροι και οι προϋποθέσεις υπό τας οποίας ιδρύεται, Έπαχθείς*».¹⁰⁰⁶

Τα αγροτικά χρέη αποτελούν σημαντικό πρόβλημα με οξύτατες κοινωνικές συνέπειες, καθώς, ο θάνατος αγρότη λόγω χρεών, θέτει σε νέα βάση το ζήτημα των αγροτικών χρεών: «*Το τραγικό περιστατικό του φόνου οφειλέτου αγρότη θέτει επί τάπητος το γενικότερον πρόβλημα*».¹⁰⁰⁷

Στο άρθρο του Κ. Κύρκου Δικηγόρου- Πολιτευτή, με τίτλο «Γεωργοί-Κτηνοτρόφοι», γίνεται μια αναδρομή στο παρελθόν. Οι πολίτες σ' αυτές τις εκλογές να ψηφίσουν με σύνεση για το δικό τους καλό αλλά και του κράτους. Χωρίς καμία οικονομική ενίσχυση οι γεωργοί και οι κτηνοτρόφοι παρουσίασαν επιτυχίες, δεν είχαν όμως κανένα ουσιαστικό όφελος. Προτείνεται οι πολίτες να σκεφτούν τις προτάσεις Μαρκεζίνη, καθώς στοχεύει σε αύξηση των εξαγωγών των ελληνικών προϊόντων σε όλες τις χώρες, αδιακρίτως πολιτικών ιδεολογιών: «*Είμαι μέ τούς Δυτικούς, αλλά θέλω ίσοτιμίαν και ουχί να χορευή η Έλλάς μας συνεχώς τον χορόν του Ζαλόγγου*». Η εκλογή του θα φέρει ευμάρεια της κοινωνίας και τέλος στην εκμετάλλευση από τους πολιτικούς.¹⁰⁰⁸

Στα θέματα του αγροτικού κόσμου δίνεται έμφαση μέσα και από το άρθρο του Φοίβου Δ. Καζάκη –δικηγόρου, στο οποίο γίνεται παρουσίαση μέτρων για αύξηση των πενιχρών εισοδημάτων των αγροτών: «*τό κατά οίκογένειαν εισόδημα δεν ξεπερνά τας 500 δραχμ. μηνιαίως*». Προτείνεται επίσης αναδιανομή της γης και έργα, που θα

¹⁰⁰⁵ Πράγματι, 20 Ιουλίου του 1961 ιδρύθηκε ο Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΟΓΑ), βάσει του νόμου, 4169/1961, επί κυβέρνησης Κ Καραμανλή, στο: Χρήστος Αναστασίου (2019). Αγροτική, Κοινωνική Ασφάλιση. Ανακτήθηκε από Καθημερινή στο: https://www.kathimerini.gr/resources/toolip/doc/2019/07/04/1961_07_20.pdf, ημ.αν. 23-10-2020

¹⁰⁰⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.29, 10.12.1960, σελ.1, *Αγροτικά Ασφαλίσεις*

¹⁰⁰⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.43,24.06.1961,σελ.1,*Η γνώμη μας: Τα αγροτικά χρέη*

¹⁰⁰⁸ Ο.π.

βελτιώσουν τις συνθήκες, καθώς και υιοθέτηση μεθόδων για την ανάπτυξη των καλλιεργειών και της κτηνοτροφίας. Τέλος, θεωρείται αποδοτικότερη η κατάργηση των υπαρχόντων μικρών Συνεταιρισμών και ίδρυση μεγαλύτερων, ώστε να ανταποκρίνονται καλύτερα στα προβλήματα.¹⁰⁰⁹ Ενόψει της εισόδου της Ελλάδας στην Ε.Ε. απαιτείται η οργάνωση, με τη συγχώνευση των μικρών γεωργικών και κτηνοτροφικών μονάδων και η τυποποίηση των προϊόντων, ώστε να μπορέσει η χώρα να είναι ισότιμη με τις άλλες Ευρωπαϊκές χώρες: «*Είσερχόμεθα εἰς τὴν Ε.Ο.Κ. Εἴτε το θέλομεν εἴτε ὄχι θα ἀναγκασθῶμεν να ἀκολουθήσωμεν το πνεῦμα τῆς Εὐρώπης και θα ἀποβάλωμεν τὴν νοοτροπίαν τῆς προχειρότητος*».¹⁰¹⁰

Το 1963, για τα θέματα που αφορούν τον αγροτικό και εργατικό κόσμο, αρχίζει με τη στήλη η «γνώμη μας», όπου τονίζεται η ανάγκη δημιουργίας προγράμματος για τον τρόπο, με τον οποίο θα γίνονται οι καλλιέργειες μετά την έναρξη της διαδικασίας αναδασμού της γης: «*ἐπιβάλλεται το ταχύτερον μάλιστα – σύστημα καλλιεργειῶν βάσει προγράμματος ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ μας*».¹⁰¹¹ Καταγράφεται η διαμαρτυρία της Ένωσης Επαγγελματιοβιοτεχνών για την απόφαση του Τ.Ε.Β.Ε. για συνταξιοδότηση τους στην ηλικία των 75 ετών.¹⁰¹² Για την ασφάλιση της γεωργικής παραγωγής δημοσιεύονται τα κυριότερα σημεία, από τον δικηγόρο, Φ. Δ. Καζάκη, της απόφασης του Υπουργείου Γεωργίας για τις αποζημιώσεις του Ο.Γ.Α. που δικαιούνται οι παραγωγοί από την καταστροφή των καλλιεργειών τους από χαλάζι και παγετό: «*Ἀποζημιοῦνται αἱ ζημίαι αἱ ὅποιαι προξενοῦνται ἐκ τῆς χαλάζης και τοῦ παγετοῦ εἰς τὰ ἐν ἀναπτύξει καλλιεργούμενα φυτὰ καὶ μόνον τῆς καλλιεργητικῆς περιόδου ἐντὸς τῆς ὁποίας ἔλαβε χώραν το ζημιόγονον γεγονός και δεν ἀποζημιοῦνται ζημίαι τοῦ ἐγγείου κεφαλαίου*».¹⁰¹³ Επίσης, ζητείται με υπουργική απόφαση η άρση της απαγόρευσης βόσκησης σε εκτάσεις εκτός των κατοικήσιμων περιοχών.¹⁰¹⁴

Ακολουθεί άρθρο του Καζάκη, στο οποίο κατηγορεί τον Πρόεδρο της Βουλής για τον εκφοβισμό των καπνοπαραγωγών. Τους προέτρεψε να πουλήσουν την παραγωγή τους σε πολύ χαμηλή τιμή, για να μην χάσουν τους αγοραστές του εξωτερικού. Παρουσίαση του τρόπου σκέψευς και δράσεων της πολιτικής ηγεσίας με αφορμή το

¹⁰⁰⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ. 70, 09.06.1962, σελ. 1, *Ελεύθερον Βήμα*

¹⁰¹⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ. 70, 09.06.1962, σελ. 1,

¹⁰¹¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ. 85, 19.01.1963, σελ. 1, *Η γνώμη μας: Πρόγραμμα*

¹⁰¹² Ο.π., *Τημεγράφημα*

¹⁰¹³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ. 85, 19.01.1963, σελ. 1, *Κατατοπιστικόν Σημείωμα*

¹⁰¹⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ. 106, 30.11.1963, σελ. 1, *Η γνώμη μας: Βοσκαί*

πρόσφατο περιστατικό: «Αί σκέψεις αὐται ἐγεννήθησαν εἰς τόν γράφοντα την στήλην αὐτήν ὅταν ἦλθεν εἰς φῶς εἰς ἡμερήσιαν ἐφημερίδα τῆς Λαρίσης ἄνευ σχολίου τῆς ἀνακοίνωσις τοῦ κ. Προέδρου τῆς Βουλῆς πρὸς τοὺς παραγωγούς καπνῶν διὰ τὴν τιμὴν τοῦ προϊόντος των».¹⁰¹⁵

Μέσα ἀπὸ την ἴδια στήλη, ἀνακοινώνεται ἡ ἀπόφασις τῆς Κυβέρνησις γιὰ την ἐξ ολοκλήρου ἀγορὰ των καπνῶν ἀπὸ τοὺς ἐμπόρους καὶ σε περίπτωσι μὴ ἀγορὰς τοὺς, θὰ τὰ πάρει ὁ Ἐθνικὸς Ὄργανισμὸς Καπνοῦ,¹⁰¹⁶ καθὼς καὶ ἡ ἀναγκαιότητα ἐκδοσις κτηματολογίου ἀπὸ τὸ Κράτος, γιὰ νὰ σταματήσει τὸ φαινόμενον καταπάτησις τῆς δημόσιας περιουσίας.¹⁰¹⁷

Ἄλλο ζήτημα που ἀπασχολεῖ τὸν ἀγροτικὸν κόσμον, ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ἡ ἰατροφαρμακευτικὴ περίθαλψις τοὺς καὶ ὁ ἀναδασμὸς τῆς γῆς. Δὲν μπορεῖ νὰ υπάρξει περαιτέρω καθυστέρησις ἐν τῇ θέσει τῆς Νόμου γιὰ την νοσοκομειακὴν περίθαλψιν των ἀγροτῶν. Παρὰ τὴν δηλώσει του Πρωθυπουργοῦ ἐν τῇ Δ.Ε.Θ., ὅτι τὸ πρόγραμμα θὰ υλοποιηθῆ ἀπὸ την ἐπόμενὴν χρονίαν, ἀκόμα δὲν ἔχουν διευκρινισθῆ ὅλα τὰ ζητήματα. Οἱ ἀγρότερες εἶναι ὁ μοναδικὸς κλάδος, που στερεῖται τοῦ προνομίου αὐτοῦ: «Ὅλαι αἱ τάξεις ἔχουν πρὸ πολλοῦ λύσει αὐτὸ τὸ ζήτημα καὶ μόνον οἱ ἀγρόται, με τὸ μικρότερον εἰσόδημα τὰς βαρύτερας ἐργασίας καὶ τοὺς χειροτέρους ὄρους διαβιώσεως, εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ ἐφοδιασθῶν με τὰ ἐξευτελιστικά τοῦ προσώπου των πιστοποιητικὰ ἀπορίας ἢ νὰ ἐκποιήσωσιν τοὺς ἀγρούς καὶ τὰ ζῶα των, διὰ νὰ εἰσέλθωσιν εἰς νοσοκομεῖον ἢ κλινικὴν».¹⁰¹⁸ Γιὰ τὸ δεῦτερον σημαντικὸν ζήτημα γίνεται παρουσίασι των ευεργετικῶν ἀποτελεσμάτων, μέσα ἀπὸ την ἐφημερίδα που θὰ ἐπιφέρει ὁ ἀναδασμὸς τῆς γῆς, τόσο ἐν τῇ καλλιέργειᾳ ὅσο καὶ ἐν τῇ οἰκονομίᾳ, καθὼς διευκολύνει τὴν ἐντατικὴν καλλιέργειαν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς παραγωγῆς. Τὸ μέτρο αὐτὸ ἔχει ἤδη ἐφαρμοσθῆ ἐν περιοχῇ τῆς Ἑλλάδος καὶ εἶχε θετικὰς ἐξελίξεις. Πλέον ἐφτάσει ἡ ὥρα νὰ ἐφαρμοσθῆ καὶ ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Ἐλασσόνας: «Ὁ ἀναδασμὸς ἀποτελεῖ τὴν πλέον εὐθύνην καὶ ἀποτελεσματικὴν ἔγγειον βελτίωσιν ἀμέσου ἀποδόσεως, ὡς ἐπίσης καὶ τὴν πλέον ἐνδεδειγμένην γεωργικὴν ἐφαρμογήν».¹⁰¹⁹

¹⁰¹⁵ Ἡ Μικρά τῆς Ἐλασσόνας, Δ, φ.93, 18.05.1963, σελ.1, *Ἐλεύθερον Βῆμα*

¹⁰¹⁶ Ἡ Μικρά τῆς Ἐλασσόνας, ΣΤ, φ.141, 06.05.1965, σελ.1, *Ἡ γνώμη μας: Ἀνακοίνωσις*

¹⁰¹⁷ Ἡ Μικρά τῆς Ἐλασσόνας, ΣΤ, φ.145, 24.04.1965, σελ.2, *Ἡ γνώμη μας: Κτηματολόγιον*

¹⁰¹⁸ Ἡ Μικρά τῆς Ἐλασσόνας, Ζ, φ.182, 24.09.1966, σελ.1, *Ἡ γνώμη μας*

¹⁰¹⁹ Ἡ Μικρά τῆς Ἐλασσόνας, Ζ, φ.188, 17.12.1966, σελ.1, *Ὁ ἀναδασμὸς*

Βουλευτικές Εκλογές 1961

Το 1961 προκηρύσσονται εκλογές, οι οποίες διοργανώνονται από την κυβέρνηση Νόβα που ήταν αγαπητός στο Παλάτι. Ουσιαστικά, εκείνος που ήταν ο βασικός οργανωτής ήταν ο αμερικανικός παράγοντας. Δυστυχώς όμως, κατά τη διάρκεια του προεκλογικού αγώνα σημειώθηκαν δολοφονίες, εκβιασμοί, απάτες και γενικότερα επεισόδια βίας, καθώς η αστυνομία λειτουργούσε τρομοκρατικά, ιδίως στην επαρχία. Το αποτέλεσμα των εκλογών δίνει τη νίκη στην Ε.Ρ.Ε., με ποσοστό 51%, αποτέλεσμα που ο Γ. Παπανδρέου κατήγγειλε ως προϊόν βίας και νοθείας. Για τον λόγο αυτό κήρυξε τον «ανένδοτο αγώνα», με στόχο την ανατροπή του Κ. Καραμανλή και της Ε.Ρ.Ε., η οποία μόνο πραξοκοπηματικά θα κρατούσε την εξουσία.¹⁰²⁰ Στη στήλη «η γνώμη μας», αναφέρεται ότι στις 31 Ιανουαρίου λήγει η προθεσμία εγγραφής στους εκλογικούς καταλόγους. Η ολιγωρία τιμωρείται από τον Νόμο: «Υψίστη ύποχρέωση έχουν όλοι που δεν είναι έγγεγραμμένοι εις τούς έκλογικούς καταλόγους να σπεύσουν, διά να μπορέσουν να άσκήσουν το υπέρτατον πολιτικό δικαίωμα».¹⁰²¹ Κάτω από αυτές τις συνθήκες της προεκλογικής εκστρατείας του 1961, η εφημερίδα, η «Μικρά της Ελασσόνας», στέκεται στις εν λόγω εκλογές και στο αποτέλεσμά της. Ενόψει εκλογών και της μάχης για την ψήφο του λαού, τονίζεται η αξία του δημοκρατικού πολιτεύματος, που το χαρακτηρίζει η ελευθερία, ο διάλογος και η ευγενής άμιλλα μεταξύ των εκπροσώπων των κομμάτων, χωρίς όμως την κατάχρηση αυτών των όρων.¹⁰²²

Στο άρθρο του Τάκη Γεωργίου, πρώην Βουλευτή Λάρισας, «μή τα ήδιστα αλλά τα άριστα», γίνεται μια αναδρομή στο παρελθόν και συμβουλεύει τους πολίτες σ' αυτές τις εκλογές να ψηφίσουν με σύνεση για το καλό των ιδίων, αλλά και του κράτους. Η Κυβέρνηση Καραμανλή υπήρξε καταστροφική για την χώρα και ο λαός δεν πρέπει να αφήσει κάτι τέτοιο να ξανασυμβεί. Στόχος αυτών των εκλογών η εξέλιξη και η ευδοκίμηση της Επαρχίας Ελασσόνας. Αυτό δεν θα επιτευχθεί με την προσήλωση στους ήδη δοκιμασμένους πολιτικούς και συνδυασμούς του τόπου, αλλά με την

¹⁰²⁰Ν. Ψυρούκης, *Ιστορία της Σύγχρονης Ελλάδας (1940-1967)*, εκδ.Επικαιρότητα, Αθήνα, 1983, σελ.228, 229-237

¹⁰²¹Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.33, 14.01.1961, σελ.1, *Η γνώμη μας: Αι Εγγραφαι*

¹⁰²²Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.53, 19.10.1961, σελ.1, *Η γνώμη μας: Ο εκλογικός αγών*

στροφή προς τη Λάρισα, όπου εκεί βρίσκεται η καρδιά του Νομού: «Όσοι έχουν ὄτα ἄς ἀκούσουν προτοῦ εἶναι ἀργά καί ἡ Δημοκρατία ἀποθάνη ὀλοσχερῶς.»¹⁰²³

Για τις επερχόμενες εκλογές εκδόθηκε Εγκύκλιος του Υπουργού Δημοσίας Τάξης προς τα Σώματα ασφαλείας, ώστε στις 29/10/1961, ημέρα εκλογών, να τηρηθεί η νομιμότητα και να επικρατήσει ψυχραιμία και να αποφευχθούν τα έκτροπα .¹⁰²⁴ Επίσης αναφέρεται ότι στις παραμονές των εκλογών οι εντάσεις οξύνονται. Επιθυμία για διατήρηση πολιτισμού, ώστε να αποδειχθεί ότι η Ελλάδα δεν είναι κομμάτι του Δυτικού κόσμου μόνο ακολουθώντας τα αρνητικά του στοιχεία, αλλά και τα προτερήματά του. Το παράδειγμα αυτό θα έπρεπε να ακολουθούν και οι υποψήφιοι, πράγμα όμως, που δεν συμβαίνει. Μάλιστα με την συμπεριφορά τους παρακινούν και τον λαό σε ακρότητες υποβαθμίζοντας έτσι το επίπεδο της Ελλάδας. Απαιτείται, λοιπόν συνεργασία και ηρεμία για την αντιμετώπιση κάθε πιθανής απειλής.¹⁰²⁵

Σε άλλο άρθρο του Φοίβου Καζάκη, Δικηγόρου – Πολιτευτή, επισημαίνεται ότι πλησιάζει η μέρα των εκλογών και ο λαός απαιτεί πράξεις και όχι μόνο υποσχέσεις. Η Ελασσόνα έχει τιμήσει τον Πρόεδρο της Βουλής όσο κανένα άλλο πολιτικό πρόσωπο μέχρι τώρα. Σαν ανταμοιβή έλαβε αδιαφορία για βοήθεια στην επίλυση βασικών προβλημάτων της (εκπαίδευση, συγκοινωνία κ.τ.λ.), ενώ έχει δοθεί προσοχή μόνο στην πραγματοποίηση ρουσφετιών. Συνένοχοι σε αυτήν την κατάσταση είναι και οι βουλευτές της Ε.Ρ.Ε., οι οποίοι έχουν επίσης ευεργετηθεί από την επαρχία και δεν ανταποκρίθηκαν στα καθήκοντα τους. Έχοντας αυτά υπόψη οι πολίτες ας ψηφίσουν κατάλληλα.¹⁰²⁶

Τα αποτελέσματα δείχνουν, ότι οι εκλογές πραγματοποιήθηκαν και κατά την διεξαγωγή τους υπήρξαν υπόνοιες νοθείας. Τα αποτελέσματα ήταν η Ε.Ρ.Ε. να αναδειχθεί νικήτρια της κάλπης και σε ποσοστό, ώστε να σχηματίζει αυτοδυναμία. Η Ένωση Κέντρου κατάφερε να εξασφαλίσει μια ισχυρή αντιπολίτευση και οι δυνάμεις της Αριστεράς συρρικνώθηκαν αρκετά. Αρχίζει έτσι μια νέα εποχή για την Ελλάδα, φαινομενικά όμως νέα, καθώς δεν υπήρξε ανανέωση των περισσότερων προσώπων της Βουλής. Το συμπέρασμα των εκλογών είναι, ότι και οι πολίτες έχουν ευθύνη για

¹⁰²³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.51, 23.09.1961, σελ.1, *Ελεύθερον Βήμα*

¹⁰²⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β, φ.52, 05.10.1961, σελ.2, *Η γνώμη μας: Αι εκλογαί*

¹⁰²⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.54, 27.10.1961, σελ.2, *Η γνώμη μας*

¹⁰²⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.53, 19.10.1961, σελ.1, *Ελεύθερον Βήμα*

την εξέλιξη της χώρας μέσω της ψήφου τους, η οποία είναι καθρέφτης της κοινωνικής κατάστασης της Ελλάδας.¹⁰²⁷

Άλλη μια εκλογική αναμέτρηση ολοκληρώθηκε και ως συνήθως χαρακτηρίστηκε από «μεγάλα λόγια, φανατισμούς, προεκλογικές ύποσχέσεις, επιδείξεις». Στη συνέχεια κατηγορείται το σύστημα, γιατί οι πολίτες έχουν καταντήσει εντολοδόχοι των πολιτευτών που απλά ρίχνουν το ψηφοδέλτιο, που τους έχουν δώσει στην κάλπη. Προτείνεται πολιτισμένη αντίσταση από τους πολίτες στον στόχο των πολιτικών να τους καταστήσουν εντελώς παθητικούς απέναντι σε ό,τι κι αν αποφασίσουν. Α.¹⁰²⁸

Η Ένωση Κέντρου ήταν ζωτικής σημασίας για την χώρα γεγονός, που επιβεβαιώνεται από την κατοχή εδρών που έχει πλέον στο Κοινοβούλιο. Τώρα, κύριο μέλημά των κομμάτων του Κέντρου είναι να εξακολουθήσουν να εργάζονται από κοινού για το καλό της Ελλάδας.¹⁰²⁹

Αποτελέσματα Βουλευτικών Εκλογών του 1961

Η «Μικρά» καταγράφει ότι στις 9 Ιουλίου 1961 έγινε η ένταξη της Ελλάδας στην Ε.Ο.Κ.,¹⁰³⁰ γεγονός που αφήνει ελπίδες ότι η ημερομηνία αυτή θα αποτελέσει ορόσημο που θα σηματοδοτήσει την ανάπτυξη και πρόοδο της χώρας. «*Η Ελλάς πρώτη εξ' όλων τῶν ἄλλων Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, κατέστη μέλος τῆς Ε.Ο.Κ.*».¹⁰³¹

Μέσα από το άρθρο του Δικηγόρου Ξ. Χατζησαράντου, δηλώνεται ότι μαζί με το νέο έτος έρχονται και καινούριες προσδοκίες για το μέλλον του ελληνικού λαού. Ελπίδα ότι το θα φέρει ειρήνη και καλύτερες συνθήκες διαβίωσης μέσω της κοινής προσπάθειας για την χώρα και το έθνος. «*Ἡ εὐχὴ πού ἐκπέμπεται ἀπό τὰ στήθη ὅλων μας εἶναι ὅπως το ἔτος 1962 εἶναι ἔτος εἰρήνης*».¹⁰³² Δυστυχώς, μετά τις εκλογές του

¹⁰²⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.55, 11.11.1961,σελ.1, *Ελεύθερον Νήμα*

¹⁰²⁸ Ο.π., *Το χρονογράφημά μας*

¹⁰²⁹ Ο.π., Εθνικό Καθήμεν

¹⁰³⁰ Η επολογή της ένταξης της Ελλάδας στην ΕΟΚ, ήταν αποτέλεσμα κα επιδίωξη της κυβέρνησης του Κωνσταντίνου Καραμανλή, την περίοδο 1959-1961, στο: Τσάτσος, Κωνσταντίνος, (1989). *Ο Άγνωστος Καραμανλής, Μία Προσωπογραφία*, Αθήνα: Πολιτεία, σελ. 185-189

¹⁰³¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Β,φ.46, 22.07.1961 ,σελ.1, *Η γνώμη μας*

¹⁰³² Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ,φ.59, 05.01.1962, σελ.1, *Νέον Έτος 1962*

1961, το αποτέλεσμα των οποίων χαρακτηρίστηκε πραξικοπηματικό δεν μπόρεσε το κόμμα της Ε.Ρ.Ε. και ο αρχηγός της, Κ. Καραμανλής να φέρουν την ομαλότητα στη χώρα, καθώς το βασικό αίτημα για «ανένδοτο αγώνα» δεν ήταν μόνο του Γ. Παπανδρέου και της πολιτικής της παραδοσιακής Αριστεράς, αλλά ολόκληρου του ελληνικού λαού. Έτσι η χώρα μπήκε πάλι σε τροχιά εκλογικής περιόδου από τον Μάιο του 1962 και πραγματικά τον Ιούνιο του 1963 έπεφτε η κυβέρνηση του Κ. Καραμανλή.¹⁰³³

Η εφημερίδα στέκεται στα παρελκόμενα των εκλογών τον Οκτώβρη του 1961. Ένα από αυτά είναι η διαφωνία του Μαρκεζίνη & της Ένωσης Κέντρου. Απάντηση του εκπρόσωπου του κόμματος των Προοδευτικών, Κύρκου- δικηγόρου, στο ερώτημα της εφημερίδας, σχετικά με τις αντιρρήσεις του Μαρκεζίνη με την Ε.Κ., απάντησε πως οι Προοδευτικοί τάσσονται με την Ε.Κ. στην θεωρία, διαφωνούν όμως στην πράξη. Μετά τις καταγγελίες για νοθεία στις εκλογές από την Κυβέρνηση θεωρούν ότι η παραίτηση τους από την Βουλή είναι το καλύτερο, που μπορούν να κάνουν. *«Συμφωνοῦμεν ὅμως με τήν Ε.Κ. εἰς τὰς διαπιστώσεις διαφωνοῦμεν ὅμως εἰς τὴν τακτικὴν τῆς ἀντιδράσεως. Ἀποτελεσματικὸν μέτρον θεωροῦμε, ὅτι εἶναι ἡ παραίτησις ἀπὸ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος»*. Η παραπομπή της υπηρεσιακής Κυβέρνησης σε Ειδικό Δικαστήριο μπορεί μόνο να δυσχεραίνει την κατάσταση. Ο Μαρκεζίνης πιστεύει, ότι προτεραιότητα έχουν σοβαρότερα εθνικά θέματα.¹⁰³⁴

Στο ίδιο θέμα στέκεται και ο Κώστας Περραιβός, πολιτευτής της Ένωσης Κέντρου, ο οποίος αναφέρει ότι η Ε.Ρ.Ε., για να εμποδίσει τον θρίαμβο και την αποκατάσταση των θεσμών που θα έφερνε η Ε.Κ. χρησιμοποίησε τη Βία και τη Νοθεία για να αποκτήσει πάλι την εξουσία ενάντια στην επιθυμία του λαού. Παρά τους ισχυρισμούς τους, η αλήθεια ξεσκεπάστηκε. Το έγκλημα όμως της «κλοπής» δεν μπορεί να δικαιολογηθεί. Εκτός από την Ε.Ρ.Ε., η Ε.Κ. είναι ενάντια και στον Μαρκεζίνη, που προτίμησε συμβιβασμό με την Ε.Ρ.Ε. και αποχώρηση απ' τη Βουλή, απ' το να ενισχύσει το μέτωπο της αντίστασης απέναντι στις δυνάμεις, που επιβουλεύονται τη Δημοκρατία. Η μάχη όμως του Κέντρου συνεχίζεται: *«Ὁ ἀγὼν ὅμως τοῦ Κέντρου θα*

¹⁰³³ Ψυρούκης, Ν.(1983). *Ιστορία της Σύγχρονης Ελλάδας (1940-1967)*,. Αθήνα: Επικαιρότητα, σελ. 237-239,

¹⁰³⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ,φ.61, 03.02.1962, σελ.1, *Ελεύθερον Βήμα*

δικαιωθῆ ὅπωςδῆποτε. Τό κομματικόν κράτος θά καταλυθῆ. Καί θά ἀποκατασταθῆ ἡ ἀλήθεια.»¹⁰³⁵

Στο ἄρθρο του ο Πολιτευτής του κόμματος των Προοδευτικών, Κ. Κύρκος, αναγράφει ὅτι ο Συνασπισμός : Ἐνωση Κέντρου- Κόμμα Προοδευτικών μετά τις ἐκλογές συμφωνοῦσαν σε ὅλα, διαφωνοῦσαν ὅμως στον τρόπο ἀντίδρασης. Συζήτηση υποστήριξε ἡ Ε.Κ. , παραίτηση το Κόμμα των Προοδευτικών. Ἐπειτα ἀπό αὐτή την ἀντιπαράθεση ἀρχισε ἡ ἐπίθεση ἐναντίον του Μαρκεζίνη, ἀρχηγού του Κόμματος των Προοδευτικών (Κ.Π.): *«Ἐφθασαν μάλιστα μέχρι τοῦ σημείου νά γράψουν, ὅτι ὁ Μαρκεζίνης δῆθεν ἐσονθηκολόγησε!! με την Ε.Ρ.Ε.»*. Ὄταν τα πνεύματα ηρεμήσουν ὅλοι θα συνειδητοποιήσουν το σωστό *«ὅτι ὀρθή ἦτο μόνον ἡ τοῦ κ. Μαρκεζίνη πρότασις, τουτέστιν ἡ Παραίτησις»*.¹⁰³⁶

Λίγους μήνες μετά τις ἐκλογές και τα προβλήματα ἔχουν μεγεθυνθεῖ. Ἡ Κυβέρνηση ὑπονομεύει τους δημοκρατικούς θεσμούς. Ἀντίσταση της ἀντιπολίτευσης σε αὐτήν την κατάσταση. Με ἀρχηγό τον Γ. Παπανδρέου και τον ἐλληνικό λαό στο πλευρό της, ἡ Ἐνωση Κέντρου θα νικήσει και θα ἐπαναφέρει τὴ Δημοκρατία: *«Ἐμπρός λοιπόν εἰς τὰς ἐπάλξεις τοῦ ἀγῶνος διὰ τὴν Δημοκρατίαν»*. Τ.Α.Τ.¹⁰³⁷

Ὅμως τα προβλήματα ἐξακολουθοῦν να υφίστανται, οἱ πολιτικές ἀναταραχές ὁδηγοῦν στην κινήτοποίηση του ἐργατικοῦ κόσμου και στις ἀπεργίες, οἱ ὁποῖες ἀπό το 1962 και 1963 εἶναι σαφώς πιο ἐντονες.¹⁰³⁸ Ἐτσι, μέσα ἀπό τὴ «γνώμη μας» ζητεῖται ἡ παραδειγματική τιμωρία ὅσων ἔχουν κερδοσκοπήσει σε βάρος του Δημοσίου μετά τα πρόσφατα σκάνδαλα, που συγκλόνισαν τὴ κοινή γνώμη: *«Αἱ πράξεις ὅμως αὐτές πρέπει να πατάσσονται παραδειγματικῶς διὰ να συγκρατηθῆ κάπως ἡ ἠθική στάθμη τοῦ λαοῦ»*.¹⁰³⁹

Σύμφωνα με τις δηλώσεις των Βουλευτῶν οἱ δημόσιες υπηρεσίες λειτουργοῦν μόνο μετά ἀπό μεσολάβησή τους. Ζητοῦνται οἱ ἰσχυρισμοί αὐτοῖ να διαμευστοῦν ἀπό τις υπηρεσίες, ἀλλιῶς ἐπιβεβαιώνεται ἡ ἀποψη ὅτι το κράτος λειτουργεῖ βάσει πελατειακῶν σχέσεων.¹⁰⁴⁰

¹⁰³⁵Ἡ Μικρά της Ἐλασσόνας, Γ, φ. 62, 17.02.1962, σελ.1, Ἐλεύθερον Βῆμα

¹⁰³⁶Ἡ Μικρά της Ἐλασσόνας, Γ, φ. 63, 03.03.1962, σελ.1, Ἐλεύθερον Βῆμα

¹⁰³⁷Ἡ Μικρά της Ἐλασσόνας, Γ, φ.68, 12.05.1962,σελ.1,Ἐλεύθερον Βῆμα

¹⁰³⁸Ψυρούκης, Ν. (1983), ο.π.

¹⁰³⁹Ἡ Μικρά της Ἐλασσόνας, Γ, φ.59, 05.01.1962, σελ.1,Ἡ γνώμη μας: Παραδειγματική τιμωρία

¹⁰⁴⁰Ἡ Μικρά της Ἐλασσόνας, Γ, φ.62, 17.02.1962, σελ.1, Ἡ γνώμη μας: Ἀνακωινωθέντα

Σε άλλο άρθρο συνεχίζεται η στήριξη στον Μαρκεζίνη, λέγοντας πως είναι ανάγκη ο Σ. Μαρκεζίνης να ηγηθεί της χώρας, καθώς φαίνεται να είναι ο ικανότερος να βγάλει την Ελλάδα απ' το πολιτικό τούνελ στο οποίο βρίσκεται. Η Ε.Κ. με την επιλογή της να αναμίξει τον Βασιλιά στην επίλυση των πολιτικών ζητημάτων, υποδαυλίζει τον θεσμό της δημοκρατίας: *«Το να άπευθύνεται κανείς εις το Βασιλέα είναι ένα έσχατον μέσον, άρα μέγα μέσο. Τάδέ μεγάλα μέσα άπαξ μόνον τά χρησιμοποιεί κανείς. Άπαξ έγραψετό ΤΙΣ ΠΤΑΙΕΙ, ό Χαρ. Τρικούπης».*¹⁰⁴¹

Τα κύρια αιτήματα της ελληνικής επαρχίας συμπυκνώνονται στο άρθρο του Ι.Π. Κουτσοχέρα, Προέδρου Εταιρίας Μελέτης. Βοήθεια στην ελληνική επαρχία, η οποία μαστίζεται από διάφορα ζητήματα. Οι κάτοικοι της βρίσκονται σε δυσχερή οικονομική κατάσταση, δεν υπάρχει επαρκής ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Οι κάτοικοι αναγκάζονται να μεταναστεύσουν, αλλά και όσοι παραμένουν αισθάνονται αβεβαιότητα για το μέλλον: *«Καί χρέος όλων μας είναι να διαλαλοῦμε και να ύπενθυμίζουμε κάθε ώρα και κάθε στιγμή σέ όσους κυβερνοῦν τον τόπο την άθλια κατάσταση τής έπαρχίας: γιατί έτσι ίσως να γίνη έντονα άντιληπτό το αίτημα: να σωθῆ ή ελληνική έπαρχία».*¹⁰⁴² Σειρά επιστολών από τους πολιτικούς κρατούμενους για τις συνθήκες κράτησής τους. Ζητείται αλλαγή της κατάστασης, καθώς είναι απαράδεκτη για ένα σύγχρονο δημοκρατικό κράτος.¹⁰⁴³

Προεκλογική Περίοδος Βουλευτικών Εκλογών του 1963

Στην εθνική πολιτική σκηνή, από το 1963, η κυβέρνηση Καραμανλή κλυδωνιζόταν, καθώς είχε προηγηθεί η δολοφονία του βουλευτή της Ε.Δ.Α., Γρηγόρη Λαμπράκη, με την εμπλοκή των ανθρώπων του υποκόσμου της Δεξιάς παράταξης. Επίσης, οι έντονες διαφωνίες του Καραμανλή με το Παλάτι, για τις υπερβολικές σπατάλες, αλλά κυρίως για τις ιδιαίτερες σχέσεις που είχαν αναπτυχθεί ανάμεσα στο Παλάτι και τις

¹⁰⁴¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ. 74, 04.08.1962, σελ. 1, *Ελεύθερον Βήμα*

¹⁰⁴² Η Μικρά της Ελασσόνας, Γ, φ. 76, 01.09.1962, σελ. 1, *Ελεύθερον Βήμα*

¹⁰⁴³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ, φ. 86, 09.02.1963, σελ. 1, *Η γνώμη μας: Πολιτικοί Κρατούμενοι*

ένοπλες δυνάμεις, οδήγησαν στην παραίτηση του Καραμανλή, ο οποίος εγκατέλειψε τη χώρα και εγκαταστάθηκε στο Παρίσι. Από την άλλη, ο Γ. Παπανδρέου προσπάθησε να εκμεταλλευτεί τη ρήξη της Δεξιάς με τον βασιλιά Κων/νο, ο οποίος είχε διαδεχτεί τον πατέρα του, καθώς και την ευνοϊκή στάση του Παλατιού και των Αμερικανών απέναντι σε μία μετριοπαθή κυβέρνηση Κέντρου. Το αποτέλεσμα των εκλογών δίνει τη νίκη στο κόμμα της Ένωσης Κέντρου, με τον Γ. Παπανδρέου, ο οποίος κερδίζει τις εκλογές με μικρή πλειοψηφία. Το γεγονός αυτό, οδήγησε λίγο αργότερα στην παραίτηση του Παπανδρέου από την πρωθυπουργία, καθώς δεν έβλεπε θετικά τη συνεργασία του κόμματός του με την αριστερά και το κόμμα της Ε.Δ.Α.. Στις νέες εκλογές που προκηρύχθηκαν, τον Φεβρουάριο του 1964, το κόμμα του Παπανδρέου κατάφερε να κερδίσει το 53% των ψήφων, σαρωτική νίκη η οποία ξεπεράστηκε μόνο το 1974, στην περίοδο της Μεταπολίτευσης.¹⁰⁴⁴

Στην πολιτική σκηνή αρχίζουν οι πολιτικές ζυμώσεις και οι πολιτικοί διαξιφισμοί για την επικράτηση των κομματικών παρατάξεων, απέναντι στις επερχόμενες εκλογές του 1963. Ένα ήταν σίγουρο, ο κοινός «ανένδοτος αγώνας» της Ένωσης Κέντρου και της Ε.Δ.Α., ενάντια στο κόμμα της Ε.Ρ.Ε., αλλά και η τελική επικράτησή τους στο τέλος του εκλογικού αγώνα. Ο ανταγωνισμός των κομμάτων φαίνεται μέσα από την απάντηση των 3 ερωτημάτων από τον Κ. Κύρκο, ο οποίος παρουσιάζει την αιτία αποστροφής της Ε.Κ. προς τον Μαρκεζίνη: «*Απλούστατα διότι ή Ε.Κ. βλέπει καθημερινῶς τὰ πράγματα νά δικαιώνουν τον Μαρκεζίνη*». Εκλογές πιθανότατα δεν θα πραγματοποιηθούν μέσα στο 1963. Το κάθε κόμμα επιθυμεί διαφορετικό εκλογικό σύστημα. Όμως τη μεταρρύθμιση αυτή η Ε.Κ. τη ζητά από τον Βασιλιά. Στην Ελλάδα, την χώρα της Δημοκρατίας μόνο ο λαός θα πρέπει να πάρει την απόφαση μέσω των εκπροσώπων του: «*Εἰς τὴν πατρίδα μας, τὴν κοιτίδα τῆς Δημοκρατίας, ἀλλαγὴ τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου, γίνεται μόνον διὰ συμφωνίας τῶν κ.κ. Βουλευτῶν, τουτέστιν διὰ συμφωνίας τῶν ἐκπροσώπων τοῦ κυριάρχου Λαοῦ καὶ μόνον Αὐτοῦ*»¹⁰⁴⁵ Στο άρθρο του δικηγόρου, Δ. Π. Γούσιου, παρουσιάζεται ο Γ. Παπανδρέου ως σωτήρας που θα λυτρώσει τον λαό. Η επαρχία εξαιτίας της διακυβέρνησης της Ε.Ρ.Ε. μαστίζεται από πενία, εργασιακή εκμετάλλευση, ανεργία, μετανάστευση, ανελευθερία και άθλιες οικίες. Ελπίδα ότι με την άνοδο του στην

¹⁰⁴⁴ Clogg, R. (2003). *Συνοπτική ιστορία της Ελλάδας 1770-2000*. Αθήνα: Κάτοπτρο, σελ 183-185

¹⁰⁴⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ,φ.90, 06.04.1963, σελ.1, *Ελεύθερον Βήμα*

εξουσία η κατάσταση θα αλλάξει: «Ο λαός της Ελλάδος του σκληροῦ μόχθου και τῶν ἀνικανοποιήτων ἀναγκῶν καὶ πόθων, προσβλέπει προς Σᾶς, μέ πλήρη ἐμπιστοσύνην ὑπερηφάνειαν και πίστιν εἰς την νίκην τῆς Δημοκρατίας». ¹⁰⁴⁶ Δημοσίευση άρθρου του Υπουργοῦ Δικαιοσύνης, Παπακωνσταντίνου για τη σημασία του Τύπου στην ενημέρωση των πολιτῶν και για τον ρόλο του ως τέταρτη εξουσία: «ὁ τύπος πληρῶν την κοινωνικὴν ἀνάγκην τῆς γενέσεώς του και την κοινὴν προσδοκίαν, κατέστη διαφωτιστὴς τῆς κοινῆς φιλομαθείας...» ¹⁰⁴⁷

Ζήτημα πολιτικῆς σημασίας αποτέλεσε το ταξίδι του Βασιλικῦ ζεύγους στη Βρετανία, γεγονός που δίχασε τον πολιτικὸ κόσμο. Για το θέμα αυτό ο πολιτευτὴς Κ. Κύρκος απαντᾶ για την αἰτία υποστήριξης του Σ. Μαρκεζίνη στο ταξίδι του Βασιλιά. Η αἰτία εἶναι, ὅτι εἶναι μια θετικὴ και συμφέρουσα εξέλιξη, η δημιουργία καλῶν σχέσεων με την Μεγάλη Βρετανία: «ἐξετάζοντες (χωρὶς φανατισμούς) τὸ συμφέρον τῆς Πατρίδος μας, παρατηροῦμεν, ὅτι ἐπιτακτικὸν καθήκον μας εἶναι, ἐντὸς τοῦ εὐρύτερου Ἑλληνο - Ἀμερικανικοῦ πλαισίου, να χαράζωμεν κύκλον συμπράξεως με την Μεγάλην Βρετανίαν». ¹⁰⁴⁸

Η «Μικρά» καταγράφει και δημοσιεύει ἐπίσης τις δηλώσεις του υποψήφιου της Ε.Κ., Κων. Περραιβοῦ. Το μήνυμα που εἰσέπραξε ἀπὸ τον λαὸ της Ελασσόνας τον βεβαιώνει, ὅτι η νίκη της Ε.Κ. στις επικείμενες ἐκλογές θα εἶναι ολοκληρωτικὴ, νίκη που την νιώθει και η Ε.Ρ.Ε. «Ἄς μη μείνη εἰς κανένα, ἀμφιβολία ὅτι ἡ Ἑνωσις τοῦ Κέντρου θα εἶναι Κυβέρνησις. Ὁ πανικός πού κατέλαβε την ἡγεσίαν τῆς ΕΡΕ ἀποτελεῖ τραγὴν ἀπόδειξιν και ὁμολογίαν τῆς ἥττης των». ¹⁰⁴⁹ Ἀπὸ την ἄλληλο εκπρόσωπος των Προοδευτικῶν υποστηρίζει τη νίκη της παράταξής του: Σε αὐτὴν την ἐκλογικὴ ἀναμέτρηση θα στηρίζει το κόμμα των Προοδευτικῶν μαζί με ἄλλους δύο συντοπίτες, δηλώνει ο πολιτευτὴς Κ. Κύρκος, καθὼς ο Μαρκεζίνης εἶναι ο μοναδικός, που μπορεί να φέρει την ἀλλαγὴ στην Ελλάδα στηρίζοντας τους πολλούς και ὄντας ανεξάρτητος ἀπὸ πολιτικὲς σκοπιμότητες: «ὅτι ὅσα ὑπάρχουν σήμερον εἰς τὴν Πατρίδα μας, ὑπάρχουν χάρις εἰς το τρίπτυχον τῆς πολιτικῆς Μαρκεζίνης. Εἶναι δε ταῦτα α) Ἀναπροσαρμογή, β) Ἐλευθερία ἐμπορίου, γ) Εὐρωπαϊκαὶ πιστώσεις».

¹⁰⁴⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ,φ.92, 27.04.1963, σελ.1, *Ελεύθερον Βήμα*

¹⁰⁴⁷ Ο.π., *Η γνώμη μας: Ο Τύπος*

¹⁰⁴⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ,φ.97, 13.07.1963, σελ.1, *Ελεύθερον Βήμα*

¹⁰⁴⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Δ,φ.104,02.11.1963, σελ.1, *Ελεύθερον Βήμα*

Εκλογική Αναμέτρηση του 1964

Οι εκλογές της 3^{ης} Νοεμβρίου του 1963, έδωσαν μεν τη νίκη στο κόμμα της Ε.Κ., όχι όμως και την αυτοδυναμία. Ο Γ. Παπανδρέου, έπρεπε να στηριχτεί ή στις ψήφους της ΕΡΕ, ή της Αριστεράς, κάτι που θεωρούσε αιχμαλωσία. Το αποτέλεσμα ήταν η παραίτησή του και η προκήρυξη νέων εκλογών τον Φεβρουάριο του 1964. Ο Παπανδρέου κερδίζει πανηγυρικά τις εκλογές, έπειτα από δύο προηγούμενες αναμετρήσεις, με 171 έδρες και ποσοστό 52,7% και σχηματίζει αυτοδύναμη κυβέρνηση τον Φεβρουάριο του 1964.¹⁰⁵⁰

Στα πλαίσια της προεκλογικής εκστρατείας και των πολιτικών συμμαχιών, οι δηλώσεις του πολιτευτού Κ. Κύρκου, αναφέρονται στοκαρδιοχτύπι που υπάρχει για τη συνεργασία της δεξιάς και του κόμματος των Προοδευτικών, παρά τις ενέργειες της Ε.Κ. για το αντίθετο αποτέλεσμα. Την ίδια στιγμή το ΚΚΕ δηλώνει ότι η αριστερά δεν θα παραχωρήσει ξανά ψήφους στο κέντρο: «... τό λάθος να παραδώση ή άριστερά στό Κέντρο μεγάλο μέρος τών ψήφων της, δεν θα έπαναληφθῆ». ¹⁰⁵¹ Η «γνώμη μας» εκφράζει τις προσδοκίες, ότι λίγο πριν την ημέρα των εκλογών δε θα χρησιμοποιηθούν αθέμιτα μέσα από τους υποψηφίους για την εξασφάλιση των ψήφων του λαού, ορμώμενη από παλιότερες εκλογικές αναμετρήσεις: «*Επιβάλλεται λοιπόν ὅπως ὁ ἐκλογικός ἀγών διεξαχθῆ με εὐγένειαν και ἀξιοπρέπειαν....*». ¹⁰⁵² Πρόταση, από τις στήλες της «Μικράς», οι πολίτες να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα με αντικειμενικά κριτήρια σκεπτόμενοι ποιοι υποψήφιοι θα μπορέσουν να προσφέρουν στον τόπο και να συμβάλλουν στην ανάπτυξή του: «*Ότι πρέπει νά ψηφίσουν τούς καλλιτέρους κατά την γνώμην των, ὑποψηφίους, τούς συνειδητούς και δραστηρίους, τούς ἀγωνιζομένους διά τό καλόν και την πρόοδον τοῦ τόπου, ανεξαρτήτως κομματικῆς τοποθετήσεως*». ¹⁰⁵³

¹⁰⁵⁰ Λούλης, Κ. (2017). *Η Επιβίωση της Ελλάδας, μέσα από διαδοχικά θαύματα*, Αθήνα: Ψυχογιός, σελ.216

¹⁰⁵¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε,φ.109, 11.01.1964, σελ.2,Δήλωση Του πολιτευτού κ. Κ.Κύρκου

¹⁰⁵² Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε,φ.111, 08.02.1964,σελ.1,*Η γνώμη μας: Εκλογαί& Εκλογικός Αγών*

¹⁰⁵³ *Ο.π., Μία σύσταση*

Με πολιτισμό και ψυχραιμία αντιμετώπισαν όλοι οι Έλληνες τα ζοφερά περιστατικά που έλαβαν χώρα στην Κύπρο, το διάστημα αυτό, καθώς το Κυπριακό ζήτημα βρίσκεται σε ένταση και κρίση, έπειτα από τις απειλές των Τουρκοκύπριων για στρατιωτική επέμβαση στο Νησί: «*Εἶναι παρήγορον ὅμως ὅτι ἡ κρίσις ἀντιμετωπισθῆ με ἀπόλυτον αὐτοκυριαρχίαν και ψυχραιμίαν. Αἰσθανόμεθα πραγματικὴν ὑπερηφάνειαν διότι ἀπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Ἀρχοντος μέχρι τοῦ τελευταίου πολίτου ἐδείξαμεν ὅτι εἴμεθα πολιτισμένοι και ὄριμοι πολιτικῶς*». ¹⁰⁵⁴

Το αποτέλεσμα των εκλογών φέρνει την Ε. Κ. νικήτρια κα προτείνεται μέσα από τη στήλη η «γνώμη μας», πως τώρα που υπάρχει νέα κυβέρνηση πρέπει να ερευνηθούν όλες οι υποθέσεις των τελευταίων 8 ετών. Αν βρεθούν παρανομίες να μην διστάσει να τιμωρήσει τους υπεύθυνους και να μην προχωρήσει σε συγκάλυψη των ενόχων, κάτι που είχε υποσχεθεί προεκλογικά ο Γ. Παπανδρέου: «*Να μη ὀρρωδίση δέ διὰ λόγους φιλίας, κομματικῆς συναλλαγῆς κ.λ.π. εἰς την ἀντικατάστασιν καί ἀπόλυσιν ἀκόμα τῶν ὑπαιτίων τῆς τοιαύτης καταστάσεως*». ¹⁰⁵⁵ Αναμένεται έρευνα των δημοσίων έργων των τελευταίων ετών, ώστε να διαλευκανθούν αυτές οι υποθέσεις σύμφωνα με τις υποσχέσεις της Κυβέρνησης και να επιστρέψει το κράτος στην ομαλότητα:

«*Τοῦτο, ἄλλωστε, ἐπιβάλλεται και ἐκ τῆς ἀνάγκης να ἐκκαθαρισθοῦν ἐκκρεμεῖς καί βρωμεροί λογαριασμοί, ἐξυγιανθῆ ὁ κρατικός μηχανισμός και ἀποκατασταθῆ ὁ ἠθικός ρυθμός εἰς την δημοσίαν ζωὴν τῆς χώρας*». ¹⁰⁵⁶

Παρά τις προεκλογικές δηλώσεις της Κυβέρνησης εξακολουθούν να υπάρχουν παρατρεχάμενοι του κόμματος, οι οποίοι σπεύδουν να εξυπηρετήσουν διάφορες κοινωνικές ομάδες εκ μέρους κάποιου Βουλευτή. Το φαινόμενο αυτό πρέπει να σταματήσει καθώς αντιβαίνει στις εξαγγελίες της Κυβέρνησης για αξιοκρατία, δηλώνει η «Μικρά» μέσα από τη «γνώμη μας». ¹⁰⁵⁷ Μέσα από την ίδια στήλη τονίζεται επίσης, πως χρέος των νεοεκλεγέντων Βουλευτών είναι να δράσουν για την επίλυση των προβλημάτων της Επαρχίας: Η «Μικρά» προσφέρει την αμέριστη στήριξη της στην προσπάθειά τους αυτή: «*Εἰς τούς νεοεκλεγέντας Βουλευτάς, πρὸς*

¹⁰⁵⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ. 110, 25.01.1964, σελ. 1, *Η γνώμη μας: Διδάγματα*

¹⁰⁵⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ. 112, 22.02.1964, σελ. 1, *Η γνώμη μας: Να μην ὀρρωδίσει*

¹⁰⁵⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ. 116, 18.04.1964, σελ. 1, *Η γνώμη μας: Ο Έλεγχος των σκανδάλων*

¹⁰⁵⁷ Ο.π., σελ. 2, *Η γνώμη μας: Απαράδεκτον*

τούς οποίους άπευθύνομεν θερμά συγχαρητήρια, έλαχεν ό κληρος να αναλάβουν τό βαρύ έργον τής έπιλύσεώς των».¹⁰⁵⁸

Δημοτικές Εκλογές του 1964

Η Κυβέρνηση εξετάζει το ενδεχόμενο οι δημοτικές εκλογές να πραγματοποιηθούν τον Ιούνιο. Οι εκλογές πρέπει να γίνουν το συντομότερο δυνατόν: «Πρέπει να γνωρίσωμεν επί τέλους καί τούς νέους κοινοτικούς καί δημοτικούς μας άρχοντας και να ήσυχάσωμεν διά μίαν νέαν τετραετίαν».¹⁰⁵⁹ Από τη «γνώμη μας», αίτημα της «Μικράς» στον υφυπουργό Μυλωνά για δημοσίευση των κρατικών επιχορηγήσεων προς τις εφημερίδες, ώστε να μην υπάρχουν υπόνοιες για εξυπηρέτηση συμφερόντων, ειδικότερα σε περιόδους εκλογικών αναμετρήσεων: «Έάν δεν δημοσιευθῆ θά πρέπει να συμπεράνωμεν ότι εξυπηρετοῦνται δύο σκοπιμότητες: Μία διά να συνεχίζονται αί διαδόσεις καί μία διά να μην άποκαλυφθοῦν αί φιλικαί τής Ε.Κ. έφημερίδες»¹⁰⁶⁰

Μέσα στο καλοκαίρι θα διεξαχθούν οι δημοτικές εκλογές. Οι εκλογές αυτές θα πρέπει, να μην χρωματιστούν κομματικά, ώστε οι πολίτες, να ψηφίσουν αντικειμενικά και οι υποψήφιοι, να μην επηρεάζονται πολιτικά. Ωστόσο κάτι τέτοιο φαίνεται, ότι δεν πρόκειται να συμβεί: «Δεν ύπάρχει άμφιβολία ότι ό Δῆμος, ως θεσμός τοπικής αὐτοδιοικήσεως, και όχι κυβερνητικής διοικήσεως τής χώρας, πρέπει να εύρίσκειται μακράν τής πολιτικής διαμάχης τών κομμάτων και τής έπιρροῆς των».¹⁰⁶¹

¹⁰⁵⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.113, 07.03.1964, σελ.1, Η γνώμη μας: Βαρύ έργον

¹⁰⁵⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε,φ.114, 21.03.1964, σελ.2, Αι δημοτικάέκλογαί

¹⁰⁶⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε,φ.117, 02.05.1964,σελ.2, Η γνώμη μας: Να δημοσιευθεί

¹⁰⁶¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.132, 14.11.1964, σελ.1, Περί τας επικείμενας Δημοτικές Εκλογάς

Παρουσίαση Προεκλογικών Υποσχέσεων

Μέσα από τις στήλες της εφημερίδας, παρουσιάζονται τα προεκλογικά σχέδια της Κυβέρνησης που αφορούν την αναστήλωση της Διοίκησης της χώρας, μετά τις δηλώσεις του Πρωθυπουργού για προσήλωση στην Διοίκηση και την Παιδεία:

*«Βεβαίως και ή εφαρμογή και ή απόδοσις αὐτῶν εἶναι μακροπρόθεσμος. Κυρίως ὁμως διά να ὀρθοποδήσῃ ἡ Διοίκησις ἀπαιτοῦνται δύο τινά...».*¹⁰⁶² Επίσης παρουσιάζεται η ανακούφιση των δημοσίων υπαλλήλων και των συνταξιούχων της Επαρχίας από την απόφαση της Κυβέρνησης για επέκταση της υγειονομικής περίθαλψης, μέσω των καινούριων βιβλιαρίων σε όλη την ελληνική επικράτεια,¹⁰⁶³ καθώς και το κύριο μέλημα του Υπουργείου Δημοσίων Ἔργων, η κατασκευή επαρχιακών δρόμων για την ανάπτυξη του εμπορίου γεωργικών προϊόντων και της Επαρχίας γενικότερα. Τα έργα αυτά θα γίνουν μετά από μελέτη και με την επιτήρηση υπουργικών κλιμακίων: *«Το Υπουργεῖον Δημοσίων ἔργων ἔχει προγραμματίσει την ἐκτέλεσιν ἔργων ὁδοποιῆας, ἰδίως ἐπαρχιακῆς...».*¹⁰⁶⁴ Τέλος, γίνεται παρουσίαση του κυβερνητικού προγράμματος για απόκτηση μεγαλύτερου κέρδους από τους αγρότες με την αλλαγή των προϊόντων τους: *«Βασική ἐπιδιώξις τούτου εἶναι ἡ αὐξήσις τοῦ γεωργικοῦ εἰσοδήματος δι' ἀντικαταστάσεως τοῦ σίτου με ὄσπρια (Φακές – Ρεβύθια) καί κτηνοτροφικά φυτά (Βῆκος – Κριθή- Καλαμπόκι)».*¹⁰⁶⁵

Στα πλαίσια της μερικής άρσης των συνεπειών του Εμφύλιου στην Ελλάδα, η κυβέρνηση Παπανδρέου δίνει τη δυνατότητα επιστροφής πολιτικών εξορίστων. Η «Μικρά» αναφέρεται στην Επιστολή των πολιτικών προσφύγων που βρίσκονται εδώ και 15 χρόνια στην Πολωνία και ζητούν την επιστροφή τους στην Ελλάδα χωρίς να τους επιβληθούν όροι: *«Παραμένομεν ἐκτός τῆς πατρικῆς γῆς τόσα ἔτη, διότι αἱ προηγούμεναι κυβερνήσεις καταπατώντας κάθε συνταγματικό νόμο καί κάθε ἀνθρώπινο δικαίωμα, ἤρνοῦντο τον ἔντιμον ἐπαναπατρισμόν μας»*¹⁰⁶⁶

¹⁰⁶² Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.119, 30.05.1964, σελ.2, Η γνώμη μας: Γραφειοκρατία και Μανδραρινισμός

¹⁰⁶³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.119, 30.05.1964, σελ.1, Η γνώμη μας: Οι υπάλληλοι της επαρχίας

¹⁰⁶⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.121, 27.06.1964, σελ.1, Η γνώμη μας

¹⁰⁶⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ε, φ.132, 14.11.1964, σελ.2, Η γνώμη μας

¹⁰⁶⁶ Ο.π., σελ.1, Επιστολαί

Πολιτικό Σκηνικό 1965 – 1967

Το πολιτικό κλίμα είναι οξυμένο ήδη από τις αρχές του 1965, έπειτα από την αποκάλυψη του σχεδίου «Περικλής» που έκανε η κυβέρνηση του Γ. Παπανδρέου, με το οποίο κατηγορήσε την Ε.Ρ.Ε., ότι κέρδισε τις εκλογές χρησιμοποιώντας νοθεία και φαλκιδεύοντας το φρόνημα του Ελληνικού λαού. Ακολούθησαν σφοδρές αντιπαλότητες και διαμάχες μεταξύ των κομμάτων της Ε.Ρ.Ε. και της Ε.Κ., αλλά και έντονη διαφωνία ανάμεσα στο Παλάτι και τον πρωθυπουργό, Γ. Παπανδρέου, η οποία οδήγησε στην ασυμφωνία, την εναλλαγή κυβερνήσεων και στα φαινόμενα κοινοβουλευτικής διαφθοράς για την εξασφάλιση της ψήφου. Το αποτέλεσμα ήταν η παραίτηση του Γ. Παπανδρέου και η διάσπαση της Ένωσης Κέντρου.¹⁰⁶⁷

Η πολιτική ένταση που υπάρχει μεταξύ των κομμάτων την εποχή αυτή, η ασυνεννοησία, ακούγεται ξεκάθαρα από κάποιες φωνές οι οποίες προειδοποιούν για τον κίνδυνο του πολιτικού αδιεξόδου, στο πολίτευμα της χώρας. Μία τέτοια φωνή 'ακούγεται' μέσα από τη δημοσιευμένη στην εφημερίδα «Μικρά», επιστολή του Ι. Ποντικά, αξιωματικού ε. α.- πολιτευτή Λάρισας. Καλεί τα μέλη της Βουλής, να δώσουν την θετική τους ψήφο στην Κυβέρνηση, γιατί έτσι θα σταματήσουν οι μεταξύ τους διχόνοιες και θα μπορούν, να ενεργήσουν από κοινού για την επίλυση των προβλημάτων της χώρας: *«Αφήσατε κατά μέρος τά κομματικά και άτομικά σας συμφέροντα. Σκεφθήτε κάπως ώριμα τον ταλαιπωρημένον Λαόν σας. Είναι καιρός πιά να συνέλθητε».*¹⁰⁶⁸

Ο αρθρογράφος της στήλης με τον τίτλο «επίκαιροι ρήσεις» κάνει αναφορά στον Σωκράτη και στα λόγια του Καγκελάριου Βίσμαρκ, οι οποίοι διατύπωναν για τους ανθρώπους της θεωρίας που γίνονται πολιτικοί, ότι οδηγούν στην καταστροφή την πατρίδα τους. Ο αρθρογράφος επισημαίνει πως ελλοχεύει ο ίδιος κίνδυνος στην παρούσα πολιτική κατάσταση της χώρας. Στόχος του, η προειδοποίηση και ο συνετισμός του πολιτικού κόσμου που μέσα από τις πολιτικές διαφωνίες δεν οδηγεί στην ομόνοια και στη σταθερότητα τη χώρα: *«Ένιστε αί ρήσεις τῶν μεγάλων ἀνδρῶν*

¹⁰⁶⁷ Λούλης, Κ. (2015). *Η επιβίωση της Ελλάδας μέσα από διαδοχικά θαύματα. Σελίδες ακμής και παρακμής της νεοελληνικής ιστορίας*, Αθήνα: Ψυχογιός, σελ.,220-222

¹⁰⁶⁸ Η Μικρά της Ελασσόνας, ΣΤ,φ.152, 31.07.1965,σελ.1,Ελεύθερον Βήμα

τοῦ Κόσμου προλέγουν καί χαρακτηρίζουν πρόσωπα καί πράγματα ἀνά τούς αἰῶνας». ¹⁰⁶⁹

Πέρα ἀπό τα αμιγῶς πολιτικά ζητήματα που ἀπασχολοῦν τη χώρα, υπάρχουν και εκείνα που ἀφοροῦν στην καθημερινότητα των πολιτῶν. Ὅπως ἀναφέρει η στήλη η «γνώμη μας», η κεντρική υπηρεσία παραπόνων, που συγκροτήθηκε το προηγούμενο ἔτος για την ἐξυπηρέτηση των πολιτῶν σε σχέση με το κράτος, δεν λειτουργήσε ορθά. Αυτό οφείλεται στην γραφειοκρατία, που παρεμποδίζει ὅλες τις λειτουργίες του κράτους. Για να λυθεῖ το πρόβλημα χρειάζεται ἀναδιάρθρωση ὅλου του συστήματος: «Χρειάζεται ριζική θεραπεία τοῦ κακοῦ, ἐγχείρισης πού θά καθαρῖση τά καρκινώματα τῆς γραφειοκρατίας & θά δώση νέαν πνοήν καί ζωήν εἰς τό ὑποφέρον ἀπό ἀρτηριοσκλήρωσιν Κράτος μας». ¹⁰⁷⁰ Επίσης, ἀναμένεται ψήφιση νόμου ἀπό την Κυβέρνηση, που θα ἀπαγορεύει την ἐκτέλεση ἔργων κατά την προεκλογική περίοδο για ἀποφυγή ἐξυπηρέτησης συμφερόντων. ¹⁰⁷¹

Μέσα στο κλίμα της πολιτικής ἀστάθειας και της ἀβεβαιότητας που συνεχίζει να επικρατεῖ και κατά το 1966, ἔρχεται να προστεθεῖ η ἀναστάτωση που προκάλεσε στους πολίτες η εἶδηση για νέα φορολόγηση ἀπό την Κυβέρνηση, σύμφωνα πάντα με τις δημοσιεύσεις της «Μικράς». Με τον τρόπο αυτό το κράτος θα ἔχει ἔσοδα ἀνω των 2 δισεκατομμυρίων δραχμῶν. Η ἀπόφαση ὁμως ἀυτή ἀντιβαίνει ὅλες τις προεκλογικές υποσχέσεις της για οικονομική ἐλάφρυνση του λαοῦ: «Συγκίνησιν και ἀναταραχὴν προεκάλεσεν εἰς τον λαόν ἢ ἀναγγεληθεῖσα ἐπιβολή νέας φορολογίας, τῆς ὁποίας το ὕψος θα ὑπερβῆ τά δύο δισεκατομμύρια δραχμῶν». ¹⁰⁷²

Λαμβανομένης της δεινῆς πολιτικής κατάστασης η εφημερίδα, μέσα ἀπό τις στήλες της φιλοξενεῖ το ἀρθρο του Γ.Σ., στο οποίο τονίζει την ἀνάγκη ομοψυχίας των Ἑλλήνων. Το ἑλληνικό ἔθνος εἶναι μικρό και φτωχό και οι διενέξεις δεν βοηθοῦν στην ἀνάπτυξή του. Η καθυστέρηση, που παρουσιάζει η χώρα, οφείλεται τόσο στους πολιτικούς, ὅσο και στον λαό, που δεν γνωρίζει την Ἱστορία του. Μόνο ἐνωμένοι οι Ἕλληνες ἔχουν ἐλπίδες να ἐπιβιώσουν και να προοδεύσουν. Πρέπει ὅλοι να παραμείνουν ψύχραιμοι και να δράσουν συνετά, για να μην ξανασυμβοῦν τραγωδίες, ὅπως ἀυτή της Μικρασιατικῆς Καταστροφῆς: « Μᾶς συνέχει ὁ φόβος τοῦ ἀπαίσιου

¹⁰⁶⁹ Η Μικρά της Ἐλασσόνο, ΣΤ,φ.155, 04.09.1965,σελ.1, Η γνώμη μας: *Επίκαιροι Ρήσεις*

¹⁰⁷⁰ Η Μικρά της Ἐλασσόνο, ΣΤ,φ.157, 02.10.1965,σελ.1, Η γνώμη μας: *Τα παράπονα*

¹⁰⁷¹ Η Μικρά της Ἐλασσόνο, ΣΤ,φ.137, 23.01.1965,σελ.1, Η γνώμη μας: *Η Κοινότης*

¹⁰⁷² Η Μικρά της Ἐλασσόνο, Ζ,φ.164, 05.01.1966,σελ.1, Η γνώμη μας: *Οι νέοι φόροι*

*Διχασμοῦ τοῦ Ἔθνους, καί ἀπό τῆς σκοπιᾶς αὐτῆς συνιστώμεν μετριοπάθειαν, σύνεσιν καί ἰσωφροσύνην πρὸς ὄλους ἀνεξαιρέτως τοὺς παράγοντας τῆς πολιτικῆς ζωῆς τοῦ Τόπου».*¹⁰⁷³

Στο ἴδιο ὕφος δημοσιεύεται καὶ τὸ ἀρθρο τοῦ Μ.Ε , στο ὁποῖο χαρακτηρίζει τὴν ἔλλειψη οργάνωσης στὴν χώρα, ὡς καρκίνωμα γιὰ τὸ πολιτικὸ καὶ κοινωνικὸ μέλλον τῆς. Ἡ Βουλὴ ασχολεῖται με τὶς οικονομικὲς τάσεις τῆς ἐποχῆς, χωρὶς νὰ λαμβάνει ὑπόψιν τὶς παραμέτρους τοῦ κράτους. Προτείνει ἕναν τρόπο ζωῆς, ποὺ ἔχει στόχο νὰ διαβρώσει τὰ ἥθη καὶ τὰ ἔθιμα τῶν Ἑλλήνων. Απαιτεῖται οργάνωση, γιὰ νὰ μὴν συμβοῦν τὰ χειρότερα: *«Καμία ἔρευνα. Οὐδεὶς ἔλεγχος. Οὐδεμία ὀργάνωσις. Κανένα πλάνο. Μετὰ ἀπ' ὅλα αὐτὰ θέλομεν νὰ ἀντιμετωπίσωμεν τὸν ἐπερχόμενον ΚΙΝΔΥΝΟΝ. Πῶς εἶναι δυνατόν;»*¹⁰⁷⁴

Ἡ ἐφημερίδα ὠστόσο, δὲν παραμένει μόνο σε προειδοποιήσεις γιὰ τὴν ἐπερχόμενη πολιτικὴ καταστροφὴ, ἀλλὰ καὶ στα προβλήματα ποὺ ἀφοροῦν στοὺς ἐργαζομένους καὶ κυρίως αὐτὰ τῶν ἀγροτῶν τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν τέλος, μιὰ ποὺ θὰ εφαρμοστοῦν αὐστηρὰ μέτρα ἀπὸ τὴν Κυβέρνηση στοὺς καπνοκαλλιεργητές, καθὼς ἔχουν δημιουργηθεῖ προβλήματα ἀπὸ τὴν υπερβολικὴ προσφορὰ καπνοῦ ποὺ ἡ ἐγχώρια ἀγορὰ δὲν μπορεῖ νὰ ἀπορροφήσει¹⁰⁷⁵

Ὡστόσο, στὴν πολιτικὴ σκηνὴ ἀπασχολοῦν ἐντόνως οἱ σχέσεις Ἑλλάδας- Κύπρου οἱ ὁποῖες εἶναι τεταμένες. Θλίψη προκαλεῖ ἡ διένεξη μεταξὺ Ἑλλάδας καὶ Κύπρου.

Δυστυχῶς, διαιωνίζεται τὸ ἐλάττωμα τῶν Ἑλλήνων νὰ ἀλληλοτρῶγονται. Μόνοι κερδισμένοι ἀπὸ τὴν κατάσταση αὐτῆ, εἶναι οἱ ἐχθροὶ τοῦ ἐλληνισμοῦ: *«Ἡ διχόνοια, τὸ ἀπαίσιον φυλετικὸν ἐλάττωμα τῶν Ἑλλήνων συγκλονίζει καὶ πάλιν τὸ Ἑλληνικόν. Τρίβουν ἀπὸ χαρὰν τὰς χεῖρας τῶν οἱ ἐχθροὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ».*¹⁰⁷⁶

Στὸ ἀρθρο τοῦ δικηγόρου, Κων. Κύρκου, γίνεται λεπτομερὴς παρουσίαση τοῦ τρόπου, με τὸν ὁποῖο ὁ Σπ. Μαρκεζίνης κατάφερε ὡς ἀποκλειστικὸς υπεύθυνος γιὰ τὴν οικονομία τοῦ κράτους, νὰ πετύχει τὴν ἀναζωογόνησίν τῆς, ἐπὶ Κυβερνήσεως Παπάγου. Ὄταν ἡ θέση τοῦ ἀρχισε νὰ ὑπονομεύεται, ἀποφάσισε νὰ ἀποχωρήσει γιὰ

¹⁰⁷³Ἡ Μικρά τῆς Ἐλασσόνο, Ζ,φ.179, 13.08.1966,σελ.1, *Ομόνοιαν καὶ ἐργασίαν*

¹⁰⁷⁴Ἡ Μικρά τῆς Ἐλασσόνο, Ζ,φ.180, 27.08.1966,σελ.1, *Τὸ καρκίνωμα*

¹⁰⁷⁵Ἡ Μικρά τῆς Ἐλασσόνο, Ζ,φ.167, 26.02.1966,σελ.1, *Ἡ γνώμη μας: Καλλιέργεια*

¹⁰⁷⁶Ἡ Μικρά τῆς Ἐλασσόνο, Ζ,φ.170,09.03.1966,σελ.1, *Ἡ γνώμη μας: Ἡ Διχόνοια*

λόγους ευθιξίας. Τώρα που η Ελλάδα βρίσκεται πάλι σε οικονομική κρίση, η ύπαρξη τέτοιων ανδρών στην εξουσία είναι αναγκαία για την ανάκαμψη της χώρας. Απαιτείται ψυχραιμία και ομόνοια: *«Επιβάλλεται να αποκλείσωμεν τὰς δεδοκιμασμένας πλέον άτραπούς και άπηλλαγμένοι τῶν \φανατισμῶν, να βαδίσωμεν ὅλοι, οἱ ἔθνικῶς σκεπτόμενοι, εἰς την γνωστήν πρό δεκατεσσάρων ἐτῶν λεωφόρον, εἰς τήν προμετωπίδα τῆς ὁποίας ἀναγράφονται σήμερον αἱ λέξεις: Προσοχή! Ἡ ἱστορία ἐπαναλαμβάνετα».*¹⁰⁷⁷

Στο φύλλο 185 της «Μικράς» δημοσιεύεται το άρθρο του Νικ. Μαμμωνά, με αφορμή την ψήφιση νέου εκλογικού Νόμου. Παρουσίαση της σημασίας, που έχει το εκλογικό σύστημα.¹⁰⁷⁸ για ένα κράτος. Έχουν γίνει μελέτες και δοκιμές για το ποιο είναι καλύτερο. Στην Ελλάδα το εκλογικό σύστημα αλλάζει κάθε φορά που προκηρύσσονται εκλογές, προς εξυπηρέτηση του κυβερνώντος κόμματος. Η κατάσταση αυτή έχει δημιουργήσει σύγχυση πολλές φορές, με αποτέλεσμα, άλλο κόμμα να επιλέγει ο λαός και άλλο τελικά να εκλέγεται: *«Παράδειγμα ὁ τραγελαφικός νόμος πού ἔγιναν οἱ ἐκλογές τοῦ 1956, με ἀποτέλεσμα τήν πλειοψηφία τοῦ λαοῦ να πάρη ἡ Δημοκρατική Ἐνωση, ἀλλά τήν πλειοψηφία τῆς Βουλῆς ἡ Ε.Ρ.Ε».*¹⁰⁷⁹

Συνέχεια του άρθρου του Νικ. Μαμμωνά στο επόμενο φύλλο της εφημερίδας. Στο μέρος αυτό συγκρίνει το πλειοψηφικό και το αναλογικό εκλογικό σύστημα. Το πλειοψηφικό εξασφαλίζει την πολιτική σταθερότητα, αλλά δεν αναδεικνύονται πάντα αυτοί, που ψήφισε ο λαός. Αντίθετα, με το αναλογικό είναι δυσκολότερο να υπάρξει νοθεία, αλλά δεν αναδεικνύονται συχνά σταθερές Κυβερνήσεις. Παράθεση παραδειγμάτων χωρών, στις οποίες εφαρμόστηκαν τα συστήματα αυτά. *«Μέ πλειοψηφικό δημιουργεῖται ἔντασις τῶν πολιτικῶν παθῶν ἐνῶ ἡ ἀναλογική συντελεῖ στην ἐκτόνωση. Στο ἀνέβασμα τῆς στάθμης τοῦ ἐκλογικοῦ ἀγῶνα βοηθάει τό πλειοψηφικό».*¹⁰⁸⁰ Ο Μαμμωνάς στο τελευταίο μέρος του άρθρου του υποστηρίζει,

¹⁰⁷⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ, φ.181, 10.09.1966,σελ.1, *Ελεύθερον Βήμα*

¹⁰⁷⁸ Τα εκλογικά συστήματα διακρίνονται σε δύο κατηγορίες : στο αναλογικό και στο πλειοψηφικό. Το αναλογικό σύστημα στηρίζεται στην κατανομή των εδρών σε όλους τους συνδυασμούς ή στο κάθε υποψήφιο μεμονωμένα, ανάλογα με την εκλογική του δύναμη. Το πλειοψηφικό στηρίζεται στην εκλογή των υποψηφίων, οι οποίοι προτιμήθηκαν από το σύνολο του λαού. Στο: Χρυσόγονος, Κ.(1996). *Εκλογικό σύστημα και Σύνταγμα*, Αθήνα- Κομοτηνή: Εκδόσεις Σάκκουλα, σελ.22

¹⁰⁷⁹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ,φ.185,05.11..1966,σελ.1, *Ελεύθερον Βήμα*.

¹⁰⁸⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ,φ.186, 19.11.1966, σελ.1,*Ελεύθερον Βήμα*

ότι με το αναλογικό σύστημα ο πολίτης μπορεί με την ψήφο του, να επιλέξει το κόμμα, που προτιμά, αλλά και τον βουλευτή της αρεσκείας του, ενώ με το πλειοψηφικό το κόμμα έχει την δύναμη να επιλέξει τους βουλευτές, που θα εκλεγούν. Συμπερασματικά, το εκλογικό σύστημα, που θα επικρατήσει πρέπει να είναι οριστικό, για να υπάρξει σταθερότητα. *«Νομίζουμε ότι επιβάλλεται ή καθιέρωση μόνιμου εκλογικού συστήματος, σύμφωνα με το γενικό συμφέρον του τόπου».*¹⁰⁸¹

Το τέλος του 1966 βρίσκει την Ελλάδα στη δίνη των απεργιακών κινητοποιήσεων, ως απότοκο της πολιτικής κρίσης. Ή «γνώμη μας», λαμβανομένης αυτής της κατάστασης τονίζει ότι ακόμα και με τις προειδοποιητικές απεργίες των εργαζομένων το κράτος δυσκολεύεται να λειτουργήσει ομαλά. Ανησυχία για την κατάσταση, που θα επικρατήσει αν η απεργία γίνει παρατεταμένη: *«Ποία θα είναι, όμως, ή εξέλιξις των πραγμάτων όταν αί προειδοποιητικά αυτά απεργία μετατραποῦν εἰς διαρκείας, αὐτό θά πρέπει να σπουδάζεται μετά μεγαλύτερας προσοχῆς ὑπό τῶν ἀρμοδίων κρατικῶν λειτουργῶν!..».*¹⁰⁸²

Το 1967, στα εθνικά πολιτικά θέματα της χώρας, η «Μικρά» αρχίζει με το άρθρο του Ελ. Γκούμα. Με αφορμή το σεμινάριο, που έλαβε χώρα στις 30/1- 8/2/67 από την ΠΑΣΕΓΕΣ προς ενημέρωση διαφόρων φορέων για την είσοδο της Ελλάδας στην Ε.Ο.Κ. και τις αλλαγές, που θα φέρει στην πολιτική, οικονομική και κοινωνική ζωή, παρουσιάζονται όλα τα πλεονεκτήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επαινείται ο Κ. Καραμανλής, που πρώτος αντιλήφθηκε τα οφέλη και συμφώνησαν μαζί του όλα τα κόμματα, πλην της Ε.Δ.Α. Μετά από την εξήγηση όλων των πλεονεκτημάτων στην γεωργική παραγωγή, καταλήγει στο συμπέρασμα, ότι οι πολιτικοί πρέπει να βιαστούν για την ομαλή ένωση της χώρας με την υπόλοιπη Ευρώπη: *«Ἡ ἀποδοχή καί ἐφαρμογή αὐτῆς τῆς κοινῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς θά ἔχη πολύ εὐνοϊκή ἐπίδρασι ἐπί τῆς Ἑλληνικῆς γεωργίας διότι τό καθεστῶς τό κοινοτικόν εἶναι εὐνοϊκότερο ἀπό τό σημερινό Ἑλληνικό καθεστῶς ἀπό ἀπόψεως τιμῶν καί προστασίας γιά τήν ομάδα αὐτῶν τῶν γεωργικῶν προϊόντων».*¹⁰⁸³

¹⁰⁸¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ, φ. 187, 03.12.1966, σελ. 1, *Ελεύθερον Βήμα*

¹⁰⁸² Η Μικρά της Ελασσόνας, Ζ, φ. 188, 17.12.1966, σελ. 1, *Η γνώμη μας: Αναστέλλεται η πορεία*

¹⁰⁸³ Η Μικρά της Ελασσόνας, Η, φ. 193, 04.03.1967, σελ. 1, *Ελεύθερον Βήμα*

Ωστόσο, πέρα από τη θετική εξέλιξη της ένταξης της χώρας στην επονομαζόμενη τότε Ε.Ο.Κ., τονίζεται η χαώδης η κατάσταση, που επικρατεί στην πολιτική σκηνή της χώρας και στις ενδεχόμενες εκλογές τον Μάιο, με την αντίστοιχη προεκλογική κίνηση των πολιτευτών στην Ελασσόνα. Το κλίμα αυτό σχολιάζει η στήλη, «Εύθυμα και Σοβαρά»: «Ο κ. Ροδόπουλος διερωτώνται και με ρωτούν γιατί μέχρις τούδε δεν έχουμε εμφάνισιν. Πράγματι απορίας άξιον. Σήμερα πάλιν θα καταφθάσουν τα καραβάνια των πολιτευτών».¹⁰⁸⁴

Το άρθρο της εφημερίδας, «Κυβέρνησις και πολιτική», τονίζει ότι οι πολιτικοί ενδιαφέρονται μόνο για τα προσωπικά τους συμφέροντα και τα κόμματα μάχονται μεταξύ τους για την κατάληψη της εξουσίας, αδιαφορώντας για τη χώρα. Ανάλογες καταστάσεις έχουν υπάρξει και στο παρελθόν. Η αξιοπιστία του Τύπου έχει χαθεί και οι πολίτες ψηφίζουν βάσει πελατειακών σχέσεων. Για τον λόγο αυτό, επιβάλλεται η άνοδος Κυβέρνησης «Εθνικής Σωτηρίας», για την αποκατάσταση της τάξης. Στις εκλογές του Μαΐου, αν θα διεξαχθούν, είναι σίγουρο πως δεν θα προκύψει αυτοδύναμη Κυβέρνηση: «Δυνατόν είναι να προκηρυχθῶν ἐνωρίτερον ἢ και να ἀναβληθῶν δι' ἀργότερον. Πάντως, ἂν θά γίνων με τά πάμπολλα κόμματα, δέν πρόκειται να προκύψη αὐτοδύναμος κυβέρνησι».¹⁰⁸⁵

Δημοσιεύεται επίσης άρθρο του Κ. Κύρκου, με θέμα τις επικείμενες εκλογές. Ο Μαρκεζίνης υποστηρίζει, ότι πρέπει να γίνει ένωση των εθνικών δυνάμεων, «εθνικόν μέτωπον», ώστε η νίκη στις εκλογές να είναι σίγουρη. Ωστόσο στην πρόταση αυτή αντιτάσσονται ορισμένοι εθνικόφρονες, που φοβούνται την εμφάνιση διχόνοιας μεταξύ των Ελλήνων. Όμως αυτή, υπάρχει ήδη από τον Εμφύλιο Πόλεμο και οι εθνικόφρονες δεν το έχουν ξεχάσει. Στην συνάντηση Μαρκεζίνη – Καραμανλή στο Παρίσι αποφασίστηκε, ποιος πρέπει να είναι ο δρόμος για την επικράτηση στις εκλογές: «Βλέπομεν ἐπίσης ὅλοι μας, ὅτι μόνον ἡ κάθοδος εἰς τὰς ἐκλογάς ὑπό πολιτικόν σχῆμα εὐρύτατον – καλῶπτον οὐσιαστικῶς ὀλόκληρον τον χῶρον τοῦ Ἐθνικοῦ Μετώπου – θα ἤμποροῦσε να συντελέση εἰς το να ἐπικρατήσωμεν ἐκλογικῶς τῶν ἀντιπάλων μας»¹⁰⁸⁶

¹⁰⁸⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Η, φ.194, 18.03.1967, σελ.2, *Εύθυμα και Σοβαρά*

¹⁰⁸⁵ Η Μικρά της Ελασσόνας, Η,φ.195, 01.04.1967, σελ.1, *Κυβέρνησις και Πολιτική*

¹⁰⁸⁶ Η Μικρά της Ελασσόνας, Η, φ.195, 01.04.1967, σελ.1, *Ελεύθερον Βήμα*

Στα ίδια πλαίσια κινείται και το άρθρο του δικηγόρου- πρ. Βουλευτή, Χρ. Κόρακα, ο οποίος αναφέρει πως με την άνοδο της Ε.Κ. στην εξουσία, η Ελλάδα αναζωογονήθηκε σε όλους τους τομείς της και επέστρεψε η Δημοκρατία. Με την αλλαγή αυτή θίχτηκαν τα συμφέροντα του παλιού καθεστώτος και έτσι προκλήθηκε πολιτική κρίση, ένα πραξικόπημα τριών σταδίων, που κορυφώθηκε με την ανάμειξη του βασιλιά. Η καταπάτηση των δικαιωμάτων του λαού δε θα συνεχιστεί. Ο κόσμος βρίσκεται ήδη στους δρόμους και διεκδικεί. Η Ε.Κ. θα παραμείνει ενωμένη, παρά τις προσπάθειες της δεξιάς για διάλυσή της: *«Όμως αί δυνάμεις τοῦ σκοτοῦ, ἡ οἰκονομική ὀλιγαρχία, τὰ ὀργανωμένα ντόπια καί ξένα συμφέροντα, οἱ κύκλοι τῆς ἀνωμαλίας δεν εἶχαν παραιτηθῆ τοῦ σκοποῦ νά κρατήσουν ὅπωςδῆποτε ὑπό τον ἥλεγχό τους την Ἑλλάδα».*¹⁰⁸⁷

Η «Μικρά» δημοσιεύει το τηλεγράφημα του Γεωργίου Παπανδρέου στον Βουλευτή, Χρ. Κόρακα, στο οποίο του μηνύει πως είναι σίγουρος, ότι η Ε.Κ. θα επικρατήσει στις εκλογές του Μαΐου του 1967.¹⁰⁸⁸ Παρόλο αυτά, τα γεγονότα προλαβαίνουν τις εξελίξεις των εκλογών. Η «Μικρά» δημοσιεύει πως ήταν αναπόφευκτη ήταν η επέμβαση του Στρατού για την αποκατάσταση της τάξης στην χώρα. Η πολιτική κρίση, που επικρατούσε δεν άφηνε άλλα περιθώρια. Η «Μικρά» είχε προβλέψει αυτή την εξέλιξη και είχε προειδοποιήσει τους πολίτες. Προς απόδειξη των ισχυρισμών της παραθέτει τα σχετικά αποσπάσματα από τα προηγούμενα φύλλα της: *«Αδιέξοδον λοιπόν. Ἡ πολιτική ζωή μας εἶχεν ἐκτραχειλισθῆ. Τά κομματικά πάθη μᾶς εἶχον τυφλώσει και ὅταν πλέον ὁ πολιτικός κόσμος δεν εἶχεν τό θάρρος να δώση την ὀρθήν λύσιν, ὁ Στρατός ἐπεμβαίνει καί δίδει την λύσιν».*¹⁰⁸⁹

Μπορεί η πολιτική κατάσταση να άλλαξε άρδην με την «Επανάσταση», η χώρα όμως εξακολουθεί να στερείται υποδομών. Τα έργα, όπως οι δρόμοι της Επαρχίας πρέπει να βελτιωθούν. Ωστόσο, ο λαός δεν πρέπει να περιμένει καρτερικά από το κράτος να διορθώσει τα πάντα. Οι ίδιοι οι πολίτες οφείλουν να βοηθήσουν τον τόπο τους με την προσωπική τους εργασία. Άλλωστε, όπως και η Εθνική Κυβέρνηση διακηρύττει χρειάζεται μόχθος και πίστη στην πατρίδα και τον Χριστό, για να έρθει η ανάπτυξη: *«Ἡ Ἐθνική Κυβέρνησις διδάσκει ὅτι μόνον με την Ἐργασίαν και την Ἐθνοπρέπειαν ἐπιτυγχάνονται τά μεγάλα ἔργα καί ὁ Χριστιανισμός λέει ὅτι ἡ πίστις καί*

¹⁰⁸⁷ Η Μικρά της Ελασσόνας, 8^ο φ. 196, 15.04.1967, σελ. 1, Ελεύθερον Βήμα

¹⁰⁸⁸ Ο.π., σελ. 2, Η γνώμη μας: Τηλεγράφημα

¹⁰⁸⁹ Ο.π., Το μοιραίον

ή αγάπη οικοδομοῦν τά μεγάλα και τά ώραϊα». ¹⁰⁹⁰ Ο Υπουργός Προεδρίας της Κυβερνήσεως, Παπαδόπουλος σε ομιλία του δήλωσε επίσης, ότι ο Τύπος κινδυνεύει να χάσει την αξιοπιστία του και να γίνει ολοκληρωτικά υποχείριο διάφορων συμφερόντων, αφού χρηματοδοτείται από το δημόσιο, τα κόμματα και ιδιώτες, που τον ελέγχουν. ¹⁰⁹¹

«Η Επανάσταση της 21^{ης} Απριλίου» μπορεί να έγινε με την επέμβαση του Στρατού, είχε όμως την συγκατάθεση του Λαού, αναφέρει χαρακτηριστικά η εφημερίδα για την επιβολή της δικτατορίας του 1967. Γι' αυτό και η πλειοψηφία του συμμετέχει στον Αγώνα της Κυβέρνησης για την πρόοδο της χώρας. Οι περισσότεροι πολίτες έχουν συνειδητοποιήσει ότι με την Επανάσταση πραγματοποιήθηκε και η Παλιγγενεσία του Έθνους. Ορισμένοι μόνο αδυνατούν να καταλάβουν την Αναγέννηση της Ελλάδας και είναι προσκολλημένοι στο παρελθόν. Αυτό δεν είναι όμως πρόβλημα, καθώς η Κυβέρνηση θα βοηθήσει όλους τους Έλληνες να εξέλθουν από την αχρειότητα του παρελθόντος: *«Ό σκοπός άλλωστε τῆς Ἐθνικῆς Ἐπαναστάσεως εἶναι να δώση την εὐκαιρίαν εἰς πολλούς νά συνέλθουν ἀπό την μέθην τῆς φαυλότητος. Ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι ὅλοι συντόμως θά συνέλθουν και θα ἐργασθοῦν διά την Ἐθνικὴν Ἀναγέννησιν».* ¹⁰⁹² Επιβάλλεται η υλοποίηση του Νόμου του «πόθεν ἔσχες», καθώς έτσι θα αποκαλυφθούν όλα τα ανομήματα των προηγούμενων Κυβερνήσεων ¹⁰⁹³

Με τη δημοσίευση του άρθρου: «Τακτική και Ενέργεια» στη «Μικρά», γίνεται η περιγραφή της πολιτικής και κοινωνικής εξαθλίωσης, που επικρατούσε στην χώρα,

πριν «την επανάσταση της 21^{ης} Απριλίου», όπως χαρακτηριστικά αναφέρει η εφημερίδα, όπου οι δολοπλοκίες, οι καταχρήσεις και τα σκάνδαλα κυριαρχούσαν. Τη λύση σε αυτήν την αχρειότητα έδωσε η Επανάσταση της 21^{ης} Απριλίου: *«Αὐτή ἦτο ἡ κατάστασις μέχρι τῆς πρωΐας τῆς 21^{ης} Ἀπριλίου. Και εὐτυχῶς πού ἡ Ἐθνικὴ Ἐπανάστασις πρόλαβε. Διότι ὑπῆρχε ἡ περίπτωσις τό «Χάος», να σβήση και τό λιγοστό φῶς πού παρέμεινε εἰς την Ἑλλάδα: Εὐτυχῶς ὅμως το φῶς ἐπεβλήθη καί μαζί ἔλαμψε καί ἡ Ἀλήθεια καί διέλυσε τά σκότη τοῦ ψεύδους & μίσους».* ¹⁰⁹⁴

¹⁰⁹⁰ Η Μικρά της Ελασσόνας, 8°, φ.198, 29.07.1967, σελ. 1, *Δικά μας*

¹⁰⁹¹ Η Μικρά της Ελασσόνας, 8°, φ.197, 15.07.1967, σελ.1, *Η γνώμη μας: Καντές αλήθειες*

¹⁰⁹² Η Μικρά της Ελασσόνας, 8°, φ.199, 12.08.1967, σελ.1, *Η Προσαρμογή*

¹⁰⁹³ Ο.π., *Η γνώμη μας: Πόθεν ἔσχες*

¹⁰⁹⁴ Η Μικρά της Ελασσόνας, Η, φ.200, 26.08.1967, σελ.1, *Τακτική και Ενέργεια*

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η μελέτη του τοπικού αρχείου της εφημερίδας: « Η Μικρά της Ελασσόνας», έδωσε αφορμή για συζήτηση, γύρω από την εκπαιδευτική, κοινωνική και πολιτική κατάσταση της Ελασσόνας, την περίοδο στην οποία αναφέρεται η παρούσα εργασία, καθώς και για τον ρόλο του δημοσιογράφου και εκδότη της, Γιάννη Αδάμου.

Η εφημερίδα, η «Μικρά της Ελασσόνας» αποτελεί ιστορική πηγή, αφού αποτυπώνει με παραστατικό και γλαφυρό τρόπο τη διαμόρφωση της κοινωνίας της μικρής αυτής επαρχίας, τη χρονική περίοδο 1959-1967. Ωστόσο, η οπτική που αυτή παρουσιάζει, μπορεί να χαρακτηριστεί μονόπλευρη και μονοδιάστατη, καθώς αναφέρει τα γεγονότα της κοινωνίας και της πολιτικής σκηνής, μέσα από τη διαμεσολαβημένη ματιά και οπτική του Γιάννη Αδάμου.

Η τοπική αυτή εφημερίδα αποκτά από την πρώτη στιγμή της εμφάνισής της στα δημοσιογραφικά πράγματα, πολιτικό λόγο και ρόλο, μέσα από την ιδεολογική-πολιτική τοποθέτηση του εκδότη της, ο οποίος ουσιαστικά καθόριζε την πολιτική της ταυτότητα. Η «Μικρά της Ελασσόνας» αποτελεί ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα του τοπικού Τύπου, του οποίου τα θέματα διαμορφώνονται και καθορίζονται από την προσωπικότητα του εκδότη, την ιδεολογία του, την κομματική του ταυτότητα και τοποθέτηση- στην δεξιά παράταξη εν προκειμένω- αλλά και από τους στόχους , τα οράματα, τις επιδιώξεις που ο ίδιος θέτει σε προσωπικό και κοινωνικό επίπεδο.

Η ισχυρή και πολυσύνθετη προσωπικότητα του Γιάννη Αδάμου, αποτυπώνεται σε όλο το φάσμα της κοινωνικής, πολιτικής και εκπαιδευτικής πραγματικότητας της Ελασσόνας. Είναι ο εκδότης που διαμορφώνει την πολιτική της εφημερίδας του και τους στόχους της, η οποία αναμφισβήτητα δεν αντανάκλασε τόσο τις απόψεις και την ιδεολογία των άλλων, αλλά περισσότερο εξέφραζε τις δικές του πολιτικές επιλογές. Ασκούσε πολιτική επιρροή μέσα από τα θέματα που επέλεγε να δημοσιεύει. Ο ίδιος ήταν δεξιών πεποιθήσεων και σφοδρός αντικομμουνιστής. Ο πολιτικός του

λόγος αποτελούσε υπολογίσιμη δύναμη και μάλιστα σε μία κοινωνία, στην οποία υπερίσχυε πολιτικά, η αριστερή παράταξη. Δε δίσταζε να έρχεται αντιμέτωπος με τοπικούς πολιτικούς παράγοντες, αντίθεση ωστόσο η οποία μπορεί να πήγαζε και να γιγαντώνονταν και λόγω της διαφορετικής κομματικής του ταυτότητας. Ακόμη, δε δίσταζε να εναντιώνεται με ισχυρά πολιτικά πρόσωπα, της δικής του πολιτικής παράταξης, όταν έκρινε σκόπιμο, όπως με τον αρχηγό της Ε.Ρ.Ε., Κ. Καραμανλή ή τον Κ. Ροδόπουλο, τον πρόεδρο, επί σειρά ετών, της Βουλής, ή ακόμη και να δημοσιεύει στην εφημερίδα άρθρα που εξέφραζαν διαφορετικές πολιτικές απόψεις. Η στήριξή του στο δικτατορικό καθεστώς, που επιβλήθηκε στη χώρα στις 21 Απριλίου του 1967, πήγαζε από το γεγονός ότι ήταν υπέρμαχος του αστικού κοινοβουλευτικού βίου της χώρας, Θεωρούσε πως μία κυβέρνηση αυτού του είδους, θα οδηγούσε τη χώρα στην αποκατάσταση της ομαλότητας και στην ηρεμία.

Ο Γ. Αδάμου δε συνέβαλε μόνο στην πολιτική διαμόρφωση του τόπου του με τη δημοσιογραφική του πένα, αλλά και στη διαμόρφωση της κοινωνίας και των ζυμώσεων που ακολουθούσαν μέσα από την ανάδειξη των σοβαρών της ζητημάτων, αλλά κυρίως μέσα από την ενεργοποίηση, για την επίλυση των σοβαρών θεμάτων της Επαρχίας, όχι μόνο των απλών πολιτών, αλλά κυρίως των ιθυνόντων του τόπου. Η αγάπη του για την ιδιαίτερη πατρίδα του, την Ελασσόνα, διαφαίνεται από την προσπάθειά του, όχι μόνο να συμβάλλει στην ανανέωσή της, με τη δημιουργία κοινοτικών έργων, στην ανάδειξη και επίλυση των σοβαρών προβλημάτων που αφορούσαν στην καθημερινότητα των πολιτών, αλλά κυρίως με την προσωπική του δράση και επιστράτευση όλων των γνωριμιών του, προς την κατεύθυνση δημιουργίας νομού Ελασσόνας, γεγονός που θα οδηγούσε στην αναβάθμιση της επαρχίας ολόκληρης.

Η υψηλή του μόρφωση, καθώς και η αγάπη του για την παιδεία αντανακλάται μέσα από τις προσπάθειες που καταβάλλει για την προβολή και επίλυση σημαντικών εκπαιδευτικών θεμάτων, όπως η δημιουργία νέων σχολικών κτιρίων και ο διορισμός περισσότερων εκπαιδευτικών, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η αγωγή των μαθητών και η λειτουργική διδασκαλία. Ανάλογη ήταν η αγάπη και το ενδιαφέρον για την ανάδειξη της Ιστορίας και του πολιτισμού, που διαφαίνεται μέσα από τη θεματολογία της «Μικράς», καθώς προβάλλονται σημαντικοί ιστορικοί σταθμοί και πρόσωπα για τη χώρα. Επίσης, καταγράφονται προσπάθειες για την πνευματική ανέλιξη των

κατοίκων, μέσα από τη συγγραφή βιβλίων και την προώθησή τους στο κοινό, τη διεξαγωγή σεμιναρίων, εκπαιδευτικών συνεδρίων, στα οποία πρωτοστατούσε ο εκδότης της «Μικράς», διαλέξεων, θεατρικών παραστάσεων, με βασικά θέματα το αρχαίο ελληνικό πνεύμα, την παράδοση του τόπου, την παρουσίαση των έργων διαφόρων ποιητών και λογοτεχνών.

Αναντίρρητα, θα είχε ιδιαίτερο ενδιαφέρον η μελέτη και άλλων τοπικών εφημερίδων της Ελασσόνας, διαφορετικών πολιτικών αποχρώσεων, αν υπήρχε αυτή η δυνατότητα, ώστε να σχηματιστεί μία πληρέστερη εικόνα και ταυτόχρονα θα δινόταν η δυνατότητα να διαπιστωθεί, αν η καταλυτική επίδραση της προσωπικότητας ενός εκδότη, όπως αυτή του Γιάννη Αδάμου θα είχε την ίδια δυναμική και σε άλλες περιπτώσεις.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Cannadine, D. (2007). Τι είναι ιστορία σήμερα; Επιμέλεια David Cannadine. Μετάφραση Κώστας Αθανασίου. Αθήνα: Νήσος

Clark, V., Braun, V. & Hayfield, N. (2015).” Thematic analysis, In J. Smith (Ed.). Qualitative psychology A practical guide to research methods”. 3rded, London: Sage, σελ.:222-248

Clogg, R. (2003). Συνοπτική ιστορία της Ελλάδας 1770-2000. Αθήνα: Κάτοπτρο, σελ.171, 173,174-176, 183-185

Cohen Louis, Manion Lawrence/μετάφραση Χρυσούλα Μητσοπούλου, Μάνια

Φιλοπούλου.(2000). *Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας*. Αθήνα: Μεταίχμιο

Αδάμου, Γιάννης (1962). *Η μάχη της Ελασσόνας, Ελασσών: Η Μικρά της Ελασσόνας*

Αδάμου ,Ι. (1975). *Η Τριακονταετία του Γυμνασίου Ελασσόνας 1945-1975. Ελασσών: Έκδοσις Εφημερίδος, «Η Μικρά» της Ελασσόνας»*

Αδάμου, Γιάννης (1985). *Αρχαία Νομίσματα της Περιοχής Ελασσόνας, Ελασσόνα: Έκδοση εφημερίδας, «Η Μικρά της Ελασσόνας»*

Αδάμου, Γιάννης. (1991). *Μαρτυρολόγιο της Ελασσόνας, Ελασσόνα: Έκδοση Εφημερίδας, «Η Μικρά της Ελασσόνας»*

Αδάμου, Γιάννης. (1997). *Το Πύθιον (Σέλλος) στο πέρασμα των αιώνων, Πύθιο: Κοινότητα Πυθίου, σελ.121-123*

Αλιβιζάτος, Ν. (2013). *Το Σύνταγμα και οι εχθροί του στη Νεοελληνική Ιστορία 1800-2010, Αθήνα: ΠΟΛΙΣ,σελ. 382*

Αντωνίου, Αντώνης. (2018). *Εγκυκλοπαιδικό Βιογραφικό Λεξικό Νεότερης Θεσσαλικής Ιστορίας, Αθήνα: Μεταίχμιο*

Βαϊνά, Α.(2008). *Θεωρητικό πλαίσιο της Τοπικής Ιστορίας για τον εικοστό πρώτο αιώνα. Αθήνα: Gutenberg*

Βακαλόπουλος, Απ. (1998). *Νέα Ελληνική Ιστορία 1204-1985*,σελ.446-454.
Θεσσαλονίκη: Βάνιας

Βέλκος, Γρ. Παν. (1980). *Η Επισκοπή Δομένικου και Ελασσόνας, Ελασσόνα: Ιερά
Μητρόπολη Ελασσόνας, σελ.19-22*

Βέλκος, Γρηγόριος, Σχολικός Σύμβουλος Περ. Ελασσόνας (1998). *Η εικόνα που
παρουσίασαν τα Δημοτικά Σχολεία της Περιφέρειας Ελασσόνας τα τελευταία εκατό
χρόνια 91894-1994*),Ελασσόνα

Βουρνάς, Τ. (2013). *Ιστορία της Νεότερης και Σύγχρονης Ελλάδας, (τόμος τέταρτος)*
Αθήνα: Πατάκης ,σελ104-117, 210-212, 248-249.

Γεωργιάδου, Νικ. (1995). *Θεσσαλία, Λάρισα: Έλλα, σελ.172-173*

Γρηγοριάδης, Σ..(2010). *Ιστορία της σύγχρονης Ελλάδας 1941-1974, Αθήνα:
POLARIS, σελ: 679-680*

Διδασκάλου Θεανώ. (2010). *Ελασσόνα Ιστορία –Πολιτισμός Εκπαιδευτική Προσέγγιση,
Θεσσαλονίκη, σελ.44*

Δημαράς, Α. (1986). *Η μεταρρύθμιση που δεν έγινε, Αθήνα: Νέα Ελληνική Βιβλιοθήκη,
τομ. Β΄ ,σελ.269-274*

Δεμερτζής, Ν. (1996). *Τοπική Δημοσιότητα και Επαρχιακός Τύπος στην Ελλάδα.*
Αθήνα: Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος.

Ευαγγελοπούλου, Σπ. (1987). *Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης*, Αθήνα: ΔΑΝΙΑ, τόμ. Β',σελ. 269-274

Ζαρζώνης, Βασίλειος, (2012). *Η πορεία της Ελασσόνας από την αποχώρηση των κατοχικών δυνάμεων μέχρι σήμερα, στο: 100 Χρόνια Ελευθερίας, Ελασσόνα 1912-2012, Δήμος Ελασσόνας, σελ.73-75*

Ζαρζώνης, Γιώργος, (2012). *Η πορεία της Ελασσόνας από την αποχώρηση των κατοχικών δυνάμεων μέχρι σήμερα, στο: 100 Χρόνια Ελευθερίας, Ελασσόνα 1912-2012, Δήμος Ελασσόνας*

Θελάδα, Εύα / Μετάφραση: Αλεξανδροπούλου Παναγιώτα. (2010). *Ειρήνη, η ασυμβίβαστη Πριγκίπισσα*, Αθήνα: Φερενίκη

Ιορδανίδης, Γ. (2005). *Ο θεσμός του επιθεωρητή στην ελληνική εκπαίδευση: Ιστορική επισκόπηση της πορείας του θεσμού. Πρακτικά του 3^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Ιστορίας της Εκπαίδευσης. Πάτρα, 2005. Ανακτήθηκε Οκτώβριος, 2020 από: <http://www.eriande.elemedu.upatras.gr/eriande/synedria/synedrio3/praltika%2011/iordanidis.htm>*

Ιωσηφίδης, Θ. (2008). «Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες», 2^ηέκδ, Αθήνα: Κριτική, σελ.11

Ιστορία του Ελληνικού Έθνους (1974), Τόμος ΙΓ, Εκδοτική Αθηνών Α.Ε.,Αθήνα,σελ. 390

Καγκελάρης, Ν. (2013). Βασίλη Κωνσταντόπουλου Στοιχεία Λαϊκού πολιτισμού μέσα από την αφήγησή του , Αθήνα: Βιβλιοεπιλογή, σελ.17-18

Καλύβας, Στ. (2015). Καταστροφές και Θρίαμβοι. Οι 7 κύκλοι της σύγχρονης Ελληνικής Ιστορίας, Αθήνα: Παπαδόπουλος, σελ, 184.

Καραγιάννης, Γ. (1997). Εκκλησία και Κράτος 1833-1997. Αθήνα: Το Ποντίκι

Καραχάλιος, Χρ. (1959). Αρχαιολογικός και Τουριστικός Οδηγός Επαρχίας Ελασσόνας, Λάρισα: Θεοδ. Ιωαννίδη

Καψωμένος, Ερ. (1994). Η Ελληνική Λογοτεχνία την Πρώτη Μεταπολεμική Περίοδο 1945-1967 στο Η Ελληνική Κοινωνία κατά την Πρώτη Μεταπολεμική Περίοδο (1945-1967). Αθήνα: Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα

Κελέσης Αλέξανδρος. (1998). Η Ελασσόνα μέσα από τους αιώνες στο: Πολιτιστικός Οργανισμός Δήμου Ελασσόνας, Ελασσόνα: Ελευθέρια, σελ.20

Κόκκινος, Γ. (1998). Από την Ιστορία στις Ιστορίες. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα

Κολιόπουλος, Ι. (2002). Ιστορία της Ελλάδος από το 1800: η διαμόρφωση και η άσκηση της εθνικής πολιτικής, Τεύχος Β,. Θεσσαλονίκη: Βάνιας, σελ.362-363, 365-367

Κούκουνας, Δημοσθένης (2008). Η Εκκλησία της Ελλάδος 1941-2007, Από τον Δαμασκηνό στον Χρυστόδουλο, Αθήνα: Μέτρον

Κούνδουρος, Ρ.(1974). *Η ασφάλεια του καθεστώτος: πολιτικοί κρατούμενοι και τάξεις στην Ελλάδα 1924-1974*, Αθήνα :Καστανιώτης, σελ. : 158-161

Κωστής, Κ. (2016). *Τα κακομαθημένα παιδιά της ιστορίας. Η Διαμόρφωση του Ελληνικού Κράτους 18^{ος} -21^{ος} Αιώνας*, Αθήνα: Πατάκη , σελ. 703-732,745-753

Λάζαρης Κων/νος (2002). «*Ιερά Μονή Παναγίας Ολυμπιωτίσσης*». Ελασσόνα: *Ιερά Μονή Παναγίας Ολυμπιωτίσσης*

Λεοντσίνης, Γ. (1996). *Διδακτική της Ιστορίας. γενική –τοπική ιστορία και περιβαλλοντική Εκπαίδευση*, Αθήνα, σελ. 53-59

Λιβεράτος, Δ.(2003). *Η κίνηση των 115. Κοινωνικοί Αγώνες 1962-1967*, Αθήνα: Προσκήνιο

Λιναρδάτος, Σπ. (2010). *Από τον Εμφύλιο στη Χούντα. Τόμος Δ' 1963-1967*, Αθήνα: Το Βήμα Βιβλιοθήκη, σελ.354-355, 384

Λούλης, Κ.(2015). *Η επιβίωση της Ελλάδας μέσα από διαδοχικά θαύματα. Σελίδες ακμής και παρακμής της νεοελληνικής ιστορίας.*, Αθήνα: Ψυχογιός, σελ.,216, 220-222

Μπασάντης, Δ. (2002). *Ο Ημερήδιος Τύπος. Από τον 18^ο στον 21^ο αιώνα*. Αθήνα: Οδυσσέας

Μπουζάκης, Σ. (1991). Νεοελληνική Εκπαίδευση, Αθήνα: Gutenberg, σελ.100-104

Μπουζάκης, Σ.(1994). Εκπαιδευτικές Μεταρρυθμίσεις στην Ελλάδα, Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Γενική και Τεχνικοεπαγγελματική Εκπαίδευση, Τόμος Β'Μεταρρυθμιστικές Προσπάθειες 1959, 1964, 1976/77, 1985, 1997/98, Αθήνα: Gutenberg, σελ.167-168–

Μπούμπας, Αν. Σπυρίδων.(1993). Περραιβία, (Επαρχία Ελασσόνας), Η Συμβολή της στην Ιστορική πορεία της Ελλάδος Αθήνα: Ειδική Εκδοτική, σελ.11

Νικολακόπουλος, Ηλ. (2000). Η Καχεκτική Δημοκρατία, Κόμματα και Εκλογές 1946-1967, Αθήνα: Πατάκης (πρόλογος)

Προβατάς, Αλκιβιάδης, (2003). Πολιτική Ιστορία της Ελλάδος 1821-2002, Νομοθετικά και Εκτελεστικά Σώματα, Αθήνα: Ελληνικός Συνεκδοτικός Οργανισμός, σελ. 639,666

Ρίχτερ, Χάιντς (2011). Ιστορία της Κύπρου, τόμος δεύτερος (1950-1959), Αθήνα: Εστία

Σκλαβούνης, Γ. (1995). Ιστορία του τύπου, Αθήνα: ΕΛΛΗΝ,σελ. 18

Σκαμινάκης, Αντώνης (2005).Ο Ημερήσιος Τύπος της Περιφέρειας Ιστορία και Προοπτικές στο: Ο Ελληνικός Τύπος 1784 έως σήμερα. Ιστορικές και Θεωρητικές

Προσεγγίσεις, Αθήνα: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών,σελ.261-262

Τσάτσος, Κωνσταντίνος (1989). Ο Άγνωστος Καραμανλής, Μία Προσωπογραφία, Αθήνα: Πολιτεία, σελ. 185-189

Τσουκαλάς, Κ. (1981). Η Ελληνική Τραγωδία: Από την Απελευθέρωση ως τους συνταγματάρχες, Αθήνα: νέα σύνορα, Λιβάνης,σελ.193

Φραγκουδάκη, Α. (1985). Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης: Θεωρίες για την κοινωνική ανισότητα στο σχολείο, Αθήνα: Παπαζήση,ς σελ.23-36.

Φράγκος, Δ. (1980). Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ελλάδας, εξελίξεις και προοπτικές, Αθήνα: Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, σελ. 53

Χαραλαμπίκης, Ι. (1980). Το Ελληνικό Εκπαιδευτικό Σύστημα, Αθήνα: Ηλίας Καμπανάς, σελ.27

Χρυσόγονος, Κ.(1996). Εκλογικό Σύστημα και Σύστημα ,Αθήνα – Κομοτηνή: Εκδ. Σάκκουλα

Ψυρούκης, Ν.(1983). Ιστορία της Σύγχρονης Ελλάδας (1940-1967),. Αθήνα: Επικαιρότητα, σελ. 228, 229-237-239, 388-389

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Γιάννης Στογιαννίδης (2007). *Ο κόσμος των οικοδόμων στις πρώτες μεταπολεμικές δεκαετίες. Μεταπτυχιακή εργασία. Βόλος: Τμήμα Ιστορίας Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, σελ.68*

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Τεύχος 43^ο, Σεπτέμβριος 1997, Τρούπης, Γ,(1997). *Βιογραφικά στοιχεία του Γιάννη Αδάμου, Περιοδικό ΜΟΡΙΑΣ, σελ.59-61*

Πλάτανος, Β.(2001). «Φύγαν για πάντα από κοντά μας τέσσερις επιφανείς πνευματικοί άνθρωποι, Αδάμος Ι., Γκούμας Ελ., Λάλος Ελ., Παπανικολάου Ν.», Περιοδικό, *Ελασσονίτικα Γράμματα, Τεύχος 3^ο, Μάρτης 2001, σελ.26*

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων (2009). *Για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία. Πρόεδροι της Βουλής, Γερουσίας και Εθνοσυνελεύσεων 1821-2008. Στη <https://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/8c3e9046-78fb-48f4-bd82-bbba28ca1ef5/Proedroi.pdf>, σ.401-403, ημ.αν. 03.09.2020*

Μπουκάλας, Π. (2015). *Ο Τύπος ως συμπαραγωγός της Ιστορίας. Ανακτήθηκε από Καθημερινή: <http://www.Kathimerini.gr/808012/opinion/epikairothta/politikhotypos-ws-symparagogs-ths-istorias>, ημ.αν. 19.07.2020*

Χρήστος Αναστασίου. (2019). *Αγροτική, Κοινωνική Ασφάλιση. Ανακτήθηκε από Καθημερινή στο: https://www.kathimerini.gr/resources/toolip/doc/2019/07/04/1961_07_20.pdf, ημ.αν.23-10-2020*

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΙΒΕΣ

Ζάγκος, Χ. Δ. (2010). Οι κοινοβουλευτικές εκλογές στη Φλώρινα(1926-2009). Εκλογικές συμπεριφορές. Πολιτική ιδεολογία μέσα από τον τοπικό Τύπο. Διδακτορική Διατριβή. Φλώρινα: Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών

ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΟ

Συλλογικό Έργο/Μετάφραση: Κίτσος Κωνσταντίνος, (1983). Οι μεγάλοι παιδαγωγοί. Οι μεγάλοι παιδαγωγοί. Από τον Πλάτωνα και τον Σωκράτη, ως το Τζον Ντιούι και τη Μαρία Μοντεσσόρι, Αθήνα: Γλάρος, σελ.342-364

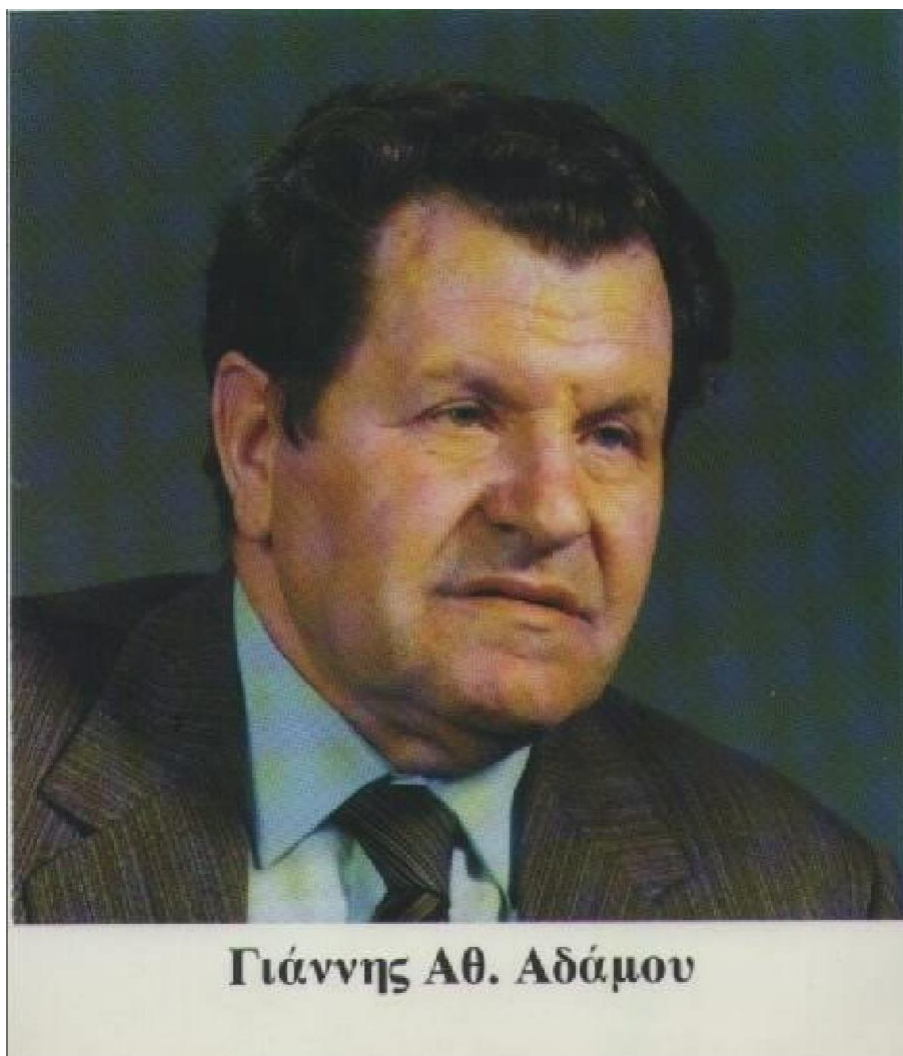
ΝΟΜΟΙ

Ν. Δ. 3971/195 (Φ.Ε.Κ. 187/τ. Α'7-9-1959) « Περὶ Τεχνικῆς καὶ Επαγγελματικῆς Ἐκπαιδευσεως, Ὁργανώσεως τῆς Μέσης Ἐκπαιδευσεως καὶ Διοικήσεως τῆς Παιδείας»

Ν. Δ. 3973/1959 (Φ.Ε.Κ. 187/τ. Α'7-9-1959) «Περὶ Ἐνοποιήσεως καὶ Συντονισμοῦ τῆς Διοικήσεως τῆς Επαγγελματικῆς Ἐκπαιδευσεως»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

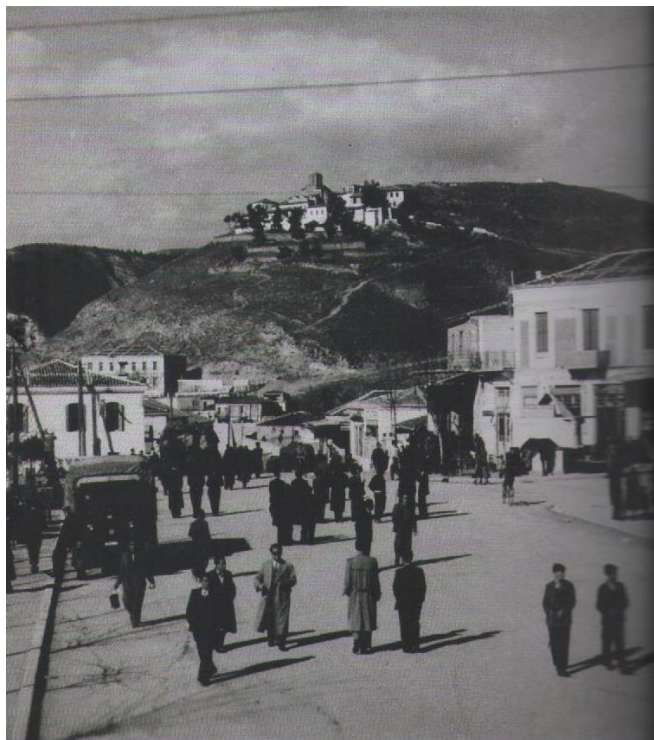
Φωτογραφίες του εκδότη-δημοσιογράφου Γιάννη Αδάμου¹⁰⁹⁵

¹⁰⁹⁵ Μοριάς, (1997). Τριμηνιαίο λογοτεχνικό-λαογραφικό-ιστορικό περιοδικό, τεύχος 43^ο

Φωτογραφικό υλικό από την επαργία Ελασσόνας¹⁰⁹⁶:

Εικόνα 1 Η Ελασσόνα, όπως ήταν κάποτε.

Εικόνα 2 Η Ελασσόνα, όπως ήταν κάποτε.

Εικόνα 4 Η Ελασσόνα, όπως ήταν κάποτε.

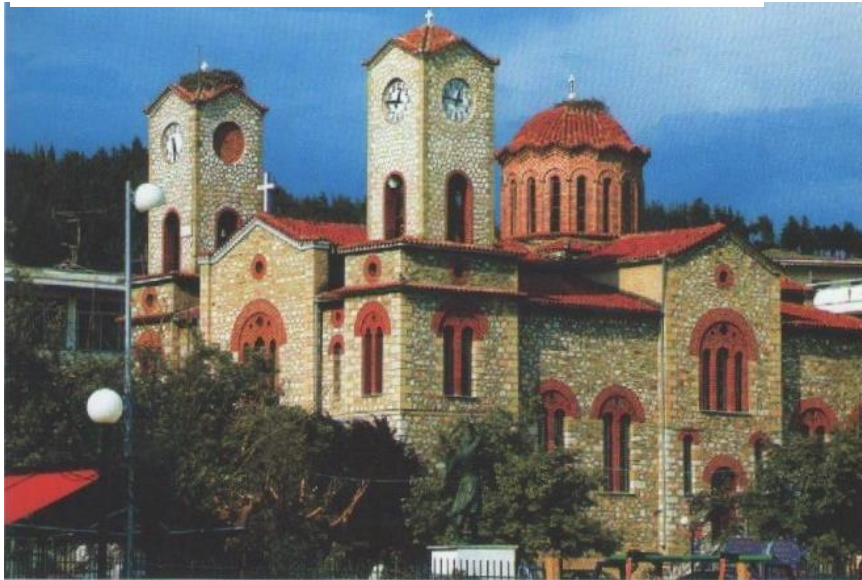

¹⁰⁹⁶ Ζαρζώνης, Γιώργος, (2012). *Η πορεία της Ελασσόνας από αθηναϊκή Ελαιοχώρη στην επαρχιακή πόλη και από αθηναϊκή δυνάμειν μέχρι σήμερα, στο: 100 Χρόνια Ελευθερίας, Ελασσόνα 1912-2012, Δήμος Ελασσόνας*

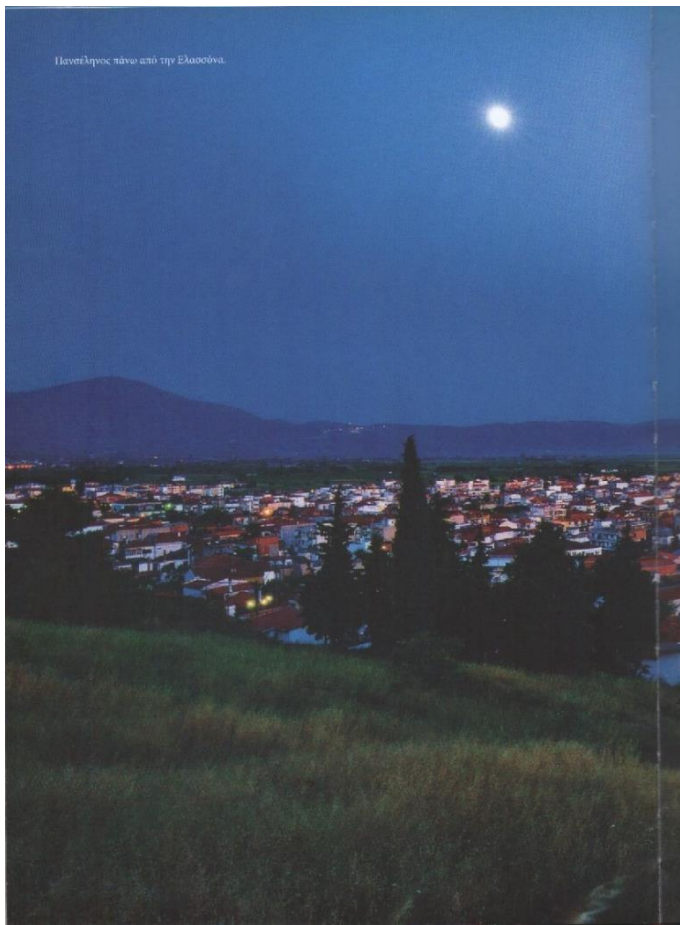

Εικόνα 5 Το τούρκικο Τελωνείο, δείγμα νεοκλασικής τυπικής αρχιτεκτονικής.

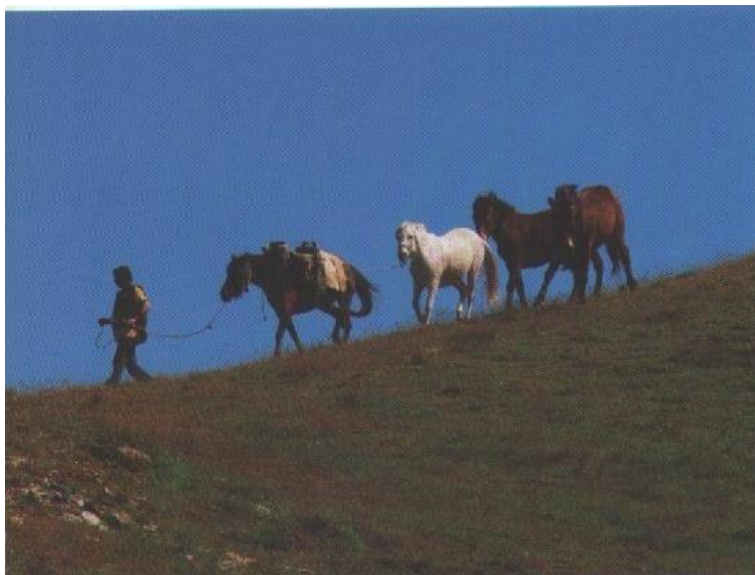
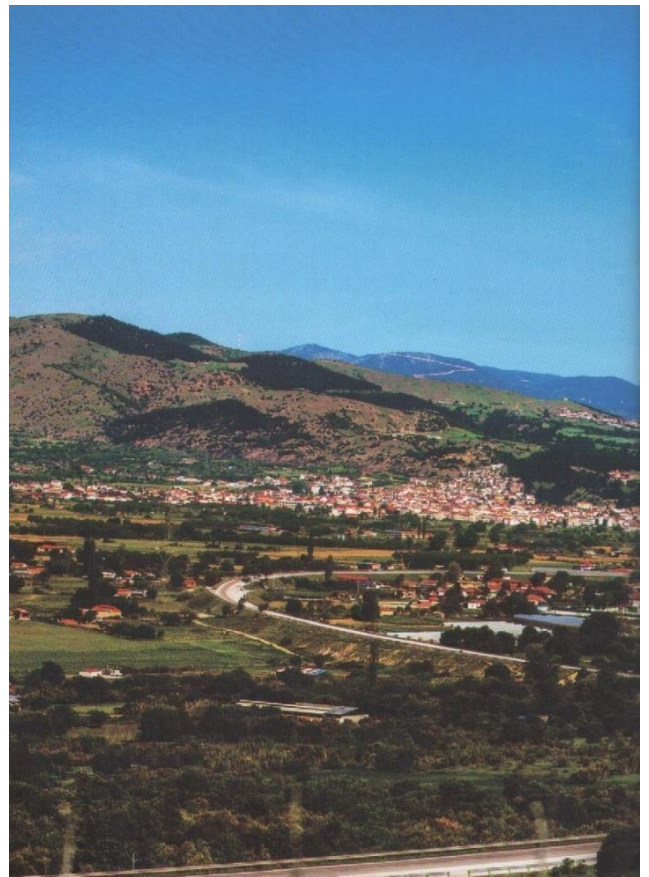

Εικόνα 6 Άγιος Δημήτριος, Μητροπολιτικός ναός της Ελασσόνας.

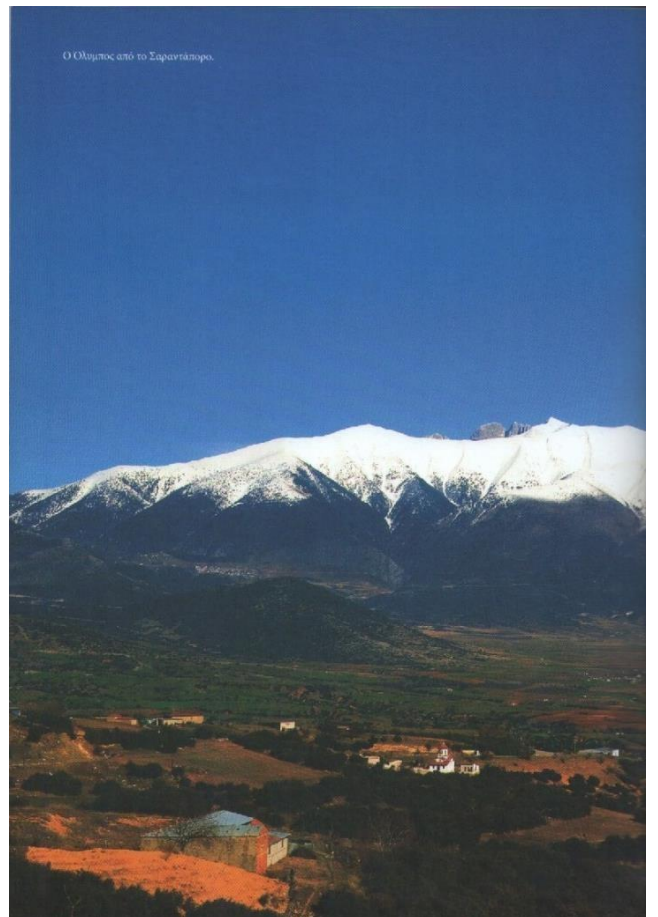

Εικόνα 8 Πανσέληνος πάνω από την Ελασσόνα.

Εικόνα 9 Ανοιξιάτικη εικόνα.

Εικόνα 10 Ο Όλυμπος από το Σαραντάπορο.